

**GEPOLITIK DAN PROGRAM PERUMAHAN RAKYAT
DI KUALA LUMPUR PASCA PILIHAN RAYA UMUM KE-13**

JUNAIIDI BIN AWANG BESAR

**JABATAN GEOGRAFI
FAKULTI SASTERA DAN SAINS SOSIAL
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR**

2015

**GEPOLITIK DAN PROGRAM PERUMAHAN RAKYAT
DI KUALA LUMPUR PASCA PILIHAN RAYA UMUM KE-13**

**JUNAIIDI BIN AWANG BESAR
AHA110014**

**TESIS INI DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI KEPERLUAN
UNTUK PENGANUGERAHAN IJAZAH
DOKTOR FALSAFAH**

**JABATAN GEOGRAFI
FAKULTI SASTERA DAN SAINS SOSIAL
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR**

2015

UNIVERSITI MALAYA

PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN

Nama: Junaidi bin Awang Besar

No. K.P/Pasport: 800826115169

No. Pendaftaran/Matrik: AHA 110014

Nama Ijazah: Doktor Falsafah

Tajuk Kertas Projek/Laporan Penyelidikan/Disertasi/Tesis (“Hasil Kerja Ini”):

Geopolitik dan Program Perumahan Rakyat di Kuala Lumpur Pasca Pilihan Raya Umum ke-13

Bidang Penyelidikan: Geografi Politik dan Dasar Awam

Saya dengan sesungguhnya dan sebenarnya mengaku bahawa:

- (1) Saya adalah satu-satunya pengarang/penulis Hasil Kerja ini;
- (2) Hasil Kerja ini adalah asli;
- (3) Apa-apa penggunaan mana-mana hasil kerja yang mengandungi hakcipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan, ekstrak, rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hakcipta telah dinyatakan dengan sejelasnya dan secukupnya dan satu pengiktirafan tajuk hasil kerja tersebut dan pengarang/penulisnya telah dilakukan di dalam Hasil Kerja ini;
- (4) Saya tidak mempunyai apa-apa pengetahuan sebenar atau patut semunasabahnya tahu bahawa penghasilan Hasil Kerja ini melanggar suatu hakcipta hasil kerja yang lain;
- (5) Saya dengan ini menyerahkan kesemua dan tiap-tiap hak yang terkandung di dalam hakcipta Hasil Kerja ini kepada Universiti Malaya (“UM”) yang seterusnya mula dari sekarang adalah tuan punya kepada hakcipta di dalam Hasil Kerja ini dan apa-apa pengeluaran semula atau penggunaan dalam apa jua bentuk atau dengan apa juga cara sekalipun adalah dilarang tanpa terlebih dahulu mendapat kebenaran bertulis dari UM;
- (6) Saya sedar sepenuhnya sekiranya dalam masa penghasilan Hasil Kerja ini saya telah melanggar suatu hakcipta hasil kerja yang lain sama ada dengan niat atau sebaliknya, saya boleh dikenakan tindakan undang-undang atau apa-apa tindakan lain sebagaimana yang diputuskan oleh UM.

Tandatangan Calon

Tarikh

Diperbuat dan sesungguhnya diakui di hadapan,

Tandatangan Saksi

Tarikh

Nama:

Jawatan:

ABSTRAK

Perumahan didefinisikan sebagai satu siri rumah-rumah yang disatukan di sebuah kawasan petempatan. Dalam satu unsur perumahan, terdapat beberapa sub-unsur rumah-rumah dengan segala kemudahan fizikal seperti kedai, sekolah dan lain-lain. Geografi perumahan melibatkan analisis sektor utama ekonomi negara, peranan institusi dan agensi, perubahan sosial dan demografi, migrasi dan faktor persekitaran. Bidang tersebut juga berkait dengan proses penetapan lokasi oleh isi rumah, guna tanah, amalan pembangunan setempat, pelaburan dan pasaran hartanah serta struktur ekonomi dan politik. Justeru, adalah menjadi tujuan penyelidikan ini untuk menganalisis faktor politik dan sosioekonomi di kawasan PPR pasca Pilihan Raya Umum (PRU) ke-13. Berdasarkan data soal selidik terhadap 1,069 responden di 25 perumahan PPR dalam Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, kajian kualitatif berdasarkan temubual dengan penghuni PPR dan pegawai DBKL serta Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan dan kajian sekunder terhadap bahan-bahan akademik yang berkenaan didapati dari segi politik, responden menyatakan penyediaan rumah PPR oleh Kerajaan Pusat/BN telah mempengaruhi mereka untuk menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu. Mereka juga memilih calon yang jujur dan amanah serta mesra rakyat serta menyokong parti yang dapat memacu pembangunan dan membasmi kemiskinan. Mereka turut menyatakan rakyat menyokong BN kerana berpengalaman, janji ditepati serta mengenang jasa pemimpin BN terdahulu manakala rakyat mengundi parti-parti dalam Pakatan Rakyat kerana adil dan janji yang ditawarkan adalah menarik dan menguntungkan rakyat. Seterusnya responden juga bersetuju dengan transformasi yang diperkenalkan oleh Perdana Menteri seterusnya menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu. Seterusnya dari sudut sosial pula, kehidupan bersosial dan perpaduan kaum antara satu keluarga dengan keluarga lain juga muhibah, mesra dan harmoni dengan aktiviti kemasyarakatan yang dianjurkan oleh pihak Persatuan Penduduk PPR dengan kerjasama pihak DBKL dan wakil rakyat di kawasan mereka. Namun demikian, kemudahan awam seperti penyelenggaraan lif, tempat pembuangan sampah dan kawasan pakir perlu diambil perhatian oleh pihak yang berwajib untuk memastikan kehidupan mereka selesa dan sihat. Selain itu, gejala sosial dalam kalangan golongan muda agak sukar ditangani disebabkan faktor pengaruh rakan dan juga kesan penggunaan media sosial yang tidak terbatas. Dapatan kajian dari segi ekonomi pula mendapati kehidupan penghuni PPR telah berubah dan lebih baik jika dibandingkan dengan kehidupan di penempatan setingan. Situasi ekonomi mereka juga bertambah baik dengan pekerjaan serta logistik yang sesuai untuk ke tempat kerja mereka. Justeru, semua pihak terutamanya ibubapa atau penjaga kepada remaja ini perlu mengambil tahu serta bertanggungjawab terhadap aktiviti harian anak-anak mereka agar masalah sosial dan jenayah di kawasan mereka dapat dikawal untuk mewujudkan situasi kehidupan yang aman, tenteram dan lebih harmoni.

ABSTRACT

Housing is defined as a series of homes in a consolidated settlement statement. In a housing element, there are several sub-elements of housing with physical facilities such as shops, schools and others. Geography of housing involves the analysis of key economic sectors, the role of institutions and agencies, social and demographic change, migration and environmental factors. These areas are also associated with the process of fixing the location of households, land use, the practice of local development, investment and real estate markets as well as economic and political structures. Thus, it is the purpose of this research is to analyze the factor of politics and socioeconomics in Program Perumahan Rakyat (PPR) post 13th General Election (GE). Based on questionnaire data on 1,069 respondents in 25 PPR in Kuala Lumpur and a qualitative study based on interviews with residents of PPR and DBKL officials and Ministry of Urban Wellbeing, Housing and Local Government and the secondary study of academic materials on politics showed respondents indicating that the provision of PPR by the Federal Government/BN have influenced them to support BN in the last general election in 2013. They also prefer candidates who are honest and trustworthy and friendly as well as that they support a party that can accelerate development and eradicate poverty. They also expressed support for BN because of its experience, promises are kept and fondly remembered BN leaders while people vote for parties in Pakatan Rakyat said that they are fair and promise offered are attractive and profitable for the people. Furthermore, respondents also agreed with the transformation introduced by the Prime Minister and supported BN in the last election in 2013. Next from a social angle, social life and unity between the families it was found that there was goodwill, friendly and harmony in community activities organized by the Residents Association of PPR in collaboration with the City Hall and elected representatives in their area. However, public facilities such as elevator maintenance, garbage collection places and parking areas must be taken action by the authorities to ensure that they haven comfortable and healthy life. Furthermore, social problems among the young people is quite difficult to handle due to the influence of peer and also the use and impact of social media. The finding of the study on economics, shows that live have changed and improved when compared then with life in the squatter settlements. Their economic situation has improved with employment and appropriate logistics to get to work. Thus, all parties, including parents or guardians of the adolescent's need to know and be responsible for the daily activities of their childrens to make sure social problems and crime in their area can be controled to create a situation of peaceful coexistence and is harmonious.

Penghargaan

Alhamdulillah, syukur ke hadrat Allah SWT kerana dengan limpah kurnia dan keizininannya serta kekuatan yang diberikan dapatlah saya menyiapkan Tesis Doktor Falsafah (PhD) ini.

Terlebih dahulu, saya ingin merakamkan jutaan terima kasih dan penghargaan yang tidak terhingga ke atas pensyarah yang juga merupakan penyelia Tesis PhD saya iaitu Prof. Madya Dr. Rosmadi Fauzi dan Dr Amer Saifude Ghazali yang telah sudi menjadi penyelia Tesis PhD saya ini serta pemeriksa dalam UM dan pemeriksa-pemeriksa luar UM yang memberi saranan yang membina untuk memantapkan Tesis PhD saya ini. Saya juga amat terhutang budi di atas segala teguran, komen, dorongan, pengalaman dan pengajaran yang telah diberikan sepanjang saya menyiapkan tugas ini serta dalam mengharungi realiti dunia politik yang sebenar. Semoga Allah jua akan membalas budi dan jasa mereka.

Ucapan penghargaan ini turut ditujukan kepada pihak Kementerian Pengajian Tinggi (kini Kementerian Pendidikan Malaysia) yang menaja yuran pengajian saya dan elaun-elaun yang berkaitan di UM melalui Skim Latihan Akademik IPTA (SLAI) serta majikan saya iaitu UKM yang mengizinkan cuti belajar serta meluluskan gaji dan imbuhan-imbuhan yang berkaitan kepada saya selama 3 tahun pengajian PhD saya di UM. Tidak lupa buat semua pensyarah dan staf pejabat Pusat Pengajian Sosial Pembangunan dan Persekitaran, UKM Bangi, Selangor; pensyarah-pensyarah di Jabatan Geografi dan Jabatan Sejarah, FSSS, UM; Dr Mazlan Ali (UTM KL); pegawai-pegawai di Bahagian Perancangan dan Pembangunan Projek PPR, Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KKBPKT); Jabatan Pembangunan Strategik, Kementerian Wilayah Persekutuan; Jabatan Pengurusan Perumahan dan Pembangunan Komuniti (JPPPK), Jabatan Perancangan Fizikal dan Jabatan Perancangan Bandar, DBKL; Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia, Putrajaya; Pejabat Pilihan Raya Wilayah Persekutuan, Kuala Lumpur; Jabatan Ukur dan Pemetaan Malaysia (JUPEM) Jalan Semarak, Kuala Lumpur; Jabatan Perangkaan Negara, Putrajaya; Jabatan Penerangan Malaysia cawangan Selangor; Perpustakaan Kuala Lumpur; kakitangan di Jabatan Geografi terutamanya Puan Zubaidah binti Yusop serta Fakulti Sastera dan Sains Sosial, UM (Puan Rozita binti Othman dan Puan Azlina binti Rasip); Jawatankuasa Persatuan Penduduk PPR dan individu-individu yang terlibat semasa sesi temuramah dijalankan. Penghargaan yang tidak terhingga juga diberikan kepada sahabat saya iaitu saudara Muhammad Hazim bin Abdul Ghani atas usaha beliau menjalankan temubual bersama-sama pasukan penyelidikan yang beliau pilih untuk menjayakan sebahagian soal selidik serta pemerhatian di lapangan bersama-sama dengan saya. Begitu juga dengan rakan-rakan sepengajian di Jabatan Geografi dan Jabatan Sejarah, UM serta rakan-rakan ketika seminar dan persidangan yang saya hadiri. Segala pertolongan yang mereka berikan telah memudahkan saya mencari seterusnya menerima maklumat dan bahan yang penting dan berharga untuk penyelidikan ini. Semoga Allah jua yang akan membalas jasa baik mereka

Setinggi-tinggi penghargaan juga diucapkan kepada isteri tersayang iaitu Syaidatunorhani binti Abdul Manan yang banyak memberikan semangat, nasihat, dorongan serta sabar dengan kesibukan saya dalam menyiapkan Tesis PhD ini. Begitu juga dengan ayahanda iaitu Awang Besar bin Muhammad yang tidak putus-putus berdoa untuk kejayaan saya dalam kehidupan ini. Tidak lupa juga buat bonda, Allahyarhamah Sadiyah binti Mohamad yang telah pulang ke Rahmatullah buat selama-lamanya. Semoga Allah mencucuri rahmat ke atas roh bonda dan ditempatkan disisi orang yang beriman, Amin. Seterusnya terima kasih juga buat abang-abang saya iaitu Dr. Ahmad Jamil, Encik Jamri, Dr. Jisham, Dr. Johari dan Dr. Mohd Nasri (kini berada di University of Sunderland, United Kingdom/UK yang sedang menyiapkan Tesis PhD dalam bidang perubatan), adik-beradik saya yang lain, ipar-ipar dan anak-anak saudara saya yang memberikan sokongan padu kepada saya untuk menjalankan kajian akademik (PhD) ini. Akhir sekali ucapan terima kasih tidak terhingga kepada mertua saya iaitu Abdul Manan Abu Bakar dan Nor Asmah Mat Isa, adik-adik ipar, biras-biras serta saudara-mara lain yang memberikan dorongan dan semangat yang jitu serta membina kepada saya dalam menyiapkan Tesis PhD ini. Semoga segala usaha murni ini mendapat keberkatan daripada Allah SWT.

Sekian, Wassalam.

JUNAIDI BIN AWANG BESAR

November 2015

KANDUNGAN

PERKARA	HALAMAN
HALAMAN TAJUK	i
PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN	iii
ABSTRAK	iv
ABSTRACT	v
PENGHARGAAN	vi
KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	xi
SENARAI RAJAH	xvii
KEPENDEKAN	xix
 BAB 1: PENDAHULUAN	 1
1.1 Latar Belakang	1
1.2 Pernyataan Masalah	3
1.3 Matlamat Kajian	14
1.4 Objektif Kajian	15
1.5 Skop Kajian	16
1.6 Batasan Kajian	16
1.7 Kepentingan Kajian	17
1.8 Organisasi Bab	18
1.9 Kesimpulan	19
 BAB 2: KAWASAN KAJIAN	 21
2.1 Pengenalan	21
2.2 Latar Belakang Geografi, Sosioekonomi dan Demografi Kuala Lumpur	22
2.3 Perkembangan Pembangunan Fizikal Kuala Lumpur	33
2.4 Sejarah Politik Pilihan Raya Kuala Lumpur	36
2.5 Kesimpulan	44
 BAB 3: METOD KAJIAN	 45
3.1 Pengenalan	45
3.2 Sumber dan Kaedah Pengumpulan Data	46
3.2.1 Kaedah temubual	47
3.2.2 Kumpulan berfokus	48
3.2.3 Soal selidik	48
3.2.4 Persampelan	50
3.2.5 Kajian rintis/pilot study untuk ujian kebolehpercayaan borang soal selidik	53
3.2.6 Kajian kepustakaan	54

3.3	Analisis dan Mempersembahkan Data	54
3.3.1	Analisis statistik	55
3.4	Kerangka Metod Kajian	62
3.5	Kerangka Konsep	63
3.6	Kerangka Penulisan	64
3.7	Kerangka Perbincangan	65
3.8	Kerangka Analisis	66
3.9	Kesimpulan	68
BAB 4:	SOROTAN LITERATUR	69
4.1	Pengenalan	69
4.2	Polisi Awam	69
4.3	Rumah dan Perumahan	71
4.4	Geografi Perumahan	72
4.5	Geografi Politik dan Geopolitik	73
4.6	Teori Zon Guna Tanah Bersektor	75
4.7	Teori Ruangan Pilihan Raya	77
4.8	Teori Institusionalisme	79
4.9	Perumahan dan Impak Geopolitik	79
4.10	Hak milik dan Sosioekonomi dengan Perumahan	92
4.11	Kesimpulan	99
BAB 5:	DASAR DAN PROGRAM PERUMAHAN	100
5.1	Pengenalan	100
5.2	Dasar Perumahan Negara (DRN)	100
5.3	Program Perumahan Rakyat (PPR)	104
5.4	Program Perumahan Intensif di Kuala Lumpur	115
5.5	Kesimpulan	120
BAB 6:	PROFAIL, SUMBER MAKLUMAT DAN ANALISIS DASAR DAN PROGRAM PERUMAHAN	121
6.1	Pengenalan	121
6.2	Latar Belakang Sosioekonomi Responden	122
6.2.1	Jantina	123
6.2.2	Status perkahwinan	124
6.2.3	Umur	124
6.2.4	Bangsa	125
6.2.5	Agama	126
6.2.6	Pendidikan	127
6.2.7	Pekerjaan	128
6.2.8	Pendapatan bulanan isi rumah	129
6.2.9	Responden mengikut PPR	130
6.2.10	Responden mengikut kawasan Parlimen	131
6.2.11	Responden mengikut Daerah Mengundi	132
6.3	Sumber Maklumat	133
6.4	Analisis Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR)	140

6.5	Kesimpulan	173
BAB 7: ANALISIS SOSIOPOLITIK DAN PENGUNDIAN		174
7.1	Pengenalan	174
7.2	Analisis Sosiopolitik dan Pengundian di Daerah Mengundi PPR dalam Pilihan Raya Umum 2004, 2008 dan 2013	175
7.3	Analisis Politik	182
7.3.1	Perumahan dan politik	183
7.3.2	Partisipasi dalam politik	199
7.3.3	Kriteria pemilihan pemimpin	201
7.3.4	Kriteria pemilihan parti politik	208
7.3.5	Isu-isu utama	201
7.3.6	Faktor sokongan kepada BN	215
7.3.7	Faktor sokongan kepada PR	219
7.3.8	Penilaian terhadap pemimpin negara	223
7.3.9	Parti yang dipilih dalam PRU 2013	224
7.4	Analisis Dasar Awam	240
7.4.1	Dasar kerajaan	241
7.4.2	Isu politik dasar awam	244
7.4.3	Prestasi pengurusan pentadbiran/pemerintahan	246
7.4.4	Prestasi perkhidmatan DBKL	247
7.4.5	Prestasi pemimpin setempat	248
7.4.6	Kerajaan yang mampu menyelesaikan permasalahan rakyat	251
7.5	Kesimpulan	253
BAB 8: ANALISIS SOSIAL DAN EKONOMI		255
8.1	Pengenalan	255
8.2	Analisis Sosial	255
8.2.1	Hubungan dengan jiran	256
8.2.2	Masalah sosial	257
8.2.3	Pembangunan PPR dan impak sosial	259
8.3	Analisis Ekonomi	274
8.3.1	Pembangunan perumahan PPR dan senario ekonomi	275
8.3.2	Status pemilikan rumah PPR	277
8.3.3	Kepuasan terhadap rumah PPR	280
8.3.4	Pembangunan perumahan PPR dan impak ekonomi	282
8.4	Program dan Perkhidmatan di PPR Responden	298
8.5	Cadangan Memantapkan Infrastruktur dan Persekitaran Sosioekonomi PPR	300
8.6	Kesimpulan	304
BAB 9: KESIMPULAN		308
9.1	Pengenalan	308
9.2	Dapatan Kajian dan Analisis Teoritik	310
9.3	Sumbangan Kajian dalam Konteks Politik, Sosial dan Ekonomi	325
9.4	Cadangan Kajian Lanjutan	327

9.5	Penutup	328
BIBLIOGRAFI		330
LAMPIRAN		356

SENARAI JADUAL

No. Jadual	Perkara	Halaman
2.1	Jumlah Kerusi Parlimen yang Dimenangi oleh Parti-Parti Politik dalam PRU 1955-2013 di Kuala Lumpur	42
3.2	Populasi dan Persampelan Responden bagi Perumahan PPR (Program Perumahan Rakyat) di Kuala Lumpur Mengikut Kedudukan dalam Kawasan Parlimen dan Bilangan Keluarga Berdasarkan Kaum	51
5.1	PPR Disewa Bersepadu: Senarai Projek Siap	106
5.2	PPR Disewa Bersepadu: Dalam Pelaksanaan	108
5.3	Senarai projek-projek PPR Dimiliki yang telah siap pada tahun 2007	109
5.4	Statistik bilangan keluarga setingan yang masih belum dipindahkan di seluruh negara sehingga Disember 2007	110
6.1	Responden mengikut PPR	131
6.2	Responden mengikut kawasan Parlimen	132
6.3	Responden mengikut Daerah Mengundi	132
6.4	Sumber maklumat oleh responden mengikut <i>ranking</i> tertinggi hingga terendah mengikut jenis media	134
6.5	Sumber maklumat yang paling dipercayai responden	138
6.6	Pandangan responden mengenai Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR) (Peratus)	142
6.7	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Adakah anda tahu kewujudan Dasar Perumahan Negara (DRN)” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”	146
6.9	Ujian Taburan Silang antara persoalan “DRN penting kepada pembangunan perumahan negara” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”	147
6.11	Ujian Taburan Silang antara persoalan “DRN dapat menyediakan rumah yang mencukupi, selesa, berkualiti dan mampu dimiliki bagi meningkatkan kesejahteraan hidup rakyat” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”	148
6.13	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat menyediakan perumahan yang mencukupi mengikut keperluan khusus golongan yang memerlukannya” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”	149
6.15	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan	151

	rendah” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”	
6.17	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan etnik	151
6.19	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan jantina	152
6.21	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan status perkahwinan	153
6.23	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan jenis pekerjaan	154
6.25	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan etnik	155
6.27	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan jantina	156
6.29	Ujian Taburan Silang antara persoalan persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan status perkahwinan	157
6.31	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan jenis pekerjaan	158
6.33	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan umur	159
6.35	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan tahap kelulusan tertinggi	160
6.37	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan	161
6.39	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan umur	162
6.41	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan tahap kelulusan tertinggi	163
6.43	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan	164
6.45	Pandangan responden mengenai Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR) mengikut tiga (3) wilayah yang dibahagikan dalam 25 PPR di Wilayah	165

	Persekutuan Kuala Lumpur (Ya - Peratus)	
6.46	Pandangan responden terhadap implikasi pembentukan Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR)	168
6.47	Pandangan responden terhadap implikasi pembentukan Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR) mengikut tiga (3) wilayah yang dibahagikan dalam 25 PPR di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (Ya - Peratus)	171
6.48	Sumber perolehan maklumat mengenai Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR)	172
7.1	Kawasan Parlimen dan Daerah Mengundi yang mengandungi Perumahan PPR (Program Perumahan Rakyat) di Kuala Lumpur	178
7.2	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Jika anda tidak berpuas hati dengan keadaan dan kemudahan yang terdapat di kawasan perumahan PPR, adakah ini akan mempengaruhi sikap anda untuk menyokong parti pembangkang” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”	184
7.4	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Seperti sedia maklum, perumahan PPR disediakan oleh Kerajaan Persekutuan (BN). Adakah pemberian rumah PPR ini akan memastikan anda menyokong BN” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”	188
7.6	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”	189
7.8	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR merupakan agenda kerajaan (BN) untuk mendapatkan sokongan/undi dalam pilihan raya” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”	190
7.10	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan etnik	191
7.12	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan jantina	192
7.14	Ujian Taburan Silang antara persoalan persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan status perkahwinan	192
7.16	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan jenis pekerjaan	193
7.18	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik	194

	pemerintah di kawasan bandar” dengan umur	
7.20	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan tahap kelulusan tertinggi	195
7.22	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan	196
7.24	Pandangan responden terhadap pembangunan perumahan PPR dengan impak geopolitik mengikut tiga (3) zon yang dibahagikan dalam 25 PPR di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (Ya - Peratus)	198
7.25	Keahlian dalam parti politik (peratus)	200
7.26	Kriteria Calon/pemimpin yang dipilih	202
7.27	Kriteria Parti Politik yang dipilih	209
7.28	Isu utama di kawasan kajian (peratus)	212
7.29	Faktor yang mendorong sokongan kepada BN	216
7.30	Faktor yang mendorong sokongan kepada Pakatan Rakyat (PR)	219
7.31	Penilaian terhadap tokoh politik negara (peratus)	224
7.39	Ujian Taburan silang/crosstab antara parti yang disokong dengan jantina	232
7.41	Ujian Taburan silang/crosstab antara parti yang disokong dengan struktur umur	233
7.43	Ujian Taburan silang/crosstab antara parti yang disokong dengan bangsa	235
7.45	Ujian Taburan silang/crosstab antara parti yang disokong dengan tahap pendidikan	236
7.47	Ujian Taburan silang/crosstab antara parti yang disokong dengan pekerjaan	237
7.49	Ujian Taburan silang/crosstab antara parti yang disokong dengan pendapatan	238
7.51	Ujian Taburan silang/crosstab antara parti yang disokong dengan status perkahwinan	239
7.53	Pandangan responden terhadap parti yang disokong dalam PRU 2013 mengikut tiga (3) zon yang dibahagikan dalam 25 PPR di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (Ya - Peratus)	240
7.54	Pandangan terhadap dasar-dasar kerajaan (peratus)	241
7.55	Pandangan terhadap isu-isu politik dasar awam	245
7.56	Prestasi pengurusan pentadbiran/pemerintahan	247
7.57	Prestasi perkhidmatan DBKL di kawasan responden	247
7.58	Persepsi terhadap prestasi program pembangunan yang dilakukan oleh Ahli Parlimen di kawasan kajian (peratus)	251
8.1	Persepsi terhadap impak sosial (peratus)	259
8.2	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Pembinaan rumah PPR meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan “pihak	262

	manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”	
8.4	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Tiada masalah kemiskinan bandar dalam kalangan penghuni PPR ini” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”	263
8.6	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Tidak berlaku perpecahan politik di kawasan anda” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”	264
8.8	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Suasana 1 Malaysia dalam keadaan baik di kawasan saya” dengan pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu	265
8.10	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan etnik	266
8.12	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan jantina	267
8.14	Ujian Taburan Silang antara persoalan persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan status perkahwinan	268
8.16	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan jenis pekerjaan	269
8.18	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan umur	269
8.20	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan tahap kelulusan tertinggi	270
8.22	Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan	271
8.24	Pandangan responden terhadap impak sosial pembangunan perumahan PPR mengikut tiga (3) wilayah yang dibahagikan dalam 25 PPR di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (Ya - Peratus)	272
8.25	Persepsi responden terhadap senario ekonomi	275
8.26	Pandangan mengenai perumahan dan impak ekonomi	283
8.27	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Pembinaan rumah PPR telah meningkatkan taraf hidup keluarga saya” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”	285
8.29	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Perumahan PPR dapat mewujudkan peluang perniagaan untuk usahawan kecil” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”	287
8.31	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Perumahan PPR dapat menjana peluang pekerjaan melalui pembinaan rumah-rumah kedai dan kilang yang berdekatan” dengan “pihak manakah	288

	yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”	
8.33	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Dengan adanya perumahan PPR maka masalah kemiskinan dapat diatasi” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”	289
8.35	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan etnik	290
8.37	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan jantina	291
8.39	Ujian Taburan Silang antara persoalan persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan status perkahwinan	292
8.41	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan jenis pekerjaan	293
8.43	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan umur	293
8.45	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan tahap kelulusan tertinggi	294
8.47	Ujian Taburan Silang antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan	295
8.49	Pandangan mengenai perumahan PPR dan impak ekonomi mengikut tiga (3) zon yang dibahagikan dalam 25 PPR di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (Ya - Peratus)	297

SENARAI RAJAH

No. Rajah	Perkara	Halaman
2.1	Peta AGISwlk Kawasan-Kawasan Perumahan Utama Di Kuala Lumpur	30
2.2	Peta AGISwlk Kawasan-Kawasan Perumahan Utama Di Kuala Lumpur	30
2.3	Peta Kedudukan Perumahan PPR (Program Perumahan Rakyat) Mengikut Kawasan Parlimen di Kuala Lumpur	31
2.4	Peta Lokasi Perumahan PPR (Program Perumahan Rakyat) Mengikut Kawasan Parlimen dan Daerah Mengundi di Kuala Lumpur	32
2.5	Foto Perumahan PPR di Kuala Lumpur	33
2.6	Foto Perumahan PPR di Kuala Lumpur	33
3.1	Carta alir metodologi penyelidikan	62
3.2	Carta alir kerangka konseptual	63
3.3	Kerangka Penulisan Kajian	65
3.4	Kerangka Perbincangan Kajian	66
3.5	Kerangka Analisis Kajian	67
6.1	Jantina	123
6.2	Status perkahwinan	124
6.3	Struktur umur	125
6.4	Komposisi bangsa	126
6.5	Status agama	127
6.6	Tahap kelulusan tertinggi	128
6.7	Status pekerjaan	129
6.8	Pendapatan bulanan isi rumah	130
7.1	Pandangan responden mengenai persoalan ‘Jika anda tidak berpuas hati dengan keadaan dan kemudahan yang terdapat di kawasan perumahan PPR, adakah ini akan mempengaruhi sikap anda untuk menyokong parti pembangkang?’	183
7.2	Pandangan responden mengenai persoalan ‘Adakah persekitaran tempat tinggal anda akan mempengaruhi pilihan anda terhadap parti politik yang bertanding dalam pilihan raya umum akan datang?’	185
7.3	Pandangan responden mengenai persoalan ‘Seperti sedia maklum, perumahan PPR disediakan oleh Kerajaan Persekutuan (BN). Adakah pemberian rumah PPR ini akan memastikan anda menyokong BN?’	186
7.4	Responden yang mendaftar sebagai pengundi	199
7.5	Kriteria calon pilihan	205
7.6	Pandangan terhadap wakil rakyat (Parlimen) di kawasan kajian	249

7.7	Kekerapan Wakil Rakyat (Ahli Parlimen) datang ke kawasan kajian	250
7.8	Pandangan/persepsi terhadap pernyataan ‘Kerajaan pimpinan Parti mana yang anda yakin dapat menyelesaikan isu sosial, ekonomi dan politik di kawasan anda’	252
8.1	Hubungan dengan jiran	257
8.2	Wujud masalah sosial yang berleluasa di kawasan perumahan	258
8.3	Kepesatan pembangunan	276
8.4	Status pemilikan rumah PPR yang responden duduki sekarang	278
8.5	Foto persekitaran perumahan PPR di Kuala Lumpur	279
8.6	Kepuasan terhadap rumah PPR yang didiami	280
8.7	Foto salah sebuah keadaan dalaman rumah PPR di Kg Baru Air Panas, Setapak	281
8.8	Foto aktiviti ekonomi (kedai makan) di salah satu PPR di Kuala Lumpur	284
8.9	Foto papan tanda cawangan UMNO PPR Seri Cempaka, Bahagian/Parlimen Lembah Pantai, Kuala Lumpur)	286

KEPENDEKAN

Singkatan	Nama Penuh
BN	Barisan Nasional
BR1M	Bantuan Rakyat 1 Malaysia
CD	Candidature Defense
CIDB	Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia
DAP	Democratic Action Party/Parti Tindakan Demokratik
DBKL	Dewan Bandaraya Kuala Lumpur
DEB	Dasar Ekonomi Baru
DM	Daerah Mengundi
DPN	Dasar Pembangunan Nasional
DRN	Dasar Perumahan Negara
ERL	Express Rail Link
FELDA	Federal Land Development Authority/Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan
FGD	Focus Group Discussion
GaWC	Globalization and World Cities Study Group and Network
GERAKAN	Gerakan Rakyat Malaysia
GIS	Geographic Information System
GST	Goods and Services Tax
GTP	Government Transformation Plan/Program Transformasi Kerajaan
HBA	Persatuan Kebangsaan Pembeli Rumah
HINDRAF	Hindu Right Action Force
ICT	Information and Communication Technology
JPN	Jabatan Perumahan Negara
KDNK	Keluaran Dalam Negara Kasar
KIR	Ketua Isi Rumah
KKBPKT	Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan
KL	Kuala Lumpur
KLCC	Kuala Lumpur City Centre
km	Kilometer
KNK	Keluaran Negara Kasar
KPKT	Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan
KR1M	Kedai Rakyat 1 Malaysia
LCHRF	Low Cost Housing Revolving Fund
LRT	Light Rapid Transit
MAHSURI	Malaysian Human Settlement and Urbanization Research Institute
MBSB	Malaysia Building Society Berhad/ Syarikat Perumahan Malaysia Berhad
MCA	Malaysian Chinese Association
MIC	Malaysian Indian Congress
MPN	Majlis Profesor Negara
MPPJ	Majlis Perbandaran Petaling Jaya

MRT	Mass Rapid Transit
MTEN	Majlis Tindakan Ekonomi Negara
NGO	Non Government Organisation/Pertubuhan Bukan Kerajaan
NKRA	Bidang Keberhasilan Utama Negara
NSM	Negara Sedang Membangun
OKU	Orang Kelainan Upaya
PAKR	Perumahan Awam Kos Rendah
PAP	People Action Party
PAS	Parti Islam Semalaysia
PKEN	Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri
PKNS	Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor
PKR	Parti Keadilan Rakyat
PhD	Philosophy Doctor
PPR	Projek Perumahan Rakyat
PR	Pakatan Rakyat
PR1MA	Perumahan Rakyat 1Malaysia
PRMM	Perumahan Rakyat Mampu Milik
PRU	Pilihan Raya Umum
PSRM	Parti Sosialis Rakyat Malaysia
REHDA	Real Estate and Housing Developers' Association Malaysia/Persatuan Pemaju Hartanah dan Perumahan
RELA	Ikatan Relawan Malaysia
RM	Ringgit Malaysia
RMKe-6	Rancangan Malaysia Enam
RMK-10	Rancangan Malaysia Kesepuluh
RRJP	Rangka Rancangan Jangka Panjang
RS	Rancangan Struktur
RT	Rancangan Tempatan
RTM	Radio Televisyen Malaysia
SEDC	Perbadanan Pembangunan Ekonomi Negeri
SMART	Stormwater Management and Road Tunnel
SPK	Skim Pertapakan dan Kemudahan Asas
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
SPNB	Syarikat Perumahan Negara Berhad
SPPK	Syarikat Perumahan Pengawai Kerajaan
SPR	Suruhanjaya Pilihan Raya
SPSS	Statistics Package for Social Science
SRP	Skim Rumah Pertamaku
STPM	Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia
TBS	Terminal Bersepadu Selatan
UDA	Urban Development Authority/Perbadanan Pembangunan Bandar
UMCEDEL	University Malaya Centre of Democracy and Election
UMNO	United Malay National Organization
WP	Wilayah Persekutuan
WPKL	Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur

BAB SATU

PENDAHULUAN

1.1 Latar Belakang

Geografi perumahan melibatkan analisis sektor utama ekonomi negara, peranan institusi dan agensi, perubahan sosial dan demografi, migrasi dan faktor persekitaran. Bidang tersebut juga berkait dengan proses penetapan lokasi oleh isi rumah, guna tanah, amalan pembangunan setempat, pelaburan dan pasaran hartanah serta struktur ekonomi dan politik (Bourne, 1981). Proses pembandaran di Negara Sedang Membangun (NSM) seringkali dikaitkan dengan masalah perumahan golongan berpendapatan rendah. Tanah bandar adalah terhad dan kadangkala tanah tersebut menjadi lebih terbatas dengan munculnya fenomena spekulasi dan kawalan kerajaan (Green, 1994). Di sepanjang pinggir bandar ini sebenarnya kawasan pembangunan yang wujud lebih luas namun perancangan dan pelaksanaan program pembangunan bandar adalah tidak terurus seperti yang diharapkan dan tidak pula dirancang secara bersepadu dengan pembangunan di pusat bandar (Haryati, 2011a, 2011b). Dengan itu, objektif utama perumahan ialah untuk memberi peluang kepada semua rakyat menikmati kemudahan perumahan yang sempurna, terutama golongan yang berpendapatan rendah (Nurizan, 2004). Program pembangunan perumahan bertujuan untuk membasmi kemiskinan dan memupuk perpaduan negara dalam kalangan masyarakat yang berbilang kaum yang merupakan matlamat kerajaan (Wan Azmi, 1993a; Nurizan, 1998).

Dasar Perumahan Negara dirangka untuk memastikan proses pembangunan perumahan negara dapat berkembang pesat seiring dengan kemajuan sosioekonomi dan

pembangunan masyarakat (Mohd Razali, 2001, 2006). Dasar perumahan menekankan kualiti dan saiz sektor perumahan dengan menekankan penawaran dan pengagihan yang berkait dengan pelaburan (Lansley, 1979). Sektor perumahan negara seperti sektor yang lain sentiasa mengalami perubahan yang dinamik selaras dengan prestasi ekonomi negara. Perkembangan ekonomi negara yang mapan penghujung tahun 1980-an telah mempergiatkan perkembangan pelbagai sektor yang secara tidak langsung memberi kesan yang positif kepada industri perumahan negara (Muhamad Asri, 2011).

Pembangunan perumahan yang dilaksanakan oleh pemerintah melalui agensi-agensi kerajaan telah melonjakkan industri perumahan awam. Namun, perancangan fizikal dan piawaian perancangan yang dilaksanakan di peringkat tempatan belum mencapai taraf yang memuaskan. Dalam Rancangan Struktur dan Rancangan Tempatan, beberapa ketetapan dan garis panduan yang relevan telah diterima pakai namun oleh sebab wujudnya jurang pemahaman antara penguasa tempatan dengan penduduk sekitar, serta antara birokrat dan profesionalisme, telah melahirkan kepincangan sosial dan ekonomi yang berterusan. Perkembangan pembangunan perumahan di Malaysia melalui proses evolusi yang berkait rapat dengan proses urbanisasi yang mempunyai beberapa fasa yang bermula pada tahun 1911 hinggalah 1980. Selepas tahun 1980, pembentukan dasar perumahan mula dapat dilihat dalam Rangka Rancangan Jangka Panjang 1 (RRJP) atau dalam Rancangan Malaysia ke-4 yang terangkum dalam Dasar Ekonomi Baru (DEB) (1981-1990), Dasar Pembangunan Nasional (1991-2005), Dasar Wawasan Negara (2006-2011) hinggalah terbentuknya satu dasar perumahan yang jelas pada tahun 2011 yang disebut sebagai Dasar Perumahan Negara (DRN) (Junaidi et al., 2012a, 2012b).

Selaras dengan itu, diharap dasar dan program yang dirangka akan memberi kepuasan kepada semua rakyat terutamanya golongan yang berpendapatan rendah untuk

memiliki kemudahan asas tersebut. Namun demikian, masalah perumahan rakyat nampaknya terus menjadi isu yang sering dibincangkan oleh semua pihak setiap tahun. Ini kerana semua pihak tidak berpuas hati dengan pengagihan yang dilaksanakan. Apa yang membimbangkan ialah sikap segolongan masyarakat yang hanya tahu mengaut keuntungan tanpa mengira kesannya terhadap golongan lain (INTAN, 1994).

Penyelidikan ini akan menyentuh persepsi pengundi dalam Projek Perumahan Rakyat (PPR) Kuala Lumpur terhadap politik, sosial dan ekonomi pasca Pilihan Raya Umum 2013. Penyelidikan terhadap pelaksanaan ini dilakukan untuk melihat bentuk pencapaian perlaksanaannya dalam mencapai matlamat dan objektif dalam mengukuhkan impak politik, sosial dan ekonomi di kawasan kajian.

Dari segi organisasi dalam dalam Bab Satu (1) ini iaitu ‘Pendahuluan’ ini merangkumi huraian mengenai latar belakang penyelidikan, pernyataan masalah, matlamat kajian, objektif kajian, skop kajian, batasan kajian, kepentingan kajian dan organisasi bab.

1.2 Pernyataan Masalah

Proses urbanisasi yang melanda sejak beberapa dekad dahulu telah mendorong kepada kepesatan pembangunan di kawasan bandar-bandar utama. Urbanisasi merupakan satu proses yang melibatkan pembangunan fizikal kawasan-kawasan yang mempunyai penduduk bertumpu dan dikaitkan dengan pertambahan jumlah penduduk di sesebuah kawasan di samping pertambahan bentuk fizikal seperti bangunan, infrastruktur serta kemudahan-kemudahan tertentu (Mohamad Sukeri, 2005; Abdul Samad et al., 2008). Pembandaran juga merupakan proses perubahan sama ada penduduk, petempatan, cara hidup, kegiatan ekonomi dan pemikiran manusia ke arah bandar (Yahaya, 1995). Urbanisasi atau pembandaran wujud hasil daripada tindak balas atau tindakan manusia

terhadap alam sekitar di sekeliling mereka (Mohmadisa, 2005a; Haliza, 2013). Urbanisasi sukar dielakkan malah proses tersebut perlu berlaku kerana semakin bertambahnya jumlah penduduk di sesuatu kawasan, maka semakin bertambahlah perkhidmatan kepada keperluan. Oleh itu, pembangunan terpaksa diusahakan untuk memenuhi permintaan tersebut (Marcus et al., 1972). Pembangunan mempercepatkan lagi berlakunya proses pembandaran dan proses pembandaran adalah salah satu strategi yang boleh digunakan untuk meningkatkan taraf sosioekonomi penduduk (Mohmadisa, 2005b).

Geografi sesuatu tempat mempengaruhi bentuk perancangan pembangunan perumahan dan aktiviti ekonomi seterusnya menawarkan pekerjaan kepada rakyat (Ahmad Sanusi, 2005). Proses pembandaran juga berkait rapat dengan sejarah landskap bandar dan senibina pada peringkat awal hinggalah masa kini (Mohamad Tajudin, 2008). Kebanjiran penduduk di kawasan bandar melalui penghijrahan penduduk dari desa ke bandar telah menyebabkan wujudnya kawasan setinggan dan ketidakmampuan untuk memiliki rumah mampu milik kerana kos sara hidup yang tinggi di kawasan bandar terutamanya di Kuala Lumpur (Zakiyah, 2003).

Penempatan setinggan sangat terdedah kepada bencana alam dan wabak penyakit kerana kawasan ini tidak mempunyai sistem perparitan yang baik sebagai pencegahan daripada masalah tersebut (Ahmad Sanusi, 2005; Jamal, 2003). Hal ini telah menimbulkan masalah perumahan yang kronik sehingga menyebabkan kerajaan memikirkan plan khas untuk membasmi masalah keperluan asas penting tersebut. Perancangan yang melibatkan perumahan dilaksanakan di Malaysia melalui penyediaan Rancangan Struktur (RS) iaitu perancangan di peringkat negeri dan daerah; dan Rancangan Tempatan (RT) iaitu perancangan di peringkat blok pembangunan atau kawasan yang lebih kecil/mikro (Alip, 2003). Kemiskinan bandar juga berpunca daripada masalah setinggan

dan keadaan ini mendorong kerajaan untuk mengadakan 3 program perumahan di kawasan bandar iaitu Perumahan Awam Kos Rendah (PAKR), Skim Pertapakan dan Kemudahan Asas (SPK) dan peruntukan dana untuk membina rumah pangsa (Malaysia, 1991; Chamhuri, 1996).

Perumahan merupakan salah satu keperluan asas untuk memastikan kesejahteraan hidup rakyat sentiasa terpelihara. Sektor pembinaan juga menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi negara yang mempunyai kaitan secara langsung dengan sektor-sektor lain, termasuk sektor perkhidmatan dan sektor pembuatan bahan-bahan binaan (Dani, 2007). Objektif utama perumahan ialah untuk memberi peluang kepada semua rakyat menikmati kemudahan perumahan yang sempurna, terutama golongan yang berpendapatan rendah. Program perumahan bertujuan untuk membasmi kemiskinan dan memupuk perpaduan negara dalam kalangan masyarakat yang berbilang kaum yang merupakan matlamat kerajaan (Wan Rafyah, 2006).

Di Malaysia, terdapat program perumahan yang diselenggarakan oleh sektor awam dan sektor swasta. Program perumahan yang diselenggara oleh sektor awam ialah perumahan awam kos rendah, skim pinjaman perumahan, perumahan agensi pembangunan tanah, perumahan komersial agensi kerajaan, perumahan pegawai dan kakitangan kerajaan dan perumahan perbadanan kemajuan negeri dan UDA. Seterusnya program perumahan yang diselenggara oleh sektor swasta ialah perumahan pemaju swasta dan perumahan koperasi (Dani, 2007).

Kawalan pembangunan di Semenanjung Malaysia yang diamalkan dilaksanakan melalui dua peringkat iaitu peringkat negeri dan peringkat tempatan. Kerajaan negeri bertanggungjawab sepenuhnya ke atas urusan berkaitan tanah manakala peringkat tempatan yang dikenali sebagai Pihak Berkuasa Tempatan bertanggungjawab mengawal

pembangunan di kawasan perancangannya dari aspek teknikal seperti susun atur, rekabentuk bangunan, sistem laluan dan penyediaan kemudahan awam. Sebahagian dari fungsi perancangan adalah melibatkan kawalan ke atas pelbagai aktiviti pembangunan yang dijalankan oleh orang awam atau institusi adalah bertujuan mewujudkan persekitaran yang sihat, selamat dan harmoni. Langkah ini akan membentuk aspek dayahuni perumahan dalam pembangunan sesebuah bandar. Terdapat pelbagai agensi yang terlibat dan bertindak mengawal proses pembangunan bagi menjamin matlamat pembangunan perumahan yang berdayahuni tercapai. Namun, pasaran hartanah termasuk perumahan bergantung kepada faktor ekonomi, permintaan, polisi/dasar kerajaan, perundangan dan kejiranan/pembangunan sekitar (Shahriza dan Shahril, 2007).

Aspek perancangan, pelaksanaan dan pengoperasian adalah pecahan yang berbeza. Kesempurnaan perancangan boleh memberi jaminan terbaik kepada proses pelaksanaan. Kesempurnaan pelaksanaan boleh memberi harapan terbaik kepada proses pengoperasian yang membentuk keadaan realiti semasa dan akan datang. Peranan pihak yang terlibat secara langsung atau tidak sangat perlu dalam membentuk dayahuni perumahan bagi pembangunan sesuatu kawasan atau bandar. Penekanan pertimbangan dayahuni dalam pembangunan sesuatu perumahan merupakan aspek penting dalam merangka halatuju pembangunan negara. Pembangunan bandar lestari bermula dengan perencanaan dan perancangan komprehensif yang menekankan dimensi dan elemen pertumbuhan dayahuni dengan meminimumkan kemungkinan berlakunya kemudahterancaman yang meliputi aspek fizikal seperti bencana dan juga sosial seperti jenayah dan ancaman wabak penyakit.

Indikator dayahuni bandar boleh dicernakan ke peringkat tempatan dalam pembangunan perumahan. Elemen dayahuni perumahan perlu diperincikan bagi mendapat gambaran keperluan sebenar dalam merangka pembangunan sesuatu skim perumahan.

Badan pentadbir dan agensi profesional pembangunan harus berperanan dalam mencorak pembangunan perumahan yang berdayahuni bagi memenuhi gagasan pembangunan bandar yang lestari. Namun kini permintaan untuk tapak perniagaan yang tinggi di kawasan bandar menyebabkan kawasan perumahan di tengah bandar tertolak ke pinggir bandar. Selain itu, penyelerakan fungsi bandar ke kawasan pinggir terutamanya perindustrian, pelancongan dan pentadbiran juga telah menyebabkan penduduk tertarik ke pinggir bandar. Isu yang dapat dilihat ialah pembinaan rumah-rumah turut berkembang di kawasan pinggir bandar dan keadaan tersebut merupakan satu gelombang pembangunan yang pesat (Lee dan Wan Rozali, 2010). Selain itu, pembangunan perumahan perlu mengambil kira dampak terhadap kesejahteraan masyarakat di sesuatu kawasan. Kesejahteraan masyarakat merangkumi kualiti hidup yang selamat, sihat dan selesa baik secara fizikal, sosial mahupun psikologi (Muhamad Fadhil, 2003; Haryati et al., 2011; Kamarudin dan Jamaludin, 2013a).

Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) telah menubuhkan bahagian pendaftaran berpusat bertujuan memastikan mereka yang layak sahaja boleh memiliki rumah. Sebenarnya masalah penyelewengan ini telah meruncingkan lagi masalah yang wujud dalam usaha melaksanakan program rumah murah. Kekurangan rumah murah merupakan masalah utama yang sentiasa diberikan perhatian. Tidak dapat dinafikan bahawa perjalanan untuk mencapai matlamat ini masih jauh. Bahkan terdapat beberapa isu yang berkaitan dengan masalah ini yang boleh memburukkan keadaan. Oleh itu, kerjasama semua pihak yang terbabit amat penting agar mereka dapat memainkan peranan yang diharapkan. Pelaksanaan program-program pembangunan negara telah dapat meningkatkan taraf kehidupan rakyat di Malaysia (Kamarudin dan Jamaludin, 2013b).

Kemajuan yang cemerlang dalam pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru (DEB), 1971-1990 telah mencapai matlamat untuk membasmi kemiskinan dan menyusun semula

masyarakat bagi menghapuskan pengenalan kaum mengikut fungsi ekonomi. Usaha yang bersungguh-sungguh untuk meningkatkan lagi taraf kehidupan penduduk di Malaysia telah diteruskan melalui Dasar Pembangunan Nasional (DPN) yang merupakan teras utama dan dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia Keenam, 1991-1995 serta Rancangan Malaysia Ketujuh, 1996-2000. Matlamat utama Dasar Pembangunan Nasional ialah untuk mengekalkan pertumbuhan ekonomi di tahap yang tinggi dan menguruskannya dengan lebih berkesan supaya pembangunan ekonomi yang seimbang dapat dicapai, terutama melalui pembangunan perumahan (Chamhuri dan Mohd. Fauzi, 2003; Md. Said dan Ismail, 2012).

Untuk mencapai pembangunan perumahan yang seimbang seperti yang ditekankan oleh Dasar Pembangunan Nasional, beberapa strategi baru telah diperkenalkan. Ini termasuklah dasar-dasar untuk mempelbagaikan asas industri perumahan, meningkatkan pembangunan sumber daya manusia dalam sektor perumahan, menggalakkan usaha peningkatan teknologi dalam sektor perumahan dan mengurangkan ketidakseimbangan struktur antara sektor perumahan bandar dan perumahan luar bandar serta antara wilayah maju dan wilayah mundur. Dasar perumahan yang hanya mementingkan aspek ekonomi dan kewangan tidak dapat menyelesaikan sosial dan jurang perbezaan sosial yang semakin meluas (Abdul Samad et al., 1997).

Daripada pengalaman kemelesetan ekonomi pada pertengahan tahun 1980-an dan tahun 1997-1999, kerakusan pemaju perumahan swasta dan kurang pertimbangan yang cekap dalam memantau serta meluluskan program perumahan dalam kalangan agensi-agensi kerajaan telah melahirkan kesan yang buruk dalam industri perumahan kerana pembinaan rumah masih bertumpu kepada kepentingan golongan atasan (Katiman, 2000). Walaupun ada usaha menangani keperluan perumahan golongan yang berpendapatan

rendah, pelaksanaannya masih lagi ketinggalan. Masalah perumahan rakyat nampaknya terus menjadi isu yang sering dibincangkan oleh semua pihak setiap tahun. Ini kerana semua pihak tidak berpuas hati dengan pengagihan yang dilaksanakan. Apa yang membimbangkan ialah sikap segolongan masyarakat yang hanya tahu mengaut keuntungan tanpa mengira kesannya terhadap golongan lain (Mohd. Hamdan, 2012).

Perumahan adalah satu masalah penting negara yang melibatkan banyak perkara sosial, ekonomi dan politik. Terdapat banyak masalah yang berkaitan mengenai perumahan yang menyebabkan kajian mengenainya adalah penting dan usaha untuk mengatasinya sama ada oleh swasta dan kerajaan haruslah dijadikan sebagai satu agenda yang terpenting. Perumahan kos rendah adalah satu usaha komprehensif kerajaan untuk mengatasi masalah golongan berpendapatan rendah tersebut. Dalam mengimplementasikan usaha kerajaan ini, perumahan kos rendah ini bagaimanapun terpaksa mengalami masalah-masalahnya tersendiri. Masalah ini secara kasarnya bolehlah dirumuskan kepada dua yang terpenting iaitu, masalah pembinaan rumah kos rendah dan masalah perumahan kos rendah itu tersendiri (Izudinshah dan Lokman Hakim, 2013). Berbagai usaha telah dilakukan untuk meningkatkan penawaran rumah kos rendah melalui berbagai-bagai insentif, namun industri perumahan ini masih lagi mengalami masalah-masalah yang menyebabkan berbagai kesukaran dalam pembinaan dan penyediaannya terutama skim perumahan kos rendah (Mohamad Tajuddin, 2007).

Masalah perumahan yang dihadapi kesan daripada proses urbanisasi memaksa negara membangun jalan bagi menangani masalah yang semakin meruncing. Antara usaha yang dijalankan kerajaan ialah membentuk dasar-dasar awam, khususnya dasar perumahan yang memberi tumpuan kepada kaedah meningkatkan pengeluaran perumahan bagi menyelesaikan masalah perumahan. Pada masa yang sama, perbincangan tentang dasar

perumahan sejak akhir-akhir ini didominasi oleh kritikan terhadap perubahan dasar yang mengarah kepada strategi meningkatkan pemaju swasta dalam pemajuan perumahan kos rendah. Penyediaan perumahan kos rendah melalui penglibatan pemaju swasta bermula tahun 1980-an. Penglibatan pemaju swasta dalam pemajuan perumahan kos rendah dikukuhkan melalui pendekatan pemudahcara (Kamarul Afizi, 2009).

Selain hubungan antara perumahan dengan ekonomi, perumahan juga mempunyai kesan tertentu terhadap kualiti alam sekitar dan keadaan kehidupan penduduk. Keseluruhannya, peratus guna tanah bandar untuk perumahan lebih besar dibandingkan dengan kegunaan lain seperti komersial dan industri. Keadaan ini mempengaruhi perkembangan dan agihan aktiviti ekonomi. Pada masa yang sama, keadaan perumahan yang buruk seperti perumahan meleset dan penempatan setinggan boleh mempengaruhi taraf persekitaran dan keadaan kehidupan. Oleh itu di Malaysia, sumbangan sektor perumahan dapat dilihat dari segi sumbangan sektor ini kepada Keluaran Negara Kasar (KNK), peluang pekerjaan yang diwujudkan dan perbelanjaan isi rumah yang diperuntukkan untuk perumahan. Pada masa yang sama, perumahan berperanan sebagai pemangkin ekonomi semasa kemelesetan ekonomi. Selain itu, perumahan memberi implikasi penting kepada taraf kehidupan dan keadaan alam sekitar (Azahan, 2004).

Globalisasi dikenalpasti sebagai salah satu faktor yang mempengaruhi proses pembangunan, ekonomi, sosial, budaya, politik dan mempercepatkan pemindahan teknologi di sesebuah negara. Perubahan yang diperoleh adalah dalam bentuk kualitatif dan kuantitatif yang meresapi agenda pembangunan negara bangsa kerana pengintegrasian isu-isu tersebut ke dalam sistem dunia. Antara perubahan atau kesan yang dihasilkan oleh globalisasi adalah terhadap struktur penduduk, jenis dan gaya pembangunan yang dirancang, aliran migrasi, memampatkan ruang dan masa, mewujudkan landskap pasca-

moden dan geopolitik ke atas sesebuah kawasan. Struktur ruang fizikal dan budaya hidup serta aktiviti ekonomi kian berubah dan lebih kompetitif serta mampat. Perkembangan bandar-bandar yang pesat dan pertambahan penduduk bandar meningkatkan permintaan terhadap kemudahan asas antara lain seperti tempat tinggal (perumahan), kemudahan kesihatan, pengangkutan, bekalan air dan tenaga.

Di Malaysia, hasil daripada sistem pemerintahan '*divide and rule*' yang diamalkan oleh pihak British sebelum kemerdekaan 1957, pada masa kini telah mencorakkan taburan penduduk kepada dua bahagian iaitu di bandar yang didominasi kaum Cina; dan di kawasan luar bandar yang majoritinya dihuni oleh kaum Melayu. Dari segi sektoral pula, sektor politik di bawah kuasa Melayu manakala ekonomi dikuasai oleh kaum Cina. Pola sedemikian sudah tentu mempengaruhi taburan penempatan penduduk, sosioekonomi, fahaman politik serta pemerintahan yang sentiasa mengambilkira faktor perkauman dalam apa jua polisi atau perancangan yang hendak dijalankan oleh kerajaan. Pembinaan kawasan perumahan antara lain akan mengubah landskap budaya, taburan dan komposisi penduduk, struktur dan ekonomi bandar-luar bandar. Fenomena tersebut memberi kesan terhadap kelas sosial, hakmilik antara kaum dan fahaman politik.

Agensi-agensi perumahan yang ditubuhkan oleh pihak kerajaan umumnya bertujuan membantu melancarkan pelaksanaan projek perumahan awam sebagaimana digariskan dalam polisi perumahan awam. Matlamat penubuhannya ialah menyediakan bekalan perumahan untuk golongan berpendapatan rendah yang tidak mampu memiliki rumah yang dibangunkan oleh pihak swasta. Dalam skop lebih besar, peranan yang dimainkan ini bermatlamat menyusun semula masyarakat, membasmi kemiskinan dan menghapuskan perumahan setinggan. Pelbagai agensi dipertanggungjawabkan dalam menangani isu

perumahan awam negara, sama ada ditubuhkan oleh Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri mahupun melalui pertubuhan-pertubuhan perumahan.

Secara keseluruhan terdapat kira-kira 60 agensi perumahan yang terlibat dalam pelbagai program perumahan di Malaysia, namun tidak semuanya terlibat dalam pelaksanaan perumahan awam. Di peringkat Kerajaan Persekutuan, badan terawal yang ditubuhkan ialah Housing Trust di bawah Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan, diikuti Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan (Federal Land Development Authority/FELDA) dan Syarikat Perumahan Pengawai Kerajaan (SPPK) yang ditubuhkan di bawah Treasury Housing Loan Division. Selain itu terdapat juga pertubuhan bukan kerajaan seperti Malaysia Building Society Berhad (MBSB) dan Borneo Housing Mortgage Finance Berhad iaitu badan swasta yang melibatkan ekuiti kerajaan (Ahmad, 2000). Pendekatan sebegini bertujuan membolehkan kerajaan memantau pendekatan operasinya bagi memastikan pendekatan tersebut selari dengan polisi menyediakan perumahan awam, dalam masa yang sama tidak terikat di bawah birokrasi kerajaan.

Di peringkat Kerajaan Negeri pula, terdapat 13 buah Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri (PKEN) dan Majlis Perbandaran masing-masing yang juga terlibat dalam menyediakan perumahan berkepentingan awam. Sebagai contoh, Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor (PKNS) merupakan agensi pembangunan induk di Selangor manakala Majlis Perbandaran Petaling Jaya (MPPJ) merupakan salah satu Majlis Perbandaran di bawah pentadbiran negeri Selangor. Kedua-duanya terlibat secara langsung dalam penyediaan rumah-rumah awam, manakala di Wilayah Persekutuan pula, pentadbiran Majlis Tempatan terletak di bawah Kerajaan Persekutuan dan DBKL sebagai Majlis Pengurusan Bandaraya dipertanggungjawabkan untuk melaksanakan perumahan awam di Wilayah Persekutuan. Kini, terdapat beberapa lagi agensi perumahan yang ditubuhkan

untuk memajukan sektor perumahan bersesuaian dengan faktor urbanisasi dan migrasi ke bandar yang menyebabkan berlakunya kepadatan penduduk yang tinggi di bandar seterusnya memerlukan pembinaan rumah kediaman yang banyak, antaranya Perumahan Rakyat 1Malaysia (PR1MA) Berhad, Syarikat Perumahan Negara Berhad (SPNB), Jabatan Perumahan Negara (JPN), Malaysia Building Society Berhad (MBSB), Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia (CIDB), Jabatan Pengurusan Perumahan dan Pembangunan Komuniti DBKL dan Malaysian Human Settlement and Urbanization Research Institute (MAHSURI). Terdapat juga persatuan yang berkaitan dengan perumahan yang berfungsi untuk memberikan penerangan dan bertukar pandangan mengenai urusan perumahan iaitu Persatuan Kebangsaan Pembeli Rumah (HBA) dan Real Estate and Housing Developers' Association Malaysia (REHDA Malaysia) (Junaidi et al., 2013a).

Bagi projek perumahan awam dibawah kendalian Kerajaan, Program Perumahan Rakyat (PPR) telah dilaksanakan pada tahun 1996 hingga kini untuk menempatkan semua setinggan dan memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah. Jabatan Perumahan Negara (JPN) di bawah Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KKBPKT) adalah agensi pelaksana bagi projek-projek PPR di seluruh negara. KKBPKT juga diberi tanggungjawab untuk melaksanakan Skim Rumah Pertamaku (SRP). Skim Rumah Pertamaku telah diumumkan dalam Bajet 2011 oleh Kerajaan Malaysia untuk membantu golongan muda yang baru bekerja dan berpendapatan tidak lebih daripada RM3000 sebulan untuk memiliki rumah pertama mereka. Skim ini membolehkan golongan muda untuk mendapat pembiayaan sehingga 100 peratus daripada institusi-institusi kewangan untuk membeli rumah pertama mereka tanpa perlu membayar 10 peratus wang pendahuluan. Ini sejajar dengan hasrat Kerajaan untuk meningkatkan pemilikan rumah dalam kalangan rakyat Malaysia. Kerajaan juga telah

mengumumkan dalam Bajet 2012 yang nilai maksimum hartanah dalam SRP akan dinaikkan dari RM220,000 kepada RM400,000, berkuatkuasa daripada 1 Januari 2012 (Abdullah, 2012).

Justeru, kajian ini akan merungkai persepsi penghuni rumah PPR terhadap politik, sosial dan ekonomi seterusnya menyarankan cadangan-cadangan yang dapat membantu pihak berkuasa yang berkenaan untuk memantapkan pelaksanaan dasar iaitu dalam konteks rumah Program Perumahan Rakyat (PPR) untuk memastikan kesejahteraan rakyat terbelah.

1.3 Matlamat Kajian

Matlamat penyelidikan ini adalah untuk menganalisis pandangan pengundi dalam PPR di kawasan kajian terhadap politik dan sosioekonomi pasca PRU-13. Perumahan berkait dengan proses penetapan lokasi oleh isi rumah, guna tanah, amalan pembangunan setempat, pelaburan dan pasaran hartanah serta struktur ekonomi dan politik. Objektif utama perumahan ialah untuk memberi peluang kepada semua rakyat menikmati kemudahan perumahan yang sempurna, terutama golongan yang berpendapatan rendah. Dengan itu, Dasar Perumahan Negara dirangka untuk memastikan proses pembangunan perumahan negara dapat berkembang pesat seiring dengan kemajuan sosioekonomi dan pembangunan masyarakat. Dasar perumahan menekankan kualiti dan saiz sektor perumahan dengan menekankan penawaran dan pengagihan yang berkait dengan pelaburan. Sektor perumahan negara seperti sektor yang lain sentiasa mengalami perubahan yang dinamik selaras dengan prestasi ekonomi negara.

Di Malaysia, sektor perumahan dikawalselia di bawah Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KKBPKT). Salah satu peranan utama KKBPKT adalah untuk memastikan kehidupan masyarakat yang lebih berkualiti dan

harmoni melalui penyediaan perumahan yang mencukupi, sempurna dan dilengkapi dengan kemudahan sosial dan rekreasi. Program Perumahan Rakyat (PPR) adalah satu program Kerajaan untuk menempatkan semua setinggan dan memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah. Jabatan Perumahan Negara (JPN), Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KKBPKT) adalah agensi pelaksana bagi projek-projek PPR di seluruh negara. Kerajaan telah memutuskan bahawa rumah yang dibina oleh KPKT di bawah Program Perumahan Rakyat (PPR) mestilah *people-centric*.

1.4 Objektif Kajian

Secara umumnya, kajian ini akan menganalisis pembangunan perumahan PPR dalam mempengaruhi impak politik, ekonomi dan sosial di kawasan kajian (Kuala Lumpur) pasca Pilihan Raya Umum (PRU) 2013.

Secara khususnya, terdapat lima objektif kajian untuk dicapai matlamatnya.

1. Melihat ciri-ciri, objektif dan kesan Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR).
2. Mengkaji politik responden/pengundi PPR pasca PRU-13.
3. Menganalisis ciri-ciri dan kesan sosial hasil daripada kehidupan mereka dalam skim PPR.
4. Menghuraikan kesan ekonomi yang dihadapi responden hasil daripada kesan positif kehidupan mereka dalam skim PPR.
5. Menghasilkan cadangan yang sesuai dari segi pembangunan dan penyelenggaraan infrastruktur, hubungan sosial dan kualiti hidup serta

faedah ekonomi untuk memastikan kehidupan mereka bahagia dan dapat meningkatkan taraf hidup mereka dari semasa ke semasa.

1.5 Skop Kajian

Kajian akan memfokuskan tiga perkara utama iaitu fokus struktural, fokus temporal dan fokus regional. Fokus struktural ialah tentang apa yang hendak dikaji, manakala fokus temporal berkaitan tempoh atau batas waktu dan seterusnya fokus regional pula ialah mengenai kawasan atau tempat kajian. Menyentuh fokus struktural, perkara yang akan ditumpukan dalam kajian ini ialah persepsi responden PPR terhadap politik, ekonomi dan sosial di kawasan kajian (Kuala Lumpur).

Bagi fokus temporal pula berkaitan dengan tempoh masa iaitu analisis sekunder Dasar Perumahan Negara 2011 dan ketika penubuhan PPR. Bagi kajian soal selidik pula dilakukan selepas PRU 2013 iaitu antara Oktober 2013 hingga Mac 2014. Seterusnya, satu kajian yang penting dalam kajian geografi ialah skala kawasan kajian yang hendak dijalankan. Skala yang dimaksudkan ialah luas kawasan yang akan diliputi oleh sesuatu kajian. Oleh itu, merujuk kepada kajian ini, fokus regionalnya adalah berdasarkan pemerhatian dan soal selidik di 25 kawasan Program Perumahan Rakyat (PPR) mengikut 3 zon iaitu zon utara, zon pusat bandar/tengah dan zon selatan di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur.

1.6 Batasan Kajian

Dalam menjalankan kajian ini, terdapat beberapa batasan kajian dalam konteks masalah atau kekurangan dalam metodologi yang berlaku iaitu dari segi data dan persepsi responden. Dari segi data, terdapat dua jenis data iaitu data yang berdasarkan kawasan

pentadbiran Pejabat Tanah dan daerah serta DBKL; dan data pilihan raya daripada Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR). Keadaan sedemikian menyebabkan berlakunya ketidakselarasan ketepatan data untuk dijadikan ukuran yang paling tepat dalam menggambarkan senario keseluruhan di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur.

Batasan kajian juga dapat dikenalpastikan melalui data persepsi responden. Batasan yang dimaksudkan ialah perbezaan persepsi sama ada sebelum Pilihan Raya Umum (PRU), semasa PRU dan selepas PRU. Hal ini demikian kerana persepsi responden boleh berubah berdasarkan isu semasa, kepemimpinan, keadaan ekonomi, situasi sosial dan sebagainya.

1.7 Kepentingan Kajian

Tajuk ini dipilih untuk penyelidikan ini adalah berdasarkan kepada beberapa sebab. Pertamanya, dapatan kajian ini penting kepada semua pihak untuk mengetahui secara analitikal persepsi penduduk terhadap polisi/dasar perumahan negara yang dikaitkan dengan impak geopolitik (kuasa undi dan pilihan raya), ekonomi dan sosial. Selain itu, dapatan kajian ini juga penting sebagai panduan kepada pihak pelaksana dasar ini untuk mengetahui pandangan untuk mengukuhkan pelaksanaan dasar berkenaan serta langkah yang terbaik dan sesuai mengikut keperluan semasa.

Seterusnya, kajian ini juga dapat mempertingkatkan lagi penyelidikan data geografi pilihan raya dan polisi awam yang berkaitan polisi awam dan mengaplikasikan teori dalam realiti pembangunan ruang di Malaysia, dan hasil kajian ini juga penting untuk kegunaan institusi dan individu yang berminat untuk mengkaji tentang geografi polisi/dasar awam. Selain itu, ia juga penting sebagai panduan bagi membolehkan pengkaji pada masa akan datang melihat dan memahami kepentingan polisi perumahan kepada pembangunan ruang

kerana kajian ini akan cuba mengupas beberapa perkara yang berkaitan dengan impak polisi perumahan dengan perancangan fizikal negara.

1.8 Organisasi Bab

Penulisan untuk penyelidikan PhD ini dibahagikan kepada 9 bab. Bab Satu iaitu ‘Pendahuluan’ merangkumi huraian mengenai latar belakang penyelidikan, pernyataan masalah, matlamat kajian, objektif kajian, skop kajian, batasan kajian, kepentingan kajian dan organisasi bab. Bab Dua ialah ‘Kawasan Kajian’ yang merangkumi latar belakang kawasan kajian: Kuala Lumpur, sejarah dan perkembangan pembangunan fizikal Kuala Lumpur dan sejarah politik Kuala Lumpur.

Bab Tiga ialah ‘Metod Kajian’ iaitu sumber data dan kaedah pengumpulan yang merangkumi kaedah temubual, kumpulan berfokus, soal selidik, persampelan, kajian rintis/pilot study untuk ujian kebolehpercayaan borang soal selidik dan kajian kepustakaan; analisis data dan mempersembahkan data iaitu analisis statistik; kerangka metod kajian; kerangka konsep; kerangka penulisan; kerangka perbincangan; dan kerangka analisis. Bab Empat iaitu ‘Sorotan Literatur’ pula merangkumi polisi awam, rumah dan perumahan, geografi perumahan, geografi politik dan geopolitik, Teori Zon Guna Tanah Bersektor, Teori Ruangan Pilihan Raya dan Teori Institusionalisme, perumahan dan impak geopolitik, hak milik dan sosioekonomi dengan perumahan. Bab Lima ialah ‘Dasar dan Program Perumahan’ yang merangkumi Dasar Perumahan Negara (DRN), Program Perumahan Rakyat (PPR) dan Program Perumahan Intensif di Kuala Lumpur.

Bab Enam iaitu ‘Profail, Sumber Maklumat dan Analisis Dasar serta Program Perumahan’ pula merangkumi latar belakang sosioekonomi responden (jantina, status perkahwinan, umur, bangsa, agama, tahap kelulusan tertinggi, pekerjaan, pendapatan

bulanan isi rumah, responden mengikut PPR, responden mengikut kawasan Parlimen, responden mengikut Daerah Mengundi), sumber maklumat responden dan analisis Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR).

Bab Tujuh iaitu ‘Analisis Sosiopolitik dan Pengundian’ merangkumi analisis sosiopolitik dan pengundian di Daerah Mengundi PPR dalam Pilihan Raya Umum 2004, 2008 dan 2013, politik (perumahan dan politik, partisipasi dalam politik, kriteria pemilihan pemimpin, kriteria pemilihan parti politik, isu-isu utama, faktor sokongan kepada BN, faktor sokongan kepada PR, penilaian terhadap pemimpin negara dan parti yang dipilih dalam PRU 2013) dan dasar awam (dasar kerajaan, isu politik dasar awam, prestasi pengurusan pentadbiran/pemerintahan, prestasi perkhidmatan DBKL, prestasi pemimpin setempat dan kerajaan yang mampu menyelesaikan permasalahan rakyat).

Bab Lapan iaitu ‘Analisis Sosial dan Ekonomi’ pula mengandungi analisis sosial (hubungan dengan jiran, masalah sosial serta pembangunan PPR dan sosial), analisis ekonomi (pembangunan perumahan PPR dan senario ekonomi, status pemilikan rumah PPR, kepuasan terhadap rumah PPR, serta pembangunan perumahan PPR dan ekonomi), program dan perkhidmatan di PPR responden dan cadangan memantapkan infrastruktur dan persekitaran sosioekonomi PPR.

Bab terakhir iaitu Bab Sembilan iaitu ‘Kesimpulan’ merangkumi dapatan kajian dan analisis teoritikal, sumbangan kajian dalam konteks politik, sosial dan ekonomi, serta cadangan kajian lanjutan.

1.9 Kesimpulan

Kajian ini penting kepada disiplin ilmu geografi politik dan juga untuk pengimplimentasian dasar yang melibatkan jentera Kerajaan untuk memastikan pembangunan negara seiring

dengan kesejahteraan penduduk. Penyelidik berminat untuk mengkaji isu ini kerana ia merupakan isu yang masih belum dikaji secara menyeluruh dan melibatkan pemerintahan negara. Semua persepsi daripada semua pihak mengenai polisi perumahan akan dikumpul dan dinilai secara ilmiah. Dapatan kajian daripada penyelidikan ini diharap dapat memberi sedikit sebanyak maklumat kepada masyarakat dan yang pentingnya kepada kerajaan kita agar satu tindak susul dapat dibuat oleh kerajaan untuk memantapkan polisi/dasar perumahan negara dari semasa ke semasa. Bab seterusnya iaitu Bab 2 akan menyingkap kawasan kajian dari segi sejarah perkembangan, geografi dan politik pilihan raya di Kuala Lumpur.

BAB DUA

KAWASAN KAJIAN

2.1 Pengenalan

Kawasan kajian merupakan aspek yang paling penting dalam kajian ilmiah Geografi kerana jika dilihat kepada takrifan istilah Geografi itu sendiri merujuk kepada ilmu pengkajian mengenai di manakah letakan itu. Istilah kawasan juga boleh dirujuk kepada lokasi atau kedudukan yang bermaksud letakan atau posisi sesuatu di permukaan bumi. Kawasan atau lokasi ialah satu konsep asas yang penting dalam disiplin Geografi Manusia. Ia bermakna letakan atau posisi sesuatu di permukaan bumi. Ahli-ahli geografi menjelaskan lokasi sesuatu benda atau tempat melalui empat cara, iaitu nama tempat, letakan, kedudukan dan melalui lokasi matematik. Setiap tempat di permukaan bumi ini mempunyai nama. Oleh itu cara yang paling mudah menjelaskan sesuatu lokasi ialah dengan merujuk nama tempat tersebut. Nama sesuatu tempat memberi gambaran kepada kita mengenai pengasasnya, keadaan fizikalnya, adat resam atau perubahan politik. Kebiasaannya nama-nama tempat diambil sempena nama tokoh-tokoh terkenal, peristiwa-peristiwa bersejarah ataupun dari keadaan persekitaran fizikalnya.

Letakan adalah cara kedua bagi menjelaskan lokasi, iaitu sifat fizikal sesuatu tempat. Ciri-ciri letakan sesuatu tempat termasuklah iklim, sumber air, topografi, tanah, tumbuh-tumbuhan, latitud dan ketinggian. Kombinasi ciri-ciri fizikal di setiap lokasi menghasilkan sifat-sifat uniknya. Faktor-faktor letakan selalunya penting dalam membuat pilihan lokasi bagi petempatan dan pemilihan ini pula bergantung kepada nilai-nilai budaya sesuatu komuniti yang terlibat. Tindakan manusia boleh mengubah ciri-ciri letakan sesuatu

tempat. Justeru dalam Bab Dua ini akan dihuraikan aspek kawasan kajian dari segi latar belakang sejarah, geografi, kependudukan, ekonomi serta politik pilihan raya kawasan kajian.

2.2 Latar Belakang Geografi, Sosioekonomi dan Demografi Kuala Lumpur

Dalam kajian ini, kawasan kajian yang dipilih ialah di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur. Kuala Lumpur dipilih sebagai kawasan kajian untuk penyelidikan ini adalah berdasarkan kepada empat sebab iaitu:-

- a) Dari segi ekonomi, Kuala Lumpur merupakan wilayah termaju di Malaysia serta mengalami urbanisasi yang pesat hasil pembangunan ekonomi dan sosial yang berterusan.
- b) Dari segi sosial, Kuala Lumpur mempunyai komposisi kaum yang seimbang antara tiga kaum utama di negara ini seterusnya mempunyai penduduk Bumiputera dan Bukan Bumiputera yang seimbang dan juga sebagai pusat kebudayaan nasional.
- c) Dari segi politik, Kuala Lumpur adalah pusat pentadbiran/pemerintahan dan politik di Malaysia serta negeri yang mengalami isu politik yang dinamik kerana penduduknya yang berbilang bangsa serta mempunyai taraf hidup, tahap pendidikan yang tinggi dan akses maklumat yang lebih luas (media alternatif/internet) berbanding negeri-negeri lain di Malaysia, oleh itu tahap pemikiran rakyat Kuala Lumpur lebih terbuka dan kritikal terhadap pemerintah dan isu setempat serta isu nasional.
- d) Dari segi logistik, Kuala Lumpur merupakan kawasan negeri/wilayah yang mempunyai taraf kemudahan asas seperti bekalan air dan elektrik,

telekomunikasi, jalan raya, kemudahan perhubungan dan pengangkutan yang lebih baik.

Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur ialah ibu negara dan bandar terbesar di Malaysia. Wilayah tersebut meliputi tanah seluas 244 km persegi (94 batu²). Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur ialah salah satu daripada tiga buah Wilayah Persekutuan di Malaysia, dan juga sebuah enklaf (satu kawasan kecil dilingkungi dalam satu kawasan besar) dalam negeri Selangor, di Pantai Barat Tengah Semenanjung Malaysia (Mohd Sohaimi, 2012). Geografi Kuala Lumpur dicirikan oleh lembah besar yang dikenali sebagai Lembah Klang yang bersempadan dengan Banjaran Titiwangsa di timur, beberapa banjaran kecil di utara dan selatan dan Selat Melaka di barat. Kuala Lumpur memetik namanya daripada kuala yang menemukan Sungai Klang dan Sungai Gombak di tengah-tengah ibu kota itu. Kuala Lumpur yang terletak di tengah-tengah negeri Selangor, pernah tertakluk di bawah pemerintahan Kerajaan Negeri Selangor, sehingga dipisahkan pada tahun 1974 untuk menjadi Wilayah Persekutuan pertama yang ditadbir secara terus oleh Kerajaan Persekutuan Malaysia. Lokasinya di Pantai Barat Semenanjung Malaysia yang lebih luas tanah ratanya berbanding Pantai Timur, menyumbang kepada pembangunan yang lebih pesat berbanding bandar-bandar lain di Malaysia (Lam, 2004).

Kuala Lumpur (berkeluasan 242.49 km persegi) iaitu ibu negara Malaysia merupakan bandar ke-10 yang paling padat di dunia selepas Manila, Filipina. Jika disebut Kuala Lumpur pasti ramai yang membayangkan sebuah bandar yang padat dengan bangunan-bangunan tinggi mencecah awan serta Petronas Twin Towers yang merupakan lambang kejayaan dan kekuatan negara Malaysia hari ini. Kuala Lumpur yang juga dikenali dengan nama samaran 'KL' merupakan pusat pentadbiran Malaysia sebelum Wilayah Persekutuan Putrajaya ditubuhkan dan kemudiannya berpindah ke sana. Dari luaran KL disebut 'gah' namun begitu KL sebagai bandar yang pesat membangun ini mempunyai

kadar kemiskinan bandar yang tinggi berikutan isu kos sara hidup yang hebat akibat daripada proses urbanisasi yang pesat.

Sejarah awal pembukaan Kuala Lumpur ialah penemuan sumber bijih timah yang banyak di sekitar kawasan Ampang. Penemuan sumber bijih timah tersebut telah membuka jalan yang luas terhadap pembangunan bandarnya yang sangat pesat. Nama 'Kuala Lumpur' juga diambil berdasarkan keadaan persekitaran awal di sini iaitu lombong-lombong bijih yang digali memperlihatkan banyak lumpur. Kemasukan buruh Cina pada awal abad ke 19 merancakkan lagi aktiviti perlombongan yang dijalankan lantas menarik minat ramai pelabur asing (Jabatan Penerangan Malaysia, 2013).

Kuala Lumpur yang merupakan ibu negara Malaysia telah diisytiharkan sebagai Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (WPKL) dan Pusat Pentadbiran Persekutuan pada 1 Februari 1974. Kuala Lumpur mempunyai keluasan 242.70 km persegi dan terbahagi kepada tiga daerah iaitu Kuala Lumpur (Pusat Bandar), Cheras dan Setapak. WPKL mempunyai kepada 11 kawasan Parlimen yang terdiri daripada Wangsa Maju, Batu, Kepong, Segambut, Cheras, Seputeh, Bandar Tun Razak, Titiwangsa, Setiawangsa, Bukit Bintang dan Lembah Pantai (Lihat Rajah 2.1). Pembangunan Kuala Lumpur boleh dikatakan bermula daripada rentetan sejarah lampau iaitu setelah ditemui oleh pelombong bijih timah berbangsa Bugis iaitu Raja Abdullah. Bijih timah yang ditemui di Sungai Gombak dan Klang telah mengundang Kapitan Cina iaitu Yap Ah Loy untuk meneroka kekayaan Kuala Lumpur. Aktiviti perlombongan menjadi titik tolak kepada perkembangan ekonomi Kuala Lumpur (Jabatan Penerangan Malaysia, 2013). Kuala Lumpur merupakan 'jantung' kepada ekonomi negara Malaysia yang menjadi pusat utama pelbagai jenis industri yang menyumbang kepada KDNK negara terletak dalam sempadan Negeri Selangor Darul Ehsan.

Kuala Lumpur turut dikenali sebagai Bandaraya Bercahaya, Pusat Kesenian Antarabangsa, Pusat Perundangan Kehakiman dan Kota Budaya Islam di Malaysia. Unjuran penduduknya pada tahun 2012 adalah seramai 1,713,400 orang. Kuala Lumpur City Centre (KLCC) merupakan satu projek pembangunan bandar yang bertaraf antarabangsa dan menjadi mercu tanda gemilang bagi negara Malaysia. Ia berkonsepkan “Bandar Raya-Dalam-Bandar Raya” yang merangkumi kawasan seluas 40 hektar serta menyediakan ruang kegunaan komersial untuk pejabat, perniagaan runcit, hotel dan kediaman seperti Menara Petronas, Masjid As-Syakirin, Taman Awam, Suria KLCC, Kuala Lumpur Convention Centre, hotel dan sebagainya. Menara Berkembar Petronas merupakan salah sebuah bangunan tertinggi di dunia iaitu mencecah 452 meter (Jabatan Penerangan Malaysia, 2013).

Selain itu, Kuala Lumpur menawarkan destinasi pelancongan yang menarik seperti Taman Burung, Taman Rama-Rama, Pasar Seni, China Town, Taman Bunga Raya, Istana Negara, Kompleks Budaya Kraf, Taman Tasik, Dataran Merdeka, Menara Kuala Lumpur, Tugu Negara, Masjid Negara, Muzium Negara, Pusat Sains Negara, Kompleks Sukan Negara, Istana Budaya, Zoo Negara, Taman Orkid, Planetarium Negara, Rumah Penghulu Abu Seman, Bangunan Sultan Abdul Samad, Balai Seni Lukis Negara dan Pusat Kraf (Jabatan Penerangan Malaysia, 2013).

Pentadbiran bandar raya Kuala Lumpur meliputi kawasan seluas 243.65 km persegi (94.07 batu²), dengan ketinggian tanah purata 21.95 m (72.0 ka). Tugas pentadbiran bandar raya dipikul oleh Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL), sebuah agensi di bawah Kementerian Wilayah Persekutuan. DBKL bertanggungjawab terhadap kesihatan dan kebersihan awam, pelupusan dan pengurusan sampah dan bahan buangan, perancangan bandar, perlindungan alam sekitar dan kawalan pembinaan, pembangunan sosial dan ekonomi dan penyelenggaraan prasarana bandar secara amnya. Kuasa eksekutif dipegang

oleh Datuk Bandar yang dilantik untuk penggal tiga tahun oleh Kementerian Wilayah Persekutuan. Sistem perlantikan Datuk Bandar ini diamalkan sejak pilihan raya Kerajaan Tempatan digantung pada tahun 1970. Semenjak Kuala Lumpur menjadi sebuah Wilayah Persekutuan pada 1 Februari 1974, bandar raya ini pernah dipimpin oleh sepuluh orang Datuk Bandar.

Kuala Lumpur diduduki 1.63 juta orang mengikut unjuran banci tahun 2010. Daripada jumlah tersebut, 44.4 peratus adalah kaum Melayu, 43.2 peratus Cina, 11.1 peratus India dan 1.4 peratus kaum-kaum lain (Shaari, 2000; Jabatan Perangkaan Malaysia, 2010a, 2010b, 2010c). Data sebenar pada tahun 2010 menunjukkan jumlah penduduk di Kuala Lumpur adalah 1,588,750 orang (Jabatan Perangkaan Malaysia, 2010a). Dari segi kumpulan pekerjaan di Kuala Lumpur, 18.7 peratus bekerja dalam sektor perkhidmatan, pekerja kedai dan jurujual; masing-masing 14.8 peratus bekerja dalam bidang penggubal undang-undang, pegawai kanan dan pengurus serta pekerja perkeranian; 12.4 peratus juruteknik dan profesional bersekutu; 10.9 peratus pekerjaan asas; 9.9 peratus profesional; dan 7.3 peratus bekerja sebagai operator loji dan mesin serta pemasangan (Jabatan Perangkaan Malaysia, 2004).

Kuala Lumpur adalah kawasan kediaman kepada 1.6 juta penduduk (2005) dan ia dijangka bertambah kepada 2.2 juta menjelang tahun 2020. Dengan penyediaan rumah sebanyak 464,996, sektor perumahan dijangka akan berkembang pesat dan menyumbang kepada 'urban footprint' Kuala Lumpur. Kediaman adalah keperluan asas manusia selain makanan, air dan udara. Oleh itu, setiap bandar perlu memastikan setiap keluarga mempunyai tempat tinggal yang selamat, selesa dan sihat.

Dengan ini, keseluruhan tanah kediaman di Kuala Lumpur menjadi 7,423.84 hektar iaitu lebih kurang 30.65 peratus daripada keluasan Bandar Raya Kuala Lumpur. Sehingga tahun 2005, terdapat 676,163 unit rumah di Kuala Lumpur dengan 188,610 unit rumah Kos

Rendah dan Sederhana Rendah dan Sederhana Medium; 158,307 unit rumah Kos Sederhana Sederhana; 288,817 unit rumah kos tinggi; dan 40,429 unit perumahan sementara. Dari segi klasifikasi pemilikan rumah di Kuala Lumpur, harga bagi Perumahan Mampu Milik ialah RM 42,001 – RM 74,999, Perumahan Kos Sederhana RM 75,000 – RM250,000 dan Perumahan Kos Tinggi lebih daripada RM 250,000 (DBKL, 2008).

Rumah mampu milik dan perumahan kos sederhana yang berkualiti amat diperlukan di dalam bandar. Ia secara tidak langsung dapat meningkatkan kualiti kehidupan masyarakat dan menjadikan Kuala Lumpur bandar yang berdaya huni (liveable). Perumahan berkualiti memberi kesan kepada penyediaan kemudahan masyarakat yang berkualiti, persekitaran yang selamat, bersih dan alam bina yang menarik. Ia dapat memberi nilai tambah kepada sesebuah kawasan dan menarik masuk peluang-peluang pekerjaan. 44 peratus daripada penduduk Kuala Lumpur terdiri dari golongan kumpulan pertengahan dengan purata pendapatan di antara RM1500 hingga RM3500. Ia merupakan kumpulan umur utama di bandar dan keperluan mereka perlu diutamakan.

Sehingga 11 April 2013, di Kuala Lumpur terdapat 792,017 pemilih (pengundi) berdaftar dengan komposisi 44.4 peratus adalah Melayu, 43.2 peratus Cina, 11.1 peratus India dan 1.4 peratus kaum-kaum lain dengan 792,017 pemilih (pengundi) berdaftar. Dari segi jantina pengundi, terdapat 396,952 pemilih (50.12 peratus) lelaki dan 395,119 pemilih (49.88 peratus) adalah perempuan. Jika dilihat kepada jenis pengundi, 751,322 pemilih (94.86 peratus) adalah Pengundi Biasa, Pengundi Tentera dan Pasangan 24,892 pemilih (3.14 peratus), Pengundi Polis dan Pasangan 15,453 pemilih (1.95 peratus) dan Pengundi Luar Negara 404 pemilih (0.05 peratus) yang telah disahkan oleh Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR)(http://www.pr13.gov.my/pdf/statistik_bilangan_parlimen/statistik_pemilih_negeri.pdf; Wan Ahmad, 2014).

Dari segi lokasi dan logistik Kuala Lumpur, Wilayah Persekutuan adalah dibawah bidang kuasa Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL) yang merupakan salah satu agensi di bawah Kementerian Wilayah Persekutuan. Kuala Lumpur mempunyai 11 Parlimen dan 216 Daerah/Pusat Mengundi dan 1349 saluran mengundi (http://www.pru13.gov.my/default.informasi.04.php?state=KUALA%20LUMPURdannegara=pdf/statistik_umum/kl2.pdf).

Dalam kajian ini, fokus lokaliti kawasan meliputi kesemua 25 Daerah Mengundi yang mempunyai Program Perumahan Rakyat (PPR) di bawah Majlis Tindakan Ekonomi Negara (MTEN). Kawasan perumahan PPR mempunyai 25 skim PPR, 28,337 Ketua Isi Rumah (KIR) dan daripada populasi tersebut, sebanyak 1,069 sampel telah dipilih sebagai responden kajian yang dibahagikan mengikut kaum bagi setiap PPR.

Operasi penyelidikan di kawasan kajian adalah berdasarkan persempadanan bahagian pilihan raya yang telah ditetapkan oleh pihak Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) mengikut sempadan kawasan Parlimen dan unit terkecil yang dipilih dalam konteks kajian ini ialah Daerah Mengundi (DM). Secara mikronya, kesemua 25 buah PPR dipilih untuk pengumpulan data primer iaitu soal selidik di lapangan merangkumi keseluruhan lokasi kawasan PPR di Kuala Lumpur yang dikelaskan kepada 3 zon untuk menonjolkan elemen ruang dan lokasi dalam bidang geografi iaitu Zon Utara, Zon Tengah/Pusat Bandar dan Zon Selatan. Zon Utara merangkumi PPR Pekan Kepong, PPR Intan Baiduri, PPR Taman Wahyu I (Beringin), PPR Taman Wahyu II (Wahyu), PPR Pekan Batu, PPR Kg. Batu Muda, PPR Seri Semarak, PPR Sungai Bonus Air Jernih, PPR Kg. Baru Air Panas dan PPR Ampang Hilir (Hiliran Ampang). PPR Zon Tengah pula merangkumi PPR Perkasa (Cochrane 1), PPR Jalan Lapangan Terbang Lama Fasa I (Seri Alam 1), PPR Jalan Lapangan Terbang Lama Fasa II (Seri Alam 2), PPR Laksamana (Cochrane 2) dan PPR Pudu Hulu. Kemudian bagi Zon Selatan merangkumi PPR Seri Malaysia, PPR Desa

Petaling (Sungai Besi), PPR Malaysia Permai (Raya Permai), PPR Kg. Muhibbah Jalan Puchong, PPR Salak Selatan, PPR Kampung Limau Pantai Dalam, PPR Lembah Pantai Kerinchi, PPR Seri Cempaka (KL Linear City II Fasa II), PPR Pantai Ria (KL Linear City II Fasa I) dan PPR Seri Anggerik (KL Linear City 1) (Rujuk Rajah 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5 dan 2.6).

Dari segi unit kediaman/perumahan yang sedia ada (2005) di Kuala Lumpur, secara keseluruhannya terdapat 676,163 unit kediaman dengan 188,610 unit (28 peratus) rumah kos rendah, 158,307 unit (23 peratus) rumah kos sederhana, 288,817 unit (43 peratus) rumah kos tinggi dan 40,429 unit (6 peratus) perumahan sementara. Kuala Lumpur mempunyai 291 kawasan perumahan utama di seluruh 11 kawasan Parlimen di Wilayah Persekutuan tersebut (Lihat Rajah 2.1 dan 2.2). Kuala Lumpur tergolong dalam sebuah kawasan metropolitan besar yang turut meliputi sebahagian besar negeri Selangor, iaitu Lembah Klang, sebuah kelompok bandar yang diduduki 7.2 juta orang (keseluruhan kawasan Lembah Klang yang merangkumi Kuala Lumpur, Selangor, Perak Selatan dan Negeri Sembilan Utara) dan juga kawasan metropolitan yang paling pesat membangun di negara dari segi bilangan penduduk dan ekonomi. Bandar raya ini juga merupakan pusat kebudayaan dan ekonomi Malaysia kerana kedudukannya selaku ibu negara dan bandar raya primat. Kuala Lumpur ditarafkan sebagai bandaraya dunia alfa, dan juga satu-satunya bandar raya global di Malaysia, menurut Globalization and World Cities Study Group and Network (GaWC) (Peter dan Phang, 2012).

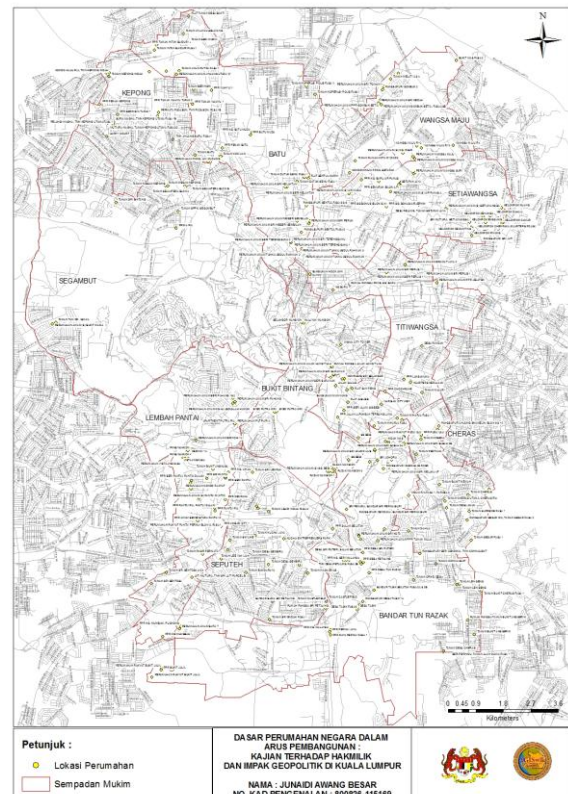
Petunjuk ekonomi WP Kuala Lumpur dapat dilihat dari sudut KDNK. Bagi tahun 2012, KDNK bagi lima buah negeri (Selangor, WP Kuala Lumpur, Sarawak, Johor dan Pulau Pinang) mendominasi ekonomi negara dengan jumlah sumbangan sebanyak 64.5 peratus. Komposisi aktiviti ekonomi yang berbeza mendorong kepada kepelbagaian ciri bagi setiap negeri. Sektor perkhidmatan dapat dilihat di Wilayah Persekutuan Kuala

Lumpur lebih mendominasi berbanding dengan negeri lain iaitu sebanyak 89.9 peratus diikuti dengan sektor pembinaan sebanyak 4.6 peratus dan sektor pembuatan sebanyak 4.0 peratus. Secara tidak langsung, kesignifikanan sektor perkhidmatan telah membuka lebih banyak peluang pekerjaan kepada penduduk bagi wilayah tersebut.

Rajah 2.1

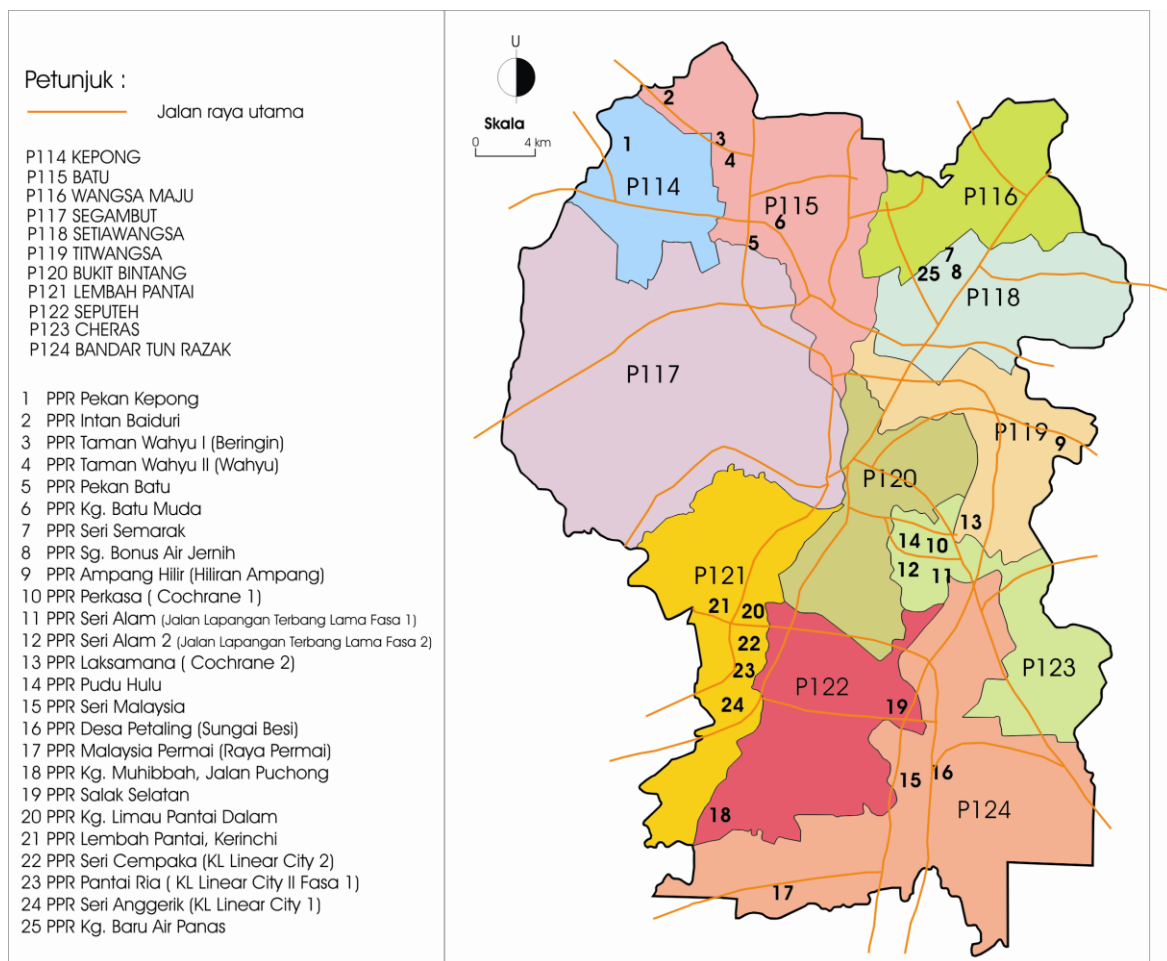

Rajah 2.2

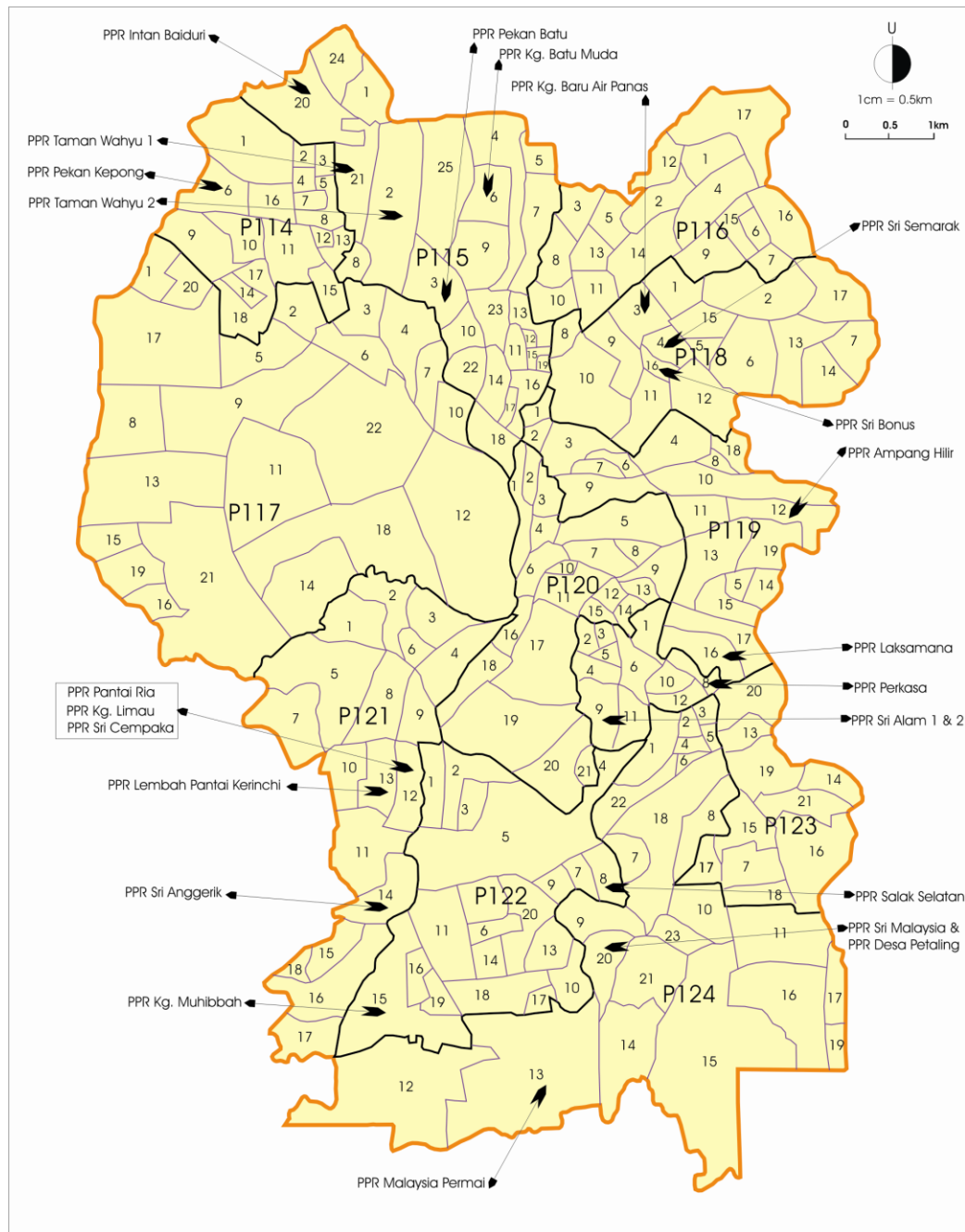
Rajah 2.1 dan 2.2: Peta AGISwlk Kawasan-Kawasan Perumahan Utama Di Kuala Lumpur

(Sumber: Aplikasi Sistem Maklumat Geografi Wilayah Lembah Klang, Kementerian Wilayah Persekutuan dan Kesejahteraan Bandar, Putrajaya 2012)

Rajah 2.3: Peta Kedudukan Perumahan PPR (Program Perumahan Rakyat) Mengikut Kawasan Parlimen di Kuala Lumpur

(Sumber: Diubahsuai daripada Peta AGISwlk Kawasan-Kawasan Perumahan Utama Di Kuala Lumpur, Kementerian Wilayah Persekutuan dan Kesejahteraan Bandar, Putrajaya 2012; Pelan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya di 11 kawasan Parlimen dalam Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur Mengikut Daerah-Daerah Mengundi, Jabatan Ukur dan Pemetaan Malaysia.)

Rajah 2.4: Peta Lokasi Perumahan PPR (Program Perumahan Rakyat) Mengikut Kawasan Parlimen dan Daerah Mengundi di Kuala Lumpur

(Nota: P114 Kepong; P115 Batu; P116 Wangsa Maju; P117 Segambut; P118 Setiawangsa; P119 Titiwangsa; P120 Bukit Bintang; P121 Lembah Pantai; P122 Seputeh; P123 Cheras; dan P124 Bandar Tun Razak)

(Sumber: Diubahsuai daripada Peta AGISwlk Kawasan-Kawasan Perumahan Utama Di Kuala Lumpur, Kementerian Wilayah Persekutuan dan Kesejahteraan Bandar, Putrajaya 2012; Pelan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya di 11 kawasan Parlimen dalam Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur Mengikut Daerah-Daerah Mengundi, Jabatan Ukur dan Pemetaan Malaysia.)

Rajah 2.5

Rajah 2.6

Rajah 2.5 dan 2.6: Foto Perumahan PPR di Kuala Lumpur

(Sumber: Pemerhatian di lapangan, 2013)

2.3 Perkembangan Pembangunan Fizikal Kuala Lumpur

Dari sudut sejarah, perbandaran di Kuala Lumpur telahpun wujud sejak awal abad ke-19 dengan terdapatnya penempatan orang Melayu dan Orang Asli tradisional di sepanjang Sungai Klang. Penduduk Melayu dikesan telah mengusahakan aktiviti perlombongan bijih timah secara kecil-kecilan ketika menunggu musim menuai (Azmeer, 2012). Proses perkembangan perbandaran Kuala Lumpur bermula pada tahun 1857 apabila Raja Abdullah, penguasa Lembah Kelang telah membawa sejumlah 80 orang bermudik ke hulu dan mula mencari potensi perlombongan bijih di kawasan Ampang. Ekspedisi pertama ini telah berjaya mengenalpasti kawasan yang kaya dengan bijih timah di Lembah Klang. Walau bagaimanapun ramai daripada peneroka pelombong tersebut telah meninggal dunia kerana dijangkiti malaria. Ekspedisi ini berjaya mencari bijih timah yang belum diterokai dan ini menyebabkan Raja Abdullah membawa seramai 150 orang lagi pada ekspedisi selanjutnya. Perlombongan bijih timah secara komersial telah meningkatkan lagi peranan Kuala Lumpur yang dahulunya hanya pusat perkhidmatan kepada pelombong kepada pusat perdagangan dan seterusnya pusat pentadbiran (DBKL, 1990).

Kemunculan bangunan-bangunan pencakar langit yang berselerak di kawasan pusat bandar telah menjejaskan nilai keindahan kepada pandangan kerana perbezaan ketara di antara bangunan-bangunan baru dan bangunan sedia ada. Apabila pihak kerajaan mengeluarkan arahan untuk tidak membenarkan aktiviti perlombongan bijih timah dan pertanian dilaksanakan, Kuala Lumpur mempunyai kawasan yang berpotensi untuk pembangunan yang luas untuk menampung bilangan penduduk yang semakin bertambah. Ladang-ladang dan kawasan bekas lombong telah dikenalpasti untuk dijadikan bandar-bandar baru dan kawasan-kawasan perumahan. Kepesatan pembangunan di Kuala Lumpur antara tahun 1970 hingga 1980 telah meningkatkan lagi penduduk Kuala Lumpur dua kali ganda kepada hampir 1.1 juta orang.

Pembangunan yang pesat telah menimbulkan banyak masalah seperti kesesakan lalu lintas, penawaran tanah yang tidak mencukupi, pembangunan yang terpisah, taburan pembangunan fizikal yang tidak seimbang dan mutu alam sekitar yang menurun. Dalam usaha untuk mengawal pembangunan yang tidak terkawal, DBKL telah menyediakan Plan Struktur Kuala Lumpur pada tahun 1980 dan diwartakan pada tahun 1984. Strategi Plan Struktur ialah meningkatkan pusat-pusat pertumbuhan baru dengan membina beberapa bandar baru seperti Bandar Tun Razak, Wangsa Maju, Bukit Jalil dan Damansara. Di kawasan ini diperuntukkan sekurang-kurangnya 30 peratus daripada unit perumahan perlu dibina dengan perumahan kos rendah dengan kos RM 25,000 seunit.

Perkembangan perbandaran dan peningkatan penduduk Kuala Lumpur telah meningkatkan lagi pembangunan kawasan perumahan. Kawasan-kawasan yang luas terutamanya bekas ladang getah telah dibeli oleh pemaju perumahan swasta dan ditukarkan kepada taman perumahan dan bandar baru seperti Paramount Garden, Damansara Utama, Taman Tun Dr Ismail Damansara, Bangsar Baru, Overseas Union Garden dan Cheras, Bandar Tun Razak, Bandar Baru Wangsa Maju.

Pada tahun 2000 hingga kini, sistem pengangkutan dimantapkan lagi dengan pembinaan ERL serta terowong SMART, Hentian Puduraya (kini Pudu Sentral) yang diubahsuai dengan kemudahan penghawa dingin dan kedap asap, KL Sentral, Terminar Bersepadu Selatan (TBS) di Bandar Tasik Selatan dan kini (2015) dalam pembinaan Projek Sistem Pengangkutan Pantas (MRT) Lembah Klang, Kuala Lumpur yang bermula sejak pertengahan tahun 2012. Projek pembinaan MRT tersebut membabitkan pembinaan rangkaian rel menghubungkan ibu kota dengan enam kawasan yang dapat memanfaatkan lebih enam juta pengguna. Projek berharga RM40 bilion tersebut yang dilaksanakan secara berperingkat bermula pertengahan tahun 2012 meliputi laluan ke Serdang, Cheras, Kepong, Damansara, Subang Jaya dan Puchong. Menurut sumber Kementerian Kewangan, sepertiga daripada rangkaian rel sepanjang 150 kilometer itu akan dibina di bawah tanah. MRT menawarkan perkhidmatan lebih mesra pengguna, sekaligus membolehkan penumpang membuat transit antara stesen dengan mudah kerana memiliki penambahan jaringan rangkaian lengkap membabitkan perkhidmatan kereta api antara bandar, komuter, monorel, transit aliran ringan (LRT), Ekspres Rail Link (ERL).

Projek MRT juga merupakan salah satu daripada lima program utama yang akan dilaksanakan di bawah projek 'Greater KL' yang meliputi ibu negara dan bandar satelit di sekitarnya. Empat lagi program ialah mewujudkan Daerah Kewangan Antarabangsa Kuala Lumpur dengan pengkhususan dalam kewangan Islam; membangunkan Sime Darby Vision Valley; memajukan Tasik Perdana seluas 101 hektar sebagai taman botani bertaraf dunia dan menjadikan Greater KL destinasi pelancongan utama dunia. Projek MRT tersebut bakal meningkatkan tahap kecukupan sistem pengangkutan awam negara secara bersepadu, setanding dengan ibu negara maju lain seperti Seoul dan Tokyo. Projek berkenaan juga mampu membantu kerajaan mencapai meningkatkan peratusan penggunaan pengangkutan awam pada waktu puncak. Kini (2015), penggunaan pengangkutan awam di Malaysia

hanya 16 peratus antara terendah di dunia berbanding Seoul (60 peratus), Singapura (56 peratus), Manila (54 peratus), Tokyo (49 peratus) dan Bangkok (40 peratus). Apabila projek MRT siap secara keseluruhannya pada 2020, ia meningkatkan lagi penggunaan perkhidmatan awam kepada lebih daripada 50 peratus. Pembinaan MRT di Lembah Klang juga merangkumi beberapa landasan yang satu daripadanya berpusing di luar pusat bandar, sementara beberapa lagi merentasi pusat bandar dan hampir menyamai rangkaian tren di bandar raya utama dunia. Selain itu, kawasan-kawasan perumahan juga berkembang dengan pesat seperti Alam Damai, Sri Damansara, Damansara Jaya, Kota Damansara, Kuchai, dan juga pembinaan perumahan Program Perumahan Rakyat (PPR) di 25 kawasan sekitar Kuala Lumpur.

2.4 Sejarah Politik Pilihan Raya Kuala Lumpur

Dari sudut sejarah politik, Kuala Lumpur mempunyai kedudukan yang amat istimewa kerana menjadi pusat perkembangan dan tapak perjuangan politik orang Melayu yang terawal. Kampung Baru di Kuala Lumpur telah dijadikan medan awal pergerakan nasionalisme Melayu yang digerakkan oleh golongan nasionalis Melayu (Roff, 1967). Mereka ini sama ada yang berpendidikan Islam, Inggeris atau Melayu telah mendapat kesedaran daripada pemikiran Islah dan kumpulan yang inginkan sosioekonomi orang Melayu diperkukuhkan. Isu-isu ini sering diketengahkan oleh akhbar-akhbar, persatuan sosioekonomi dan persatuan bahasa dan kesusasteraan yang muncul dari tahun 1900 hingga tahun 1930-an (Abdul Rahman, 2002).

Perubahan landskap politik Kuala Lumpur juga dapat dikaitkan dengan penghijrahan dari dua landskap. Proses pergerakan penduduk amat sensitif terhadap pembangunan sosioekonomi apabila struktur ekonomi negara mengalami perubahan pesat

berikutan perkembangan sektor pembuatan, khususnya yang berintensifkan buruh, terutamanya selepas berakhir tempoh pelaksanaan DEB. Pertambahan penduduk Melayu di Kuala Lumpur secara tidak langsung telah menyumbang kepada pengukuhan kuasa politik Barisan Nasional melalui manipulasi persempadanan pilihan raya dan pengaplikasian konsep *Gerrymandering*.

Persempadanan tahun 1974 membahagikan Kuala Lumpur kepada lima kawasan pilihan raya parlimen iaitu Kepong, Damansara, Kuala Lumpur Bandar, Sungai Besi (keempat-empat kawasan ini adalah majoriti pengundi Cina) dan Setapak (kawasan majoriti pengundi Melayu). Pemilih tahun 1982 yang berjumlah 81,356 orang, iaitu jumlah kepadatan pengundi yang tertinggi di Malaysia. Dalam persempadanan tahun 1984, kawasan pilihan raya Kuala Lumpur bertambah menjadi tujuh kawasan dengan mengekalkan empat kawasan majoriti pengundi Cina (Kepong, Sungai Besi, Bukit Bintang, Seputeh) dan mewujudkan dua kawasan majoriti Melayu iaitu Titiwangsa dan Lembah Pantai serta sebuah kawasan pengundi campuran (Batu). Berdasarkan Daftar Pemilih tahun 1990, kadar purata pengundi adalah 75,404 orang, dengan kepadatan yang tertinggi di Malaysia (NSTP Research and Information Services, 1994; Almanak Keputusan Pilihan Raya Umum Parlimen dan Dewan Undangan Negeri 1959-1999, 2004).

Persempadanan yang dibuat dalam tahun 1992 pula telah menambah kawasan pilihan raya Kuala Lumpur menjadi 10 kerusi yang terus mengekalkan bilangan empat kawasan majoriti pengundi Cina, berbanding bilangan kawasan majoriti Melayu yang bertambah menjadi tiga kerusi. Kawasan campuran juga bertambah daripada satu kerusi sebelumnya kepada tiga kerusi. Komposisi pengundi bagi setiap bahagian adalah agak seimbang, iaitu di antara 50 hingga 60 ribu orang pengundi. Meskipun kadar purata kepadatan pengundi Kuala Lumpur bukan lagi yang tertinggi di Malaysia, namun pertambahan kawasan majoriti pengundi Melayu dan pengundi campuran banyak memberi

kelebihan kepada Barisan Nasional. Bagaimanapun, pertambahan kawasan ini adalah sejajar dengan pertambahan penduduk Melayu kesan dari proses urbanisasi yang pantas berkembang sejak tahun 1980-an.

Persempadanan terakhir yang dilakukan oleh Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) adalah pada tahun 2002 yang memberikan satu lagi kerusi tambahan kepada Kuala Lumpur iaitu Parlimen Setiawangsa yang menjadikan jumlah keseluruhan bahagian pilihan raya negeri ini menjadi 11 kawasan. Persempadanan ini juga secara tidak langsung menambahkan satu lagi kerusi majoriti pengundi Melayu di wilayah ibu kota yang menjadikan jumlah kerusi majoriti Melayu adalah sama bilangannya dengan kerusi majoriti pengundi Cina.

Dalam tempoh sepuluh tahun (1974-1984), landskap politik Kuala Lumpur yang selama ini terkenal sebagai kubu kuat parti pembangkang berjaya dineutralkan oleh kerajaan pemerintah melalui pendekatan berorientasikan pembangunan. Dengan mempromosi idealisme *patronaged democracy*, mesej politik yang cuba disampaikan kepada masyarakat Melayu ialah kesejahteraan, perlindungan hak Melayu di Malaysia serta pembangunan sosioekonomi bergantung kepada kesetiaan sokongan politik terhadap UMNO. Penglibatan kerajaan yang begitu dominan dalam pembangunan ekonomi politik Malaysia memberi peluang kepada Barisan Nasional membentuk ideologi populis dan menanam satu bentuk orientasi budaya politik bahawa hanya pemerintah yang sedia ada sahaja mampu untuk mewujudkan kestabilan ekonomi-politik di negara ini. Rancangan pembangunan ini telah berupaya mengawal sebarang bentuk penentangan politik (political resistance) dan pemulauan sokongan politik (political boycott) daripada majoriti masyarakat (Glassner, 1995).

Sehingga akhir abad ke-20, politik Kuala Lumpur terus kekal dicorakkan oleh amalan 'racial line' yang menjadi nilai dan budaya politik masyarakat berbilang kaum di

negara ini sejak sekian lama. Barisan Nasional yang diterajui oleh terasnya iaitu UMNO telah menguasai kawasan-kawasan Parlimen yang mempunyai undi majoriti Melayu dan kawasan campuran, manakala DAP terus kekal menguasai kawasan-kawasan tradisional mereka yang mempunyai majoriti besar penduduk berketurunan Cina. Semenjak pembentukan Kuala Lumpur sebagai sebuah wilayah yang tersendiri pada tahun 1974, persaingan politik di wilayah yang ditadbir terus oleh Kerajaan Persekutuan ini bolehlah dianggap sebagai pertarungan antara dua buah entiti politik perkauman yang amat berpengaruh, iaitu parti-parti komponen yang bersatu di bawah Barisan Nasional dan Parti Tindakan Demokratik (DAP) (Cheah, 1982).

Selain dua entiti politik ini, kehadiran parti-parti lain seperti PAS dianggap tidak begitu berkesan. Sejak dari tahun 1959 sehingga Pilihan Raya Umum 1995 ternyata PAS belum berjaya menyaingi pengaruh UMNO. Kehadiran parti Semangat 46 dalam pilihan raya 1990 dan 1995 juga gagal menggugat UMNO yang bertapak kuat di peringkat akar umbi dalam kalangan orang Melayu di Kuala Lumpur. Penyertaan Parti Sosialis Rakyat Malaysia (PSRM) pula dianggap tidak membawa sebarang makna kerana selain tidak berupaya membawa cabaran, parti ini sendiri menghadapi krisis kelangsungan (survival) disebabkan ideologinya yang semakin tidak relevan dengan perkembangan arus politik semasa.

Oleh kerana perkauman dan garis kewilayahan masih menjadi faktor utama penentuan tingkah laku pengundi, kemenangan parti-parti yang bertanding bagai dapat diduga lebih awal apabila DAP terus mengekalkan penguasaan di kawasan majoriti pengundi Cina iaitu di Kepong, Bukit Bintang, Seputeh dan Sungai Besi manakala Barisan Nasional terus mengekalkan penguasaan di kawasan majoriti Melayu dan kawasan pengundi campuran. Walau bagaimanapun, pilihan raya tahun 1995 memaparkan keputusan yang paling menarik dan bersejarah. Persempadanan semula kawasan oleh SPR pada tahun

1992 telah menambah kawasan majoriti pengundi Melayu dan pengundi campuran masing-masing kepada tiga kawasan. Bagaimanapun kawasan majoriti Cina terus kekal pada angka empat kerusi. Pilihan raya 1995 mencatat sejarah apabila buat pertama kalinya Barisan Nasional mendominasi politik Kuala Lumpur dengan berjaya memenangi bilangan kerusi yang terbanyak, iaitu enam daripada sepuluh kerusi yang dipertandingkan. Barisan Nasional juga buat pertama kalinya berjaya menguasai undi popular, iaitu sebanyak 59.0 peratus, iaitu yang tertinggi dalam sejarah penyertaan gabungan politik ini dalam pilihan raya di Kuala Lumpur berbanding 44.0 peratus yang dicapainya pada tahun 1974, 25 peratus tahun 1978, 49.8 peratus bagi tahun 1982, 41 peratus tahun 1986 dan sebanyak 43 peratus bagi tahun 1990. Penganalisis politik menganggap tahun 1995 sebagai kemuncak kegemilangan Barisan Nasional di Kuala Lumpur dan kekuatan parti ini dianggap telah mencapai tahap hegemoni sepenuhnya.

Politik perkauman terus kukuh dan menebal di Kuala Lumpur dari tahun 1969-1999. Struktur politik bandar yang kuat dipengaruhi kerangka perkauman menjadi penyumbang utama ketidakstabilan politik Kuala Lumpur sehingga mencetuskan peristiwa berdarah pada 1969. Dalam tempoh tiga puluh tahun dari Peristiwa 13 Mei 1969, perkembangan politik Kuala Lumpur banyak dipengaruhi oleh Barisan Nasional yang berjaya mengkonstruksi suatu bentuk ideologi populis terhadap masyarakat Malaysia (Wan Hashim, 2011). Ia secara tidak langsung juga turut membantu memobilasi masyarakat untuk lebih berinteraksi di dalam kerangka sistem pembangunan ekonomi politik Malaysia (Goh, 1989).

Politik di Kuala Lumpur amat istimewa untuk dikaji kerana kedudukannya sebagai ibu negara ini yang mengalami proses urbanisasi/perbandaran yang pesat dan mempunyai komposisi kaum yang seimbang. Situasi politik Kuala Lumpur juga dapat dijadikan indikator kepada senario politik nasional. Melihat kepada senario politik dan pilihan raya di

Malaysia, kemenangan besar BN dalam PRU 2004 adalah disebabkan oleh faktor ‘Pak Lah’ dengan imej Islam dan mesra rakyat serta ketiadaan isu besar dalam pilihan raya umum tersebut manakala pakatan pembangkang pula dilihat begitu rapuh serta tiada satu agenda pembangunan yang jelas untuk memerintah negara, malahan agenda negara Islam yang diwar-warkan oleh PAS tersebut masih lagi kabur dan tidak mempunyai hala tuju yang jelas (Mohd Fuad dan Yalvema, 2007; Chin dan Welsh, 2014). Pilihan raya umum 2008 yang ke-12 pula merupakan pilihan raya yang dilihat telah berjaya memecahkan tembok perkauman politik negara termasuk di Kuala Lumpur apabila BN tewas di 10 kawasan Parlimen dan hanya menang di Setiawangsa yang dibantu oleh undi pos (Fernando, 2011). BN yang selama ini kebal di kawasan campuran termasuk di Kuala Lumpur, telah tewas di kesemua kerusi campuran tersebut. Isu nasional seperti isu tuntutan Hindu Right Action Force (Hindraf) terhadap hak asasi orang India yang mempengaruhi kalangan pengundi India, isu-isu sentimen perkauman yang dicetuskan pembangkang di Pulau Pinang yang mempengaruhi para pengundi Cina di negeri-negeri lain, isu kenaikan harga petrol yang tinggi yang mempengaruhi harga barang keperluan, isu kenaikan bayaran tol yang drastik juga telah mempengaruhi keputusan politik pengundi (Amer Saifude et al., 2008, 2011; Sivamurugan 2010). Isu-isu ini telah memberi kesan yang mendalam kepada kehidupan seharian mereka. Daripada isu-isu ini, pengundi telah memainkan peranan mereka sebagai ‘pengguna’. Pengundi kali ini beranggapan bahawa jika keperluan hidup mereka dibebankan maka pilihan raya umumlah tempat mereka terjemahkan atau luahkan isi hati mereka iaitu melalui undi protes.

Kemuncaknya, pada PRU 2013 berlakulah keputusan yang mewujudkan gelombang ‘tsunami’ yang dicetuskan pengundi yang gagal dikesan dan ditangani oleh BN, sehingga pada asalnya suasana itu tenang, kemudian dikocak oleh parti pembangkang sehingga menghasilkan gelombang besar tersebut. Secara keseluruhannya, pengaruh parti-parti

politik di Kuala Lumpur memperlihatkan penguasaan BN di kawasan majoriti Melayu serta campuran dan DAP di kawasan majoriti Cina. Namun dalam PRU 2008, hegemoni BN di kawasan Melayu dan campuran tersebut telah ‘pecah’ dan dikuasai parti-parti pembangkang iaitu DAP, PKR dan PAS hasil daripada bidaian ‘tsunami politik’ nasional yang melanda seluruh Malaysia. Kemudian pada PRU 2013, tsunami politik masih berterusan dengan peningkatan undi serta majoriti undi kepada Pakatan Rakyat di kawasan majoriti etnik Cina yang bertambah sekali ganda berbanding PRU 2008, namun BN masih berjaya merampas kembali kerusi Parlimen Titiwangsa daripada PAS menjadikan mereka mendapat tambahan satu kerusi kepada 2 kerusi (Rujuk Jadual 2.1).

Jadual 2.1: Jumlah Kerusi Parlimen yang Dimenangi oleh Parti-Parti Politik dalam PRU 1955-2013 di Kuala Lumpur

Parti	1955	1959	1964	1969	1974	1978	1982	1986	1990	1995	1999	2004	2008	2013
Perikatan/BN	2	1	2	0	2	2	2	3	3	6	6	7	1	2
Parti Negara	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Parti Buruh	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SF	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PAP/PETIR	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PPP	-	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRM	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
DAP	-	-	-	1	2	3	3	4	4	4	4	4	5	5
PEKEMAS	-	-	-	-	1	0	-	-	-	-	-	-	-	-
BEBAS	0	0	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	-
PAS	-	-	0	-	-	0	0	0	-	0	0	0	1	0
NASMA	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-
SDP	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-
PRM	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	-	-	-	-
PMS46	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	-	-	-	-
MDP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-
PKN/PKR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	4	4
Jumlah Kerusi	2	4	4	4	5	5	5	7	7	10	10	11	11	11

(Sumber: Smith, 1955; The Election Commission, 1959 dan 1964; SPR, 1969-2008; NSTP Research and Information Services, 1994; Berita Harian, 7 Mei 2013).

Keadaan geopolitik kaum pasca PRU 2008 menyebabkan berlakunya pergolakan kepimpinan dalam MCA dan MIC serta GERAKAN; UMNO lebih bergolak, bertikam lidah, tuduh-menuduh, mendebatkan peralihan kuasa secara terbuka, memperbetulkan keadaan dan memartabatkan semula parti dan kaum Melayu. Pada tahun 2013, kekuatan dan kelebihan kedua-dua gabungan parti BN dan Pakatan Rakyat (PR) untuk menuju PRU 2013 yang ke-13 adalah seimbang. BN sebagai Kerajaan Pusat dan juga menguasai

pentadbiran Wilayah Persekutuan dilihat kerap turun padang dan memberikan pelbagai imbuhan kepada rakyat dan menjadikan media perdana sebagai alat untuk menghentam PR dalam isu perkauman, pembangunan dan agama; manakala PR cuba memanipulasi kelemahan governans Kerajaan Pusat (BN) dan DBKL dan juga isu-isu nasional yang melibatkan kredibiliti pemimpin setempat serta nasional. Kekuatan yang seimbang di peringkat nasional dan Kuala Lumpur tersebut menjadikan politik Kuala Lumpur khasnya dan politik Malaysia amnya menjadikan telahan dan analisis serta jangkaan keputusan politik rakyat Malaysia dan juga di Kuala Lumpur lebih menarik untuk dikaji dan sedang dinanti-nantikan oleh rakyat Malaysia.

Pada PRU ke-13, 2013 merupakan PRU paling sengit dalam sejarah pilihan raya umum di Malaysia dan disifatkan sebagai ‘ibu’ kepada kesemua 13 PRU yang telah diadakan di negara ini. Keputusan PRU ke-13 menunjukkan BN masih mengekalkan status quo di peringkat nasional dengan memenangi 133 kerusi Parlimen dan 275 kerusi DUN namun mengalami penurunan penguasaan jumlah kerusi kedua-dua perwakilan tersebut seterusnya gagal mendapat majoriti dua pertiga kerusi Parlimen. Fenomena ini berlaku apabila gabungan parti-parti pembangkang iaitu Pakatan Rakyat/PR (PKR, DAP dan PAS) berjaya menguasai 12 daripada 14 kerusi Parlimen di kawasan ibu negeri kecuali Johor Bahru dan Kangar. Keadaan ini digelar sebagai ‘tsunami politik bandar’.

Tsunami politik bandar berlaku adalah disebabkan faktor akses sumber maklumat politik daripada media alternatif seperti facebook, twitter, laman web, blog dan juga SMS di samping faktor sokongan padu pengundi etnik Cina bandar dan sokongan golongan profesional dan pengundi muda (Mohd Aiman, 2014). Kos sara hidup yang tinggi dan manifesto Pakatan Rakyat seperti penurunan harga bahan api, penurunan harga kereta, pentadbiran yang lebih adil dan telus juga menjadi faktor kemenangan Pakatan Rakyat dalam PRU ke-13 di kawasan bandar. Keputusan PRU 2013 di Kuala Lumpur

menunjukkan BN terus tewas di kawasan bandar dengan majoriti yang lebih besar namun berjaya merampas kembali kerusi Parlimen Titiwangsa daripada PAS.

2.5 Kesimpulan

Dalam Bab 2 ini telah diuraikan dengan lanjut latar belakang kawasan kajian iaitu Kuala Lumpur dari segi perkembangan sejarah, perkembangan geografi fizikal dan kemanusiaan, demografi dan kependudukan, ekonomi serta politik pilihan raya. Dinamika pembangunan sosioekonomi dan sosiopolitik yang pelbagai di Kuala Lumpur ini membentuk senario kehidupan yang komplikated seterusnya menjadikan kajian ini lebih menarik untuk dirungkai dengan mendalam, bersesuaian dengan tahap penyelidikan PhD yang memerlukan analisis lanjut dari segi metod, pemilihan isu serta huraian dapatan kajian yang relevan dengan senario sosioekonomi dan sosiopolitik masa kini. Bab 3 akan menjelaskan metod kajian.

BAB TIGA

METOD KAJIAN

3.1 Pengenalan

Metod adalah elemen penting dalam sesuatu kajian ilmiah sebelum melihat analisis atau dapatan sesuatu kajian. Metod kajian merujuk kepada cara atau kaedah sesuatu penyelidikan yang dijalankan serta teknik menganalisis sesuatu data yang diperoleh sama ada melalui sumber primer iaitu kaedah temubual mahupun melalui sumber sekunder iaitu kaedah rujukan kepustakaan dan sumber bahan daripada badan-badan atau organisasi yang mempunyai kaitan dengan penyelidikan yang dijalankan.

Cohen dan Manion (1996) mentakrifkan metod sebagai pendekatan yang diguna dalam penyelidikan pendidikan bagi mengumpul data. Data ini akan diguna sebagai asas bagi membentuk inferensi dan pentafsiran tujuan menghurai dan membuat jangkaan tentang sesuatu fenomena. Jentera yang menggerakkan kajian ialah metodnya. Metod merupakan suatu prosedur yang sistematik menggabungkan penyesuaian pendekatan kajian serta analisis data yang sealiran dengan peraturan tersendiri bagi memastikan prestasi penyelidikan dicapai dengan baik dan sempurna. Penyelidikan juga merupakan satu tatacara teratur yang hasilnya membolehkan penambahan ilmu pengetahuan (Syed Arabi, 1998; Sidek, 2002). Penyelidikan merupakan aktiviti yang bersifat sejagat dan bertujuan untuk memahami serta mencari hubungkait antara sebab dan akibat berlakunya sesuatu fenomena (Tiun, 1995).

Dalam kajilidikan geografi, terdapat dua kaedah umum yang boleh digunakan iaitu kaedah induktif iaitu melibatkan tahap-tahap tertentu, pengkelasan dan trend; dan kaedah

deduktif iaitu kaedah sains yang memberi pendedahan kepada pelbagai istilah baru yang belum dijumpai (Abdul Samad, 1995). Bahagian ini menyentuh tentang bagaimana kajian ini dibuat dengan menumpukan kepada beberapa aspek termasuk kaedah pengumpulan data, sumber data, persampelan, menganalisis dan mempersembahkan data. Bahagian ini adalah penting sebagai melihat kaedah yang digunakan dalam pemerolehan data-data dalam menganalisis hasil kajian.

3.2 Sumber dan Kaedah Pengumpulan Data

Data boleh diertikan sebagai butir maklumat yang memberikan gambaran tentang satu kejadian atau persoalan (Syed Arabi, 1998). Data yang diperoleh akan membantu penyelidik secara terus menjawab persoalan yang dibangkitkan dalam penyelidikan. Data yang baik ialah data yang benar, lengkap dan dapat digunakan secara luas. Ia boleh memberikan gambaran tentang sesuatu masalah secara menyeluruh. Sumber data kajian diperoleh melalui dua sumber utama iaitu sumber primer dan sekunder. Data primer ialah data asal yang dikutip sendiri oleh seseorang pengkaji, khas untuk kegunaan penyelidikan yang sedang dijalankannya daripada kerja luar di lapangan (Abd Rahim et al., 1999; Izham, 2008).

Data primer diperoleh melalui kaedah temubual sama ada formal dan informal serta edaran borang kaji selidik dalam kalangan responden yang dipilih dan juga daripada bahan-bahan data berangka terbitan jabatan-jabatan kerajaan dan pihak yang berautoriti (Syed Arabi, 1998). Kaedah kepustakaan dan rujukan atas talian internet telah digunakan untuk mendapatkan data sekunder yang berkaitan data-data pembangunan kawasan kajian dan persepsi pihak yang berkenaan terhadap polisi perumahan negara. Data juga boleh dibahagikan kepada dua iaitu data kualitatif dan data kuantitatif. Data kualitatif tidak

dinyatakan dalam sifat perangkaan. Butir maklumat yang diperoleh menyatakan pendapat atau pandangan seseorang terhadap sesuatu perkara. Kemudian data kuantitatif dinyatakan dalam bentuk perangkaan (Izham, 2008).

Dalam kajian ini, data kuantitatif diperoleh dengan menggunakan data keputusan pilihan raya umum (PRU) 2008 dan juga PRU-13, 2013 secara perbandingan bagi kawasan Parlimen dan Daerah Mengundi yang mempunyai PPR di seluruh Kuala Lumpur dan juga data populasi penduduk di kawasan PPR dari segi ekonomi, sosial dan politik. Data kualitatif pula diperoleh daripada temubual secara formal dan tidak formal dalam bentuk pendapat atau persepsi responden atau informan yang ditemubual (Rujuk Lampiran 2 hingga Lampiran 8).

3.2.1 Kaedah temubual

Kaedah temubual dilakukan secara formal. Data kualitatif ini diperoleh melalui kaedah temubual 'in depth study'. Kaedah temubual 'in depth study' merupakan kaedah kajian yang dilakukan secara 'mendalam' melalui temubual bersemuka. Dalam konteks kajian ini, temubual dilakukan untuk mencungkil dengan mendalam terhadap aspek polisi atau dasar perumahan, ciri-ciri, permasalahan atau isu serta keberkesanan dasar perumahan untuk kesejahteraan rakyat. Kaedah ini dilakukan secara analitikal dengan menemubual pegawai yang berkaitan dengan perumahan di ibu pejabat bahagian perumahan, Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan dan pegawai di bahagian Pengurusan Rumah PPR, DBKL. Temubual tersebut dilakukan untuk mengetahui secara analitikal terhadap dasar dan program perumahan.

3.2.2 Kumpulan berfokus

Kumpulan berfokus atau *Focus Group Discussion* (FGD) juga disebut sebagai metod dan teknik pengumpulan data kualitatif dengan cara melakukan wawancara kelompok. FGD juga dapat didefinisikan sebagai suatu metod dan teknik dalam mengumpulkan data kualitatif di mana sekelompok orang berdiskusi tentang suatu fokus masalah atau topik tertentu dipandu oleh seorang atau dua orang fasilitator atau moderator. Dengan menggunakan FGD, dalam waktu relatif singkat (cepat) dapat dicungkil mengenai persepsi, pendapat, sikap, motivasi, pengetahuan, masalah dan harapan perubahan berkaitan dengan masalah tertentu. Dalam kajian ini, kaedah FGD digunakan untuk mendapatkan pandangan daripada seorang ahli jawatankuasa penduduk daripada 14 skim PPR seluruh Kuala Lumpur mengenai situasi politik, ekonomi dan sosial terhadap penghuni PPR yang dikaji. Dari segi pengendalian sesi FGD, terdapat 5 kumpulan dengan 5 orang bagi setiap kumpulan yang dimonitor dan diselia oleh 2 orang pembantu penyelidik yang dilantik bagi setiap kumpulan.

3.2.3 Soal selidik

Satu set borang kaji selidik yang disediakan bagi mendapat maklum balas dan analisis politik, sosial dan ekonomi di kawasan kajian. Setiap sampel diberikan satu set borang soal selidik yang mengandungi persoalan-persoalan seperti latarbelakang sosioekonomi; analisis polisi perumahan; analisis politik, sosial dan ekonomi; serta cadangan untuk memantapkan PPR (Rujuk Lampiran 1).

Bagi soalan tertutup, terdapat dua jenis soalan iaitu soalan yang menggunakan skala dan soalan yang bersifat fakta. Bagi soalan skala, terdapat tiga skala jawapan yang disediakan iaitu setuju, tidak setuju dan tidak pasti manakala soalan fakta merujuk kepada persoalan-persoalan latar belakang sosioekonomi yang mempunyai skop jawapan tertentu.

Untuk soalan terbuka, terdapat sama ada satu atau lebih ruang jawapan yang disediakan untuk responden menjawab persoalan yang dikemukakan.

Bagi Bahagian A iaitu ‘Latar Belakang Responden’, tujuan bahagian ini ditanyakan adalah untuk mengetahui profil responden dari segi jantina, umur, bangsa, pekerjaan dan pendapatan untuk dikaitkan dengan hasil atau dapatan kajian bagi soalan-soalan yang ditanya melalui kaedah statistik *crosstab* (ujian taburan silang) agar hasil dan perbincangan lebih lengkap, mendalam dan analitikal. Untuk Bahagian B ‘Sumber Maklumat’, bahagian ini adalah penting untuk mengetahui sumber maklumat responden kerana sumber maklumat akan mempengaruhi tahap pengetahuan dan juga tahap atau cara berfikir responden yang dikaji yang diterjemahkan melalui persepsi dan partisipasi responden sama ada dalam politik, sosial mahupun ekonomi. Bagi Bahagian C ‘Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR)’, tujuan soalan-soalan dalam bahagian ini diajukan adalah untuk menguji tahap pengetahuan dan pemahaman responden terhadap tujuan dasar dan program perumahan yang dijalankan oleh kerajaan. Dengan ditanyakan soalan-soalan dalam bahagian ini diharapkan responden berpengetahuan dan memahami hasrat kerajaan untuk memastikan kehidupan rakyat terutamanya warga bandar dalam keadaan baik, selesa seterusnya menghasilkan kualiti hidup yang baik.

Bagi Bahagian D ‘Ekonomi’, bahagian ini ditanyakan untuk mengetahui reaksi responden terhadap senario ekonomi antara sebelum dengan selepas menduduki rumah PPR. Bahagian ini juga cuba merungkai tahap pembangunan, kadar sewa beli rumah, kepuasan terhadap rumah PPR yang diduduki, serta faktor atau impak ekonomi yang dialami oleh mereka. Turut ditanyakan soalan terbuka dari segi harga, struktur binaan, kemudahan awam yang disediakan, keselamatan dan lain-lain. Bagi Bahagian E ‘Sosial’, bahagian ini ditanyakan untuk mengetahui keadaan hubungan dengan jiran, masalah sosial, serta impak sosial mereka di rumah PPR tersebut. Untuk Bahagian F ‘Politik dan Polisi

Awam/Kerajaan', bahagian ini ditanyakan untuk mengetahui pandangan responden terhadap motif kerajaan menyediakan rumah PPR sama ada benar-benar untuk membantu masyarakat bandar atau untuk mendapat sokongan politik, pandangan terhadap isu-isu politik dan dasar kerajaan, keahlian dalam parti politik, partisipasi dalam politik, pandangan terhadap prestasi pemimpin dan pihak berkuasa/kerajaan dan parti pilihan dalam PRU ke-13 yang lalu. Bahagian F ini adalah penting kerana pengaruh geopolitik terhadap PPR akan dapat dianalisis melalui soalan-soalan yang ditanyakan.

3.2.4 Persampelan

Dalam sains sosial, bahan kajian ialah manusia dan persekitarannya. Istilah populasi dan sampel merupakan perkara penting dalam menentukan sesuatu subjek kajian. Populasi merupakan keseluruhan satu set atau koleksi semua pengukuran yang diperoleh daripada semua individu atau objek yang menjadi tumpuan kajian atau minat penyelidikan yang boleh diukur cirinya manakala sampel pula ialah satu subset pengamatan atau sebahagian kecil yang diambil daripada satu populasi tertentu (Yahaya, 2001; Izham, 2008; Rozmi, 2013). Dalam kajian ini, terdapat 28,337 populasi ketua isi rumah di 25 PPR di Kuala Lumpur. Dalam penyelidikan ini, sebanyak 1,069 responden disoal selidik di kesemua 25 kawasan PPR dengan menggunakan satu set borang soal selidik dan responden setiap PPR dibahagikan lagi mengikut etnik (Lihat Jadual 3.1). Penentuan sampel adalah berdasarkan kepada teknik *simplified sample size formula* yang diguna Taro Yamane (1967a; 1967b) iaitu $n = N/(1+Ne^2)$ dengan *margin error* ± 3 peratus dan aras keyakinan 95 peratus. 'N' mewakili jumlah populasi, 'n' ialah jumlah sampel yang dipilih manakala 'e' pula ialah *margin error*.

$$\frac{\frac{N}{1 + Ne^2}}{\frac{28377}{1 + 28377 (0.03)^2}}$$

$$\frac{28377}{26.5393}$$

$$= 1069.2445 = 1069$$

Jumlah sampel bagi setiap PPR ditentukan melalui pengiraan berikut (contoh pengiraan bagi PPR Desa Petaling):

$\frac{\text{Populasi Ketua Isi Rumah PPR sebuah PPR}}{\text{Populasi Keseluruhan PPR di Kuala Lumpur}} \times \text{Sampel Keseluruhan PPR di Kuala Lumpur}$

$$\frac{632}{28377} \times 1069$$

$$= 24$$

Jumlah sampel mengikut etnik bagi setiap PPR ditentukan melalui pengiraan berikut (contoh pengiraan bagi PPR Desa Petaling):

$\frac{\text{Populasi Ketua Isi Rumah PPR Mengikut Etnik Sebuah PPR}}{\text{Populasi Ketua Isi Rumah PPR sebuah PPR}} \times \text{Sampel Ketua Isi Rumah sebuah PPR}$

$$\frac{213 \text{ (Melayu)}}{632} \times 24$$

$$= 8$$

Jadual 3.1: Populasi dan Persampelan Responden bagi Perumahan PPR (Program Perumahan Rakyat) di Kuala Lumpur Mengikut Kedudukan dalam Kawasan Parlimen dan Bilangan Keluarga Berdasarkan Kaum

Nama Projek	Kawasan Parlimen	Bilangan Keluarga (Kaum) (dalam kurungan adalah sampel)				JUMLAH POPULASI	JUMLAH SAMPEL
		Melayu	Cina	India	Lain-Lain		
PPR Sg. Besi (PPR Desa Petaling)	Bandar Tun Razak	213 (8)	377 (13)	39 (2)	3 (1)	632	24
PPR Taman Wahyu I (PPR Beringin)	Batu	1,121 (42)	459 (18)	278 (10)	38 (1)	1,896	71

PPR Taman Wahyu II (PPR Wahyu)	Batu	384 (14)	385 (14)	169 (6)	10 (1)	948	35
PPR Pekan Batu	Batu	487 (18)	36 (1)	108 (4)	1 (1)	632	24
PPR Kg Batu Muda (SPNB)	Batu	1,486 (56)	169 (6)	438 (17)	33 (1)	2,126	80
PPR Lembah Pantai, Kerinchi	Lembah Pantai	1,584 (59)	31 (1)	275 (10)	6 (1)	1,896	71
PPR Pudu Hulu	Cheras	392 (15)	436 (16)	120 (4)	0 (0)	948	35
PPR Taman Intan Baiduri	Batu	969 (36)	405 (15)	384 (15)	22 (1)	1,780	67
PPR Ampang Hilir (PPR Hiliran Ampang)	Titiwangsa	940 (32)	1 (1)	6 (1)	1 (1)	948	35
PPR KL Linear City 1 (PPR Seri Anggerik)	Lembah Pantai	167 (6)	80 (3)	68 (2)	1 (1)	316	12
PPR KL Linear City II Fasa 1 (PPR Pantai Ria)	Lembah Pantai	1,066 (39)	13 (1)	175 (7)	10 (1)	1,264	48
PPR KL Linear City II Fasa 2 (PPR Seri Cempaka)	Lembah Pantai	625 (23)	0 (0)	7 (1)	0 (0)	632	24
PPR Salak Selatan	Seputeh	67 (3)	489 (18)	63 (2)	13 (1)	632	24
PPR Seri Malaysia	Bandar Tun Razak	284 (11)	234 (8)	60 (2)	5 (1)	583	22
PPR Sg. Bonus Air Jernih	Setiawangsa	276 (11)	147 (5)	166 (6)	43 (2)	632	24
PPR Seri Semarak	Setiawangsa	1,038 (39)	179 (7)	341 (13)	22 (1)	1,580	60
PPR Kg. Baru Air Panas	Setiawangsa	913 (34)	993 (37)	600 (23)	22 (1)	2,528	95
PPR Jln. Lapangan Terbang Lama Fasa 1 (PPR Seri Alam)	Cheras	416 (15)	194 (7)	47 (2)	3 (1)	660	25
PPR Kg. Muhibbah, Jalan Puchong	Bandar Tun Razak	1,284 (47)	655 (25)	517 (20)	13 (1)	2,469	93
PPR Jln Cochrane 1 (Perkasa)	Cheras	393 (14)	404 (13)	73 (3)	10 (1)	880	31

PPR Jln Cochrane 2 (Laksamana)	Titiwangsa	346 (14)	287 (12)	105 (3)	2 (1)	740	30
PPR Kg. Limau Pantai Dalam	Lembah Pantai	520 (19)	49 (2)	62 (2)	1 (1)	632	24
PPR Malaysia Permai (PPR Raya Permai)	Bandar Tun Razak	469 (18)	620 (23)	135 (5)	40 (2)	1,264	48
PPR Pekan Kepong	Kepong	385 (14)	432 (16)	21 (1)	1 (1)	839	32
PPR Jln. Lapangan Terbang Lama Fasa 2 (PPR Seri Alam 2)	Cheras	597 (22)	160 (6)	158 (6)	5 (1)	920	35
JUMLAH		16,422 (609)	7,235 (268)	4,415 (168)	305 (24)	28,377	1069

(Sumber: Jabatan Perumahan Negara, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan; Jabatan Pengurusan Perumahan dan Pembangunan Komuniti, Dewan Bandaraya Kuala Lumpur)

3.2.5 Kajian rintis/pilot study untuk ujian kebolehpercayaan borang soal selidik

Kajian rintis/awal atau *pilot study* terhadap 25 responden dilakukan untuk memastikan soalan kaji selidik kajian ini mempunyai tahap kebolehpercayaan yang baik. Langkah-langkah berikut telah diambil oleh penyelidik iaitu pertama dengan menggunakan Ujian Cronbach Alpha bagi menguji kebolehpercayaan. Koefisien Cronbach Alpha bagi borang soal selidik dalam kajian ini ialah 0.8676. Mengikut Nunnally (1978), koefisien Cronbach Alpha yang minimum ialah 0.70. Koefisien yang memuaskan pula bersamaan 0.80 (Anatasi dan Urbina, 1998). Ini bermakna, alat pengukuran yang digunakan dalam kajian ini mempunyai kebolehpercayaan yang tinggi. Tingkat kebolehpercayaan yang tinggi bermakna rendahnya ralat pada alat pengukuran yang digunakan. Dengan lain perkataan, ia mempunyai konsistensi dalam iaitu kebolehan untuk mengukur fenomena yang sama pada masa dan keadaan yang berlainan (Anastasi dan Urbina, 1998). Selanjutnya, penyelidik juga memastikan soalan-soalan yang tidak sesuai dan sensitif hasil daripada ujian terhadap

borang kaji selidik dielak atau diubah untuk memastikan responden selesa apabila menjawab soalan kaji selidik pada keadaan sebenar.

3.2.6 Kajian kepustakaan

Kaedah kepustakaan merupakan salah satu kaedah yang digunakan oleh pengkaji untuk mendapatkan data sekunder. Dalam kajian ini, maklumat-maklumat sekunder diperoleh daripada penyelidikan di perpustakaan (data, laporan, kertas kerja, artikel, buku prosiding, buku rujukan ilmiah, akhbar, jurnal dan monograf); akhbar-akhbar tempatan; dan agensi-agensi yang berkaitan dengan perumahan.

3.3 Analisis dan Mempersembahkan Data

Statistik merupakan alat bantuan yang digunakan oleh pengkaji untuk menghurai dan memahami perkaitan antara variabel-variabel/pembolehubah-pembolehubah dalam kajian. Terdapat dua jenis statistik, iaitu statistik deskriptif dan statistik inferensi. Terdapat dua jenis data yang dipersembahkan iaitu data primer dan data sekunder. Data sekunder diubahsuai dan dipersembahkan dalam bentuk jadual mudah. Penganalisisan data dilakukan dengan menggunakan program *Statistics Package for Social Science* (SPSS) dengan menggunakan kaedah statistik deskriptif dan inferensi. Program SPSS dapat menghasilkan pelbagai taburan data termasuk bagaimana memperoleh ukuran lokasi, ukuran serakan, khi kuasa dua, korelasi, regresi dan sebagainya melalui gambar rajah yang disediakan (Ananda Kumar, 2009). Bentuk data dalam perisian akan dipaparkan seterusnya maklumat statistik yang diberikan oleh output tersebut akan diperjelaskan (Hishamuddin, 2005). Data dipersembahkan melalui pemaparan jadual mudah yang disertakan dengan huraian kritikal yang disokong oleh kajian lepas, data temubual dan hujah pengkaji sendiri.

Terdapat dua peringkat dalam menginterpretasi hasil kajian iaitu secara deskriptif yang dipersembahkan dalam bentuk jadual dan secara mengikut arahan *crosstab* (taburan silang) sebagai melihat hubungan antara latar belakang sosioekonomi (jantina, umur, tahap pendidikan dan pekerjaan) dengan soalan-soalan terpilih. Program SPSS ini sememangnya mempunyai banyak kelebihan kerana ia dapat menganalisis pelbagai jenis data yang besar serta menghasilkan satu rumusan yang ringkas, tepat dan padat (Yus Agusyana, 2013)

3.3.1 Analisis statistik

Terdapat banyak kajian berkenaan perbezaan antara objek yang dikaji oleh ahli geografi. Ahli geografi perbandaran mungkin akan mengkaji ciri-ciri perbezaan dalam struktur industri atau corak sosioekonomi yang berbeza dalam sesuatu kawasan bandar. Jadi, tujuan seorang ahli geografi ialah untuk mencari penjelasan tentang perbezaan yang terdapat dalam datanya, dari segi berapa banyak perbezaan yang terdapat didalamnya dan betapakah kesignifikannya. Statistik yang memperbandingkan antara dua set data mungkin dapat memberi penjelasan yang jitu.

Penyelidik kuantitatif mengumpul data numerik (berangka) dengan menggunakan instrumen kajian yang bersifat kuantitatif. Instrumen kajian penyelidikan kuantitatif yang sering digunakan bagi mengumpul data daripada responden kajian ialah soal selidik dan senarai semak. Dalam kajian ini, untuk memastikan ujian statistik yang digunakan sesuai dengan skala pengukuran yang digunakan bagi mengumpul data daripada responden kajian, ujian statistik bukan parametrik telah dipilih berdasarkan kesesuaian data yang bersifat bukan nilai. Ujian bukan parametrik dapat dibuat melalui data kajian yang dikumpul dalam skala nominal atau ordinal. Ujian ini juga dibuat terhadap data kajian yang tidak memenuhi syarat taburan normal dan pengiraan ujian adalah berdasarkan frekuensi dan median (Chua, 2013).

Terdapat dua jenis skala yang digunakan dalam kajian ini iaitu skala nominal dan skala ordinal. Skala nominal mempunyai kategori-kategori data yang bebas dan tidak bersandar antara satu sama lain iaitu bangsa, jantina dan sebagainya manakala data ordinal pula bersifat selanjar dan boleh disusun secara menaik dan menurun iaitu sebagai contohnya tahap persetujuan (ya, tidak dan tidak pasti) dan taraf pendidikan (SPM, STPM dan Ijazah Sarjanamuda) (Chua, 2013). Bagi analisis statistik yang diguna dalam penyelidikan ini, kedua-dua analisis statistik deskriptif dan inferensi diguna dan dipadukan agar huraian dan interpretasian data kajian ini lebih analitikal dan menarik. Kaedah statistik deskriptif dibuat untuk menghurai ciri-ciri variabel dalam populasi secara terus iaitu dengan menggunakan petunjuk-petunjuk frekuensi, peratusan, min, mod, median, sisihan piawai, varians dan ujian taburan silang (crosstabulation). Kaedah statistik ini juga diguna untuk membuat kesimpulan mengenai data numerikal. Kemudian, kaedah statistik inferensi akan digunakan dalam penyelidikan ini untuk melihat hubungan antara pembolehubah-pembolehubah dengan menghuraikan ciri-ciri sampel yang dipilih daripada populasi seterusnya membuat generalisasi ciri-ciri sampel mengenai populasinya (Chua, 2006).

Antara statistik deskriptif yang digunakan untuk penganalisan data penyelidikan ini ialah frekuensi, peratusan dan analisis taburan silang (crosstabulation). Statistik deskriptif merupakan statistik yang digunakan untuk menghuraikan ciri-ciri variabel manakala statistik inferensi pula digunakan untuk membuat generalisasi keputusan kajian yang diperoleh daripada sampel kajian kepada populasi kajian (Chua, 2006). Data-data yang diperoleh kebanyakannya terdiri daripada data nominal yang merangkumi data berkategori atau berkumpulan dan data peratus iaitu jumlah semua nilai daripada 100 peratus.

Pempiawaan data (standardizing data) dibuat supaya perbandingan antara unit-unit dalam populasi kajian yang mempunyai saiz subjek yang berbeza boleh dilakukan.

Proporsi, peratusan, perubahan peratusan, kadar dan nisbah merupakan petunjuk data piawai yang sering digunakan untuk membuat perbandingan antara unit-unit dalam suatu populasi. Dalam penyelidikan ini, pempiawaan data peratusan telah digunakan untuk memudahkan penerangan sesuatu soalan dan jawapan. Data peratusan ialah data yang diapiawaikan dengan jumlah keseluruhan populasi kepada 100 peratus. Ia sebenarnya dilakukan dengan mendarabkan proporsi dengan angka 100.

Statistik inferensi digunakan untuk menghuraikan perhubungan antara suatu variabel dengan variabel yang lain. Tujuan penggunaannya ialah untuk membuat generalisasi tentang perhubungan antara variabel dalam sampel kajian kepada populasi kajian. Ini bererti pengkaji menggunakan statistik inferensi untuk membuat kesimpulan tentang ciri-ciri populasi berdasarkan ciri-ciri sampel. Statistik inferensi dilakukan dengan menggunakan ujian-ujian seperti ujian Khi Kuasa Dua, ujian-t, ujian ANOVA, ujian Korelasi Pearson serta Spearman dan sebagainya. Ujian-ujian statistik ini membantu pengkaji untuk menyatakan perhubungan antara variabel-variabel dalam kajian kuantitatif. Perhubungan antara variabel-variabel boleh ditentukan melalui dua cara, iaitu perhubungan dalam kumpulan dan perhubungan antara kumpulan, iaitu lebih kumpulan yang berasingan. Perhubungan antara variabel dikategori kepada dua jenis, iaitu korelasi dan perbezaan. Dalam penyelidikan, pengkaji mungkin menentukan perhubungan antara variabel-variabel dalam sekumpulan subjek kajian, untuk menguji sama ada terdapat perhubungan antara dua variabel.

Dalam analisis penyelidikan ini, statistik non parametrik digunakan, bersesuaian dengan data nominal dan ordinal yang terdapat borang soal selidik yang digunakan di lapangan. Istilah "nonparametric" pertama kali digunakan oleh Wolfowitz pada tahun 1942. Istilah lain yang sering digunakan antara lain *distribution free statistics* dan *assumption-free test*. Dari istilah-istilah ini, dengan mudah kelihatan bahawa kaedah statistik non parametrik

merupakan kaedah statistik yang dapat digunakan dengan mengabaikan segala andaian yang berlandaskan kaedah statistik parametrik, terutama yang berkaitan dengan distribusi normal (Yus, 2013).

Statistik inferens adalah berdasarkan kepada sampel data yang diambil daripada taburan populasi normal skala metrik. Tujuan ujian statistik ialah untuk meminimumkan peluang untuk mendapat ralat. Kekuatan sesuatu ujian terhadap sesuatu hipotesis alternatif ialah mendapatkan kebarangkalian yang tinggi untuk menolak sesuatu hipotesis nol. Ujian seperti z , t dan F , kesemuanya berasaskan anggapan yang ditakrifkan sebagai ujian yang tegap, iaitu kecekapan ujian statistik dalam keadaan jumlah data yang terhad. Kebanyakan pembolehubah dalam geografi tidak mempunyai populasi yang bertaburan normal dan kadangkala ianya tidak diukur pada skala selang atau nisbah. Kadangkala hanya kekerapan atau data pangkat sahaja yang diperoleh. Apa yang diperlukan ialah satu ujian yang tegap yang mempunyai kekuatan yang tinggi walaupun data yang diperoleh tidak sesuai untuk ujian parametrik. Ujian ini dikenali sebagai ujian tak parametrik. Walau bagaimanapun, ujian ini mungkin kurang cekap daripada statistik parametrik. Terdapat beberapa kelemahan dan kelebihan ujian non parametrik. Antara kelebihanannya ialah:

- 1) membolehkan pengujian hipotesis selain daripada yang berkaitan dengan nilai parametrik populasi.
- 2) Ia boleh digunakan apabila data sampel diukur pada skala ordinal dan nominal.
- 3) digunakan bila bentuk populasi sampel diketahui tidak bertaburan normal atau tidak diketahui.
- 4) Ia lebih mudah dikira apabila jumlah sampelnya kecil.
- 5) Ia adalah satu alternatif kepada ujian parametrik apabila sampel N adalah kecil (kurang daripada 15), apabila pelanggaran kepada anggaran ujian parametrik susah untuk dipastikan.

Kelemahan kaedah ujian bukan parametrik:

- 1) Ia tidak menghiraukan jumlah maklumat. Apabila penyusunan data/pangkat dilakukan, nilai asal data telah hilang.
- 2) Ianya tidak sejitu atau secekap ujian parametrik. Apabila ujian tak parametrik dilakukan, anggaran nilai asal tidaklah jitu tetapi pengiraan kepada maklumat yang kecil dapat dilakukan (Yus, 2013; Chua et al. 2014).

Analisis inferensi akan melihat kekuatan atau kelemahan hubungan, perkaitan dan perbezaan antara pembolehubah-pembolehubah dengan soalan-soalan terpilih (outstanding). Statistik inferensi yang digunakan dalam penyelidikan ini ialah khi kuasa dua korelasi Spearman, analisis Kruskal Wallis H dan analisis Kolmogorov Smirnov Z. Keempat-empat analisis inferensi ini merupakan statistik bukan parametrik. Ujian khi kuasa dua ialah ujian non parametrik yang sesuai untuk skala nominal. Ujian ini digunakan untuk melihat perkaitan pembolehubah. Ujian kuasa dua (χ^2) ialah satu ujian yang boleh disesuaikan untuk situasi satu sampel atau lebih daripada dua sampel. Ujian ini terhadap kepada data (kekerapan) nominal dan ianya adalah ujian non parametrik. Teknik ini dapat menguji perbezaan antara kekerapan yang dicerap dengan kekerapan yang dijangka atau kekerapan teori (Chua et al., 2014). Dalam konteks penyelidikan ini, pembolehubah-pembolehubah yang sesuai digunakan untuk analisis statistik Khi Kuasa Dua ialah bangsa, jantina, status perkahwinan dan pekerjaan. Antara syarat-syarat untuk ujian khi kuasa dua bagi menganalisis data ialah:

- 1) Skala pengukuran nominal – data dikumpul daripada sampel adalah dalam bentuk frekuensi
- 2) Persampelan rawak – setiap subjek dalam sampel yang dipilih daripada populasi secara rawak

- 3) Kebebasan pemerhatian – setiap pemerhatian perlu dibuat ke atas subjek yang berasingan, iaitu tiada subjek yang dikira lebih daripada sekali
- 4) Frekuensi yang dijangkakan – apabila saiz sampel kecil, frekuensi dijangkakan (expected frequency) yang minimum untuk ujian khi kuasa dua ialah 5 (Chua, 2006).

Ujian Korelasi Spearman digunakan bagi mengenalpasti perhubungan antara dua variebel yang menggunakan skala ordinal sebagai skala pengukuran. Fungsi ujian korelasi Spearman sama dengan ujian korelasi Pearson, yang berbeza adalah ujian korelasi Pearson digunakan apabila data bagi kedua-dua variebel itu merupakan data skala selang atau skala nisbah dan kedua-dua variebel itu berkorelasi secara linear. Ujian korelasi Spearman juga dikenali sebagai ujian Spearman rho. Ia merupakan ujian bukan parametrik yang digunakan bagi menganalisis perhubungan antara data-data kajian yang tidak bertaburan normal. Disebabkan data tidak bertaburan normal, kedua-dua set data ordinal tidak berkorelasi secara linear.

Seperti ujian korelasi Pearson, ujian korelasi Spearman juga menunjukkan perhubungan (nilai pekali korelasi) antara -1 dan +1 dan ciri-ciri perhubungannya dihuraikan seperti ujian korelasi Pearson. Ujian korelasi Spearman hanya menunjukkan kekuatan korelasi tanpa mempamerkan hubungan sebab-akibat kedua-dua variebel itu. Berdasarkan pekali r yang diperolehi daripada ujian korelasi Spearman, akan dihuraikan pengaruh atau kesan suatu variebel pada variebel yang lain.

Syarat untuk analisis perhubungan antara variebel-variebel menggunakan ujian korelasi Spearman adalah seperti ujian bukan parametrik yang lain, syarat-syarat tersebut ialah:

- 1) Persampelan rawak – sampel kajian dipilih secara rawak daripada populasinya

- 2) Setiap data diperoleh daripada subjek yang berlainan, dan tiada subjek diukur sebanyak dua kali untuk variabel yang sama
- 3) Kedua-dua data merupakan data skala ordinal (Chua et al., 2014).

Dalam konteks penyelidikan ini, pembolehubah-pembolehubah yang sesuai digunakan untuk analisis statistik korelasi Spearman ialah umur, tahap kelulusan tertinggi dan pendapatan isirumah sebulan.

Analisis ujian statistik Kruskal-Wallis H bertujuan untuk melihat perbezaan antara lebih daripada dua kumpulan data skala ordinal bagi suatu variabel bersandar tertentu. Ujian ini menguji sama ada median-median suatu variabel bersandar dalam populasi kajian adalah sama bagi semua kategori dalam suatu variabel bebas. Syarat bagi menggunakan ujian Kruskal-Wallis H adalah variabel bebas dapat dikategori kepada sekurang-kurangnya dua kategori data bebas, dan variabel bersandar kajian berskala ordinal.

Ujian Kruskal-Wallis H digunakan apabila keadaan-keadaan berikut wujud:

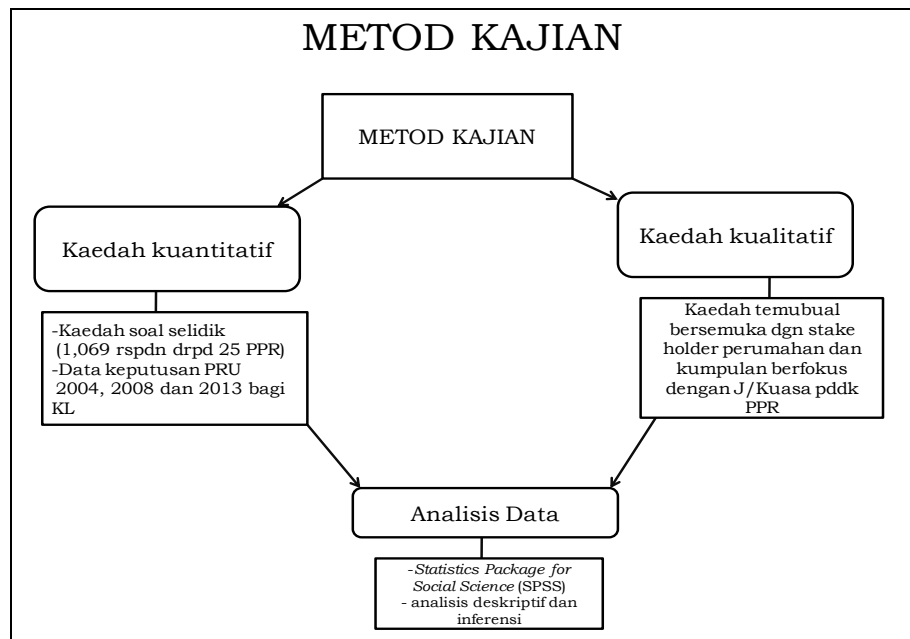
- 1) Variabel bebas terdiri daripada sekurang-kurangnya dua kategori data yang bebas
- 2) Variabel bersandar merupakan data skala ordinal.

Fungsi ujian Kruskal-Wallis H adalah sama dengan ujian Mann-Whitney U apabila variabel bebas mempunyai lebih daripada dua kategori bebas, ujian susulan dilakukan bagi mengenalpasti pasangan kategori manakah yang akan menyebabkan perbezaan yang signifikan secara keseluruhan. Ujian susulan yang digunakan ialah ujian Mann-Whitney U. Sebaliknya, sekiranya variabel bebas dalam kajian mempunyai hanya dua kategori bebas sahaja, ujian susulan tidak perlu dilakukan. Disebabkan fungsinya sama dengan ujian ANOVA sehala, ujian Kruskal-Wallis H juga dinamakan ANOVA sehala Kruskal-Wallis. Walau bagaimanapun, ujian ANOVA sehala digunakan apabila variabel bersandar berskala selang dan nisbah, manakala ujian Kruskal-Wallis H digunakan apabila variabel bersandar berskala ordinal (Chua, 2008).

Analisis ujian statistik yang terakhir digunakan dalam kajian ini ialah ujian Kolmogorov-Smirnov Z. Statistik ini digunakan untuk data yang dimasukkan untuk senarai variabel berupa data interval yang tidak terdistribusi normal atau data nominal (Yus, 2013).

3.4 Kerangka Metod Kajian

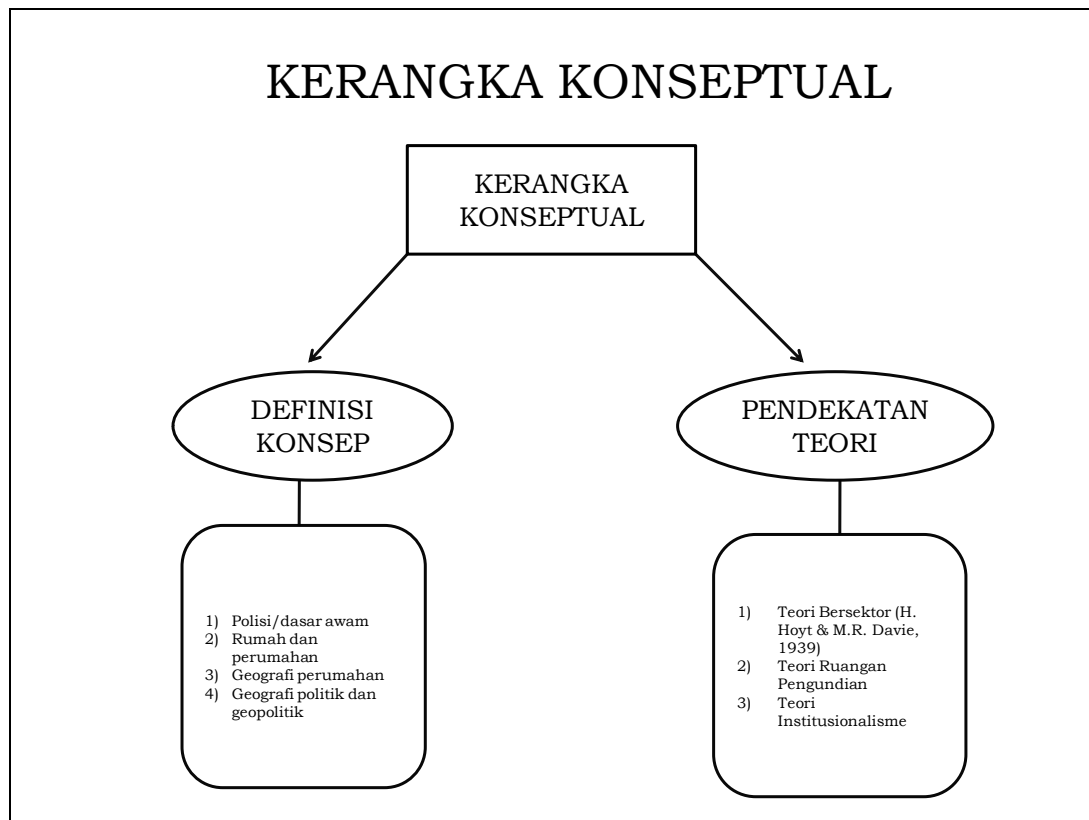
Secara keseluruhannya, dalam metod kajian ini, kedua-dua kaedah kuantitatif dan kualitatif telah digunakan untuk memantapkan hasil dan analisis kajian ke arah menghasilkan bidang ilmu baru yang akademik bersandarkan kepada prosedur dan kriteria yang ditetapkan dalam kedua-dua kaedah perolehan data tersebut. Penggunaan metod tersebut di akhirnya melibatkan penganalisan data dengan menggunakan perisian statistik SPSS dengan menggunakan analisis statistik deskriptif dan inferensi yang terpilih (Lihat Rajah 3.1).

Rajah 3.1: Carta alir metod penyelidikan

3.5 Kerangka Konsep

Dalam kajian ini, kerangka konsep yang diguna untuk dijadikan pendekatan dalam mengaitkan hasil kajian dengan unsur akademik/ilmiah ialah definisi konsep dan pendekatan teori. Antara definisi konsep yang diguna dalam penyelidikan ini ialah dasar awam, rumah dan perumahan, Dasar Perumahan Negara, Program Perumahan Rakyat (PPR), geografi perumahan, geografi politik dan geopolitik dan geografi pilihan raya. Bagi pendekatan teori yang diguna untuk mengaitkan hasil dan analisis kajian dengan pendekatan teori yang relevan dengan kajian ialah Teori Bersektor (H. Hoyt & M.R. Davie, 1939), Teori Ruangan Pengundian Downs (1957) dan Black (1958) dan Teori Institusionalisme (Lihat Rajah 3.2).

Rajah 3.2: Carta alir kerangka konseptual

3.6 Kerangka Penulisan

Kerangka penulisan penyelidikan ini adalah berdasarkan kepada metod kajian. Dalam kajian ini, dua jenis data telah digunakan iaitu data primer dan data sekunder. Selain itu kajian ini dikukuhkan lagi dengan rujukan kajian perpustakaan melalui pemahaman literatur seterusnya menghasilkan pernyataan masalah yang membentuk rangka kerja konsep dan akhirnya membentuk matlamat kajian dan objektif kajian (Rujuk Rajah 3.3).

Bagi data primer, perolehan data dilakukan dengan penyelidikan di lapangan melalui temubual dan pemerhatian di lapangan. Analisis SPSS telah dilakukan untuk memproses data lapangan (soal selidik) yang telah dibuat seterusnya menghasilkan kajian yang lengkap dan menyeluruh. Ini dimantapkan lagi dengan integrasi maklumat antara kajian perpustakaan, data primer dan sekunder seterusnya laporan telah dihasilkan melalui percambahan idea dan ilmu pengetahuan baru yang diperoleh daripada sesi pembentangan usulan penyelidikan/proposal, siri-siri perbentangan seminar dan persidangan di dalam dan luar negara, penulisan artikel jurnal dan monograf, sesi *candidature defense* (CD), seminar akhir dan juga sesi *viva voce*'. Data sekunder pula diperoleh melalui penyelidikan di perpustakaan dan atas talian (on-line), akhbar-akhbar tempatan, laporan teknik dan penyelidikan, kertas kerja, artikel makalah, buku prosiding, kertas seminar dan persidangan, buku-buku rujukan ilmiah, akhbar, jurnal, dan monograf.

Secara keseluruhannya, kerangka penulisan kajian berpaksikan kepada metod kajian melalui pengutipan data primer dan data sekunder serta kajian perpustakaan yang membentuk pemahaman literatur, pernyataan masalah, pembentukan rangka kerja konsep seterusnya menjawab matlamat kajian serta menganalisis objektif kajian. Ini telah

mengintegrasikan kesemua maklumat yang diperolehi seterusnya membentuk hasil kajian yang mewujudkan percambahan idea dan ilmu pengetahuan baru.

Rajah 3.3: Kerangka Penulisan Kajian

3.7 Kerangka Perbincangan

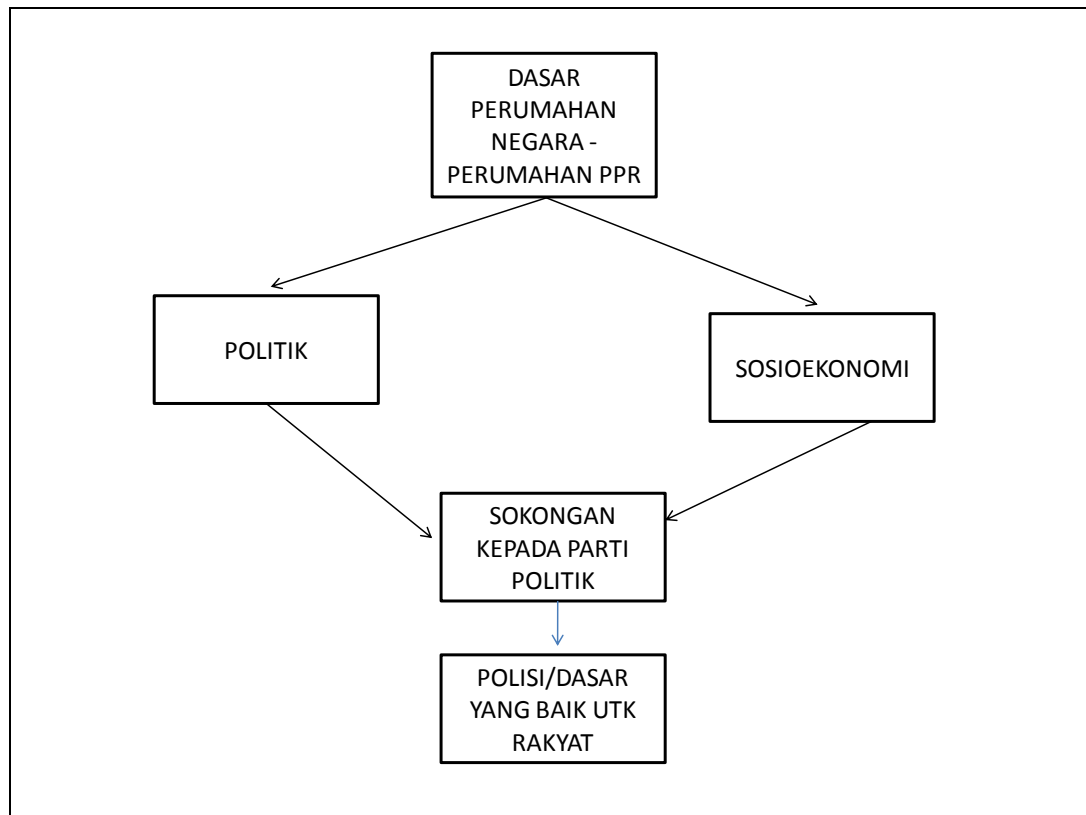
Dalam kerangka perbincangan kajian, terdapat 6 aspek yang menjelaskan perkara-perkara yang berkaitan dengan perkembangan ilmu kajian ini iaitu tajuk kajian, permasalahan kajian, objektif kajian, metod kajian, penghasilan bab-bab asas (Bab 1 hingga Bab 5) dan yang terakhir ialah penghasilan bab analisis kajian (Lihat Rajah 3.4). Justeru, dengan penghasilan kerangka perbincangan ini diharap dapat memudahkan pemahaman proses penyelidikan dengan tepat dan terfokus untuk menghasilkan bidang kajian ilmu yang mantap.

Rajah 3.4: Kerangka Perbincangan Kajian

3.8 Kerangka Analisis

Dalam penyelidikan ini, Dasar Perumahan Negara (DRN) melalui penyediaan rumah PPR kepada rakyat yang tinggal di kawasan bandar sama ada disewa atau dibeli dan ini dapat menyelesaikan masalah perumahan di bandar sama ada untuk mampu sewa ataupun mampu milik beli. Penyediaan rumah mampu sewa atau mampu milik tersebut dilihat memberi keuntungan sosiopolitik jangka panjang kepada parti pemerintah. Sokongan kepada parti pemerintah tersebut bergantung kepada faktor-faktor sosial seperti hubungan dengan jiran, masalah sosial dan perpaduan antara keluarga dan kaum dapat mempengaruhi sokongan pengundi di PPR untuk menyokong parti pemerintah atau sebaliknya.

Rajah 3.5: Kerangka Analisis Kajian

Sokongan kepada parti pemerintah juga bergantung kepada faktor ekonomi seperti tahap pembangunan fizikal yang rancak di kawasan PPR, peningkatan taraf hidup, meningkatkan nilai hartanah, peluang pekerjaan, peluang perniagaan, ketersampaian jaringan pengangkutan dan perhubungan yang baik dan sebagainya. Namun persoalannya, adakah keadaan sedemikian dapat menjamin sokongan penghuni PPR kepada parti pemerintah atau sebaliknya diakibatkan oleh keadaan ekonomi nasional yang kurang memberangsangkan seperti kenaikan harga barangan dan petrol. Justeru, penyelenggaraan kemudahan fizikal dalam skim perumahan PPR yang baik, cekap dan konsisten di samping cara menangani isu sosial dan ekonomi yang baik oleh kerajaan akan menghasilkan polisi atau dasar yang baik serta disukai rakyat terutamanya penghuni PPR seterusnya akan menjamin sokongan kepada parti pemerintah (Lihat Rajah 3.5).

3.9 Kesimpulan

Sebagai kesimpulannya, metod kajian adalah cara atau kaedah sesuatu penyelidikan itu dijalankan serta teknik menganalisis sesuatu data yang diperoleh sama ada melalui sumber sekunder iaitu kaedah rujukan ke perpustakaan dan sumber bahan daripada badan-badan atau organisasi yang mempunyai kaitan dengan penyelidikan yang dijalankan. Dalam kajian akademik, pemilihan jenis metod dan jenis analisis data adalah penting kerana keserjanaan sesuatu peringkat kajian adalah bergantung kepada *depth* atau ‘kedalaman’ dan penggunaan jenis metod dan analisis data kajian yang lebih tepat dan meyakinkan. Bab seterusnya iaitu Bab 4 akan dibincangkan tentang sorotan literatur.

BAB EMPAT

SOROTAN LITERATUR

4.1 Pengenalan

Dalam sesuatu penyelidikan, konsep, teori dan kajian lepas merupakan aspek penting yang memandu penyelidik supaya fokus dan menganalisis sesuatu penyelidikan berdasarkan data empirikal dan fakta yang disahkan serta sesuatu isu dan permasalahan yang dibincangkan telah digarap oleh sarjana dan pengkaji yang berautoritatif. Ketiga-tiga aspek tersebut akan memberi kerangka konseptual yang jelas dan jitu untuk membentuk tesis dan generalisasi kajian yang efektif dan mantap seterusnya diyakini khalayak, pendengar dan pembaca. Justeru, bab ini akan membincangkan sorotan literatur dari aspek konsep, teori dan kajian lepas yang berkaitan dengan penyelidikan ini. Bab Empat iaitu ‘Sorotan Literatur’ yang akan dibincangkan merangkumi polisi awam, perumahan dan impak geopolitik, hak milik dan sosioekonomi dengan perumahan.

4.2 Polisi Awam

Kewujudan ‘dasar’ atau polisi adalah berpunca daripada sesuatu masalah. Masalah yang dimaksudkan ialah sesuatu masalah yang dihadapi oleh sebilangan besar masyarakat dimana penyelesaiannya adalah diluar kemampuan mereka. Masalah ini sering menjadi serius sehingga menjadi satu isu dan diolah dalam bentuk tuntutan kepada kerajaan (Sabitha, 2001). Justeru, kerajaan akan merangka strategi yang diakhirnya membentuk dasar yang diimplementasikan mengikut garis panduan yang ditetapkan. Dasar awam

merupakan aspek penting yang berkaitrapat dengan segala tindakan dan keputusan yang dibuat oleh kerajaan. Pembuatan dasar awam merupakan suatu tindakan yang penuh perancangan dan sistematik hasil daripada kerjasama pemimpin atau elit politik dengan birokrasi (pentadbiran), media massa, kumpulan berkepentingan dan aktor-aktor lain yang terlibat secara rasmi (langsung) atau tidak rasmi (tidak langsung) dalam pembuatan keputusan dan mempengaruhi dasar awam (Wan Azmi, 1993; Malike, 2008). Polisi awam boleh dinyatakan sebagai sesuatu yang digubal untuk menyatakan tujuan dan matlamat kerajaan (Institut Tadbiran Awam Negara, 1994) atau sebagai apa sahaja pemilihan kerajaan sama ada untuk membuat sesuatu ataupun untuk tidak membuat sesuatu (Dye, 2002, 2011). Polisi awam juga sebagai nilai peruntukan pihak berautoriti bagi keseluruhan masyarakat dan hanya kerajaan sahaja yang boleh bertindak secara autoritatif ke atas keseluruhan masyarakat dan setiap apa sahaja pemilihan kerajaan sama ada hendak dibuat atau untuk tidak membuat sesuatu membawa kepada peruntukan nilai tersebut (Easton, 1965; Parsons, 1997; Sherril dan Vogler, 1982).

Lasswell dan Kaplan (1970) menyatakan polisi awam merupakan program bagi nilai, amalan dan matlamat yang telah diunjurkan sebagai sesuatu pilihan utama yang dibuat oleh seorang individu atau sekumpulan individu bagi menjelaskan, menerang, mempertahankan, memimpin atau menggariskan sesuatu tindakan sama ada yang nyata atau bertujuan. Prestus (1975) juga mendefinisikan polisi awam sebagai satu siri tindakan oleh seseorang individu, kumpulan atau institusi atau kerajaan untuk mencapai satu objektif atau tujuan yang spesifik, dalam satu-satu persekitaran yang telah ditentukan (Basu, 1988). Polisi awam juga adalah arah tujuan sesebuah kerajaan terhadap rakyatnya. Ini dilakukan dengan pelbagai tindakan yang melibatkan perancangan spesifik. Dengan yang demikian, keperluan awam ini harus dianalisis sebelum apa-apa tindakan diambil, polisi awam juga boleh dilihat sebagai satu output atau hasil daripada sistem penggubalan polisi atau

tindakan yang dirangka dan dibentuk oleh kerajaan itu sendiri. Polisi awam juga adalah satu set yang khusus mengenai tindakan kerajaan yang dirangka dan dibentuk atau apa-apa tindakan yang mengeluarkan satu jenis hasil yang tertentu (Lynn, 1980).

4.3 Rumah dan Perumahan

Rumah adalah keperluan asas yang perlu ada bertujuan untuk dijadikan sebagai tempat berlindung dan merupakan keperluan peringkat kedua yang mesti dicapai untuk tujuan keselamatan sebelum keperluan-keperluan dalam peringkat yang lebih tinggi dipenuhi (Tiun, 2003). Rumah sebagai keperluan diri dan keluarga, merupakan sempadan fizikal yang memisahkan satu keluarga dengan keluarga yang lain (Abdul Aziz et al., 2007). Maslow dalam Teori Hierarki keperluannya mengatakan rumah sebagai tempat berlindung dan merupakan keperluan peringkat kedua yang mesti dicapai untuk tujuan keselamatan sebelum keperluan-keperluan dalam peringkat lebih yang tinggi dipenuhi. Rumah sebagai keperluan diri dan keluarga, merupakan sempadan fizikal yang memisahkan satu keluarga dengan keluarga yang lain. Pemisahan begini ada rasionalnya tersendiri kerana dalam kehidupan ini telah ditentukan batas-batas pergaulan di antara seorang individu dengan individu yang lain terutamanya di antara lelaki dan perempuan yang bukan dari keluarga yang sama (Tan dan Hamzah, 1980; Nurizan dan Ahmad Hariza, 2001). Laporan Banci Populasi dan Perumahan bagi Malaysia 1980 menakrifkan satu unit perumahan sebagai:

"... is a separate and independent place of abode intended for habitation by one household.

Included in this category are makeshift and improvised huts"

Manakala Glenn H. Beyer pula mendefinisikan rumah sebagai:

"... a product-a highly complex product. First, is bulky, durable and permanent product. It has a fixed location-being used only in the place where it is built. Once built, it tends to

remain in existence for many years, frequently, long after it has served its usefulness. It almost becomes a part of the land." (Nor' Aini, 2007)

Perumahan pula didefinisikan sebagai satu siri rumah-rumah yang disatukan di sebuah kawasan pertempatan. Di dalam satu unsur perumahan, terdapat beberapa subunsur rumah-rumah dengan segala kemudahan fizikal seperti kedai, sekolah dan lain-lain (Balchin, 1989; Lambert et al., 1978; Ball, 1983). Di kawasan perumahan masyarakat hidup berkelompok dan bersosialisasi antara satu sama yang lain. Rumah melambangkan identiti sesuatu masyarakat (Mohd Razali, 2005). Pembinaan dan rekabentuk rumah di antara satu masyarakat dengan satu masyarakat yang lain adalah berbeza. Perbezaan inilah yang memberi identiti atau definisi kepada sesuatu masyarakat.

"The important element in the environment, varies from one society in degree of importance as an indicator of identity."

Oleh itu, satu perumahan awam kos rendah perlu melambangkan identiti masyarakat yang mendiami rumah berkenaan. Tiada satu garis panduan yang tertentu yang menggambarkan masyarakat di kawasan perumahan kos rendah ini, tetapi indikator yang digunakan di Malaysia pada masa ini adalah mereka yang berpendapatan di bawah RM 700.00 sebulan. Pendapatan ini menggambarkan identiti penduduk di kawasan perumahan kos rendah ini adalah mereka yang dalam golongan berpendapatan rendah (Zakiyah et al., 2004).

4.4 Geografi Perumahan

Geografi perumahan melibatkan analisis sektor utama ekonomi negara, peranan institusi dan agensi, perubahan sosial dan demografi, migrasi dan faktor persekitaran. Ia juga berkait

dengan proses penetapan lokasi oleh isi rumah, guna tanah, amalan pembangunan setempat, pelaburan dan pasaran hartanah serta struktur ekonomi dan politik (Bourne, 1981).

Perumahan menggambarkan tentang struktur fizikal yang boleh dilihat dan dikenali sebagai tempat kediaman yang berasingan kepada seseorang individu dan keluarganya. Selain itu, ia turut berfungsi sebagai tempat perlindungan kepada manusia daripada sebarang bahaya dan ancaman. Terdapat pelbagai definisi perumahan yang diutarakan, Bourne (1981) telah mendefinisikan perumahan dalam skop yang lebih luas dan terperinci merangkumi aspek sosial, ekonomi, politik dan kejuruan. Ini menunjukkan Bourne berpandangan bahawa perumahan adalah merupakan pusat utama bagi kegiatan seharian manusia yang membentuk dan menentukan aras dayahuni pembangunan sesuatu kawasan khususnya kawasan perumahan berkenaan (Mohamad Sofiyuddin et al., 2013).

4.5 Geografi Politik dan Geopolitik

Geografi politik merupakan salah satu aspek geografi manusia iaitu satu bidang kajian yang lebih besar, tetapi di dalamnya terkandung elemen pembeza yang membuatnya terkhusus. Oleh itu seorang pakar geografi politik mestilah melihat dari unit-unit politik dan unit yang terpenting ialah negara. Dengan kata lain geografi politik memberi perhatian terhadap fenomena politik dan ia mestilah menumpukan perhatian kepada struktur institusi itu dijalankan dan bagaimana ia terlibat dalam pembentukan corak dan hubungan geografi. Penduduk, agama, bahasa, makanan, dan perumahan adalah antara elemen terpenting dalam institusi politik dan pembangunan masyarakat (Ramanathan, 2013).

Geopolitik pula merupakan kajian mengenai negara dalam konteks fenomena ruang global yang bertujuan untuk memahami secara umum asas kuasa sesebuah negara dan sifat interaksi negara dengan negara lain. Ia juga merupakan kajian hubungan antarabangsa dari

kacamata ruang atau geografi dan fokus kajian ialah negara manakala alat utama dalam geopolitik adalah peta politik. Keadaan geopolitik di sesebuah negara/kawasan dipengaruhi oleh faktor taburan komposisi etnik, kawasan bandar-luar bandar, program pembangunan kerajaan, proses pempandaran, pembangunan sektor perindustrian dan pertanian.

Geopolitik merupakan perkara asas dengan mempelajari negara-negara dalam konteks fenomena ruang global; dalam usaha untuk memahami secara umum kuasa sesebuah negara serta sifat dasar sesebuah negara. Sebelum perang dunia kedua dan sejak itu di beberapa buah negara, geopolitik telah dipertimbangkan bagi mendapatkan maklumat geografi dan perspektif geografi untuk pembangunan polisi asing negara. Konsep ini bagaimanapun telah diputarbelitkan sejak zaman perang lagi. Ahli-ahli geografi Jerman telah memutar belit idea asas geopolitik ke dalam '*pseudoscience*' geopolitik, versi bangga diri, agresif dan antidemokrasi geopolitik yang mana terlalu banyak pembinasaan ilmu pengetahuan dan fizikal sebelum dan semenjak perang dunia kedua (Glassner, 1993).

Geopolitik dibangunkan pada penghujung abad ke-19 sebagai pembangunan baru dalam sains dan teknologi yang membimbing manusia untuk menjadi pemimpin dunia dan masyarakat yang terdahulu. Penggabungan negara moden Jerman dan Itali yang paling menarik adalah melalui ahli imperialisme Eropah yang menyatakan bahawa penggabungan ini telah menggugat sedikit kedudukan Jepun dan Amerika Syarikat sebagai kuasa imperialisme baru; pertumbuhan penduduk yang pesat dan tekanan dalam sumber, perbezaan pembangunan di pelbagai tempat pada zaman berkenaan telah menyumbang kepada perspektif perancangan dan sistem-sistem polisi. Diluar keghairahan pemikiran baru, wujud dua aliran pemikiran geopolitik dalam sifat semula jadi. Satu daripadanya wujud daripada sistem sosial Darwin iaitu Teori Bangsa Organik dan satu lagi dikenali sebagai Geostrategi yang merupakan fakta geografi dalam memajukan sesuatu secara fleksibel (Muir, 1973).

Sebagai perbandingannya, geopolitik merupakan sebahagian atau sub-bidang daripada geografi politik. Geopolitik mengkaji tentang negara manakala geografi politik melihat bagaimana kuasa mempengaruhi geografi. Geopolitik menekankan kesan geografi terhadap bangsa dan negara manakala geografi politik melihat tentang perjalanan sesebuah negara atau geografi merupakan kenyataan yang membentuk pola negara. Geopolitik diterajui oleh negara Jerman yang lebih bersifat falsafah untuk menakluki dunia/kuasa dan dijadikan polisi rasmi zaman pemerintahan Hilter manakala geografi politik berasal daripada Amerika Syarikat lebih bersifat akademik sepenuhnya dan konsep asas tidak diambil sebagai polisi rasmi Amerika.

4.6 Teori Zon Guna Tanah Bersektor

Dalam kajian ini, pendekatan teori guna tanah geografi yang diguna untuk disesuaikan dengan dapatan dan analisis teoritikal kajian ialah Teori Zon Guna Tanah Bersektor. Teori ini dipilih kerana bersesuaian dengan idea utama teori ini iaitu jalan perhubungan mempengaruhi letakan sesuatu struktur sosial dan juga struktur ekonomi.

Pada tahun 1939, ahli ekonomi bandar bernama H. Hoyt dan M.R. Davie telah mengutarakan model susunan guna tanah yang dikenali sebagai model zon bersektor (Rubenstein, 1992). Berdasarkan kajiannya di bandar-bandar Amerika Syarikat beliau mendapati bahawa jalan perhubungan mempengaruhi sewa letakan. Sewa letakan (tapak) menurun secara konsisten apabila jarak semakin jauh dari pusat bandar. Penurunan sewa letakan yang serupa berlaku apabila jarak semakin jauh dari jalan raya utama. Jadi kawasan pusat bandar adalah tempat yang paling tinggi sewa letakannya (ekonomi). Tempat-tempat lain yang tinggi sewa letakannya ialah kawasan yang berada di sebelah jalanraya utama.

Kawasan yang tinggi sewa letaknya menjadi tumpuan aktiviti perniagaan dan perdagangan.

Sebaliknya kawasan bandar yang lain lebih rendah sewa letaknya akan menjadi kawasan perumahan, atau pusat perindustrian. Oleh itu wujud sektor-sektor bandar yang boleh dikelaskan mengikut penumpuan guna tanah tertentu. Susunan guna tanah model sektor ini menggabungkan prinsip zon konsentris dan prinsip kekipas. Menurut teori ini juga, perkembangan gunatanah keluar dari pusat bandar lazimnya selari dengan hala jalan pengangkutan utama. Aturan jalan-jalan raya yang utama yang berbentuk jejari di mana setiap jalan berpusat di tengah bandar dan memancar keluar ke pinggir akan mewujudkan nilai tanah yang berbeza-beza dan akhirnya menghasilkan gunatanah yang juga berbeza. Berbagai sektor gunatanah akan wujud akibat dari nilai tanah berbeza. Model ini seakan-akan sama prinsipnya dengan model gunatanah Von Thunen di negeri terpencilnya, di mana kesan laluan jalan pengangkutan sama ada sungai atau jalan-jalan perhubungan lainnya amat ketara sekali dalam mempengaruhi pola petempatan dan gunatanah (Katiman, 2002).

Menurut Hoyt dari kajiannya ke atas enam buah bandar di Amerika Syarikat, nilai tanah yang berasaskan bayaran sewanya cenderung untuk berbentuk sektor dan tidak berbentuk zon-zon konsentris seperti dalam model Burgess. Nilai sewaan tanah yang paling tinggi cenderung untuk terletak di satu atau beberapa sektor bandar. Ini diikuti oleh sektor gunatanah yang nilai sewanya lebih rendah berkembang ke beberapa arah lain. Walaupun teori ini ada menyebut tentang letakan industri ringan berhampiran dengan pusat bandar serta menekankan peranan jalan pengangkutan dalam mempengaruhi pembentukan sektor-sektor gunatanah di dalam bandar, tetapi dari segi kesesuaian kegunaannya ianya lebih merujuk kepada perkembangan gunatanah perumahan. Seperti model struktur gunatanah yang awal tadi, model Hoyt juga tidak terlepas dari menerima kritikan yang antara lain:

- 1) Pengaruh topografi atau muka bumi fizikal tidak diambil kira dalam menerangkan pembentukan sektor-sektor gunatanah di dalam bandar. Muka bumi tidak boleh tidak, selalunya mempengaruhi pola gunatanah dan nilai tanah di bandar.
- 2) Peranan sistem sosial dan budaya tidak diambil kira dalam pembinaan model sektor, sedangkan ianya adalah unsur penting bagi penentuan gunatanah di bandar. Misalnya Beacon Hill di Boston, kekal sebagai perumahan harga mahal kerana sebab-sebab sosial (Katiman, 1990, 2001, 2002).

Walau apapun kelemahan yang terdapat di dalam model ini usaha yang dilakukan oleh Hoyt ini telah memperbaiki kefahaman tentang struktur gunatanah dalam bandar. Dalam tahun 1965, Peter Mann telah cuba untuk menggabungkan kedua-dua model Burgess dan Hoyt. Beliau mengandaikan arah kedatangan angin lazim mempengaruhi letakan kawasan-kawasan perumahan harga tinggi dan sederhana (Katiman, 2002).

4.7 Teori Ruangan Pilihan Raya

Bagi pendekatan teori geografi politik dan pilihan raya pula, bersesuaian dengan bidang kajian ini iaitu geografi pilihan raya maka teori ruangan pilihan raya dipilih sebagai pendekatan analisis teoritikal berdasarkan hasil dan analisis kajian di lapangan yang bersifat keruangan dan lokasi geografi. Teori ruangan pengundian adalah paradigma pemerintahan dalam pengajian formal persaingan politik dan pilihan raya. Teori ruangan pengundian merupakan satu kaedah yang paling luas digunakan untuk mengkaji pilihan raya. Teori ini adalah berasaskan kepada Teori Ruangan Pengundian (*Spatial Theory of Voting*) yang telah diperkenalkan oleh Downs (1957) dan Black (1958) yang telah melahirkan satu kajian literatur meluas dalam arena pilihan umum. Selepas itu sumbangan oleh Davis dan Hinich (1966), Kadane (1972), Shepsle (1972), Hinich dan Pollard (1981),

Shepsle dan Weingast (1981), Enelow dan Hinich (1982), Hinich dan Munger (1994) telah menggantikan Teori Ruangan Pengundian kepada satu landasan teoritikal yang lebih kemas.

Teori Ruangan Pengundian ini telah diuji secara empirikal dalam konteks yang berbeza dengan menggunakan metod yang pelbagai dalam pengkajian pilihan raya. Hinich merupakan pengkaji yang telah banyak mempraktikkan teori ini dalam pelbagai pengkajiannya iaitu bidang pilihan raya yang berdasarkan ruangan. Di antaranya, Enelow dan Hinich (1982), telah menggunakan Metod Cahoon-Hinich untuk mengkaji ideologi dan isu pilihan raya dengan melihat kepada perspektif ruang. Selain daripada itu, Hinich dan Odershook (1978) turut menggunakan teori ini untuk mengkaji Pilihan Raya Presiden di Amerika Syarikat manakala Lin, Chu dan Hinich (1996) telah menggunakan metod yang sama untuk mengkaji Pilihan Raya Presiden di Taiwan. Begitu juga Hinich, Khmelo dan Odershook (1999) telah menggunakan kaedah yang sama untuk mengkaji pilihan raya di Ukraine. Kesenambungan daripada teori ini juga, Rusk dan Weisberg (1972), Aldridge dan Mckelvey (1977) dan Poole dan Rosenthal (1982) telah menggunakan kaedah statistik alternatif dengan menggunakan teknik skala non metrik yang berbeza dalam mengkaji pilihan raya berdasarkan kepada ruangan.

Teori ruangan bagi pilihan raya ini telah mendominasi sains politik lebih daripada tiga dekad khususnya di negara Barat. Walau bagaimanapun di Malaysia, teori ini masih baru dan tidak banyak digunakan dalam mengkaji pilihan raya. Pembentukan model pengundian untuk meramal corak pengundian sebelum ini dilakukan tanpa melibatkan analisis ruangan dan komputer sebagai elemen sokongan yang perlu. Corak pengundian harus dilihat dari sudut baru iaitu ruangan di samping sudut bukan ruangan terutamanya dalam menilai corak pengundian yang semakin menerima pengaruh besar daripada proses globalisasi. Oleh demikian, kini, Sistem Maklumat Geografi (GIS) merupakan salah satu

teknologi maklumat yang berkembang begitu pesat telah diaplikasikan dalam bidang pilihan raya bagi pembentukan model ruangan. Model ruangan pengundian membolehkan pengkaji melihat dan meramalkan corak pilihan raya dengan lebih berkesan lagi dari sudut ruangan (Rosmadi, 2006).

4.8 Teori Institusionalisme

Teori dasar awam yang sesuai digunakan dalam kajian ini ialah teori institusionalisme atau institusi. Teori institusionalisme dipilih kerana ia memfokuskan kajian fungsi dan struktur institusi pemerintahan dan pentadbiran yang pelbagai. Dalam konteks penyelidikan ini, ia dipilih sebagai instrumen kajian dan institusi dirujuk ialah Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan manakala Jabatan Perumahan Negara dan Dewan Bandaraya Kuala Lumpur ialah institusi pelaksanaan polisi. Dalam teori ini turut dijelaskan beberapa ciri kejayaan pelaksanaan polisi yang baik dan halangan polisi yang mungkin berlaku dalam melaksanakan polisi tersebut. Pendekatan institusi mampu menghasilkan faedah kepada mereka yang pentingkan pembentukan polisi awam. Institusi dibentuk bagi mengawal sesetengah hasil atau kesan polisi ianya hanya memberi faedah kepada sebahagian pihak yang berkepentingan dalam sesebuah institusi. Kesimpulannya, struktur institusi pemerintahan mesti mempunyai kesudahan atau impak polisi yang penting dan baik serta berkesan kepada masyarakat.

4.9 Perumahan dan Impak Geopolitik

Keadaan geopolitik di sesuatu kawasan akan mempengaruhi polisi awam sesebuah negara. Keadaan tersebut juga mempengaruhi sistem pendidikan, dasar perancangan, propaganda serta psikologi perseorangan. Pengaruh dan fahaman globalisasi telah mengubah cara

penaklukan jajahan melalui penguasaan pasaran ekonomi dan kuasa politik. Pengaruh dan fahaman globalisasi telah mengubah cara penaklukan jajahan melalui penguasaan pasaran ekonomi dan kuasa politik. Glassner (1993) menyatakan keadaan geopolitik di sesuatu kawasan akan mempengaruhi dasar awam sesebuah negara. Umpamanya semasa pemerintahan Nazi geopolitik telah mempengaruhi sistem pendidikan, dasar perancangan pemakanan dan sumber alam, dan digunakan sebagai propaganda dan psikologi peperangan. Di Jerman, geopolitik berkembang atas alasan memperkuatkan kuasa melalui penaklukan tanah jajahan. Walau bagaimanapun pada abad ke-20, kenyataan tersebut kurang berfungsi lagi kerana dunia telah aman dari peperangan. Semakin maju sesebuah negara itu, semakin bergantung kepada negara lain untuk mengekalkan prestasi pembangunan yang dicapai. Oleh itu sesebuah negara tidak boleh lari daripada menjalin hubungan ekonomi dan politik di arena global. Apa yang perlu diperhatikan supaya globalisasi tidak memonopoli pemerintahan dan kedaulatan negara bangsa.

Isu pembinaan perumahan telah digunakan sebagai isu utama dalam kempen pilihan raya Peoples Action Party (PAP) di Singapura. Mereka menjanjikan program perumahan awam flat kos rendah sekiranya rakyat menyokong PAP. Pada tahun 1963, kejayaan PAP adalah disebabkan isu perumahan. Kejayaan parti pembangkang di kawasan bandar pada tahun 1981 di Singapura berkait rapat dengan kegagalan dalam melaksanakan polisi perumahan (Tai dan Peter, 1992; Hill dan Fee, 1995). Di India, Kerajaan Parti Kongres membina rumah di kawasan penyokong parti yang berpendapatan rendah dan melaksanakan program perumahan dengan mengambilkira faktor-faktor politik dan sosio-ekonomi penduduk (Geoffrey, 1977).

Darke (1979) yang membuat survei terhadap responden di kawasan perumahan di sekitar bandar London mendapati suasana persekitaran perumahan mempengaruhi tindakbalas politik. Kesan sosial dan struktur ruang fizikal perumahan pekerja serta medan

interaksi kejiwaan akan mempercepat kesedaran politik. Parti-parti politik yang berkempen untuk menyediakan perumahan rakyat akan mendapat lebih sokongan. Bourne (1981) menyatakan penglibatan kerajaan dalam pemasaran perumahan adalah lebih kepada kepentingan sosial, kewangan, ekonomi dan politik. Dalam kebanyakan kes, kehendak sosial dan objektif politik adalah lebih diutamakan dari soal keuntungan. Preuss (1981) mendapati kadar mengundi di kawasan bandar-bandar di Amerika Syarikat adalah rendah apabila dibandingkan dengan kadar penyertaan pengundi di seluruh negara kerana faktor penyediaan perumahan yang kurang memuaskan dan keadaan sosioekonomi yang kurang memberangsangkan. Short (1982) mendapati di kebanyakan negara, isu perumahan telah dijadikan isu politik malahan kemenangan sesebuah parti politik juga dipengaruhi oleh keberkesanan sistem perumahan yang dilaksanakan.

Pratt (1986a, 1986b) dalam kajiannya di kawasan bandar Kanada, mendapati status pekerjaan boleh mempengaruhi hubungan antara pemilihan perumahan serta sikap politik pengundi. Pemilihan jenis rumah dan tingkah laku politik berkait rapat dengan kelas sosial. Ini bermakna jenis rumah yang dihuni oleh individu boleh mempengaruhi arah sokongan politik mereka. Seseorang itu akan memberi sokongan kepada kerajaan jika keperluan perumahan mereka dapat dipenuhi. Di Britain, pembangunan perumahan disesuatu kawasan dipengaruhi oleh parti politik kebiasaannya pembinaan akan ditumpukan dimana penyokong parti pemerintah ramai (Hoggart, 1995). Pattie et al. (1995) menjelaskan kemelesetan ekonomi menyebabkan pasaran perumahan semakin merosot seterusnya menyebabkan kurangnya sokongan pengundi kepada Kerajaan dalam pilihan raya 1992.

Polisi penjualan rumah Majlis Perbandaran yang dilakukan semasa Parti Konservatif di Britain kepada penyokong mereka telah memberi kesan besar terhadap kemenangan parti tersebut pada pilihan raya 1992. Peratusan perubahan pemilikan unit rumah telah mengalih undi parti Buruh (Labour) kepada Konservatif sebanyak 1.4 peratus

(Field, 1997). Sejak pilihan raya pertama demokrasi di Afrika Selatan pada bulan April 1994, satu dasar perumahan baru telah digubal untuk menggantikan Kerajaan yang sebelumnya. Skim subsidi perumahan kebangsaan telah diperkenalkan untuk membantu golongan berpendapatan rendah untuk menjadi pemilik rumah kali pertama. Janji-janji yang telah dibuat sebelum pilihan raya tahun 1994 iaitu memberikan rumah rakyat yang mempunyai tiga bilik tidur bagi setiap keluarga. Namun, pihak Kerajaan tidak dapat menyediakan satu plot khidmat dan membina sebuah rumah saiz dan standard yang boleh diterima. Golongan berpendapatan rendah menganggur dan tidak layak untuk kewangan tambahan (Killian dan Delport, 1998).

Kajian yang dibuat oleh Malpass (1999) di Britain mendapati program-program perumahan yang dibentuk selepas Perang Dunia Kedua pada tahun 1945 merupakan salah satu strategi untuk mengukuhkan parti politik, disamping memenuhi keperluan dan menyusun semula masyarakat. Isu-isu perumahan telah dianggap memberi kemenangan yang begitu baik kepada parti Konservatif. Penyokong parti telah memberi sokongan kuat kepada Kerajaan jika permintaan perumahan mereka dipenuhi.

Tomlinson (1999) mendapati dasar perumahan di Afrika Selatan adalah berasaskan perkauman dan ini ditentang oleh kumpulan-kumpulan politik rakyat, komuniti perniagaan, industri bangunan, institusi kewangan, kesatuan, sivik dan organisasi pembangunan. Justeru, Skim Subsidi Perumahan baru Afrika Selatan perlu dirangka semula dengan mengambil kira kepentingan semua kaum. Dreier (2000) menjelaskan bahawa isu perumahan merupakan isu utama dalam pilihan raya 1948 di England seterusnya membentuk Akta Perumahan 1949. Isu perumahan mempengaruhi pola pengundian di kawasan bandar terutamanya kepada golongan buruh seterusnya membentuk keadaan politik dan ekonomi kontemporari pada masa tersebut. Zitton (2001) menjelaskan isu perumahan yang diperjuangkan oleh parti politik dapat mempengaruhi pembentukan dasar

perumahan sesebuah negara melalui perdebatan, idea dan analisis yang dilakukan oleh mereka. Johnston et al. (2001) mendapati sifat atau pola pengundian di United Kingdom dipengaruhi oleh keadaan sosial dan persekitaran serta nilai-nilai setempat sesuatu kawasan kejiranan. Paris (2002) menyatakan dasar perumahan baru muncul di UK selepas pilihan raya 2001 sebagai sebahagian daripada politik baru untuk menggalakkan dan memudahkan pemilikan rumah, mengurangkan setinggan dan pihak yang tiada tempat tinggal dan meningkatkan penyewaan bangunan oleh sektor swasta. Yalcintan dan Erbas (2003) mendapati pengundi Gecekondru (perumahan setinggan/miskin) merupakan pengundi yang dominan di kawasan bandar-bandar utama di Turki seterusnya menjadi penentu kepada kuasa undi kepada parti politik yang bertanding di kawasan perbandaran. Parti-parti politik yang bertanding menjadikan isu penempatan perumahan setinggan ini sebagai isu populis untuk meraih undi sehinggakan parti-parti politik ini ‘menghalalkan’ penempatan’ yang tidak berdaftar dengan pihak berkuasa perbandaran.

Chou et al. (2006) mendapati dasar perumahan Taiwan telah mewujudkan pergerakan sosial sebagai tindakbalas kepada pendemokrasian politik. Dasar perumahan baru yang telah dipengaruhi oleh usaha-usaha advokasi kumpulan tindakan telah dibangunkan Mei 2005 untuk memenuhi keperluan sosial dan mencapai kesaksamaan sosial. Tomlinson (2007) menjelaskan pembangunan pembiayaan perumahan mempunyai kaitan dengan penggubalan dasar perumahan Afrika Selatan. Pemberian pinjaman kewangan kepada isirumah berpendapatan rendah perlu dipermudahkan agar mereka dapat memiliki rumah seterusnya menjadikan dasar perumahan sebagai berkesan dan berjaya. Utt (2008) mendapati pengezonan kawasan perumahan di Amerika Syarikat telah mewujudkan kuasa politik kepada calon-calon yang bertanding dalam pilihan raya seterusnya calon-calon tersebut berpeluang untuk memenangi pilihan raya yang diadakan. Williamson (2008) menjelaskan ciri-ciri keruangan seperti ketersampaian, kawasan

kejiranan/perumahan, kemudahan perhubungan dan pengangkutan mempengaruhi kemenangan calon daripada Parti Republikan dalam pilihan raya 2000 dan 2004. Kajian oleh Carrell dan Hauge (2009) mendapati karenah birokrasi melalui kuasa yang dikawal Presiden dan Kongres iaitu campurtangan politik telah menyebabkan perumahan tentera lambat dibina seterusnya mempengaruhi undi tentera di Amerika Syarikat.

Milligan (2010) dalam kajian beliau menyatakan peningkatan lebih 220 peratus dalam perbelanjaan Kerajaan Australia mengenai perumahan sepanjang tempoh 2008/09 hingga 2011/12 menunjukkan magnitud perubahan kepada perkembangan dasar perumahan negara tersebut. Kerajaan Australia juga telah memulakan pelbagai inisiatif perumahan utama termasuk: menawarkan subsidi kepada pelabur swasta di perumahan baru dengan kadar sewa berpatutan; subsidi kos pembangunan kediaman di mana simpanan diserahkan kepada para pembeli kediaman; dan perjanjian perkongsian negara, yang menggabungkan sasaran untuk memperbaiki perumahan masyarakat Orang Asli di kawasan terpencil dan mengurangkan golongan gelandangan.

Davenport (2010) mendapati kadar keluar mengundi di kawasan bandar di Boston adalah rendah disebabkan perkhidmatan selenggara perumahan awam di kawasan mereka tidak memuaskan. Justeru, pihak berkuasa perlu mencari jalan agar perkhidmatan penyelenggaraan perbandaran di kawasan mereka perlu ditambah baik dari semasa ke semasa. Quinlivan (2010) menyatakan pilihan raya pihak berkuasa tempatan 2009 di Republik Ireland menunjukkan isu-isu dasar kerajaan tempatan seperti perancangan, perumahan dan jalan raya merupakan isu utama yang diperdebatkan oleh parti-parti politik yang bertanding seterusnya mempengaruhi keputusan pilihan raya di kawasan pihak berkuasa tempatan tersebut. Schwartz (2012) menyatakan dasar perumahan Amerika Syarikat pasca pilihan raya Presiden 2012 mempunyai kelemahan dalam reka bentuk

program pentadbiran, dan ketidakupayaan pentadbiran untuk mengambil langkah-langkah tambahan bagi menangani masalah perumahan negara.

Bagi kajian dalam negara, Mc Gee (1967) dalam kajian bentuk dan struktur perumahan dan geopolitik di Kuala Lumpur dan Selangor mendapati pemilihan kawasan perumahan pada era tahun 60-an dipengaruhi oleh etnik atau ras. Beliau seterusnya mendapati kawasan migran di bandar yang tidak aktif dalam politik telah memberi sokongan kepada parti pembangkang yang telah beroperasi dalam lingkungan struktur parlimen. Wan Azmi (1982) menyatakan kebimbangannya terhadap ketidakseimbangan perancangan pembangunan perumahan di Bagan Ajam dan Sungai Aceh, Pulau Pinang. Dalam konteks nasional, ia mempunyai implikasi kepada kaum Melayu. Kawasan yang dahulunya dikuasai oleh kaum Melayu dari segi politik kemungkinan akan terjejas. Mohd Razali (1986) telah menjalankan kajian terhadap prestasi matlamat, peruntukan dan pelaksanaan program perumahan awam, terutamanya perumahan kos rendah sejak Dasar Ekonomi Baru (DEB) mula dilancarkan pada tahun 1971 sehinggalah tahun 1983. Hasil kajian menunjukkan bahawa keputusan yang diambil oleh jawatankuasa pemilihan menjejaskan peluang kelompok sasaran, iaitu golongan yang berpendapatan rendah.

Strategi geopolitik juga telah digunakan untuk meneliti impak Pembangunan Negeri Pulau Pinang yang menekan perspektif kependudukan dan geopolitik di ADUN Seberang Jaya dan Telok Bahang (USM, 1988). Mereka mengkaji corak taburan kependudukan yang mempengaruhi aliran pengundi dan sokongan dari masa ke semasa. Adalah penting diwujudkan satu sistem kawalan dan pengesanan maklumat perubahan penduduk, dan arah aliran pengundi di sesuatu kawasan. Mohd Razali (1986, 1992, 2001) menyatakan bahawa politik perumahan adalah penting dalam menentukan sokongan terhadap sesuatu parti politik. Penglibatan dan sokongan seseorang terhadap sesebuah parti politik berdasarkan kepada peluang memiliki rumah dan sokongan terhadap pemimpin atau parti politik akan

terjejas jika penyokong-penyokong parti diketepikan. Menurut beliau lagi masalah utama yang wujud dalam pengagihan unit rumah awam adalah campur tangan politik dan keadaan ini menyebabkan sebahagian besar golongan berpendapatan rendah tidak berpeluang memilikinya.

Robia (1996) dalam kajian pembandaran dan hubungannya dengan politik kaum, mendapati bahawa pembangunan projek-projek perumahan kos sederhana dan mewah telah menyebabkan hanya segelintir sahaja kaum Melayu yang mampu membelinya dan secara tidak langsung menambah jumlah penduduk bukan Melayu (pengundi) di kawasan Parlimen Titiwangsa. Kajian dari aspek pembandaran dan pembangunan perumahan dan dampaknya terhadap sosioekonomi dan politik penduduk juga telah banyak dilakukan. Antaranya Chuan (1997) dalam kajian beliau di Kawasan Parlimen Alor Setar mendapati bahawa pertambahan pembinaan perumahan telah menambah jumlah pengundi dan mempengaruhi majoriti kemenangan sesebuah parti khususnya Barisan Nasional (BN).

Status penghuni perumahan perlu diambilkira iaitu, pemilikan rumah sama ada tetap atau sebagai penyewa, tempat asal penghuni sama ada penduduk tempatan atau imigrasi dan faktor membuat pilihan membeli rumah. Bagi kaum Melayu yang rata-rata berpendapatan sederhana, faktor harga sesebuah rumah merupakan faktor utama dalam mempengaruhi keputusan membeli rumah selain daripada faktor lokasi rumah berdekatan dengan tempat kerja. Jelas menunjukkan kedua-dua faktor ini saling mempengaruhi dan begitu penting dalam memenuhi citarasa kaum Melayu semasa membuat pilihan membeli rumah kediaman. Selain itu faktor persekitaran fizikal kawasan perumahan, reka bentuk atau kualiti bahan pembinaan rumah, dan masyarakat sekitar perumahan dengan budaya yang sama, juga mendapat pertimbangan yang agak setara (Mohd Fuad dan Noraziah, 1997, 1998).

Jayanthi (1998) mendapati protes dan kemarahan serta untuk memberi pengajaran kepada pihak berwajib telah menyebabkan pengundi India di Sentul, Kuala Lumpur mengundi parti pembangkang dalam pilihan raya umum 1995. Hazlina (1998) mendapati kepesatan pembangunan unit-unit rumah mewah dan kos sederhana di Lembah Pantai, Kuala Lumpur mampu mempengaruhi sokongan politik Melayu di kawasan tersebut. Ini kerana pembinaan unit-unit rumah tersebut adalah diluar kemampuan orang Melayu. Perpindahan penduduk Melayu ke kawasan lain akan melemahkan kekuatan politik Melayu di kawasan tersebut pada keseluruhannya. Namun demikian, kepesatan pembangunan perumahan awam tidak mempengaruhi pengundi dalam menentukan parti mana yang harus disokong. Ini kerana kebanyakan orang Melayu akan tetap memberi sokongan kepada parti Melayu iaitu UMNO (BN). Nurizan (1998) mendapati terdapat beberapa perancangan perumahan negara yang bermotifkan politik untuk memancing undi. Dalam program tersebut, pelaksanaan program perumahan 1968 diberi penekanan kepada pemilikan rumah bagi etnik Melayu untuk membuka ruang kepada pengukuhan geopolitik Melayu dalam pilihan raya umum 1969.

Mohd Fuad (1998) mendapati kebanyakan kaum Melayu tidak mampu membeli rumah yang dibina kerana harga pasaran yang terlalu tinggi dan bentuk perumahan yang kurang diminati. Projek perumahan kos rendah dan sederhana tidak banyak dibina dan amat tidak diminati oleh pemaju. Kebanyakan rumah dan kondominium di Wilayah Persekutuan berharga antara RM150,000.00 – 500,000.00 sebuah, oleh itu hanya segelintir kaum Melayu yang mampu memilikinya berbanding dengan kaum lain. Ini bermakna pertambahan unit rumah yang dibina tidak menunjukkan pertambahan unit yang dimiliki oleh kaum Melayu dan ini perlu diberi perhatian. Kesan dari pola ini komposisi kaum di sesuatu kawasan perumahan akan berubah dan dalam jangka masa panjang majoriti sesuatu kaum di sesebuah kawasan Parlimen atau Dewan Undangan Negeri juga turut berubah

seterusnya akan mempengaruhi fahaman politik dan corak geografi pilihan raya dan akan menggugat kekuatan politik bangsa Melayu masa hadapan jika pembangunan perumahan dibiarkan tumbuh dan kurang dikawal, tambahan lagi pada masa kini ianya mula menular ke luar bandar.

Mohd Fuad (1999a) menjelaskan kekuatan geopolitik Melayu terletak kepada perpaduan dan keteguhan bangsa Melayu dengan memperbanyakkan pembinaan rumah kos rendah dan sederhana yang mampu dimiliki orang Melayu serta memantau atau memperlahankan pembukaan bandar baru. Mohd Fuad (1999b) dalam kajian 'Pembangunan perumahan: hak milik dan dampak geopolitik kaum di kawasan Parlimen Sungai Petani, Kedah' mendapati pembangunan perumahan di kawasan tersebut telah mengubah komposisi dan mempengaruhi geopolitik kaum dengan meningkatnya bilangan pemilih baru. Komposisi ini bergantung kepada jumlah unit rumah yang dimiliki mengikut kaum selaras dengan kemampuan mereka. Perubahan komposisi kaum secara tidak langsung akan menyebabkan kuasa politik dipengaruhi oleh kaum yang mendominasi sesebuah taman atau bandar baru.

Mohd Fuad dan Rusnah (2005; 2007) dalam kajian 'Pembangunan Perumahan di Kawasan Dewan Undangan Negeri (DUN) Ampangan' mendapati pembinaan kawasan perumahan antara lain akan mengubah landskap budaya, taburan dan komposisi penduduk, struktur dan ekonomi bandar-luar bandar. Fenomena tersebut memberi kesan terhadap kelas sosial, hakmilik antara kaum dan fahaman politik. Kesimpulannya pembangunan di kawasan DUN Ampangan telah berjaya membina rumah yang mampu dibeli oleh kaum Melayu lantas menambah kelestarian kuasa politik bangsa.

Norlia (2007) dalam kajian 'Pembangunan Perumahan dan Ruang Niaga: Hak Milik dan Impak Geopolitik terhadap Kaum Bumiputera' mendapati majoriti hak milik rumah dan ruang niaga di Kuala Nerang, Kedah masih dimiliki oleh orang Melayu seterusnya

dapat memastikan kekuatan geopolitik Melayu secara berterusan. Mohd Haniff (2008) mendapati perkembangan perumahan dan pertumbuhan penduduk telah mempengaruhi politik tempatan di Kuala Terengganu. Pembangunan perumahan di kawasan kajian juga banyak dipengaruhi dasar yang dibentuk Kerajaan Negeri yang menjurus kepada kesejahteraan rakyat terutamanya golongan berpendapatan rendah dan ini menunjukkan bahawa politik dapat mempengaruhi perkembangan sektor perumahan di kawasan kajian. Ilias (2011) mendapati pembangunan perumahan awam di Kelantan yang perlahan memberi kesan kepada geopolitik negeri tersebut. Kuasa politik negeri Kelantan akan berubah sekiranya keperluan mereka terutamanya keperluan asas seperti penyediaan perumahan tidak dipenuhi dan keadaan tersebut akan menyaksikan perubahan landskap politik yang besar di Kelantan pada pilihan raya umum akan datang.

Junaidi et al. (2012a) dalam kajian perumahan dan geopolitik mendapati pembangunan perumahan telah mewujudkan seterusnya menambahkan kuasa undi/geopolitik di kawasan-kawasan di Kuala Lumpur. Orang Melayu ramai menghuni rumah-rumah kos rendah dibawah kendalian Kerajaan namun bagi rumah kos tinggi pula didominasi oleh kaum Cina dan hanya segelintir sahaja orang Melayu mendiami rumah kos tinggi. Justeru, sepastinya bagi kawasan majoriti kaum tertentu, mereka ingin wakil rakyat di kalangan kaum mereka dan ini menunjukkan sikap etnisiti terus mewarnai senario sosial dan politik di Kuala Lumpur khasnya dan di Malaysia amnya. Namun demikian, tindakan Kerajaan Persekutuan dibawah kepimpinan Dato' Seri Mohd Najib mengumumkan program-program perumahan mampu milik untuk rakyat terutamanya penduduk bandar dilihat sebagai usaha positif untuk memastikan agar rakyat terutamanya golongan muda dapat memiliki rumah sendiri seterusnya mewujudkan kesejahteraan sosial kepada rakyat di negara ini.

Junaidi et al. (2012b) dalam kajian politik bandar di kawasan Parlimen Batu, Kuala Lumpur dan Parlimen Petaling Jaya Selatan mendapati 71.0 peratus responden di Batu dan 57.6 peratus di Petaling Jaya Selatan (PJS) menyatakan gagasan “1 Malaysia: Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan” disokong, dihayati dan dimanifestasikan oleh pengundi. Dari aspek governans pula, 70.7 peratus (Batu) dan 62.9 peratus (PJS) responden menyatakan Indeks Petunjuk Prestasi (KPI) untuk wakil rakyat dan Menteri adalah baik dan mempengaruhi sokongan rakyat terhadap kerajaan dan dasar/pembaharuan yang dilakukan oleh kepimpinan Perdana Menteri dalam memantapkan pembangunan negara terus mendapat sokongan rakyat. Dari sudut tingkahlaku politik, jika dilihat kepada status pendaftaran sebagai pemilih/pengundi, 86.0 peratus di Batu dan 87.9 peratus di PJS menyatakan mereka sudah mendaftar sebagai pemilih. Seterusnya, 15.8 peratus (Batu) dan 17.9 peratus (PJS) menyatakan mereka menganggotai parti politik UMNO, 4.4 peratus (Batu) dan 13.2 peratus (PJS) menyertai PAS, 0.1 peratus (Batu) dan 21.2 peratus (PJS) menjadi ahli DAP dan 6.2 peratus (Batu) dan 20.7 peratus (PJS) merupakan ahli PKR dan 73.1 peratus (Batu) dan 54.3 peratus (PJS) menyatakan tidak menyertai mana-mana parti politik. Pengundi di kawasan Parlimen Batu menjangkakan BN akan berjaya merampas kembali kerusi Parlimen Batu dengan peratusan sebanyak 56.1 peratus namun masih tewas di Petaling Jaya Selatan dengan margin yang tipis.

Mohd Fuad dan Junaidi (2012) mendapati penduduk di kawasan Parlimen Batu, Kuala Lumpur memerlukan perkara-perkara seperti perumahan; peluang pekerjaan; penyelesaian kepada kesesakan trafik; lot parking kenderaan yang mencukupi, kemudahan sanitasi/tempat pembuangan sampah yang baik dan mencukupi; serta penambahbaikan terhadap beberapa kemudahan infrastruktur seperti klinik, lot-lot perniagaan, jejantas, surau, dewan orang ramai, padang sukan, pejabat pos dan pondok polis mengikut kawasan Daerah Mengundi masing-masing. Hasil kajian juga menunjukkan bahawa 73.1 peratus

dalam kalangan mereka (belia) menyokong hasrat Kerajaan Pusat/BN dalam memperkukuhkan agenda pembangunan belia negara dan 71.0 peratus menyatakan gagasan “1 Malaysia: Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan” disokong, dihayati dan dimanifestasikan oleh belia. Dari aspek governans pula, 70.7 peratus responden menyatakan Indeks Petunjuk Prestasi (KPI) untuk wakil rakyat dan Menteri adalah baik dan mempengaruhi sokongan rakyat terhadap kerajaan dan dasar/pembaharuan yang dilakukan oleh kepimpinan Perdana Menteri dalam memantapkan pembangunan negara terus mendapat sokongan belia (70.9 peratus). Parti politik yang akan diundi pada pilihan raya umum akan datang ialah BN (54.7 peratus) dan PKR (30.3 peratus) manakala selebihnya adalah tidak pasti. Belia di kawasan Parlimen Batu juga menjangkakan BN akan berjaya merampas kembali kerusi Parlimen Batu dengan peratusan sebanyak 56.1 peratus.

Junaidi et al. (2013a) dalam kajian pola pengundian di Kuala Lumpur dalam PRU 2013 mendapati Barisan Nasional (BN) terus menguasai kawasan perkampungan tradisi Melayu; taman-taman perumahan majoriti Melayu; kawasan PPR yang diduduki pengundi Melayu dan India, serta penempatan kakitangan Kerajaan/awam iaitu tentera dan polis manakala Pakatan Rakyat (PR) menang di kawasan perkampungan tradisional Cina dan India, kawasan taman-taman perumahan majoriti Cina, kawasan PPR bermajoritikan etnik Cina, kawasan perumahan yang berdekatan dengan kawasan perniagaan, serta perumahan elit di Kuala Lumpur. Kemenangan PR disebabkan berpunca daripada sumber maklumat politik daripada media alternatif (internet) yang meluas dan hal ini dikaitkan dengan ‘tsunami politik bandar’.

Junaidi et al. (2013b) melalui kajian ‘Perumahan dan impak geopolitik dalam Pilhan Raya Umum (PRU) 1995 hingga 2013: kajian kes di Kawasan Parlimen Bandar Tun Razak, Kuala Lumpur’ mendapati terdapat perkaitan antara perumahan dan geopolitik di

beberapa jenis kawasan perumahan yang dihuni oleh pelbagai etnik dan kelas sosial berdasarkan sokongan dan keputusan PRU 2013 yang lalu.

4.10 Hak Milik dan Sosioekonomi dengan Perumahan

Bagi kajian dari sudut hak milik dan sosioekonomi pula, Kamal (1976) dalam seminar bertajuk “*Socio-economic consideration in the planning, design and implementation of human settlements and housing for the low income groups in Malaysia*” mendapati bahawa jika satu analisis kewangan dilakukan terhadap program Perumahan Awam Kos Rendah (PAKR), maka program di bawah pemaju swasta dijangka akan lebih menguntungkan berbanding dengan yang disediakan oleh sektor awam. Untuk mengurangkan jurang permintaan dan penawaran, penglibatan sektor swasta adalah perlu. Oleh itu, dicadangkan supaya penggunaan insentif cukai dan penggunaan bahan binaan tempatan diberi untuk menggalakkan pertanyaan pemaju swasta dalam pembinaan PAKR.

Sen (1979) telah mengkaji penempatan semula setinggan di Kuala Lumpur. Beliau mendapati bahawa 30 peratus daripada setinggan tidak mampu untuk memiliki PAKR yang disediakan oleh Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL). Ini berdasarkan pendapatan bulanan penduduk setinggan, yang mana 30 peratus daripada mereka mendapat pendapatan bulanan yang kurang daripada RM100.00 sebulan, sementara 20 peratus pula mendapat pendapatan bulanan antara RM101.00 hingga RM150.00 sebulan. Beliau mencadangkan agar program dan dasar berkenaan dengan masalah setinggan dimasukkan dalam perancangan ekonomi negara. Cheah (1983) dalam kajian perumahan di rumah pangsa PKNS Kampung Kerinchi, Kuala Lumpur mendapati penghuni-penghuni rumah pangsa jalan tangga mengalami masalah kesesakan kerana kekurangan bilik tidur dan kesempitan ruang rumah, sementara di rumah pangsa tinggi pula, masalah-masalah yang biasa dihadapi ialah kesukaran naik dan turun, kerosakan lif, kekurangan bekalan air dan keselamatan

kanak-kanak. Dari segi persekitaran kawasan rumah pangsa didapati keadaannya kurang memuaskan kerana kekurangan kemudahan rekreasi, kawasan permainan, tempat letak motorsikal dan basikal, masalah kekotoran dan bising. Oleh itu, dicadangkan dalam perancangan perumahan jenis rumah pangsa bahawa kerajaan perlu menyediakan kemudahan fizikal, persekitaran serta reka bentuk rumah yang sesuai dengan keperluan dan kemampuan golongan berpendapatan rendah.

Kajian Sulong (1984) menumpukan terhadap perumahan awam kos rendah di Terengganu. Hasil kajian merumuskan bahawa adalah penting kerajaan memberikan perhatian yang serius terhadap pembangunan sektor perumahan yang teratur dan terancang kerana keperluan dan permintaan terhadap rumah awam kian meningkat hasil daripada perubahan paras penerimaan masyarakat terhadap rumah awam serta proses pembangunan sosioekonomi yang dijangkakan pesat. Selain itu, beliau mendapati banyak kelemahan dalam reka bentuk rumah awam. Perancangan fizikal juga adalah penting dan perlu diperbaiki dengan memberi perhatian yang lebih kepada faktor alam sekitar dalam pembangunan perumahan awam kerana keindahan dan kebersihan alam sekitar merupakan aspek yang diperlukan oleh penghuni.

Sanusi (1985) pula menumpukan kajian terhadap masalah perumahan dan hubungannya dengan komposisi etnik di bandar. Beliau mencadangkan supaya matlamat dasar perumahan negara mestilah bertujuan untuk menyusun semula masyarakat bandar supaya penduduknya benar-benar mencerminkan komposisi etnik rakyat Malaysia. Pembangunan kawasan perumahan yang didiami oleh penduduk daripada pelbagai keturunan merupakan langkah bijak bagi mengurangkan punca konflik dalam kalangan rakyat supaya terjalin persefahaman dan kerjasama dalam kalangan mereka.

Ong (1987) mendapati DBKL hanya berjaya mengurangkan masalah perumahan golongan berpendapatan rendah terutamanya golongan setinggan melalui skim rumah sewa

bersubsidi. Menurut persepsi penghuni, rumah yang mereka duduki tersebut adalah tidak selesa didiami. Namun DBKL telah berusaha untuk menstruktur semula masyarakat melalui sistem kuota dalam peruntukan perumahan dan skim perumahan dilaksanakan secara usahasama dengan pihak swasta untuk mengurangkan beban DBKL di samping membantu meningkatkan bilangan rumah kos rendah yang dibina. Yaacob (1987) dalam kajian kesan perbandaran ke atas keluarga Melayu di Kuala Lumpur dan Petaling Jaya mendapati keluarga bandaran Melayu memperlihatkan beberapa perubahan dari segi organisasi di samping mempertahankan sebahagian daripada ciri-ciri tradisi. Perubahan yang berlaku ini semata-mata untuk menyesuaikan dengan kehendak-kehendak kehidupan bandaran itu sendiri.

Zulkipli (1990) menumpukan kajiannya di Bandar Maharani, Muar untuk membuktikan sejauh mana kebenaran dakwaan yang mengatakan pengagihan perumahan awam kos rendah adalah tidak adil. Hasil yang didapati membuktikan memang terdapat tanda yang menunjukkan berlakunya pembahagian rumah yang tidak mengikut garis panduan. Goh (1991) melihat isu perumahan dari segi kemampuan penduduk untuk memiliki dan mendapatkan rumah yang bersesuaian dengan kemampuan atau pendapatan mereka (*affordable housing*). Walaupun isu tentang rumah yang mampu dimiliki ini melibatkan semua kumpulan pendapatan, namun situasi ini lebih kritikal terhadap kumpulan penduduk miskin dan kumpulan berpendapatan pertengahan rendah (*lower-middle income groups*), yang memperoleh pendapatan kurang daripada RM1500.00 sebulan. Beliau mendapati secara keseluruhannya, terdapat kekurangan dalam strategi yang dirangka untuk melengkapkan matlamat dasar perumahan negara yang ingin dicapai.

Hong (1991) dalam kertas kerja yang bertajuk "*The role of the building industry in the realization of the goal of affordable housing*" telah merumuskan beberapa perkara yang perlu dilakukan untuk menyediakan rumah yang mampu dimiliki oleh rakyat. Antaranya

ialah penawaran terhadap rumah yang mampu dimiliki (*affordable housing*) akan mengalami kesan perubahan yang besar dengan menggabungkan aspek seperti keperluan bahan pembinaan yang mencukupi, teknik pembinaan yang baik, dasar sektor awam yang mencukupi serta peraturan dan penglibatan yang besar dari pengusaha swasta.

Mohd Shukri (1991) telah menjalankan kajian tentang pencapaian dan masalah yang dihadapi dalam Program Khas Perumahan Kos Rendah (PKPKR). Beliau mendapati penawaran rumah masih tidak dapat mengimbangi permintaan dan harga rumah masih terletak pada paras harga yang mencerminkan pengaruh spekulatif. Beliau juga mendapati pemilik rumah melalui PKPKR sebahagian besarnya terdiri daripada mereka yang berpendapatan melebihi RM750.00 sewaktu membeli rumah. Keadaan ini berpunca daripada pemaju swasta yang ingin mengaut keuntungan dengan cepat.

Yap (1992) telah menjalankan kajian mengenai kemajuan, masalah dan strategi penyelesaian PAKR di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (WPKL). Dari segi kemajuan beliau mendapati bahawa bekalan perumahan awam masih tidak mencukupi untuk memenuhi keperluan perumahan penduduk WPKL. Walaupun sektor swasta diberi tanggungjawab yang lebih dalam program perumahan awam di WPKL, namun pencapaian DBKL adalah lebih baik berbanding dengan sektor swasta. Antara masalah yang dihadapi oleh DBKL, pemaju swasta dan orang ramai termasuklah penempatan semula setinggan, masalah pemilihan tapak perumahan, masalah pinjaman kewangan dan margin keuntungan yang rendah. Fatimah (1994) mendapati keluarga nukleus dan extended saling wujud dalam keluarga kelas menengah Melayu bandar bagi memenuhi fungsi yang berbeza-beza mengikut tuntutan keadaan sosioekonomi semasa. Md. Taib (1997) dalam kajian kemiskinan bandar di Kuala Lumpur menjelaskan faktor yang menyebabkan peminggiran keluarga Melayu miskin bandar adalah berpunca daripada aspek dalaman iaitu tahap pendidikan yang rendah, *disability* dan ketiadaan modal.

Kajian oleh Nurizan (1998) dalam kajian penempatan semula setinggan di kawasan bandar iaitu di rumah pangsa Cheras, Kuala Lumpur yang menunjukkan 63.3 peratus responden menyatakan keadaan jenayah di kawasan penempatan baru lebih baik berbanding ketika kehidupan di kawasan setinggan sebelumnya. Meskipun begitu, kawalan bersama di samping peranan ketua keluarga dalam mengawal aktiviti dan perilaku anak masing-masing adalah penting bagi memastikan keadaan keselamatan di kawasan perumahan adalah terkawal.

Ani (2000) dalam kajian pembangunan perumahan dalam tanah rezab Melayu di Kuala Lumpur mendapati berlaku transformasi pembangunan perumahan di kawasan tersebut kerana pemilik rumah tersebut mempunyai inovasi untuk memodenkan rumah mereka serta membangunkan lagi kemudahan sosial dan perparitan dengan lebih baik. Soh (2001) mendapati aspek perumahan dan aspek biodata responden tertentu berkait rapat dengan persepsi kesesakan perumahan, hubungan kejiranan dan kepausan perumahan responden di kawasan Perumahan Awam Sri Kota, Bandar Tun Razak, Cheras, Kuala Lumpur. Tekanan yang dialami oleh responden mempunyai hubungan korelasi yang signifikan dengan persepsi kesesakan perumahan, perhubungan kejiranan dan kepuasan perumahan responden. Muhd Fadhil (2002) dalam kajian peningkatan kesejahteraan sosial melalui perumahan mendapati pembangunan perumahan didominasi oleh Kerajaan iaitu Kerajaan membentuk dasar, pelaksanaan dibantu sektor swasta untuk membekalkan rumah kos rendah. Prestasi pembangunan meningkat dari semasa ke semasa namun terdapat masalah tanah, peruntukan kewangan dan subsidi dan pengagihan rumah murah bagi rakyat. Bagi persepsi penerima rumah mengenai kesejahteraan sosial mereka berkaitan dengan keadaan fizikal, sosial dan keselesaan iaitu keadaan perumahan dan persekitaran dunia sosial, kepemimpinan dan penyertaan masyarakat yang tercermin dalam berbagai kegiatan masyarakat; persepsi terhadap dasar perumahan, saluran dan bantuan perumahan,

program dan bantuan perumahan, pelaksanaan dan penerimaan pembangunan rumah, kesselesaian penghuni dan penyesuaian adalah baik.

Nurizan et al. (2004) dalam kajian kepuasan isi rumah terhadap perumahan dan persekitaran petempatan kos rendah di Johor Bahru mendapati responden tidak berpuashati dengan item harga barangan kerana suasana kegawatan ekonomi ketika kajian dijalankan. Responden juga tidak berpuas hati dengan masalah dadah dan kecurian yang berpunca daripada implikasi sosial hasil daripada kepadatan penduduk yang tinggi serta bilangan bilik tidur (dua buah bilik sahaja) yang menyebabkan masalah kesesakan dalam sesuatu unit rumah tersebut. Selain itu, responden juga menyatakan keadaan rumah yang sempit juga menyebabkan aspek hubungan kekeluargaan semakin merosot kerana penghuni rumah mencari ketenangan dan keseronokan di luar rumah. Ubong (2004) dalam kajian pembangunan perumahan di Sabah mendapati masalah asas yang dihadapi dalam memajukan perumahan di Sabah ialah masalah ketersampaian kepada tapak perumahan kos rendah yang sesuai dari segi lokasi dan fizikal serta harga tanah yang tinggi. Justeru, adalah dicadangkan supaya campur tangan daripada pihak kerajaan akan lebih positif untuk mengenalpasti dan menyediakan tanah-tanah kerajaan yang sesuai khususnya di pinggir bandar dari semasa ke semasa untuk pembangunan perumahan kos rendah secara penswastaaan.

Baharuddin (2007) dalam kajian beliau mengenai pengimplimentasian PPR di Semenanjung Malaysia mendapati rakyat miskin dan golongan berpendapatan rendah berpuashati dengan keadaan rumah dan persekitaran sosial di kawasan perumahan PPR dan mereka bercadang untuk membeli rumah PPR yang mereka duduki tersebut. Menurut beliau lagi, Kerajaan Negeri berpuashati dengan penyerahan penyelenggaraan rumah PPR kepada Kerajaan Persekutuan kerana beban masalah perumahan tersebut dilakukan Kerajaan Persekutuan. Ini kerana Kerajaan Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT)

kurang mampu untuk menyelenggara PPR tersebut. Namun demikian, ramai penghuni PPR tidak mampu memiliki rumah PPR tersebut kerana mereka berpendapatan rendah dan perbelanjaan/kos sara hidup yang semakin meningkat.

Yogi (2009) mendapati program pembasmian setinggan bandar di kawasan Kampung Kerinchi, Kuala Lumpur melalui Program Perumahan Rakyat di Bukit Angkasa telah memberi manfaat kepada 1896 keluarga setinggan di kawasan berkenaan seterusnya dapat menyelesaikan masalah kesesakan, bangunan buruk dan berselerak, tiada masalah infrastruktur, kemiskinan dan masalah sosial. Status kualiti kesediaan diri dan persekitaran bandar di Seremban bergerak serentak dalam proses pembangunan bandarnya (Azahan, 2009). Kemiskinan bandar berpunca daripada masalah setinggan akibat kos sara hidup di bandar yang tinggi yang membantutkan usaha mereka untuk memiliki rumah sendiri yang selesa seterusnya menyebabkan masalah sosial yang serius dalam kalangan penghuni setinggan tersebut (Hassan, 2012).

Kajian oleh Han Xiao yang diterbitkan oleh Jabatan Penerangan Malaysia (2010) mengenai perubahan nilai sosial yang dialami keluarga Melayu di bandar berikutan proses perbandaran di Kuala Lumpur mendapati perubahan tersebut memberi kesan terhadap perlakuan golongan remaja yang menjerumuskan mereka ke dalam gejala sosial seperti kegiatan mak nyah dan pengkid serta pergaulan bebas.

Aishah (2013) dalam kajian perubahan sosial, kesihatan dan kualiti hidup di Lembah Klang mendapati pegangan agama dan nilai moral walaupun masih utuh namun dalam kalangan golongan muda agak menurun melalui peningkatan dalam gejala sosial, hubungan bebas antara lelaki dengan perempuan, pembuangan bayi, lebih suka hiburan dan kurang minat dalam hal-hal agama. Mohd Fareed dan Mohd Yusof (2013) dalam kajian keberkesanan program bandar selamat di Bandar Kulai Jaya, Johor mendapati beberapa langkah pencegahan jenayah dalam program tersebut tidak berkesan dalam mengurangi

masalah jenayah dengan lambakan pusat perjudian yang beroperasi secara terbuka di kebanyakan pusat membeli-belah di bandar tersebut.

Lee dan Wan Rozali (2010) menyatakan sesebuah keluarga lebih mementingkan kualiti kehidupan dan lebih mirip untuk memiliki unit rumah yang lebih selesa dan mempunyai kawasan lapangan. Program penempatan di PPR adalah satu langkah yang baik untuk menangani isu setinggan di petempatan bandar. Dari segi positifnya, cara hidup sosial yang lebih teratur manakala dari sudut ekonomi, peningkatan kos doalami terutamanya dalam mencapai kehidupan yang lebih berkualiti (Nik Juliana et al. 2014). Apa yang penting adalah kesedaran dan dan pemahaman masyarakat terhadap tempat baru yang mereka diami. Sistem dan budaya hidup di bandar adalah lebih kompleks yang memerlukan komuniti di PPR untuk sama-sama komited dan gigih berusaha demi mencapai kesejahteraan dalam hidup.

4.11 Kesimpulan

Sebagai kesimpulannya, bab ini telah dijelaskan secara terperinci mengenai konsep, teori dan kajian lepas yang berkaitan dengan kajian ini. Ketiga-tiga teras akademik tersebut akan memberi impak kepada aspek rekabentuk kajian iaitu metodologi dan kawasan kajian seterusnya memastikan penyelidikan ini terfokus dan menjawab permasalahan dan objektif kajian yang akan menghasilkan tesis penyelidikan yang jelas dan kukuh. Bab seterusnya iaitu Bab 5 akan dihuraikan ‘Dasar dan Program Perumahan’.

BAB LIMA

DASAR DAN PROGRAM PERUMAHAN

5.1 Pengenalan

Masalah perumahan yang dihadapi kesan daripada proses urbanisasi memaksa negara membangun jalan bagi menangani masalah yang semakin meruncing. Antara usaha yang dijalankan kerajaan ialah membentuk dasar-dasar awam, khususnya dasar perumahan yang memberi tumpuan kepada kaedah meningkatkan pengeluaran perumahan bagi menyelesaikan masalah perumahan. Pada masa yang sama, perbincangan tentang dasar perumahan sejak akhir-akhir ini didominasi oleh kritikan terhadap perubahan dasar yang mengarah kepada strategi meningkatkan pemaju swasta dalam pemajuan perumahan kos rendah. Oleh itu, bab ini akan membincangkan dasar dan program perumahan.

5.2 Dasar Perumahan Negara (DRN)

Dasar perumahan awam Malaysia diberi perhatian dalam perancangan Lima Tahun Malaysia. Ia adalah program sosial yang bertujuan meningkatkan kualiti hidup dan kesejahteraan masyarakat terutamanya golongan berpendapatan rendah dan sederhana. Program pembangunan perumahan bertujuan menyediakan bilangan rumah yang mencukupi dan berkualiti serta mampu dibeli oleh semua rakyat Malaysia daripada semua peringkat pendapatan. Program pembangunan perumahan oleh sektor swasta dan sektor awam memberi keutamaan kepada pembangunan perumahan kos rendah hingga sederhana.

Dasar perumahan awam menjamin penawaran bilangan rumah kos rendah mencukupi dan mampu dibeli oleh golongan berpendapatan rendah dan sederhana (Malaysia, 2006).

Matlamat Dasar Perumahan Negara (DRN) adalah untuk menyediakan rumah yang mencukupi, selesa, berkualiti, dan mampu dimiliki bagi meningkatkan kesejahteraan hidup rakyat. DRN juga diperkenalkan untuk menangani isu dan cabaran yang dihadapi oleh industri perumahan pada masa kini. Isu-isu yang kompleks dan mencabar serta cabaran memerlukan penyelesaian yang cekap bagi menjamin pertumbuhan industri yang sihat dan mapan. Penyediaan rumah PPR sebagai salah satu teras Dasar Perumahan Negara (DRN) dapat diterjemahkan melalui teras 1 DRN iaitu penyediaan perumahan yang mencukupi mengikut keperluan khusus golongan yang memerlukannya. Rumah merupakan keperluan asas dan selaras dengan “shelter for all”. Kerajaan komited dalam memastikan bahawa semua rakyat mampu memiliki atau menyewa rumah. Walau bagaimanapun, keperluan perumahan untuk golongan yang berpendapatan rendah, iaitu golongan yang mempunyai pendapatan isi rumah kurang daripada RM 2,500 sebulan masih belum mencukupi. Oleh itu, Kerajaan dan pihak swasta perlu meneruskan usaha penyediaan Perumahan Rakyat Mampu Milik (PRMM) untuk disewa atau dibeli oleh semua golongan rakyat, termasuk orang kelainan upaya (OKU), warga emas serta ibu tunggal.

Dasar perumahan awam Malaysia memberi penekanan kepada menyediakan rumah untuk golongan berpendapatan rendah bagi menjamin penawaran tempat tinggal yang mencukupi dan mampu dibeli oleh rakyat. Pembangunan dan program perumahan dilaksanakan menurut konsep penempatan rakyat berdasarkan kepelbagaian keadaan sosial, budaya dan kemudahan serta perkhidmatan agama. Dalam tempoh Rancangan Malaysia Keenam (1991-95), pelbagai program perumahan telah dilaksanakan oleh sektor awam termasuk perumahan awam kos rendah, petempatan dan perkhidmatan, pembahagian semula kampung tradisional, pemulihan kawasan perumahan dan pembangunan perumahan

untuk pekerja sektor awam. Sektor swasta juga aktif melibatkan diri dalam usaha ini termasuk dalam pembinaan rumah kos rendah, sederhana dan tinggi untuk masyarakat mahupun pekerja ladang dan industri. Dalam sektor awam, tugas ini dilaksanakan oleh kerajaan negeri dan agensi kerajaan termasuk Lembaga Pembangunan Bandar (UDA) dan Perbadanan Pembangunan Ekonomi Negeri (SEDCs).

Dasar Perumahan Negara (DRN) diwujudkan untuk menggariskan halatuju serta dijadikan asas dalam perancangan dan pembangunan sektor perumahan di peringkat persekutuan, negeri dan tempatan. Matlamat DRN adalah untuk menyediakan rumah yang mencukupi, selesa, berkualiti, dan mampu dimiliki bagi meningkatkan kesejahteraan hidup rakyat. DRN juga diperkenalkan untuk menangani isu dan cabaran yang dihadapi oleh industri perumahan pada masa kini. Isu-isu yang kompleks dan mencabar serta cabaran memerlukan penyelesaian yang cekap bagi menjamin pertumbuhan industri yang sihat dan mapan. Perumahan merupakan salah satu keperluan asas untuk memastikan kesejahteraan hidup rakyat sentiasa terpelihara. Sektor pembinaan juga menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi negara yang mempunyai kaitan secara langsung dengan sektor-sektor lain, termasuk sektor perkhidmatan dan sektor pembuatan bahan-bahan binaan. Kerajaan terus memberi penekanan terhadap keperluan penyediaan perumahan yang mencukupi, berkualiti dan mampu dibeli atau disewa terutamanya bagi memenuhi keperluan golongan yang disasarkan.

Penekanan akan diberi kepada kesesuaian lokasi serta persekitaran tempat tinggal yang kondusif selaras dengan Strategi Keempat, Rancangan Malaysia Kesepuluh (RMKe-10) bagi memastikan akses kepada perumahan berkualiti dan mampu milik. Dalam RMKe-10, Kerajaan telah mensasarkan pembinaan sebanyak 78,000 unit rumah mampu milik bagi memenuhi keperluan golongan berpendapatan rendah dan untuk penempatan semula setinggan. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 38,950 unit di bawah Program Perumahan

Rakyat (PPR) dan 39,050 unit di bawah program yang berkaitan dengan Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah. Selain daripada itu, sebuah dana berjumlah RM500 juta akan diperuntukkan di bawah RMKe-10 bagi tujuan membiayai kerja-kerja baik pulih dan penyelenggaraan rumah mampu milik awam dan swasta. Dana ini akan diagihkan melalui kaedah geran sepadan, di mana separuh daripada kos akan disumbangkan oleh Kerajaan, manakala separuh lagi oleh pihak pengurusan atau persatuan penduduk rumah berkenaan.

Di bawah Program Transformasi Kerajaan (GTP), Bidang Keberhasilan Utama Negara (NKRA) iaitu “Mempertingkatkan Taraf Kehidupan Isi Rumah Berpendapatan Rendah” dan “Mempertingkatkan Infrastruktur Asas Luar Bandar”, Kerajaan telah memutuskan beberapa langkah drastik diambil untuk mengatasi masalah perumahan, khususnya bagi golongan miskin dan miskin tegar. Kerajaan komited ke arah memastikan penyediaan rumah kediaman yang mencukupi, berkualiti dan mampu dimiliki bagi memenuhi keperluan penduduk yang semakin bertambah. Komitmen ini dapat dicapai melalui strategi yang memberi keseimbangan kepada permintaan dan penawaran, memperkenalkan industri perumahan yang cekap dan mapan serta menyediakan kemudahan awam dan persekitaran yang bersih.

Dalam hubungan ini, adalah mustahak bagi Kerajaan dan sektor swasta bekerjasama untuk mewujudkan industri perumahan yang berdaya saing dan mapan. Kerjasama ini akan memberi manfaat kepada pemilik rumah dan juga pemaju perumahan. Dalam hal ini, pembentukan Dasar Perumahan Negara (DRN) adalah tepat pada masanya untuk membantu sektor swasta menyahut seruan Kerajaan bagi mencapai matlamat menyediakan perumahan yang mencukupi dan mampu dimiliki bagi kumpulan yang memerlukan. Untuk memastikan sektor perumahan mencapai kemajuan yang diharapkan dan menyumbang secara positif kepada pertumbuhan ekonomi negara secara berterusan, DRN dijangkakan mampu

menyelesaikan masalah dan cabaran yang berkaitan dengan kualiti pembinaan, isu projek perumahan terbengkalai, dan keupayaan memiliki atau menyewa rumah melalui sistem pengagihan yang efektif dalam Program Perumahan Rakyat (PPR). Oleh hal yang demikian, adalah diharapkan DRN, dengan enam (6) teras strategik dan dua puluh (20) pernyataan dasar dapat menyediakan hala tuju yang jelas kepada agensi Kerajaan di peringkat persekutuan dan negeri dalam perancangan dan pembangunan sektor perumahan yang maju dan berdaya saing (KPKT, 2011).

5.3 Program Perumahan Rakyat (PPR)

Program Perumahan Rakyat (PPR) adalah satu program Kerajaan untuk menempatkan semua setinggan dan memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah. Jabatan Perumahan Negara (JPN), Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan adalah agensi pelaksana bagi projek-projek PPR di seluruh negara.

Tujuan PPR ini diperkenalkan adalah untuk mencapai matlamat setinggan sifar pada tahun 2000. Program ini dimulakan bertujuan untuk menempatkan setinggan-setinggan yang terlibat dengan projek-projek pembangunan kerajaan di sekitar Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (WPKL) dan Lembah Klang dalam Negeri Selangor. Pada tahun 1996, beberapa PPR diperkenalkan dengan peruntukan sebanyak RM 224.68 juta. Setakat tahun 1998, sebanyak tujuh projek PPR telah siap dibina dengan jumlah 5,297 unit unit kediaman (Kamarul Afizi et al., 2008).

PPR dipertingkatkan dalam Rancangan Malaysia ke-7 berikutan dengan keputusan Majlis Tindakan Ekonomi Negara (MTEN) pada bulan Disember 1998 untuk dilaksanakan dengan serta merta bertujuan untuk menjana pertumbuhan ekonomi menerusi aktiviti sektor pembinaan khususnya dalam pembangunan rumah kos rendah dan mengadakan kemudahan

perumahan untuk disewa kepada setinggan sebagai meneruskan usaha penyelesaian masalah setinggan dan perumahan di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan bandar-bandar utama yang lain ke arah pencapaian matlamat setinggan sifar menjelang tahun 2005.

Program Perumahan Rakyat (PPR) dilaksanakan untuk menempatkan semula setinggan-setinggan dalam usaha mencapai matlamat setinggan sifar pada tahun 2000 di Kuala Lumpur. Dalam Rancangan Malaysia Ke-7, program perkhidmatan sosial terus dilaksanakan dan diperluaskan ke arah memupuk nilai-nilai positif dan mengeratkan hubungan institusi keluarga. Usaha ini dijalankan bagi menangani perubahan sosial dalam masyarakat ketika negara menuju ke arah pembangunan yang lebih pesat. Sepanjang program Rancangan Malaysia Ke-7, prestasi perumahan amat menggalakkan dengan 190,597 unit dibina iaitu menghampiri 95.3 peratus daripada sasaran. Sebanyak 129,598 unit didirikan oleh pemaju swasta dan bakinya didirikan oleh pihak awam dan PKEN (Perbadanan Kemajuan Negeri) (Mohd Razali, 2001).

Meskipun masalah setinggan sudahpun wujud semenjak sebelum merdeka, namun ia masih tidak dapat ditangani sepenuhnya atas beberapa faktor. Begitupun pada tahun 1996, pihak kerajaan dilihat berhasrat bersungguh-sungguh menangani masalah setinggan dengan mencadangkan matlamat Setinggan Sifar pada tahun 2000 di Kuala Lumpur. Tugas ini dikendalikan oleh Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan melalui agensinya Jabatan Perumahan Negara dengan kerjasama DBKL. Namun matlamat Setinggan Sifar 2000 itu tidak dapat dicapai dan terpaksa ditangguhkan sehingga ke tahun 2005.

Beberapa program perumahan bersama telah dirancang iaitu Program Perumahan Rakyat (PPR). Program Perumahan Rakyat Bersepadu (PPRBersepadu), Program Perumahan Rakyat Disewa (Dasar Baru), Program Perumahan Rakyat Dimiliki (Dasar Baru) dan Projek Perumahan Awam Kos Rendah (PAKR) untuk memenuhi keperluan membasmi masalah setinggan. Tujuan PPR ini diperkenalkan pada awalnya adalah untuk

mencapai matlamat setinggan sifar pada tahun 2000. Program ini dimulakan bertujuan untuk menempatkan setinggan-setinggan yang terlibat dengan projek-projek pembangunan kerajaan di sekitar Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (WPKL) dan Lembah Kelang dalam Negeri Selangor. Pada tahun 1996, beberapa PPR diperkenalkan dengan peruntukan sebanyak RM 224.68 juta. Setakat tahun 1998, sebanyak tujuh projek PPR telah siap dibina dengan jumlah 5,297 unit unit kediaman (Kamarul Afizi et al., 2008). PPR dipertingkatkan dalam Rancangan Malaysia ke-7 berikutan dengan keputusan Majlis Tindakan Ekonomi Negara (MTEN) pada bulan Disember 1998 untuk dilaksanakan dengan serta merta bertujuan untuk menjana pertumbuhan ekonomi menerusi aktiviti sektor pembinaan khususnya dalam pembangunan rumah kos rendah dan mengadakan kemudahan perumahan untuk disewa kepada setinggan sebagai meneruskan usaha penyelesaian masalah setinggan dan perumahan di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan bandar-bandar lain yang utama ke arah pencapaian matlamat setinggan sifar menjelang tahun 2005.

Agensi pelaksanaan bagi PPR ini ialah Jabatan Perumahan Negara (JPN). Kos pembinaan ditanggung oleh Kerajaan Persekutuan namun tanah hendaklah disediakan oleh Kerajaan Negeri. Pada peringkat awal perancangan, tapak yang disediakan hendaklah tapak yang sedia untuk dimajukan. JPN bertanggungjawab sepenuhnya ke atas projek PPR termasuk perancangan awal, perlantikan juru perunding, pengurusan tender dan lain-lain. Pelaksanaan program ini adalah secara ‘fast-track’ dengan beberapa kelonggaran peraturan diberikan untuk mempercepatkan siap projek. Dua jadual berikut adalah senarai projek PPR disewa bersepadu yang telah siap dan dalam pelaksanaan:

Jadual 5.1: PPR Disewa Bersepadu: Senarai Projek Siap

Bil	Projek	Bil. Unit
	KUALA LUMPUR	
1	PPR Sungai Besi	632

2	PPR Taman Wahyu I	1896
3	PPR Taman Wahyu II	948
4	PPR Pekan Batu	632
5	PPR Kg. Batu Muda	2132
6	PPR Lembah Pantai Kerinchi	1896
7	PPR Pudu Ulu	948
8	PPR Intan Baiduri	1834
9	PPR Ampang Hilir	948
10	PPR KL Linear City I	316
11	PPR KL Linear City II Fasa I	1264
12	PPR KL Linear City II Fasa II	632
13	PPR Salak Selatan	632
14	PPR Kg. Seri Malaysia	632
15	PPR Kg. Malaysia Permai	1264
16	PPR Sg. Bonus Air Jernih	2212
17	PPR Kg. Baru Air Panas Tambahan	2528
18	PPR Lapangan Terbang Lama	660
19	PPR Kg. Muhibbah Jalan Puchong	2844
20	PPR Jln. Cochrane	1620
21	PPR Kg. Limau Pantai Dalam	948
	PERLIS	
22	PPR Bintong Iii, Kangar	748
23	PPR Mukim Sena, Kangar	480
	KEDAH	
24	PPR Paya Nahu, Sg.Petani	1472
25	PPR Kuah, Langkawi	422
	PULAU PINANG	
26	PPR Lorong Selamat, Georgetown	316
27	PPR Jalan Thamby, Butterworth	382
	PERAK	
28	PPR Kampar	29
29	PPR Sungkai KTM	64
30	PPR Batu Gajah KTM	9
31	PPR Ipoh KTM	112
32	PPR Tanjung Malim	45
33	PPR Buntong	416
	SELANGOR	
34	PPR Lembah Subang I	3004

35	PPR Serendah KTM	300
	NEGERI SEMBILAN	
36	PPR Senawang	420
	JOHOR	
37	PPR Plentong	240
	SABAH	
38	PPR Batu 4, Sandakan	1000
39	PPR Balung I, Tawau	972
40	PPR Balung Ii, Tawau	500
41	PPR Telipok, K.Kinabalu	2174
42	PPR Telipok Ria, K.Kinabalu	2400
43	PPR Kg. Warisan, Inanam	485
	SARAWAK	
44	PPR Sri Wangi, Kuching	200
45	PPR Batu 5, Kuching	816
	Jumlah Keseluruhan	44,108

(Sumber: <http://www.kpkt.gov.my>)

Jadual 5.2: PPR Disewa Bersepadu: Dalam Pelaksanaan

Bil	Projek	Unit	Jadual (%)	Sebenar (%)
1	PPR Bukit Jalil I	1896	100	99.50
2	PPR Bukit Jalil II	1896	100	97.55
3	PPR Jln. Lapangan Terbang Lama	920	100	98.05
4	PPR Pekan Kepong	948	99.86	97.19
5	PPR Lembah Subang II	1580	99.88	97.15
6	PPR Taman Semarak, Tawau	500	100	93.05
7	PPR Kg. Kiansom Besar, Inanam	1000	75.00	56.00
8	PPR Kg. Batu Gong, Siburan	500	32.35	26.71
	Jumlah Keseluruhan	9240		

(Sumber: <http://www.kpkt.gov.my>)

Di bawah program PPR Disewa, sebanyak 75 projek yang mengandungi 70,199 unit telah dirancang untuk disiapkan. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 24 projek (32,762

unit) dibina di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan 51 projek lagi (37,437 unit) dibina di negeri-negeri yang lain. Sehingga tahun 2007, sebanyak 49 projek yang mengandungi 52,716 unit telahpun siap dibina manakala 26 projek lagi yang mengandungi sebanyak 17,483 unit sedang dalam pelbagai peringkat pembinaan dan dijangka siap secara berperingkat di antara tahun 2008 hingga 2010. Dalam tahun 2007 sahaja, sebanyak 19 projek PPR Disewa yang mengandungi 24,343 unit telah siap dibina (<http://www.kpkt.gov.my>).

Kerajaan turut melaksanakan PPR Dimiliki yang bertujuan untuk membolehkan golongan yang berpendapatan rendah berpeluang untuk memiliki rumah sendiri. Rumah-rumah PPR Dimiliki dijual pada harga RM35,000.00 seunit. Di bawah program PPR Dimiliki, sebanyak 25 projek yang mengandungi 3,552 unit telah dirancang untuk disiapkan. Sehingga tahun 2007, sebanyak 16 projek yang mengandungi 2,568 unit telahpun siap dibina manakala 9 projek lagi yang mengandungi sebanyak 984 unit sedang dalam pelbagai peringkat pembinaan dan dijangka siap secara berperingkat pada tahun 2008. Dalam tahun 2007 sahaja, sebanyak 7 projek PPR Dimiliki yang mengandungi 1,000 unit telah siap dibina (<http://www.kpkt.gov.my>). Senarai projek-projek PPR Dimiliki yang telah siap pada tahun 2007 adalah seperti berikut:

Jadual 5.3: Senarai projek-projek PPR Dimiliki yang telah siap pada tahun 2007

Bil	Projek	Bilangan Unit
1	PPR Tg.Putus, Raub	100
2	PPR Kg. Hijrah, Kuantan	150
3	PPR Kg. Baru, Gambang	150
4	PPR Bukit Mendi, Bera	150
5	PPR Kg. Parit Raja, Rompin	150
6	PPR Bt. 17, Tersang, Raub	150
7	PPR Bolok Hilir, Temerloh	150

Jumlah	1,000
---------------	--------------

(Sumber: <http://www.kpkt.gov.my>)

JPN telah diberi tanggungjawab bersama-sama dengan pihak Kerajaan Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan untuk menyelaraskan penempatan semula setinggan di seluruh negara. Langkah-langkah yang telah diambil adalah seperti mengenalpasti isu dan masalah sebenar setinggan di seluruh Malaysia, meneliti dasar, strategi, garis panduan yang sedia ada secara terperinci dan lain-lain untuk merangka cadangan yang lebih berkesan bagi menangani masalah setinggan. Statistik bilangan keluarga setinggan yang masih belum dipindahkan di seluruh negara sehingga Disember 2007 adalah seperti berikut:

Jadual 5.4: Statistik bilangan keluarga setinggan yang masih belum dipindahkan di seluruh negara sehingga Disember 2007

Bil	Negeri	Bil. Keluarga Setinggan Yang Belum Dipindahkan
1	W.P.Kuala Lumpur	11,181
2	W.P.Labuan	1,068
3	Selangor	343
4	Johor	11,411
5	Pulau Pinang	6,370
6	Perlis	2,266
7	Kedah	3,443
8	Perak	14,282
9	Melaka	36
10	Negeri Sembilan	399
11	Pahang	974
12	Terengganu	699
13	Kelantan	1,069
14	Sarawak	9,339
15	Sabah	23,692
Jumlah		86,572

(Sumber: <http://www.kpkt.gov.my>)

Pada Februari 2002, Jemaah Menteri telah bersetuju dengan cadangan perubahan dasar dan strategi pelaksanaan program perumahan kos rendah di mana Projek Awam Kos

Rendah (PAKR) yang dahulunya merupakan projek-projek negeri yang dibiayai melalui pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan tetapi dilaksanakan oleh JPN, telah menjadi projek-projek Persekutuan dengan nama Program Perumahan Rakyat (PPR) Dimiliki. Jemaah Menteri juga bersetuju supaya PPR Bersepadu diteruskan pelaksanaannya dengan nama PPR Disewa.

Syarikat Perumahan Negara Berhad (SPNB) telah diberi tanggungjawab melaksanakan PPR Dimiliki melainkan 25 projek PPR Dimiliki di Negeri Pahang yang sedang dilaksanakan oleh JPN. Projek PPR Disewa akan terus dilaksanakan oleh JPN. Bilangan unit disasarkan untuk dibina di bawah PPR Dimiliki ialah 40,000 unit dan PPR Disewa 50,000 unit. Program pembinaan rumah di bawah PPR Disewa adalah bertujuan untuk disewakan kepada setinggan dan akan diperluaskan kepada golongan berpendapatan rendah yang lain apabila matlamat setinggan sifar tercapai (<http://www.kpkt.gov.my>).

Semua rumah yang dibina di bawah kedua-dua program PPR Dimiliki dan PPR Disewa wajib menggunakan spesifikasi perancangan dan rekabentuk perumahan kos rendah yang ditetapkan dalam Standard Perumahan Kebangsaan Bagi Perumahan Kos Rendah Satu dan Dua Tingkat (CIS 1) dan Standard Perumahan Kebangsaan Bagi Perumahan Kos Rendah Rumah Pangsa (CIS 2). Kejayaan program ini akan menjamin bahawa golongan berpendapatan rendah mendapat perhatian Kerajaan dan bantuan sewajarnya melalui program perumahan rakyat yang mencukupi, selesa, termampu dan selamat ke arah menikmati kualiti hidup yang lebih tinggi.

Apa yang dapat dilihat, masalah perumahan setinggan sukar ditangani dengan baik sebelum ini kerana gerakan pembasmian yang dijalankan tidak tersusun. Kelemahannya termasuk keupayaan terhad kerajaan dalam menyediakan perumahan yang cukup untuk penduduk yang dirobuhkan rumahnya. Bukan itu sahaja, masalah perumahan untuk golongan berpendapatan rendah juga masih lagi belum dapat diselesaikan.

Tindakan yang melibatkan Majlis Perbandaran dalam proses pembasmian ini termasuk meroboh, mengeluarkan denda dan menghadiri mahkamah tidak dapat menyelesaikan masalah setinggan secara terancang akibat kegagalan kerajaan menyediakan dan memindahkan mereka ke perumahan yang baru. Meskipun status perumahan setinggan dianggap tidak sah, namun keadaan sebahagian penempatan setinggan ini tidaklah terlalu daif daripada segi kemudahan asas seperti bekalan air dan elektrik, kemudahan-kemudahan sosial seperti dewan orang ramai dan kemudahan kesihatan, kemudahan pembuangan dan kutipan sampah. Semenjak tahun 1980-an, kerajaan didapati bertolak ansur dengan penempatan setinggan walaupun mereka dikategorikan sebagai tidak membayar kadar taksiran untuk kemudahan-kemudahan tersebut. Pendekatan pragmatik kerajaan ini boleh dilihat sebagai motif politik jangka panjang. Dilihat dari sudut berbeza, penduduk setinggan ini jika diberi pilihan, berkemungkinan lebih gemar tinggal di perumahan awam yang mempunyai kemudahan infrastruktur serba lengkap dengan persekitaran perumahan lebih terancang berbanding dengan perumahan setinggan (Shahrom et al., 2013)

Bekalan perumahan berkemungkinan tidak lagi menjadi masalah pada hari ini. Pemaju swasta dan pihak kerajaan telah mampu menyediakan jumlah perumahan yang lebih daripada sasaran negara. Namun apa yang menjadi isu adalah bagaimana untuk menyediakan perumahan yang berkualiti untuk kehidupan penduduk. Semenjak tahun 1998, semasa Rancangan Malaysia Ke-8 sedang berjalan, satu langkah telah diambil ialah memperbaiki reka bentuk perumahan awam dengan memperkenalkan saiz unit rumah yang baru iaitu 60m persegi, dengan merangkumi tiga bilik tidur, ruang tamu, tempat basuh dan penyidai baju (Ghani, 2000).

Walaupun prestasi perumahan ketika itu dianggap amat memberangsangkan, kerajaan masih lagi mengambil beberapa langkah dalam melicinkan program perumahan awam, iaitu dengan menyalurkan tabung *Low Cost Housing Revolving Fund* (LCHRF)

kepada pemaju swasta bagi mengendalikan projek perumahan kos rendah. Selain itu, SPNB (Syarikat Perumahan Negara Malaysia Berhad) ditubuhkan pada tahun 1997 sebagai sebuah agensi untuk mengawal harga perumahan kos rendah yang dikendalikan oleh pemaju swasta. Satu skim harga baru perumahan kos rendah diperkenalkan di antara RM 25,000-RM 45,000 mengikut lokasi dan jenis rumah. Langkah ini perlu bagi memastikan kos rumah adalah seiring dengan harga tanah dan kos pembinaan agar pemaju dan pihak awam tidak menanggung kerugian dalam melaksanakan tanggungjawab sosial mereka. Walaupun masalah bekalan perumahan kos rendah hampir dapat diselesaikan sepanjang program Rancangan Malaysia Ke-7 dan Rancangan Malaysia Ke-8, masalah lebihan bekalan perumahan kos sederhana dan tinggi pula timbul (Mohd Razali, 2001).

Sepanjang tahun 1996-2000, sebanyak 187.5 peratus rumah kos sederhana dan 453.3 peratus rumah kos tinggi melebihi sasaran yang dirancang. Bagi membantu mengurangkan stok rumah yang berlebihan, REHDA (*Real Estate and Housing Developer's Association Malaysia*) telah melancarkan beberapa program "*Home Ownership Campaign*" pada tahun 1998. Pelbagai promosi potongan harga rumah dan pengecualian duti setem telah dibuat untuk menggalakkan orang ramai membeli rumah. Sehingga tahun 2000, sebanyak 45,500 unit rumah telah berjaya dijual termasuk 9,700 unit pangsapuri mewah dan biasa. Masalah dalam penyediaan rumah awam di negara ini sudah wujud semenjak sebelum merdeka lagi. Ia berlaku akibat daripada proses urbanisasi yang tidak terkawal semenjak Kuala Lumpur berkembang pesat sebagai pusat dagangan bijih timah dan getah serantau. Ia mengakibatkan wujudnya masalah setingan. Tambah memburukkan lagi keadaan, polisi perumahan Kerajaan British ketika itu tidak mementingkan penduduk awam mengakibatkan permintaan terhadap rumah jauh melangkaui sasaran penyediaannya (Kamarul Afizi et al., 2008).

Dalam menangani permasalahan ini, pelbagai polisi perumahan selepas merdeka telah dirancang bermula dengan polisi pemilikan perumahan secara lebih adil bagi memastikan semua penduduk yang berpendapatan rendah mempunyai peluang untuk memiliki rumah. Ini diikuti dengan polisi perumahan dalam Dasar Ekonomi Baru yang menekankan pengagihan ekonomi secara seimbang serta memberi tumpuan kepada pembangunan golongan bumiputera di bandar-bandar. Dalam matlamat menyediakan perumahan kepada semua, pelbagai program dan sistem binaan telah dilaksanakan untuk mencapai sasaran perumahan termasuklah polisi penswastan perumahan, program usahasama DBKL dengan pihak swasta, sistem pembinaan pasang siap serta program pemulihan projek ekonomi PKPKR. Namun begitu, tidak semua program yang dirancang ini dapat dilaksanakan dengan lancar seperti program PKPKR yang menimbulkan krisis perumahan dan projek terbengkalai serta konsep bina dan jual yang mendapat tentangan hebat daripada REHDA.

Apa yang berlaku merupakan sebahagian proses dan pengalaman yang baik untuk kejayaan polisi perumahan negara. Hanya pada tahun-tahun 1990-an hingga 2000, bekalan perumahan awam telah berjaya melebihi sasaran perumahan negara yang ditetapkan. Selain itu, perkara yang turut diambil berat pada masa ini ialah kawalan kualiti kehidupan dalam program perumahan. Ini bagi memastikan rumah yang disediakan berkualiti serta dapat meningkatkan keselesaan dan taraf hidup masyarakat secara keseluruhan. Selain itu, polisi perumahan juga seharusnya difokuskan ke arah reka bentuk dan perancangan yang bersesuaian dengan sosiobudaya dalam konteks tempatan agar ia dapat mengurangkan masalah-masalah perumahan yang timbul pada hari ini.

5.4 Program Perumahan Intensif di Kuala Lumpur

Setelah proses pemulihan projek-projek terbengkalai di bawah PKPKR (Program Khas Program Perumahan Kos Rendah) dilaksanakan, bekalan rumah kembali stabil. Walau bagaimanapun program perumahan kos rendah masih lagi dijalankan bagi memastikan bekalan perumahan yang berterusan dan mencukupi. Pada tahun 1991 iaitu dalam RMK 6 (1991-95), program Perumahan Awam Kos Rendah (PAKR) diperkenalkan. Sepanjang RMK 6 ini, sebanyak tujuh projek PAKR yang mengandungi 2,824 unit rumah dikenal pasti untuk dibangunkan di Kuala Lumpur dengan jumlah peruntukan RM70 juta. Semenjak projek PAKR dilancarkan di Kuala Lumpur, hanya perumahan awam jenis tinggi yang dicadangkan dengan matlamat menampung jumlah penduduk yang lebih ramai. Di negeri-negeri lain, rumah pangsa jenis empat tingkat masih menjadi pilihan utama. Keluasan rumah juga telah dinaikkan daripada 550 kaki persegi ke minimum 650 kaki persegi dengan tiga bilik tidur, satu ruang tamu, satu bilik air dan satu tandas (Kamarul Afizi et al., 2008).

Bekalan rumah kepada penduduk yang berpendapatan rendah umumnya bukan lagi menjadi masalah di Kuala Lumpur sepanjang 1991 hingga 2000. Namun begitu, masalah setinggan dikatakan masih lagi merupakan cabaran utama di Kuala Lumpur semenjak zaman Kolonial lagi. Menurut satu bancian penduduk Malaysia pada tahun 2000, penduduk negara ini sudah mencecah 23.27 juta berbanding pada tahun 1991, yang hanya berjumlah 18.38 juta dengan pertumbuhan purata tahunan sebanyak 2.9 peratus sepanjang 1991 hingga 2000. Penduduk bandar pula telah bertambah daripada 50.7 peratus pada tahun 1991 kepada 62 peratus pada tahun 2000 melalui proses urbanisasi yang menjadi punca wujudnya masalah setinggan. Pada tahun 1970, operasi secara besar-besaran dijalankan untuk menghapuskan kawasan setinggan oleh National Operation Council, namun akhirnya

terpaksa dihentikan akibat kemelesetan ekonomi pada tahun 1973 dan 1974. Pada tahun 2000, DBKL sekali lagi meletakkan matlamat setingan sifar sebagai agenda pembangunannya (Anuar dan Azlan, 2011).

Sejak tahun 1996, pelbagai program untuk menangani masalah setingan giat diusahakan untuk mencapai matlamat setingan sifar pada tahun 2000 di Kuala Lumpur. Namun, ia terpaksa ditangguhkan sehingga ke tahun 2005 atas faktor-faktor tertentu. Di antaranya adalah Program Perumahan Rakyat (PPR), Program Perumahan Rakyat Bersepadu (PPR-Bersepadu), Program Perumahan Rakyat Dimiliki (PPR-Dimiliki) dan Program Perumahan Rakyat Disewa (PPR-Disewa). Pada tahun 1996, beberapa Program Perumahan Rakyat (PPR) telah dikenal pasti di Kuala Lumpur dengan peruntukan sebanyak RM 224.68 juta. Setakat tahun 1998, sebanyak tujuh projek PPR telah siap dibina dengan jumlah 5,297 unit kediaman. Perumahan awam yang pertama disiapkan di bawah program PPR adalah PPR Jelatek dengan jumlah 441 unit serta PPR yang lain seperti PPR Desa Tun Razak (1824 unit), PPR Gombak Setia fasa 1 dan 2 (912 unit), Program Perumahan Taman Mulia (936 unit), Program Perumahan Rakyat Kg. Limau/Kg Selamat dan Program Perumahan Rakyat Jalan Genting Klang (272 unit) (Kamarul Afizi et al., 2008).

Program Perumahan Rakyat (PPR) adalah satu program Kerajaan untuk menempatkan semua setingan dan memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah. Jabatan Perumahan Negara (JPN), Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan adalah agensi pelaksana bagi projek-projek PPR di seluruh negara. Tujuan PPR ini diperkenalkan adalah untuk mencapai matlamat setingan sifar pada tahun 2000. Program ini dimulakan bertujuan untuk menempatkan setingan-setingan yang terlibat dengan projek-projek pembangunan kerajaan di sekitar Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (WPKL) dan Lembah Klang dalam Negeri Selangor. Pada tahun 1996, beberapa PPR diperkenalkan dengan peruntukan sebanyak RM 224.68 juta. Setakat tahun 1998,

sebanyak tujuh projek PPR telah siap dibina dengan jumlah 5,297 unit unit kediaman (Kamarul Afizi et al., 2008). PPR dipertingkatkan dalam Rancangan Malaysia ke-7 berikutan dengan keputusan Majlis Tindakan Ekonomi Negara (MTEN) pada bulan Disember 1998 untuk dilaksanakan dengan serta merta bertujuan untuk menjana pertumbuhan ekonomi menerusi aktiviti sektor pembinaan khususnya dalam pembangunan rumah kos rendah dan mengadakan kemudahan perumahan untuk disewa kepada setinggan sebagai meneruskan usaha penyelesaian masalah setinggan dan perumahan di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan bandar-bandar utama yang lain ke arah pencapaian matlamat setinggan sifar menjelang tahun 2005.

Agensi pelaksanaan bagi PPR ini ialah Jabatan Perumahan Negara (JPN). Kos pembinaan ditanggung oleh Kerajaan Persekutuan namun tanah hendaklah disediakan oleh Kerajaan Negeri. Pada peringkat awal perancangan, tapak yang disediakan hendaklah tapak yang sedia untuk dimajukan. JPN bertanggungjawab sepenuhnya ke atas projek PPR termasuk perancangan awal, perlantikan juru perunding, pengurusan tender dan lain-lain. Pelaksanaan program ini adalah secara 'fast-track' dengan beberapa kelonggaran peraturan diberikan untuk mempercepatkan siap projek. Di bawah program PPR Disewa, sebanyak 75 projek yang mengandungi 70,199 unit telah dirancang untuk disiapkan. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 24 projek (32,762 unit) dibina di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan 51 projek lagi (37,437 unit) dibina di negeri-negeri yang lain. Sehingga tahun 2007, sebanyak 49 projek yang mengandungi 52,716 unit telahpun siap dibina manakala 26 projek lagi yang mengandungi sebanyak 17,483 unit sedang dalam pelbagai peringkat pembinaan dan dijangka siap secara berperingkat di antara tahun 2008 hingga 2010. Dalam tahun 2007 sahaja, sebanyak 19 projek PPR Disewa yang mengandungi 24,343 unit telah siap dibina (<http://www.kpkt.gov.my>).

Pada Februari 2002, Jemaah Menteri telah bersetuju dengan cadangan perubahan dasar dan strategi pelaksanaan program perumahan kos rendah di mana Projek Awam Kos Rendah (PAKR) yang dahulunya merupakan projek-projek negeri yang dibiayai melalui pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan tetapi dilaksanakan oleh JPN, telah menjadi projek-projek Persekutuan dengan nama Program Perumahan Rakyat (PPR) Dimiliki. Jemaah Menteri juga bersetuju supaya PPR Bersepadu diteruskan pelaksanaannya dengan nama PPR Disewa. Syarikat Perumahan Negara Berhad (SPNB) telah diberi tanggungjawab melaksanakan PPR Dimiliki melainkan 25 projek PPR Dimiliki di Negeri Pahang yang sedang dilaksanakan oleh JPN. Projek PPR Disewa akan terus dilaksanakan oleh JPN. Bilangan unit disasarkan untuk dibina di bawah PPR Dimiliki ialah 40,000 unit dan PPR Disewa 50,000 unit. Program pembinaan rumah di bawah PPR Disewa adalah bertujuan untuk disewakan kepada setinggan dan akan diperluaskan kepada golongan berpendapatan rendah yang lain apabila matlamat setinggan sifar tercapai (<http://www.kpkt.gov.my>).

Semua rumah yang dibina di bawah kedua-dua program PPR Dimiliki dan PPR Disewa wajib menggunakan spesifikasi perancangan dan rekabentuk perumahan kos rendah yang ditetapkan dalam Standard Perumahan Kebangsaan Bagi Perumahan Kos Rendah Satu dan Dua Tingkat (CIS 1) dan Standard Perumahan Kebangsaan Bagi Perumahan Kos Rendah Rumah Pangsa (CIS 2). Kejayaan program ini akan menjamin bahawa golongan berpendapatan rendah mendapat perhatian Kerajaan dan bantuan sewajarnya melalui program perumahan rakyat yang mencukupi, selesa, termampu dan selamat ke arah menikmati kualiti hidup yang lebih tinggi. Perumahan PPR yang diperkenalkan oleh kerajaan dalam RMK 9 adalah bertujuan memastikan rakyat mendapat kemudahan perumahan yang mencukupi untuk dibeli atau disewa khususnya kepada golongan berpendapatan rendah. Ia berterusan dalam RMK 10 dan RMK 11. Pengelompokan

petempatan melalui rumah PPR membolehkan sebahagian rakyat Kuala Lumpur mendapat manfaat melalui pemilikan rumah sendiri. Pada awalnya, PPR ini hanya dibenarkan untuk disewa namun pada 11 Julai 2009, pengumuman YAB Perdana Menteri, Dato' Sri Mohd Najib Tun Hj Abdul Razak sempena 100 hari pentadbirannya telah mengumumkan hadiah untuk rakyat iaitu penjualan 44,000 unit rumah PPR MTEN dan Perumahan Awam (PA) DBKL di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur. Harga yang ditetapkan bagi rumah PPR ialah RM 35,000 bagi setiap unit dengan keluasan minimum 68 meter persegi yang merangkumi 3 bilik tidur, 2 bilik air, ruang tamu dan dapur; manakala bagi Perumahan Awam DBKL adalah mengikut keluasan dan jumlah bilik (KWPKB, 2009).

Pada April 2010, kerajaan telah menawarkan penjualan 21,611 unit PPR di Kuala Lumpur kepada penghuni sedia ada. Daripada jumlah itu, hanya 10,159 sahaja yang layak membeli PPR ini, manakala bakinya bermasalah untuk mendapat kelulusan pembelian atas pelbagai sebab. Bagi impak kuasa beli, dengan adanya penghuni dalam PPR maka kuasa beli di kawasan PPR dan sekitarnya semakin meningkat dan ini akan menjana ekonomi setempat terutamanya bagi pekedai dan peruncit dan juga pusat-pusat membeli-belah yang berdekatan. Kewujudan PPR juga menghasilkan tenaga kerja mengikut sektor-sektor yang bersesuaian.

Bagi sektor perkilangan, jawatan operator pengeluaran dapat dipenuhi oleh penghuni PPR mengikut kelayakan dan kepakaran masing-masing bersesuaian dengan keperluan semasa. Pada tahun 2012, diperuntukkan RM 443 juta untuk membina 8,000 unit PPR untuk disewa dan 7,000 PPR untuk dijual. Di Kuala Lumpur, terdapat 25 Projek Perumahan Rakyat (PPR) yang melibatkan 32,762 unit yang dibina di Bandar Tun Razak, Pudu, Cheras, Lembah Pantai dan Kepong. Ia dibina untuk menggantikan perumahan setinggan yang dirobohkan di seluruh Kuala Lumpur dan juga perumahan rakyat

berpendapatan kurang RM 2,500 pada masa sekarang. Kadar sewa sebulan bagi rumah PPR ialah RM 124.00 (KWPKB, 2009).

5.5 Kesimpulan

Sebagai kesimpulannya, perkembangan dasar perumahan dipengaruhi oleh faktor perkembangan perbandaran/urbanisasi yang bertitik tolak daripada peningkatan taraf hidup dan kemajuan sosioekonomi dan politik setempat. Sejarah kedatangan penjajah telah menggalakkan pertumbuhan pekan dan bandar baru yang akhirnya membentuk petempatan penduduk yang baru. Peningkatan taraf hidup, pertambahan penduduk, penghijrahan ke kawasan bandar untuk mencari peluang pekerjaan dan melanjutkan pelajaran telah memesatkan lagi perkembangan sektor perumahan. Perkembangan dasar perumahan negara seiring dengan rancangan pembangunan negara yang bermula melalui rancangan pembangunan lima tahun iaitu Rancangan Malaya Pertama hinggalah sekarang iaitu Rancangan Malaysia ke-10 namun ia tidaklah merupakan satu dokumen yang kukuh. Keadaan ini telah mendesak Kerajaan untuk memperkenalkan satu perumahan yang jelas dan khusus iaitu Dasar Perumahan Negara (DRN) pada tahun 2011 untuk menggariskan halatuju serta dijadikan asas dalam perancangan dan pembangunan sektor perumahan di peringkat persekutuan, negeri dan tempatan. Bab seterusnya iaitu Bab 6 yang merupakan profail, sumber maklumat dan analisis dasar serta program perumahan.

BAB ENAM

PROFAIL, SUMBER MAKLUMAT DAN ANALISIS DASAR SERTA PROGRAM PERUMAHAN

6.1 Pengenalan

Program pembangunan perumahan bertujuan untuk membasmi kemiskinan dan memupuk perpaduan negara dalam kalangan masyarakat yang berbilang kaum yang merupakan matlamat kerajaan. Dasar Perumahan Negara dirangka untuk memastikan proses pembangunan perumahan negara dapat berkembang pesat seiring dengan kemajuan sosioekonomi dan pembangunan masyarakat. Dasar perumahan menekankan kualiti dan saiz sektor perumahan dengan menekankan penawaran dan pengagihan yang berkait dengan pelaburan. Sektor perumahan negara seperti sektor yang lain sentiasa mengalami perubahan yang dinamik selaras dengan prestasi ekonomi negara. Perkembangan ekonomi negara yang mapan penghujung tahun 1980-an telah mempergiatkan perkembangan pelbagai sektor yang secara tidak langsung memberi kesan yang positif kepada industri perumahan negara.

Pembangunan perumahan yang dilaksanakan oleh pemerintah melalui agensi-agensi kerajaan telah melonjakkan industri perumahan awam. Namun, perancangan fizikal dan piawaian perancangan yang dilaksanakan di peringkat tempatan belum mencapai taraf yang memuaskan. Dalam Rancangan Struktur dan Rancangan Tempatan, beberapa ketetapan dan garis panduan yang relevan telah diterima pakai namun oleh sebab wujudnya jurang pemahaman antara penguasa tempatan dengan penduduk sekitar, serta antara birokrat dan profesionalisme, telah melahirkan kepinganan sosial dan ekonomi yang berterusan.

Bab enam ini akan membincangkan analisis dapatan kajian yang dihasilkan daripada kerja lapangan yang telah dijalankan. Bab ini akan membincangkan latar belakang responden, sumber maklumat, persepsi terhadap Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR). Bab Enam ini dengan lebih lanjut akan menghuraikan latar belakang sosioekonomi responden (jantina, status perkahwinan, umur, bangsa, agama, tahap kelulusan tertinggi, pekerjaan, pendapatan bulanan isi rumah, responden mengikut PPR, responden mengikut kawasan Parlimen, responden mengikut Daerah Mengundi), sumber maklumat responden dan persepsi terhadap Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR).

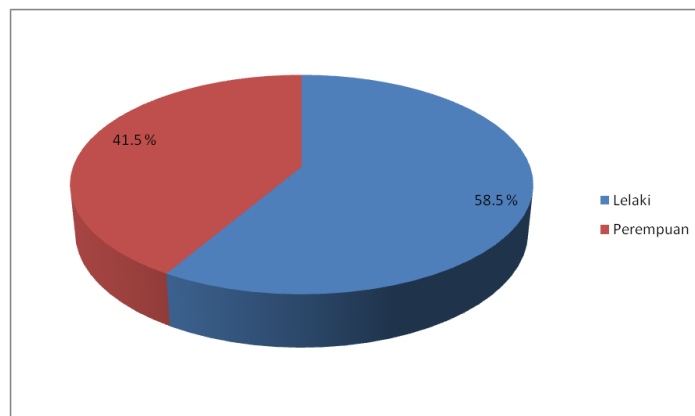
6.2 Latar Belakang Sosioekonomi Responden

Secara keseluruhannya, penghuni di perumahan PPR adalah peneroka bandar yang merupakan penduduk setingan di kawasan yang berdekatan dengan PPR masing-masing serta penghijrah dari seluruh negeri di negara ini yang bekerja di sekitar Kuala Lumpur. Dari segi komposisi etnik dalam skim PPR ini, terdapat 16,442 unit rumah PPR atau 58.0 peratus dihuni oleh orang Melayu, 7235 unit rumah (25.5 peratus) dihuni oleh orang Cina, 4,415 unit rumah (15.6 peratus) dihuni oleh orang India, dan 305 unit rumah (1.1 peratus) dihuni oleh etnik-etnik lain. Dalam kajian ini, berdasarkan rumus perkiraan untuk pemilihan sampel kajian yang dihasilkan oleh Yamane (1967a dan 1967b), sejumlah 1,069 responden telah dipilih untuk disoal selidik yang terdiri daripada latar belakang sosioekonomi yang berbeza. Antara aspek yang ditanya ialah aspek demografi responden adalah seperti jantina, status perkahwinan, umur, bangsa, agama, tahap pendidikan tertinggi, tahap kelulusan tertinggi, pekerjaan, pendapatan isi rumah dan negeri asal. Analisis statistik inferensi iaitu khi kuasa dua, korelasi Spearman, ujian Kruskal-Wallis H

dan ujian Kolmogorov-Smirnov Z juga telah dibuat antara faktor-faktor sosioekonomi iaitu jantina, status perkahwinan, umur, bangsa, agama, tahap pendidikan tertinggi, tahap kelulusan tertinggi, pekerjaan dan pendapatan isi rumah dengan soalan-soalan terpilih (outstanding) yang melibatkan Dasar Perumahan Negara (DRN), Program Perumahan Rakyat (PPR), impak terhadap politik, ekonomi dan sosial.

6.2.1 Jantina

Responden lelaki yang ditemui mencatatkan jumlah 58.5 peratus manakala selebihnya adalah wanita iaitu sebanyak 41.5 peratus (Lihat Rajah 6.1). Jumlah responden lelaki adalah lebih ramai disoal selidik kerana mereka lebih senang ditemui di kawasan sekitar perumahan PPR yang dikaji; berfikiran terbuka; lebih berpengetahuan dalam hal mengenai PPR, isu-isu sosial, ekonomi dan politik; dan mudah memberikan kerjasama.

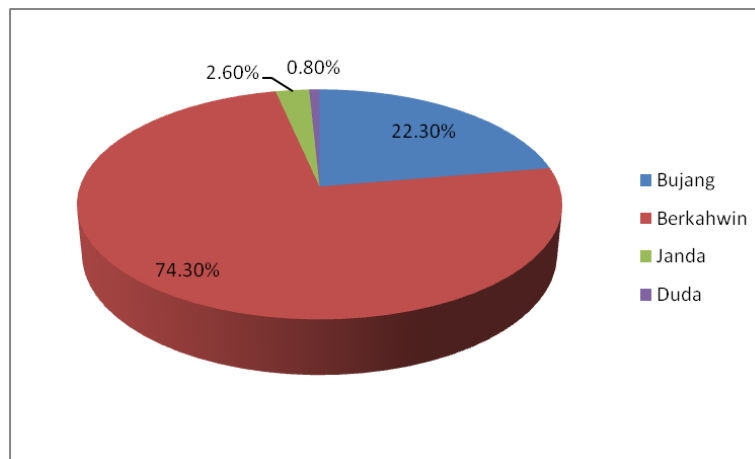

Rajah 6.1: Jantina

Sumber: Soal selidik (2013)

6.2.2 Status perkahwinan

Jika dilihat daripada indikator sosioekonomi perkahwinan, responden yang berkahwin mencatatkan 74.3 peratus sementara responden yang bujang adalah sebanyak 22.3 peratus (Rujuk Rajah 6.2). Majoriti responden yang sudah berkahwin diandaikan mempunyai pengalaman hidup berumahtangga dan bermasyarakat, matang, berfikiran terbuka dan telah mengalami proses mengundi dalam pilihan raya umum. Dalam konteks kependudukan, mereka juga terdiri daripada ketua isi rumah atau suri rumah tangga yang mempunyai anak dan keluarga. Mereka juga berperanan terhadap pengembangan sikap, persepsi mengundi parti atau ikutan bagi tingkahlaku yang positif bagi ahli keluarganya.

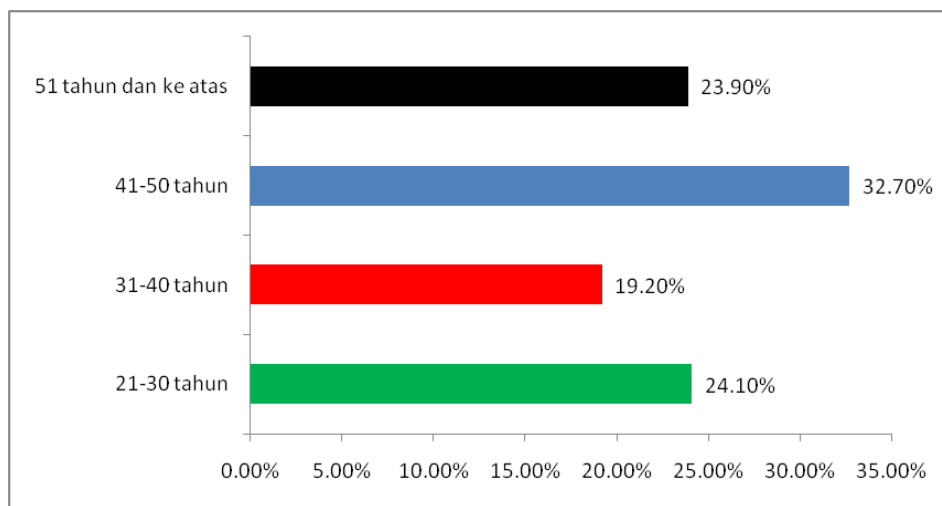
Rajah 6.2: Status perkahwinan

Sumber: Soal selidik (2013)

6.2.3 Umur

Taburan responden yang tertinggi adalah responden yang berumur antara 41 hingga 50 tahun dengan 32.7 peratus, diikuti responden berumur 21 hingga 30 tahun (24.1 peratus). Responden yang dipilih adalah berumur 21 tahun dan ke atas kerana pada umur tersebut adalah layak mengundi. Pada usia 21 tahun hingga 50 tahun merupakan mereka yang

sangat produktif dan dinamik serta sangat aktif dalam kegiatan kemasyarakatan, sosioekonomi, organisasi dan aktiviti politik. Kebanyakan responden dalam golongan umur ini juga lebih cenderung meminati isu politik dan mudah memberikan kerjasama yang baik. Ini bermakna, responden yang terpilih majoritinya terdiri daripada mereka yang muda dan dewasa iaitu orang yang sangat dinamik dan peka terhadap perkembangan sosioekonomi dan politik di kawasan kajian. Golongan umur 31 hingga 40 tahun mencatatkan jumlah terendah sebanyak 19.2 peratus (Rujuk Rajah 6.3).

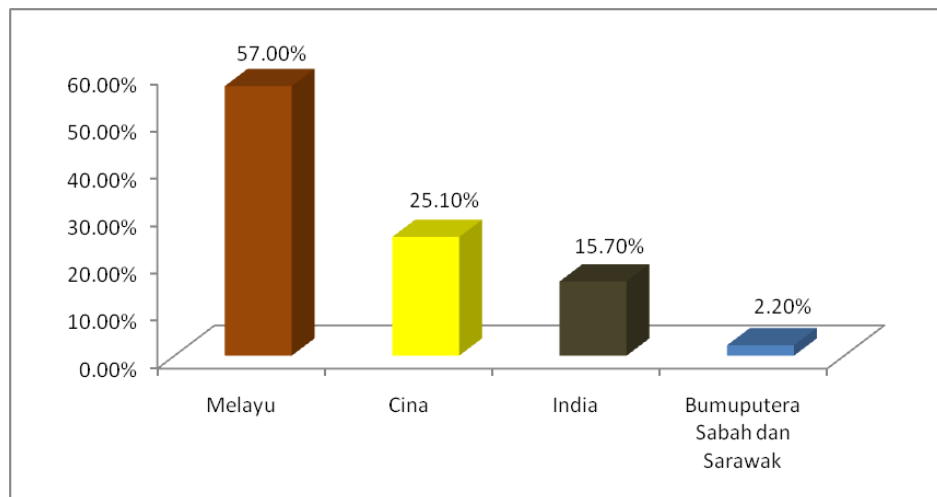
Rajah 6.3: Struktur umur

Sumber: Soal selidik (2013)

6.2.4 Bangsa

Sebanyak 57.0 peratus responden adalah Melayu berbanding responden berbangsa Cina sebanyak 25.1 peratus diikuti responden berbangsa India hanya sebanyak 15.7 peratus (Rujuk Rajah 6.4). Peratusan responden yang dipilih di lapangan adalah peratusan komposisi sebenar penghuni unit rumah mengikut etnik di perumahan PPR tersebut. Responden Melayu mudah ditemubual kerana mereka memahami bahasa dan perkara yang ditanya manakala responden Cina pula kurang memberikan kerjasama berikutan mereka

menyatakan politik merupakan isu yang sulit, rahsia dan sensitif untuk dibincangkan sebaliknya responden India lebih mesra ketika diajukan soalan-soalan terutamanya mengenai ekonomi kerana kesempitan hidup menyebabkan mereka menjadikan penyelidik/pengkaji sebagai tempat meluahkan perasaan mereka terhadap isu ekonomi dan sosial yang melibatkan kehidupan mereka.

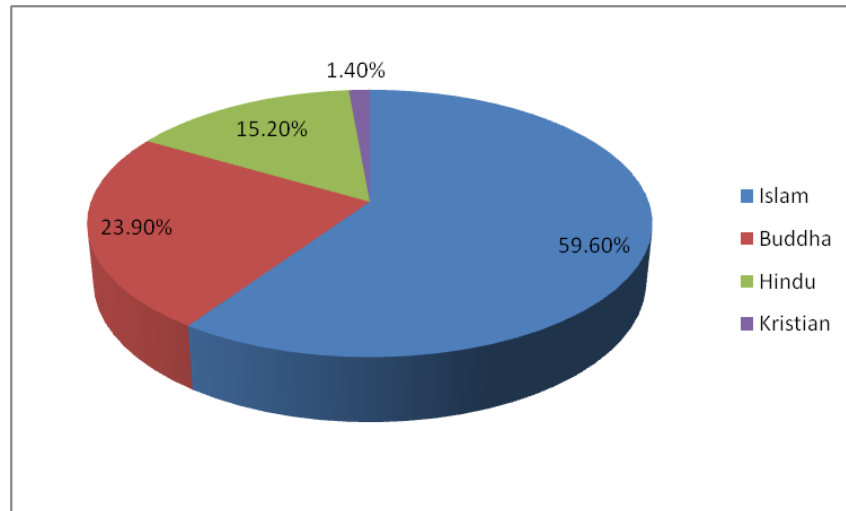
Rajah 6.4: Komposisi bangsa

Sumber: Soal selidik (2013)

6.2.5 Agama

Majoriti responden adalah beragama Islam iaitu 59.6 peratus, diikuti Buddha (23.9 peratus), Hindu 15.2 peratus dan selebihnya adalah Kristian (Rujuk Rajah 6.5). Kesemua responden Islam adalah daripada etnik Melayu manakala yang beragama Buddha adalah daripada etnik Cina. Responden yang beragama Hindu adalah daripada etnik India manakala yang beragama Kristian adalah daripada etnik Cina dan India. Majoriti responden adalah beragama Islam dan suasana kehidupan harian bercorakkan budaya dan faham Islam. Suasana keagamaan sedemikian lazimnya wujud sistem kemasyarakatan Islam dan sentiasa dirujuk kepada keutamaan menjalankan fahaman Islam seperti peraturan, norma dan

undang-undang. Namun demikian negara ini mengamalkan kebebasan beragama dan mengamalkan kepercayaan masing-masing dan agama Islam adalah agama rasmi negara ini sepertimana yang termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan.

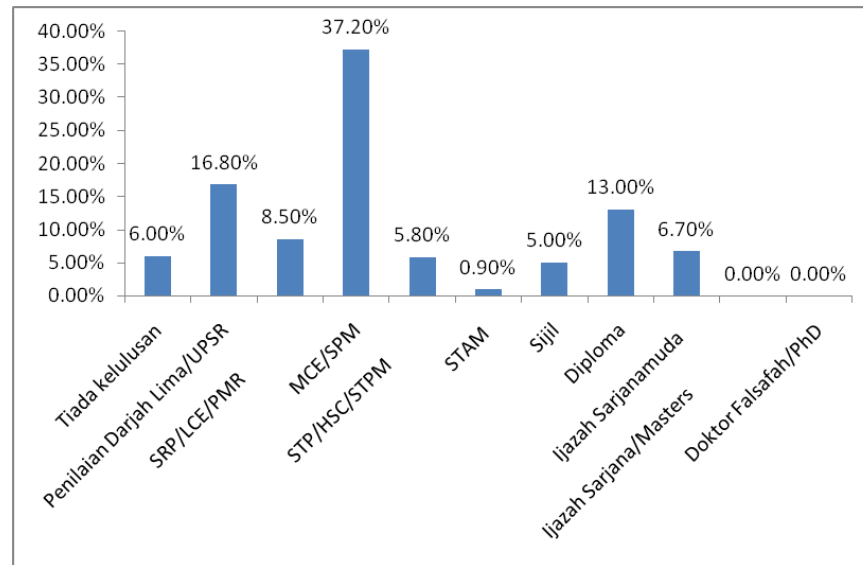
Rajah 6.5: Status agama

Sumber: Soal selidik (2013)

6.2.6 Pendidikan

Tahap kelulusan tertinggi responden yang dikaji ialah SPM/MCE iaitu 37.2, diikuti UPSR/Penilaian Darjah Lima iaitu 16.8 peratus, Diploma 13 peratus, PMR/SRP/LCE 8.5 peratus dan selebihnya adalah lain-lain (Rujuk Rajah 6.6). Secara puratanya, SPM merupakan tahap kelulusan yang normal atau biasa dalam kalangan rakyat Malaysia yang mampu dan berkehidupan sederhana yang mempunyai kemahiran 4M iaitu menulis, mengira, membaca dan menaakul secara mudah. Bagi yang mempunyai kelulusan SPM atau STPM yang agak baik, mereka dapat melanjutkan pelajaran ke peringkat yang lebih tinggi iaitu Sarjanamuda hinggalah PhD. Tahap pendidikan yang lebih tinggi menggambarkan tahap pemikiran yang lebih rasional, matang dan terbuka (open minded) serta mempunyai perolehan sumber maklumat isu semasa yang lebih luas dan pelbagai,

tanpa terikat dengan sumber maklumat tradisional seperti televisyen dan akhbar arus perdana semata-mata. Bagi yang tidak berkemampuan atau tidak mempunyai tahap kesedaran yang baik untuk memajukan diri, mereka rata-ratanya tidak bersekolah atau mempunyai kelulusan di peringkat sekolah rendah/kebangsaan sahaja.

Rajah 6.6: Tahap kelulusan tertinggi

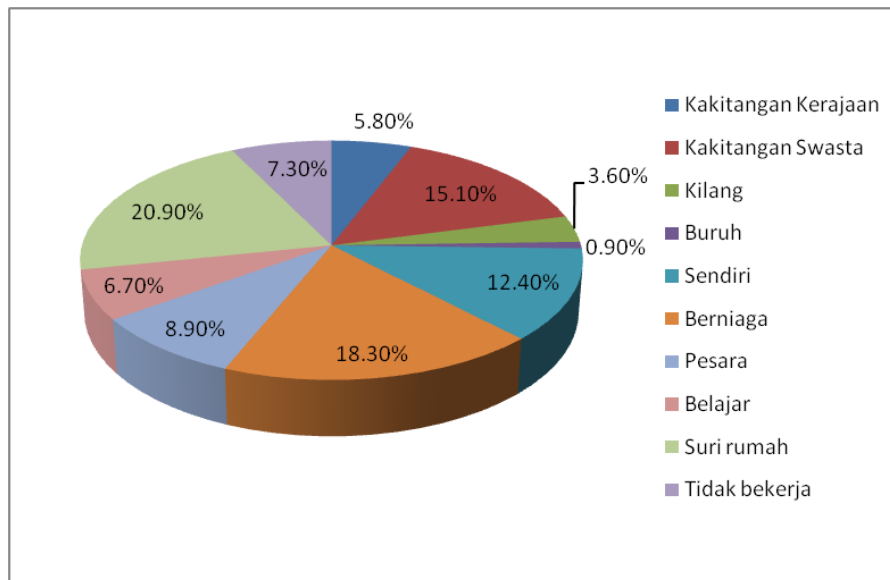
Sumber: Soal selidik (2013)

6.2.7 Pekerjaan

Responden yang tertinggi terdiri daripada suri rumah iaitu sebanyak 20.9 peratus diikuti responden yang berniaga sebanyak 18.3 peratus. Responden yang memilih untuk bekerja di sektor kerajaan hanyalah sebanyak 5.8 peratus. Responden yang masih belajar turut terlibat dalam kajian ini iaitu sebanyak 6.7 peratus selain terdapat juga responden yang sudah tidak bekerja akibat faktor umur yang sudah lanjut iaitu 7.3 peratus (Rujuk Rajah 6.7). Ketika kerja-kerja perbancian dijalankan, kebanyakan yang ditemui adalah suri rumah kerana pasangan masing-masing sedang bekerja atau mempunyai urusan lain. Hanya sebahagian kecil sahaja golongan pekerja yang dapat ditemui iaitu kakitangan awam, kakitangan

swasta, pekerja kilang, buruh dan sebagainya yang kebanyakannya dapat ditemui pada hujung minggu iaitu pada hari Sabtu dan Ahad.

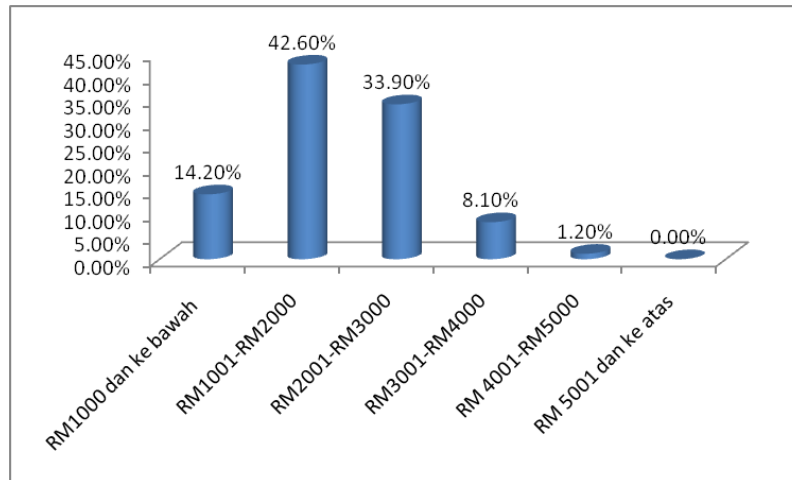
Rajah 6.7: Status pekerjaan

Sumber: Soal selidik (2013)

6.2.8 Pendapatan bulanan isi rumah

Sebanyak 42.6 peratus responden mempunyai pendapatan bulanan isi rumah antara RM 1,001 hingga RM 2,000. Peratusan terendah adalah 1.2 peratus iaitu responden yang mempunyai pendapatan bulanan antara RM 4,001 hingga RM 5,000 (Rujuk Rajah 6.8). Ini bermakna, bahawa purata responden masih hidup dalam taraf kehidupan yang sederhana dan hanya sedikit yang sudah hidup mewah. Keadaan ini dipengaruhi oleh jenis pekerjaan dan tahap pendidikan tertinggi responden di kawasan kajian yang menentukan jumlah atau kadar pendapatan/upah/gaji bulanan yang diterima masing-masing. Meskipun permohonan dan pemberian unit rumah PPR bergantung kepada pendapatan kurang RM 2,000 sebulan namun pendapatan selepas menduduki rumah tersebut berubah iaitu bertambah dari masa ke masa disebabkan kenaikan pangkat, perolehan tahap kelulusan pendidikan yang lebih

tinggi mahupun pertukaran kerja kepada yang lebih baik dan bergaji lumayan di samping pendapatan sampingan oleh responden yang dapat menambahkan lagi kewangan mereka dari semasa ke semasa.

Rajah 6.8: Pendapatan bulanan isi rumah

Sumber: Soal selidik (2013)

6.2.9 Responden mengikut PPR

Responden bagi setiap PPR dipilih mengikut jumlah sampel keseluruhan penghuni PPR (1,069 orang) yang dibahagikan antara 1,069 responden dengan jumlah keseluruhan penghuni setiap PPR. Berikut adalah jumlah responden mengikut PPR (25 skim). Oleh itu, jumlah responden mengikut PPR adalah tidak sama dan bergantung kepada jumlah unit yang terdapat pada setiap PPR. Pembangunan PPR mengikut unit rumah bergantung kepada permintaan semasa dan keluasan tapak di kawasan yang terlibat dengan PPR tersebut dalam mempengaruhi jumlah blok yang terdapat di setiap PPR. Jadual 6.1 menunjukkan komposisi responden mengikut skim PPR.

Jadual 6.1: Responden mengikut PPR

Bil.	Skim PPR	Jumlah Unit Rumah	Frekuensi	Peratusan (%)
1.	Kg Baru Air Panas	2528	95	8.9
2.	Kg Muhibbah	2469	94	8.8
3.	Kg Batu Muda	2126	80	7.5
4.	Lembah Pantai Kerinchi	1896	79	7.4
5.	Beringin	1896	63	5.9
6.	Intan Baiduri	1780	67	6.3
7.	Seri Semarak	1580	59	5.5
8.	Raya Permai	1264	48	4.5
9.	Pantai Ria	1263	48	4.5
10.	Hiliran Ampang	948	35	3.3
11.	Pudu Hulu	948	35	3.3
12.	Wahyu 2	948	35	3.3
13.	Seri Alam Fasa 2	920	36	3.4
14.	Perkasa	880	30	2.8
15.	Pekan Kepong	839	32	3.0
16.	Laksamana	740	30	2.8
17.	Seri Alam Fasa 1	660	25	2.3
18.	Desa Petaling	632	24	2.2
19.	Kg Limau Pantai Dalam	632	24	2.2
20.	Pekan Batu	632	24	2.2
21.	Salak Selatan	632	24	2.2
22.	Seri Cempaka	632	24	2.2
23.	Sg Bonus	632	24	2.2
24.	Sri Malaysia	583	22	2.1
25.	Seri Anggerik	316	12	1.1
	JUMLAH	28,377	1069	100.0

Sumber: Soal selidik (2013)

6.2.10 Responden mengikut kawasan Parlimen

Bagi jumlah responden mengikut Parlimen, jumlah perwakilan responden bagi setiap Parlimen adalah tidak sama kerana jumlah skim PPR dalam setiap Parlimen adalah berbeza. Ini juga disebabkan faktor kelapangan atau kekosongan kawasan atau tanah yang ada untuk pembinaan rumah PPR dan jumlah permintaan unit rumah oleh penduduk di setiap kawasan Parlimen. Jadual 6.2 menunjukkan peratusan responden mengikut kawasan Parlimen.

Jadual 6.2: Responden mengikut kawasan Parlimen

Bahagian Pilihan Raya Parlimen	Frekuensi/ Jumlah responden	Peratusan	Jumlah Skim PPR
Batu	269	25.2	5
Lembah Pantai	187	17.5	5
Setiawangsa	178	16.7	3
Cheras	126	11.8	4
Seputeh	118	11.0	1
Bandar Tun Razak	94	8.8	4
Titiwangsa	65	6.1	2
Kepong	32	3.0	1
JUMLAH	1069	100.0	25

Sumber: Soal selidik (2013)

6.2.11 Responden mengikut Daerah Mengundi

Bagi jumlah responden mengikut Daerah Mengundi, jumlah perwakilan bagi setiap Daerah Mengundi juga adalah tidak sama kerana jumlah skim PPR dalam setiap Daerah Mengundi adalah berbeza. Ini juga dipengaruhi oleh persempadanan dan belah bahagian setiap kawasan Daerah Mengundi yang mempunyai PPR berdasarkan kekosongan tanah dan permintaan penduduk terhadap unit rumah PPR seterusnya menentukan jumlah blok yang ada dalam PPR berkenaan. Jadual 6.3 adalah peratusan responden mengikut kawasan Daerah Mengundi.

Jadual 6.3: Responden mengikut Daerah Mengundi

Pusat Daerah Mengundi	Frekuensi/ Jumlah responden	Peratusan
Air Panas Luar	95	8.9
Taman Yarl	94	8.8
Batu Muda	80	7.5
Taman Bukit Angkasa	79	7.4
Kg Pantai Halt	72	6.7
Taman Intan Baiduri	67	6.3
Pudu Ulu	65	6.1
Taman Beringin	63	5.9
Jalan Sungai Besi	61	5.7

Air Panas Dalam	59	5.5
Kg Sungai Besi	48	4.5
Kampung Malaysia	46	4.3
Taman Wahyu	35	3.3
Jalan Mengkudu	35	3.3
Pekan Kepong	32	3.0
Kg Pandan Luar	30	2.8
Salak Tempatan Dalam	24	2.2
Pekan Batu	24	2.2
Pantai Hill Park	24	2.2
Air Panas Tengah	24	2.2
Petaling Selatan	12	1.1
JUMLAH	1069	100.0

Sumber: Soal selidik di lapangan 2013

6.3 Sumber Maklumat

Hasil analisis sumber maklumat responden di kawasan kajian (25 skim PPR) menunjukkan peratusan tertinggi sumber maklumat bagi responden PPR ialah siaran televisyen arus perdana iaitu RTM dan Media Prima iaitu 83.8 peratus (Rujuk Jadual 6.4). Responden di skim PPR dalam Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur menjadikan siaran televisyen arus perdana sebagai saluran informasi yang paling utama untuk mendapatkan pelbagai maklumat berkaitan politik dan isu semasa dalam mahupun luar negara. Dipengaruhi elemen pemilikan dan kawalan, liputan stesen TV milik RTM yang menguruskan TV1 dan TV2 selain kumpulan Media Prima Berhad yang mengendalikan stesen TV3, NTV7, 8TV dan TV9 mengambil pendirian menyokong BN dan kurang memberi ruang kepada tokoh pembangkang dalam sebarang program bual bicara (Chamil, 2013). Penduduk berkemungkinan tidak dapat menonton siaran berita di ASTRO Awani kerana ada yang tidak berkemampuan untuk melangani membayar untuk siaran ASTRO atau sememangnya menganggap saluran media elektronik yang sedia ada sudah mencukupi untuk mendapatkan informasi terkini. Penyampaian maklumat yang lebih mudah, percuma,

cepat, berkesan dan berinovatif antara faktor menyebabkan responden lebih mempercayai saluran televisyen arus perdana.

Jadual 6.4: Sumber maklumat oleh responden mengikut *ranking* tertinggi hingga terendah mengikut jenis media

1) Media cetak	%	2) Media elektronik	%	3) Media alternatif	%	4) Lain-lain	%
a) Akhbar harian perdana bahasa Melayu	54.4	a) Siaran televisyen arus perdana	83.8	a) Media sosial	29.7	a) Rakan/jiran setempat	47.3
b) Akhbar bahasa Cina	21.4	b) Radio	18.1	b) Laman web	20.7	b) Pemimpin (taklimat/ceramah)	44.1
c) Akhbar bahasa Tamil	12.3	c) Astro Awani	14.6	c) <i>Blog</i>	20.6	c) Keluarga	29.3
d) Akhbar alternatif/politik	12.1	d) Al-Hijrah	6.6	d) Akhbar dalam talian	7.2		
e) Akhbar harian perdana bahasa Inggeris	7.1	e) Bernama TV	3.7	e) <i>SMS</i>	2.3		

Sumber: Soal selidik (2013)

Media cetak arus perdana iaitu akhbar yang diketahui lebih cenderung kepada BN seperti *Utusan Malaysia*, *Berita Harian*, *Kosmo* dan *Harian Metro* menjadi pilihan kedua tertinggi iaitu dengan mencatatkan peratusan pembacaan 54.4 peratus. Pendirian yang diambil oleh media arus perdana terhadap parti yang ingin disokong dan ditentang ditentukan oleh elemen pemilikan dan kawalan oleh kerajaan atau parti yang memerintah. Akhbar terbitan kumpulan Utusan mengambil pendirian menyokong BN dan menentang pembangkang. Akhbar alternatif/politik seperti *Harakah*, *Suara Keadilan* dan *The Rocket* turut menjadi pilihan pembaca (12.1 peratus). Di samping itu, akhbar bahasa Inggeris seperti *The Star*, *New Straits Times* dan *The Sun* turut popular dalam kalangan responden

dengan peratusan pembacaan sebanyak 7.1 peratus. Responden Cina dan India turut menjadikan akhbar bahasa ibunda mereka sebagai sumber maklumat politik.

Dalam temubual di lapangan, terdapat responden terutamanya yang berpendirian neutral atau ‘atas pagar’ menyatakan mereka telah merujuk sumber politik dalam media arus perdana akhbar *Sinar Harian* sebagai sumber maklumat politik utama. Responden lebih cenderung memilih akhbar ini berikutan informasi yang disampaikan lebih inklusif (menyeluruh tanpa bias kepada mana-mana pihak) ringkas, tepat, menarik, padat dan mudah difahami. Terdapat juga pembahagian edisi nasional dan tengah yang membolehkan mereka mengetahui dengan lebih lanjut isu semasa, ekonomi dan politik di kawasan setempat. Akhbar *Sinar Harian* juga lebih bersifat terbuka, ringkas dan bersifat neutral dengan menyiarkan berita kedua-dua blok parti politik iaitu Barisan Nasional (BN) dan Pakatan Rakyat (PR). Namun begitu, *Sinar Harian* kadangkala dilihat lebih condong dan mesra pembangkang dengan tindakan memberikan ruang kepada pembangkang secara positif di muka hadapan akhbar tersebut serta menyiarkan iklan parti pembangkang (Chamil, 2013). Sebaliknya, responden yang berpendirian ‘neutral’ kurang merujuk sumber maklumat politik daripada akhbar *Utusan Malaysia* dan *Berita Harian* kerana disebabkan mereka kurang menggemari sumber maklumat dari media cetak yang lebih berunsur kepartian dan memaparkan berita dari sebelah pihak sahaja. Akhbar *Utusan Malaysia* juga mengambil pendirian menyokong UMNO/BN dan menentang parti pembangkang.

Majoriti responden yang memperoleh maklumat politik melalui media tradisional ini (media cetak dan elektronik arus perdana) kebanyakannya adalah responden yang mempunyai taraf pendidikan dan pendapatan bulanan yang rendah. Mereka kurang pengetahuan dalam pengaplikasian teknologi ICT dan tidak berkemampuan untuk

membayar bayaran bulanan internet. Oleh yang demikian, mereka masih bergantung dengan media tradisional untuk memperoleh maklumat politik.

Dengan meledaknya penggunaan internet dan media sosial, rakyat terutamanya golongan muda banyak memperoleh maklumat melalui kesemua jaringan ini. Teknologi komunikasi moden ini membolehkan penduduk mendapatkan akses maklumat hanya di hujung jari. Responden kebanyakannya memperoleh sumber maklumat politik melalui media sosial (29.7 peratus), laman web (20.7 peratus) dan blog (20.6 peratus) (Rujuk Jadual 6.4). Populariti ketiga-tiga sumber maklumat atas talian ini ini memang tidak dapat disangkal kerana responden terutamanya golongan muda dan celik IT menjadikannya sebagai pilihan yang terbaik untuk mencari maklumat dan berhibur. Faktor sumber dan bahan yang dipaparkan oleh laman web lebih berunsur formal dan sesetengah blog menyebabkan golongan muda lebih cenderung melayari media sosial berbanding laman web yang kebanyakannya merupakan penulisan bebas pelbagai golongan masyarakat berdasarkan pandangan politik masing-masing.

Media sosial juga merupakan media yang memberi kebebasan kepada setiap parti untuk membangkitkan sesuatu isu. Dengan adanya video dan gambar yang boleh ditonton oleh pengguna media ini, rakyat/belia berpendapat bahawa kebenaran dapat diperoleh dan maklumat daripada media ini lebih dipercayai. Disamping itu, rakyat juga bebas bersuara dan memberikan pendapat serta kritikan tentang sesuatu isu yang dibangkitkan melalui media sosial. Oleh itu, belia di kawasan kajian kebanyakannya memperoleh maklumat politik daripada media sosial.

Temubual yang dijalankan menunjukkan antara laman web politik yang sering dilayari oleh responden yang ditemui adalah *Malaysiakini*, *mstar.com*, dan *suara keadilan.com* di samping *Utusan.com* dan *Berita Harian.com*. Kadar celik ilmu yang pantas

dan penyebaran maklumat yang pelbagai mendorong penduduk untuk membuat penilaian yang sewajarnya terhadap isu-isu politik yang semakin meledak. Peranan media cetak, media elektronik dan internet mempengaruhi pemikiran penduduk sekaligus mempengaruhi corak dan pola pengundian mereka. Pengaruh media mampu mendorong kepada tercetusnya sesuatu yang kurang baik dan dapat dielakkan sekiranya rakyat bijak menilai sesuatu isu. Pensyarah Jabatan Psikologi Pendidikan dan Kaunseling Universiti Malaya (UM), Dr Mariani Md Nor menyatakan pengaruh ini wujud kerana media sosial seperti blog, media cetak dan elektronik telah menjadi medium penting dalam kehidupan masyarakat hari ini. Masyarakat mudah terpengaruh dengan gaya dan cara penyampaian sekaligus membangkitkan rasa tidak puas hati. Oleh itu, masyarakat perlu menjadikannya sebagai platform yang sihat dan berupaya menilai dan memilih pemimpin yang mampu membawa perubahan kepada kejayaan kelak (Sinar Harian, 15 April 2013).

Dalam pada itu, responden turut memperoleh maklumat semasa daripada sumber-sumber lain secara langsung iaitu orang yang terdekat dengan mereka seperti ibu bapa, rakan sekerja dan saudara-mara. Selain itu, terdapat sesetengah responden yang memperoleh maklumat politik melalui ceramah oleh pemimpin parti-parti politik, majikan tempat kerja dan perbualan seharian di premis-premis perniagaan, balai raya awam dan rumah ibadat. Kajian juga mendapati majoriti responden mendapatkan maklumat politik dari rakan/jiran tetangga (47.3 peratus). Hasil dapatan kajian ini menunjukkan responden menghabiskan masa bersama jiran dengan membincangkan isu-isu politik dan pilihan raya. Dapat juga disimpulkan bahawa hubungan responden dengan jiran adalah rapat sehinggakan boleh bertukar-tukar maklumat politik meskipun kebanyakan orang menganggap politik adalah perkara sensitif untuk dibincangkan. Namun, ahli politik atau pemimpin setempat juga berperanan penting dalam menyampaikan dan menyebarkan

maklumat politik kepada rakyat. Ahli politik atau pemimpin setempat berperanan dalam menjadi pengantara antara parti politik dengan rakyat dalam memastikan agenda parti politik masing-masing difahami masyarakat. Hal ini kerana ahli politik atau pemimpin parti sering turun padang mendekati masyarakat.

Jadual 6.5: Sumber maklumat yang paling dipercayai responden

Jenis sumber maklumat yang paling dipercayai	Peratus
Media cetak	28.1
Media elektronik	27.7
Media alternatif	26.5
Lain-lain	17.8

Sumber: Soal selidik (2013)

Responden turut ditanyakan jenis sumber maklumat yang paling dipercayai. Didapati antara media cetak, media elektronik dan media alternatif adalah hampir setara iaitu antara 26 ke 28 peratus manakala sumber dari lain-lain hanya 17.8 peratus. Jumlah peratusan kepercayaan yang seimbang antara keempat-empat jenis sumber maklumat tersebut menunjukkan tahap penilaian yang matang dalam kalangan responden yang tinggal dalam skim PPR yang mempunyai pelbagai latar belakang tahap pendidikan tertinggi, jenis pekerjaan dan jumlah pendapatan yang diperoleh di samping mempunyai 3 etnik yang berbeza tersebut.

Responden paling mempercayai media cetak kerana mempunyai beberapa alasan, antaranya mereka berpendapat pihak kerajaan (BN) dan pembangkang masing-masing mempunyai akhbar yang kini boleh didapati dan dibeli di kedai-kedai yang berkenaan maka mereka boleh merujuk dan membaca berita kedua-dua versi tersebut dan boleh menilai kesahihan dan kewajaran berita tersebut disensasikan. Media cetak juga dapat difahami dan

mudah diperoleh di samping bacaan tetap terutamanya bagi golongan tua yang tidak celik IT.

Di samping itu, responden yang menyatakan paling mempercayai media elektronik kerana bersifat arus perdana, senang dilihat, mempunyai kesan audio/bunyi serta paparan gambar dan video yang menarik seterusnya dapat menarik perhatian dan minat responden yang menonton siaran televisyen yang rata-ratanya dimiliki oleh setiap isi rumah di seluruh negara. Mereka juga berpendapat maklumat atau isu yang disampaikan dalam media elektronik bersifat sensasi, berinformasi, terkini, telus, tepat dan dapat ditonton sepanjang masa.

Seterusnya, responden paling mempercayai media alternatif/internet kerana media tersebut menyediakan maklumat yang terkini, pelbagai, meluas dan pantas, memaparkan isu kedua-dua pihak sama ada BN mahupun Pakatan Rakyat/pembangkang, boleh responsif dalam bentuk komunikasi yang bersifat dua hala terutamanya maklumat yang boleh dikomen seperti dalam *facebook*, *twitter* dan sebahagian *blog*, sensasi dan menarik, adil, terbuka dan tanpa sempadan, lengkap, boleh diakses di tempat-tempat yang sesuai dengan gajet dan bentuk *online* yang pelbagai seperti broadband, wifi dan wireless, memaparkan idea dan pandangan yang bernas dan diluar ‘kotak’ pemikiran media arus perdana seperti media cetak dan elektronik, dapat didebat dan dibincangkan secara bebas, adil dan terbuka.

Selain itu, responden paling mempercayai media-media lain yang melibatkan komunikasi sesama manusia secara langsung seperti dengan keluarga, saudara-mara, jiran dan ahli politik kerana dapat berbincang dan mengeluarkan pendapat secara bersemuka dengan respon secara langsung dan segera, bersifat mesra, mempunyai ikatan tali kekeluargaan dan persaudaraan yang kukuh dan saling mempercayai serta mempunyai kaitan dan berkepentingan dengan ahli atau parti politik tertentu.

Seterusnya, 58.1 peratus responden menyatakan mereka menilai semula apa yang disampaikan dalam sumber-sumber maklumat tersebut berbanding 27.6 peratus (tidak), 9.6 peratus (tiada masa) dan 4.7 peratus (tidak perlu). Responden menilai semula apa yang disampaikan dalam sumber-sumber maklumat kerana mereka mempunyai tahap kesedaran berpolitik yang tinggi di samping mementingkan masa depan negara dan anak cucu mereka akan datang. Sebaliknya, responden yang tidak menilai apa yang disampaikan dalam sumber-sumber maklumat pula adalah kerana kerana mereka sibuk dengan kerja dan urusan masing-masing di samping percaya bulat-bulat terhadap media yang dipercayai kerana mereka merupakan individu yang partisan dan taksub dengan parti masing-masing.

6.4 Analisis Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR)

Pelancaran Dasar Perumahan Negara (DRN) adalah amat sesuai dan bertepatan dengan cabaran semasa yang dihadapi oleh industri perumahan. Adalah menjadi harapan Kerajaan untuk menjadikan DRN sebagai alat berkesan bagi memastikan keteguhan industri perumahan. DRN juga akan memberi perhatian terhadap pembangunan yang seimbang dengan penggunaan konsep pemajuan dan pembinaan perumahan yang mesra alam serta penggunaan teknologi dan inovasi baru dalam sektor perumahan. Dengan pelaksanaan DRN, sektor perumahan akan dapat menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi negara secara langsung dan merealisasikan hasrat menjadikan Malaysia sebuah negara maju dan berpendapatan tinggi menjelang tahun 2020 (KPKT, 2011).

Kerajaan komited ke arah memastikan penyediaan rumah kediaman yang mencukupi, berkualiti dan mampu dimiliki bagi memenuhi keperluan penduduk yang semakin bertambah. Komitmen ini dapat dicapai melalui strategi yang memberi keseimbangan kepada permintaan dan penawaran, memperkenalkan industri perumahan

yang cekap dan mapan serta menyediakan kemudahan awam dan persekitaran yang bersih. Dalam hubungan ini, adalah mustahak bagi Kerajaan dan sektor swasta bekerjasama untuk mewujudkan industri perumahan yang berdaya saing dan mapan. Kerjasama ini akan memberi manfaat kepada pemilik rumah dan juga pemaju perumahan.

Dalam hal ini, pembentukan Dasar Perumahan Negara (DRN) adalah tepat pada masanya untuk membantu sektor swasta menyahut seruan Kerajaan bagi mencapai matlamat menyediakan perumahan yang mencukupi dan mampu dimiliki bagi kumpulan yang memerlukan. Untuk memastikan sektor perumahan mencapai kemajuan yang diharapkan dan menyumbang secara positif kepada pertumbuhan ekonomi negara secara berterusan, DRN dijangkakan mampu menyelesaikan masalah dan cabaran yang berkaitan dengan kualiti pembinaan, isu projek perumahan terbengkalai, dan keupayaan memiliki atau menyewa rumah melalui sistem pengagihan yang efektif dalam Program Perumahan Rakyat (PPR). Oleh hal yang demikian, adalah diharapkan DRN, dengan enam (6) teras strategik dan dua puluh (20) pernyataan dasar dapat menyediakan hala tuju yang jelas kepada agensi Kerajaan di peringkat persekutuan dan negeri dalam perancangan dan pembangunan sektor perumahan yang maju dan berdaya saing (KPKT, 2011).

Dasar Perumahan Negara (DRN) diwujudkan untuk menggariskan halatuju serta dijadikan asas dalam perancangan dan pembangunan sektor perumahan di peringkat persekutuan, negeri dan tempatan. Matlamat DRN adalah untuk menyediakan rumah yang mencukupi, selesa, berkualiti, dan mampu dimiliki bagi meningkatkan kesejahteraan hidup rakyat. DRN juga diperkenalkan untuk menangani isu dan cabaran yang dihadapi oleh industri perumahan pada masa kini. Isu-isu yang kompleks dan mencabar serta cabaran memerlukan penyelesaian yang cekap bagi menjamin pertumbuhan industri yang sihat dan mapan. Untuk merealisasikan matlamat dan objektif DRN, satu pelan tindakan akan

dibentuk untuk menggariskan langkah-langkah strategik yang selaras dengan matlamat dan teras DRN. Kejayaan dalam melaksanakan DRN ini juga memerlukan kerjasama dan komitmen daripada pelbagai pihak dalam industri perumahan di negara ini. Sehubungan itu, kerjasama yang erat di antara sektor awam dan sektor swasta amatlah penting dalam menangani pelbagai isu dan cabaran yang dihadapi oleh industri perumahan. Pelaksanaan DRN akan dapat menyumbang sebanyak mungkin kepada pertumbuhan ekonomi negara walaupun ianya masih dibelenggu dengan kemungkinan yang tidak pasti pada masa hadapan (KPKT, 2011; New Straits Times, 11 February 2011).

Jadual 6.6: Pandangan responden mengenai Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR) (Peratus)

Bil.	Kenyataan	Ya	Tidak	Tidak pasti
1.	Perumahan PPR ini memberi manfaat kepada responden	98.3	0.7	0.9
2.	PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah.	98.1	0.9	0.9
3.	PPR perlu dijual kepada penghuninya agar dapat dijadikan aset kekal dan bermakna pada masa hadapan.	98.1	0.9	0.9
4.	PPR dapat menyelesaikan masalah setinggan di bandar.	95.5	2.1	2.4
5.	PPR dapat menyediakan perumahan yang mencukupi mengikut keperluan khusus golongan yang memerlukannya.	92.3	2.8	4.9
6.	DRN dapat membantu golongan yang kurang bernasib baik dan kurang mampu untuk memiliki tempat tinggal yang selesa.	75.1	3.8	21.0
7.	DRN dapat menyediakan rumah yang mencukupi, selesa, berkualiti dan mampu dimiliki bagi meningkatkan kesejahteraan hidup rakyat.	66.9	8.6	24.5
8.	DRN dapat meningkatkan keupayaan dan aksesibiliti rakyat bagi memiliki atau menyewa rumah.	64.8	3.5	31.7
9.	Pembinaan PPR ini perlu diperluaskan ke seluruh kawasan di seluruh negara	61.5	20.8	17.8
10.	DRN penting kepada pembangunan perumahan negara.	59.7	7.3	33.0
11.	DRN dapat dijadikan asas dalam perancangan dan pembangunan sektor perumahan di peringkat persekutuan, negeri dan tempatan.	54.2	4.8	41.1
12.	DRN dapat menyediakan perumahan dengan persekitaran yang selamat, sihat dan sejahtera di samping kemudahan awam yang lengkap dan	50.5	18.0	31.5

	kemudahan taman rekreasi yang bermutu.			
13.	DRN dapat menangani isu dan cabaran yang dihadapi oleh industri perumahan pada masa kini.	43.1	9.9	47.0
14.	DRN dapat menetapkan hala tuju kemapanan sektor perumahan.	39.5	7.0	53.5
15.	DRN dapat dijadikan alat yang berkesan bagi memastikan keteguhan industri perumahan.	38.9	8.2	52.9
16.	DRN dapat mewujudkan industri perumahan yang berdaya saing dan mapan.	38.8	7.1	54.1
17.	Pengetahuan responden terhadap kewujudan Dasar Perumahan Negara (DRN).	38.4	35.0	26.6
18.	Responden mengetahui bahawa Program Perumahan Rakyat (PPR) merupakan salah satu teras DRN	37.8	24.0	38.2
19.	DRN dapat menyediakan perumahan yang mencukupi dan berkualiti dengan kemudahan yang lengkap dan persekitaran yang kondusif.	35.5	19.6	44.9
20.	DRN mampu menyelesaikan masalah dan cabaran yang berkaitan dengan kualiti pembinaan, isu projek perumahan terbengkalai, dan keupayaan memiliki atau menyewa rumah melalui sistem pengagihan yang efektif dalam Program Perumahan Rakyat (PPR).	32.5	3.9	63.6
21.	Dengan pelaksanaan DRN, sektor perumahan akan dapat menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi negara secara langsung dan merealisasikan hasrat menjadikan Malaysia sebuah negara maju dan berpendapatan tinggi menjelang tahun 2020.	31.2	11.7	57.1
22.	DRN dapat menghasilkan pembangunan yang seimbang dengan penggunaan konsep pemajuan dan pembinaan perumahan yang mesra alam serta penggunaan teknologi dan inovasi baru dalam sektor perumahan.	30.9	14.3	54.8
23.	DRN dengan enam (6) teras strategik dan dua puluh (20) pernyataan dasar dapat menyediakan hala tuju yang jelas kepada agensi Kerajaan di peringkat persekutuan dan negeri dalam perancangan dan pembangunan sektor perumahan yang maju dan berdaya saing.	17.4	4.1	78.5
24.	Responden faham terhadap kandungan Dasar Perumahan Negara (DRN).	8.0	60.2	31.7

Sumber: Soal selidik (2013)

Seterusnya responden turut ditanyakan pengetahuan dan persepsi mengenai Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR). Dapatan kajian menunjukkan hanya 38.4 peratus responden menyatakan mereka tahu kewujudan Dasar

Perumahan Negara (DRN), 35.0 peratus menyatakan tidak mengetahui kewujudan dasar tersebut dan 26.6 peratus tidak pasti (Lihat Soalan 17, Jadual 6.6). Ini menunjukkan penghuni PPR yang merangkumi pelbagai latar belakang pendidikan dan ekonomi mempunyai tahap pengetahuan yang pelbagai. Hal ini disebabkan sama ada sikap mereka sama ada ambil berat ataupun tidak kisah dengan dasar dan pembangunan negara lantaran sibuk dengan kerja dan urusan harian ataupun menganggap perkara tersebut tidak penting dalam kehidupan mereka.

Daripada 38.4 peratus responden yang tahu mengenai Dasar Perumahan Negara (DRN) tersebut, hanya 8.0 peratus faham kandungan dasar kerajaan tersebut, berbanding 60.2 peratus tidak faham dan 31.7 peratus tidak pasti (Rujuk Soalan 24, Jadual 6.6). Ini kerana gaya bahasa yang digunakan dalam dokumen dasar/polisi negara tersebut terlalu formal dan sukar difahami oleh penghuni PPR yang kebanyakannya berpendidikan pada peringkat SPM sahaja. Ini menunjukkan mereka masih tidak dapat memahami hasrat kerajaan untuk menghasilkan kualiti hidup rakyat terutamanya penghuni bandar yang baik dan dapat menyumbang kepada kemajuan negara. Justeru pihak berkuasa perlu terus berusaha menerangkan kepada rakyat mengenai hasrat serta pentingnya DRN dalam bahasa yang mudah difahami untuk menghasilkan rakyat yang matang, dapat berdikari, berfikiran terbuka seterusnya dapat memberi idea atau buah fikiran kepada kerajaan untuk sama-sama menyumbang kepada pembangunan sosioekonomi negara bagi mencapai sebuah negara yang maju, seiring dengan negara-negara Eropah Barat dan Asia Timur.

Namun demikian, majoriti responden bersetuju bahawa secara umumnya DRN penting kepada pembangunan negara serta dapat dijadikan asas dalam perancangan dan pembangunan sektor perumahan di peringkat persekutuan, negeri dan tempatan (Rujuk Soalan 11, Jadual 6.6). Kerajaan akan membantu golongan yang masih belum mempunyai

rumah sendiri terutamanya di kawasan bandar atau berhampiran tempat kerja masing-masing melalui penyelarasan atau koordinasi yang berkesan dan bersefahaman antara peringkat Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri dan Kerajaan Tempatan (Wan Husin, 2013). Dapatan ini selaras dengan ciri-ciri Teori Institusionalisme iaitu dasar atau polisi yang dibentuk oleh kerajaan berdasarkan isu dan keperluan semasa. Dalam konteks kajian ini, tindakan kerajaan menyelaraskan sektor perumahan dari segi keperluan semasa dengan mewujudkan rumah PPR selari dengan Teori Institusionalisme yang mementingkan penghasilan sesuatu dasar berdasarkan keperluan untuk rakyat demi mewujudkan kesejahteraan sosial di negara ini.

Apa yang menariknya ialah majoriti golongan yang menyatakan ‘tidak pasti’ terhadap sesuatu persoalan iaitu pada soalan 13 hingga 23. Golongan tidak pasti ini merupakan golongan yang tidak mempunyai masa untuk aktiviti selain kerja masing-masing. Mereka bertolak ke tempat kerja seawal jam 6 pagi dan pulang atau tiba di rumah ada yang sehingga jam 10 atau 11 malam seterusnya rehat dan tidur kemudian keesokan paginya meneruskan aktiviti kerja seperti biasa. Ini menyebabkan mereka tiada masa untuk diluahkan bagi aktiviti ilmu dan bersosial maka hidup mereka hanya berfokuskan kepada kerja melainkan 2 hari cuti pada hujung minggu iaitu Sabtu dan Ahad, itupun jika mereka tidak terlibat dengan syif. Golongan ini juga tidak mendapat maklumat yang tepat dan menyeluruh serta senang difahami mengenai polisi atau dasar kerajaan.

Selain itu, golongan ini juga dikatakan golongan atas pagar yang tidak atau jarang berpartisipasi dalam aktiviti sosial dan politik. Golongan ini juga menjadi ‘penentu’ kepada kemenangan atau kekuatan terakhir sokongan kepada parti politik yang bertanding dalam pilihan raya. Justeru, pihak yang berkenaan perlu membuat sesuatu agar golongan ini dapat memahami aspirasi atau harapan sesuatu pihak sama ada kerajaan atau parti politik agar

mereka dapat bersama-sama dengan rakyat yang lain untuk menyumbang kepada proses sosialisasi dan berpartisipasi dalam sistem demokrasi negara iaitu politik dan pilihan raya. Ini penting agar semua pihak dapat berganding bahu dalam menentu dan menjayakan proses pembangunan dan kemajuan insan dan fizikal negara.

Jadual 6.7: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Adakah anda tahu kewujudan Dasar Perumahan Negara (DRN)” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

Jawapan	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu		Jumlah
	BN	PR	
Ya	63.0%	37.0%	100%
Tidak	55.3%	44.7%	100%
Tidak pasti	62.0%	38.0%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 50 peratus responden yang tahu kewujudan DRN menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu (Lihat Jadual 6.7). Majoriti responden yang tahu dengan kewujudan DRN menyokong BN kerana mereka mengambil tahu kewujudan dasar negara tersebut melalui sumber maklumat arus perdana sama ada media cetak mahupun media elektronik. Mereka juga adalah penyokong BN/kerajaan yang setia dan bersetuju dengan apa juga dasar yang dirancang oleh kerajaan/BN. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 5.393^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.067, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 6.8 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Jadual 6.9: Ujian Taburan Silang antara persoalan “DRN penting kepada pembangunan perumahan negara” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

Jawapan	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu		Jumlah
	BN	PR	
Ya	63.2%	36.8%	100%
Tidak	46.2%	53.8%	100%
Tidak pasti	57.5%	42.5%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 50 peratus responden menyatakan “DRN penting kepada pembangunan perumahan negara” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu (Lihat Jadual 6.9). Majoriti responden bersikap positif dengan dasar kerajaan dan mengakui kepentingan DRN kepada rakyat dan juga untuk perkembangan dasar perumahan negara dengan harapan kerajaan terus memberi perhatian untuk memastikan semua rakyat akan memiliki aset terpenting iaitu rumah bagi memastikan kesejahteraan hidup rakyat dijaga dan terjamin. Dapatan ini juga selaras dengan Teori Ruangan Pengundian bahawa kerajaan atau parti yang memperjuangkan kebajikan rakyat dengan trek rekod yang baik dan terbukti dilaksanakan dalam tempoh penguasaan sesuatu kerajaan atau parti itu akan disokong dan terbukti BN telah menang di kawasan Daerah Mengundi yang mempunyai PPR ini. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 9.813^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.007, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 6.10 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Mereka juga menyatakan DRN dapat menyediakan rumah yang mencukupi, selesa, berkualiti dan mampu dimiliki bagi meningkatkan kesejahteraan hidup rakyat dan dapat

membantu golongan yang kurang bernasib baik dan kurang mampu untuk memiliki tempat tinggal yang selesa (Rujuk Soalan 1 hingga 8, Jadual 6.6). Garis panduan serta peraturan yang berkaitan dengan perumahan yang mengutamakan rakyat oleh kerajaan adalah penting bagi mewujudkan persekitaran kehidupan masyarakat yang dijamin haknya dalam segala urusan yang berkaitan dengan pemilikan serta kualiti rumah yang diduduki oleh pemilik (Mohd Shahrin, 2014). Ini adalah penting agar penghuni rumah dapat tinggal dalam rumah dengan hati yang tenang, selesa, selamat di samping dapat membantu semaksimum mungkin golongan yang tidak mampu memiliki rumah agar dapat memiliki rumah sendiri.

Jadual 6.11: Ujian Taburan Silang antara persoalan “DRN dapat menyediakan rumah yang mencukupi, selesa, berkualiti dan mampu dimiliki bagi meningkatkan kesejahteraan hidup rakyat” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

Jawapan	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu		Jumlah
	BN	PR	
Ya	65.5%	34.5%	100%
Tidak	28.3%	71.7%	100%
Tidak pasti	56.5%	43.5%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 50 peratus responden menyatakan “DRN dapat menyediakan rumah yang mencukupi, selesa, berkualiti dan mampu dimiliki bagi meningkatkan kesejahteraan hidup rakyat” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu (Lihat Jadual 6.11). Responden yang menyokong BN bersetuju bahawa DRN dapat menyediakan rumah yang mencukupi, selesa, berkualiti dan mampu dimiliki bagi meningkatkan kesejahteraan hidup rakyat. Mereka berkeyakinan setiap dasar perumahan yang diperkenalkan Kerajaan BN akan memastikan rakyat dapat hidup dengan selesa demi kemakmuran bersama. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah

48.847^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 6.12 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Jadual 6.13: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat menyediakan perumahan yang mencukupi mengikut keperluan khusus golongan yang memerlukannya” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

Jawapan	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu		Jumlah
	BN	PR	
Ya	61.6%	38.4%	100%
Tidak	16.7%	83.3%	100%
Tidak pasti	55.8%	44.2%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 50 peratus responden menyatakan “PPR dapat menyediakan perumahan yang mencukupi mengikut keperluan khusus golongan yang memerlukannya” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu (Lihat Jadual 6.13). Bagi responden yang menyokong BN, tradisi membela rakyat demi menjamin kemakmuran negara tersemat dalam hati dan sanubari mereka seterusnya memastikan mereka terus menyokong BN dalam pilihan raya. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 24.924^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 6.14 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Bagi soalan yang melibatkan aspek halatuju industri perumahan, inovasi, prospek ekonomi perumahan dan perancangan strategik perumahan di negara ini, majoriti (Lihat Soalan 8, 11 dan 14, Jadual 6.6) responden tidak memahami dengan ciri-ciri dalam dasar

perumahan tersebut kerana mereka tidak memahami aspek-aspek teknikal serta terma-terma yang sukar dan komplikated tersebut sebaliknya mereka hanya mahukan unit perumahan ditambah dari semasa ke semasa dengan kadar harga serta logistik kedudukan perumahan yang sewajarnya iaitu berdekatan dengan pusat kemudahan ekonomi dan sosial serta mempunyai tahap keselamatan yang baik dan diyakini.

Apabila ditanya mengenai pengetahuan responden berkenaan Program Perumahan Rakyat (PPR) yang merupakan salah satu teras DRN, jumlah yang mengiyakan, menidakkan serta tidak pasti adalah seimbang. Ini kerana mereka tidak membaca dengan teliti kandungan atau intipati DRN. Ini disebabkan mereka sama ada sibuk atau tidak memahami objektif pembentukan DRN di samping tidak mendapatkan penerangan atau penjelasan yang lebih lanjut oleh pihak berkuasa mengenai teras-teras yang terdapat dalam DRN tersebut.

Responden juga bersetuju bahawa PPR dapat menyelesaikan masalah setingan serta memenuhi keperluan perumahan di kawasan bandar di samping dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah dan mereka juga bersetuju bahawa rumah PPR perlu dijual kepada penghuninya agar dapat dijadikan aset kekal dan bermakna pada masa hadapan. Ini menunjukkan projek pembangunan perumahan PPR yang direalisasikan kerajaan hingga masa kini mendapat sokongan rakyat dan perlu diteruskan dari semasa ke semasa bagi menghasilkan kualiti hidup penghuni bandar yang baik, mapan serta selesa.

Jadual 6.15: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

Jawapan	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu		Jumlah
	BN	PR	
Ya	60.5%	39.5%	100%
Tidak	20.0%	80.0%	100%
Tidak pasti	50.0%	50.0%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 50 peratus responden menyatakan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu (Lihat Jadual 6.15). Majoriti responden yang menyokong BN bersetuju dengan kenyataan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” kerana mereka yakin bahawa Kerajaan BN bersungguh-sungguh berusaha untuk memastikan rakyat dapat tinggal dalam rumah yang selesa sama ada menyewa mahupun bagi memiliki rumah sendiri.

Jadual 6.17: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan etnik

Jawapan	Etnik				Jumlah
	Melayu	Cina	India	Bumiputera Sabah/Sarawak	
Ya	74.0%	16.1%	12.3%	2.4%	100%
Tidak	37.2%	43.6%	17.9%	1.3%	100%
Tidak pasti	30.6%	37.1%	30.0%	2.3%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 7.210^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.027, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 6.16 dalam Lampiran). Ini

menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Bahagian ini membincangkan mengenai perkaitan pembolehubah antara etnik dengan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara”. Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden Melayu lebih mengiyakan pernyataan di atas berbanding responden berbangsa Cina, India dan Bumiputera Sabah/Sarawak (Lihat Jadual 6.17). Ini kerana responden Melayu yakin dengan dasar perumahan yang diperkenalkan oleh pemimpin mereka untuk memastikan kebajikan sosial dan kualiti hidup bangsa mereka terbela melalui kediaman atau ke arah pemilikan rumah sendiri terutamanya bagi penghuni bandar. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi ketiga-tiga jawapan ialah 206.094^a dengan df=6. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 6.18 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara etnik-etnik tersebut.

Jadual 6.19: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan jantina

Jawapan	Jantina		Jumlah
	Lelaki	Perempuan	
Ya	67.7%	32.3%	100%
Tidak	66.7%	33.3%	100%
Tidak pasti	39.9%	60.1%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Bahagian ini membincangkan mengenai perkaitan pembolehubah antara jantina dengan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara”. Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden lelaki lebih mengiyakan pernyataan di atas berbanding responden perempuan (Lihat Jadual 6.19). Kaum lelaki lebih berfikiran terbuka

dan matang dalam memutuskan kehidupan mereka terutamanya bagi yang sudah berumahtangga. Bagi mereka, dasar perumahan yang mementingkan kesejahteraan sosial dan kualiti hidup adalah penting bagi menghasilkan kehidupan yang tenang dan bahagia. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi kedua-dua jawapan ialah 74.493^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 6.20 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara kedua-dua jenis jantina tersebut.

Jadual 6.21: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan status perkahwinan

Jawapan	Status perkahwinan				Jumlah
	Bujang	Berkahwin	Duda	Janda	
Ya	20.5%	75.7%	0.8%	3.0%	100%
Tidak	34.6%	64.1%	0.0%	1.3%	100%
Tidak pasti	22.7%	73.9%	1.1%	2.3%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden berkahwin lebih mengiyakan pernyataan di atas berbanding responden bujang, duda dan janda (Lihat Jadual 6.21). golongan yang sudah berkahwin terbukti sudah teruji dalam kehidupan mereka dengan tanggungjawab sebagai ketua keluarga bagi memastikan ahli-ahli keluarga iaitu isteri dan anak-anak dapat hidup dengan selesa. Mereka inginkan suatu dasar perumahan yang baik dan mementingkan tanggungjawab sosial untuk menghasilkan keluarga yang bahagia, tenang dan dapat menyumbang kepada pembangunan keluarga dan negara. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi kedua-dua jawapan ialah 9.548^a dengan df=6. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.005, iaitu $p > .05$ (Lihat Jadual 6.22 dalam Lampiran). Ini

menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara keempat-empat jenis status perkahwinan tersebut.

Jadual 6.23: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan jenis pekerjaan

Jenis pekerjaan	Jawapan			Jumlah
	Ya	Tidak	Tidak pasti	
Kakitangan kerajaan	75.8%	8.1%	16.1%	100%
Kakitangan swasta	67.7%	10.6%	21.7%	100%
Kilang	33.3%	0.0%	66.7%	100%
Buruh	50.0%	20.0%	30.0%	100%
Sendiri	67.7%	3.0%	29.3%	100%
Berniaga	54.6%	8.7%	36.7%	100%
Pesara	91.6%	4.2%	4.2%	100%
Belajar	79.2%	15.3%	5.6%	100%
Suri rumah	40.4%	1.8%	57.8%	100%
Tidak bekerja	42.3%	17.9%	39.7%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden pesara lebih mengiyakan pernyataan di atas berbanding responden-responden mengikut jenis-jenis pekerjaan yang lain (Lihat Jadual 6.23). Golongan yang telah bersara majoritinya bersetuju dengan peranan DRN dalam pembangunan negara. Mereka telah melalui era pekerjaan yang lama dan mempunyai pengalaman bekerja dan mengurus keluarga yang lebih luas berbanding mereka yang masih bekerja. Justeru, mereka mengharapkan dasar perumahan yang telah diwujudkan Kerajaan dapat membantu rakyat terutamanya golongan yang masih belum mempunyai rumah kerana rumah adalah aset yang penting dalam kehidupan dan dikatakan dapat membentuk budaya hidup keluarga yang positif, bahagia dan dapat menyumbang kepada pembangunan sosioekonomi negara. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi 10 jawapan ialah 199.651^a dengan df=18. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000,

iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 6.24 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara 10 jenis pekerjaan tersebut.

Jadual 6.25: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan etnik

Jawapan	Etnik				Jumlah
	Melayu	Cina	India	Bumiputera Sabah/Sarawak	
Ya	57.2%	24.7%	15.8%	2.3%	100%
Tidak	40.0%	40.0%	20.0%	0.0%	100%
Tidak pasti	50.0%	50.0%	0.0%	0.0%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Bahagian ini membincangkan mengenai perkaitan pembolehubah antara etnik dengan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah”. Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden Melayu lebih mengiyakan pernyataan di atas berbanding responden berbangsa Cina, India dan Bumiputera Sabah/Sarawak (Lihat Jadual 6.25). Responden Melayu lebih ramai menjadi migran luar bandar-bandar serta merupakan golongan berpendapatan rendah dan mereka memerlukan rumah untuk menetap dan berehat setelah penat bekerja. Justeru, mereka majoritinya bersetuju penyediaan rumah PPR meskipun rumah bertingkat kerana kekangan tanah yang terhad di bandar. Mereka yang berpendapatan rendah tidak mempunyai pilihan untuk tinggal di rumah apa yang digelar sebagai ‘rumah sarang burung’ iaitu rumah bertingkat-tingkat, ditambah pula dengan nilai hartanah yang tinggi di bandar. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi ketiga-tiga jawapan ialah 6.183^a dengan df=6. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.003, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 6.26 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara etnik-etnik tersebut.

Jadual 6.27: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan jantina

Jawapan	Jantina		Jumlah
	Lelaki	Perempuan	
Ya	58.7%	41.3%	100%
Tidak	60.0%	40.0%	100%
Tidak pasti	30.0%	70.0%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Bahagian ini membincangkan mengenai perkaitan pembolehubah antara jantina dengan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah”. Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden lelaki lebih mempunyai pandangan atau pendirian yang tetap sama ada ‘ya’ atau ‘tidak’ manakala responden wanita berpendirian ‘tidak pasti’ (Lihat Jadual 6.27). Responden lelaki lebih menyokong penyediaan rumah PPR untuk memenuhi keperluan hidup. Meskipun setiap unit rumah PPR adalah kecil dan bersebelahan antara satu sama lain namun orang lelaki bersifat ‘simple’ atau mudah dan bersederhana terutamanya yang berpendapatan rendah. Bagi mereka, rumah yang mempunyai ruang asas seperti bilik tidur, ruang tamu, bilik air dan dapur sudah memadai untuk mereka tinggal, bersesuaian dengan kadar sewa yang mereka bayar dengan harga yang murah dan berpatutan. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi ketiga-tiga jawapan ialah 3.375^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p > .05$ (Lihat Jadual 6.28 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara kedua-dua jenis jantina tersebut.

Jadual 6.29: Ujian Taburan Silang antara persoalan persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan status perkahwinan

Jawapan	Status perkahwinan				Jumlah
	Bujang	Berkahwin	Duda	Janda	
Ya	22.6%	73.9%	0.9%	2.7%	100%
Tidak	0.0%	100%	0.0%	0.0%	100%
Tidak pasti	10.0%	90.0%	0.0%	0.0%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden berkahwin lebih mengiyakan pernyataan di atas berbanding responden bujang, duda dan janda (Lihat Jadual 6.29). Responden berkahwin lebih bersetuju dengan penyediaan rumah PPR untuk memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan yang berpendapatan rendah kerana mereka sedar akan tanggungjawab untuk menguruskan keluarga sama ada dari segi ekonomi dan juga keperluan sosial atau kerohanian yang baik. Mereka lebih merasai dan berpengalaman dalam menghadapi dugaan dan ujian dalam hidup berbanding golongan bujang yang hanya mengurus diri sendiri sahaja. Golongan yang telah berkahwin mementingkan rumah untuk didiami ahli-ahli keluarga masing-masing kerana rumah yang selesa dan mempunyai fungsi asas yang baik akan menjamin kebahagiaan dan ketenangan hidup. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi kedua-dua jawapan ialah 4.904^a dengan df=6. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.006, iaitu $p > .05$ (Lihat Jadual 6.30 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara keempat-empat jenis status perkahwinan tersebut.

Jadual 6.31: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan jenis pekerjaan

Jenis pekerjaan	Jawapan			Jumlah
	Ya	Tidak	Tidak pasti	
Kakitangan kerajaan	100%	0.0%	0.0%	100%
Kakitangan swasta	94.4%	2.5%	3.1%	100%
Kilang	100%	0.0%	0.0%	100%
Buruh	80.0%	20.0%	0.0%	100%
Sendiri	100%	0.0%	0.0%	100%
Berniaga	97.4%	0.0%	2.6%	100%
Pesara	100%	0.0%	0.0%	100%
Belajar	100%	0.0%	0.0%	100%
Suri rumah	98.2%	1.8%	0.0%	100%
Tidak bekerja	100%	0.0%	0.0%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, 100 peratus responden kakitangan kerajaan lebih mengiyakan pernyataan di atas berbanding responden-responden mengikut jenis-jenis pekerjaan yang lain (Lihat Jadual 6.31). Bagi keseluruhan kategori pekerjaan, kesemua kelas pekerja bersikap rasional dan bersetuju dengan dasar kerajaan untuk menyediakan rumah mampu milik di kawasan bandar. Bagi mereka rumah adalah aset terpenting di kawasan bandar kerana kehidupan berumah akan membentuk sahsiah dan budaya hidup mereka yang positif, teratur dan juga dapat hidup bermasyarakat serta saling memerlukan antara satu sama lain. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi 10 jawapan ialah 72.030^a dengan df=18. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 6.32 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara 10 jenis pekerjaan tersebut.

Jadual 6.33: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan umur

Jawapan	Umur				Jumlah
	21-30 tahun	31-40 tahun	41-50 tahun	51 tahun dan ke atas	
Ya	24.5%	18.5%	32.6%	24.4%	100%
Tidak	0.0%	60.0%	40.0%	0.0%	100%
Tidak pasti	10.0%	50.0%	40.0%	0.0%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden kesemua kategori umur adalah hampir setara dalam mengiyakan pernyataan di atas (Lihat Jadual 6.33). Ini menunjukkan tahap pemikiran dan penerimaan responden pada semua peringkat umur adalah matang dalam menilai kepentingan sesuatu perancangan atau dasar yang dibuat oleh kerajaan. Namun terdapat juga responden yang berumur 31-40 tahun serta berumur 41-50 tahun yang tidak bersetuju serta tidak pasti dengan fungsi PPR untuk memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah kerana mereka mahukan harga rumah PPR yang dijual perlu diturunkan lagi serta penyelenggaraan lif dan perkhidmatan kebersihan dipertingkatkan lagi agar kehidupan rakyat yang tinggal dalam skim PPR lebih selesa dan bersifat lebih mampu milik.

Keputusan analisis ujian korelasi Spearman menunjukkan bahawa perhubungan antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan umur adalah signifikan (nilai pekali korelasi $r = -0.75$, $p > .05$) (Lihat Jadual 6.34 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perhubungan antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan umur dengan kekuatan korelasi yang kuat. Berdasarkan kepada keputusan analisis ini, dapat dibuat kesimpulan bahawa dalam populasi penghuni

PPR, persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” adalah berhubung kait dengan umur responden.

Jadual 6.35: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan tahap kelulusan tertinggi

Tahap kelulusan tertinggi	Jawapan			Jumlah
	Ya	Tidak	Tidak pasti	
Tiada kelulusan	100%	0.0%	0.0%	100%
Penilaian Darjah Lima/UPSR	98.9%	1.1%	0.0%	100%
SRP/LCE/PMR	94.5%	0.0%	5.5%	100%
MCE/SPM	99.0%	1.0%	0.0%	100%
STP/HSC/STPM	100%	0.0%	0.0%	100%
STAM	100%	0.0%	0.0%	100%
Sijil	100%	0.0%	0.0%	100%
Diploma	100%	0.0%	0.0%	100%
Ijazah Sarjanamuda	87.5%	5.6%	6.9%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden kesemua kategori tahap kelulusan tertinggi adalah majoriti (80 peratus dan ke atas) dalam mengiyakan pernyataan di atas (Lihat Jadual 6.35). Majoriti responden kesemua tahap kelulusan bersetuju dengan pernyataan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” kerana mereka yakin program perumahan mampu milik yang diperkenalkan oleh Kerajaan untuk penghuni bandar tersebut dapat menyelesaikan masalah perumahan di bandar seterusnya memastikan penghuni PPR tersebut dapat berurusan terutamanya bekerja dengan kadar ketersampaian antara rumah dengan tempat kerja dengan lebih dekat dan cepat di samping kemudahan pengangkutan awam yang efisien.

Keputusan analisis ujian korelasi Spearman menunjukkan bahawa perhubungan antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan tahap kelulusan tertinggi adalah signifikan (nilai pekali

korelasi $r = 0.58$, $p > .05$) (Lihat Jadual 6.36 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perhubungan antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan tahap kelulusan tertinggi dengan kekuatan korelasi yang sederhana kuat. Berdasarkan kepada keputusan analisis ini, dapat dibuat kesimpulan bahawa dalam populasi penghuni PPR, persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan tahap kelulusan tertinggi responden adalah berkait.

Jadual 6.37: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan

Pendapatan seluruh isirumah sebulan	Jawapan			Jumlah
	Ya	Tidak	Tidak pasti	
RM1000 dan ke bawah	48.0%	10.5%	41.4%	100%
RM1001-RM2000	58.7%	6.8%	34.5%	100%
RM2001-RM3000	65.2%	5.2%	29.6%	100%
RM3001-RM4000	66.7%	0.0%	33.3%	100%
RM4001-RM5000	50.5%	26.4%	23.1%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden kesemua kategori pendapatan seluruh isirumah adalah majoriti dalam mengiyakan pernyataan di atas (Lihat Jadual 6.37). Majoriti responden bersetuju dengan pernyataan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” kerana skim PPR tersebut adalah bermanfaat kepada seluruh penghuni bandar yang tidak mempunyai rumah. Meskipun mereka hanya menyewa namun mereka diberi peluang oleh Kerajaan untuk membeli unit rumah tersebut bergantung kepada persetujuan dan kemampuan masing-masing.

Keputusan analisis ujian korelasi Spearman menunjukkan bahawa perhubungan antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan

berpendapatan rendah” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan adalah signifikan (nilai pekali korelasi $r = - 0.780$, $p > .05$) (Lihat Jadual 6.38 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perhubungan antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan dengan kekuatan korelasi yang kuat. Berdasarkan kepada keputusan analisis ini, dapat dibuat kesimpulan bahawa dalam populasi penghuni PPR, persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” berhubung kait dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan.

Jadual 6.39: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan umur

Jawapan	Umur				Jumlah
	21-30 tahun	31-40 tahun	41-50 tahun	51 tahun dan ke atas	
Ya	22.3%	21.8%	29.5%	26.5%	100%
Tidak	39.7%	9.0%	30.8%	20.5%	100%
Tidak pasti	24.1%	16.7%	39.1%	20.1%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden kesemua kategori umur adalah hampir setara dalam mengiyakan pernyataan di atas (Lihat Jadual 6.39). Ini menunjukkan tahap pemikiran dan penerimaan responden pada semua peringkat umur adalah matang dalam menilai kepentingan sesuatu perancangan atau dasar yang dibuat oleh kerajaan. Keputusan analisis ujian korelasi Spearman menunjukkan bahawa perhubungan antara persoalan ‘DRN penting kepada pembangunan perumahan negara’ dengan umur adalah tidak signifikan (nilai pekali korelasi $r = - 0.81$, $p > .05$) (Lihat Jadual 6.40 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perhubungan antara persoalan ‘DRN penting kepada pembangunan perumahan negara dengan umur dengan kekuatan korelasi yang kuat. Berdasarkan kepada keputusan analisis ini, dapat dibuat kesimpulan bahawa dalam

populasi penghuni PPR, persoalan ‘DRN penting kepada pembangunan perumahan negara’ dengan umur berhubung kait dengan umur responden.

Jadual 6.41: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan tahap kelulusan tertinggi

Tahap kelulusan tertinggi	Jawapan			Jumlah
	Ya	Tidak	Tidak pasti	
Tiada kelulusan	34.4%	15.6%	53.9%	100%
Penilaian Darjah Lima/UPSR	33.9%	12.2%	53.9%	100%
SRP/LCE/PMR	40.7%	0.0%	59.3%	100%
MCE/SPM	62.8%	7.8%	29.4%	100%
STP/HSC/STPM	75.8%	0.0%	24.2%	100%
STAM	40.0%	0.0%	60.0%	100%
Sijil	81.2%	9.4%	9.4%	100%
Diploma	81.3%	4.3%	14.4%	100%
Ijazah Sarjanamuda	84.7%	5.6%	9.7%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden kesemua kategori tahap kelulusan tertinggi bagi sijil, diploma dan ijazah sarjanamuda adalah majoriti (80 peratus dan ke atas) dalam mengiyakan pernyataan di atas (Lihat Jadual 6.41). Responden yang mempunyai tahap kelulusan yang tinggi mempunyai tahap pemikiran dan penaaakuan yang lebih baik, bermaklumat dan lebih rasional seterusnya dengan majoritinya bersetuju bahawa DRN penting kepada pembangunan negara.

Keputusan analisis ujian korelasi Spearman menunjukkan bahawa perhubungan antara persoalan ‘DRN penting kepada pembangunan perumahan negara’ dengan tahap kelulusan tertinggi adalah tidak signifikan (nilai pekali korelasi $r = -0.756$, $p > .05$) (Lihat Jadual 6.42 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa tidak terdapat perhubungan antara persoalan ‘DRN penting kepada pembangunan perumahan negara’ dengan umur dengan kekuatan korelasi yang kuat. Berdasarkan kepada keputusan analisis ini, dapat dibuat

kesimpulan bahawa dalam populasi penghuni PPR, persoalan ‘DRN penting kepada pembangunan perumahan negara’ dengan tahap kelulusan tertinggi responden adalah berhubung kait.

Jadual 6.43: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan

Pendapatan seluruh isirumah sebulan	Jawapan			Jumlah
	Ya	Tidak	Tidak pasti	
RM1000 dan ke bawah	48.0%	10.5%	41.4%	100%
RM1001-RM2000	58.7%	6.8%	34.5%	100%
RM2001-RM3000	65.2%	5.2%	29.6%	100%
RM3001-RM4000	66.7%	6.9%	40.0%	100%
RM 4001-RM5000	50.5%	26.4%	23.1%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden kesemua kategori pendapatan seluruh isirumah adalah majoriti dalam mengiyakan pernyataan di atas (Lihat Jadual 6.43). Semua kategori pendapatan bersetuju dengan persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” kerana kesemuanya yakin bahawa dasar perumahan negara tersebut mampu menyediakan rakyat ke arah mempunyai rumah mampu milik sendiri dengan dasar-dasar serta program-program perumahan perumahan yang menguntungkan rakyat demi menjamin kesejahteraan sosial rakyat di negara ini.

Keputusan analisis ujian korelasi Spearman menunjukkan bahawa perhubungan antara persoalan ‘DRN penting kepada pembangunan perumahan negara’ dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan adalah signifikan (nilai pekali korelasi $r = -0.799$, $p > .05$) (Lihat Jadual 6.44 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perhubungan antara persoalan ‘DRN penting kepada pembangunan perumahan negara’ dengan umur dengan kekuatan korelasi yang kuat. Berdasarkan kepada keputusan analisis ini, dapat dibuat kesimpulan bahawa dalam populasi penghuni PPR, persoalan ‘DRN penting kepada

pembangunan perumahan negara' berhubung kait dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan.

Jadual 6.45: Pandangan responden mengenai Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR) mengikut tiga (3) wilayah yang dibahagikan dalam 25 PPR di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (Ya - Peratus)

Bil.	Kenyataan	Wilayah Utara	Wilayah Tengah/ Pusat Bandar	Wilayah Selatan	Jumlah
1.	Perumahan PPR ini memberi manfaat kepada responden	48.5	14.4	37.1	100
2.	PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah.	48.6	14.4	37.0	100
3.	PPR perlu dijual kepada penghuninya agar dapat dijadikan aset kekal dan bermakna pada masa hadapan.	48.0	14.4	37.7	100
4.	PPR dapat menyelesaikan masalah setinggan di bandar.	48.6	14.8	36.6	100
5.	PPR dapat menyediakan perumahan yang mencukupi mengikut keperluan khusus golongan yang memerlukannya.	47.1	15.3	37.6	100
6.	DRN dapat membantu golongan yang kurang bernasib baik dan kurang mampu untuk memiliki tempat tinggal yang selesa.	51.2	10.5	38.4	100
7.	DRN dapat menyediakan rumah yang mencukupi, selesa, berkualiti dan mampu dimiliki bagi meningkatkan kesejahteraan hidup rakyat.	51.2	10.5	38.3	100
8.	DRN dapat meningkatkan keupayaan dan aksesibiliti rakyat bagi memiliki atau menyewa rumah.	53.1	9.7	37.2	100
9.	Pembinaan PPR ini perlu diperluaskan ke seluruh kawasan di seluruh negara	44.4	22.1	33.5	100
10.	DRN penting kepada pembangunan perumahan negara.	49.7	10.0	40.3	100
11.	DRN dapat dijadikan asas dalam perancangan dan pembangunan sektor perumahan di peringkat persekutuan, negeri dan tempatan.	47.2	9.7	43.1	100
12.	DRN dapat menyediakan perumahan dengan persekitaran yang selamat,	48.5	11.1	40.4	100

	sihat dan sejahtera di samping kemudahan awam yang lengkap dan kemudahan taman rekreasi yang bermutu.				
13.	DRN dapat menangani isu dan cabaran yang dihadapi oleh industri perumahan pada masa kini.	44.7	13.0	42.3	100
14.	DRN dapat menetapkan hala tuju kemapanan sektor perumahan.	49.3	9.0	41.7	100
15.	DRN dapat dijadikan alat yang berkesan bagi memastikan keteguhan industri perumahan.	40.1	12.5	47.4	100
16.	DRN dapat mewujudkan industri perumahan yang berdaya saing dan mapan.	43.6	12.5	43.9	100
17.	Pengetahuan responden terhadap kewujudan Dasar Perumahan Negara (DRN).	46.5	19.8	33.7	100
18.	Responden mengetahui bahawa Program Perumahan Rakyat (PPR) merupakan salah satu teras DRN	44.3	19.1	36.6	100
19.	DRN dapat menyediakan perumahan yang mencukupi dan berkualiti dengan kemudahan yang lengkap dan persekitaran yang kondusif.	51.8	9.2	38.9	100
20.	DRN mampu menyelesaikan masalah dan cabaran yang berkaitan dengan kualiti pembinaan, isu projek perumahan terbengkalai, dan keupayaan memiliki atau menyewa rumah melalui sistem pengagihan yang efektif dalam Program Perumahan Rakyat (PPR).	44.7	14.4	40.9	100
21.	Dengan pelaksanaan DRN, sektor perumahan akan dapat menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi negara secara langsung dan merealisasikan hasrat menjadikan Malaysia sebuah negara maju dan berpendapatan tinggi menjelang tahun 2020.	43.4	11.1	45.5	100
22.	DRN dapat menghasilkan pembangunan yang seimbang dengan penggunaan konsep pemajuan dan pembinaan perumahan yang mesra alam serta penggunaan teknologi dan inovasi baru dalam sektor	44.2	10.6	45.2	100

	perumahan.				
23.	DRN dengan enam (6) teras strategik dan dua puluh (20) pernyataan dasar dapat menyediakan hala tuju yang jelas kepada agensi Kerajaan di peringkat persekutuan dan negeri dalam perancangan dan pembangunan sektor perumahan yang maju dan berdaya saing.	43.5	14.5	41.9	100
24.	Responden faham terhadap kandungan Dasar Perumahan Negara (DRN).	46.5	19.8	33.7	100

Sumber: Soal selidik (2013)

Jadual 6.45 menunjukkan Pandangan responden mengenai Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR) mengikut tiga (3) wilayah yang dibahagikan dalam 25 PPR di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur. Secara keseluruhannya dapatan kajian menunjukkan bahawa responden yang tinggal di wilayah utara dan selatan lebih mengiyakan persoalan-persoalan mengenai Dasar Perumahan Negara (DRN) dan PPR. Responden yang tinggal di wilayah utara dan selatan lebih bersikap positif dengan dasar atau program mengenai perumahan disebabkan pentingnya bagi mereka keperluan untuk mempunyai rumah mampu milik di samping merupakan penyokong kerajaan berbanding responden yang tinggal di wilayah tengah atau pusat bandar yang lebih bersikap kritikal atau mempunyai kecenderungan untuk menyokong parti pembangkang. Keadaan ini disebabkan oleh tekanan hidup tinggal di kawasan tengah bandaraya di samping perolehan sumber maklumat politik yang lebih memihak kepada parti pembangkang berbanding sumber maklumat arus perdana yang memihak kepada kerajaan.

Jadual 6.46: Pandangan responden terhadap implikasi pembentukan Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR)

Bil.	Kenyataan	Setuju	Tidak setuju	Tidak pasti
1.	PPR bertujuan menyelesaikan masalah perumahan di bandar	87.7	3.5	8.9
2.	PPR bermanfaat kepada golongan muda untuk memiliki rumah sendiri	85.2	7.2	7.6
3.	DRN dapat memastikan perumahan negara mementingkan tanggungjawab sosial negara	74.8	2.2	22.9
4.	DRN dapat menyelesaikan masalah perumahan negara	71.7	7.3	21.0
5.	PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar	25.1	21.7	53.2
6.	DRN menjejaskan pihak swasta untuk mendapat keuntungan melalui industri perumahan negara	24.3	39.5	36.2
7.	PPR merupakan agenda kerajaan (BN) untuk mendapatkan sokongan/undi dalam pilihan raya	24.2	24.6	51.2
8.	PPR dapat memecahkan dominasi politik etnik tertentu di kawasan bandar	16.0	24.3	59.7
9.	PPR merupakan proksi kepada kerajaan (BN) untuk memecahkan undi parti pembangkang di kawasan bandar	13.7	26.4	60.0

Sumber: Soal selidik (2013)

Bagi soalan mengenai implikasi pelaksanaan DRN, majoriti responden bersetuju bahawa dasar perumahan tersebut memberikan kesan positif kepada sektor perumahan negara dan mengutamakan tanggungjawab sosial kepada rakyat di negara ini (Lihat Jadual 6.46). Ini menunjukkan secara dasarnya DRN dapat dijadikan strategi yang konsisten dan terancang untuk memastikan rakyat di negara ini dapat memiliki aset terpenting dalam kehidupan iaitu rumah mampu milik kerana ia merupakan keperluan asas untuk menjamin kesejahteraan dan peningkatan kualiti hidup rakyat. Selain itu, responden melihat DRN tidak menjejaskan pihak swasta dalam menghasilkan rumah kos sederhana dan tinggi

kerana jumlah unit kos tinggi bergantung kepada keperluan dan golongan yang mempunyai pendapatan tinggi tidak seramai golongan berpendapatan rendah.

Namun demikian, apabila ditanya mengenai fungsi perumahan PPR sebagai proksi kepada kerajaan untuk mengukuhkan sokongan kepada mereka, majoriti responden menyatakan mereka tidak pasti dengan agenda tersebut. Mereka bersikap ‘positif’ dan ‘bersangka baik’ terhadap usaha kerajaan untuk menyediakan rumah mampu milik kepada rakyat yang memerlukan. Mereka menganggap sokongan kepada parti politik adalah hak peribadi individu dan tidak boleh dipaksa untuk menyokong mana-mana pihak yang berkepentingan. Tambahan pula, penyediaan kemudahan asas untuk rakyat adalah tugas atau tanggungjawab mana-mana kerajaan yang telah diberi mandat untuk memerintah justeru adalah tidak wajar untuk menjadikan pemberian rumah tersebut sebagai proksi untuk menyokong mana-mana parti yang menguasai sesuatu kerajaan.

Responden juga menyatakan tidak pasti apabila ditanya mengenai persoalan ‘PPR dapat memecahkan dominasi politik etnik tertentu di kawasan bandar’ dan ‘PPR merupakan proksi kepada kerajaan (BN) untuk memecahkan undi parti pembangkang di kawasan bandar’. Mereka yakin dengan peranan kerajaan melalui kementerian dan agensi yang berkenaan perumahan untuk membantu rakyat untuk memiliki rumah mampu milik di kawasan bandar. Apabila dikaitkan dengan motif kerajaan untuk memastikan dominasi etnik tertentu dan untuk memecahkan undi parti pembangkang di kawasan pembangkang, mereka berpandangan bahawa keadaan tersebut berlaku secara tidak langsung dan terpulang kepada rakyat yang berjaya memperoleh unit perumahan tersebut sama ada untuk menyokong atau tidak kepada kerajaan yang memerintah yang telah memberi peluang kepada mereka untuk memiliki rumah mampu milik tersebut.

Namun bagi sesetengah responden yang mempunyai rasa syukur dan berterima kasih kepada pihak yang menyediakan unit rumah tersebut, mereka tanpa rasa was-was akan menterjemahkan 'rasa terima kasih' tersebut dengan menyokong parti yang mendokongi kerajaan yang menyediakan rumah kepada mereka. Bagi mereka, peluang untuk membalas jasa pihak yang telah 'berbudi' kepada mereka diterjemahkan dalam setiap kali Pilihan Raya Umum dengan mengundi parti politik yang mengurniakan unit rumah kepada mereka. Ada dalam kalangan mereka merupakan ahli parti berkenaan dan juga memegang jawatan penting ketika di kawasan asal mereka dan juga di perumahan PPR yang mereka duduki sekarang.

Kesan atau impak positif kewujudan dasar perumahan negara kepada pembangunan sosioekonomi rakyat dan negara berdasarkan pandangan positif responden dalam kajian ini selaras dengan intipati Teori Institusionalisme institusi-institusi kerajaan boleh membentuk tingkah laku individu dan kelompok dalam masyarakat secara langsung. Menurut Ahmad Atory (1996), Kerajaan yang memerintah memerlukan sokongan dan kesetiaan daripada rakyat. Kerajaan juga akan melaksanakan sesuatu dasar untuk keseluruhan masyarakat yang bertujuan bagi memonopoli penggunaan kekuasaan yang sah kepada individu atau rakyat supaya boleh bekerjasama dalam menguatkuasakan undang-undang ke dalam dasar awam.

Dengan kata lain, teori institusionalisme merupakan satu teori yang berkait dengan kegiatan institusi-institusi kerajaan yang terlibat secara langsung dalam proses perancangan, pembuatan, pelaksanaan, penguatkuasaan dan juga penilaian. Institusi-institusi (semua agensi kerajaan) mempunyai kuasa yang sah bagi melaksanakan dasar yang telah diluluskan oleh pihak kerajaan. Jika sesuatu dasar belum dilaksanakan lagi dan belum dikuatkuasakan oleh institusi-institusi kerajaan, ia tidak boleh dianggap sebagai satu dasar.

Melalui institusi tertentu seperti yang dinyatakan, kerajaan berupaya menyalurkan agar dasar yang telah dilaksanakan sampai kepada semua lapisan masyarakat.

Jadual 6.47: Pandangan responden terhadap implikasi pembentukan Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR) mengikut tiga (3) wilayah yang dibahagikan dalam 25 PPR di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (Ya - Peratus)

Bil.	Kenyataan	Wilayah Utara	Wilayah Tengah/ Pusat Bandar	Wilayah Selatan	Jumlah
1.	PPR bertujuan menyelesaikan masalah perumahan di bandar	48.2	14.0	37.8	100
2.	PPR bermanfaat kepada golongan muda untuk memiliki rumah sendiri	48.1	13.5	38.4	100
3.	DRN dapat memastikan perumahan negara mementingkan tanggungjawab sosial negara	46.5	12.8	40.8	100
4.	DRN dapat menyelesaikan masalah perumahan negara	46.4	13.6	40.0	100
5.	PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar	39.2	19.4	41.4	100
6.	DRN menjejaskan pihak swasta untuk mendapat keuntungan melalui industri perumahan negara	38.8	11.9	49.2	100
7.	PPR merupakan agenda kerajaan (BN) untuk mendapatkan sokongan/undi dalam pilihan raya	49.8	18.1	32.0	100
8.	PPR dapat memecahkan dominasi politik etnik tertentu di kawasan bandar	45.6	12.3	42.1	100
9.	PPR merupakan proksi kepada kerajaan (BN) untuk memecahkan undi parti pembangkang di kawasan bandar	43.2	11.6	45.2	100

Sumber: Soal selidik (2013)

Jadual 6.47 menunjukkan pandangan responden terhadap implikasi pembentukan Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR) mengikut tiga (3) wilayah yang dibahagikan dalam 25 PPR di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur. Majoriti responden yang tinggal dalam skim PPR di Wilayah Utara dan Wilayah Selatan yakin

bahawa pembentukan DRN dan pembinaan PPR memberi kesan positif kepada pembangunan sosioekonomi negara. Mereka juga percaya bahawa DRN dan PPR dapat mengukuhkan kedudukan dan sokongan kepada Kerajaan BN kerana pengundi tahu berterima kasih dan mengenang budi kepada pihak yang berjasa kepada mereka. Justeru, polisi yang baik dan mendahulukan rakyat akan mendapat sokongan dan dokongan rakyat sekaligus menunjukkan bahawa strategi penyediaan rumah kepada rakyat akan memberikan kelebihan sokongan atau undi kepada kerajaan yang memerintah.

Jadual 6.48: Sumber perolehan maklumat mengenai Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR)

Sumber	%	Sumber	%
a) TV	62.8	f) Persatuan Penduduk	13.7
b) Akhbar	38.3	g) Wakil rakyat	10.4
c) PBT (DBKL)	36.3	h) Radio	3.5
d) Bahan bercetak	18.5	i) NGO	1.8
e) Internet	17.3	j) Buku akademik	0.5

Sumber: Soal selidik (2013)

Apabila ditanya mengenai sumber perolehan maklumat mengenai Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR), majoriti menyatakan TV merupakan sumber maklumat utama mereka peroleh mengenai DRN dan PPR (Lihat Jadual 6.48). Ini kerana TV merupakan media tontonan harian mereka melalui siaran berita dan dokumentari mengenai dasar kerajaan dan perumahan daripada media elektronik arus perdana iaitu RTM (TV1 dan TV2) dan TV3. Mereka juga boleh mendapat maklumat mengenai DRN dan PPR melalui siaran langsung perbahasan Parlimen Malaysia antara jam 10.00 pagi hingga 11.30 pagi jika ada soalan yang dikemukakan oleh ahli-ahli Parlimen terutamanya mengenai perumahan.

6.5 Kesimpulan

Sebagai kesimpulannya, dalam bab ini telah dibincangkan profail responden, sumber maklumat serta analisis Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR). Kepelbagaian latar belakang responden mengikut jantina, umur, etnik, tahap pendidikan, pekerjaan dan pendapatan menghasilkan pola persepsi yang berbeza mengikut tahap masing-masing. Variasi sumber maklumat politik serta persepsi terhadap intipati DRN dan pembangunan PPR juga berbeza apabila dibuat ujian crosstab/taburan silang mengikut pemboleh ubah-pemboleh ubah latar belakang responden yang rencam seterusnya mempengaruhi pola sokongan politik. Bab seterusnya iaitu Bab Tujuh akan menganalisis sosiopolitik dan pengundian.

BAB TUJUH

ANALISIS SOSIOPOLITIK DAN PENGUNDIAN

7.1 Pengenalan

Pertumbuhan dan perkembangan bandar-bandar yang amat pesat dewasa ini adalah disebabkan kesan pengglobalan pembangunan ekonomi dan budaya yang melanda ke seluruh dunia. Proses pengglobalan memberi kesan antaranya ke atas struktur penduduk, jenis dan gaya pembangunan yang dirancang, aliran migrasi, memampatkan ruang dan masa, mewujudkan landskap pasca-moden dan geopolitik ke atas sesebuah kawasan. Struktur ruang fizikal dan budaya hidup serta aktiviti-aktiviti ekonomi kian berubah dan lebih kompetitif serta mapan. Projek-projek pembangunan tidak lagi bertumpu di kawasan bandar tetapi telah merebak ke kawasan kampung atau ladang. Tanah di kawasan bandar telah hampir tepu dan harganya mahal. Perkembangan bandar-bandar yang pesat dan pertambahan penduduk bandar sudah tentu meningkatkan permintaan terhadap kemudahan asas antara lain seperti tempat tinggal (perumahan), kemudahan kesihatan, pengangkutan, bekalan air dan tenaga.

Keadaan geopolitik di sesuatu kawasan akan mempengaruhi polisi awam sesebuah negara. Ia juga mempengaruhi sistem pendidikan, dasar perancangan, propaganda serta psikologi perseorangan. Pengaruh dan fahaman globalisasi telah mengubah cara penaklukan jajahan melalui penguasaan pasaran ekonomi dan kuasa politik. Pengaruh dan fahaman globalisasi telah mengubah cara penaklukan jajahan melalui penguasaan pasaran ekonomi dan kuasa politik. Glassner (1993) menyatakan keadaan geopolitik disesuatu

kawasan akan mempengaruhi dasar awam sesebuah negara. Justeru dalam bab ini akan menganalisis faktor politik dan polisi awam.

Bab Tujuh ini merangkumi analisis sosiopolitik dan pengundian di Daerah Mengundi PPR dalam Pilihan Raya Umum 2004, 2008 dan 2013, analisis politik (perumahan dan politik, partisipasi dalam politik, kriteria pemilihan pemimpin, kriteria pemilihan parti politik, isu-isu utama, faktor sokongan kepada BN, faktor sokongan kepada PR, penilaian terhadap pemimpin negara dan parti yang dipilih dalam PRU 2013) dan analisis dasar awam (dasar kerajaan, isu politik dasar awam, prestasi pengurusan pentadbiran/pemerintahan, prestasi perkhidmatan DBKL, prestasi pemimpin setempat dan kerajaan yang mampu menyelesaikan permasalahan rakyat).

7.2 Analisis Sosiopolitik dan Pengundian di Daerah Mengundi PPR dalam Pilihan Raya Umum 2004, 2008 dan 2013

Pertumbuhan dan perkembangan bandar yang amat pesat dewasa ini adalah disebabkan kesan pengglobalan pembangunan ekonomi dan budaya yang melanda ke seluruh dunia. Proses pengglobalan memberi kesan antaranya ke atas struktur penduduk, jenis dan gaya pembangunan yang dirancangkan, aliran migrasi, memampatkan ruang dan masa, mewujudkan landskap pasca-modern dan sosiopolitik ke atas sesebuah kawasan. Struktur ruang fizikal dan budaya hidup serta aktiviti ekonomi kian berubah dan lebih berdaya saing serta mampat. Projek-projek pembangunan tidak lagi bertumpu di kawasan bandar tetapi telah merebak ke kawasan kampung atau ladang. Tanah di kawasan bandar telah hampir tepu dan harganya mahal. Perkembangan bandar yang pesat dan pertambahan penduduk bandar sudah tentu meningkatkan permintaan terhadap kemudahan asas antara lain seperti tempat tinggal (perumahan), kemudahan kesihatan, pengangkutan, bekalan air dan tenaga.

Pengglobalan pembangunan akan mengubah struktur atau perancangan pembinaan rumah yang lebih menekankan konsep tempat tinggal bercorak kondominium, apartment moden, villa, flat, rumah berbentuk mewah, gedung-gedung dan ruang-ruang perniagaan. Fenomena tersebut akan memberi impak ke atas pembentukan struktur kelas dan tahap partisipasi antara kaum atau penduduk yang menjadi penghuni bandar.

Kaum Melayu kebanyakannya tergolong dalam 'underclass' di bandar-bandar di Malaysia. Persoalan kemampuan mereka hidup di bandar dan memiliki unit rumah dan ruang niaga telah menjadi perdebatan hangat dalam kalangan ahli sains sosial, ahli politik dan para akademik dewasa ini. Rumah atau ruang perniagaan yang dibina kebanyakannya mahal dan mengakibatkan ramai penduduk Melayu bandar tidak mampu membelinya. Fenomena tersebut sudah tentu akan mempengaruhi taburan penempatan penduduk dan partisipasi dalam aktiviti ekonomi dan fahaman politik di bandar hasil dari proses globalisasi. Seterusnya pembangunan perumahan menyumbang kepada pertambahan pemilih seterusnya membentuk geopolitik atau kuasa undi serta etnopolitik kaum tertentu di sesuatu kawasan. Dengan menggunakan kaedah analisis data sekunder daripada data statistik perumahan, pemilih/pengundi serta keputusan pilihan raya umum mengikut Daerah Mengundi (DM) daripada agensi-agensi yang berkaitan dengan perumahan maka adalah tujuan bahagian ini untuk menganalisis impak geopolitik pembangunan perumahan (PPR) di Kuala Lumpur dalam Pilihan Raya Umum (PRU) 2004, 2008 serta PRU ke-13, 2013.

Sistem pemerintahan '*divide and rule*' yang diamalkan oleh pihak British telah mencorakkan taburan penduduk kepada dua bahagian iaitu di bandar yang didominasi kaum Cina; dan di kawasan luar bandar yang majoritinya dihuni oleh kaum Melayu. Dari segi sektoral pula, sektor politik di bawah kuasa Melayu manakala ekonomi dikuasai oleh kaum Cina. Pola sedemikian sudah tentu mempengaruhi taburan penempatan penduduk,

sosioekonomi, fahaman politik serta pemerintahan yang sentiasa mengambilkira faktor perkauman dalam apa jua polisi atau perancangan yang hendak dijalankan oleh kerajaan. Pembinaan kawasan perumahan antara lain akan mengubah landskap budaya, taburan dan komposisi penduduk, struktur dan ekonomi bandar-luar bandar. Fenomena tersebut memberi kesan terhadap kelas sosial, hakmilik antara kaum dan fahaman politik.

Keadaan geopolitik kaum atau kawasan dipengaruhi oleh taburan komposisi etnik; jenis ruang kawasan/wilayah/bandar dan luar bandar; program/polisi pembangunan kerajaan; proses pembandaran dan persempadanan semula bahagian pilihan raya. Impak geopolitik dasar dan pembangunan perumahan merujuk kepada pemilikan rumah seterusnya mewujudkan kuasa undi di sesuatu kawasan lokaliti. Dasar dan pembangunan perumahan sesuatu kawasan mewujudkan kuasa undi pemilik atau penghuni dalam sesuatu kawasan perumahan dan menghasilkan geografi kuasa dalam setiap pilihan raya di kawasan berkenaan (Peet, 2007). Pembangunan dan dasar perumahan menambahkan lagi jumlah pemilih/pengundi di sesuatu kawasan. Dalam konteks kajian ini, majoriti PPR dimiliki oleh kaum Melayu, justeru keadaan tersebut menguatkan lagi kuasa politik orang Melayu di kawasan lokaliti tertentu yang asalnya merupakan penghuni di perkampungan setinggan dan mereka yang berhijrah ke bandar raya untuk bekerja seterusnya memiliki rumah. Pertambahan pemilih/pengundi telah menambahkan lagi jumlah kerusi Parlimen di Kuala Lumpur. Pertambahan kawasan Parlimen dapat dilihat kepada perubahan jumlah kerusi Parlimen selepas ulangkaji persempadanan semula bahagian pilihan raya antara tahun 1974 hingga 2002. Didapati perkembangan sektor perumahan telah menambahkan lagi jumlah kerusi Parlimen pada persempadanan semula pada tahun 1974 (5 kerusi), 1984 (5 kerusi), 1992 (10 kerusi) dan 2002 (11 kerusi) (Mazlan et al., 2012).

Kewujudan dan persempadanan semula bahagian pilihan raya ketika persempadanan semula tahun 2002 iaitu Setiawangsa, Titiwangsa dan Lembah Pantai membuktikan bahawa pertumbuhan kawasan perumahan menambahkan lagi kuasa politik di Kuala Lumpur terutamanya bagi orang Melayu yang asalnya merupakan peneroka bandar/setinggan atau tiada tempat tinggal yang tetap, telah ditempatkan dalam perumahan kos rendah dan sederhana di Kuala Lumpur. Jadual di bawah menunjukkan jumlah pemilih/pengundi dan keputusan pilihan raya di kawasan Daerah Mengundi yang mempunyai pengundi yang menghuni PPR mengikut kawasan Parlimen di Kuala Lumpur.

Jadual 7.1: Kawasan Parlimen dan Daerah Mengundi yang mengandungi Perumahan PPR (Program Perumahan Rakyat) di Kuala Lumpur

Kawasan Parlimen	Daerah Mengundi	Jumlah Pemilih (April 2013)	PRU 2004		PRU 2008		PRU 2013	
			BN	(PKR/ DAP/ PAS)	BN	(PKR/ DAP/ PAS)	BN	(PKR/ DAP/ PAS)
P115 Batu (BN vs PKR)	Pekan Batu	3213	1942	1234	668	1396	867	2107
	Taman Wahyu	3070	1641	1200	687	1210	963	1987
	Batu Muda	2707	951	486	804	664	1764	973
	Taman Intan Baiduri	1977	-	-	304	622	607	1660
	Taman Beringin	2955	Daerah mengundi yang baru diwujudkan 2011				1480	1451
P124 Bandar Tun Razak (BN vs PKR)	Sungai Besi	3492	2253	1278	1772	2134	-	-
	Pekan Sungai Besi	1750	1919	764	1511	1373	471	856
	Kampung Sungai Besi	3464	1183	490	978	906	1494	1754
P121 Lembah Pantai (BN vs PKR)	Bukit Kerinchi	5412	2124	1458	1749	1872	2435	1870
	Pantai Dalam	4759	1490	759	3042	3005	2279	1824
	Pantai Baharu	3053	1146	443	652	955	726	1273
	Kampung Pantai Halt	2755	900	389	798	630	2110	1050
	Taman Bukit Angkasa	5591	Daerah mengundi yang baru diwujudkan 2011				3792	2047

	Petaling Selatan	4953	2007	1207	1478	1694	1958	1809
P123 Cheras (BN vs DAP)	Pudu Ulu	3617	677	1477	460	1840	468	2082
	Jalan Sungai Besi	2635	524	1239	323	1479	491	1724
	Taman Shamelin Perkasa	3191	Daerah mengundi yang baru diwujudkan 2011				686	2316
P119 Titiwangsa (BN vs PAS)	Kg Pandan Luar	3888	1939	431	-	-	969	2169
	Jalan Mengkudu	1634	358	226	329	360	827	668
	Jalan Cochrane	3275	-	-	883	1129	999	1628
Seputeh (BN vs DAP)	Salak Selatan	4941	1424	2000	1011	2540	1042	2796
	Taman Sri Petaling	4562	2884	4276	999	4479	542	3851
	Taman Yarl	6184	1229	2090	610	3076	886	4715
	Salak Tempatan Dalam	3481	411	795	483	2192	425	2672
P118 Setiawangsa (BN vs PKR)	Ayer Panas Dalam	3214	2418	450	1426	1521	1355	1643
	Ayer Panas Luar	3967	2106	268	971	1586	952	2700
	Ayer Panas Tengah	1907	Daerah mengundi yang baru diwujudkan 2011				600	1115
P114 Kepong (BN vs DAP)	Pekan Kepong	3511	1157	1542	628	2030	399	2340

(Sumber: *Score Sheet* Terpilih Keputusan Pilihan Raya Umum di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur bagi Tahun 2004, 2008 dan 2013, Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia, Putrajaya; Daftar Pemilih April 2013, Pejabat Pilihan Raya Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur).

Jadual di atas daripada jumlah pemilih dalam daerah mengundi yang mempunyai perumahan PPR menunjukkan bahawa ia menyumbang jumlah pemilih/pengundi yang besar dalam menentukan sokongan kepada parti politik yang bertanding dalam setiap pilihan raya dan isi rumah yang layak mengundi semestinya bertambah setiap tahun dan penggal pilihan raya terutamanya dalam PRU 2004. Dalam PRU 2004, BN menguasai kebanyakan daerah mengundi yang mempunyai perumahan PPR yang dihuni majoriti etnik Melayu namun pada PRU 2008, isu dan sentimen nasional melalui fenomena ‘tsunami politik’ negara dan undi protes terhadap kepimpinan Perdana Menteri sebelum ini

(Abdullah Ahmad Badawi) telah mengubah seterusnya mengalih sokongan kepada parti-parti pembangkang dan ini menunjukkan pilihan politik penghuni PPR dapat menentukan kemenangan dan kekalahan parti-parti politik yang bertanding. BN tewas di 10 kawasan Parlimen dan hanya menang di Setiawangsa yang dibantu oleh undi pos (Fernando, 2011). Pada PRU 2013 pula memperlihatkan BN menang di kawasan PPR majoriti Melayu di samping parti-parti dalam Pakatan Rakyat terus menang di kawasan majoriti Cina dengan undi yang lebih tinggi berbanding PRU sebelumnya.

Pembangunan perumahan di sesuatu kawasan pada peringkat awalnya menghasilkan geopolitik kaum yang dapat mengubah pola taburan penduduk mengikut kaum dan komposisi serta hakmilik, mengubah peratusan pengundi dan kuasa/suara politik di sesebuah kawasan, menjauhkan lagi jurang polarisasi kaum, seterusnya mewujudkan pertambahan hakmilik mengikut kaum tidak seimbang dengan pertambahan unit yang dibina. Justeru pembinaan taman-taman perumahan mampu atau boleh mengubah pola taburan penduduk mengikut kaum. Jenis rumah, lokasi dan kuasa beli sesuatu kaum amat mempengaruhi unit rumah yang akan dibeli oleh individu atau yang dijual oleh pemaju. Kaum (individu) yang lebih mampu akan mendominasi sesuatu kawasan perumahan sekiranya rumah yang dibina itu terlalu mahal bagi kaum yang lain. Lantas jumlah penduduk di sesebuah taman mengikut kaum tertentu bertambah dan suara mereka menjadi kuat dalam menyuarakan isu-isu ekonomi dan politik bangsa.

Fenomena yang berlaku di Kuala Lumpur memperlihatkan bahawa setiap pembinaan taman perumahan selepas tahun 1995 didominasi oleh kaum bukan Melayu. Setiap unit rumah pelbagai jenis dan yang mempunyai ciri-ciri rumah moden kebanyakannya dibeli oleh kaum Cina walaupun harganya mahal. Bilangan unit perumahan baru akan menambah kepada peratusan jumlah penduduk dan pengundi di kawasan ini. Ini

bermakna undi dan kuasa mereka akan bertambah kuat. Sebaliknya pemilikan unit rumah moden yang bercirikan rumah moden (mahal) tidak banyak dimiliki oleh kaum Melayu kerana mereka lebih bertumpu kepada unit rumah sederhana dan murah yang tidak banyak dibina di kawasan Kuala Lumpur. Ketidakmampuan membeli unit kuota yang diperuntukkan bagi mereka akan mengurangkan lagi jumlah hakmilik kaum Melayu. Ini bermakna setiap taman perumahan yang dibina, unit yang dimiliki oleh kaum Melayu tidak bertambah atau tidak selaras dengan pertambahan unit yang dibina. Keadaan ini akan memberi kesan terhadap peratusan majoriti kaum Melayu dalam sesuatu bahagian pilihan raya dalam jangkamasa yang panjang. Bagi kaum India jumlah hakmilik unit rumah kurang memberi kesan kepada geopolitik mereka. Sebagai kaum minoriti kekuasaan politik mereka tidak banyak terjejas dan masih bergantung kepada politik majoriti.

Kalau dilihat dari sudut parti Barisan Nasional (BN), taburan kaum yang sedemikian mendatangkan kebaikan kepada mereka (BN). Jumlah unit yang dimiliki tidak menjejaskan kekuatan politik BN kerana dasar perkongsian di bawah komponen BN. Ramai dalam kalangan pemimpin tempatan berpendapat bahawa pengaruh globalisasi tidak banyak memberikan impak terhadap pembangunan perumahan. Keadaan tersebut juga tidak banyak mengubah sokongan parti kerana mereka yang menetap di taman-taman baru terdiri dari penyokong BN. Namun demikian, jika ditinjau dari aspek peratusan majoriti kaum (pengundi) di sesuatu kawasan Parlimen, pertambahan hakmilik unit rumah yang tidak seimbang boleh mengurangkan majoriti kaum pengundi di samping menambah peratusan pengundi di pihak yang lain. Ia juga menjauhkan lagi jurang polarisasi kaum di sesuatu kawasan.

Pembangunan perumahan di Kuala Lumpur amat jelas telah dipengaruhi oleh arus globalisasi. Jenis perumahan yang dibina kebanyakannya mahal, moden dan dilihat lebih

kepada menyediakan untuk pasaran antarabangsa/global. Keadaan ini bersesuaian dengan lokasinya sebagai ibu negara yang menjadi tumpuan warga asing daripada seluruh dunia. Ada kemungkinan unit tempat tinggal yang dikosongkan atau disewa oleh penduduk tempatan dimiliki oleh pemilik asing. Fenomena ini sudah tentu mempengaruhi komposisi dan geopolitik kaum kerana kebanyakan jenis rumah yang dibina di taman-taman perumahan didominasi oleh kaum tertentu atau pemilik asing. Peraturan perubahan komposisi kaum melalui hakmilik unit rumah akan terus berlaku di Kuala Lumpur kerana pihak pemaju lebih berminat membina rumah yang mahal dan bercorak rumah bercirikan rumah moden. Taburan hakmilik unit rumah yang tidak seimbang dan ketidakmampuan sesuatu kaum memiliki rumah yang mahal bercirikan kehidupan mewah perlu disekat atau dikawal. Walaupun arus globalisasi mempengaruhi perancangan perumahan dan pola tempat tinggal namun pihak yang berwajib perlulah melihat atau memastikan pengagihan unit rumah dibuat seimbang mungkin dan memastikan lebih banyak rumah yang mampu dibeli oleh mereka yang berpendapatan rendah.

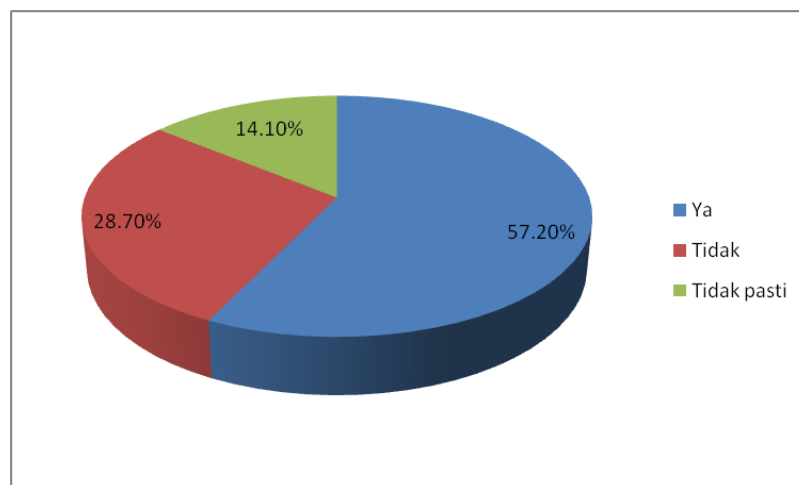
7.3 Analisis Politik

Politik merupakan satu cara untuk mengendalikan aktiviti manusia. Kegiatan politik telahpun menjadi sebahagian dalam hidup manusia sebaik sahaja bermula tamadun manusia dan dipraktikkan apabila manusia mula hidup bersama. Senario ini telah mendorong manusia untuk melakukan pelbagai keputusan yang melibatkan tindakan bersama-sama. Oleh itu, akan wujud peringkat penglibatan manusia dalam satu seni serta kegiatan saintifik yang disebut sebagai “The Art Of Impossible”, iaitu suatu seni yang menandakan apa sahaja yang dapat dijayakan. (Ramanathan, 1987; 2013). Sesetengah pengkaji dan pemikir

melabelkan politik sebagai ‘*game*’ atau pertarungan/perlawanan yang mempunyai menang dan kalah; ‘strategi’; dan ‘*the art of governing*’ ataupun seni dalam mengurus/mentadbir.

7.3.1 Perumahan dan politik

Apabila ditanya mengenai persoalan ‘Jika anda tidak berpuas hati dengan keadaan dan kemudahan yang terdapat di kawasan perumahan PPR, adakah ini akan mempengaruhi sikap anda untuk menyokong parti pembangkang?’, majoriti responden (57.2 peratus) bersetuju dengan kenyataan tersebut (Lihat Rajah 7.1). Meskipun mereka telah diberi peluang untuk tinggal dalam skim perumahan yang dibina kerajaan yang memerintah, mereka juga ingin memastikan kemudahan dan penyelenggaraan infrastruktur yang disediakan untuk mereka seperti lif, perkhidmatan kebersihan dan pakir diselia dengan baik.

Rajah 7.1: Pandangan responden mengenai persoalan ‘Jika anda tidak berpuas hati dengan keadaan dan kemudahan yang terdapat di kawasan perumahan PPR, adakah ini akan mempengaruhi sikap anda untuk menyokong parti pembangkang?’

Sumber: Soal selidik (2013)

Jika tidak diselia dengan baik, mereka akan menyalahkan pihak berkuasa yang bertanggungjawab iaitu agensi kerajaan yang terlibat. Jika tiada tindak susul daripada

agensi tersebut, mereka akan menyalahkan kerajaan yang memerintah yang tidak mengambil berat dan mengarahkan pihak yang berkuasa untuk menyelesaikan masalah yang mereka hadapi tersebut.

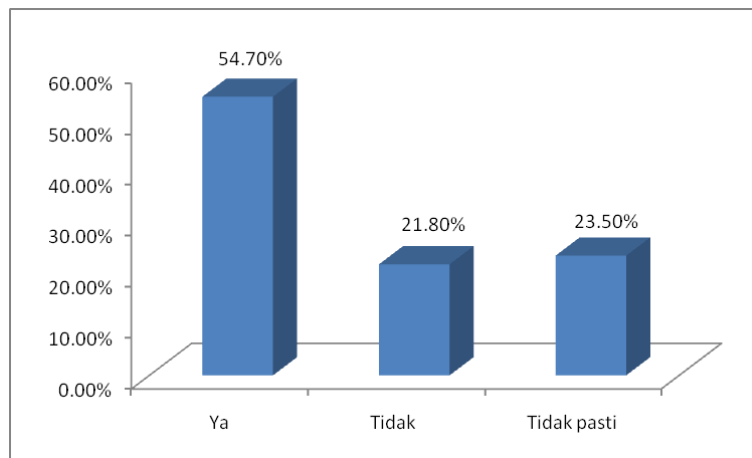
Jadual 7.2: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Jika anda tidak berpuas hati dengan keadaan dan kemudahan yang terdapat di kawasan perumahan PPR, adakah ini akan mempengaruhi sikap anda untuk menyokong parti pembangkang” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

Jawapan	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu		Jumlah
	BN	PR	
Ya	40.3%	59.7%	100%
Tidak	91.9%	8.1%	100%
Tidak pasti	75.5%	24.5%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 90 peratus responden tidak bersetuju dengan kenyataan “Jika anda tidak berpuas hati dengan keadaan dan kemudahan yang terdapat di kawasan perumahan PPR, adakah ini akan mempengaruhi sikap anda untuk menyokong parti pembangkang” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu (Lihat Jadual 7.2). Apabila tidak berpuas hati dengan pihak yang menguruskan kawasan perumahan PPR yang mereka duduki, mereka akan memprotes pihak yang lebih tinggi iaitu kerajaan. Justeru, rasa tidak puas hati tersebut diterjemahkan dalam PRU 2013 dengan menyokong parti pembangkang. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 244.223^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 7.3 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

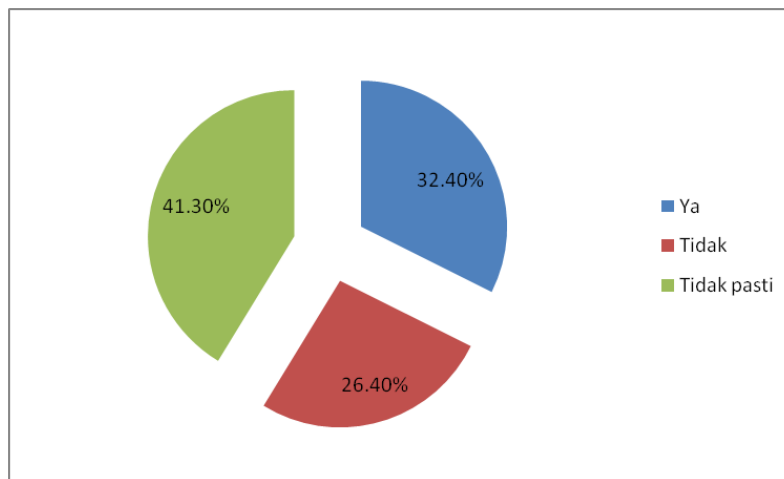

Rajah 7.2: Pandangan responden mengenai persoalan ‘Adakah persekitaran tempat tinggal anda akan mempengaruhi pilihan anda terhadap parti politik yang bertanding dalam pilihan raya umum akan datang?’

Sumber: Soal selidik (2013)

Seterusnya mengenai persoalan ‘Adakah persekitaran tempat tinggal anda akan mempengaruhi pilihan anda terhadap parti politik yang bertanding dalam pilihan raya umum akan datang?’, 54.7 peratus responden mengiyakan persoalan tersebut (Lihat Rajah 7.2). Persekitaran yang dimaksudkan ialah jika kawasan tersebut merupakan kubu kuat parti tertentu maka mereka akan turut sama menyokong parti yang kuat di kawasan tersebut. Dapatan kajian menunjukkan responden bersikap seperti ‘lalang’ iaitu menyokong berdasarkan parti yang kuat dan berpengaruh di kawasan yang mereka duduki. Justeru, jentera kempen sesuatu parti yang kuat adalah penting dalam usaha mempengaruhi pengundi untuk menyokong parti mereka. Pengundi juga akan menyokong ketua sesuatu kawasan seterusnya menyokong parti yang didukung ketua tersebut. Justeru, adalah penting bagi sesuatu parti politik ‘menguasai’ ketua di sesuatu kawasan agar ‘anak buah’ turut menyokong parti politik berkenaan. Parti yang berjuang untuk rakyat melalui trek rekod yang baik akan disokong oleh pengundi, sesuai dengan ciri model pengundian pilihan rasional.

Rajah 7.3: Pandangan responden mengenai persoalan ‘Seperti sedia maklum, perumahan PPR disediakan oleh Kerajaan Persekutuan (BN). Adakah pemberian rumah PPR ini akan memastikan anda menyokong BN?’

Sumber: Soal selidik (2013)

Kemudian apabila ditanya dengan persoalan ‘Seperti sedia maklum, perumahan PPR disediakan oleh Kerajaan Persekutuan (BN). Adakah pemberian rumah PPR ini akan memastikan anda menyokong BN?’, 41.3 peratus ‘tidak pasti’ dengan kebenaran pernyataan tersebut (Lihat Rajah 7.3). Mereka beranggapan pemberian rumah tersebut adalah hak mereka dan tidak ada kena-mengena dengan kewajipan supaya menyokong parti pemerintah. Mereka juga berfikiran positif terhadap dasar dan niat kerajaan untuk memastikan setiap rakyat terutamanya penghuni bandar mempunyai tempat tinggal yang selesa dan cuba menyediakan rumah mampu milik untuk mereka. Justeru, tidak timbul persoalan bahawa dengan diberikan rumah tersebut maka mereka perlu menyokong atau mengundi parti yang menguasai kerajaan tersebut. Sokongan kepada parti tertentu adalah hak peribadi yang dijamin dalam Perlembagaan Persekutuan dan berdasarkan kepada kesesuaian diri masing-masing.

Sebaliknya bagi yang menyokong BN, mereka berpendapat parti tersebut melalui kerajaan pusat yang dikuasai parti tersebut telah berjasa kepada mereka kerana memberi

peluang dan kemudahan kepada responden untuk tinggal dalam skim perumahan yang disediakan kerajaan tersebut. Sokongan tersebut juga berlandaskan kepada kemampuan, trek rekod dan kerja yang baik melalui jentera parti BN itu sendiri yang berperanan menjadi 'pihak tengah' untuk berhubung dengan kerajaan dalam merealisasikan hak dan keperluan mereka. Bagi mereka juga, BN telah memainkan peranan yang penting dalam menyelesaikan masalah yang mereka hadapi selama ini (Murad, 2013). Menurut mereka lagi hanya BN yang dapat mengekalkan keamanan dan kestabilan politik dan sosioekonomi di kawasan mereka. Justeru, sikap berterima kasih kepada BN dalam menyelesaikan masalah mereka diterjemahkan melalui sokongan pada 'kertas undi' seterusnya dalam setiap kali pilihan raya umum. Ini selaras dengan Teori Pilihan Rasional iaitu pengundi mengundi berdasarkan pihak yang dapat memberikan manfaat kepada mereka dan sebagai balasannya mereka akan mengundi parti yang telah berjasa kepada mereka tersebut. Dapatan ini juga selaras dengan Teori Ruangan Pengundian iaitu pengundi akan menyokong parti yang terbukti telah berjasa kepada mereka serta telah memenuhi keperluan rakyat di sesuatu kawasan. Justeru, pengalaman dan trek rekod dalam pemerintahan adalah penting bagi menjamin sokongan kepada sesuatu parti politik dalam setiap kali pilihan raya yang diadakan di sesuatu kawasan.

Bagi yang tidak bersetuju pula, mereka beranggapan bahawa dengan dapat tinggal dalam skim PPR tersebut belum tentu akan menyokong BN kerana mereka menyokong parti berdasarkan kredibiliti calon dan undi masing-masing juga adalah rahsia. Bagi mereka, BN hanya datang menagih simpati semasa dekat dengan pilihan raya dan mengharapkan balasan, bukannya keikhlasan apabila memberikan sesuatu kepada rakyat. Tambahan pula, mereka menyokong parti yang bersih, adil dan telus sepertimana yang terdapat pada parti lawan.

Jadual 7.4: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Seperti sedia maklum, perumahan PPR disediakan oleh Kerajaan Persekutuan (BN). Adakah pemberian rumah PPR ini akan memastikan anda menyokong BN” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

Jawapan	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu		Jumlah
	BN	PR	
Ya	96.2%	3.8%	100%
Tidak	17.7%	82.3%	100%
Tidak pasti	58.7%	41.3%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 90 peratus responden bersetuju dengan pernyataan “Seperti sedia maklum, perumahan PPR disediakan oleh Kerajaan Persekutuan (BN) dengan “Adakah pemberian rumah PPR ini akan memastikan anda menyokong BN” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu” (Lihat Jadual 7.4). Dapatan ini menunjukkan pengundi mempunyai fahaman atau mentaliti ‘politik pembangunan’ yang kuat iaitu memilih parti atau kerajaan yang dapat memberikan kesenangan kepada mereka secara pembangunan yang ‘nampak di depan mata’ atau pembangunan fizikal/infrastruktur. Ini selaras dengan Teori Pilihan Rasional dan Teori Ruangan Pengundian yang menyatakan pengundi secara realistiknya akan menyokong parti yang telah terbukti dapat memberikan manfaat kepada mereka dengan janji ditepati serta rakyat didahulukan dalam pertimbangan projek pembangunan fizikal negara. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 399.789^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 7.5 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Jadual 7.6: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

Jawapan	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu		Jumlah
	BN	PR	
Ya	71.3%	28.7%	100%
Tidak	74.6%	25.4%	100%
Tidak pasti	48.9%	51.1%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 70 peratus responden bersetuju dan juga tidak bersetuju bahawa “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu (Lihat Jadual 7.6). Bagi responden yang bersetuju, mereka melihat penyediaan rumah PPR untuk peneroka atau penghuni bandar akan memastikan penghuni rumah subsidi yang disediakan kerajaan tersebut akan mengundi parti kerajaan seterusnya mengukuhkan strategi geopolitik atau pengukuhan kuasa kerajaan apatu parti pemerintah di kawasan yang mempunyai rumah PPR tersebut. Bagi responden yang tidak bersetuju pula, mereka berfikir positif terhadap dasar kerajaan untuk mensejahterakan rakyat dan bukannya untuk agenda politik semata-mata. Bagi mereka, penyediaan rumah PPR tersebut adalah tanggungjawab kerajaan yang memerintah, bukannya untuk mengharapkan undi bagi *survival* parti pemerintah pada PRU akan datang. Dalam sebuah negara demokrasi berparlimen ini, undi adalah hak masing-masing, rahsia dan dijamin dalam Perlembagaan Persekutuan. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 64.161^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 7.7 dalam

Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 80 peratus responden tidak bersetuju bahawa “PPR merupakan agenda kerajaan (BN) untuk mendapatkan sokongan/undi dalam pilihan raya” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu (Lihat Jadual 7.8). Ini menunjukkan meskipun kerajaan BN yang bertanggungjawab menyediakan rumah PPR untuk rakyat di bandar namun tidak semestinya penghuni PPR perlu menyokong BN.

Jadual 7.8: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR merupakan agenda kerajaan (BN) untuk mendapatkan sokongan/undi dalam pilihan raya” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

Jawapan	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu		Jumlah
	BN	PR	
Ya	51.0%	49.0%	100%
Tidak	84.0%	16.0%	100%
Tidak pasti	52.8%	47.2%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Bagi responden yang berfikiran kritikal ini, terdapat beberapa pertimbangan lain yang perlu diambilkira untuk menyokong atau mengundi sesuatu parti iaitu ciri-ciri parti yang tidak mengamalkan rasuah, tidak perkauman, tidak menindas kaum-kaum tertentu, tidak mengamalkan kronisme serta nepotisme dalam penganugerahan tender-tender kerajaan, bersikap adil dan telus serta tidak membazirkan wang rakyat untuk bermegah-megah dan tidak mempunyai kepentingan peribadi atau untuk parti tertentu. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 83.832^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah

0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 7.9 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Jadual 7.10: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan etnik

Jawapan	Etnik				Jumlah
	Melayu	Cina	India	Bumiputera Sabah/Sarawak	
Ya	63.8%	13.4%	20.1%	2.6%	100%
Tidak	72.0%	18.1%	9.1%	0.9%	100%
Tidak pasti	47.6%	33.4%	16.3%	2.6%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Bahagian ini membincangkan mengenai perkaitan pembolehubah antara etnik dengan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar”. Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden Melayu lebih mengiyakan pernyataan di atas berbanding responden berbangsa Cina, India dan Bumiputera Sabah/Sarawak (Lihat Jadual 7.10). Responden Melayu lebih mendominasi dalam populasi migran di bandar dan mereka merasakan perlunya pengukuhan kuasa politik melalui pemilihan wakil rakyat daripada bangsa mereka. Justeru mereka melihat strategi kerajaan yang ditunjangi UMNO dalam menyediakan rumah mampu milik di kawasan bandar dapat menghasilkan strategi politik yang menguntungkan kaum Melayu melalui pertambahan pengundi Melayu di sesautu kawasan bandar melalui pembinaan rumah PPR untuk mereka. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi ketiga-tiga jawapan ialah 67.357^a dengan $df=6$. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.0, iaitu $p > .05$ (Lihat Jadual 7.11 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara etnik-etnik tersebut.

Jadual 7.12: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan jantina

Jawapan	Jantina		Jumlah
	Lelaki	Perempuan	
Ya	70.5%	29.5%	100%
Tidak	59.1%	40.9%	100%
Tidak pasti	52.5%	47.5%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Bahagian ini membincangkan mengenai perkaitan pembolehubah antara jantina dengan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar”. Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden lelaki lebih mempunyai pandangan atau pendirian yang tetap sama ada ‘ya’ atau ‘tidak’ (Lihat Jadual 7.12). Responden lelaki mempunyai tahap penyertaan politik yang lebih tinggi berbanding perempuan kerana faktor tahap pemikiran mereka yang lebih matang dan mempunyai keupayaan dari segi pergerakan atau logistik yang lebih baik. Lelaki boleh berfikir jauh dari segi strategi terutamanya dalam hal politik dan dapatan kajian diatas menunjukkan mereka menyakini bahawa PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi ketiga-tiga jawapan ialah 24.280^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p > .05$ (Lihat Jadual 7.13 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara kedua-dua jenis jantina tersebut.

Jadual 7.14: Ujian Taburan Silang antara persoalan persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan status perkahwinan

Jawapan	Status perkahwinan				Jumlah
	Bujang	Berkahwin	Duda	Janda	
Ya	17.9%	75.4%	1.9%	4.9%	100%
Tidak	9.1%	86.2%	1.7%	3.0%	100%

Tidak pasti	29.7%	68.9%	0.0%	1.4%	100%
-------------	-------	-------	------	------	------

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden berkahwin lebih mengiyakan pernyataan di atas berbanding responden bujang, duda dan janda (Lihat Jadual 7.14). Responden yang sudah berkahwin mempunyai pengalaman dalam menguruskan rumah tangga dan juga lebih aktif dalam berpolitik kerana mereka lebih memikirkan masa depan bukan setakat diri sendiri sahaja bahkan masa depan isteri dan anak-anak mereka sekali. Mereka dalam merasakan sesuatu perancangan dan program semestinya mempunyai motif dan menguntungkan pihak-pihak tertentu, justeru mereka lebih yakin bahawa PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi kedua-dua jawapan ialah 60.023^a dengan df=6. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p > .05$ (Lihat Jadual 7.15 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara keempat-empat jenis status perkahwinan tersebut.

Jadual 7.16: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan jenis pekerjaan

Jenis pekerjaan	Jawapan			Jumlah
	Ya	Tidak	Tidak pasti	
Kakitangan kerajaan	59.7%	11.3%	29.0%	100%
Kakitangan swasta	21.7%	17.4%	60.9%	100%
Kilang	38.5%	17.9%	43.6%	100%
Buruh	60.0%	0.0%	40.0%	100%
Sendiri	16.5%	27.8%	55.6%	100%
Berniaga	28.6%	11.7%	59.7%	100%
Pesara	28.4%	60.0%	11.6%	100%
Belajar	26.4%	11.1%	62.5%	100%
Suri rumah	10.8%	22.4%	66.8%	100%
Tidak bekerja	34.6%	19.2%	46.2%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden buruh lebih mengiyakan pernyataan di atas berbanding responden-responden mengikut jenis-jenis pekerjaan yang lain (Lihat Jadual 7.16). Pekerja buruh lebih mempercayai bahawa penyediaan rumah PPR adalah strategi kerajaan untuk mengukuhkan sokongan di kawasan bandar kerana faktor tahap pemikiran serta sumber maklumat politik arus perdana yang mempengaruhi pilihan politik mereka dalam pilihan raya. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi 10 jawapan ialah 202.559^a dengan df=18. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.00, iaitu $p > .05$ (Lihat Jadual 7.17 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara 10 jenis pekerjaan tersebut.

Jadual 7.18: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan umur

Jawapan	Umur				Jumlah
	21-30 tahun	31-40 tahun	41-50 tahun	51 tahun dan ke atas	
Ya	20.5%	22.8%	27.6%	29.1%	100%
Tidak	12.2%	15.1%	35.3%	37.5%	100%
Tidak pasti	30.8%	19.2%	34.1%	16.0%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden kesemua kategori umur adalah hampir setara dalam memberikan jawapan dalam pernyataan di atas (Lihat Jadual 7.18). Ini menunjukkan mereka melihat program PPR adalah untuk rakyat atau penghuni bandar dan bukannya bermotifkan survival politik pemerintah. Bagi mereka Kerajaan lebih mengutamakan ‘tanggungjawab sosial’ berbanding ‘kepentingan politik’ dalam soal penyediaan rumah PPR. Dari segi sokongan kepada parti politik adalah hak individu yang termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan yang tidak boleh dipertikaikan oleh sesiapaapun.

Keputusan analisis ujian korelasi Spearman menunjukkan bahawa perhubungan antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan umur adalah signifikan ($r = -0.766$, $p > .05$) (Lihat Jadual 7.19 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat terdapat perhubungan antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan umur dengan perhubungan yang kuat. Berdasarkan kepada keputusan analisis ini, dapat dibuat kesimpulan bahawa dalam populasi penghuni PPR, persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” berhubung kait dengan umur responden.

Jadual 7.20: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan tahap kelulusan tertinggi

Tahap kelulusan tertinggi	Jawapan			Jumlah
	Ya	Tidak	Tidak pasti	
Tiada kelulusan	53.1%	7.8%	39.1%	100%
Penilaian Darjah Lima/UPSR	17.2%	10.6%	3.3%	100%
SRP/LCE/PMR	42.9%	28.6%	52.7%	100%
MCE/SPM	24.4%	17.1%	58.5%	100%
STP/HSC/STPM	41.9%	29.0%	29.0%	100%
STAM	0.0%	40.0%	60.0%	100%
Sijil	11.3%	58.5%	30.2%	100%
Diploma	23.0%	35.3%	41.7%	100%
Ijazah Sarjanamuda	34.7%	16.7%	48.8%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden kategori tahap kelulusan tertinggi tiada kelulusan adalah majoriti dalam mengiyakan pernyataan di atas (Lihat Jadual 7.20). Jika dilihat kepada tahap kelulusan, majoriti responden bersikap ‘neutral’ atau ‘tidak pasti’ apabila ditanya mengenai “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar”. Mereka berfikiran positif terhadap usaha

Kerajaan untuk menyediakan rumah PPR untuk penghuni bandar. Bagi mereka, penyediaan rumah mampu milik terutamanya di kawasan bandar yang sudah ‘tepu’ dan ‘padat’ ruangnya untuk dimajukan kawasan perumahan oleh pihak Kerajaan adalah tanggungjawab pihak berkuasa kepada semua rakyat di negara ini kerana rakyat telah memilih parti yang layak untuk menguruskan urusan pembangunan fizikal dan modal insan di negara ini. Soal sokongan kepada parti politik adalah hak individu namun sebagai rakyat yang rasional, sikap ‘mengenang budi’ atas apa yang disediakan oleh pemerintah adalah perkara biasa dan diakhirnya diterjemahkan dalam pilihan raya yang diadakan setiap lima tahun kali tersebut.

Keputusan analisis ujian korelasi Spearman menunjukkan bahawa perhubungan antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan tahap kelulusan tertinggi adalah signifikan (nilai pekali korelasi $r = -0.820$, $p > .05$) (Lihat Jadual 7.21 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perhubungan antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan tahap kelulusan tertinggi dengan kekuatan korelasi yang kuat. Berdasarkan kepada keputusan analisis ini, dapat dibuat kesimpulan bahawa dalam populasi penghuni PPR, persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan tahap kelulusan tertinggi responden adalah berkait.

Jadual 7.22: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan

Pendapatan seluruh isirumah sebulan	Jawapan			Jumlah
	Ya	Tidak	Tidak pasti	
RM1000 dan ke bawah	30.3%	15.1%	54.6%	100%
RM1001-RM2000	22.0%	19.1%	58.9%	100%
RM2001-RM3000	26.0%	30.9%	43.1%	100%
RM3001-RM4000	20.7%	11.5%	67.8%	100%

RM 4001-RM5000	76.9%	0.0%	21.3%	100%
----------------	-------	------	-------	------

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden yang berpendapatan sebulan seluruh isirumah sebanyak RM4001-5000 adalah majoriti dalam mengiyakan pernyataan di atas (Lihat Jadual 7.22). Responden yang berpendapatan tinggi (RM4001-RM5000) berpendapat “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar”. Mereka mempunyai pendapatan yang tinggi dan boleh dikatakan dapat berdikari berbanding yang berpendapatan rendah yang sesetengahnya masih memerlukan bantuan daripada Kerajaan dan pihak-pihak lain. Mereka mempunyai pandangan tersendiri terhadap usaha Kerajaan iaitu berpandangan prejudis terhadap usaha kerajaan untuk meningkatkan tahap kesejahteraan hidup rakyat di bandar. Mereka menganggap Kerajaan mempunyai agenda tertentu terhadap rakyat terutamanya golongan yang berpendapatan rendah yang diberi rumah PPR iaitu untuk mendapatkan sokongan dalam pilihan raya.

Keputusan analisis ujian korelasi Spearman menunjukkan bahawa perhubungan antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan adalah signifikan (nilai pekali korelasi $r = -0.54$, $p > .05$) (Lihat Jadual 7.23 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perhubungan antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan dengan kekuatan korelasi yang sederhana. Berdasarkan kepada keputusan analisis ini, dapat dibuat kesimpulan bahawa dalam populasi penghuni PPR, “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa

politik pemerintah di kawasan bandar” berhubung kait dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan.

Jadual 7.24: Pandangan responden terhadap pembangunan perumahan PPR dengan impak geopolitik mengikut tiga (3) zon yang dibahagikan dalam 25 PPR di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (Ya - Peratus)

Bil.	Pernyataan	Zon Utara	Zon Tengah/ Pusat Bandar	Zon Selatan	Jumlah
1.	Jika anda tidak berpuas hati dengan keadaan dan kemudahan yang terdapat di kawasan perumahan PPR, adakah ini akan mempengaruhi sikap anda untuk menyokong parti pembangkang”	50.1	12.3	37.6	100
2.	Adakah persekitaran tempat tinggal anda akan mempengaruhi pilihan anda terhadap parti politik yang bertanding dalam pilihan raya umum akan datang?	51.5	8.5	40.0	100
3.	Seperti sedia maklum, perumahan PPR disediakan oleh Kerajaan Persekutuan (BN). Adakah pemberian rumah PPR ini akan memastikan anda menyokong BN?	49.4	9.2	41.3	100
4	PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar	39.2	19.4	41.4	100

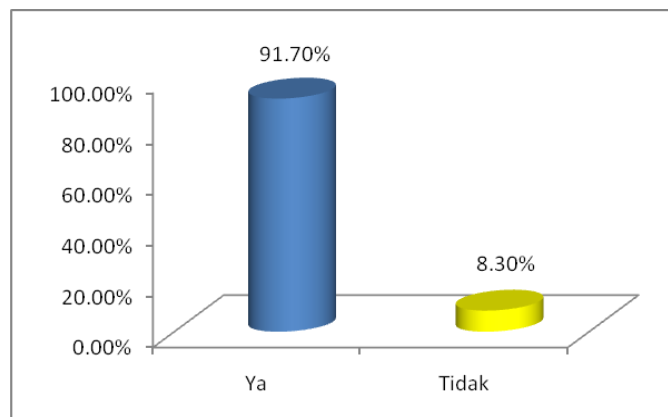
Sumber: Soal selidik (2013)

Untuk mengaitkan dapatan kajian ini dengan unsur atau pengaruh geografi manusia, analisis taburan silang antara persoalan pembangunan perumahan PPR dengan impak geopolitik dengan 3 zon yang telah dibahagikan mengikut lokasi mata angin dalam peta lokasi PPR dalam Kuala Lumpur iaitu Zon Utara, Zon Tengah/Pusat Bandar dan Zon Selatan. Dapatan kajian berdasarkan ruang dan lokasi geografi antara pembangunan perumahan PPR dengan impak geopolitik menunjukkan responden/penghuni PPR di Zon Utara dan Zon Selatan lebih cenderung menyokong kerajaan/BN dalam PRU 2013 berbanding Zon Tengah/Pusat Bandar. Ini kerana lokasi Zon Utara dan Selatan berkedudukan lokasi agak jauh daripada pusat bandar dan mempunyai pengundi Melayu

yang lebih ramai yang merupakan penyokong BN setia di kawasan bandar terutamanya golongan kelas pekerja dan berpendapatan rendah. Berbeza dengan Zon Tengah yang majoritinya responden Cina yang sedia maklum adalah penyokong parti pembangkang dan bersikap kritikal terhadap polisi kerajaan yang tidak memihak kepada mereka seterusnya mengambil kira isu nasional seperti isu kenaikan harga barang dan petrol serta isu integriti dan ketidakadilan terhadap kaum selain Melayu dalam penentuan sokongan kepada parti politik dalam PRU 2013 yang lalu.

7.3.2 Partisipasi dalam politik

Berdasarkan Rajah 7.4, didapati bahawa majoriti responden yang ditemui di kawasan kajian telah mendaftar sebagai pengundi. Majoriti responden telah mendaftarkan diri mereka sebagai pengundi kerana mereka ingin mengundi dalam pilihan raya di samping menunaikan kewajipan mereka sebagai rakyat Malaysia. Hal ini menunjukkan bahawa responden yang tinggal dalam skim PPR ini mempunyai tanggungjawab dan kesedaran dalam memilih pemimpin mahupun wakil rakyat yang dapat menegakkan kesejahteraan dan keadilan kepada rakyat.

Rajah 7.4: Responden yang mendaftar sebagai pengundi

Sumber: Soal selidik (2013)

Selain itu, terdapat responden yang mendaftar sebagai pengundi dengan matlamat untuk mengundi bagi mengekalkan tampuk pemerintahan malah terdapat juga yang ingin menukar pemimpin bagi melihat perubahan dan pembaharuan. Selain daripada ajakan teman dan pengaruh keluarga, media alternatif/sosial/internet juga telah mendorong mereka untuk mendaftarkan diri mereka sebagai pemilih dalam pilihan raya.

Namun terdapat juga segelintir responden yang masih tidak mendaftarkan diri sebagai pengundi. Responden yang tidak mendaftar diri sebagai pengundi adalah disebabkan mereka merasakan bahawa mereka tiada kaitan dengan pembangunan negara, tidak berminat untuk melibatkan diri dalam politik dan menganggap pilihan raya hanya untuk golongan yang bergiat aktif dalam arena politik. Selain itu, kekangan kerja yang banyak menjadikan mereka tiada masa dan tidak berkesempatan untuk mendaftar sebagai pengundi. Dapatan ini selaras dengan kenyataan dalam Utusan Malaysia (2007) yang menyatakan bahawa 80 peratus daripada 4.9 juta rakyat Malaysia yang masih belum mendaftar sebagai pengundi adalah disebabkan mereka tidak berminat dengan urusan politik negara, malas, terlalu sibuk dan tidak tahu saluran untuk melakukan pendaftaran.

Jadual 7.25: Keahlian dalam parti politik (peratus)

1.	UMNO	16.6	6.	PAS	0.7
2.	MIC	3.0	7.	PPP	0.0
3.	DAP	2.6	8.	MMSP	0.0
4.	MCA	1.8	9.	GERAKAN	0.0
5.	PKR	1.7	10.	Tidak menjadi mana-mana ahli dalam parti politik	73.6

Sumber: Soal selidik (2013)

Bagi keahlian dalam parti politik, 16.6 peratus daripada mereka menjadi ahli UMNO, MIC 3.0 peratus, DAP 2.6 peratus, MCA 1.8 peratus, PKR 1.7 peratus, dan PAS 0.7 peratus (Lihat Jadual 7.25). Responden dalam PPR lebih ramai aktif dalam parti

UMNO kerana UMNO mempunyai struktur organisasi yang tersusun dan mempunyai banyak program yang boleh disertai oleh mereka yang dikukuhkan lagi dengan pengalaman berorganisasi dan berupaya menjana dana kewangan sama ada melalui syarikat-syarikat swasta mahupun sumbangan individu tertentu untuk membiayai program yang dirancang. UMNO juga berideologi pragmatik, dinamik, mengikut selera atau kehendak orang ramai serta sesuai dengan perubahan zaman. Justeru, kebanyakan responden yang berpolitik kepartian secara berorganisasi lebih ramai menyertai UMNO berbanding parti lain.

Namun demikian, majoriti (73.6 peratus) daripada responden yang tidak menjadi ahli dalam mana-mana parti politik dan menyatakan mereka tidak berminat menganggotai mana-mana parti politik. Hal ini demikian kerana mereka lebih selesa berpendirian terbuka dengan tidak memihak mana-mana pihak agar hubungan persahabatan dapat dijalin antara satu sama lain dengan tidak berlandaskan kepada mana-mana ideologi politik kerana anggapan mereka, berpolitik semestinya akan menyebabkan pecah-belah, kepuakan lantaran perbezaan fahaman antara parti tersebut. Tambahan pula mereka tidak suka terikat dengan mana-mana pendirian rasmi parti kerana mereka bebas menyuarakan pandangan meskipun bercanggah dengan kepentingan sesuatu parti tersebut. Justeru itu, mereka lebih suka melakukan aktiviti sosial yang menarik dan lasak seperti bersukan, *jungle tracking* dan sebagainya. Bagi responden yang suka terhadap aktiviti sosial dalaman serta boleh menghilangkan *stress*, mereka lebih suka melayari internet, menonton wayang, berkaraoke, berkenalan, hobi dalam bentuk mengumpul barangan dan sebagainya.

7.3.3 Kriteria pemilihan pemimpin

Secara dominannya, 99.5 peratus menyatakan kriteria utama pemilihan calon dibuat berdasarkan pemimpin yang jujur dan amanah. Responden juga mementingkan calon yang

berjiwa/mesra rakyat dan bersih daripada rasuah. Mereka inginkan pemimpin yang jujur dan bertanggungjawab mewakili rakyat dengan mementingkan keperluan dan kehendak rakyat tanpa mementingkan diri sendiri dalam membuat sesuatu keputusan (Ahmad, 2013). Faktor tersebut digandingkan dengan personaliti kepimpinan dan mesra rakyat.

Jadual 7.26: Kriteria Calon/pemimpin yang dipilih

Bil	Kriteria calon/pemimpin	Ya	Tidak	Tidak pasti
1.	Jujur dan amanah	99.5	0.0	0.5
2.	Berjiwa/mesra rakyat	99.2	0.4	0.5
3.	Bersih dari rasuah	98.4	0.0	1.6
4.	Mementingkan perpaduan kaum dan agama	98.3	0.4	1.3
5.	Mempunyai karisma atau ketokohan	96.0	1.4	2.6
6.	Kelayakan akademik yang tinggi (berijazah)	82.2	7.7	10.1
7.	Pengetahuan agama yang mendalam	66.6	19.3	14.1
8.	Calon tempatan	43.5	36.4	20.1
9.	Sebangsa	31.2	49.5	19.4
10.	Muda	26.9	55.5	17.6

Sumber: Soal selidik (2013)

Aspek kepimpinan dan personaliti pemimpin turut menjadi kriteria kepada pengundi untuk memilih pemimpin yang disokong iaitu pemimpin yang berwibawa, tegas, boleh berdebat dalam memperjuangkan isu/hak rakyat, berketerampilan, berpendidikan tinggi, serta berpengetahuan agama. Ciri-ciri tersebut dilihat oleh responden dapat menyerlahkan tokoh kepimpinan seseorang pemimpin yang mereka pilih di samping mempunyai personaliti yang baik. Personaliti yang baik bermaksud pemimpin tersebut mestilah bersikap terbuka, mudah ditemui, mesra rakyat dengan mengadakan lawatan atau ‘turun padang’ ke kawasan mereka (Lihat Jadual 7.26). Mereka juga inginkan pemimpin yang senang mendampingi rakyat tanpa sebarang protokol yang menyukarkan rakyat untuk bertemu dan mengadu masalah yang dihadapi oleh mereka. Responden juga mementingkan pemilihan pemimpin yang mempunyai kaliber dan berkarisma dengan kepetahan berucap

serta berpengalaman dalam aktiviti kemasyarakatan baik melalui agensi Kerajaan mahupun Badan Bukan Kerajaan (NGO).

Pemimpin juga perlu mempunyai perancangan kemajuan masa depan dalam jangka masa panjang atau berwawasan serta bervisi. Pemimpin yang hebat ialah pemimpin yang kreatif dan berfikiran terkehadapan kerana pembangunan fizikal dan spiritual bersifat dinamik dan berubah mengikut peredaran zaman serta perkembangan teknologi komunikasi dan maklumat. Dari sudut parti politik, pemimpin yang bakal dipilih perlulah seorang pemimpin yang boleh menang atau "winnable candidate" yang mempunyai ciri-ciri berkarisma, berpengetahuan tinggi, kreatif, dinamik, bekerja kuat, disenangi dan dapat menarik minat ahli parti dan juga orang awam, NGO, pegawai kerajaan, polis, tentera, veteran dan golongan atas pagar.

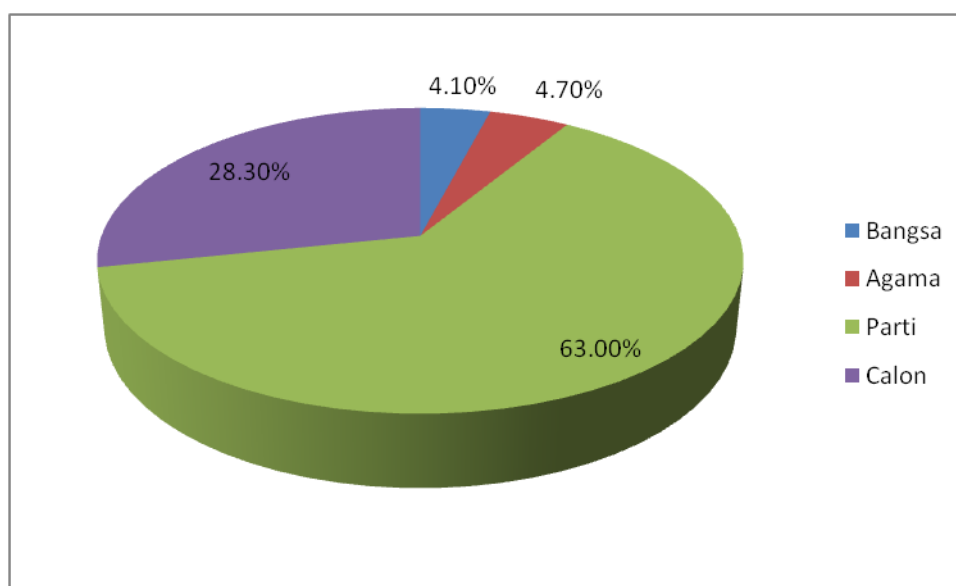
Seterusnya, antara aspek yang lebih utama dan sering disebut ialah calon yang 'boleh dipercayai' dan 'konsisten dengan pandangan' selalunya dianggap sebagai kriteria utama. Sekiranya calon terbabit mempunyai ciri yang baharu, ia akan disimpan di dalam skema pengundi, tanpa memadamkan maklumat sebelumnya. Misalnya, seseorang calon ketika usia mudanya ialah seorang pendokong hak asasi dan telah berubah menjadi seorang pejuang bahasa ketika berumur, beliau akan tetap dikategorikan sebagai seorang pendokong hak asasi. Ciri calon juga dianggap kriteria yang lebih utama, bahkan jika dibandingkan dengan parti yang diwakili oleh calon sekalipun. Oleh itu, didapati terdapat calon yang masih berjaya memenangi kerusi pilihan raya sekalipun mereka bertukar parti. Rakyat masih memberikan kepercayaan kepada mereka. Didapati juga dalam banyak persaingan politik, hal yang sering diperkatakan lebih banyak merujuk kepada sifat buruk seseorang calon dan bukannya isu yang melibatkan kebajikan rakyat. Semua ini adalah berkait rapat dengan tret atau sifat calon.

Konsep tingkahlaku seseorang sebagai pengundi boleh berubah mengikut pandangan dan fikiran terhadap beberapa perkara. Pembentukan tingkahlaku pengundi adalah bermula daripada perbuatan atau pandangan terhadap sesuatu pendapat. Menurut Johnston (1979) menyatakan berlakunya interaksi pengundi dengan persekitaran yang boleh mempengaruhi tingkahlaku pengundi. Keadaan ini selari dengan andaian daripada ahli-ahli geografi yang menyatakan tingkah laku pengundi adalah berdasarkan kepada minat mereka yang mempunyai hubungan dengan taraf sosioekonomi yang merupakan sebahagian daripada persekitaran. Ini adalah kerana pengundi dan persekitaran adalah saling mempengaruhi dan mempunyai perkaitan kuat antara satu sama lain. Setiap individu atau pengundi itu adalah bebas sama ada untuk mengundi atau tidak mengundi semasa pilihan raya. Keputusan mereka sama ada untuk membuang undi atau tidak dipengaruhi oleh calon atau parti yang bertanding, media massa, kempen-kempen, isu-isu tempatan dan sebagainya. Selain itu, pengaruh persekitaran seperti faktor keluarga, jiran, rakan-rakan dan persekitaran sosial seseorang juga turut mempengaruhi.

Menurut Ribicoff dan Newman (1973) menyatakan bahawa kadang-kadang sekumpulan pengundi pada satu-satu masa akan mengubah kesetiaan mereka terhadap parti disebabkan oleh peristiwa-peristiwa yang berlaku atau tindakan-tindakan pemimpin parti. Keadaan seperti ini telah berlaku di Malaysia, apabila tindakan pemimpin negara memecat Anwar Ibrahim sebagai Timbalan Perdana Menteri. Hasil dan kesan daripada tindakan itu menyebabkan ahli BN telah berpecah dan seterusnya mengubah kesetiaan mereka terhadap BN dengan menubuhkan Parti KeAdilan Nasional/PKN (kini PKR) sebagai wadah perjuangan mereka yang baru.

Dalam konteks tingkahlaku mengundi pada masa kini, elemen ruang dan masa sudah mempengaruhi keputusan pengundi untuk memilih calon apabila golongan minoriti

dipengaruhi majoriti di sekelilingnya terutama golongan muda. Golongan muda ini mahukan kehidupan yang lebih madani dan sejahtera dengan memberi tumpuan kepada keselesaan perkhidmatan, pekerjaan yang baik, kemudahan awam, tempat tinggal dan juga harga barangan yang berpatutan. Secara keseluruhannya, keadaan politik negara menunjukkan satu transformasi. Rakyat semakin sedar akan hak mereka sendiri (Rosmadi, 2013).

Rajah 7.5: Kriteria calon pilihan

Sumber: Soal selidik (2013)

Golongan pengundi adalah merupakan salah satu komponen yang penting dalam pilihan raya. Memahami perlakuan, tingkah laku dan corak pengundian oleh pengundi akan membantu pihak-pihak yang bertanding memenangi sesuatu pilihan raya. Pelbagai faktor yang dikaitkan bagaimana corak pengundian ini berlaku seperti faktor geografi, sosiologi, psikologi, etnik, kelas dan sebagainya. Kajian mengenai tingkah laku pengundian ialah bidang yang cukup popular di Barat. Beberapa sarjana di Barat telah mencadangkan beberapa model tingkah laku pengundian bagi menggambarkan interaksi pengundi terhadap

pilihan raya di sana. Model-model tersebut adalah model Michigan, model Columbia dan model Downs. Model Michigan mencadangkan terdapat pengaruh identifikasi parti dalam tingkah laku pengundian, model Columbia mencadangkan terdapat pengaruh sosiologi seperti latar belakang keluarga, latar belakang pendidikan, taraf sosio-ekonomi dan lokaliti tempat tinggal dalam tingkah laku pengundian manakala model Downs pula mencadangkan pengundi melakukan pengundian berdasarkan pilihan rasional iaitu memilih calon dan parti berdasarkan keuntungan dan faedah yang bakal mereka peroleh. Dalam kajian ini, 63.0 peratus responden memilih parti sebagai faktor untuk menentukan undi mereka dalam setiap pilihan raya (Lihat Rajah 7.5). Ini selaras dengan teori identifikasi parti dalam model Michigan.

Teori Identifikasi Parti paling popular dalam mentafsir tingkah laku mengundi pada tahun 1950-an dan 1960-an. Di kebanyakan negara demokrasi liberal, kestabilan dan perubahan yang menjadi ciri tingkah laku pengundi dan pelbagai tinjauan telah menunjukkan tahap ketaatan yang tinggi kepada parti politik yang tertentu. Identifikasi lahir daripada perlakuan sebenar pengundi dan ia stabil jika tiada tekanan jangka pendek atau isu-isu besar. Walaupun demikian, pada tahun 1980-an jelas menunjukkan bahawa tingkah laku pengundi yang berasaskan ketaatan kepada parti politik bukan merupakan penjelasan yang meyakinkan. Ahli sains politik kini memperkatakan penyisihan partisan, iaitu ketaatan ataupun pertalian yang erat kepada parti tertentu sudah merosot.

Teori ini menghuraikan hubungan taat setia yang berterusan terhadap sesebuah parti sehingga pengundi mengidentifikasikan dirinya dengan parti berkenaan walaupun ia mungkin tidak pernah menjadi ahli parti yang disokong itu. Sikap mengsosialisasikan diri dengan sesebuah parti ini terbina oleh beberapa faktor, antaranya adalah peranan yang dimainkan oleh keluarga dan persekitaran sosial seseorang. Unsur imej dan rasa lebih

hampir dengan sesebuah parti politik akan membentuk sikap identifikasi parti dan seterusnya mempengaruhi corak perlakuan pengundi.

Ketaatan politik terhadap sesebuah parti banyak ditentukan oleh persekitaran seseorang itu dibesarkan dan dididik. Proses pendidikan ini akan mengakibatkan terbinanya imej-imej tertentu dalam minda seseorang individu dan imej-imej ini akan dikaitkan dengan institusi dan parti-parti politik tertentu. Dalam konteks ini, imej sesebuah parti lebih mempengaruhi sikap terhadap parti dan penentuan pilihan mengundi berbanding dengan dasar yang dibawa oleh parti berkenaan. Identifikasi parti dan fenomena ketaatan terhadap sesebuah parti politik bermula sejak zaman kanak-kanak dan seterusnya kekal hingga sepanjang hayat. Tingkah laku mengundi seseorang akan didorong oleh pengaruh jangka pendek dan jangka panjang. Dalam jangka pendek, perlakuan mengundi akan ditentukan oleh isu dan daya tarikan calon. Apabila kedua-dua unsur ini dicantumkan dengan identifikasi parti, maka pilihan pengundi akan menjadi semakin mudah dilihat kecenderungannya. Namun dalam jangka panjang, corak pengundian akan ditentukan oleh identifikasi parti, agama, kaum dan kelas masyarakat. Kebanyakan pengundi merasakan kemestian untuk mengundi parti yang diwarisi dari keluarga mereka. Perasaan ini tetap kekal sepanjang hayat mereka tanpa mengira kepimpinan parti. Walau bagaimanapun sebilangan pengundi yang bertukar identifikasinya adalah disebabkan kurangnya pengaruh keluarga, perbezaan dengan kumpulan terdekat, kelas sosial, ekonomi dan politik.

Justeru, teori identifikasi parti adalah masih dominan berbanding model pengundian lain di kawasan kajian dan juga di Malaysia. Pengundi lebih memilih parti berbanding faktor calon dan faktor isu. Faktor calon yang seetnik juga bukan merupakan faktor utama pemilihan dalam pengundian. Pengundi secara umumnya telah mengidentifikasi dengan parti-parti tertentu. Namun begitu didapati juga jumlah pengundi yang tidak mengikat

dengan mana-mana parti dan cenderung kepada model pilihan rasional dan model retrospektif juga semakin membesar dan menjadi faktor penentu di kawasan-kawasan pilihan raya tertentu.

7.3.4 Kriteria pemilihan parti politik

Rodee (1983) melihat parti politik sebagai sekumpulan manusia yang bersetuju di atas sesuatu prinsip yang membolehkan mereka berkhidmat kepada negara. Parti politik juga dapat diertikan sebagai satu kumpulan individu yang tersusun dan mempunyai hasrat untuk berkuasa. Ahli-ahli dalam parti politik mempunyai ideologi serta agendanya yang tersendiri. Matlamat utama ialah untuk membentuk kerajaan supaya ideologi mereka boleh dijadikan dasar kerajaan dan diamalkan oleh rakyat jelata. Oleh itu, ahli-ahli politik biasanya akan bertanding di dalam pilihan raya. Sebahagian parti yang lemah atau tidak terpengaruh akan bergabung dengan parti kerajaan atau parti yang lebih besar dan menjadi sebuah barisan parti politik.

Kewujudan parti adalah penting kerana ia mampu menjalankan fungsi-fungsi tertentu. Dalam membincangkan fungsi-fungsi parti politik, Syed Ahmad (1995) telah menggariskan lapan fungsi parti politik. Antaranya ialah, parti mampu membawa berbagai golongan manusia dengan latar belakang yang berbagai ke dalam satu struktur yang lebih padu. Dalam lain perkataan, parti memainkan peranan sebagai '*a common denominator*'. Parti berusaha untuk mendapatkan kuasa dan akan cuba mendapatkan sokongan seluas-luasnya. Parti politik juga menghubungkan kerajaan dan rakyat. Ia akan mendidik dan menjelaskan tentang dasar-dasar dan tentang perjalanan sesuatu sistem politik. Ia juga berfungsi untuk mengerah tenaga rakyat dan mengeratkan identifikasi rakyat dengan dasar-dasar awam.

Selain itu, parti juga berperanan mengambil dan melatih pemimpin-pemimpin politik di samping menyediakan barisan-barisan pelapis kepimpinan politik dalam semua peringkat. Parti menimbulkan isu dan memberi panduan matlamat, nilai, ideologi dan falsafah kepada masyarakat. Parti juga berperanan sebagai broker kepada idea-idea dengan memilih isu-isu yang ingin ditumpukan perhatian. Parti juga merupakan penggerak kepada pembangunan, agen modenisasi dan agen kepada perubahan sosial. Parti politik juga berperanan sebagai jentera perkhidmatan kebajikan yang semuanya tidak termasuk sebagai tindakan-tindakan politik.

Jadual 7.27: Kriteria Parti Politik yang dipilih

Bil	Kriteria parti	Ya	Tidak	Tidak pasti
1.	Mempunyai trek rekod yang baik	99.5	0.0	0.5
2.	Mampu memacu pembangunan & membasmi kemiskinan	99.5	0.0	0.5
3.	Memperjuangkan isu kemanusiaan (ketelusan, keadilan, hak asasi manusia, anti rasuah)	99.2	0.0	0.8
4.	Mampu memelihara agama & bangsa	99.2	0.4	0.5
5.	Memelihara perpaduan kaum	99.2	0.4	0.5
6.	Dapat menunaikan janji manifesto	99.2	0.4	0.5
7.	Memperjuangkan isu alam sekitar	97.9	1.5	0.6
8.	Mempunyai calon berwibawa, bersih & pendidikan tinggi	97.6	0.5	2.0

Sumber: Soal selidik (2013)

Sebanyak 99.2 peratus menyatakan memilih parti politik yang memperjuangkan isu kemanusiaan seperti ketelusan, keadilan, hak asasi dan anti rasuah sebagai ciri utama. Kemudian diikuti parti yang memperjuangkan isu pembangunan dan kemiskinan, agama dan bangsa (Lihat Jadual 7.27). Mereka juga mahukan parti yang mempunyai calon yang dapat memelihara perpaduan kaum, berwibawa, bersih dan berpendidikan tinggi. Parti politik perlu mendahulukan kehendak rakyat dengan memperjuangkan isu ketelusan, anti rasuah dan mementingkan hak asasi kerana hanya parti yang dipercayai dan berprinsip akan disokong rakyat dan terus menang dalam setiap pilihan raya yang mendatang. Rakyat juga

mendokong demokrasi dan hak asasi kerana mereka akan lebih selesa jika pandangan mereka turut diambil kira oleh parti terutama dalam merangka manifesto parti dalam kempen pilihan raya kelak.

Responden juga menyokong parti politik yang realistik dalam menjanjikan sesuatu perkara terutamanya perkara-perkara yang mementingkan rakyat dalam soal ekonomi mikro (ekonomi rakyat) yang berlegar pada isu harga barang, gaji minimum, bil. elektrik dan air, kemudahan infrastruktur dan sistem penyampaian perkhidmatan awam. Parti politik juga perlu mengutamakan pemilihan calon yang berwibawa dan dilihat bersih serta tidak mengambil kesempatan untuk mengutamakan diri sendiri dan kaum kerabat semata-mata jika diberi peluang dipilih sebagai pemimpin kelak. Pengundi bebas membuat pilihan dan pilihan mereka masih dipengaruhi oleh pelbagai faktor yang menjadi parameter/kriteria mereka. Parameter tersebut amat penting diambil kira oleh calon dan parti politik yang bertanding dan bagaimana ianya dapat diserapkan ke dalam strategi memenangi hati pengundi.

Walaupun pola perlakuan politik berubah mengikut keadaan persekitaran dan isu semasa tetapi parameter seperti kepimpinan dan personaliti calon, manifesto dan pelaksanaan pembangunan akan menjadi teras dalam membuat keputusan memilih calon dan parti politik. Apa yang penting ialah parameter pengundi mestilah selari atau sama seperti yang dipunyai oleh calon dan parti. Sekiranya tidak sama maka berlakulah pergeseran antara aspirasi pengundi, calon dan parti.

7.3.5 Isu-isu utama

Kempen dan isu merupakan dua perkara yang penting dalam mempengaruhi partisipasi politik dan persepsi politik pengundi. Tujuan kempen diadakan ialah untuk menyampaikan

mesej supaya pengundi dapat melihat sendiri sama ada melalui media atau pun secara terus dan mewujudkan kepercayaan kepada pengundi (Ranney, 1993). Isi kempen yang hendak disampaikan dikawal oleh calon atau parti dan dihebahkan supaya mereka dinilai sebaik mungkin. Strategi kempen moden dilakukan melalui saluran media berbayar atau tidak berbayar untuk memastikan penonjolan calon yang terbaik. Di Malaysia dalam sesuatu kempen pilihan raya isu yang terpenting dibincangkan ialah politik pembangunan. Rakyat Malaysia telah diajar untuk menilai pembangunan dan modenisasi (Arnold, 2005) dan mereka hanya mempercayai parti pemerintah (BN) yang mampu menyediakan pembangunan di bandar ataupun di luar bandar secara berterusan. Ini bermakna kempen calon pembangkang kurang berkesan dan dipercayai boleh membawa perubahan di sesuatu kawasan.

Dalam setiap kawasan terutama ketika musim pilihan raya, pasti akan ada isu yang dibangkitkan tetapi tidak semua isu itu diyakini dan mempunyai impak kepada pemilih/pengundi dalam membuat keputusan semasa hari pengundian. Berkemungkinan juga isu berkenaan dianggap sebagai isu lama yang dibayangi dan ditenggelami oleh perkara lain seperti keadaan ekonomi yang memberangsangkan. Walau bagaimanapun, bagi sesetengah pihak, sesuatu isu yang dicanangkan itu mempengaruhi keputusan pilihan raya iaitu terdapat peningkatan dan kemerosotan undi dan kerusi yang diperolehi parti yang bertanding dengan pilihan raya sebelumnya (Mohd Foad, 1997).

Di samping itu, isu semasa turut mempengaruhi sokongan terhadap pemerintah oleh pengundi di sesebuah kawasan. Pendedahan media massa mengenai isu semasa sedikit sebanyak akan mempengaruhi pemikiran pengundi terutamanya pendedahan berita atau isu panas ketika menjelang pilihan raya iaitu semasa tempoh berkempen. Selain itu, isu tempatan di sesuatu kawasan itu akan mempengaruhi keputusan untuk memilih sesebuah

parti. Kadangkala isu tempatan lebih berpengaruh berbanding isu nasional kerana pengundi lebih mementingkan isu pembangunan setempat yang dibangunkan oleh pihak pemerintah.

Jadual 7.28: Isu utama di kawasan kajian (peratus)

1.	Pemulihan ekonomi/harga barang/minyak	90.4	6.	Rasuah/salahguna kuasa	16.7	11.	Isu air	7.5
2.	Isu/masalah sosial	56.4	7.	Pekerjaan	14.1	12.	Isu kepemimpinan	7.3
3.	Isu perhubungan dan pengangkutan	37.2	8.	Kestabilan dan perpaduan	12.9	13.	Pendidikan	4.6
4.	Isu kebersihan	37.0	9.	Isu petempatan/perumahan	12.3	14.	Isu tanah	2.1
5.	Isu alam sekitar	31.9	10.	Isu pembangunan setempat	11.3	15.	Isu pelaksanaan hukum hudud	1.7

Sumber: Soal selidik (2013)

Dalam kajian ini, isu pemulihan ekonomi/harga barang/minyak merupakan isu yang paling utama yang dibincangkan di kawasan responden iaitu 90.4 peratus (Lihat Jadual 7.28). Isu ekonomi memainkan peranan penting dalam pertumbuhan negara dan semestinya sebagai indikator penting dalam menentukan sokongan kepada parti yang bertanding. Isu ekonomi yang membimbangkan responden adalah melibatkan kenaikan harga barangan yang semakin menjadi-jadi terutama kenaikan harga minyak yang membawa ‘kesan berantai’ terhadap harga barangan pengguna. Bagi golongan yang berpendapatan rendah, mereka menyuarakan kekesalan kerana kurang berkemampuan untuk menyara kehidupan seharian. Kenaikan harga petrol, barangan keperluan asas seperti gula, kenaikan tarif elektrik serta tambang pengangkutan seperti bas, komuter, LRT dan ERL serta pelaksanaan GST pada tahun 2015 dilihat terus membebankan mereka. Dalam masa yang sama, jumlah upah atau gaji yang diterima oleh mereka tidak berubah atau naik sedikit sahaja iaitu tidak berpadanan dengan peningkatan kos sara hidup yang lebih tinggi di bandar. Justeru, pihak

berwajib perlu mengambil tindakan proaktif agar kehidupan warga bandar ini tidak terjejas dan membebaskan mereka untuk memastikan kehidupan mereka berkualiti dan sejahtera.

Meskipun kerajaan telah memperkenalkan ‘produk 1 Malaysia’ yang melibatkan pemberian wang (BR1M), produk harga patut (KR1M) dan lain-lain untuk golongan sasaran namun tindakan yang lebih menyeluruh perlu dilakukan seperti perkara-perkara yang melibatkan pemberian subsidi kepada rakyat, penjimatan perbelanjaan kerajaan, pencegahan ketirisan wang kerajaan, penangguhan projek-projek mega yang tidak menguntungkan rakyat perlu dilakukan di samping rakyat sendiri perlu merancang perbelanjaan dengan langkah penjimatan dan pengurangan perbelanjaan yang tidak perlu untuk memastikan mereka dapat hidup dengan sederhana tetapi selesa.

Isu kedua yang menjadi perbualan responden di kawasan kajian ialah isu/masalah sosial (56.4 peratus). Isu sosial merupakan perkara yang mempengaruhi kebanyakan atau kesemua anggota masyarakat, sama ada secara langsung mahupun tidak langsung. Ianya dianggap sebagai masalah dan kontroversi yang berkaitan dengan nilai moral. Isu sosial menjadi salah satu perkara yang sering dibincangkan oleh responden. Konflik yang melanda masyarakat bukanlah suatu perkara yang boleh dipandang remeh kerana kadang kala ianya berada di luar jangkaan individu dan masyarakat. Antara isu yang sering digusarkan oleh responden ialah masalah sosial remaja yang semakin berleluasa. Golongan remaja terutamanya antara individu yang sering terlibat dengan gejala ini. Kebanyakan mereka menghabiskan masa bersama rakan-rakan dengan melepak, merempit, berhibur dan bergaul secara bebas tanpa pemantauan yang sewajarnya. Hal ini mengundang kebimbangan masyarakat terhadap golongan muda yang bakal menerajui negara kelak.

Selain itu, isu sosial lain yang dibincangkan oleh penduduk kawasan kajian ialah aktiviti penagihan dadah dan remaja yang terlibat dengan pengambilan pil khayal. Perkara

ini mendatangkan kerisauan pelbagai pihak kerana mereka yang terlibat sanggup melakukan apa sahaja untuk menunaikan hajat mereka. Seinggakan ada yang sanggup terlibat dengan aktiviti kecurian, pecah rumah, dan lain-lain bagi mendapatkan sumber kewangan yang mencukupi. Hal ini telah meningkatkan kadar jenayah yang turut mengundang kebimbangan penduduk untuk keluar rumah.

Isu berikutnya yang menjadi topik penting dalam perbualan harian responden ialah isu perhubungan dan pengangkutan (37.2 peratus). Isu ini penting kepada mereka yang tidak mempunyai kenderaan sendiri iaitu yang bergantung kepada pengangkutan awam. Seseengah PPR terletak jauh dari perhentian bas dan stesen LRT. Mereka terpaksa bergantung kepada teksi bermeter yang mengenakan kadar bayaran yang tinggi. Golongan wanita yang ingin ke tempat kerja dan pelajar yang ingin ke sekolah menghadapi kesukaran untuk ke destinasi masing-masing hinggakan terpaksa menumpang rakan atau jiran tetangga. Justeru, pihak berwajib perlu mengambil tindakan susulan agar masalah tersebut dapat diatasi untuk memudahkan aktiviti harian penduduk terutamanya urusan pendidikan dan urusan kerja.

Isu kebersihan (37.0 peratus) turut menjadi perbualan responden. Isu kutipan sampah yang tidak mengikut jadual, pembuangan sampah di merata-rata tempat oleh pihak yang tidak bertanggungjawab menyebabkan kehidupan mereka menjadi tidak selesa dan mencacatkan permandangan. Ini disebabkan oleh sama ada sikap pihak yang menguruskan sampah yang tidak bertanggungjawab serta tidak konsisten dalam memungut sampah ataupun sikap individu yang sambil lewa dan mengambil mudah serta suka membuang sampah merata-rata tempat. Sikap sedemikian tidak mempunyai kesedaran sivik yang tinggi dan tidak mengambil peduli kesejahteraan hidup bersama. Justeru, semua pihak sama ada individu mahupun pihak berkuasa perlu proaktif dan matang dalam usaha menjaga

kebersihan alam sekitar untuk memastikan mereka dapat menghindari penyakit bawaan sampah serta dapat hidup dengan selesa dan aman tenteram.

Kemudian isu alam sekitar turut dibincangkan oleh responden. Berdasarkan terjemahan literal, 'alam sekitar' adalah merujuk kepada apa sahaja yang melingkungi manusia. Bagaimanapun, secara khusus perkataan 'alam sekitar' merujuk kepada fenomena fizikal sama ada biotik atau abiotik yang melingkungi suatu organisma. Fenomena fizikal ini termasuk juga fenomena yang berkait dengan iklim dan cuaca. Isu alam sekitar yang dimaksudkan oleh responden ialah masalah pencemaran udara serta pemanasan persekitaran. Kenderaan yang membebaskan asap dan gas serta keadaan yang panas dan kering serta berdebu menyebabkan persekitaran berhabuk dan tidak selesa untuk bergerak bebas dengan kadar masa yang lama. Justeru, antara usaha yang boleh mengurangkan kesan pencemaran udara ialah menanam pokok yang rendah serta menyembur air pada permukaan jalan yang berdebu.

7.3.6 Faktor sokongan kepada BN

Berdasarkan beberapa kajian sebelum ini, kebiasaannya orang Melayu akan memberikan sokongan yang kuat kepada BN pada setiap kali PRU diadakan. Sehingga ada kajian yang menyifatkan pilihan raya di Malaysia tidak kompetitif dari segi keputusan pilihan raya kerana parti yang sama iaitu BN akan menang pada setiap kali pilihan raya tanpa mendapat tentangan yang sengit daripada mana-mana parti (Nohlen dan Hartmann, 2001). Dalam kajian ini responden telah ditanya mengenai faktor mereka menyokong BN. Oleh itu, terdapat beberapa faktor telah dikenal pasti yang menjadi penyebab Kerajaan Pusat (BN) disokong atau menjadi pilihan.

Jadual 7.29: Faktor yang mendorong sokongan kepada BN

1.	Mengenang jasa	62.2	5.	Sesuai dengan masyarakat majmuk	22.0
2.	Mesra rakyat	55.8	6.	Kepimpinan yang berpandangan jauh	11.5
3.	Berpengalaman	55.5	7.	Progresif/pejuang kemajuan	6.7
4.	Janji ditepati	39.6	8.	Terbuka/Sederhana	6.4

Sumber: Soal selidik (2013)

Faktor utama menurut responden bahawa rakyat menyokong BN adalah atas dasar mengenang dan menghargai jasa pemimpin terdahulu (62.2 peratus) (Lihat Jadual 7.29). Mereka merasakan adalah wajar sebagai rakyat Malaysia untuk terus menyokong pentadbiran BN kerana dengan dasar dan kepimpinan BN yang sedia ada, sekaligus menjadikan Malaysia terus membangun dan terkenal di pelusuk dunia. Pemimpin sebelum ini telah banyak menyumbang idea dan tenaga demi membangun dan memajukan negara (Daud, 2013). Di samping itu, atas pengorbanan pemimpin BN dahulu, ada antara responden yang sedih dan sebak dengan perjuangan pemimpin sebelum ini. Perjuangan untuk kesejahteraan rakyat dan keamanan negara terus menjadi agenda utama. Pertumbuhan ekonomi turut berkembang dan semakin rancak dengan penelitian yang teratur. Oleh itu, mereka merasakan adalah wajar untuk mereka terus menerus untuk menyokong BN.

Faktor seterusnya yang menguatkan lagi hujah sebab-sebab rakyat menyokong BN adalah disebabkan oleh faktor pengalaman BN dalam pemerintahan sejak pra-kemerdekaan hinggalah sekarang. Ini membawa kepada mengenang jasa oleh rakyat kepada parti yang sudah sekian lama meneraju pemerintahan di negara ini. Kebanyakan responden menyatakan sebab yang sama dan mereka ingin terus menyokong BN kerana takut dan tidak bersedia dengan pentadbiran yang baru di bawah parti selain BN kerana dianggap lemah dan kurang pengalaman (Kamarudin, 2013). Menurut Naib Presiden kanan Parti

Progresif Penduduk (PPP) iaitu Datuk Maglin Dennis D'Cruz, beliau percaya faktor pengalaman menjadi salah satu sebab utama rakyat terus menyokong kerajaan yang sedia ada iaitu BN sebagai sebuah kerajaan untuk rakyat sejak 55 tahun yang lepas. Penduduk menyatakan pemilihan BN sebagai parti yang disokong adalah bagi mengelakkan Malaysia berdepan dengan masalah dan nasib yang sama di beberapa buah negara di dunia yang menghadapi kesukaran berikutan penyerahan kuasa kepada parti yang tiada pengalaman (20 tahun Barisan Nasional, 1994).

Selain itu, rakyat juga menyokong BN kerana faktor isu pembangunan dan janji yang ditepati. Masyarakat melihat BN di bawah gagasan 1 Malaysia sebenarnya bertambah mantap dan telah berjaya mengubah pandangan rakyat akan peri pentingnya perpaduan kaum. Pembangunan yang dibuat lebih mengutamakan kepentingan rakyat, antaranya membasmi kemiskinan, menaik taraf sistem pengangkutan awam dan keperluan yang lain. Oleh itu, wujudlah Klinik 1Malaysia, Kedai Rakyat 1Malaysia, Komputer 1Malaysia dan lain-lain. Janji-janji telah ditepati dengan pembukaan lebih 50 buah klinik dengan peruntukan RM10 juta serta barangan yang dijual di Kedai Rakyat adalah 30 hingga 40 peratus lebih murah berbanding di kedai lain. Pengedaran unit komputer di sekolah telah membuktikan kejayaan BN menunaikan janji.

Seterusnya, imej kepimpinan Datuk Seri Najib Tun Razak. Beliau telah menunjukkan gaya kepemimpinan yang tenang, idealistik, matang, berkaliber dan bersedia mendengar pandangan rakyat daripada kesemua latar belakang sosioekonomi melalui pelbagai cara seperti dalam program turun padang (Program Janji Ditepati di setiap negeri) dan juga melalui media sosial (*facebook*, *twitter* dan *instagram*) sehingga menjadi salah satu kelebihan BN terus kekal menjadi parti yang disokong oleh rakyat di peringkat nasional. Beliau telah melaksanakan dasar 1 Malaysia yang menjadi tonggak kepada

pembangunan Malaysia. Menurut Prof. Madya Dr. Sivamurugan Pandian iaitu Pensyarah Kanan Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan, Universiti Sains Malaysia (USM), beliau menyatakan rakyat hari ini melihat kepimpinan Perdana Menteri adalah sebagai pemimpin yang mendengar keluhan dan masalah rakyat. Pendekatan yang diambil oleh Perdana Menteri dengan menggunakan laman sosial sebagai platform untuk mendengar luahan hati rakyat secara tidak langsung berupaya meningkatkan sokongan rakyat kepada BN. Trend rakyat yang menggunakan laman sosial sebagai ruang untuk menyampaikan berita dan meluahkan perasaan membuatkan mereka lebih cenderung melihat pemimpin yang aktif dan sentiasa memberi komen berunsur nasihat menyebabkan rakyat menyokong kredibiliti Perdana Menteri sebagai pemimpin sekaligus menyebabkan mereka merasakan BN layak mentadbir negara ini.

Di samping itu, faktor lain yang mempengaruhi sokongan ini adalah kejayaan tranformasi kerajaan dan bantuan yang diberikan oleh BN. Menurut Ketua Kluster Politik, Keselamatan dan Hal Ehwal Antarabangsa, Majlis Profesor Negara (MPN), Prof. Datuk Dr Mohamed Mustafa Ishak menyatakan sokongan masyarakat Melayu khususnya terhadap BN didorong oleh kejayaan agenda transformasi Kerajaan selain kegagalan pihak pembangkang menunaikan janji. Penduduk mengakui pemberian Bantuan Rakyat 1 Malaysia (BR1M) merupakan salah satu faktor yang menyebabkan mereka terus menyokong BN dan terdapat segelintir penyokong parti pembangkang telah beralih arah kepada BN. Menurut hasil kajian Pusat Kajian Demokrasi dan Pilihan Raya Universiti Malaya (UMCEDEL) menunjukkan sokongan terhadap BN adalah disebabkan faktor pemberian BR1M.

7.3.7 Faktor sokongan kepada PR

Jika dilihat kepada faktor yang menyebabkan rakyat menyokong Pakatan Rakyat (PR), faktor yang paling utama menurut responden yang ditemubual ialah janji yang ditawarkan (Lihat Jadual 7.30). Ketika kempen PRU 2013 yang lalu, para pemimpin dan juga blogger pro PR dengan giat dan aktifnya berkempen mengenai tawaran kepada rakyat sekiranya mereka diberi peluang untuk memerintah negara ini. Mereka berikrar akan melaksanakan janji pilihan raya tersebut jika diberi mandat oleh pengundi di negara ini sepertimana yang termaktub dalam manifesto bersama Pakatan Rakyat. Dengan menguasai Putrajaya, dasar-dasar yang melibatkan kuasa Persekutuan diyakini dapat dilaksanakan oleh pemimpin PR seperti pendidikan percuma dengan menghapuskan pinjaman pelajar iaitu PTPTN dan digantikan dengan biasiswa, penghapusan tol di lebuh raya, menurunkan harga petrol dan harga kereta seterusnya menghapuskan rasuah.

Jadual 7.30: Faktor yang mendorong sokongan kepada Pakatan Rakyat (PR)

1.	Janji yang ditawarkan	73.9	5.	Kepimpinan Anwar	24.3
2.	Ingin mencuba pemerintahan baru	62.8	6.	Kerap turun padang	18.5
3.	Telus	27.3	7.	Tidak perkauman	9.0
4.	Adil	25.2	8.	Beragama	6.6

Sumber: Soal selidik (2013)

Selain itu, responden juga berpendapat mereka ingin mencuba pemerintahan baru selain daripada BN. Setelah sejak sekian lama dibawah pemerintahan BN, maka sudah tiba masanya untuk mereka menukar selera atau beralih angin untuk mencuba stail atau gaya pemerintahan oleh parti dan pemimpin baru. Pemerintahan secara berkongsi kuasa cara BN namun dikuasai parti perkauman Melayu iaitu UMNO dilihat oleh sebahagian responden sebagai tidak sesuai lagi untuk diteruskan legasinya di negara ini. Maka dengan itu, mereka melihat gabungan parti dalam Pakatan Rakyat sebagai satu alternatif terbaik

untuk diberi peluang untuk menjalankan pemerintahan ‘bukan perkauman’ yang juga dilihat oleh mereka sebagai bersih, adil dan telus.

Keyakinan pengundi etnik Cina juga menyebabkan banyak kerusi Parlimen dan DUN dikuasai parti-parti dalam Pakatan Rakyat. Majoriti pengundi Cina sangat yakin bahawa Pakatan Rakyat akan menang dalam PRU ke-13 kali ini. Mereka yakin dengan kepimpinan Dato’ Seri Anwar Ibrahim, Tuan Guru Nik Aziz dan Lim Kit Siang. Kesemua pemimpin tersebut dikatakan mendapat sokongan padu daripada pengundi Melayu di bawah parti masing-masing dan tidak pernah sebelum DAP mendapat kerjasama daripada PAS dan PKR (parti-parti politik Melayu). Hasilnya dalam PRU 2013, keyakinan terhadap sokongan pengundi Melayu kepada Anwar Ibrahim dan Nik Aziz menyebabkan yakinnya kesatuan bangsa Malaysia kepada pemimpin-pemimpin pembangkang tersebut telah meyakinkan keseluruhan pengundi Cina untuk menyokong DAP.

Faktor menyebabkan pengundi Cina tidak menyokong BN juga boleh dikaitkan dengan beberapa isu antaranya ialah kemarahan yang terpendam kaum Cina terhadap tanggapan sesetengah pemimpin ultra Melayu terhadap kaum Cina sebagai ‘pendatang’ dan warganegara kelas kedua, isu rasuah dan integriti yang gagal ditangani BN sebagai Kerajaan seperti isu PKFZ dan pembahagian tender projek secara rundingan terus, isu kematian Pembantu ADUN Sri Kembangan (Teoh Beng Hock) yang dikatakan tidak mendapat pengadilan yang sewajarnya daripada pihak polis dan mahkamah, isu ketelusan dalam perbelanjaan negara, isu kelas sosial yang dikaitkan dengan ketidakseimbangan pendapatan terutamanya di kawasan bandar, ‘brain drain’ yang memberi kesan kepada golongan cerdik pandai Cina, kemerosotan kepada kemahiran yang membawa kepada pendapatan yang rendah, ketidakadilan dalam projek pengagihan Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) yang tidak kompetitif, isu pendidikan Cina yang tidak berdaya saing

walaupun sekolah vernakular masih dikekalkan, ketidakpatuhan kontrak sosial 1957 dan kemunculan DAP sebagai penghubung politik yang baru kepada komuniti Cina.

Seterusnya, pengaruh media dan internet turut menjadi faktor rakyat menyokong kepimpinan PR. Pendedahan pelbagai maklumat di media sosial dan laman web menyebabkan rakyat lebih terbuka dan berupaya menilai setiap berita yang direncanakan. Pihak PR yang lebih aktif berbanding BN menggunakan saluran ini telah berusaha untuk mempengaruhi rakyat supaya menyokong perjuangan mereka. Keterdedahan maklumat yang terkini melalui internet dan kemudahan untuk berkomunikasi serta memberi maklum balas dengan cepat membuatkan rakyat lebih selesa dan terbuka memilih untuk mendapatkan berita dalam saluran ini. Hal ini sedikit sebanyak telah mempengaruhi minda pembaca dan membuatkan mereka terus jatuh hati dan memilih untuk menyokong PR.

Sumber maklumat politik yang lebih pelbagai dan maklumat alternatif daripada internet di kawasan bandar memberi kelebihan kepada PR seterusnya merupakan faktor utama masyarakat bandar memilih PR. Hal ini kerana masyarakat di bandar lebih celik IT dan berfikiran terbuka di samping ramai pengundi bukan Melayu (Cina) berbanding masyarakat di kawasan luar bandar yang hanya merujuk maklumat media arus perdana seperti media cetak (Utusan Malaysia dan Berita Harian) dan media elektronik (TV1, TV2 dan TV3). Sumber maklumat politik masyarakat bandar tidak terhad kepada sumber maklumat media cetak semata-mata namun turut juga merangkumi sumber dari media sosial seperti *facebook*, *twitter*, *blog*, *email* dan sebagainya. Di bandar, kemudahan wifi percuma memudahkan masyarakat mengakses maklumat politik melalui hujung jari.

Pengundi muda juga lebih cenderung untuk melakukan perbincangan dan meluahkan pendapat mereka mengenai isu politik melalui media sosial. Justeru, pengundi muda lebih cenderung untuk memilih media sosial sebagai sumber alternatif mendapat

maklumat politik berbanding menonton berita televisyen dan membaca akhbar bercetak yang menjadi sumber maklumat utama pengundi tua di saluran 1. Sumber politik melalui media sosial bertindak secara dua hala yang menyebabkan golongan muda lebih merasa selesa dan tidak terasa dikongkong. Oleh kerana banjir maklumat yang cepat diakses menyebabkan mengundi muda lebih cenderung memilih calon PR.

Pada PRU-13 memperlihatkan wujudnya “tsunami bandar” apabila 12 buah kawasan bandar-bandar utama seluruh Malaysia ditawan oleh Pakatan Rakyat manakala hanya dua kawasan bandar yang berjaya ditawan oleh BN iaitu di Johor Bahru dan Kangar. Keadaan ini disebabkan oleh sumber maklumat politik dan isu semasa yang luas dan pelbagai di kawasan bandar serta ‘harapan demokrasi’ pengundi bandar yang ingin melihat satu pemerintahan yang adil, telus, tidak menyeleweng serta anti rasuah dan anti penyalahgunaan kuasa dan juga inginkan hak mereka untuk bersuara dan memberi pandangan terutamanya melalui media sosial yang lebih luas dan bebas.

Kesepakatan yang ditunjukkan oleh kepimpinan PR adalah begitu utuh sehingga sukar untuk digugat. Sekiranya timbul atau berlaku sesuatu isu, pihak PR telah mengambil tindakan yang sewajarnya supaya tidak timbul sebarang spekulasi yang boleh menjatuhkan imej dan prestasi kepimpinan PR. Hal ini telah mendorong rakyat untuk mengikuti dan memperjuangkan semangat PR.

Faktor berikutnya yang menyebabkan rakyat menyokong PR adalah kerana keupayaan parti berkenaan menjaga kebajikan rakyat tanpa mengira bangsa atau agama. Keistimewaan Malaysia yang mempunyai rakyat berbilang kaum telah digunakan oleh pihak PR untuk meraih sokongan kesemua kaum untuk sama-sama menyokong perjuangan mereka yang merancang untuk mengurangkan kos sara hidup yang semakin meningkat dengan kenaikan harga barangan melalui tawaran janji yang istimewa. Pemberian beberapa

perkara yang percuma dan penurunan harga barangan secara berperingkat menunjukkan usaha mereka untuk menjaga kebajikan rakyat. Selaras dengan keadaan ekonomi yang tidak stabil menyebabkan rakyat mahu memilih dan menyokong parti yang menjaga kebajikan dan memudahkan mereka untuk bekerja. Hal ini adalah penting terutama bagi golongan yang kurang berkemampuan. Oleh itu, penawaran menjaga kebajikan rakyat telah mempengaruhi pola penerimaan rakyat terhadap PR.

7.3.8 Penilaian terhadap pemimpin negara

Apabila ditanya mengenai ketokohan pemimpin utama nasional, majoriti (64.1 peratus) menyatakan Tan Sri Dato' Muhyiddin Hj. Mohammad Yassin adalah pemimpin politik nasional yang paling popular (Lihat Jadual 7.31). Ini diikuti Dato' Sri Mohd Najib Tun Hj. Abdul Razak (57.3 peratus) dan Dato' Raja Nong Chik Raja Zainal Abidin (53.7 peratus). Tan Sri Dato' Muhyiddin dilihat paling popular kerana secara kebetulannya beliau adalah Pengerusi Badan Perhubungan UMNO Wilayah Persekutuan/Kuala Lumpur. Ini membolehkan beliau dikenali ramai terutamanya ahli-ahli UMNO di Kuala Lumpur. Selain itu, ketegasan beliau dalam menangani dan memberi pandangan terhadap isu-isu utama negara terutamanya isu perkauman, agama dan ekonomi. Pengalaman beliau dalam kerajaan bermula sebagai Menteri Besar Johor, seterusnya Menteri Belia dan Sukan, Menteri Pelajaran, Menteri Pertanian hinggalah pada tahap sekarang iaitu Timbalan Perdana Menteri menjadi bualan dan ingatan rakyat melalui beberapa pengenalan dasar-dasar utama dan program negara seperti Rakan Muda, Pertanian itu Perniagaan dan lain-lain telah melonjakkan nama beliau sebagai antara ahli politik terkenal dan tersohor di negara ini terutamanya dalam kalangan penjawat awam, penggiat sukan dan juga usahawan tani negara.

Jadual 7.31: Penilaian terhadap tokoh politik negara (peratus)

Bil.	Tokoh politik/pemimpin parti	Berkaliber	Tidak berkaliiber	Tidak pasti
1.	Najib Razak	57.3	36.1	6.5
2.	Muhyiddin Mohammad Yassin	64.1	29.5	6.5
3.	Raja Nong Chik Raja Zainal Abidin	53.7	21.3	25.0
4.	Anwar Ibrahim	37.1	44.8	18.1
5.	Wan Azizah Wan Ismail	31.9	45.1	23.0
6.	Azmin Ali	31.5	42.3	26.2
7.	Nik Abdul Aziz Nik Mat	34.1	32.3	33.6
8.	Abdul Hadi Awang	28.7	32.3	39.0
9.	Mohamad Sabu	20.2	39.7	40.1
10.	Lim Kit Siang	21.9	41.0	37.1
11.	Lim Guan Eng	21.9	41.0	37.1
12.	Karpal Singh	19.8	41.2	39.0

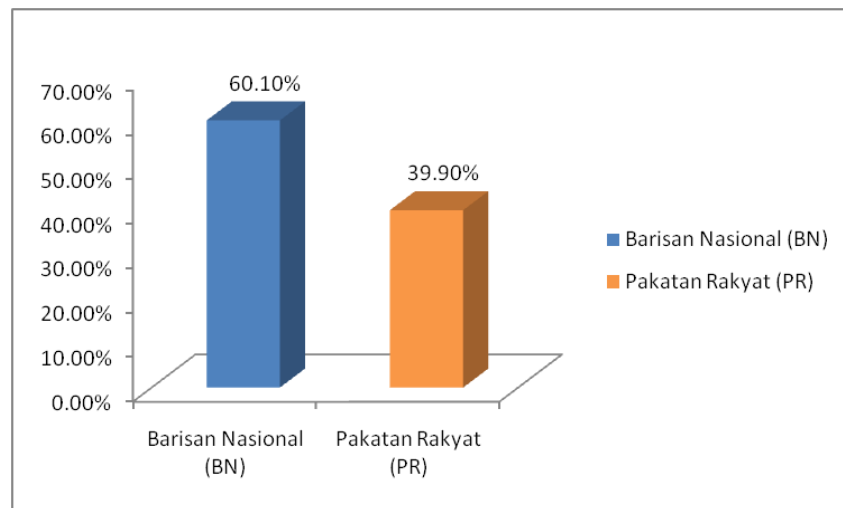
Sumber: Soal selidik (2013)

Ketokohan pemimpin parti-parti pembangkang adalah di bawah 40 peratus. Ini kerana kebanyakan responden dalam PPR ini adalah penyokong setia BN yang terhutang budi dengan jasa BN mengurniakan unit perumahan kepada mereka. Namun terdapat segelintir responden yang mengakui ketokohan pemimpin-pemimpin parti pembangkang ini yang merupakan sama ada penyokong setia parti tersebut ataupun golongan atas pagar yang bersimpati dengan pemimpin dan perjuangan parti-parti politik ini (Abdul Ghafar, 2013).

7.3.9 Parti yang Dipilih dalam PRU 2013

Merujuk kepada parti politik yang akan disokong dalam PRU ke-13, responden kebanyakannya menyokong BN iaitu 60.1 peratus (Lihat Rajah 7.6). Seperti yang disedia maklum bahawa majoriti penghuni PPR menyokong BN kerana jasa pihak tersebut yang menguasai Kerajaan seterusnya kementerian dan agensi yang terbabit dengan penyediaan rumah PPR tersebut. Terdapat beberapa faktor yang mendorong responden menyokong BN.

Rajah 7.6: Parti pilihan pada PRU 2013

Sumber: Soal selidik (2013)

Faktor nasional yang dilihat mempengaruhi sokongan responden kepada BN ialah keamanan, kestabilan dan kemajuan yang diperjuangkan BN oleh Perdana Menteri Dato' Mohd Najib Tun Abdul Razak. Pengundi terutamanya daripada etnik Melayu berdiri teguh di belakang PM dan UMNO dan percaya hanya UMNO yang dapat mempertahankan legasi Melayu di Kuala Lumpur. Pengundi juga tidak inginkan kepada kekecohan ataupun huru-hara seperti 'Arab Spring' kerana keadaan itu hanya merugikan rakyat dan negara. Pembangkang perlu bersikap seperti BN iaitu dalam PRU 12, BN kalah lima negeri tetapi penyokong BN tidak mencetuskan huru hara. BN menghormati undang-undang serta proses pilihan raya. Penduduk Kuala Lumpur khususnya tidak mungkin terpengaruh dengan perbuatan khianat serta tidak bertanggungjawab tersebut.

Faktor nasional seterusnya ialah program 'transformasi' yang dijalankan oleh Perdana Menteri Datuk Seri Najib Razak diterima rakyat. Antara program transformasi yang praktikal dan dapat dinikmati terus oleh rakyat ialah pemberian Bantuan Rakyat 1Malaysia (BR1M). Strategi yang digunakan oleh Dato' Seri Najib Tun Razak bagi

memujuk rakyat khususnya dalam kalangan penyokong tegarnya dan juga pengundi atas pagar agar mengundi BN pada PRU ke-13 seterusnya berjaya menarik sokongan pengundi terutamanya daripada etnik Melayu dan India. Pemberian bantuan tunai bernilai RM500 bagi rakyat pendapatan isi rumah kurang daripada RM3000 sebulan dan RM250 bagi individu bujang berusia 21 tahun ke atas dan berpendapatan kurang RM2000 sebulan membuktikan keprihatinan Kerajaan Pusat/BN terhadap bebanan dihadapi rakyat. Hal ini menyebabkan rakyat yang asalnya menyokong PR pada PRU 2008 memikirkan faedah yang diterima sekiranya BN terus memerintah dan menyebabkan mereka memilih BN.

Faktor sentimen keMelayuan turut mempengaruhi sokongan kepada BN. Budaya politik Melayu dipengaruhi oleh unsur-unsur feudal seperti sifat taat setia, akur, submisif dan dikukuhkan lagi dengan hubungan politik *patron/client* (penaung-dinaung) antara yang memerintah dengan yang diperintah yang ditunjukkan oleh rakyat sebagai balasan terima kasih. Keadaan sedemikian mengukuhkan lagi kepemimpinan hegemoni politik Melayu yang ditunjangi sebagai tulang belakang Barisan Nasional (BN) (Noor Sulastry, 2009 dan 2014; Zahari, 2014). Dalam memperkatakan budaya politik Melayu, beberapa ciri yang sering dikaitkan dengan budaya politik Melayu iaitu ekonomi, Raja-Raja Melayu, Islam, Bahasa Melayu dan keadilan/ketelusan (politik baru).

Kesemua ciri-ciri budaya politik Melayu tersebut mempengaruhi sokongan terhadap BN di kawasan kajian. Politik Melayu lebih bersifat 'feudalisme' iaitu patuh dan taat kepada pemerintah dan mengekalkan 'status quo' UMNO sebagai wadah perjuangan orang Melayu di Malaysia. Ini dikuatkan lagi dengan hujah bahawa orang Melayu sebagai pribumi asal serta pejuang kemerdekaan di Malaysia dan merupakan 'tuan' serta terus-menerus menguasai politik dan pentadbiran di negara ini. Justeru, hegemoni politik Melayu akan terus kekal relevan selagi UMNO sebagai parti keramat orang Melayu bertapak dan

berperanan kukuh dalam mempertahankan hak dan kedaulatan Melayu di persada tanah air ini.

Sokongan responden kepada parti-parti dalam Pakatan Rakyat secara keseluruhannya adalah kerana ingin mencuba pemerintahan yang baru, janji atau manifesto yang ditawarkan, kepemimpinan Anwar Ibrahim dalam menyatukan parti-parti yang berlainan ideologi, simpati terhadap perjuangan PR, faktor sokongan pengundi muda dan penggunaan media alternatif/media sosial untuk memperoleh maklumat politik. Kedudukannya perumahan PPR yang berada dalam kawasan bandar raya Kuala Lumpur yang dipengaruhi oleh fenomena ‘ubah’, ‘ini kalilah’, ‘tsunami bandar’, ‘revolusi maklumat media sosial dan internet’ serta ‘tsunami politik Cina’ dan ‘tsunami politik golongan pertengahan’ telah memastikan sebahagian responden untuk menyokong PR.

Parti-parti dalam gabungan Pakatan Rakyat dilihat mempunyai ciri-ciri yang diinginkan segelintir responden di kawasan kajian. Mereka menyokong parti politik yang memperjuangkan isu-isu kemanusiaan seperti ketelusan, keadilan, hak asasi dan anti rasuah sebagai ciri utama. Mereka juga mahukan parti yang mempunyai calon yang dapat memelihara perpaduan kaum, berwibawa, bersih dan berpendidikan tinggi. Parti politik perlu mendahulukan kehendak rakyat dengan memperjuangkan isu ketelusan, anti rasuah dan mementingkan hak asasi kerana hanya parti yang dipercayai dan berprinsip akan disokong rakyat dan terus menang dalam setiap pilihan raya yang mendatang. Rakyat juga mendokong demokrasi dan hak asasi kerana mereka akan lebih selesa jika pandangan mereka turut diambil kira oleh parti terutama dalam merangka manifesto parti dalam kempen pilihan raya.

Pengundi juga menyokong parti politik yang realistik dalam menjanjikan sesuatu perkara terutamanya perkara-perkara yang mementingkan rakyat dalam soal ekonomi

mikro (ekonomi rakyat) yang berlegar pada isu harga barang, gaji minimum, bil elektrik dan air, kemudahan infrastruktur dan sistem penyampaian perkhidmatan awam. PR juga dilihat mengutamakan pemilihan calon yang berwibawa dan dilihat bersih serta tidak mengambil kesempatan untuk mengutamakan diri sendiri dan kaum kerabat semata-mata jika diberi peluang dipilih sebagai pemimpin kelak. Pengundi bebas membuat pilihan dan pilihan mereka masih dipengaruhi oleh pelbagai faktor yang menjadi parameter/kriteria mereka. Parameter tersebut amat penting diambil kira oleh calon dan parti politik yang bertanding dan bagaimana ianya dapat diserapkan ke dalam strategi memenangi hati pengundi. Walaupun pola perlakuan politik berubah mengikut keadaan persekitaran dan isu semasa tetapi parameter seperti kepimpinan dan personaliti calon, manifesto dan pelaksanaan pembangunan akan menjadi teras dalam membuat keputusan memilih calon dan parti politik. Apa yang penting ialah parameter pengundi mestilah selari atau sama seperti yang dipunyai oleh calon dan parti. Sekiranya tidak sama maka berlakulah pergeseran antara aspirasi pengundi, calon dan parti.

Faktor seterusnya ialah sokongan daripada pengundi muda. Pengundi muda iaitu pengundi saluran 3 dan ke atas dilihat lebih cenderung menyokong calon PR yang kebanyakannya muda dan *enegertic* sekaligus dilihat dapat memahami inspirasi atau kehendak anak muda di kawasan tersebut. Kelantangan calon-calon PR yang muda ini dalam memperjuangkan isu setempat dan nasional mendapat sokongan pengundi muda yang mempunyai jiwa yang kental, bersifat ‘kepembangkangan’, ‘vokal’, ‘kritis’, mementingkan integriti, memperjuangkan ‘politik sivil’ dan mempunyai sikap ‘inkuiri’ atau ingin tahu yang lebih mendalam terhadap sesuatu perkara atau isu.

Faktor berikutnya ialah sokongan padu pengundi Cina. Kebanyakan pengundi Cina terutamanya di PPR Salak Selatan menyokong PR/DAP. Jika dalam PRU 2008 dalam

lingkungan 70 peratus pengundi Cina menyokong PKR naman dalam PRU 2013 kali ini, pengundi Cina 'solid' atau boleh dikatakan antara 80 hingga 90 peratus dalam kalangan mereka menyokong calon PKR. Politik orang Cina yang mementingkan keadilan, integriti, anti penyelewengan/korupsi dan anti kronisme/nepotisme dalam agihan kekayaan negara menjadi prinsip perjuangan Pakatan Rakyat dalam manifesto bersama seterusnya mendapat sokongan padu pengundi Cina.

Seterusnya faktor isu nasional turut menjadi pertimbangan responden untuk menyokong PR. Isu-isu nasional yang dimaksudkan ialah isu rasuah PKFZ, skandal seks, keadilan dan ketelusan, kematian Teoh Beng Hock dan Kugan, keceluparan Datuk Zulkifli Nordin terhadap agama Hindu, debat manifesto BN-PR, isu pengagihan ekonomi, isu kaum Cina yang dianggap sebagai 'pendatang' dan 'warganegara kelas kedua', isu ketelusan SPR, isu kredibiliti polis dan SPRM dan isu kredibiliti pemimpin. Kesemua isu tersebut merupakan 'politik sivil' dan melibatkan nilai moral, integriti, keadilan, keharmonian dan anti korupsi yang menjadi pertimbangan pengundi terutamanya golongan muda, golongan elit dan pertengahan yang berpendidikan tinggi untuk menyokong calon PR.

Faktor selanjutnya yang mempengaruhi sokongan kepada PR ialah media dan sumber maklumat politik. Media arus perdana yang dilihat 'berat sebelah' dan tidak adil juga telah menyebabkan pengundi terutamanya golongan muda dan atas pagar telah 'meluat' dengan media kawalan Kerajaan BN tersebut. Ini kerana, media arus perdana hanya memberi liputan berita kepada BN terutama mengenai penerangan manifesto dan pemberitahuan tentang projek-projek pembangunan. Jika dilihat sepanjang tempoh berkempen yang diadakan semasa PRU-13, liputan stesen radio dan TV milik RTM yang menguruskan TV1 dan TV2 serta puluhan stesen radio lebih banyak menghebahkan kegiatan Perdana Menteri, Timbalan Perdana Menteri dan para menteri. Kegiatan parti

pembangkang tidak langsung diberikan kecuali dengan tujuan untuk meletakkan mereka dalam konteks yang negatif. Akibat daripada ‘meluat’ dengan pemberitaan tersebut menyebabkan mereka telah mengakses maklumat terutamanya yang berkaitan dengan politik melalui media alternatif iaitu internet/blog dan media sosial seperti *facebook*, *twitter*, *youtube*, *email*, *yahoo messenger* dan juga SMS yang seperti sedia maklum maklumatnya didominasi oleh sumber daripada Pakatan Rakyat.

Satu kajian dilakukan bagi mengenalpasti sama ada terdapat perbezaan tahap persetujuan yang signifikan antara jantina lelaki ($n=625$) dengan perempuan ($n=444$) berkaitan parti pilihan pada PRU 2013. Keputusan ujian Kruskal-Wallis H menunjukkan bahawa secara keseluruhannya terdapat perbezaan yang signifikan antara kedua-dua kumpulan responden [$\chi^2(1, N=1069) = 2.067, p = .010; p < .05$] (Lihat Jadual 7.32 dalam Lampiran).

Kajian seterusnya dilakukan bagi mengenalpasti sama ada terdapat perbezaan tahap persetujuan yang signifikan antara responden yang umur 21-30 tahun ($n=258$), 31-40 tahun ($n=205$), 41-50 tahun ($n=350$) serta 51 tahun dan ke atas ($n=256$) berkaitan parti pilihan pada PRU 2013. Keputusan ujian Kruskal-Wallis H menunjukkan bahawa secara keseluruhannya tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara kedua-dua kumpulan responden [$\chi^2(3, N=1069) = 31.320, p = .000; p < .05$] (Lihat Jadual 7.33 dalam Lampiran).

Kajian berikutnya dilakukan bagi mengenalpasti sama ada terdapat perbezaan tahap persetujuan yang signifikan antara etnik Melayu ($n=609$), Cina ($n=268$), India ($n=168$) serta Bumiputera Sabah/Sarawak ($n=24$) berkaitan parti pilihan pada PRU 2013. Keputusan ujian Kruskal-Wallis H menunjukkan bahawa secara keseluruhannya terdapat perbezaan yang

signifikan antara kedua-dua kumpulan responden [$\chi^2(3, N=1069) = 108.212, p = .000; p < .05$] (Lihat Jadual 7.34 dalam Lampiran).

Kajian seterusnya dilakukan bagi mengenalpasti sama ada terdapat perbezaan tahap persetujuan yang signifikan antara pekerjaan kakitangan kerajaan (n=62), kakitangan swasta (n=161), pekerja kilang (n=39), buruh (n=10), bekerja sendiri (n=133), berniaga (n=196), pesara (n=95), belajar (n=72), suri rumah (n=233) serta tidak bekerja (n=78) berkaitan parti pilihan pada PRU 2013. Keputusan ujian Kruskal-Wallis H menunjukkan bahawa secara keseluruhannya terdapat perbezaan yang signifikan antara kedua-dua kumpulan responden [$\chi^2(9, N=1069) = 89.671, p = .000; p < .05$] (Lihat Jadual 7.35 dalam Lampiran).

Kajian berikutnya dilakukan bagi mengenalpasti sama ada terdapat perbezaan tahap persetujuan yang signifikan antara responden yang berpendapatan RM1000 dan ke bawah (n=152), RM1001-RM2000 (n=455), RM2001-RM3000 (n=362), RM3001-RM4000 (n=87) dan RM4001-RM5000 (n=13) berkaitan parti pilihan pada PRU 2013. Keputusan ujian Kruskal-Wallis H menunjukkan bahawa secara keseluruhannya tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara kedua-dua kumpulan responden [$\chi^2(4, N=1069) = 21.135, p = .000; p < .05$] (Lihat Jadual 7.36 dalam Lampiran).

Penggunaan ujian Kolmogorov Smirnov Z adalah bertujuan untuk menggunakan data yang dimasukkan untuk senarai variabel berupa data interval yang tidak terdistribusi normal atau data nominal. Bagi ujian antara sokongan kepada parti politik dengan jantina, berdasarkan nilai Sig 0.01 > 0.05 maka ini bererti bahawa terdapat perbezaan antara sokongan kepada pihak/parti dalam PRU 2013 antara lelaki dengan perempuan (Lihat Jadual 7.37 dalam Lampiran).

Bagi pernyataan “Seperti sedia maklum, perumahan PPR disediakan oleh Kerajaan Persekutuan (BN)” dengan jantina, berdasarkan nilai Sig $0.000 < 0.05$ maka ini bererti bahawa terdapat perbezaan antara pemberian rumah PPR akan memastikan menyokong BN antara lelaki dengan perempuan (Lihat Jadual 7.38 dalam Lampiran).

Bagi ujian taburan silang/crosstabulation antara parti yang disokong dengan latar belakang sosioekonomi untuk jantina, dapatan kajian menunjukkan 58.2 peratus lelaki memilih Barisan Nasional (BN) dan 41.8 peratus memilih Pakatan Rakyat (PR). Bagi responden perempuan pula, mereka memilih BN dengan 62.6 peratus dan 37.4 peratus memilih PR (Lihat Jadual 7.39). Dapatan kajian ini menunjukkan responden lelaki lebih memihak kepada PR berbanding kerana pengundi lelaki berfikir lebih kritikal dan matang terhadap isu-isu semasa serta mempunyai akses maklumat yang lebih luas iaitu sumber maklumat alternatif/internet dalam mendapatkan maklumat dari pihak kerajaan dan pembangkang. Berbeza dengan responden perempuan yang hanya berpandukan kepada sumber maklumat arus perdana iaitu televisyen dan akhbar perdana yang menyokong kepada satu pihak sahaja, dengan itu responden perempuan lebih memihak kepada parti kerajaan iaitu Barisan Nasional.

Jadual 7.39: Ujian Taburan silang/crosstab antara parti yang disokong dengan jantina

Jantina	BN (%)	PR (%)	Jumlah
Lelaki	58.2	41.8	100%
Perempuan	62.6	37.4	100%

Sumber: Soal selidik (2014)

Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 2.069^b dengan df=1. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.02, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 7.40 dalam Lampiran). Ini

menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Bagi responden berumur 21 hingga 30 tahun, majoritinya memilih PR manakala yang berumur 51 tahun dan ke atas memilih BN (Lihat Jadual 7.41). Hasil kajian menunjukkan responden yang berumur diantara 21 hingga 30 tahun iaitu pengundi paling muda berkecenderungan memilih PR berbanding BN. Ini kerana golongan ini merupakan golongan yang mempunyai sikap ‘memberontak’ dan kepembangkangan yang tinggi kerana mereka lebih kritikal dan mudah terdedah dengan sumber maklumat di hujung jari tanpa sempadan dalam mendapatkan maklumat-maklumat politik dari pelbagai pihak terutamanya pihak propembangkang. Pendekatan kesan kitaran hidup menyatakan bahawa semakin meningkat usia seseorang, maka ia akan lebih konservatif dan cenderung berpihak kepada status quo.

Jadual 7.41: Ujian Taburan silang/crosstab antara parti yang disokong dengan struktur umur

Umur (tahun)	BN (%)	PR (%)	Jumlah
21-30	44.6	55.4	100%
31-40	55.6	44.4	100%
41-50	55.1	44.9	100%
51 dan ke atas	75.0	25.0	100%

Sumber: Soal selidik (2014)

Jika seseorang sudah merasa selesa dan terjamin kehidupannya, maka golongan ini sukar untuk mengubah pilihan politiknya. Sebaliknya anak muda lebih berani mengambil risiko dalam membuat keputusan kerana tidak terlalu dibebankan dengan pelbagai tanggungjawab dan komitmen. Oleh itu, mereka berani menuntut perubahan politik ke arah demokrasi yang lebih luas walaupun sistem politik yang sedia ada dianggap oleh kerajaan paling sesuai diamalkan dan mampu mengakomodasi semua kepentingan yang ada.

Oleh itu, adalah tidak menghairankan jika anak muda mencetuskan kelahiran budaya politik baru yang tercetus selepas reformasi. Melihat bagaimana sebuah generasi muda terpengaruh dengan keadaan yang berlaku dalam satu masa tertentu menjadikan mereka lebih sedar dan tahu tentang hak untuk bersuara serta terlibat dalam proses politik. Oleh sebab itu, setiap generasi sama ada muda ataupun tua kebiasaannya akan melihat sesuatu isu politik daripada perspektif yang berbeza seterusnya mempengaruhi corak atau jalur pemikiran politik mereka. Mereka yang lahir pada tahun 1980 menyaksikan berlakunya reformasi dan gerakan demonstrasi jalanan sebagai fenomena baru di dalam politik Malaysia. Mereka juga terdedah dengan sumber-sumber maklumat alternatif yang boleh didapati dari internet. Ini adalah satu kelebihan yang tidak dimiliki oleh generasi sebelumnya.

Berbeza dengan golongan responden 51 tahun dan keatas yang lebih cenderung memilih parti kerajaan iaitu BN kerana mereka pernah hidup di zaman kesusahan dan melihat parti inilah yang banyak membantu dalam memajukan dan membangunkan negara dan mereka ini juga lebih sedar dengan BN yang banyak berjasa dan memberi kemudahan kepada rakyat. Malah golongan ini kebanyakannya telah stabil dalam kehidupan, mempunyai pekerjaan dan bersyukur dengan apa yang ada dan telah diberikan kemudahan sosioekonomi oleh pihak Kerajaan/BN sama ada di peringkat negeri mahupun Persekutuan. Justeru, tiada sebab bagi mereka untuk melawan arus untuk menyokong pihak pembangkang.

Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 31.349^a dengan df=3. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 7.42 dalam Lampiran). Ini

menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Dapatan kajian menunjukkan majoriti responden Melayu dan India memilih BN manakala etnik Cina memilih PR dalam PRU 2013 yang lalu (Lihat Jadual 7.43). Responden berbangsa Melayu lebih memilih Barisan Nasional kerana bagi mereka parti ini adalah sebuah parti yang banyak membantu mereka dalam membawa kepada kemajuan dalam negara malah parti ini juga banyak membantu mereka dengan pelbagai bantuan yang telah diberikan di samping parti ini juga merupakan parti menjaga hak dan keistimewaan orang-orang Melayu. Seterusnya bagi bangsa Cina pula lebih cenderung untuk memilih PR. Bangsa Cina juga kebanyakannya tinggal di kawasan bandar yang mempunyai kemudahan asas yang cukup dan mempunyai ekonomi yang kukuh dan boleh membawa kehidupan cara mereka sendiri. Apa yang mereka mahukan ialah hak sama rata dan keadilan antara semua kaum di Malaysia. Sebaliknya, bangsa India pula masih bergantung kepada kerajaan kerana mereka tidak mempunyai ekonomi yang kukuh untuk hidup berdikari dan masih bergantung dengan pelbagai bantuan oleh Kerajaan.

Jadual 7.43: Ujian Taburan silang/crosstab antara parti yang disokong dengan bangsa

Bangsa	BN (%)	PR (%)	Jumlah
Melayu	65.5	34.5	100%
Cina	34.7	65.3	100%
India	80.4	19.6	100%
Bumiputera Sabah/Sarawak	62.5	37.5	100%

Sumber: Soal selidik (2014)

Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 108.313^a dengan df=3. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 7.44 dalam Lampiran). Ini

menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Responden yang mempunyai tahap pendidikan sekolah biasa iaitu sekolah rendah dan sekolah menengah didapati menyokong BN berbanding yang berpendidikan agama dan Cina menyokong PR (Rujuk Jadual 7.45). Majoriti responden yang mempunyai pendidikan tinggi iaitu Universiti/kolej memilih parti pembangkang kerana mereka lebih kritikal dalam menilai sesuatu isu dan berpandangan bahawa program pembangunan yang dijalankan oleh kerajaan untuk rakyat adalah tanggungjawab kerajaan terutamanya dalam soal menyediakan kemudahan asas serta bukan alasan bagi kerajaan menjadikan ia sebagai satu isu politik untuk meraih undi rakyat. Malah responden berpendidikan tinggi juga lebih berilmu dan matang dalam mempersoalkan apa yang dipelajari dalam sistem politik yang dilihat tidak sama dengan apa yang dipraktikkan dalam sistem kerajaan seperti sistem demokrasi namun kerajaan sendiri bersikap berat sebelah dalam memberi maklumat politik kepada rakyat. Berbeza dengan responden mempunyai pendidikan sekolah rendah, mereka berpandangan semua pihak perlu berterima kasih dan berbudi pekerti terhadap pihak memberi kemudahan kepada mereka dengan cara memberi sokongan penuh kepada parti yang berjasa kepada mereka setiap kali pilihan raya.

Jadual 7.45: Ujian Taburan silang/crosstab antara parti yang disokong dengan tahap pendidikan

Tahap Pendidikan	BN (%)	PR (%)	Jumlah
Tidak bersekolah	70.9	29.1	100%
Sek. Ren.	80.0	20.0	100%
Sek. Men. Agama	45.5	54.5	100%
Sek. Men. Keb.	66.4	33.6	100%
Sek. Jenis Keb. Cina	38.7	61.3	100%
Sek. Jenis Keb. India	60.0	40.0	100%
Kolej/Universiti	48.4	51.6	100%

Sumber: Soal selidik (2014)

Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 48.627^a dengan df=6. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 6.46 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Seterusnya bagi ujian taburan silang yang menerangkan hubungan antara pemboleh ubah pekerjaan dengan parti pilihan pada PRU 2013, majoriti responden yang berkerja dalam sektor kerajaan menyokong BN berbanding kakitangan swasta yang menyokong PR (Lihat Jadual 7.47). Responden yang berkerja dalam sektor kerajaan dilihat lebih cenderung kepada memilih BN kerana mereka terikat dengan dasar parti yang memerintah (BN) di samping taat setia serta patuh kepada kerajaan atau parti yang berjasa kepada mereka dengan diberi peluang untuk bekerja dalam sektor awam tersebut.

Jadual 7.47: Ujian Taburan silang/crosstab antara parti yang disokong dengan pekerjaan

Pekerjaan	BN (%)	PR (%)	Jumlah
Kerajaan	77.4	22.6	100%
Swasta	34.2	65.8	100%
Kilang	82.1	17.9	100%
Buruh	100	0	100%
Sendiri	54.9	45.1	100%
Berniaga	56.6	43.4	100%
Pesara	74.7	25.3	100%
Belajar	51.4	48.6	100%
Suri Rumah	66.4	33.6	100%
Tidak Bekerja	73.1	26.9	100%

Sumber: Soal selidik (2014)

Di samping itu, bagi responden sektor swasta, mereka bebas untuk memilih parti mana kerana tidak terikat dengan Kerajaan dan perlu berdikari untuk memajukan diri mereka bergantung kepada prestasi kerja di syarikat masing-masing. Di samping itu, mereka mahukan adalah sebuah kerajaan yang bebas rasuah, adil dan saksama.

Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 89.755^a dengan df=9. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 7.48 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Seterusnya ialah ujian taburan silang bagi menerangkan hubungan antara pemboleh ubah pendapatan isi rumah responden dengan parti pilihan pada PRU 2013. Bagi responden yang mempunyai pendapatan RM 1,500 ke bawah hingga RM 3,000, majoritinya menyokong BN berbanding responden yang berpendapatan RM 3,001 dan ke atas menyokong PR (Lihat Jadual 7.49). Golongan yang berpendapatan rendah memilih BN kerana mereka percaya bahawa hanya kerajaan yang memerintah selama ini iaitu BN yang dapat membantu seterusnya mengubah nasib mereka kepada kehidupan lebih baik. Sebaliknya bagi responden mempunyai pendapatan tinggi, mereka tidak perlu bergantung kepada mana-mana pihak/parti untuk terus kehidupan kerana mereka sudah mempunyai kehidupan yang selesa dan memperoleh apa yang diperlukan sama ada dari keperluan asas mahupun kehendak. Apa yang diinginkan oleh mereka ialah sebuah kerajaan yang cekap, amanah dan adil kepada semua pihak.

Jadual 7.49: Ujian Taburan silang/crosstab antara parti yang disokong dengan pendapatan

Pendapatan (RM)	BN (%)	PR (%)	Jumlah
1,000 dan ke bawah	64.5	35.5	100%
1,001-2,000	60.9	39.1	100%
2,001-3,000	59.9	40.1	100%
3,001-4,000	57.5	42.5	100%
4,001-5,000	39.1	60.9	100%

Sumber: Soal selidik (2014)

Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 21.155^a dengan df=4. Nilai p bagi

ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 7.50 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Seterusnya ialah ujian taburan silang bagi menerangkan hubungan antara pemboleh ubah status perkahwinan dengan parti pilihan pada PRU 2013. Bagi responden berstatus berkahwin dan duda majoritinya menyokong BN berbanding responden bujang dan janda yang menyokong PR (Rujuk Jadual 7.51). Responden yang berstatus bujang lebih memilih dan menyokong parti pembangkang/PKR kerana mereka tidak dibebani dengan pelbagai komitmen dan bertanggungjawab dan lebih selesa menuntut perubahan politik tanpa memikirkan kesan kepada diri sendiri.

Jadual 7.51: Ujian Taburan silang/crosstab antara parti yang disokong dengan status perkahwinan

Status Perkahwinan	BN (%)	PR (%)	Jumlah
Bujang	45.8	54.2	100%
Berkahwin	62.5	37.5	100%
Janda	28.6	71.4	100%
Duda	100	0	100%

Sumber: Soal selidik (2014)

Berbeza dengan responden berstatus berkahwin yang majoritinya memilih BN kerana mereka lebih faham dengan tanggungjawab dan komitmen. Mereka lebih berfikiran matang dalam politik serta bersyukur dengan pelbagai kemudahan dan bantuan yang diberikan Kerajaan/BN. Ini membuatkan mereka lebih bersyukur apa yang diperoleh untuk kepentingan keluarga dan dapat mengurangkan kos sara hidup mereka. Dengan ini, tiada sebab untuk mereka menolak BN dan memilih PR yang belum tentu terlaksana janji-janjinya.

Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 22.823^a dengan df=3. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 7.52 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Jadual 7.53: Pandangan responden terhadap parti yang disokong dalam PRU 2013 mengikut tiga (3) zon yang dibahagikan dalam 25 PPR di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (Ya - Peratus)

Bil.	Parti yang disokong	Zon Utara	Zon Tengah/ Pusat Bandar	Zon Selatan	Jumlah
1.	BN	48.9	11.5	39.6	100
2.	PR	47.5	16.7	35.8	100

Sumber: Soal selidik (2014)

Dapatan kajian daripada persoalan parti yang disokong mengikut 3 zon menunjukkan BN lebih kuat di Zon Utara dan Selatan berbanding PR di Selatan. Keadaan ini disebabkan komposisi kaum Melayu dan India lebih ramai di kedua-dua zon tersebut yang menjadi penyokong kuat BN berbanding Zon Tengah yang majoritinya daripada etnik Cina yang merupakan penyokong kuat parti pembangkang. Pengundi Melayu dan India lebih bersikap membalas budi terhadap pemberian Kerajaan BN seperti BR1M dan sebagainya berbanding pengundi Cina yang lebih mengutamakan isu nasional serta kerajaan atau parti yang tidak perkauman serta parti yang adil, telus dan integriti.

7.4 Analisis Dasar Awam

Kewujudan dasar adalah berpunca daripada sesuatu masalah. Masalah yang dimaksudkan ialah sesuatu masalah yang dihadapi oleh sebilangan besar masyarakat dimana penyelesaiannya adalah diluar kemampuan mereka. Masalah ini sering menjadi serius

sehingga menjadi satu isu dan diolah dalam bentuk tuntutan kepada kerajaan (Sabitha, 2001). Justeru, kerajaan akan merangka strategi yang diakhirnya membentuk dasar yang diimplementasikan mengikut garis panduan yang ditetapkan. Dasar awam merupakan aspek penting yang berkait rapat dengan segala tindakan dan keputusan yang dibuat oleh kerajaan.

7.4.1 Dasar kerajaan

Persepsi responden mengenai dasar-dasar kerajaan dapat ditunjukkan pada Jadual 7.54. majoriti responden bersetuju dengan pelaksanaan Bantuan Rakyat 1 Malaysia (BR1M), Kedai Rakyat 1 Malaysia (KR1M) dan Program Rumah Rakyat 1 Malaysia (PR1MA) yang berjaya membantu meringankan beban kos hidup golongan berpendapatan rendah dan pertengahan. Isu kos hidup yang meningkat menyebabkan rakyat menyenangi kesemua langkah yang telah diambil dalam melaksanakan agenda membanteras kemiskinan dalam kalangan masyarakat selain memberi hak sama rata kepada semua kaum di samping menaik taraf semua keperluan yang lain.

Jadual 7.54: Pandangan terhadap dasar-dasar kerajaan (peratus)

Bil.	Dasar kerajaan	Setuju	Tidak setuju	Tidak pasti
1.	Langkah Kerajaan Persekutuan (BN) memperbanyakkan pembinaan rumah mampu milik seperti PPR, PR1MA, Rumah Mesra Rakyat 1 Malaysia (RMR1M) dan Skim Rumah Pertamaku (SRP) merupakan program yang bermanfaat dan dapat membantu rakyat memiliki rumah sendiri.	84.4	8.7	6.9
2.	Kerajaan pusat prihatin terhadap kebajikan pelajar sekolah, kolej dan universiti (yuran sekolah percuma, wang RM100 dan baucer buku).	81.9	5.1	12.9
3.	Pembanterasan kongsi gelap melalui Ops Cantas adalah perlu untuk kesejahteraan masyarakat.	78.3	3.2	18.5
4.	BR1M dan Kedai Rakyat 1 Malaysia (KR1M)	74.5	16.7	8.9

	berjaya membantu meringankan beban kos hidup golongan berpendapatan rendah dan pertengahan.			
5.	Penguatkuasaan pengesanan kesalahan lalu lintas secara kamera automatik iaitu Automated Enforcement System (AES) dapat mengurangkan kemalangan jalan raya.	64.9	10.4	24.7
6.	Pengharaman amalan ajaran Syiah di negara ini oleh Kerajaan adalah wajar.	60.3	1.3	38.4
7.	Kerajaan berjaya meningkatkan kualiti perkhidmatan pengangkutan awam.	59.9	18.2	21.9
8.	Belanjawan 2014 memberi banyak manfaat kepada rakyat.	56.4	16.7	26.8
9.	Kenaikan harga tambang pengangkutan awam seperti LRT perlu ditangguhkan utk kepentingan rakyat.	55.6	19.1	25.4
10.	Polisi/pembaharuan yang dilakukan oleh kepimpinan Perdana Menteri dalam menerajui pembangunan negara terus mendapat sokongan rakyat.	54.1	22.8	23.1
11.	“1 Malaysia: Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan” disokong dan dihayati oleh pengundi.	51.9	33.5	14.6
12.	Penghuni perumahan PPR akan terus menyokong BN kerana jasa Kerajaan Persekutuan (BN) menyediakan rumah PPR untuk mereka.	51.4	33.1	15.4
13.	Pengundi menyokong Kerajaan kerana peluang pekerjaan banyak diwujudkan dan menolong golongan miskin di bandar dan luar bandar.	50.1	19.1	30.8
14.	Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) telah menjalankan tugasnya dengan baik dan berkecuali.	50.0	18.8	31.2
15.	SPRM telah menjalankan tugasnya dengan baik dan berkecuali.	49.3	18.1	32.6
16.	Isu pemansuhan PTPTN menguntungkan Pakatan Rakyat untuk mendapat sokongan pengundi.	49.1	24.5	26.4
17.	Hubungan antara kaum dan agama semakin baik dengan pelaksanaan gagasan 1Malaysia.	49.0	23.9	27.1
18.	Kenaikan tarif elektrik akan membebaskan rakyat.	40.9	22.5	36.6
19.	Kenaikan harga minyak petrol melalui pengurangan subsidi yang ditanggung Kerajaan adalah perlu dan pada akhirnya akan	36.9	32.4	30.8

	dikembalikan semula kepada rakyat melalui pembangunan infrastruktur serta bantuan BR1M.			
20.	Cukai barangan dan perkhidmatan/GST adalah penting untuk menjana pembangunan negara.	32.7	32.4	34.9
21.	Kenaikan kadar cukai pintu rumah kediaman boleh diterima rakyat.	32.3	37.9	29.8
22.	Abu mayat bekas pemimpin PKM (Chin Peng) dibenarkan dibawa pulang ke Malaysia.	9.6	45.8	44.5
23.	Kenaikan harga minyak/petrol RM 0.20 adalah munasabah serta bermanfaat untuk rakyat.	5.9	88.7	5.4

Sumber: Soal selidik di lapangan 2013

Pernyataan bersetuju dengan transformasi dan pembaharuan yang dilakukan oleh kepimpinan Perdana Menteri dalam menerajui pembangunan negara (54.1 peratus). Responden berpuas hati dengan penerajuan Perdana Menteri dalam pelbagai program pembangunan yang terus berjalan di samping pengenalan model politik baru yang berteraskan kesederhanaan. Rakyat boleh mengemukakan pelbagai idea, pandangan dan maklum balas dengan pelbagai cara sama ada melalui media sosial, menghantar memorandum dan sebagainya. Inisiatif akan diambil hasil daripada maklum balas ini bagi menyelesaikan isu dan masalah rakyat yang dibangkitkan. Rakyat juga bersetuju dengan keprihatinan Kerajaan Pusat terhadap kebajikan pelajar sekolah, kolej dan universiti. Perlaksanaan yuran sekolah percuma selain pemberian baucer buku dan wang RM100 dapat membantu golongan muda yang meneruskan pengajian.

Di samping itu, 51.9 peratus penduduk bersetuju perlaksanaan “1 Malaysia: Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan” disokong dihayati dan dimanifestasi oleh rakyat. Slogan ini bertujuan membina sebuah negara yang dapat dikongsi bersama dengan masyarakat berbilang kaum tanpa membelakangi perlembagaan dan hak-hak bumiputera. Pengenalan Gagasan 1 Malaysia juga berjaya mengubah pandangan rakyat akan peri

pentingnya masyarakat pelbagai kaum. Sebanyak 49.0 peratus bersetuju hubungan antara kaum semakin baik dengan perlaksanaan gagasan 1 Malaysia ini. Konsep 1 Malaysia ini menekankan toleransi dan penerimaan keunikan setiap kaum yang ada, serta memahami dan juga menghormati antara satu sama lain agar dapat hidup bersama dengan baik dalam sebuah negara.

Responden juga bersetuju dengan tindakan kerajaan untuk mengekang ajaran syiah dan kegiatan kongsi gelap kerana aktiviti-aktiviti tersebut boleh mengancam ketenteraman dan keharmonian rakyat yang selama ini telah mengecap kebahagiaan hidup tanpa pergolakan dan pertumpahan darah yang boleh menjejaskan aktiviti harian rakyat di negara ini. Namun apabila ditanya mengenai isu-isu ekonomi seperti kenaikan harga petrol, kenaikan cukai pintu dan kenaikan harga tambang kenderaan awam, responden didapati tidak bersetuju dengan perkara-perkara tersebut dan berharap kerajaan menanggukkan kenaikan-kenaikan tersebut agar kehidupan rakyat tidak terbeban dengan kos sara hidup yang tinggi melainkan kenaikan tiga perkara penting di kawasan bandar tersebut seiring dengan kenaikan kadar upah atau gaji sama ada untuk kakitangan kerajaan mahupun swasta.

7.4.2 Isu politik dasar awam

Kotler (2000) menjelaskan persepsi sebagai proses bagaimana seseorang memilih, mengatur dan menginterpretasikan input informasi untuk menghasilkan gambaran keseluruhan yang bermakna. Mangkunegara (dalam Arindita 2003) berpendapat bahawa persepsi adalah suatu proses pemberian erti atau makna terhadap persekitaran. Dalam hal ini persepsi mencakupi penafsiran objek, penerimaan stimulus (Input), pengorganisasian stimulus, dan penafsiran terhadap stimulus yang telah diorganisasikan dengan cara

mempengaruhi perilaku dan pembentukan sikap. Robbins (2003) pula mendeskripsikan persepsi dalam kaitannya dengan persekitaran, iaitu sebagai proses di mana individu-individu mengorganisasikan dan mentafsirkan kesan panca indera mereka agar memberi makna kepada persekitaran mereka. Walgito (1993) mengemukakan tesis bahawa persepsi seseorang merupakan proses aktif yang memegang peranan, bukan hanya input yang mengenainya tetapi juga individu sebagai satu kesatuan dengan pengalaman-pengalamannya, motivasi serta sikapnya yang relevan dalam menjelaskan input.

Jadual 7.55: Pandangan terhadap isu-isu politik dasar awam

Bil.	Isu politik	Setuju	Tidak setuju	Tidak pasti
1.	Informasi dari Internet mempengaruhi kecenderungan politik pengundi.	85.4	1.0	13.6
2.	Kepimpinan BN yang rasuah dan korup menyebabkan pengundi tidak menyokong Kerajaan Pusat.	69.4	15.3	15.2
3.	Kalimah 'Allah' adalah milik mutlak agama Islam dan umat Islam perlu menyokong kenyataan tersebut tanpa mengira perbezaan fahaman politik dan etnik.	55.7	0.6	43.8
4.	Imej Dato' Sri Mohd Najib yang baik dan sederhana diterima dan disenangi rakyat.	53.6	23.1	23.3
5.	Kepimpinan Ahli Parlimen saya sekarang perlu dikekalkan kerana telah menunjukkan prestasi yang amat baik.	49.6	18.1	32.3
6.	BN dapat membentuk kerajaan yang stabil.	48.7	25.5	25.7
7.	Pergeseran dalaman parti-parti dalam Pakatan Rakyat menjejaskan keyakinan dan sokongan pengundi kepada mereka.	46.9	9.8	43.3
8.	Isu Hudud akan menyebabkan Pakatan Rakyat terus kehilangan sokongan pengundi.	39.9	11.8	48.3
9.	Sistem pemilihan 'Electoral College' dalam pemilihan UMNO 2013 yang menggalakkan lebih ramai ahli UMNO untuk memilih pemimpin pilihan mereka adalah baik dan wajar diikuti semua parti politik.	27.0	9.3	63.7
10.	Isu debat Bawani vs Sharifah Zohra di UUM menjejaskan sokongan mahasiswa kepada BN.	24.8	15.9	59.3

Sumber: Soal selidik (2013)

Bagi soalan-soalan mengenai isu-isu semasa dan isu politik pula, responden dilihat lebih bersikap ‘tidak pasti’ terutamanya mengenai urusan parti politik dan isu-isu yang rumit dan terpencil seperti bagi soalan 8, 9 dan 10 (Lihat Jadual 7.55). Bagi mereka terutamanya golongan atas pagar, mereka tidak ambil kisah dengan isu-isu tersebut dan menyerahkan kepada pihak yang berkenaan atau yang terlibat untuk menyelesaikan isu tersebut. Bagi mereka, isu tersebut tidak menjejaskan kehidupan mereka dan hanya melibatkan ahli-ahli politik sahaja.

Menurut Fiedler (1967), gaya kepimpinan ialah struktur keperluan yang memotivasikan tingkah lakunya dalam pelbagai situasi kepimpinan. Ainon (2005), menyatakan perbezaan gaya kepimpinan mempunyai kesan penting ke atas produktiviti individu yang mereka pimpin. Oleh itu, pengetahuan tentang gaya kepimpinan membolehkan seseorang pemimpin untuk lebih yakin dan berkemahiran sebagai pengurus, pentadbir dan pemimpin. Penilaian prestasi yang sistematik perlu dilakukan ke atas seseorang individu berkaitan prestasi pekerjaan dan potensinya untuk membuat sesuatu.

7.4.3 Prestasi pengurusan pentadbiran/pemerintahan

Berdasarkan Rajah 7.56, tahap prestasi pengurusan pentadbiran Persatuan Penduduk PPR kawasan responden menunjukkan peratusan paling tinggi iaitu sebanyak 64.2 peratus yang menyatakan kepimpinan beliau adalah baik. Ini kerana persatuan dilihat lebih dekat dengan tempat kediaman responden. Persatuan penduduk yang prihatin serta mengambil berat terhadap isu dan permasalahan yang dibangkitkan oleh penghuni PPR akan disanjung dan dipuji seterusnya program yang dianjurkan oleh persatuan penduduk tersebut akan disertai dan disokong oleh penghuni tersebut (Suhaimi, 2013).

Jadual 7.56: Prestasi pengurusan pentadbiran/pemerintahan

Bil.	Pengurusan pentadbiran/ Pemerintahan	Baik	Sederhana	Lemah
1.	Nasional/Negara	57.2	28.1	14.8
2.	Parlimen	41.6	48.0	10.4
3.	DBKL	54.7	45.1	0.2
4.	Persatuan Penduduk PPR kawasan responden	64.2	34.9	0.9

Sumber: Soal selidik (2013)

Selain itu, prestasi kepimpinan nasional/negara menunjukkan prestasi yang kedua tertinggi dengan 57.2 peratus. Seseorang pemimpin tidak akan berjaya tanpa sokongan para pengikutnya kerana peranan pengikut yang setia sangat penting. Oleh itu, pemimpin yang baik harus menyalurkan inspirasi kepimpinan kepada para pengikut agar turut dijiwai dan diterjemahkan oleh orang bawahan. Pemimpin juga perlu mengamalkan sikap keterbukaan terhadap cetusan idea atau gagasan baru. Hal ini jelas menunjukkan, kedua-dua *level* pemimpin ini telah berjaya menunjukkan prestasi yang boleh dibanggakan oleh rakyat.

7.4.4 Prestasi perkhidmatan DBKL

Bagi prestasi perkhidmatan DBKL di kawasan responden, kesemua aspek perkhidmatan yang melibatkan pihak DBKL mengikut pandangan responden adalah memuaskan (Lihat Jadual 7.57). DBKL telah sedaya upaya berkhidmat untuk menguruskan dan menguatkuasakan perkara-perkara yang berkaitan dengan penduduk di Kuala Lumpur mengikut *standard operation prosedure* (SOP) yang telah ditetapkan oleh kerajaan.

Jadual 7.57: Prestasi perkhidmatan DBKL di kawasan responden

Bil.	Aspek	Memuaskan	Tidak memuaskan	Tidak pasti
1.	Governans (perkhidmatan kaunter)	87.5	5.3	7.2
2.	Pengangkutan (kenderaan dan lesen)	79.2	7.7	13.1

3.	Keselamatan (kawalan dan kesihatan)	76.5	15.0	8.5
4.	Pelancongan (lanskap, tanda arah dan informasi)	73.1	12.7	14.2
5.	Perumahan (tapak, rumah dan pinjaman)	66.7	18.1	15.2
6.	Kebajikan masyarakat (bantuan kewangan dan alatan)	66.4	18.4	15.2
7.	Bekalan air (bayaran bil dan perpaipan)	65.3	14.4	20.3
8.	Perindustrian (tapak dan lesen)	62.0	15.1	22.9
9.	Pembangunan dan penyelenggaraan (infrastruktur dan kemudahan awam)	61.1	35.1	3.8
10.	Alam sekitar (kebersihan dan keceriaan)	54.2	41.1	4.8

Sumber: Soal selidik (2013)

DBKL juga memberi peluang kepada warga Kuala Lumpur untuk menyuarakan pandangan mengenai sesuatu perkara sepertimana isu kenaikan cukai pintu baru-baru ini. Beberapa sesi penerangan dan dialog antara pihak DBKL dengan penduduk di sekitar Kuala Lumpur telah diadakan baru-baru ini dan kata putus mengenai isu kenaikan cukai pintu akan diputuskan sedikit masa lagi.

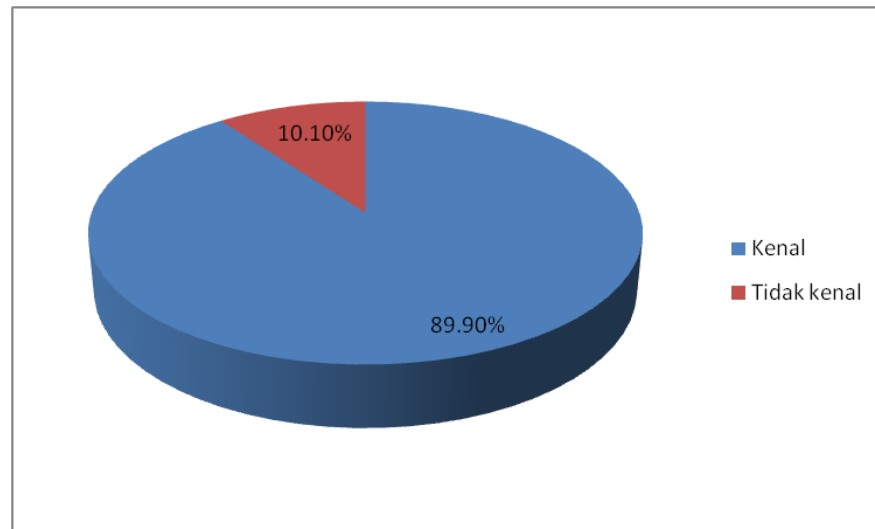
7.4.5 Prestasi Pemimpin Setempat

Responden juga ditanya mengenai pengetahuan terhadap wakil rakyat (ahli Parlimen) di kawasan mereka. Majoriti responden kenal ahli Parlimen di kawasan masing-masing (89.9 peratus) (Lihat Rajah 7.6). Responden kenal dengan wakil rakyat masing-masing kerana mereka telah didedahkan dengan calon yang bertanding dalam Pilihan Raya Umum (PRU) yang baru sahaja berlangsung pada Mei tahun 2013.

Calon yang menang dipilih sebagai wakil mereka dan mereka mengetahuinya melalui media sama ada media cetak, elektronik mahupun internet. Bagi responden yang merupakan ahli atau penyokong parti politik semenangnya mengetahui wakil rakyat di kawasan mereka melalui pendedahan dalam aktiviti parti politik masing-masing.

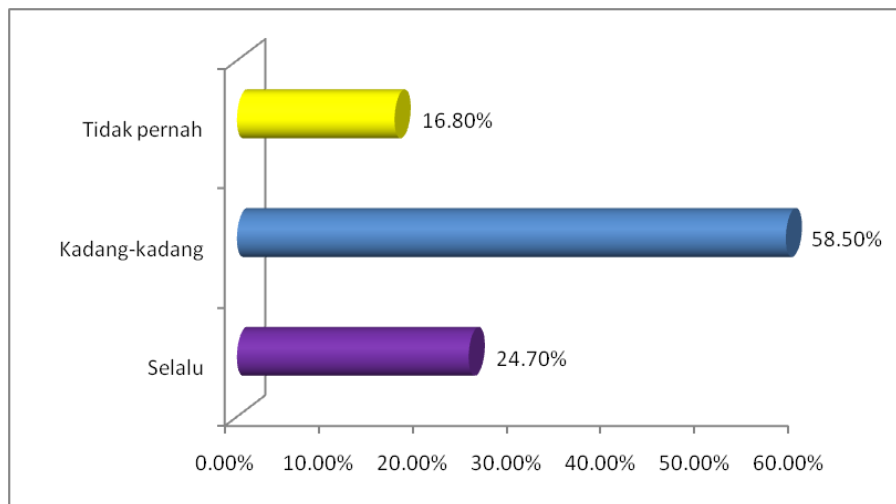
Responden juga mengetahui ahli Parlimen kawasan mereka melalui aktiviti kemasyarakatan yang diadakan di kawasan masing-masing melalui aktiviti ramah mesra dan ceramah atau ucapan wakil rakyat yang bertandang di kawasan mereka.

Rajah 7.6: Pandangan terhadap wakil rakyat (Parlimen) di kawasan kajian

Sumber: Soal selidik (2013)

Apabila ditanya mengenai kekerapan wakil rakyat (Ahli Parlimen) datang ke kawasan responden, 58.50 peratus menyatakan kekerapan ‘kadang-kadang’ (Lihat Rajah 7.7). Persepsi responden terhadap kekerapan tersebut adalah berdasarkan pemerhatian responden serta penyertaan mereka dalam aktiviti kemasyarakatan dan juga ‘walkabout’ Ahli Parlimen berkenaan di kawasan mereka. Oleh itu jika responden tidak mengambil tahu langsung serta hanya membuat hal sendiri sahaja tanpa mengambil peduli atau menyertai program yang dianjurkan pegawai kepada Ahli Parlimen tersebut maka mereka menganggap wakil rakyat tersebut ‘tidak pernah datang’ ke kawasan mereka.

Rajah 7.7: Kekerapan Wakil Rakyat (Ahli Parlimen) datang ke kawasan kajian

Sumber: Soal selidik (2013)

Kebiasaannya kedatangan wakil rakyat dimaklumkan melalui notis yang ditampal pada papan kenyataan dan tempat-tempat yang sesuai ataupun pada *banner* dan *bunting* yang digantung di kawasan yang mudah dilihat. Bagi yang menyatakan wakil rakyat ‘selalu’ datang ke tempat mereka adalah responden yang prihatin ataupun merupakan penyokong kepada wakil rakyat tersebut. Namun bagi wakil rakyat yang tidak datang mungkin mereka sibuk dengan aktiviti parti, aktiviti di luar kawasan sama ada dalam negara mahupun luar negara dan juga menghadiri persidangan Parlimen. Jika wakil rakyat tidak dapat hadir dalam program yang dirancang maka wakil atau pegawai khas akan mengambil peranan sebagai pengganti kepada wakil rakyat tersebut.

Responden turut ditanyakan mengenai prestasi program pembangunan yang dilakukan oleh Ahli Parlimen kawasan masing-masing. Majoriti responden menyatakan prestasi ahli parlimen dalam program pembangunan di kawasan masing-masing adalah antara baik dan sederhana (Lihat Jadual 7.58).

Jadual 7.58: Persepsi terhadap prestasi program pembangunan yang dilakukan oleh Ahli Parlimen di kawasan kajian (peratus)

Bil.	Program pembangunan	Baik	Sederhana	Lemah
1.	Bantuan Kebajikan (kemiskinan)	53.6	34.5	11.9
2.	Perpaduan rakyat	48.0	34.4	17.6
3.	Pembangunan moral dan sahsiah (agama)	47.1	37.3	15.6
4.	Keselamatan sosial	44.9	37.1	18.0
5.	Pendidikan	44.0	35.1	21.0
6.	Peluang perniagaan	37.0	43.7	19.3
7.	Peluang pekerjaan	36.3	44.4	19.3
8.	Pembangunan infrastruktur	35.5	45.3	19.3

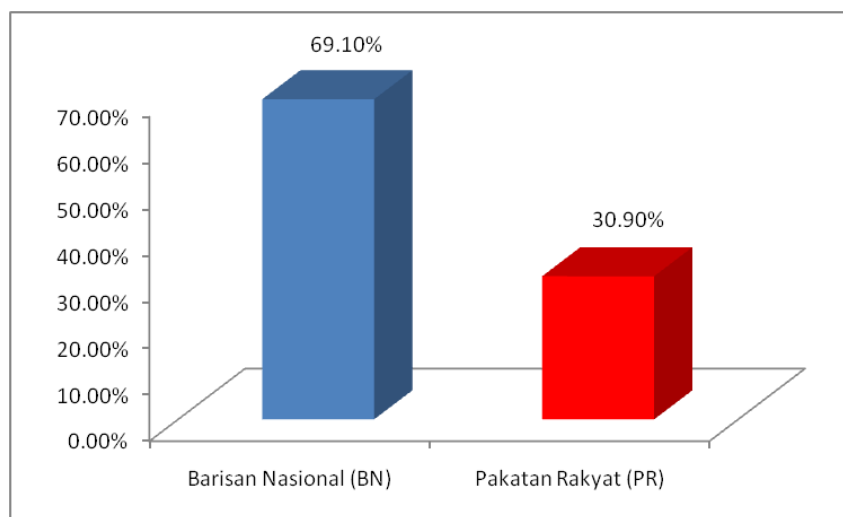
Sumber: Soal selidik (2013)

Wakil rakyat telah berusaha memenuhi undangan daripada pengundi di kawasan masing-masing dalam majlis perkahwinan, perayaan, perasmian sesuatu program ataupun bangunan/infrastruktur, penyampaian bantuan kebajikan dan juga tahlil kematian dan sebagainya. Wakil-wakil rakyat ini juga dalam ucapan mereka telah menyampaikan dasar parti masing-masing dalam usaha mengukuhkan sokongan pengundi kepada parti masing-masing. namun dalam soal pembangunan yang berskala besar sama ada pembangunan fizikal mahupun pembangunan material, mereka wakil-wakil rakyat ini hanya mampu menyuarakan harapan atau desakan rakyat jadi terpulang kepada budi bicara pihak yang berkuasa sama ada untuk merealisasikan harapan tersebut atau sebaliknya, bergantung kepada keperluan, kajian susulan dan juga peruntukan kewangan yang ada.

7.4.6 Kerajaan yang mampu menyelesaikan permasalahan rakyat

Responden turut ditanya mengenai kerajaan pimpinan parti mana yang mereka yakin dapat menyelesaikan isu sosial, ekonomi dan politik di kawasan mereka. Dapatan kajian menunjukkan BN mendapat sokongan melebihi PR iaitu 69.1 peratus berbanding 30.9

peratus (Lihat Rajah 7.8). BN diyakini dapat menyelesaikan masalah mereka kerana pengalaman memerintah negara ini sejak pilihan raya pertama hinggalah sekarang. Banyak bentuk pembangunan telah dikecapi sama pembangunan fizikal dan juga pembangunan spiritual sejak Perdana Menteri Pertama iaitu Tunku Abdul Rahman Putra Al-Haj hinggalah Dato' Sri Mohd Najib Tun Hj Abdul Razak dengan pelbagai dasar pembangunan negara telah diperkenal dan dilaksanakan sama ada jangka pendek mahupun jangka panjang.

Rajah 7.8: Pandangan/persepsi terhadap pernyataan ‘Kerajaan pimpinan Parti mana yang anda yakin dapat menyelesaikan isu sosial, ekonomi dan politik di kawasan anda’

Sumber: Soal selidik (2013)

Di bawah pemerintahan BN juga negara ini telah membina jaringan serantau sama ada dalam bidang ekonomi, sosial mahupun politik yang luas sama ada dengan negara-negara kecil dan mundur hinggalah negara maju seperti Amerika Syarikat, Great Britain, Perancis dan lain-lain. Justeru, pengalaman dalam pemerintahan tersebut dijadikan hujah oleh responden untuk terus mempercayai BN bagi memerintah negara ini. Pihak Pakatan Rakyat tidak mempunyai pengalaman memerintah negara, hanya dalam masa beberapa penggal mentadbir negeri Kelantan, Terengganu, Selangor, Kedah dan Perak yang

mempunyai kuasa yang terhad di peringkat negeri sahaja. Justeru, majoriti responden tidak ingin mengambil risiko untuk menukar pemerintah yang sedia ada, memadai dan selesa dengan BN sahaja untuk meneruskan kesinambungan pemerintahan berdasarkan politik konsosiasional iaitu politik permuafakatan dalam kaum-kaum yang multietnik di negara ini iaitu politik BN.

7.5 Kesimpulan

Sebagai kesimpulannya, dari segi analisis politik, responden menyatakan mereka penyediaan rumah PPR oleh Kerajaan Pusat/BN telah mempengaruhi mereka untuk menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu. Bagi yang menyokong BN, mereka berpendapat parti tersebut melalui kerajaan pusat yang dikuasai parti tersebut telah berjasa kepada mereka kerana memberi peluang dan kemudahan kepada responden untuk tinggal dalam skim perumahan yang disediakan kerajaan tersebut. Sokongan tersebut juga berlandaskan kepada kemampuan, trek rekod dan kerja yang baik melalui jentera parti BN itu sendiri yang berperanan menjadi ‘pihak tengah’ untuk berhubung dengan kerajaan dalam merealisasikan hak dan keperluan mereka. Bagi mereka juga, BN telah memainkan peranan yang penting dalam menyelesaikan masalah yang mereka hadapi selama ini. Menurut mereka lagi hanya BN yang dapat mengekalkan keamanan dan kestabilan politik dan sosioekonomi di kawasan mereka. Justeru, sikap berterima kasih kepada BN dalam menyelesaikan masalah mereka diterjemahkan melalui sokongan pada ‘kertas undi’ seterusnya dalam setiap kali pilihan raya umum. Ini selaras dengan Teori Pilihan Rasional iaitu pengundi mengundi berdasarkan pihak yang dapat memberikan manfaat kepada mereka dan sebagai balasannya mereka akan mengundi parti yang telah berjasa kepada mereka tersebut.

Mereka juga memilih calon yang jujur dan amanah serta mesra rakyat serta menyokong parti yang dapat memacu pembangunan dan membasmi kemiskinan. Mereka turut menyatakan rakyat menyokong BN kerana berpengalaman, janji ditepati serta mengenang jasa pemimpin BN terdahulu manakala rakyat mengundi parti-parti dalam Pakatan Rakyat kerana adil dan janji yang ditawarkan adalah menarik dan menguntungkan rakyat. Seterusnya responden juga bersetuju dengan transformasi yang diperkenalkan oleh Perdana Menteri seterusnya menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu. Pola pengundian mengikut Daerah Mengundi PPR bergantung kepada isu nasional dalam sesuatu Pilihan Raya Umum (PRU), faktor kepemimpinan, komposisi etnik, saluran atau umur pengundi dan kelas sosioekonomi atau jenis pekerjaan pengundi.

Dari segi analisis dasar awam pula, majoriti responden bersetuju dengan pelaksanaan Bantuan Rakyat 1 Malaysia (BR1M), Kedai Rakyat 1 Malaysia (KR1M) dan Program Rumah Rakyat 1 Malaysia (PR1MA) yang berjaya membantu meringankan beban kos hidup golongan berpendapatan rendah dan pertengahan. Isu kos hidup yang meningkat menyebabkan rakyat menyenangi kesemua langkah yang telah diambil dalam melaksanakan agenda membanteras kemiskinan dalam kalangan masyarakat selain memberi hak sama rata kepada semua kaum di samping menaik taraf semua keperluan yang lain. Bab seterusnya iaitu Bab Lapan akan membincangkan analisis sosial dan ekonomi, program-program dan perkhidmatan yang telah dilakukan oleh pihak-pihak yang berkaitan di PPR responden dan cadangan memantapkan infrastruktur dan persekitaran sosioekonomi PPR.

BAB LAPAN

ANALISIS SOSIAL DAN EKONOMI

8.1 Pengenalan

Pembinaan kawasan perumahan antara lain akan mengubah landskap budaya, taburan dan komposisi penduduk, struktur dan ekonomi bandar-luar bandar. Fenomena tersebut memberi kesan terhadap kelas sosial, hakmilik antara kaum dan fahaman politik. Justeru akan dibincangkan dalam bab ini ialah impak pembangunan perumahan PPR terhadap sosial dan ekonomi, program-program dan perkhidmatan yang telah dilakukan oleh pihak-pihak yang berkaitan di PPR responden dan cadangan memantapkan infrastruktur dan persekitaran sosioekonomi PPR.

Bab Lapan (8) ini mengandungi analisis sosial (hubungan dengan jiran, masalah sosial serta pembangunan PPR dan sosial), analisis ekonomi (pembangunan perumahan PPR dan senario ekonomi, status pemilikan rumah PPR, kepuasan terhadap rumah PPR, serta pembangunan perumahan PPR dan ekonomi), program dan perkhidmatan di PPR responden serta cadangan memantapkan infrastruktur dan persekitaran sosioekonomi PPR.

8.2 Analisis Sosial

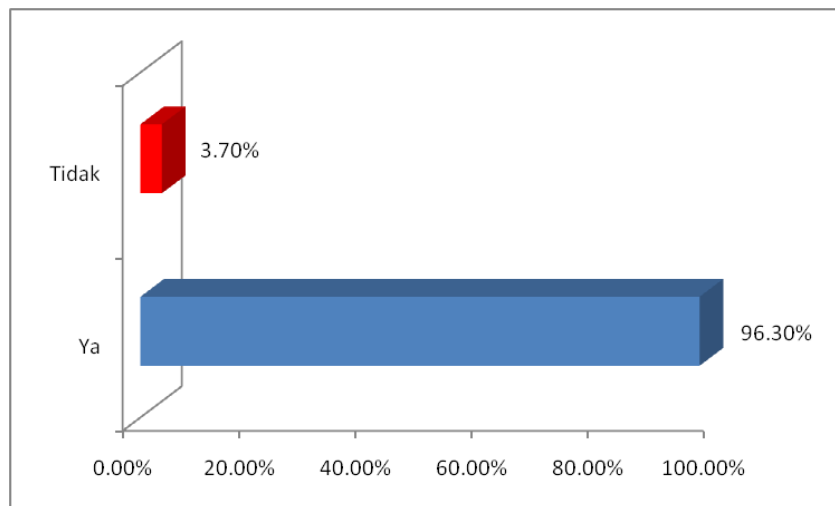
Perkataan sosial mula diguna oleh Comte (1953) dalam perkataan latin '*socio*' yang bermaksud 'berkongsi'. Sosial atau budaya merupakan sikap, nilai, orientasi, pendapat dan tanggapan, serta perasaan terhadap politik. Dari aspek perseorangan, ia merupakan panduan pengawalan terhadap tindakan politik yang efektif. Sosial berkumpulan pula membekalkan

sesuatu struktur nilai dan pertimbangan rasional yang sistematik hasil daripada keberkesanan tindakan sesuatu institusi. Smelser (1981) mentakrifkan sosial sebagai satu kajian saintifik tentang masyarakat dan hubungan sosialnya. Sosial juga ialah sesuatu yang dicapai, dihasilkan dan ditetapkan dalam interaksi sehari-hari antara warganegara dan pemerintahnya. Sosial lebih dari sekadar jumlah manusia secara individu kerana mereka terlibat dalam kegiatan bersama. Kajian yang berkaitan dengan sosiologi memberi tumpuan terhadap struktur, fungsi dan proses-proses perubahan dalam masyarakat. Sosial juga merangkumi segala bentuk interaksi atau hubungan manusia dengan manusia dalam kehidupan hariannya. Aspek sosial juga adalah merangkumi agama, hubungan penduduk di sekitarnya dan taraf pendidikan (Rohana, 2006; Zawiyah dan Masnizah, 2005).

8.2.1 Hubungan dengan jiran

Apabila ditanya mengenai perhubungan atau komunikasi dengan jiran, majoriti menyatakan mereka berhubung dengan jiran, paling tidakpun jiran sebelah rumah (Lihat Rajah 8.1). Bagi mereka hidup berjiran adalah penting bagi mewujudkan suasana kehidupan yang muhibbah dan saling memahami antara satu sama lain di samping penting untuk meminta pertolongan jika menghadapi sesuatu permasalahan. Mereka juga saling berinteraksi atau berbual antara satu sama lain untuk berkongsi ilmu, pengalaman, bertanya khabar dan berbincang untuk menghadapi atau mengatasi masalah yang dihadapi (Roslan, 2013). Bagi sesetengah jiran tetangga, mereka berhubung untuk berbincang mengenai isu-isu semasa seperti isu politik, ekonomi dan sosial untuk menambah ilmu dan mengukuhkan hujah mereka dari semasa ke semasa (Hisham, 2013).

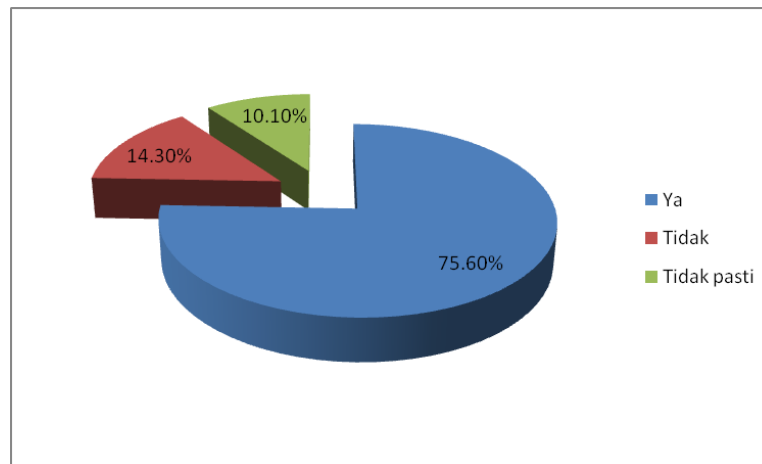
Rajah 8.1: Hubungan dengan jiran

Sumber: Soal selidik (2013)

8.2.2 Masalah sosial

Seterusnya mereka turut ditanya mengenai keberjatan masalah sosial di tempat mereka. Dapatan kajian menunjukkan 75.6 peratus responden menyatakan terdapat masalah sosial yang berleluasa di kawasan PPR mereka (Lihat Rajah 8.2). Ini kerana berlakunya kes-kes kecurian dalam rumah dan kecurian motorsikal serta membuat bising dengan kenderaan masing-masing yang dikatakan berpunca daripada remaja-remaja yang nakal, tidak berdisiplin, membuang masa, melepak dan melakukan kerja-kerja yang tidak senonoh dan tidak berfaedah (Mohd Rahim, 2013). Remaja-remaja yang tidak dipantau, kurang mendapat perhatian dan kawalan oleh ibubapa atau keluarga masing-masing ini juga didapati terlibat dengan pergaulan bebas yang menyebabkan berlakunya gejala hubungan seks bebas yang membawa kepada pembuangan anak luar nikah di merata-rata tempat sama ada dalam perumahan PPR mahupun di luar komuniti tersebut. Selain itu, kegiatan vandalisme atau merosakkan harta benda awam dengan menconteng dinding bangunan PPR

serta merosakkan lif telah menyusahkan pengguna yang tinggal di tingkat atas sehinggakan terpaksa menaiki tangga hingga ke paras yang tertinggi (Karim, 2013).

Rajah 8.2: Wujud masalah sosial yang berleluasa di kawasan perumahan

Sumber: Soal selidik (2013)

Terdapat juga kes bunuh diri oleh orang luar yang terjun dari bumbung rumah PPR akibat kurang pemantauan oleh semua pihak di kawasan tersebut. Kegiatan gengsterisme juga telah merosakkan remaja yang tinggal di rumah PPR yang menjerumuskan mereka ke kancah yang tidak sihat seperti kecurian, samun, ugutan, pergaduhan, berjudi, seks bebas, penagihan dadah dan sebagainya. Masalah sosial juga menyebabkan mereka membuang sampah di merata-rata tempat dan ini mencacatkan pemandangan persekitaran seterusnya mencetuskan situasi yang kurang menyenangkan semua pihak. Masalah sosial dan jenayah tersebut menjejaskan keselamatan penghuni terutamanya wanita dan kanak-kanak yang berada di luar rumah masing-masing (Hasan, 2013). Masalah sosial dan jenayah ini berpunca daripada sikap remaja yang terbawa-bawa daripada kehidupan setinggan mereka sebelum ini, kurang didikan agama dan sivik oleh ibubapa dan keluarga serta sikap tidak ingin ambil tahu dan tidak mahu menasihati remaja-remaja yang bermasalah tersebut. Justeru, semua pihak perlu mengambil peranan dalam usaha mengekang masalah sosial

demokrasi kesejahteraan dan ketenteraman kehidupan bersama dalam sesuatu kawasan perumahan (Wan Azmi, 1998).

8.2.3 Pembangunan PPR dan impak sosial

Berikutnya, apabila ditanya mengenai impak sosial perumahan PPR, majoriti mereka menyatakan sememangnya terdapat beberapa masalah sosial yang berlaku di kawasan masing-masing namun melibatkan masalah-masalah sosial yang biasa berlaku di tempat-tempat lain seperti gejala lepak, samseng jalanan, kecurian dan penagihan dadah (Lihat Jadual 8.1). Sebaliknya mereka percaya bahawa masalah setinggan dapat diatasi dengan pembinaan rumah mampu milik untuk mereka iaitu rumah PPR yang mereka duduki sekarang. Namun beberapa masalah infrastruktur dan penyelenggaraan masih kurang mendapat perhatian pihak berwajib seperti masalah kerosakan lif, pemungutan sampah yang tidak konsisten dan kekurangan parkir kenderaan. Namun demikian mereka berpandangan bahawa Persatuan Penduduk di kawasan mereka aktif dan dapat menyelesaikan masalah yang dihadapi penduduk dengan baik dan efisien berdasarkan aduan yang dibuat kepada badan komuniti tersebut (Zalina, 2013).

Jadual 8.1: Persepsi terhadap impak sosial (peratus)

Bil.	Penyataan	Setuju	Tidak setuju	Tidak pasti
1.	Masalah parkir yang tidak mencukupi menjejaskan keselesaan penghuni PPR.	96.6	1.8	1.6
2.	Perumahan PPR dapat menyelesaikan masalah setinggan.	84.0	9.0	7.0
3.	Bekalan air di kawasan perumahan saya berkeadaan baik.	83.7	11.6	4.7
4.	Persatuan Penduduk di kawasan anda aktif dan dapat menyelesaikan masalah yang dihadapi penduduk dengan baik dan efisien.	76.3	7.5	16.2
5.	Kejiranan di tempat anda tinggal dalam suasana muhibah.	70.6	15.9	13.5

6.	Keadaan reka bentuk rumah yang berhadapan secara dekat menyebabkan berlakunya pencerobohan hak privasi.	70.5	24.5	5.0
7.	Pembinaan rumah PPR meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda.	47.7	34.4	17.9
8.	Berlaku masalah pengurusan kutipan sampah di tempat saya.	45.6	50.9	3.6
9.	Tiada kes bunuh diri di PPR ini.	39.5	51.4	9.1
10.	Suasana “1 Malaysia” dalam keadaan baik di kawasan saya.	39.0	40.1	20.9
11.	Masalah pembuangan bayi dapat dibendung di sini.	38.1	26.6	35.4
12.	Jiran-jiran anda boleh dipercayai.	35.6	23.7	40.7
13.	Gejala sakit mental/gila tidak terdapat di kawasan anda.	27.7	42.8	29.5
14.	Lif berfungsi dalam berkeadaan baik.	24.2	73.2	2.5
15.	Gejala penagihan dadah berleluasa disini.	17.2	30.4	52.4
16.	Gejala sosial di kawasan anda dapat dikawal.	16.8	74.9	8.2
17.	Masalah kecurian dapat dibendung.	15.2	75.3	9.4
18.	Tiada pendatang asing tanpa izin dalam PPR ini.	13.7	37.6	48.7
19.	Tidak berlaku perpecahan politik di kawasan anda.	11.6	52.1	36.3
20.	Tiada masalah samseng jalanan/mat rempit.	10.9	74.0	15.2
21.	Tiada kes pelacuran/seks bebas dalam PPR ini.	7.3	35.5	57.2
22.	Isu/masalah hutang dan ugutan ‘along’ tiada di sini.	6.5	49.9	43.7
23.	Tiada masalah kemiskinan bandar dalam kalangan penghuni PPR ini.	5.9	71.3	22.8
24.	Tiada kes perceraian di sini.	4.2	30.2	65.6

Sumber: Soal selidik (2013)

Responden turut ditanya mengenai isu keselamatan dalam kawasan PPR masing-masing. Masalah-masalah sosial dan jenayah yang ditimbulkan oleh remaja-remaja yang bermasalah menyebabkan adanya kes-kes pecah rumah dan kecurian kenderaan terutamanya motorsikal, pergaduhan, samseng jalanan, vandalisme dan sebagainya. Keadaan ini menimbulkan suasana kehidupan yang tidak selamat di kawasan kediaman

masing-masing (Azmi, 2013). Justeru pihak Persatuan Penduduk serta rukun tetangga dengan kerjasama polis perlu melakukan rondaan dan kawalan dengan lebih kerap dan konsisten dalam usaha mengekang masalah keselamatan ini (Sivamurugan, 2005; Siti Hajar, 2002).

Dari segi isu kemudahan awam yang disediakan, mereka berpendapat tempat parkir tidak mencukupi di samping lif yang selalu rosak dan tidak dapat digunakan. Taman permainan yang ada juga tidak diselenggara dengan baik dan sesetengahnya tidak dapat digunakan oleh kanak-kanak. Ketiadaan pusat sukan seperti padang bola sepak, gelanggang permainan dalaman seperti badminton juga menyebabkan mereka tidak dapat beriadah serta tidak dapat meluangkan masa hujung minggu dengan aktiviti yang berfaedah dan menyihatkan badan. Jalan yang sesak terutamanya pada waktu puncak iaitu pada hari bekerja pada awal pagi dan lewat petang menambahkan lagi masalah tekanan kepada pemandu kenderaan. Terdapat juga masalah pengangkutan awam yang terhad seperti kedudukan stesen LRT dan Komuter yang jauh dari kawasan perumahan bagi mereka yang tidak mempunyai kenderaan sendiri yang menyukarkan mereka untuk bergerak dari satu tempat ke tempat lain terutamanya untuk pergi ke tempat kerja dan urusan sosial yang lain. Justeru, pihak berwajib perlu mengambil tindakan susulan agar segala masalah yang berkaitan dengan kemudahan awam di kawasan PPR ini dapat ditangani dan diselesaikan dengan baik untuk mewujudkan komuniti masyarakat yang baik, bahagia dan mempunyai kualiti hidup yang tinggi.

Seterusnya isu-isu lain mengenai pembangunan perumahan PPR yang dibangkitkan oleh responden ialah perlunya kawalan terhadap banjir pendatang asing di kawasan perumahan mereka, kawalan keselamatan yang lebih baik, rukun tetangga yang perlu lebih aktif dan mengambil berat terhadap kebajikan penghuni PPR, kebersihan blok PPR perlu

dipertingkatkan, perlunya jiran yang mengambil berat dan bertegur sapa antara satu sama lain dan cadangan pembinaan pakir bertingkat untuk mengatasi masalah kekurangan pakir di kawasan yang masih mempunyai ruang untuk pembinaan pakir bertingkat tersebut.

Jadual 8.2: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Pembinaan rumah PPR meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

Jawapan	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu		Jumlah
	BN	PR	
Ya	72.7%	27.3%	100%
Tidak	50.8%	40.2%	100%
Tidak pasti	44.0%	56.0%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 70 peratus responden menyatakan “Pembinaan rumah PPR meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu (Lihat Jadual 8.2). Responden yang menyokong BN menyatakan konsep rumah PPR dapat memupuk perpaduan kaum yang baik kerana mereka memahami semangat permuafakatan dalam BN yang mempunyai parti-parti komponen pelbagai kaum yang saling bertoleransi antara satu sama lain. Kehidupan secara bercampur gaul antara kaum-kaum utama dalam perumahan PPR dapat memupuk nilai perpaduan yang tinggi melalui aktiviti kemasyarakatan, gotong-royong, sambutan hari perayaan serta pergaulan atau sembang ramah mesra antara satu keluarga dengan keluarga lain. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 41.126^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 8.3 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Jadual 8.4: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Tiada masalah kemiskinan bandar dalam kalangan penghuni PPR ini” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

Jawapan	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu		Jumlah
	BN	PR	
Ya	69.8%	30.2%	100%
Tidak	58.8%	41.2%	100%
Tidak pasti	61.5%	38.5%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 60 peratus responden menyatakan “Tiada masalah kemiskinan bandar dalam kalangan penghuni PPR ini” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu (Lihat Jadual 8.4). Responden yang menyokong BN bersetuju bahawa kesan daripada kehidupan dalam skim PPR menunjukkan tiadanya masalah kemiskinan bandar yang serius dalam skim tersebut kerana kehidupan mereka dalam perumahan PPR adalah terjamin dengan kadar sewa yang paling murah dalam bandaraya yang ditawarkan kerajaan di samping motivasi untuk meneruskan kehidupan yang lebih tinggi hasil daripada keadaan rumah yang selesa, bersesuaian dengan kadar sewa atau harga rumah yang ditawarkan kerajaan tersebut. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 3.227^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.003, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 8.5 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Jadual 8.6: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Tidak berlaku perpecahan politik di kawasan anda.” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

Jawapan	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu		Jumlah
	BN	PR	
Ya	79.8%	20.2%	100%
Tidak	62.1%	37.9%	100%
Tidak pasti	50.8%	49.2%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 70 peratus responden menyatakan “Tidak berlaku perpecahan politik di kawasan anda” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu (Lihat Jadual 8.6). Hasil kajian daripada responden yang ditemui yang menyokong BN menyatakan bahawa kesan daripada kehidupan dalam perumahan PPR menunjukkan bahawa tidak berlaku perpecahan politik yang serius dalam perumahan tersebut kerana kehidupan mereka yang ramah mesra serta muhibbah antara satu sama lain di samping penganjuran aktiviti sosial yang sihat seperti gotong-royong, sambutan perayaan, aktiviti riadah dan kesukanan serta taklimat perpaduan oleh pihak jawatankuasa perumahan PPR yang memupuk kerjasama dan toleransi antara satu sama lain dengan mengeneipkan fahaman politik masing-masing. dapatan ini selaras dengan ciri-ciri Teori Pilihan Rasional iaitu pengundi memilih parti yang dapat mewujudkan suasana politik yang aman dan tenteram, oleh itu majoriti responden menyokong BN sebagai parti pilihan mereka. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 35.155^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 8.7 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Jadual 8.8: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Suasana 1 Malaysia dalam keadaan baik di kawasan saya” dengan pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu

Jawapan	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu		Jumlah
	BN	PR	
Ya	80.3%	19.7%	100%
Tidak	54.8%	45.2%	100%
Tidak pasti	32.3%	67.7%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 80 peratus responden menyatakan “Suasana 1 Malaysia dalam keadaan baik di kawasan saya” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu (Lihat Jadual 8.8). Responden yang merupakan penyokong BN mendokong penuh hasrat Perdana Menteri dengan slogan ‘1 Malaysia’ yang dilihat membawa imej positif kepada kehidupan bermasyarakat di perumahan PPR khasnya dan di Malaysia amnya. Rata-rata responden yang menyokong BN menyatakan bahawa usaha murni Perdana Menteri wajar dihargai untuk merapatkan lagi ikatan perpaduan kaum yang sedia ada dengan mengikis rasa syak wasangka antara kaum di perumahan PPR dan juga di seluruh negara. Gagasan 1 Malaysia dikukuhkan lagi dengan pengenalan Produk 1 Malaysia seperti BR1M, Kedai 1 Malaysia, Klinik 1 Malaysia dan sebagainya dalam usaha untuk menyatukan rakyat Malaysia serta mengurangkan beban kehidupan terutamanya rakyat di bandar.

Justeru, situasi ini bertepatan dengan ciri-ciri Teori Institusionalisme dimana kerajaan memperkenalkan dasar atau program untuk mewujudkan suasana perpaduan kaum yang baik dan utuh untuk kebaikan bersama seterusnya dapat mengukuhkan sokongan pengundi kerajaan dari semasa ke semasa. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2

ialah 148.155^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 8.9 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Jadual 8.10: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan etnik

Jawapan	Etnik				Jumlah
	Melayu	Cina	India	Bumiputera Sabah/Sarawak	
Ya	51.6%	22.9%	22.5%	2.9%	100%
Tidak	67.1%	19.3%	11.4%	2.2%	100%
Tidak pasti	51.8%	41.9%	5.8%	0.5%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Bahagian ini membincangkan mengenai perkaitan pembolehubah antara etnik dengan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda”. Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden Melayu lebih mengiyakan pernyataan di atas berbanding responden berbangsa Cina, India dan Bumiputera Sabah/Sarawak (Lihat Jadual 8.10). Responden Melayu yang tinggal di bandar lebih mengutamakan perpaduan etnik mereka antara satu sama lain kerana mereka menyedari mereka berkeadaan ‘dagang’ atau asing di kawasan baru iaitu di bandar yang mempunyai banyak dugaan sama ada dari segi ekonomi, sosial dan juga politik. Justeru, apabila mereka bekerja dan tinggal di kawasan baru, mereka akan sedaya upaya hidup berkawan, berjiran dan saling berinteraksi antara satu sama lain untuk memastikan kehidupan mereka sejahtera, bertoleransi dan saling memahami antara satu sama lain. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi ketiga-tiga jawapan ialah 72.678^a dengan df=6. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.0, iaitu $p > .05$ (Lihat Jadual

8.11 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara etnik-etnik tersebut.

Jadual 8.12: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan jantina

Jawapan	Jantina		Jumlah
	Lelaki	Perempuan	
Ya	62.0%	38.0%	100%
Tidak	55.2%	44.8%	100%
Tidak pasti	55.5%	44.5%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Bahagian ini membincangkan mengenai perkaitan pembolehubah antara jantina dengan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda”. Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden lelaki lebih mempunyai pandangan atau pendirian yang tetap sama ada ‘ya’ atau ‘tidak’ manakala majoriti responden wanita berpendirian ‘tidak pasti’ (Lihat Jadual 8.12). Golongan lelaki mempunyai sikap kesatuan yang tinggi dan berminat dengan gerak kerja berpasukan. Mereka berminat dengan aktiviti perpaduan seperti menyertai persatuan penduduk, parti politik, aktiviti kesukanan, gotong-royong dan sebagainya. Justeru, segala aktiviti yang melibatkan kesatuan dan perpaduan akan disertai golongan ini bergantung kepada jenis minat dan kelapangan masa yang mereka ada. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi ketiga-tiga jawapan ialah 4.912^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.086, iaitu $p > .05$ (Lihat Jadual 8.13 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara kedua-dua jenis jantina tersebut.

Jadual 8.14: Ujian Taburan Silang antara persoalan persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan status perkahwinan

Jawapan	Status perkahwinan				Jumlah
	Bujang	Berkahwin	Duda	Janda	
Ya	22.9%	72.4%	0.0%	4.7%	100%
Tidak	19.3%	78.5%	1.1%	1.1%	100%
Tidak pasti	26.2%	71.2.0%	2.6%	0.0%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden berkahwin lebih mengiyakan pernyataan di atas berbanding responden bujang, duda dan janda (Lihat Jadual 8.14). Responden yang berkahwin lebih matang dalam sesuatu tindakan dan mengutamakan nilai kebersamaan melalui tanggungjawab yang dipupuk dalam kehidupan berkeluarga. Nilai kekeluargaan mewujudkan perpaduan dan kesatuan dalam tindakan dengan mengambilkira pandangan semua pihak dalam membuat keputusan terhadap sesuatu tindakan. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi kedua-dua jawapan ialah 32.762^a dengan df=6. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.0, iaitu $p > .05$ (Lihat Jadual 8.15). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara keempat-empat jenis status perkahwinan tersebut.

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden buruh lebih mengiyakan pernyataan di atas berbanding responden-responen mengikut jenis-jenis pekerjaan yang lain (Lihat Jadual 8.16). Responden buruh mempunyai nilai perpaduan yang tinggi hasil daripada budaya kerja mereka secara berkumpulan dan saling bekerjasama antara satu sama lain. Nilai tersebut membawa kepada persetujuan kehidupan di PPR yang menghasilkan perpaduan kaum yang utuh antara satu sama lain.

Jadual 8.16: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan jenis pekerjaan

Jenis pekerjaan	Jawapan			Jumlah
	Ya	Tidak	Tidak pasti	
Kakitangan kerajaan	51.6%	41.9%	6.5%	100%
Kakitangan swasta	37.9%	34.8%	27.3%	100%
Kilang	66.7%	17.9 %	15.4%	100%
Buruh	100%	0.0%	0.0%	100%
Sendiri	46.6%	35.3%	18.0%	100%
Berniaga	55.6%	30.6%	13.8%	100%
Pesara	46.3%	42.1%	11.6%	100%
Belajar	73.6%	13.9%	12.5%	100%
Suri rumah	34.5%	42.6%	22.9%	100%
Tidak bekerja	46.2%	34.6%	19.2%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi 10 jawapan ialah 79.042^a dengan df=18. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p > .05$ (Lihat Jadual 8.17 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara 10 jenis pekerjaan tersebut.

Jadual 8.18: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan umur

Jawapan	Umur				Jumlah
	21-30 tahun	31-40 tahun	41-50 tahun	51 tahun dan ke atas	
Ya	25.7%	19.0%	30.6%	24.7%	100%
Tidak	21.2%	16.8%	39.1%	22.8%	100%
Tidak pasti	25.7%	24.1%	26.2%	24.1%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden kesemua kategori umur adalah hampir setara dalam mengiyakan pernyataan di atas (Lihat Jadual 8.18). Ini

menunjukkan tahap pemikiran dan penerimaan responden pada semua peringkat umur adalah matang dalam menilai kepentingan sesuatu perancangan atau dasar yang dibuat oleh kerajaan. Mereka juga berpeluang untuk berinteraksi antara satu sama lain dalam PPR tersebut melalui aktiviti yang dianjurkan oleh Persatuan Penduduk PPR masing-masing serta menyertai program yang dianjurkan oleh DBKL serta agensi-agensi kerajaan yang lain.

Keputusan analisis ujian korelasi Spearman menunjukkan bahawa perhubungan antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan umur adalah signifikan (nilai pekali korelasi $r = 0.760$, $p > .05$) (Lihat Jadual 8.19 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perhubungan antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan umur dengan perhubungan kekuatan korelasi yang kuat. Berdasarkan kepada keputusan analisis ini, dapat dibuat kesimpulan bahawa dalam populasi penghuni PPR, persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” berhubung kait dengan umur responden.

Jadual 8.20: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan tahap kelulusan tertinggi

Tahap kelulusan tertinggi	Jawapan			Jumlah
	Ya	Tidak	Tidak pasti	
Tiada kelulusan	71.9%	12.5%	15.6%	100%
Penilaian Darjah Lima/UPSR	61.7%	23.3%	15.0%	100%
SRP/LCE/PMR	20.9%	57.1%	22.0%	100%
MCE/SPM	47.2%	33.4%	19.3%	100%
STP/HSC/STPM	38.7%	45.2%	16.1%	100%
STAM	60.0%	0.0%	40.0%	100%
Sijil	28.3%	67.9%	3.8%	100%
Diploma	52.5%	36.7%	10.8%	100%
Ijazah Sarjanamuda	38.9%	25.0%	36.1%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden kategori tahap kelulusan tertinggi tiada kelulusan adalah majoriti dalam mengiyakan pernyataan di atas (Lihat Jadual 8.20). Responden yang tiada kelulusan bersikap lebih merendah diri serta bersedia mendengar pandangan orang lain serta menerima pandangan golongan yang berpendidikan lebih tinggi. Mereka juga mempunyai tahap kesatuan yang lebih tinggi dan kukuh kerana mereka adalah golongan majoriti terutamanya golongan yang agak berusia, justeru, mereka lebih bersetuju dengan kenyataan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah”.

Keputusan analisis ujian korelasi Spearman menunjukkan bahawa perhubungan antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan tahap kelulusan tertinggi adalah signifikan (nilai pekali korelasi $r = 0.85$, $p > .05$) (Lihat Jadual 8.21 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perhubungan antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan tahap kelulusan tertinggi dengan hubungan korelasi yang kuat. Berdasarkan kepada keputusan analisis ini, dapat dibuat kesimpulan bahawa dalam populasi penghuni PPR, persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan tahap kelulusan tertinggi responden adalah berkait.

Jadual 8.22: Ujian Taburan Silang antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan

Pendapatan seluruh isirumah sebulan	Jawapan			Jumlah
	Ya	Tidak	Tidak pasti	
RM1000 dan ke bawah	55.9%	25.7%	18.4%	100%
RM1001-RM2000	42.4%	35.8%	21.8%	100%
RM2001-RM3000	45.9%	37.3%	16.9%	100%
RM3001-RM4000	64.4%	32.2%	3.4%	100%
RM 4001-RM5000	76.9%	23.1%	0.0%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti responden kesemua kategori pendapatan seluruh isirumah terutamanya yang berpendapatan RM3001-RM4000 dan RM4001 hingga RM5000 adalah majoriti dalam mengiyakan pernyataan di atas (Lihat Jadual 8.22). Golongan ini adalah merupakan golongan yang berniaga mempunyai hubungan yang baik dengan pelanggan, justeru mereka mempunyai semangat solidariti yang tinggi terutamanya dalam aktiviti yang memerlukan penyertaan semua pihak dan kaum. Oleh itu majoriti mereka bersetuju dengan kenyataan bahawa “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda”.

Keputusan analisis ujian korelasi Spearman menunjukkan bahawa perhubungan antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan adalah signifikan (nilai pekali korelasi $r = -0.622$, $p > .05$) (Lihat Jadual 8.23 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perhubungan antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan mempunyai hubungan korelasi yang sederhana kuat. Berdasarkan kepada keputusan analisis ini, dapat dibuat kesimpulan bahawa dalam populasi penghuni PPR, persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” berhubung kait dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan.

Jadual 8.24: Pandangan responden terhadap impak sosial pembangunan perumahan PPR mengikut tiga (3) zon yang dibahagikan dalam 25 PPR di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (Ya - Peratus)

Bil	Penyataan	Zon Utara	Zon Tengah/ Pusat Bandar	Zon Selatan	Jumlah
1.	Masalah pakir yang tidak mencukupi menjejaskan kesejahteraan penghuni PPR.	48.9	13.9	37.2	100
2.	Perumahan PPR dapat menyelesaikan masalah setinggan.	48.0	16.0	36.0	100

3.	Bekalan air di kawasan perumahan saya berkeadaan baik.	48.7	10.5	40.8	100
4.	Persatuan Penduduk di kawasan anda aktif dan dapat menyelesaikan masalah yang dihadapi penduduk dengan baik dan efisien.	49.3	13.1	37.6	100
5.	Kejiranan di tempat anda tinggal dalam suasana muhibah.	42.9	14.6	42.5	100
6.	Keadaan reka bentuk rumah yang berhadapan secara dekat menyebabkan berlakunya pencerobohan hak privasi.	49.3	12.2	38.5	100
7.	Pembinaan rumah PPR meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda.	48.2	15.9	35.9	100
8.	Berlaku masalah pengurusan kutipan sampah di tempat saya.	39.4	6.6	54.0	100
9.	Tiada kes bunuh diri di PPR ini.	41.7	14.7	43.6	100
10.	Suasana “1 Malaysia” dalam keadaan baik di kawasan saya.	49.2	15.3	35.5	100
11.	Masalah pembuangan bayi dapat dibendung di sini.	38.1	19.9	42.0	100
12.	Jiran-jiran anda boleh dipercayai.	52.2	10.0	37.8	100
13.	Gejala sakit mental/gila tidak terdapat di kawasan anda.	41.6	14.2	44.3	100
14.	Lif berfungsi dalam berkeadaan baik.	54.4	12.4	33.2	100
15.	Gejala penagihan dadah berleluasa disini.	39.1	9.2	51.6	100
16.	Gejala sosial di kawasan anda dapat dikawal.	53.3	12.2	34.4	100
17.	Masalah kecurian dapat dibendung.	49.1	10.4	40.5	100
18.	Tiada pendatang asing tanpa izin dalam PPR ini.	29.5	24.7	45.9	100
19.	Tidak berlaku perpecahan politik di kawasan anda.	73.4	7.3	19.4	100
20.	Tiada masalah samseng jalanan/mat rempit.	65.5	2.6	31.9	100
21.	Tiada kes pelacuran/seks bebas dalam PPR ini.	25.6	12.8	61.5	100
22.	Isu/masalah hutang dan ugutan ‘along’ tiada di sini.	20.3	5.8	73.9	100
23.	Tiada masalah kemiskinan bandar dalam kalangan penghuni PPR ini.	58.7	9.5	31.7	100
24.	Tiada kes perceraian di sini.	40.0	22.2	37.8	100

Sumber: Soal selidik (2013)

Jadual 8.24 menunjukkan impak sosial hasil daripada pembangunan perumahan PPR mengikut 3 zon yang dibahagikan untuk menggambarkan unsur geografi iaitu lokasi dan ruang geografi dalam kajian ini iaitu Zon Utara (merangkumi Parlimen Kepong, Batu, Zon Wilayah Selatan (Parlimen Bandar Tun Razak, Seputeh dan Lembah Pantai). Dapatan kajian menunjukkan dari segi impak sosial di Zon Utara, soal kejiranan adalah boleh dipercayai di samping lif diselenggara dengan baik serta tidak berlaku perpecahan politik yang serius. Pendapat positif ini dipengaruhi kedudukan kawasan ini yang agak jauh daripada pusat bandar di samping komposisi etnik penghuni PPR yang didominasi etnik Melayu. Bagi Zon Tengah/Pusat Bandar, impak utama yang menjadi perhatian responden PPR di kawasan ini ialah tiadanya masalah pendatang asing tanpa izin di kawasan tersebut, penyelesaian terhadap masalah setinggan serta tiadanya kes perceraian yang serius di kawasan tersebut. Zon Tengah paling dekat dengan bandaraya Kuala Lumpur, oleh itu ketersampaian dengan sumber ekonomi serta sosial/hiburan adalah tinggi, justeru kawalan keluarga adalah penting bagi mengekang masalah sosial dalam kalangan remaja. Bagi kawasan Zon Selatan pula, masalah kutipan sampah yang tidak konsisten menjadi isu utama disuarakan responden di sini. Justeru, pihak berwajib perlu mengambil tindakan susulan agar masalah tersebut dapat diatasi segera untuk mengelakkan timbulnya masalah lain seperti penyakit berjangkit serta merebaknya binatang liar yang boleh membahayakan keselamatan penghuni PPR.

8.3 Analisis Ekonomi

Samuelson (1967) menyatakan ekonomi merupakan cara-cara yang dilakukan oleh manusia dan kelompoknya untuk memanfaatkan sumber-sumber yang terbatas untuk memperoleh

berbagai komoditi dan mendistribusikannya untuk digunakan oleh masyarakat. Perkataan ekonomi juga didefinisikan sebagai bagaimana manusia menggunakan sumber-sumber pengeluaran yang terhad untuk mengeluarkan barangan dan perkhidmatan bagi memenuhi kehendak manusia yang tidak terbatas. Ekonomi juga dikaitkan dengan percukaian, kemiskinan, pengangguran, budaya pengurusan dan sebagainya. Aspek ekonomi juga terdiri daripada aktiviti ekonomi, pemilikan harta, kemudahan infrastruktur, program-program pembangunan kerajaan dan taraf hidup masyarakat.

8.3.1 Pembangunan perumahan PPR dan senario ekonomi

Responden turut ditanya mengenai senario ekonomi pada tiga peringkat iaitu ekonomi makro atau negara, ekonomi setempat, dan ekonomi mikro atau ekonomi keluarga berdasarkan keadaan semasa dan akan datang. Majoriti responden menyatakan keadaan ekonomi ketiga-tiga peringkat pada masa sekarang (ketika soal selidik dijalankan pada bulan Oktober 2013 hingga Januari 2014) adalah baik (Lihat Jadual 8.25).

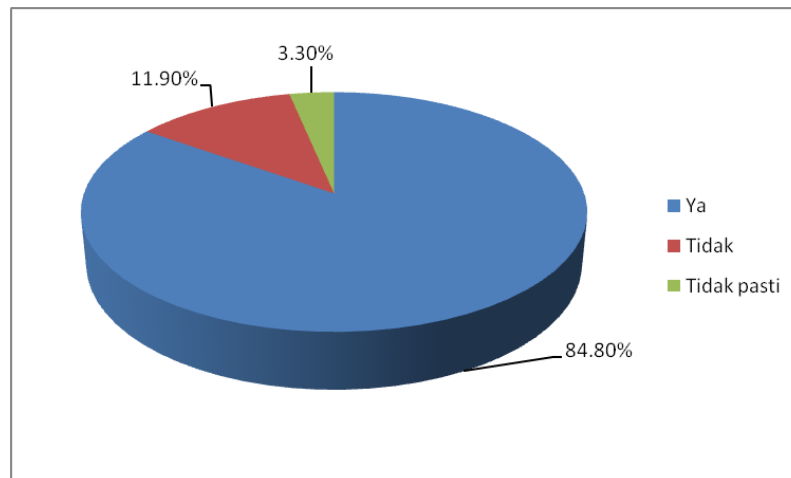
Jadual 8.25: Persepsi responden terhadap senario ekonomi

Persepsi responden terhadap senario ekonomi	Teruk	Baik	Tidak pasti
a. Berbanding tahun lepas, apakah pendapat anda mengenai ekonomi Malaysia tahun ini?	7.0	79.6	13.4
b. Berbanding tahun lepas, apakah pendapat anda mengenai pembangunan ekonomi di kawasan anda pada tahun ini?	5.2	82.3	12.4
c. Berbanding tahun lepas, apakah pendapat anda mengenai ekonomi keluarga anda tahun ini?	10.0	81.9	8.0
d. Apakah pendapat anda mengenai prospek ekonomi negara pada tahun hadapan?	4.1	40.6	55.3
e. Apakah pendapat anda mengenai prospek ekonomi kawasan anda pada tahun hadapan?	1.9	40.0	58.1

f. Apakah prospek ekonomi keluarga anda pada tahun hadapan?	2.1	39.0	58.9
---	-----	------	------

Sumber: Soal selidik (2013)

Ini kerana kerajaan masih mampu mengawal kedudukan ekonomi negara malahan masih mampu menyediakan bantuan kepada rakyat seperti BR1M, BB1M dan sebagainya. Kegiatan ekonomi di kawasan mereka masih positif seperti biasa dan aktiviti ekonomi mikro atau keluarga masih pada tahap baik (Ismail, 2013). Namun apabila ditanya prospek ekonomi pada masa akan datang, majoriti menyatakan ‘tidak pasti’ kerana mereka sedang menantikan impak beberapa polisi ekonomi negara seperti kenaikan harga petrol, kenaikan harga barangan, pengurangan subsidi kerajaan kepada rakyat dan pelaksanaan GST yang dilihat akan memberi kesan besar kepada ekonomi mikro rakyat di negara ini.

Rajah 8.3: Kepesatan pembangunan

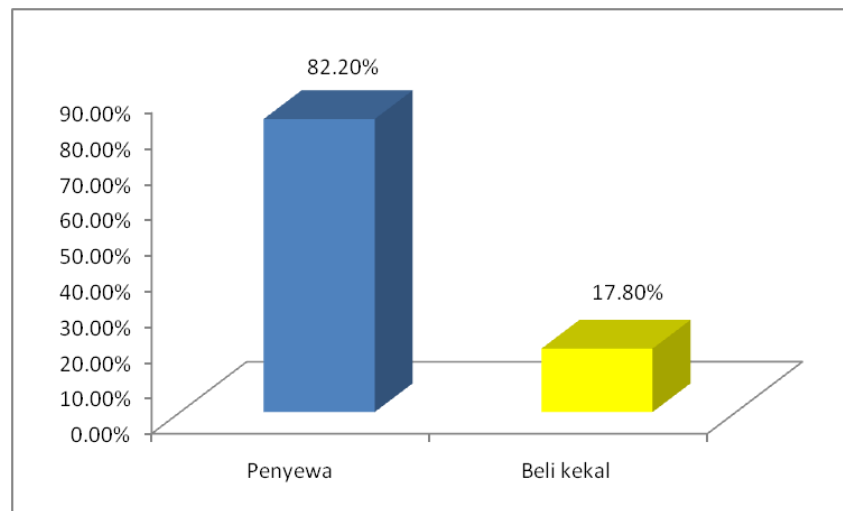
Sumber: Soal selidik (2013)

Apabila ditanya persepsi mengenai tahap kepesatan pembangunan perumahan di kawasan responden, majoriti (84.8 peratus) menyatakan tahap pembangunan di kawasan mereka adalah pesat (Lihat Rajah 8.3). Kebiasaannya, kepesatan pembangunan di sesuatu kawasan semakin meningkat dengan pembinaan kawasan perumahan serta kemudahan

ekonomi seperti bangunan-bangunan perniagaan dan sosial seperti jaringan perhubungan/jalan raya yang baik. Keadaan ini merancakkan lagi proses urbanisasi di kawasan berkenaan seterusnya menggalakkan lagi aktiviti ekonomi dan sosial di kawasan berkenaan. Ini selaras dengan intipati Teori Zon Guna Tanah Bersektor yang dipilih dalam kajian ini kerana bersesuaian dengan idea utama teori ini iaitu jalan perhubungan mempengaruhi letakan sesuatu struktur sosial dan juga struktur ekonomi. Justeru itu, pembangunan yang pesat tersebut memerlukan perhatian dan pemantauan pihak berkuasa agar kepesatan pembangunan tersebut tidak menjejaskan persekitaran sosial dan alam sekitar di kawasan berkenaan (Ahmad Shukri dan Rosman, 2003).

8.3.2 Status pemilikan rumah PPR

Apabila ditanyakan mengenai status pemilikan rumah PPR yang responden duduki kini, 82.2 peratus menyatakan mereka hanya mampu menyewa (Lihat Rajah 8.4). Dengan kadar gaji atau pendapatan yang sederhana serta perbelanjaan harian atau bulanan yang hanya sekadar ‘cukup makan’ dan kadar bayaran utiliti (air, elektrik, telefon bimbit dan sebagainya) yang semakin meningkat dari semasa ke semasa maka mereka masih belum mampu untuk memiliki rumah sendiri.

Rajah 8.4: Status pemilikan rumah PPR yang responden duduki sekarang

Sumber: Soal selidik (2013)

Hanya segelintir responden sahaja yang dapat membeli unit rumah yang mereka duduki tersebut terutamanya daripada etnik Cina. Rumah PPR yang diduduki adalah baru dan mempunyai reka bentuk yang moden serta mempunyai permandangan yang menarik, namun jumlah pakir kereta yang terhad menyebabkan penghuni terpaksa memakir kereta secara berlapis (Lihat Rajah 8.5, foto rumah PPR Kg Baru Air Panas, Setapak).

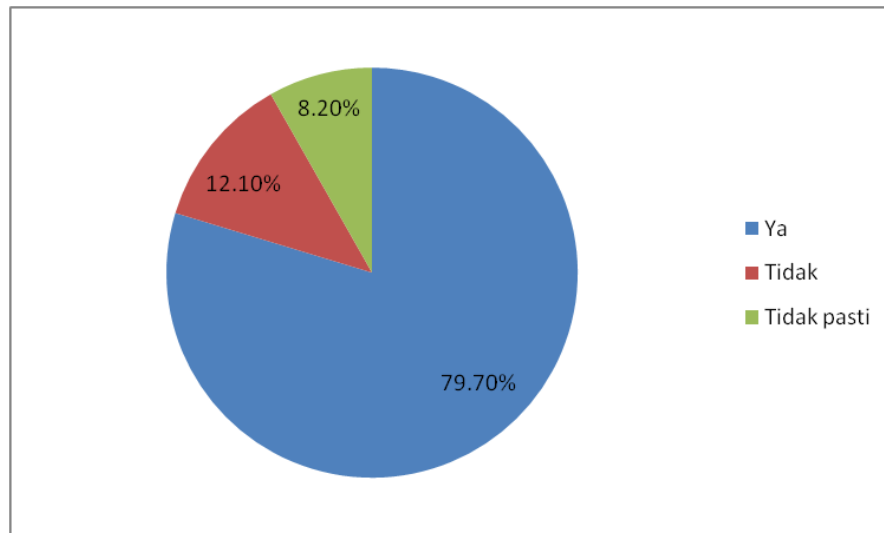

Rajah 8.5: Foto persekitaran perumahan PPR di Kuala Lumpur
 Sumber: Pemerhatian di lapangan (2013)

Harga rumah mengikut perkiraan pihak DBKL dan Kementerian Perumahan berdasarkan nilai harta dalam bandar semasa ialah RM 35,000.00 dan bayaran sewa atau bayaran rumah PPR sebulan ialah RM 124.00. Kadar tersebut adalah paling murah dalam konteks harga rumah dalam bandar pada masa kini kerana ia merupakan harga subsidi oleh kerajaan dalam usaha untuk membantu ‘penghuni bandar’ ke arah memiliki rumah mampu milik di kawasan bandar/kota yang mempunyai nilai hartanah yang lebih tinggi berbanding di kawasan luar bandar. Cara pembayaran yang dibuat dibuat oleh responden/penghuni rumah PPR ini ialah secara tunai (99.6 peratus) dan cek (0.4 peratus). Mereka membayar sewa di kaunter yang diwujudkan di laman bawah PPR masing-masing melalui wakil yang dilantik oleh DBKL.

8.3.3 Kepuasan terhadap rumah PPR

Apabila ditanya mengenai kepuasan terhadap spesifikasi rumah PPR yang mereka duduki, 79.7 peratus responden menyatakan mereka berpuashati dengan keadaan rumah tersebut berbanding hanya 12.1 peratus tidak berpuashati dan 8.2 peratus tidak pasti (Lihat Rajah 8.6).

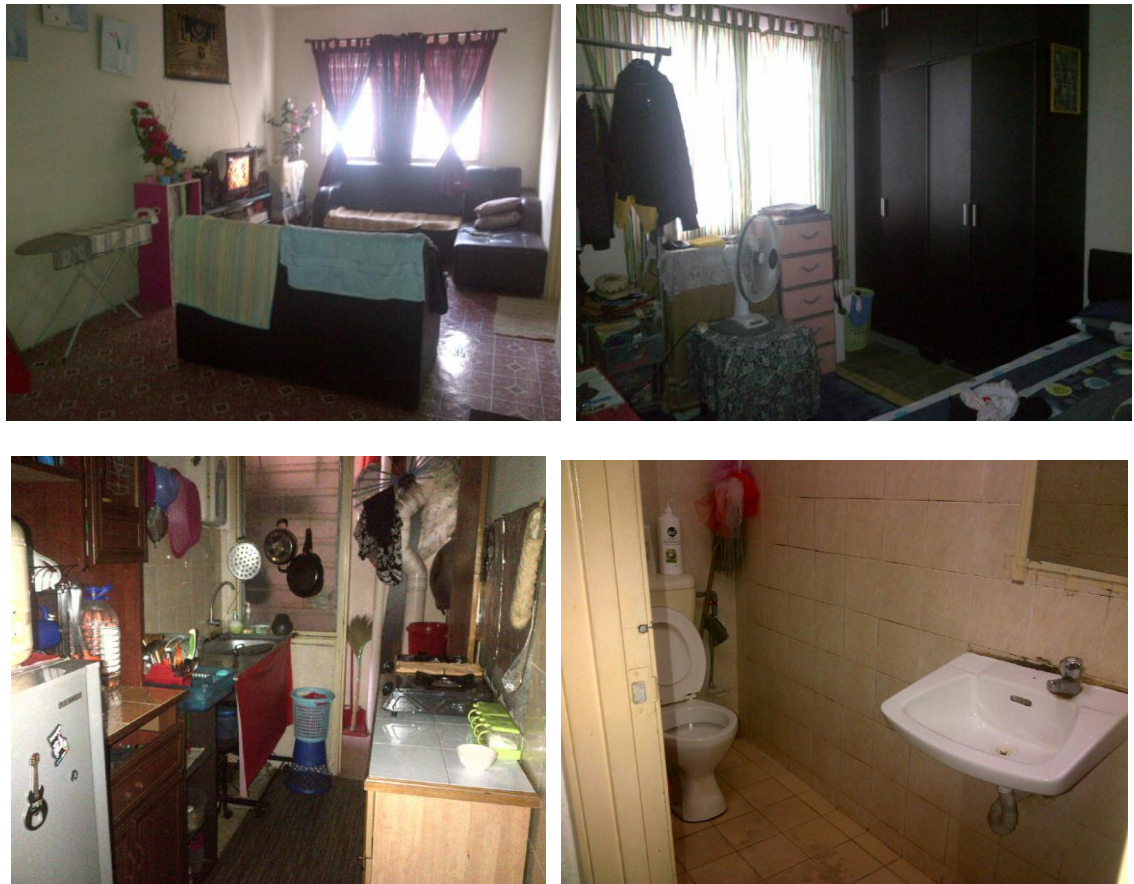
Rajah 8.6: Kepuasan terhadap rumah PPR yang didiami

Sumber: Soal selidik (2013)

Jika dilihat kepada ruang rumah dan bahagian bilik yang mereka duduki masih mengikut keperluan hidup berkeluarga yang kecil dengan adanya ruang tamu, bilik tidur, bilik air dan ruang dapur. Bagi responden yang berpuashati dengan keadaan rumah PPR yang mereka duduki tersebut, antara alasan yang dikemukakan oleh mereka ialah jumlah isi rumah yang kecil sesuai dengan keluasan rumah PPR yang mereka diami, sesuai dengan kehidupan yang sederhana, harga sewa dan nilai rumah yang masih murah, lebih selesa berbanding keadaan di rumah setinggan yang mereka duduki sebelum ini, hampir dengan pusat bandar dan tempat kerja, bersyukur dengan apa yang ada, adanya pengurusan

kawasan yang dilihat masih bersih dan tersusun/terjaga, dapat membentuk masyarakat yang bersatu padu dan bekerjasama dalam urusan harian seperti gotong-royong dan kenduri-kendara, dan mempunyai adik-beradik serta saudara mara yang tinggal dalam rumah PPR yang sama (Lihat Rajah 8.7, keadaan dalam rumah PPR).

Rajah 8.7: Foto salah sebuah keadaan dalaman rumah PPR di Kg Baru Air Panas, Setapak
Sumber: Pemerhatian di lapangan (2013)

Mereka juga berpendapat rumah PPR yang mereka duduki tersebut lebih baik dan selesa berbanding rumah setinggan yang mereka tinggal sebelum ini. Dengan keadaan persekitaran yang baru, cantik dan tersusun, mereka menganggap rumah PPR yang mereka duduki memadai dengan kehidupan di bandar yang mempunyai tanah yang terhad dalam

masa yang sama mengalami penambahan penduduk yang semakin meningkat dari semasa ke semasa. Mereka juga masih mampu membayar kadar sewa RM 124 yang dikatakan ‘mampu bayar’, berkemampuan, berpatutan dan sesuai untuk golongan yang berpendapatan sederhana dan rendah di kawasan bandar raya tersebut. Jika mereka tidak dapat membayar sekalipun mereka boleh mendapat bantuan daripada Baitulmal. Tambahan pula, rumah PPR yang mereka duduki tersebut berdekatan dengan bandar, kemudahan asas dan tempat kerja mereka. Mereka juga dapat hidup dengan selesa, harmoni dan terjaga. Namun mereka terpaksa akur dengan keadaan rumah yang agak sempit, bersesuaian dengan harga yang dikatakan paling murah di kawasan bandar tersebut.

Bagi responden yang menyatakan rumah PPR yang dibina di kawasan mereka tidak sejajar dengan kemampuan dan citarasa mereka, mereka menyatakan binaan yang kurang memuaskan seperti berlaku keretakan, kebocoran/licking pada bilik air, senget dan tidak rata akibat kualiti bahan binaan yang rendah; ruang yang kecil dan sempit maka sukar untuk keluarga yang besar serta untuk memuatkan barang perabot yang besar dan banyak; lif yang selalu rosak; banyak berlaku masalah sosial; dan tidak mesra pengguna kerana unit rumah dan blok yang terlalu dekat serta kurang *privacy*.

Bagi responden yang tidak berpuas hati dengan rumah PPR tersebut, mereka menyatakan antaranya ialah kerana ruang persekitaran sama ada dalam rumah serta ruang luar iaitu parking yang sempit dan padat, persekitaran yang tidak bersih, dan kebocoran dinding serta siling yang menyebabkan berkulat dan lif selalu rosak.

8.3.4 Pembangunan perumahan PPR dan impak ekonomi

Seterusnya responden turut ditanya mengenai perkara-perkara berkaitan perumahan PPR dan impak ekonomi. Secara keseluruhannya mereka bersetuju bahawa pembinaan rumah

PPR untuk penghuni bandar telah memberikan kesan positif kepada aspek ekonomi (Lihat Jadual 8.26).

Jadual 8.26: Pandangan mengenai perumahan dan impak ekonomi

Bil.	Perumahan dan impak ekonomi	Setuju	Tidak setuju	Tidak pasti
1.	Bayaran bulanan (sewa/beli) rumah PPR sekarang sesuai dengan kos sara hidup di bandar sekarang.	96.8	2.2	7.6
2.	Perumahan PPR dapat menjana peluang pekerjaan melalui pembinaan rumah-rumah kedai dan kilang yang berdekatan.	81.4	14.1	4.5
3.	Perumahan PPR dapat mewujudkan peluang perniagaan untuk usahawan kecil.	75.9	18.9	5.2
4.	Perumahan PPR menggalakkan pertumbuhan pusat-pusat membeli-belah.	75.2	18.7	6.1
5.	Lokasi dan logistik perumahan PPR memudahkan perjalanan ke tempat kerja.	74.6	21.7	3.6
6.	Dengan adanya perumahan PPR maka masalah kemiskinan dapat diatasi.	69.7	22.7	7.6
7.	Pembinaan rumah PPR telah meningkatkan taraf hidup keluarga saya.	68.5	26.5	5.1
8.	Rumah PPR merupakan aset penting bagi penghuni bandar.	68.2	15.6	16.2
9.	Perumahan meningkatkan kuasa beli penghuninya.	65.9	13.2	21.0
10.	Nilai hartanah di kawasan perumahan PPR semakin meningkat.	65.6	3.3	31.2

Sumber: Soal selidik (2013)

Kehidupan mereka dalam skim perumahan PPR telah meningkatkan taraf hidup mereka. Kedudukan rumah PPR yang mereka duduki dari segi lokasi dan logistik adalah sesuai dengan tempat kerja mereka di samping mempunyai kemudahan pengangkutan yang baik seperti kemuda teksi, bas dan LRT. Dapatan ini selaras dengan idea utama Teori Zon Guna Tanah Bersektor iaitu jalan perhubungan mempengaruhi letakan sesuatu struktur sosial dan juga struktur ekonomi. Teori ini juga menekankan peranan jalan pengangkutan dalam mempengaruhi pembentukan sektor-sektor gunatanah di dalam bandar, dengan kesesuaian kegunaannya yang lebih merujuk kepada perkembangan gunatanah perumahan.

Kuasa beli di kawasan PPR juga semakin meningkat di samping dapat dijadikan aset yang penting kepada penghuni bandar tersebut.

Rajah 8.8: Foto aktiviti ekonomi (kedai makan) di salah satu PPR di Kuala Lumpur
Sumber: Pemerhatian di lapangan (2013)

Perumahan PPR juga telah menggalakkan pembinaan bangunan-bangunan perniagaan di samping mewujudkan tenaga kerja kepada aktiviti ekonomi di kawasan berdekatan. Selain itu, perumahan PPR juga mewujudkan peluang perniagaan untuk usahawan kecil seperti berniaga makanan, perkhidmatan kebersihan diri seperti kedai gunting rambut dan lain-lain. Ini secara tidak langsung dapat mengatasi kemiskinan bandar seterusnya merancakkan lagi aktiviti ekonomi di kawasan mereka (Lihat Rajah 7.8, aktiviti ekonomi dalam perumahan PPR).

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 70 peratus responden menyatakan “Pembinaan rumah PPR telah meningkatkan taraf hidup keluarga saya” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu (Lihat Jadual 8.27). Dapatan ini menunjukkan responden yang menyokong BN mengakui kehidupan di perumahan PPR lebih baik berbanding kehidupan dalam perumahan setinggan atau menumpang di rumah orang lain.

Jadual 8.27: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Pembinaan rumah PPR telah meningkatkan taraf hidup keluarga saya” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

Jawapan	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu		Jumlah
	BN	PR	
Ya	70.2%	29.8%	100%
Tidak	36.0%	46.0%	100%
Tidak pasti	48.1%	51.9%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Mereka dapat hidup dengan tenang serta berkerja dengan lebih baik untuk meningkatkan taraf hidup keluarga masing-masing dari semasa ke semasa. Justeru, kehidupan di perumahan PPR memberi motivasi kepada mereka untuk hidup dengan lebih bersemangat. Sebagai tanda berterima kasih dan bersyukur dengan kerajaan yang menyediakan rumah PPR untuk mereka maka mereka menyokong kerajaan/BN dalam setiap kali pilihan raya serta menubuhkan cawangan UMNO di setiap PPR (Lihat Rajah 8.9, cawangan UMNO PPR Seri Cempaka, Bahagian Lembah Pantai, Kuala Lumpur) Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 7.210^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 7.28 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Rajah 8.9: Foto papan tanda cawangan UMNO PPR Seri Cempaka, Bahagian/Parlimen Lembah Pantai, Kuala Lumpur)

Sumber: Pemerhatian di lapangan (2013)

Responden turut ditanyakan pendapat mengenai rumah PPR dari sudut ekonomi. Mereka beranggapan rumah PPR yang mereka duduki sekarang jika dibeli masih merupakan harga yang murah serta berpatutan dan kadar sewa yang ditetapkan adalah berbaloi dengan spesifikasi ruang dalaman rumah tersebut. Harga tersebut juga sesuai dengan kemampuan golongan yang berpendapatan sederhana dan rendah atau golongan miskin bandar dan juga sesuai dengan kos sara hidup rakyat di kawasan bandar raya tersebut. Meskipun begitu, bagi yang tidak mampu membayar sewa rumah tersebut masih mempunyai peluang untuk mendapat bantuan kewangan daripada Baitulmal. Pada pendapat mereka juga harga RM 124 sebulan merupakan harga termurah bagi kategori rumah bertingkat seperti rumah flat perumahan awam yang terdapat di Kuala Lumpur.

Dari segi struktur binaan pula, mereka berpendapat keluasan dalam rumah yang diduduki adalah sempit iaitu kurang sesuai untuk keluarga besar dan sukar untuk meletakkan perabot yang besar dan banyak, tiada balkoni untuk menyidai dan menjemur kain serta bersantai namun bentuk binaan sememangnya moden dan cantik. Sebaliknya

kerja-kerja penyimenan pada dinding dan lantai dilihat tidak kemas dan tidak rata. Ini menyebabkan mereka terpaksa membuat *renovation* atau pengubahsuaian ruang rumah dengan perbelanjaan sendiri mengikut citarasa dan keperluan mereka dari semasa ke semasa. Ruang parkir kenderaan juga tidak mencukupi menyebabkan mereka terpaksa meletakkan kenderaan di luar kawasan PPR yang terdedah kepada kecurian dan kerosakan akibat terlalu lama terdedah kepada cahaya matahari. Terdapat juga masalah kebocoran atau *licking* dan rekahan akibat daripada kerja-kerja paip air dalam simen yang tidak kemas. Selain itu, lif selalu rosak dan tiada langkah penyelenggaraan segera daripada pihak berwajib. Kedudukan unit rumah yang terlalu dekat menyebabkan ketiadaan *privacy* seperti gangguan bunyi bising dan masalah bau yang kurang menyenangkan dari rumah yang bersebelahan.

Jadual 8.29: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Perumahan PPR dapat mewujudkan peluang perniagaan untuk usahawan kecil” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

Jawapan	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu		Jumlah
	BN	PR	
Ya	63.3%	36.7%	100%
Tidak	46.5%	53.5%	100%
Tidak pasti	62.5%	37.5%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 60 peratus responden menyatakan “Perumahan PPR dapat mewujudkan peluang perniagaan untuk usahawan kecil.” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu (Lihat Jadual 8.29). Dengan adanya penghuni PPR yang ramai maka mereka berpeluang untuk membuka perniagaan kecil-kecilan seperti kedai runcit, kedai makan, kedai gunting rambut serta bengkel membaiki kenderaan melalui pinjaman daripada agensi kerajaan seperti MARA serta bank-bank

kewangan yang berkenaan bagi membuka perniagaan. Peluang ekonomi yang terbuka luas hasil dasar perumahan Kerajaan BN ini menjadikan mereka terus menyokong BN dalam setiap kali pilihan raya. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 18.995^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 8.30 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Jadual 8.31: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Perumahan PPR dapat menjana peluang pekerjaan melalui pembinaan rumah-rumah kedai dan kilang yang berdekatan” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

Jawapan	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu		Jumlah
	BN	PR	
Ya	60.0%	40.0%	100%
Tidak	68.9%	31.1%	100%
Tidak pasti	33.3%	66.7%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 50 peratus responden menyatakan “Perumahan PPR dapat menjana peluang pekerjaan melalui pembinaan rumah-rumah kedai dan kilang yang berdekatan” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu (Lihat Jadual 8.31). Responden yang menyokong BN berpendapat hasil daripada pembangunan rumah PPR untuk warga kota memberikan faedah ekonomi yang berguna kepada semua pihak. Ini kerana pembangunan rumah PPR dapat merancakkan lagi proses perbandaran/urbanisasi seterusnya menggalakkan pertumbuhan pusat-pusat kegiatan ekonomi seperti pembinaan pusat-pusat perniagaan dan kilang. Dengan itu menghasilkan peluang pekerjaan kepada warga PPR seterusnya dapat meningkatkan taraf hidup warga PPR. Semua ini menurut responden yang menyokong BN hasil usaha atau idea pemimpin

BN untuk memajukan penghuni bandar terutamanya penduduk dalam perumahan PPR. Justeru, adalah menjadi naluri mereka untuk berterima kasih kepada kerajaan yang sedia ada seterusnya mengekalkan sokongan kepada BN dalam PRU ke 13 yang lalu. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 19.185^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 8.32 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Jadual 8.33: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Dengan adanya perumahan PPR maka masalah kemiskinan dapat diatasi” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

Jawapan	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu		Jumlah
	BN	PR	
Ya	65.5%	34.5%	100%
Tidak	42.4%	57.6%	100%
Tidak pasti	63.0%	37.0%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 60 peratus responden menyatakan “Dengan adanya perumahan PPR maka masalah kemiskinan dapat diatasi” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu (Lihat Jadual 8.33). Dapatan kajian ini menunjukkan responden yang menyokong BN mempunyai mentaliti ‘politik pembangunan’ yang kuat. Mereka beranggapan dasar pembangunan yang diperjuangkan BN adalah untuk mengatasi kemiskinan rakyat. Pembangunan material atau fizikal adalah berkesan untuk mempengaruhi pengundi untuk menyokong sesuatu parti politik yang bertanding dalam pilihan raya dan ini dapat dibuktikan oleh kerajaan BN dengan mengadakan pelbagai

bentuk pembangunan infrastruktur yang antaranya ialah perumahan mampu milik untuk rakyat yang masih belum mempunyai rumah terutamanya di kawasan bandar. Justeru, responden yang merupakan penyokong BN berdiri teguh di bawah kepimpinan parti mereka dengan tidak berbelah bahagi untuk terus mengundi BN dalam setiap kali pilihan raya termasuk dalam PRU 2013 yang lalu. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 ialah 41.126^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.000, iaitu $p < .05$ (Lihat Jadual 8.34 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara jawapan tersebut.

Jadual 8.35: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan etnik

Jawapan	Etnik				Jumlah
	Melayu	Cina	India	Bumiputera Sabah/Sarawak	
Ya	56.3%	23.6%	17.5%	2.6%	100%
Tidak	65.0%	22.6%	10.6%	1.8%	100%
Tidak pasti	24.1%	57.4%	18.5%	0.0%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Bahagian ini membincangkan mengenai perkaitan pembolehubah antara etnik dengan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat”. Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden Melayu lebih mengiyakan pernyataan di atas berbanding responden berbangsa Cina, India dan Bumiputera Sabah/Sarawak (Lihat Jadual 8.35). Responden Melayu majoritinya bersetuju bahawa kehidupan di PPR telah meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat kerana mereka selesai dalam skim perumahan tersebut. Mereka juga mudah untuk berulang alik ke tempat kerja. Terdapat sebilangan responden yang berniaga makanan dan barangan keperluan rumah secara kecil-kecilan untuk menambah pendapatan keluarga dan pembelinya juga adalah

penghuni PPR. Justeru, ini secara tidak langsung dapat meningkatkan pendapatan dan taraf ekonomi mereka. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi ketiga-tiga jawapan ialah 45.685^a dengan df=6. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.0, iaitu $p > .05$ (Lihat Jadual 8.36 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara etnik-etnik tersebut.

Jadual 8.37: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan jantina

Jawapan	Jantina		Jumlah
	Lelaki	Perempuan	
Ya	56.6%	43.4%	100%
Tidak	60.1%	24.1%	100%
Tidak pasti	75.9%	44.5%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Bahagian ini membincangkan mengenai perkaitan pembolehubah antara jantina dengan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” . Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden lelaki lebih mempunyai pandangan atau pendirian yang tetap sama ada ‘ya’ atau ‘tidak’ (Lihat Jadual 8.37). Responden lelaki bersetuju dengan kenyataan di atas kerana mereka merupakan pencari nafkah bagi keluarga masing-masing dan kehidupan di PPR yang lebih baik dan selesa berbanding di penempatan setingan atau menumpang di rumah saudara mara telah menaikkan lagi motivasi mereka untuk bekerja dengan lebih tekun dan lebih masa bagi mencari pendapatan lebih bagi keluarga masing-masing. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi ketiga-tiga jawapan ialah 8.177^a dengan df=2. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.017, iaitu

$p > .05$ (Lihat Jadual 8.38 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara kedua-dua jenis jantina tersebut.

Jadual 8.39: Ujian Taburan Silang antara persoalan persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan status perkahwinan

Jawapan	Status perkahwinan				Jumlah
	Bujang	Berkahwin	Duda	Janda	
Ya	24.0%	71.4%	1.2%	3.3%	100%
Tidak	15.5%	66.7%	0.0%	1.4%	100%
Tidak pasti	33.3%	66.7%	0.0%	0.0%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden berkahwin lebih mengiyakan pernyataan di atas berbanding responden bujang, duda dan janda (Lihat Jadual 8.39). Responden yang berkahwin lebih arif dalam pengurusan kewangan berbanding responden lain kerana terpaksa membelanjakan kepada lebih ramai ahli dalam keluarga. Justeru, mereka menghargai kehidupan di PPR yang walaupun dilihat sempit namun masih mempunyai bilik untuk ahli keluarga mengikut jantina di samping ruang tamu dan dapur yang sesuai dengan harga rumah atau sewa yang mereka bayar setiap bulan. Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi kedua-dua jawapan ialah 22.226^a dengan $df=6$. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.01, iaitu $p > .05$ (Lihat Jadual 8.40 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara keempat-empat jenis status perkahwinan tersebut.

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti kesemua responden mengiyakan pernyataan di atas (Lihat Jadual 8.41). Kehidupan mereka dari segi taraf ekonomi lebih baik kerana mempunyai tempat tinggal yang lebih selesa berbanding penempatan setingan dan ini akan meningkatkan motivasi mereka untuk bekerja dengan lebih tekun dan bersungguh untuk menyara kehidupan keluarga masing-masing.

Jadual 8.41: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan jenis pekerjaan

Jenis pekerjaan	Jawapan			Jumlah
	Ya	Tidak	Tidak pasti	
Kakitangan kerajaan	80.6%	19.4%	0.0%	100%
Kakitangan swasta	54.7%	39.1%	6.2%	100%
Kilang	89.7%	5.1%	5.2%	100%
Buruh	80.0%	0.0%	20.0%	100%
Sendiri	71.4%	24.1%	4.5%	100%
Berniaga	70.4%	23.0%	6.6%	100%
Pesara	56.8%	35.8%	7.4%	100%
Belajar	87.5%	8.3%	5.6%	100%
Suri rumah	67.3%	31.8%	0.9%	100%
Tidak bekerja	65.4%	23.1%	11.5%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Bagi membuat interpretasi output khi kuasa, perkara yang perlu diberi perhatian ialah nilai Khi Kuasa Dua. Ujian Khi Kuasa Dua χ^2 bagi 10 jawapan ialah 75.311^a dengan df=18. Nilai p bagi ujian Khi Kuasa Dua ialah 0.0, iaitu $p > .05$ (Lihat Jadual 8.42). Ini menunjukkan bahawa terdapat perkaitan yang signifikan dalam jawapan persetujuan antara 10 jenis pekerjaan tersebut.

Jadual 8.43: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan umur

Jawapan	Umur				Jumlah
	21-30 tahun	31-40 tahun	41-50 tahun	51 tahun dan ke atas	
Ya	25.7%	21.0%	29.6%	23.6%	100%
Tidak	18.4%	13.4%	43.1%	20.4%	100%
Tidak pasti	33.3%	24.1%	20.4%	22.2%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden kesemua kategori umur adalah hampir setara dalam mengiyakan pernyataan di atas (Lihat Jadual 8.43). Ini menunjukkan tahap pemikiran dan penerimaan responden pada semua peringkat umur adalah rasional dalam menilai kebaikan sesuatu perancangan atau dasar yang dibuat oleh

kerajaan. Mereka bersikap terbuka dalam menilai hasrat kerajaan menyediakan rumah PPR untuk warga bandar dan berkeyakinan taraf hidup serta ekonomi penghuni PPR akan meningkat kerana mempunyai rumah yang selesa. Dengan ini penghuni PPR akan lebih bermotivasi untuk bekerja dengan lebih tekun dan bersemangat untuk meningkatkan taraf hidup keluarga masing-masing.

Keputusan analisis ujian korelasi Spearman menunjukkan bahawa perhubungan antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan umur adalah signifikan (nilai pekali korelasi $r = 0.721$, $p > .05$) (Lihat Jadual 8.44 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat terdapat perhubungan antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan umur mempunyai tahap kekuatan korelasi yang kuat. Berdasarkan kepada keputusan analisis ini, dapat dibuat kesimpulan bahawa dalam populasi penghuni PPR, persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” berhubung kait dengan umur responden.

Jadual 8.45: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan tahap kelulusan tertinggi

Tahap kelulusan tertinggi	Jawapan			Jumlah
	Ya	Tidak	Tidak pasti	
Tiada kelulusan	67.2%	25.0%	7.8%	100%
Penilaian Darjah Lima/UPSR	80.0%	16.7%	3.3%	100%
SRP/LCE/PMR	42.9%	51.6%	5.5%	100%
MCE/SPM	72.4%	24.1%	3.5%	100%
STP/HSC/STPM	66.1%	33.9%	0.9%	100%
STAM	40.0%	0.0%	60.0%	100%
Sijil	54.7%	39.6%	5.7%	100%
Diploma	77.7%	16.5%	5.8%	100%
Ijazah Sarjanamuda	50.0%	40.3%	9.7%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, responden kategori tahap kelulusan tertinggi tiada Penilaian Darjah Lima/UPSR adalah majoriti dalam mengiyakan pernyataan di atas (Lihat Jadual 8.45). Golongan ini meskipun tidak mempunyai tahap kelulusan yang tinggi namun mempunyai azam yang kuat untuk bekerja dengan lebih tekun terutamanya yang berniaga atau bekerja sendiri untuk meningkatkan pendapatan. Dengan kehidupan yang selesa dan mampu huni di kawasan bandar dengan tinggal di PPR maka mereka akan lebih berusaha untuk memajukan diri dan keluarga dari semasa ke semasa.

Keputusan analisis ujian korelasi Spearman menunjukkan bahawa perhubungan antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan tahap kelulusan tertinggi adalah signifikan (nilai pekali korelasi $r = 0.682$, $p < .05$) (Lihat Jadual 8.46 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perhubungan antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan tahap kelulusan tertinggi dengan tahap kekuatan korelasi yang sederhana. Berdasarkan kepada keputusan analisis ini, dapat dibuat kesimpulan bahawa dalam populasi penghuni PPR, persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan tahap kelulusan tertinggi responden adalah berkait.

Jadual 8.47: Ujian Taburan Silang antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan

Pendapatan seluruh isirumah sebulan	Jawapan			Jumlah
	Ya	Tidak	Tidak pasti	
RM1000 dan ke bawah	84.9%	11.2%	3.9%	100%
RM1001-RM2000	62.9%	29.9%	7.3%	100%
RM2001-RM3000	66.0%	31.8%	2.2%	100%
RM3001-RM4000	74.7%	17.2%	8.0%	100%
RM 4001-RM5000	100%	0.0%	0.0%	100%

Sumber: Soal selidik (2013)

Daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti responden kesemua kategori pendapatan seluruh isirumah adalah majoriti dalam mengiyakan pernyataan di atas (Lihat Jadual 8.47). Kesemua kategori pendapatan majoritinya bersetuju bahawa “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” kerana sebagai penghuni yang sudah sekian lama tinggal dalam skim perumahan PPR tersebut sudah terbiasa dengan kehidupan yang selesa dan tenteram daripada yang berpendapatan rendah hinggalah berpendapatan tinggi. Pendapatan mereka juga semakin meningkat dari tahun ke tahun hasil kehidupan kediaman yang tetap dan selesa justeru mereka majoritinya bersetuju bahawa “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat”.

Keputusan analisis ujian korelasi Spearman menunjukkan bahawa perhubungan antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan adalah signifikan (nilai pekali korelasi $r = -0.734$, $p < .05$) (Lihat Jadual 8.48 dalam Lampiran). Ini menunjukkan bahawa terdapat perhubungan antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan dengan kekuatan korelasi yang kuat. Berdasarkan kepada keputusan analisis ini, dapat dibuat kesimpulan bahawa dalam populasi penghuni PPR, “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” berhubung kait dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan.

Jadual 8.49 menunjukkan impak sosial hasil daripada pembangunan perumahan PPR mengikut 3 zon yang dibahagikan untuk menggambarkan unsur geografi iaitu lokasi dan ruang geografi dalam kajian ini iaitu Zon Utara (merangkumi Parlimen Kepong, Batu, Titiwangsa dan Setiawangsa), Zon Tengah/Pusat Bandar (Parlimen Cheras) dan Zon Selatan (Parlimen Bandar Tun Razak, Seputeh dan Lembah Pantai).

Jadual 8.49: Pandangan mengenai perumahan PPR dan impak ekonomi mengikut tiga (3) zon yang dibahagikan dalam 25 PPR di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (Ya - Peratus)

Bil.	Perumahan PPR dan impak ekonomi	Zon Utara	Zon Tengah/ Pusat Bandar	Zon Selatan	Jumlah
1.	Bayaran bulanan (sewa/beli) rumah PPR sekarang sesuai dengan kos sara hidup di bandar sekarang.	47.6	14.6	37.8	100
2.	Perumahan PPR dapat menjana peluang pekerjaan melalui pembinaan rumah-rumah kedai dan kilang yang berdekatan.	48.7	15.2	36.1	100
3.	Perumahan PPR dapat mewujudkan peluang perniagaan untuk usahawan kecil.	46.1	15.0	38.8	100
4.	Perumahan PPR menggalakkan pertumbuhan pusat-pusat membeli-belah.	47.5	17.9	34.6	100
5.	Lokasi dan logistik perumahan PPR memudahkan perjalanan ke tempat kerja.	53.5	18.4	28.1	100
6.	Dengan adanya perumahan PPR maka masalah kemiskinan dapat diatasi.	45.4	18.0	36.6	100
7.	Pembangunan rumah PPR telah meningkatkan taraf hidup keluarga saya.	51.9	16.7	31.4	100
8.	Rumah PPR merupakan aset penting bagi penghuni bandar.	46.4	14.5	39.1	100
9.	Perumahan meningkatkan kuasa beli penghuninya.	46.9	16.3	36.8	100
10.	Nilai hartanah di kawasan perumahan PPR semakin meningkat.	44.1	17.8	38.1	100

Sumber: Soal selidik (2013)

Dapatan kajian menunjukkan dari segi impak sosial di Zon Utara, majoriti responden bersetuju bahawa kedudukan PPR mereka dari segi lokasi dan logistik perumahan PPR yang mereka duduki memudahkan perjalanan ke tempat kerja serta mereka juga berpendapat pembangunan rumah PPR telah meningkatkan taraf hidup keluarga mereka. Bagi responden yang tinggal di perumahan PPR Zon Tengah/Pusat Bandar pula,

majoriti mereka menyatakan dengan adanya perumahan PPR maka masalah kemiskinan dapat diatasi serta dari segi lokasi dan logistik perumahan PPR yang mereka duduki memudahkan perjalanan ke tempat kerja. Seterusnya bagi responden yang tinggal di PPR yang terletak pada Zon Selatan, majoriti mereka menyatakan perumahan PPR dapat mewujudkan peluang perniagaan untuk usahawan kecil, rumah PPR merupakan aset penting bagi penghuni bandar dan nilai hartanah di kawasan perumahan PPR semakin meningkat.

8.4 Program dan Perkhidmatan di PPR Responden

Apabila ditanya program-program dan perkhidmatan yang telah dilakukan oleh pihak-pihak yang berkepentingan di PPR responden, bagi BN (UMNO/MCA/MIC dan sebagainya), antara program-program dan perkhidmatan yang telah dilakukan oleh pihak tersebut ialah program-program hiburan, konvoi bermotorsikal, aktiviti kemasyarakatan dan sukan, gotong-royong membersihkan kawasan dan cegah denggi, kempen kesedaran kesihatan, sambutan perayaan etnik dan keagamaan, bantuan BR1M, bantuan kebajikan, bantuan kewangan seperti bayaran sewa rumah, turun padang bertanya khabar permasalahan semasa, hari anugerah kecemerlangan pelajar dan majlis berkhatan, ceramah motivasi kepada pelajar, ceramah penerangan dan perpaduan kaum, sambutan kemerdekaan, karnival kerjaya, pemberian lesen memandu percuma, majlis sambutan tahun baru, pinjaman perniagaan, program pengurusan keluarga dan bantuan makanan kepada yang memerlukan. Kebanyakan program yang dianjurkan pihak BN melibatkan agensi-agensi kerajaan persekutuan dan NGO yang mesra BN yang mendapat peruntukan yang besar.

Seterusnya antara program-program dan perkhidmatan yang telah dilakukan oleh Pakatan Rakyat (PAS/PKR/DAP) ialah ceramah penerangan isu semasa, kempen cegah

denggi dengan kerjasama NGO yang mesra PR, aktiviti kemasyarakatan, aktiviti perayaan etnik dan agama, kempen menuntut untuk turunkan harga sewa dan pemilikan rumah PPR, bantuan kebajikan, bantuan kepada mangsa kemalangan, ceramah agama, majlis ilmu dan pidato perpaduan, menyediakan khidmat guaman, gotong-royong membersihkan kawasan persekitaran dan mengecat bangunan, pemberian hadiah kepada anak-anak penghuni PPR yang cemerlang dalam peperiksaan, mengimarahkan masjid, aktiviti surau seperti semarak ramadan dan nuzul quran, menyelesaikan masalah air dan turun padang mendengar rintihan rakyat. Aktiviti anjuran PR melibatkan kos kewangan sendiri sama ada melalui kutipan derma ataupun sumbangan NGO yang pro PR.

Berikutnya bagi program yang dilakukan oleh Persatuan Penduduk PPR kawasan responden ialah aktif dengan aktiviti kemasyarakatan, aktiviti sukan dan sukaneka serta rekreasi, gotong-royong, sambutan dan jamuan perayaan etnik dan agama, pemantauan persekitaran PPR pada waktu malam, aktiviti surau seperti marhaban, hari mengaji Al-Quran, sambutan hari asyura serta forum perdana ehwal islam, mengimarah bulan ramadhan, ceramah kesedaran penduduk mengenai kepentingan kesihatan dengan kerjasama DBKL, hari kesihatan dan pemeriksaan kesihatan percuma, seminar bantuan guaman, basmi kemiskinan dan basmi maksiat, kem motivasi, karnival belia untuk memerangi masalah sosial, kempen kebersihan dan mengecat bangunan, majlis perpaduan, sambutan maulidur rasul, program makan durian, sambutan di ambang kemerdekaan, program rakan muda untuk belia, pesta dan konsert hiburan dan mengenalpasti dan membantu golongan miskin tegar. Gerak kerja oleh persatuan penduduk kebiasaannya melibatkan penduduk dalam PPR sendiri dengan kerjasama DBKL serta agensi-agensi kerajaan yang berkaitan dengan program yang dilaksanakan.

8.5 Cadangan Memantapkan Infrastruktur dan Persekitaran Sosioekonomi PPR

Responden juga ditanyakan cadangan mengenai program dan perkhidmatan yang perlu dilakukan di PPR masing-masing. Dari segi keselamatan, antara yang dicadangkan ialah memperketatkan kawalan keselamatan terutamanya pada waktu malam, memberi elaun kepada ahli rukun tetangga yang berkawal untuk penduduk PPR, mengekang masalah kecurian motorsikal dan menyediakan pengawal keselamatan di setiap PPR. Kawalan keselamatan di kawasan PPR adalah penting untuk memastikan kehidupan mereka dalam keadaan tenang dan selesa dalam menjalani kehidupan seharian. Kajian oleh Nurizan (1998) dalam kajian penempatan semula setinggan di kawasan bandar iaitu di rumah pangsa Cheras, Kuala Lumpur yang menunjukkan 63.3 peratus responden menyatakan keadaan jenayah di kawasan penempatan baru lebih baik berbanding ketika kehidupan di kawasan setinggan sebelumnya. Meskipun begitu, kawalan bersama di samping peranan ketua keluarga dalam mengawal aktiviti dan perilaku anak masing-masing adalah penting bagi memastikan keadaan keselamatan di kawasan perumahan adalah terkawal.

Dari segi infrastruktur pula, responden inginkan menambah parkir kenderaan, menyediakan air yang ditapis/R.O water, membaiki jalan raya yang rosak, membina pintu pagar yang dapat mengawal kemasukan kenderaan dari luar, mewujudkan gerai-gerai untuk peniaga, menceriakan lagi kawasan persekitaran PPR, menyediakan bengkel baiki motorsikal, mewujudkan lebih banyak kedai runcit dan kedai makan, memastikan jadual kutipan sampah yang teratur, menyediakan kawasan riadah yang selamat dan menyediakan perkhidmatan selenggara lif. Penyediaan infrastruktur baru serta penyelenggaraan yang konsisten dan berkala adalah penting bagi memastikan suasana persekitaran PPR dalam keadaan baik, dapat dimanfaatkan bersama serta memudahkan urusan masing-masing untuk

menghasilkan suasana kehidupan yang harmoni, tenang dan ceria. Pembangunan perumahan seperti juga pembangunan-pembangunan yang lain dapat menyumbang kepada kualiti hidup yang baik, terutamanya di bandar. Keadaan ini akan berlaku sekiranya aspek keselesaan penduduk mendiami rumah, dan lokasi tempat tinggal penduduk untuk berinteraksi dengan persekitaran adalah selesa dan sejahtera (Haryati, 2010). Justeru, pembangunan perumahan pada masa akan datang akan dapat menyumbang kepada peningkatan kualiti hidup penduduk sekiranya aspek-aspek kesejahteraan hidup diambil kira.

Lee dan Wan Rozali (2010) menyatakan sesebuah keluarga lebih mementingkan kualiti kehidupan dan lebih mirip untuk memiliki unit rumah yang lebih selesa dan mempunyai kawasan lapangan. Program penempatan di PPR adalah satu langkah yang baik untuk menangani isu setinggan di petempatan bandar. Dari segi positifnya, cara hidup sosial yang lebih teratur manakala dari sudut ekonomi, peningkatan kos doalami terutamanya dalam mencapai kehidupan yang lebih berkualiti (Nik Juliana et al. 2014). Apa yang penting adalah kesedaran dan dan pemahaman masyarakat terhadap tempat baru yang mereka diami. Sistem dan budaya hidup di bandar adalah lebih kompleks yang memerlukan komuniti di PPR untuk sama-sama komited dan gigih berusaha demi mencapai kesejahteraan dalam hidup.

Pengisian dari segi perpaduan, aktiviti masa lapang, spiritual dan kerohanian juga penting untuk memastikan suasana kehidupan yang bahagia ke arah melahirkan insan yang baik, berdisiplin, saling menghormati antara satu sama lain serta berfikiran positif. Antara pengisian kerohanian yang dicadangkan ialah mengadakan majlis-majlis atau aktiviti yang boleh menarik minat penduduk untuk mengeratkan silaturahim, memperbanyakkan ceramah agama dan mengimarahkan surau, memantau gejala sosial remaja, mengadakan

kelas bimbingan mengaji dan kelas menjahit serta kelas mengubah bunga untuk golongan suri rumah, memperbanyakkan ceramah motivasi kepada golongan muda, kelas Al-Quran percuma, rumah ibadat untuk penganut Hindu. Isu perpaduan dan keperluan sosial yang baik dan sejahtera di kawasan perumahan adalah penting dan memerlukan kerjasama semua pihak sama ada penghuni dalam sesuatu kawasan perumahan, jawatankuasa penduduk, wakil rakyat, parti politik, pihak berkuasa tempatan, kerajaan negeri mahupun kerajaan persekutuan di peringkat kementerian untuk mewujudkan suasana kehidupan yang aman dan harmoni baik sama ada antara ahli keluarga, jiran tetangga dan juga antara kaum (Wan Rozali, 2010).

Dari segi memperkasakan ekonomi warga PPR pula antara yang dicadangkan ialah menyediakan peluang pekerjaan dan perniagaan kepada golongan muda, mengadakan kursus keusahawanan kepada belia yang menganggur, bantuan kewangan/pinjaman untuk memulakan perniagaan, khidmat nasihat untuk memulakan perniagaan serta bantuan alatan untuk perniagaan. Penyediaan peluang ekonomi atau perniagaan kepada belia PPR adalah penting supaya dapat memajukan diri mereka ke arah kehidupan masa depan yang baik dan terjamin di samping untuk mengelakkan daripada terjebak ke kancah gejala sosial dan jenayah yang tidak diingini. Selain itu, dasar perumahan kos rendah ini perlu mengambil kira keperluan perumahan pelbagai peringkat pendapatan (Nuarrual & Abdul Rani, 2010). Ini bermakna penguatkuasaan dan pelonggaran dasar perumahan kos rendah bergantung kepada keperluan dan permintaan perumahan sesuatu kawasan. Pemajuan yang bersaiz melebihi daripada bilangan minimum pengecualian syarat rumah kos rendah perlu digalakkan (Nor'Aini, 2007).

Selain itu, aktiviti-aktiviti lain yang boleh diadakan oleh sama ada Persatuan Penduduk PPR mahupun agensi kerajaan dan NGO yang berkenaan ialah

memperbanyakkan kempen kesihatan, pemantauan terhadap masalah vandalisme, mengadakan kelas tuisyen untuk pelajar sekolah dan menganjurkan pertandingan futsal. Pengisian program atau aktiviti sama ada secara harian, mingguan, bulanan mahupun secara berkala adalah penting bagi memastikan kehidupan masa senggang atau masa lapang warga PRR diisi dengan aktiviti yang berfaedah selain dapat mewujudkan modal insan yang berguna kepada diri sendiri, keluarga, komuniti setempat seterusnya demi agama, bangsa dan negara.

Dasar Perumahan Negara yang diperkenalkan telah memberikan garis panduan kepada pemaju perumahan dalam pembinaan kos rendah, terutamanya terhadap kualiti bahan yang digunakan dan harga rumah. Dasar yang telah ditetapkan ini seolah-olah tidak memainkan peranannya dalam mengatasi masalah perumahan yang wujud, walaupun terdapat banyak kajian dan cadangan yang telah dijalankan dan dikemukakan bagi mengatasi masalah sedemikian (Shahrom et al. 2013). Langkah-langkah yang boleh diambil bagi mengatasi masalah perumahan ini perlulah dipraktikkan dan dipertingkatkan lagi, kerana industri perumahan negara mungkin akan menjadi lemah suatu hari kelak.

Konsep pembangunan yang baru dan baik serta menerapkan aspek fizikal dan kemasyarakatan perlu diterapkan dalam industri perumahan. Konsep sedemikian dapat mewujudkan keseimbangan di antara keadaan fizikal dan kemasyarakatan dalam perumahan, di samping melahirkan masyarakat penyayang (Morshidi et al. 1999). Pembangunan perumahan awam kos rendah perlulah dipermajukan lagi agar kerajaan dapat menyediakan kemudahan perumahan yang terbaik kepada rakyatnya kelak.

Penyediaan rumah PPR kepada penghuni bandar sememangnya suatu yang amat baik dalam keadaan negara menghadapi proses migrasi yang pesat dari luar bandar ke bandar di sebabkan faktor ekonomi, sosial, pendidikan dan juga tidak terkecuali faktor

politik dan geopolitik semasa. Secara keseluruhannya, majoriti penghuni berpuas hati dengan rumah kos rendah (PPR) yang mereka duduki ini. Walau bagaimanapun, masih terdapat isu atau masalah yang timbul kesan daripada pembangunan perumahan bandar tersebut yang menghasilkan cadangan-cadangan untuk penambahbaikan baik dari segi infrastruktur, keselamatan, perpaduan, pendidikan, peluang ekonomi dan pekerjaan dan juga pengisian kerohanian.

Cadangan-cadangan ini memerlukan perhatian semua pihak baik penghuni dalam sesuatu kawasan perumahan, jawatankuasa penduduk, wakil rakyat, parti politik, pihak berkuasa tempatan, kerajaan negeri mahupun kerajaan persekutuan di peringkat kementerian untuk memastikan segala aspek kehidupan dalam skim perumahan kerajaan ini dapat dipastikan baik untuk menghasilkan kualiti dan kesejahteraan hidup yang baik dan bermanfaat serta sama-sama dapat berganding bahu dengan kerajaan bagi mewujudkan sebuah negara maju, berdaya saing dan bermentalitikan kelas pertama (Jabatan Penerangan Malaysia, 2010).

8.6 Kesimpulan

Sebagai kesimpulannya, bab ini telah diterangkan persepsi responden terhadap impak sosial, persepsi responden terhadap impak ekonomi, program-program dan perkhidmatan yang telah dilakukan oleh pihak-pihak yang berkaitan di PPR Responden dan cadangan memantapkan infrastruktur dan persekitaran sosioekonomi PPR.

Dari segi pembangunan perumahan PPR dan impak sosial, majoriti responden menyatakan mereka berhubung dengan jiran, paling tidakpun jiran sebelah rumah. Bagi mereka hidup berjiran adalah penting bagi mewujudkan suasana kehidupan yang muhibbah dan saling memahami antara satu sama lain di samping penting untuk meminta pertolongan

jika menghadapi sesuatu permasalahan. Mereka juga saling berinteraksi atau berbual antara satu sama lain untuk berkongsi ilmu, pengalaman, bertanya khabar dan berbincang untuk menghadapi atau mengatasi masalah yang dihadapi. Mereka juga menyatakan terdapat masalah sosial yang berleluasa di kawasan PPR mereka. Ini kerana berlakunya kes-kes kecurian dalam rumah dan kecurian motorsikal serta membuat bising dengan kenderaan masing-masing yang dikatakan berpunca daripada remaja-remaja yang nakal, tidak berdisiplin, membuang masa, melepak dan melakukan kerja-kerja yang tidak senonoh dan tidak berfaedah.

Seterusnya, majoriti mereka menyatakan sememangnya terdapat beberapa masalah sosial yang berlaku di kawasan masing-masing namun melibatkan masalah-masalah sosial yang biasa berlaku di tempat-tempat lain seperti gejala lepak, samseng jalanan, kecurian dan penagihan dadah. Sebaliknya mereka percaya bahawa masalah setingan dapat diatasi dengan pembinaan rumah mampu milik untuk mereka iaitu rumah PPR yang mereka duduki sekarang. Namun beberapa masalah infrastruktur dan penyelenggaraan masih kurang mendapat perhatian pihak berwajib seperti masalah kerosakan lif, pemungutan sampah yang tidak konsisten dan kekurangan parkir kenderaan. Namun demikian mereka berpandangan bahawa Persatuan Penduduk di kawasan mereka aktif dan dapat menyelesaikan masalah yang dihadapi penduduk dengan baik dan efisien berdasarkan aduan yang dibuat kepada badan komuniti tersebut.

Masalah-masalah sosial dan jenayah yang ditimbulkan oleh remaja-remaja yang bermasalah menyebabkan adanya kes-kes pecah rumah dan kecurian kenderaan terutamanya motorsikal, pergaduhan, samseng jalanan, vandalisme dan sebagainya. Keadaan ini menimbulkan suasana kehidupan yang tidak selamat di kawasan kediaman masing-masing. Justeru pihak Persatuan Penduduk serta rukun tetangga dengan kerjasama

polis perlu melakukan rondaan dan kawalan dengan lebih kerap dan konsisten dalam usaha mengekang masalah keselamatan ini.

Kemudian dari segi pembangunan perumahan PPR dan impak ekonomi pula, jika dilihat kepada senario ekonomi pada tiga peringkat iaitu ekonomi makro atau negara, ekonomi setempat, dan ekonomi mikro atau ekonomi keluarga berdasarkan keadaan semasa dan akan datang, majoriti responden menyatakan keadaan ekonomi ketiga-tiga peringkat pada masa sekarang adalah baik. Ini kerana kerajaan masih mampu mengawal kedudukan ekonomi negara malahan masih mampu menyediakan bantuan kepada rakyat seperti BR1M, BB1M dan sebagainya. Kegiatan ekonomi di kawasan mereka masih positif seperti biasa dan aktiviti ekonomi mikro atau keluarga masih pada tahap baik. Namun apabila ditanya prospek ekonomi pada masa akan datang, majoriti menyatakan ‘tidak pasti’ kerana mereka sedang menantikan impak beberapa polisi ekonomi negara seperti kenaikan harga petrol, kenaikan harga barangan, pengurangan subsidi kerajaan kepada rakyat dan pelaksanaan GST yang dilihat akan memberi kesan besar kepada ekonomi mikro rakyat di negara ini.

Apabila ditanya persepsi mengenai tahap kepesatan pembangunan perumahan di kawasan responden, majoriti responden menyatakan tahap pembangunan di kawasan mereka adalah pesat. Kebiasaannya, kepesatan pembangunan di sesuatu kawasan semakin meningkat dengan pembinaan kawasan perumahan serta kemudahan ekonomi seperti bangunan-bangunan perniagaan dan sosial seperti jaringan perhubungan/jalan raya yang baik. Keadaan ini merancakkan lagi proses urbanisasi di kawasan berkenaan seterusnya menggalakkan lagi aktiviti ekonomi dan sosial di kawasan berkenaan. Ini selaras dengan intipati Teori Zon Guna Tanah Bersektor yang dipilih dalam kajian ini kerana bersesuaian dengan idea utama teori ini iaitu jalan perhubungan mempengaruhi letakan sesuatu struktur

sosial dan juga struktur ekonomi. Justeru itu, pembangunan yang pesat tersebut memerlukan perhatian dan pemantauan pihak berkuasa agar kepesatan pembangunan tersebut tidak menjejaskan persekitaran sosial dan alam sekitar di kawasan berkenaan.

Seterusnya responden turut ditanya mengenai perkara-perkara berkaitan perumahan PPR dan impak ekonomi. Secara keseluruhannya mereka bersetuju bahawa pembinaan rumah PPR untuk penghuni bandar telah memberikan kesan positif kepada aspek ekonomi. Kehidupan mereka dalam skim perumahan PPR telah meningkatkan taraf hidup mereka. Kedudukan rumah PPR yang mereka duduki dari segi lokasi dan logistik adalah sesuai dengan tempat kerja mereka di samping mempunyai kemudahan pengangkutan yang baik seperti kemuda teksi, bas dan LRT. Dapatan ini selaras dengan idea utama Teori Zon Guna Tanah Bersektor iaitu jalan perhubungan mempengaruhi letakan sesuatu struktur sosial dan juga struktur ekonomi. Teori ini juga menekankan peranan jalan pengangkutan dalam mempengaruhi pembentukan sektor-sektor gunatanah di dalam bandar, dengan kesesuaian kegunaannya yang lebih merujuk kepada perkembangan gunatanah perumahan. Kuasa beli di kawasan PPR juga semakin meningkat di samping dapat dijadikan aset yang penting kepada penghuni bandar tersebut. Sebagai rumusan kepada keseluruhan dapatan kajian dan analisis teoritikal serta implikasi dasar, bab seterusnya iaitu bab terakhir (Bab Sembilan) akan menghuraikan kesimpulan keseluruhan penyelidikan ini.

BAB SEMBILAN

KESIMPULAN

9.1 Pengenalan

Taburan geografi penduduk di Malaysia masih lagi mengikut kelompok kumpulan kaum dan wilayah. Keadaan ini dimanifestasikan melalui pembangunan perumahan sama ada di luar bandar, bandar-bandar kecil dan bandar raya. Pembangunan petempatan atau bandar baru akan mengubah taburan penduduk mengikut kaum dan landskap fizikal di sesuatu kawasan. Maka akan wujudlah sesuatu kawasan didominasi oleh kaum-kaum tertentu. Pembinaan kawasan perumahan akan mengubah landskap budaya, taburan dan komposisi dan struktur ekonomi penduduk. Hal ini memberi kesan terhadap kelas sosial, hak milik antara kaum, dan fahaman politik. Dominasi sesuatu kaum di kawasan tertentu menjadikan kaum itu lebih kuat dari aspek geopolitik dan mempengaruhi kaum calon atau pemimpin yang akan bertanding dalam pilihan raya.

Pertumbuhan dan perkembangan bandar-bandar yang amat pesat dewasa ini adalah disebabkan dan kesan pengglobalan pembangunan ekonomi dan budaya yang melanda ke seluruh dunia. Proses pengglobalan memberi kesan antaranya ke atas struktur penduduk, jenis dan gaya pembangunan yang dirancang, aliran migrasi, memampatkan ruang dan masa, mewujudkan landskap pasca-modern dan geopolitik ke atas sesebuah kawasan. Struktur ruang fizikal dan budaya hidup serta aktiviti-aktiviti ekonomi kian berubah dan lebih kompetitif serta mampat. Projek-projek pembangunan tidak lagi bertumpu di kawasan bandar tetapi telah merebak ke kawasan kampung atau ladang. Tanah di kawasan bandar telah hampir tepu dan harganya mahal. Perkembangan bandar-bandar yang pesat dan

pertambahan penduduk bandar sudah tentu meningkatkan permintaan terhadap kemudahan asas antara lain seperti tempat tinggal (perumahan), kemudahan kesihatan, pengangkutan, bekalan air dan tenaga. Pengglobalan pembangunan akan mengubah struktur atau perancangan pembinaan rumah yang lebih menekankan konsep tempat tinggal bercorak kondominium, apartment modern, villa, flat, rumah berbentuk mewah, gedung-gedung dan ruang-ruang perniagaan. Fenomena tersebut akan memberi dampak ke atas pembentukan struktur kelas dan tahap partisipasi antara kaum atau penduduk yang menjadi penghuni bandar.

Sebagai golongan migran yang terbesar, kaum Melayulah kebanyakannya tergolong dalam 'underclass' di bandar-bandar di Malaysia. Persoalan kemampuan mereka hidup di bandar dan memiliki unit rumah dan ruang niaga telah menjadi perdebatan hangat dikalangan ahli sains sosial, ahli politik dan para akademik dewasa ini. Rumah atau ruang perniagaan yang dibina kebanyakannya mahal dan mengakibatkan ramai penduduk Melayu bandar tidak mampu membelinya. Malahan jenis rumah kos rendah dan sederhana rendah yang mampu dibeli oleh kaum Melayu tidak banyak dibina dan ada pemaju yang langsung tidak berminat membina rumah tersebut walaupun telah disyaratkan. Ini bermakna pertambahan unit rumah atau rumah kedai yang dibina tidak selaras dengan unit yang dimiliki oleh kaum Melayu. Fenomena tersebut sudah tentu akan mempengaruhi taburan penempatan penduduk dan partisipasi dalam aktiviti ekonomi dan fahaman politik di bandar hasil dari proses globalisasi. Bab terakhir ini akan merumuskan perbincangan daripada dapatan kajian yang diperoleh. Selain itu, bab ini juga akan menghuraikan dapatan kajian dan analisis teoritikal, sumbangan kajian dalam konteks politik, ekonomi dan sosial serta cadangan kajian lanjutan.

9.2 Dapatan Kajian dan Analisis Teoritik

Dari sudut sejarah, sistem pemerintahan yang diamalkan oleh penjajah khususnya British telah menghasilkan taburan geografi penduduk di Malaysia mengikut kelompok kaum dan wilayah. Sistem pemerintahan '*divide and rule*' yang diamalkan oleh pihak British telah mencorakkan taburan penduduk kepada dua bahagian iaitu di bandar yang didominasi kaum Cina; dan di kawasan luar bandar yang majoritinya dihuni oleh kaum Melayu. Dari segi sektoral pula, sektor politik di bawah kuasa Melayu manakala ekonomi dikuasai oleh kaum Cina. Pola sedemikian sudah tentu mempengaruhi taburan penempatan penduduk, sosioekonomi, fahaman politik serta pemerintahan yang sentiasa mengambilkira faktor perkauman dalam apa jua polisi atau perancangan yang hendak dijalankan oleh kerajaan. Pembinaan kawasan perumahan antara lain akan mengubah landskap budaya, taburan dan komposisi penduduk, struktur dan ekonomi bandar-luar bandar. Fenomena tersebut memberi kesan terhadap kelas sosial, hakmilik antara kaum dan fahaman politik. Kesenambungan perjuangan, penguasaan dan pengukuhan geopolitik Melayu mesti diteruskan dan salah satu strategi ialah melalui pertambahan dan dominasi kelompok Melayu di sesuatu petempatan atau perumahan di bandar atau di luar bandar. Pembinaan kawasan perumahan baru akan mengubah landskap budaya, taburan dan komposisi dan struktur ekonomi penduduk. Lantas memberi kesan terhadap kelas sosial, hak milik antara kaum dan fahaman politik.

Dominasi sesuatu kaum di kawasan tertentu menjadikan kaum itu lebih kuat dari aspek kekuasaan politik dan mempengaruhi kaum calon atau pemimpin yang akan bertanding dalam pilihan raya. Persoalan kemampuan golongan Melayu hidup di bandar dan memiliki rumah telah menjadi perdebatan hangat di kalangan ahli sains sosial, ahli politik dan para akademik dewasa ini. Rumah-rumah yang dibina kebanyakannya mahal

dan jenis rumah kos rendah dan sederhana rendah yang mampu dibeli oleh kaum Melayu tidak banyak dibina dan ada pemaju yang tidak berminat membina rumah tersebut walaupun telah disyaratkan. Ini bermakna pertambahan unit rumah yang dibina di taman-taman perumahan tidak selaras dengan unit yang dimiliki oleh sesuatu kaum khususnya kaum Melayu. Fenomena tersebut kalau dibiarkan berterusan sudah tentu akan mempengaruhi taburan penempatan penduduk, partisipasi dalam aktiviti ekonomi dan fahaman politik penduduk berkenaan. Oleh itu pembangunan perumahan di sesuatu kawasan dapat mengekalkan majoriti dan sebagai salah satu strategi melestarikan geopolitik kaum Melayu. Para pengkaji sains sosial mengaitkan pembangunan sector perumahan negara adalah tanggungjawab sosial dan memenuhi dasar kerajaan kepada rakyat. Proses ini dikatakan mempunyai hubungan yang rapat dengan parti politik yang memerintah kerana kekuatan politik sesuatu kaum bergantung pada majoriti kelompoknya. Perancangan perumahan negara bermotifkan untuk memancing undi atau menyatu dan memecahkan sokongan rakyat terhadap sesuatu parti dan kerajaan. Kesedaran di kalangan pemimpin untuk menambah pemilikan rumah oleh etnik Melayu di bandar akan menambah penyokong parti yang beretnikkan Melayu.

Bagi menjawab objektif pertama iaitu melihat ciri-ciri, objektif dan kesan Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR), majoriti responden yang tahu dengan kewujudan DRN menyokong BN kerana mereka mengambil tahu kewujudan dasar negara tersebut melalui sumber maklumat arus perdana sama ada media cetak mahupun media elektronik. Mereka juga adalah penyokong BN/kerajaan yang setia dan bersetuju dengan apa juga dasar yang dirancang oleh kerajaan/BN. Responden bersikap positif dengan dasar kerajaan dan mengakui kepentingan DRN kepada rakyat dan juga untuk perkembangan dasar perumahan negara dengan harapan kerajaan terus memberi

perhatian untuk memastikan semua rakyat akan memiliki aset terpenting iaitu rumah bagi memastikan kesejahteraan hidup rakyat dijaga dan terjamin. Dapatan ini juga selaras dengan Teori Ruangan Pengundian bahawa kerajaan atau parti yang memperjuangkan kebajikan rakyat dengan trek rekod yang baik dan terbukti dilaksanakan dalam tempoh penguasaan sesuatu kerajaan atau parti itu akan disokong dan terbukti BN telah menang di kawasan Daerah Mengundi yang mempunyai PPR ini. Responden yang menyokong BN juga bersetuju bahawa DRN dapat menyediakan rumah yang mencukupi, selesa, berkualiti dan mampu dimiliki bagi meningkatkan kesejahteraan hidup rakyat. Mereka berkeyakinan setiap dasar perumahan yang diperkenalkan Kerajaan BN akan memastikan rakyat dapat hidup dengan selesa demi kemakmuran bersama. Majoriti responden yang menyokong BN bersetuju dengan kenyataan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” kerana mereka yakin bahawa Kerajaan BN bersungguh-sungguh berusaha untuk memastikan rakyat dapat tinggal dalam rumah yang selesa sama ada menyewa mahupun bagi memiliki rumah sendiri.

Secara keseluruhannya dapatan kajian menunjukkan bahawa responden yang tinggal di wilayah utara dan selatan lebih mengiyakan persoalan-persoalan mengenai Dasar Perumahan Negara (DRN) dan PPR. Responden yang tinggal di wilayah utara dan selatan lebih bersikap positif dengan dasar atau program mengenai perumahan disebabkan pentingnya bagi mereka keperluan untuk mempunyai rumah mampu milik di samping merupakan penyokong kerajaan berbanding responden yang tinggal di wilayah tengah atau pusat bandar yang lebih bersikap kritikal atau mempunyai kecenderungan untuk menyokong parti pembangkang. Keadaan ini disebabkan oleh tekanan hidup tinggal di kawasan tengah bandaraya di samping perolehan sumber maklumat politik yang lebih

memihak kepada parti pembangkang berbanding sumber maklumat arus perdana yang memihak kepada kerajaan.

Responden juga menyatakan tidak pasti apabila ditanya mengenai persoalan ‘PPR dapat memecahkan dominasi politik etnik tertentu di kawasan bandar’ dan ‘PPR merupakan proksi kepada kerajaan (BN) untuk memecahkan undi parti pembangkang di kawasan bandar’. Mereka yakin dengan peranan kerajaan melalui kementerian dan agensi yang berkenaan perumahan untuk membantu rakyat untuk memiliki rumah mampu milik di kawasan bandar. Apabila dikaitkan dengan motif kerajaan untuk memastikan dominasi etnik tertentu dan untuk memecahkan undi parti pembangkang di kawasan pembangkang, mereka berpandangan bahawa keadaan tersebut berlaku secara tidak langsung dan terpulang kepada rakyat yang berjaya memperoleh unit perumahan tersebut sama ada untuk menyokong atau tidak kepada kerajaan yang memerintah yang telah memberi peluang kepada mereka untuk memiliki rumah mampu milik tersebut.

Namun bagi sesetengah responden yang mempunyai rasa syukur dan berterima kasih kepada pihak yang menyediakan unit rumah tersebut, mereka tanpa rasa was-was akan menterjemahkan ‘rasa terima kasih’ tersebut dengan menyokong parti yang mendokongi kerajaan yang menyediakan rumah kepada mereka. Bagi mereka, peluang untuk membalas jasa pihak yang telah ‘berbudi’ kepada mereka diterjemahkan dalam setiap kali Pilihan Raya Umum dengan mengundi parti politik yang mengurniakan unit rumah kepada mereka. Ada dalam kalangan mereka merupakan ahli parti berkenaan dan juga memegang jawatan penting ketika di kawasan asal mereka dan juga di perumahan PPR yang mereka duduki sekarang.

Kesan atau impak positif kewujudan dasar perumahan negara kepada pembangunan sosioekonomi rakyat dan negara berdasarkan pandangan positif responden dalam kajian ini

selaras dengan intipati Teori Institusionalisme institusi-institusi kerajaan boleh membentuk tingkah laku individu dan kelompok dalam masyarakat secara langsung. Kerajaan yang memerintah memerlukan sokongan dan kesetiaan daripada rakyat. Kerajaan juga akan melaksanakan sesuatu dasar untuk keseluruhan masyarakat yang bertujuan bagi memonopoli penggunaan kekuasaan yang sah kepada individu atau rakyat supaya boleh bekerjasama dalam menguatkuasakan undang-undang ke dalam dasar awam.

Dengan kata lain, teori institusionalisme merupakan satu teori yang berkait dengan kegiatan institusi-institusi kerajaan yang terlibat secara langsung dalam proses perancangan, pembuatan, pelaksanaan, menguatkuasaan dan juga penilaian. Institusi-institusi (semua agensi kerajaan) mempunyai kuasa yang sah bagi melaksanakan dasar yang telah diluluskan oleh pihak kerajaan. Jika sesuatu dasar belum dilaksanakan lagi dan belum dikuatkuasakan oleh institusi-institusi kerajaan, ia tidak boleh dianggap sebagai satu dasar. Melalui institusi tertentu seperti yang dinyatakan, kerajaan berupaya menyalurkan agar dasar yang telah dilaksanakan sampai kepada semua lapisan masyarakat.

Bagi menjawab objektif kedua iaitu mengkaji politik responden/pengundi PPR pasca PRU-13 menunjukkan bahawa apabila responden/penghuni rumah PPR tidak berpuas hati dengan pihak yang menguruskan kawasan perumahan PPR yang mereka duduki, mereka akan memprotes pihak yang lebih tinggi iaitu kerajaan. Justeru, rasa tidak puas hati tersebut diterjemahkan dalam PRU 2013 dengan menyokong parti pembangkang.

Bagi persoalan ‘Adakah persekitaran tempat tinggal anda akan mempengaruhi pilihan anda terhadap parti politik yang bertanding dalam pilihan raya umum akan datang?’, 54.7 peratus responden mengiyakan persoalan tersebut. Persekitaran yang dimaksudkan ialah jika kawasan tersebut merupakan kubu kuat parti tertentu maka mereka akan turut sama menyokong parti yang kuat di kawasan tersebut. Dapatan kajian

menunjukkan responden bersikap seperti ‘lalang’ iaitu menyokong berdasarkan parti yang kuat dan berpengaruh di kawasan yang mereka duduki. Justeru, jentera kempen sesuatu parti yang kuat adalah penting dalam usaha mempengaruhi pengundi untuk menyokong parti mereka. Pengundi juga akan menyokong ketua sesuatu kawasan seterusnya menyokong parti yang didukung ketua tersebut. Justeru, adalah penting bagi sesuatu parti politik ‘menguasai’ ketua di sesuatu kawasan agar ‘anak buah’ turut menyokong parti politik berkenaan. Parti yang berjuang untuk rakyat melalui trek rekod yang baik akan disokong oleh pengundi, sesuai dengan ciri model pengundian pilihan rasional.

Kemudian apabila ditanya dengan persoalan ‘Seperti sedia maklum, perumahan PPR disediakan oleh Kerajaan Persekutuan (BN). Adakah pemberian rumah PPR ini akan memastikan anda menyokong BN?’, 41.3 peratus ‘tidak pasti’ dengan kebenaran pernyataan tersebut. Mereka beranggapan pemberian rumah tersebut adalah hak mereka dan tidak ada kena-mengena dengan kewajipan supaya menyokong parti pemerintah. Mereka juga berfikir positif terhadap dasar dan niat kerajaan untuk memastikan setiap rakyat terutamanya penghuni bandar mempunyai tempat tinggal yang selesa dan cuba menyediakan rumah mampu milik untuk mereka. Justeru, tidak timbul persoalan bahawa dengan diberikan rumah tersebut maka mereka perlu menyokong atau mengundi parti yang menguasai kerajaan tersebut. Sokongan kepada parti tertentu adalah hak peribadi yang dijamin dalam Perlembagaan Persekutuan dan berdasarkan kepada kesesuaian diri masing-masing.

Sebaliknya bagi yang menyokong BN, mereka berpendapat parti tersebut melalui kerajaan pusat yang dikuasai parti tersebut telah berjasa kepada mereka kerana memberi peluang dan kemudahan kepada responden untuk tinggal dalam skim perumahan yang disediakan kerajaan tersebut. Sokongan tersebut juga berlandaskan kepada kemampuan,

trek rekod dan kerja yang baik melalui jentera parti BN itu sendiri yang berperanan menjadi ‘pihak tengah’ untuk berhubung dengan kerajaan dalam merealisasikan hak dan keperluan mereka. Bagi mereka juga, BN telah memainkan peranan yang penting dalam menyelesaikan masalah yang mereka hadapi selama ini.

Menurut mereka lagi hanya BN yang dapat mengekalkan keamanan dan kestabilan politik dan sosioekonomi di kawasan mereka. Justeru, sikap berterima kasih kepada BN dalam menyelesaikan masalah mereka diterjemahkan melalui sokongan pada ‘kertas undi’ seterusnya dalam setiap kali pilihan raya umum. Ini selaras dengan Teori Pilihan Rasional iaitu pengundi mengundi berdasarkan pihak yang dapat memberikan manfaat kepada mereka dan sebagai balasannya mereka akan mengundi parti yang telah berjasa kepada mereka tersebut. Dapatan ini juga selaras dengan Teori Ruangan Pengundian iaitu pengundi akan menyokong parti yang terbukti telah berjasa kepada mereka serta telah memenuhi keperluan rakyat di sesuatu kawasan. Justeru, pengalaman dan trek rekod dalam pemerintahan adalah penting bagi menjamin sokongan kepada sesuatu parti politik dalam setiap kali pilihan raya yang diadakan di sesuatu kawasan.

Dapatan ini menunjukkan pengundi mempunyai fahaman atau mentaliti ‘politik pembangunan’ yang kuat iaitu memilih parti atau kerajaan yang dapat memberikan kesenangan kepada mereka secara pembangunan yang ‘nampak di depan mata’ atau pembangunan fizikal/infrastruktur. Ini selaras dengan Teori Pilihan Rasional dan Teori Ruangan Pengundian yang menyatakan pengundi secara realistiknya akan menyokong parti yang telah terbukti dapat memberikan manfaat kepada mereka dengan janji ditepati serta rakyat didahulukan dalam pertimbangan projek pembangunan fizikal negara.

Bagi yang tidak bersetuju pula, mereka beranggapan bahawa dengan dapat tinggal dalam skim PPR tersebut belum tentu akan menyokong BN kerana mereka menyokong

parti berdasarkan kredibiliti calon dan undi masing-masing juga adalah rahsia. Bagi mereka, BN hanya datang menagih simpati semasa dekat dengan pilihan raya dan mengharapkan balasan, bukannya keikhlasan apabila memberikan sesuatu kepada rakyat. Tambahan pula, mereka menyokong parti yang bersih, adil dan telus sepertimana yang terdapat pada parti lawan.

Responden juga melihat penyediaan rumah PPR untuk peneroka atau penghuni bandar akan memastikan penghuni rumah subsidi yang disediakan kerajaan tersebut akan mengundi parti kerajaan seterusnya mengukuhkan strategi geopolitik atau pengukuhan kuasa kerajaan apatu parti pemerintah di kawasan yang mempunyai rumah PPR tersebut. Bagi responden yang tidak bersetuju pula, mereka berfikiran positif terhadap dasar kerajaan untuk mensejahterakan rakyat dan bukannya untuk agenda politik semata-mata. Bagi mereka, penyediaan rumah PPR tersebut adalah tanggungjawab kerajaan yang memerintah, bukannya untuk mengharapkan undi bagi *survival* parti pemerintah pada PRU akan datang. Dalam sebuah negara demokrasi berparlimen ini, undi adalah hak masing-masing, rahsia dan dijamin dalam Perlembagaan Persekutuan.

Namun demikian, daripada ujian taburan silang yang dibuat, majoriti lebih 80 peratus responden tidak bersetuju bahawa “PPR merupakan agenda kerajaan (BN) untuk mendapatkan sokongan/undi dalam pilihan raya” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu. Ini menunjukkan meskipun kerajaan BN yang bertanggungjawab menyediakan rumah PPR untuk rakyat di bandar namun tidak semestinya penghuni PPR perlu menyokong BN. Bagi responden yang berfikiran kritikal ini, terdapat beberapa pertimbangan lain yang perlu diambilkira untuk menyokong atau mengundi sesuatu parti iaitu ciri-ciri parti yang tidak mengamalkan rasuah, tidak perkauman, tidak menindas kaum-kaum tertentu, tidak mengamalkan kronisme serta nepotisme dalam penganugerahan tender-tender kerajaan,

bersikap adil dan telus serta tidak membazirkan wang rakyat untuk bermegah-megah dan tidak mempunyai kepentingan peribadi atau untuk parti tertentu.

Untuk mengaitkan dapatan kajian ini dengan unsur atau pengaruh geografi manusia, analisis taburan silang antara persoalan pembangunan perumahan PPR dengan impak geopolitik dengan 3 zon yang telah dibahagikan mengikut lokasi mata angin dalam peta lokasi PPR dalam Kuala Lumpur iaitu Zon Utara, Zon Tengah/Pusat Bandar dan Zon Selatan. Tiga zon tersebut telah dibahagikan untuk menggambarkan unsur geografi iaitu lokasi dan ruang geografi dalam kajian ini iaitu Zon Utara (merangkumi Parlimen Kepong, Batu, Titiwangsa dan Setiawangsa), Zon Tengah/Pusat Bandar (Parlimen Cheras) dan Zon Selatan (Parlimen Bandar Tun Razak, Seputeh dan Lembah Pantai).

Dapatan kajian berdasarkan ruang dan lokasi geografi antara pembangunan perumahan PPR dengan impak geopolitik menunjukkan responden/penghuni PPR di Zon Utara dan Zon Selatan lebih cenderung menyokong kerajaan/BN dalam PRU 2013 berbanding Zon Tengah/Pusat Bandar. Ini kerana lokasi Zon Utara dan Selatan berkedudukan lokasi agak jauh daripada pusat bandar dan mempunyai pengundi Melayu yang lebih ramai yang merupakan penyokong BN setia di kawasan bandar terutamanya golongan kelas pekerja dan berpendapatan rendah. Berbeza dengan Zon Tengah yang majoritinya responden Cina yang sedia maklum adalah penyokong parti pembangkang dan bersikap kritikal terhadap polisi kerajaan yang tidak memihak kepada mereka seterusnya mengambil kira isu nasional seperti isu kenaikan harga barang dan petrol serta isu integriti dan ketidakadilan terhadap kaum selain Melayu dalam penentuan sokongan kepada parti politik dalam PRU 2013 yang lalu.

Bagi menjawab objektif ketiga iaitu menganalisis ciri-ciri dan kesan sosial hasil daripada kehidupan mereka dalam skim PPR, responden yang menyokong BN menyatakan

konsep rumah PPR dapat memupuk perpaduan kaum yang baik kerana mereka memahami semangat permuafakatan dalam BN yang mempunyai parti-parti komponen pelbagai kaum yang saling bertoleransi antara satu sama lain. Kehidupan secara bercampur gaul antara kaum-kaum utama dalam perumahan PPR dapat memupuk nilai perpaduan yang tinggi melalui aktiviti kemasyarakatan, gotong-royong, sambutan hari perayaan serta pergaulan atau sembang ramah mesra antara satu keluarga dengan keluarga lain.

Responden yang menyokong BN bersetuju bahawa kesan daripada kehidupan dalam skim PPR menunjukkan tiadanya masalah kemiskinan bandar yang serius dalam skim tersebut kerana kehidupan mereka dalam perumahan PPR adalah terjamin dengan kadar sewa yang paling murah dalam bandaraya yang ditawarkan kerajaan di samping motivasi untuk meneruskan kehidupan yang lebih tinggi hasil daripada keadaan rumah yang selesa, bersesuaian dengan kadar sewa atau harga rumah yang ditawarkan kerajaan tersebut.

Hasil kajian daripada responden yang ditemui yang menyokong BN menyatakan bahawa kesan daripada kehidupan dalam perumahan PPR menunjukkan bahawa tidak berlaku perpecahan politik yang serius dalam perumahan tersebut kerana kehidupan mereka yang ramah mesra serta muhibbah antara satu sama lain di samping penganjuran aktiviti sosial yang sihat seperti gotong-royong, sambutan perayaan, aktiviti riadah dan kesukanan serta taklimat perpaduan oleh pihak jawatankuasa perumahan PPR yang memupuk kerjasama dan toleransi antara satu sama lain dengan mengenepikan fahaman politik masing-masing. dapatan ini selaras dengan ciri-ciri Teori Pilihan Rasional iaitu pengundi memilih parti yang dapat mewujudkan suasana politik yang aman dan tenteram, oleh itu majoriti responden menyokong BN sebagai parti pilihan mereka.

Responden yang merupakan penyokong BN mendokong penuh hasrat Perdana Menteri dengan slogan '1 Malaysia' yang dilihat membawa imej positif kepada kehidupan

bermasyarakat di perumahan PPR khususnya dan di Malaysia amnya. Rata-rata responden yang menyokong BN menyatakan bahawa usaha murni Perdana Menteri wajar dihargai untuk merapatkan lagi ikatan perpaduan kaum yang sedia ada dengan mengikis rasa syak wasangka antara kaum di perumahan PPR dan juga di seluruh negara. Gagasan 1 Malaysia dikukuhkan lagi dengan pengenalan Produk 1 Malaysia seperti BR1M, Kedai 1 Malaysia, Klinik 1 Malaysia dan sebagainya dalam usaha untuk menyatukan rakyat Malaysia serta mengurangkan beban kehidupan terutamanya rakyat di bandar. Justeru, situasi ini bertepatan dengan ciri-ciri Teori Institusionalisme dimana kerajaan memperkenalkan dasar atau program untuk mewujudkan suasana perpaduan kaum yang baik dan utuh untuk kebaikan bersama seterusnya dapat mengukuhkan sokongan pengundi kerajaan dari semasa ke semasa.

Dapatan kajian menunjukkan dari segi impak sosial di Zon Utara, soal kejiranan adalah boleh dipercayai di samping lif diselenggara dengan baik serta tidak berlaku perpecahan politik yang serius. Keadaan ini dipengaruhi kedudukan kawasan ini yang agak jauh daripada pusat bandar di samping komposisi etnik penghuni PPR yang didominasi etnik Melayu. Bagi Zon Tengah/Pusat Bandar, impak utama yang menjadi perhatian responden PPR di kawasan ini ialah tiadanya masalah pendatang asing tanpa izin di kawasan tersebut, penyelesaian terhadap masalah setinggan serta tiadanya kes perceraian yang serius di kawasan tersebut. Zon Tengah paling dekat dengan bandaraya Kuala Lumpur, oleh itu ketersampaian dengan sumber ekonomi serta sosial/hiburan adalah tinggi, justeru kawalan keluarga adalah penting bagi mengekang masalah sosial dalam kalangan remaja. Bagi kawasan Zon Selatan pula, masalah kutipan sampah yang tidak konsisten menjadi isu utama disuarakan responden di sini. Justeru, pihak berwajib perlu mengambil tindakan susulan agar masalah tersebut dapat diatasi segera untuk mengelakkan timbulnya

masalah lain seperti penyakit berjangkit serta merebaknya binatang liar yang boleh membahayakan keselamatan penghuni PPR.

Bagi menjawab objektif keempat iaitu menghuraikan kesan ekonomi yang dihadapi responden hasil daripada kesan positif kehidupan mereka dalam skim PPR, dapatan kajian menunjukkan kehidupan mereka dalam skim perumahan PPR telah meningkatkan taraf hidup mereka. Kedudukan rumah PPR yang mereka duduki dari segi lokasi dan logistik adalah sesuai dengan tempat kerja mereka di samping mempunyai kemudahan pengangkutan yang baik seperti kemuda teksi, bas dan LRT. Dapatan ini selaras dengan idea utama Teori Zon Guna Tanah Bersektor iaitu jalan perhubungan mempengaruhi letakan sesuatu struktur sosial dan juga struktur ekonomi. Teori ini juga menekankan peranan jalan pengangkutan dalam mempengaruhi pembentukan sektor-sektor gunatanah di dalam bandar, dengan kesesuaian kegunaannya yang lebih merujuk kepada perkembangan gunatanah perumahan. Kuasa beli di kawasan PPR juga semakin meningkat di samping dapat dijadikan aset yang penting kepada penghuni bandar tersebut.

Dapatan kajian juga menunjukkan bahawa responden yang menyokong BN mengakui kehidupan di perumahan PPR lebih baik berbanding kehidupan dalam perumahan setinggan atau menumpang di rumah orang lain. Mereka dapat hidup dengan tenang serta berkerja dengan lebih baik untuk meningkatkan taraf hidup keluarga masing-masing dari semasa ke semasa. Justeru, kehidupan di perumahan PPR memberi motivasi kepada mereka untuk hidup dengan lebih bersemangat. Sebagai tanda berterima kasih dan bersyukur dengan kerajaan yang menyediakan rumah PPR untuk mereka maka mereka menyokong kerajaan/BN dalam setiap kali pilihan raya serta menubuhkan cawangan UMNO di setiap PPR.

Majoriti lebih 60 peratus responden menyatakan “Perumahan PPR dapat mewujudkan peluang perniagaan untuk usahawan kecil.” menyokong BN dalam PRU 2013 yang lalu. Dengan adanya penghuni PPR yang ramai maka mereka berpeluang untuk membuka perniagaan kecil-kecilan seperti kedai runcit, kedai makan, kedai gunting rambut serta bengkel membaiki kenderaan melalui pinjaman daripada agensi kerajaan seperti MARA serta bank-bank kewangan yang berkenaan bagi membuka perniagaan. Peluang ekonomi yang terbuka luas hasil dasar perumahan Kerajaan BN ini menjadikan mereka terus menyokong BN dalam setiap kali pilihan raya.

Responden yang menyokong BN berpendapat hasil daripada pembangunan rumah PPR untuk warga kota memberikan faedah ekonomi yang berguna kepada semua pihak. Ini kerana pembangunan rumah PPR dapat merancakkan lagi proses perbandaran/urbanisasi seterusnya menggalakkan pertumbuhan pusat-pusat kegiatan ekonomi seperti pembinaan pusat-pusat perniagaan dan kilang. Dengan itu menghasilkan peluang pekerjaan kepada warga PPR seterusnya dapat meningkatkan taraf hidup warga PPR. Semua ini menurut responden yang menyokong BN hasil usaha atau idea pemimpin BN untuk memajukan penghuni bandar terutamanya penduduk dalam perumahan PPR. Justeru, adalah menjadi naluri mereka untuk berterima kasih kepada kerajaan yang sedia ada seterusnya mengekalkan sokongan kepada BN dalam PRU ke 13 yang lalu.

Dapatan kajian ini juga menunjukkan responden yang menyokong BN mempunyai mentaliti ‘politik pembangunan’ yang kuat. Mereka beranggapan dasar pembangunan yang diperjuangkan BN adalah untuk mengatasi kemiskinan rakyat. Pembangunan material atau fizikal adalah berkesan untuk mempengaruhi pengundi untuk menyokong sesuatu parti politik yang bertanding dalam pilihan raya dan ini dapat dibuktikan oleh kerajaan BN dengan mengadakan pelbagai bentuk pembangunan infrastruktur yang antaranya ialah

perumahan mampu milik untuk rakyat yang masih belum mempunyai rumah terutamanya di kawasan bandar. Justeru, responden yang merupakan penyokong BN berdiri teguh di bawah kepimpinan parti mereka dengan tidak berbelah bahagi untuk terus mengundi BN dalam setiap kali pilihan raya termasuk dalam PRU 2013 yang lalu.

Dapatan kajian menunjukkan dari segi impak sosial di Zon Utara, majoriti responden bersetuju bahawa kedudukan PPR mereka dari segi lokasi dan logistik perumahan PPR yang mereka duduki memudahkan perjalanan ke tempat kerja serta mereka juga berpendapat pembangunan rumah PPR telah meningkatkan taraf hidup keluarga mereka. Bagi responden yang tinggal di perumahan PPR Zon Tengah/Pusat Bandar pula, majoriti mereka menyatakan dengan adanya perumahan PPR maka masalah kemiskinan dapat diatasi serta dari segi lokasi dan logistik perumahan PPR yang mereka duduki memudahkan perjalanan ke tempat kerja. Seterusnya bagi responden yang tinggal di PPR yang terletak pada Zon Selatan, majoriti mereka menyatakan perumahan PPR dapat mewujudkan peluang perniagaan untuk usahawan kecil, rumah PPR merupakan aset penting bagi penghuni bandar dan nilai hartanah di kawasan perumahan PPR semakin meningkat.

Bagi menjawab objektif kelima iaitu menghasilkan cadangan yang sesuai dari segi pembangunan dan penyelenggaraan infrastruktur, hubungan sosial dan kualiti hidup serta faedah ekonomi untuk memastikan kehidupan mereka bahagia dan dapat meningkatkan taraf hidup mereka dari semasa ke semasa, terdapat cadangan yang dikemukakan yang bertujuan untuk meningkatkan kualiti hidup dan perpaduan kaum tanpa mengira fahaman politik ataupun perbezaan etnik, agama dan bahasa. Dari segi keselamatan, antara yang dicadangkan ialah memperketatkan kawalan keselamatan terutamanya pada waktu malam, memberi elaun kepada ahli rukun tetangga yang berkawal untuk penduduk PPR,

mengekan masalah kecurian motorsikal dan menyediakan pengawal keselamatan di setiap PPR. Kawalan keselamatan di kawasan PPR adalah penting untuk memastikan kehidupan mereka dalam keadaan tenang dan selesa dalam menjalani kehidupan seharian.

Dari segi infrastruktur pula, responden inginkan menambah parkir kenderaan, menyediakan air yang ditapis/R.O water, membaiki jalan raya yang rosak, membina pintu pagar yang dapat mengawal kemasukan kenderaan dari luar, mewujudkan gerai-gerai untuk peniaga, menceriakan lagi kawasan persekitaran PPR, menyediakan bengkelbaiki motorsikal, mewujudkan lebih banyak kedai runcit dan kedai makan, memastikan jadual kutipan sampah yang teratur, menyediakan kawasan riadah yang selamat dan menyediakan perkhidmatan selenggara lif. Penyediaan infrastruktur baru serta penyelenggaraan yang konsisten dan berkala adalah penting bagi memastikan suasana persekitaran PPR dalam keadaan baik, dapat dimanfaatkan bersama serta memudahkan urusan masing-masing untuk menghasilkan suasana kehidupan yang harmoni, tenang dan ceria.

Pengisian dari segi perpaduan, aktiviti masa lapang, spiritual dan kerohanian juga penting untuk memastikan suasana kehidupan yang bahagia ke arah melahirkan insan yang baik, berdisiplin, saling menghormati antara satu sama lain serta berfikiran positif. Antara pengisian kerohanian yang dicadangkan ialah mengadakan majlis-majlis atau aktiviti yang boleh menarik minat penduduk untuk mengeratkan silaturahim, memperbanyakkan ceramah agama dan mengimarahkan surau, memantau gejala sosial remaja, mengadakan kelas bimbingan mengaji dan kelas menjahit serta kelas mengubah bunga untuk golongan suri rumah, memperbanyakkan ceramah motivasi kepada golongan muda, kelas Al-Quran percuma, rumah ibadat untuk penganut Hindu.

Dari segi memperkasakan ekonomi warga PPR pula antara yang dicadangkan ialah menyediakan peluang pekerjaan dan perniagaan kepada golongan muda, mengadakan

kursus keusahawanan kepada belia yang menganggur, bantuan kewangan/pinjaman untuk memulakan perniagaan, khidmat nasihat untuk memulakan perniagaan serta bantuan alatan untuk perniagaan. Penyediaan peluang ekonomi atau perniagaan kepada belia PPR adalah penting supaya dapat memajukan diri mereka ke arah kehidupan masa depan yang baik dan terjamin di samping untuk mengelakkan daripada terjebak ke kancuh gejala sosial dan jenayah yang tidak diingini.

Selain itu, aktiviti-aktiviti lain yang boleh diadakan oleh sama ada Persatuan Penduduk PPR mahupun agensi kerajaan dan NGO yang berkenaan ialah memperbanyakkan kempen kesihatan, pemantauan terhadap masalah vandalisme, mengadakan kelas tuisyen untuk pelajar sekolah dan menganjurkan pertandingan futsal. Pengisian program atau aktiviti sama ada secara harian, mingguan, bulanan mahupun secara berkala adalah penting bagi memastikan kehidupan masa senggang atau masa lapang warga PPR diisi dengan aktiviti yang berfaedah selain dapat mewujudkan modal insan yang berguna kepada diri sendiri, keluarga, komuniti setempat seterusnya demi agama, bangsa dan negara.

9.3 Sumbangan Kajian dalam Konteks Politik, Sosial dan Ekonomi

Penyelidikan ini penting untuk dikaji berdasarkan kepada beberapa sebab. Dalam konteks politik, dapatan kajian ini penting untuk rujukan dan panduan kepada pihak kerajaan, parti politik dan juga badan-badan bukan kerajaan (NGO) untuk mengkaji kesan pembangunan perumahan terhadap geopolitik dan sokongan kepada parti politik di sesuatu kawasan. Dapatan kajian menunjukkan pembangunan perumahan memberi kesan kepada geopolitik kaum dan sokongan kepada parti pemerintah jika segala aspek kebajikan penghuni perumahan awam tersebut secara konsistennya dijaga di samping pentingnya sebaran

maklumat dan kekuatan jentera parti serta diperbanyakkan aktiviti kemasyarakatan dengan penghuni perumahan awam terutamanya PPR.

Dalam konteks sosial pula, kajian ini berguna untuk agensi-agensi kerajaan dan NGO yang berkaitan dengan perpaduan kaum, aktiviti sosial seperti riadah dan kesukanan, masalah sosial serta kajian yang berkaitan dengan kekeluargaan. Dapatan kajian menunjukkan kehidupan dalam kawasan perumahan PPR mewujudkan suasana hidup berjiran yang harmoni di samping mengukuhkan ikatan perpaduan antara satu sama lain sama ada antara individu, keluarga mahupun etnik. Namun masalah sosial dan jenayah masih perlu dikawal sama ada pada peringkat keluarga, Persatuan Jawatankuasa Penduduk PPR mahupun pihak berkuasa seperti Polis dan RELA agar kehidupan dalam perumahan PPR terjamin dari segi keselamatan, ketenteraman dan ketenangan penghuninya.

Dari sudut ekonomi pula, kajian ini dapat memberi sumbangan atau input kepada individu yang tinggal dalam perumahan PPR, Persatuan Penduduk PPR dan juga agensi pekerjaan untuk memastikan warga PPR terutamanya golongan muda/belia mempunyai pekerjaan dan aktiviti pada masa lapang agar tidak terjebak dengan kegiatan yang tidak berfaedah dan boleh merosakkan diri sendiri.

Justeru, pihak yang berkepentingan iaitu stakeholder/kerajaan, persatuan penduduk PPR, NGO dan sebagainya dapat meneliti dapatan-dapatan kajian yang dibahagikan mengikut aspek politik, sosial dan ekonomi agar dapat dimanfaatkan untuk pembangunan perumahan PPR sama ada dari segi infrastruktur mahupun spiritual untuk memastikan *outcome* atau hasil daripada dasar kerajaan untuk menyediakan rumah mampu milik berguna untuk semua pihak daripada individu hinggalah kepada negara untuk mewujudkan modal insan dan kesejahteraan sosial yang baik menuju negara maju pada suatu masa nanti.

9.4 Cadangan Kajian Lanjutan

Bagi cadangan kajian lanjutan, beberapa kajian susulan dapat dilakukan untuk penyelidikan pada masa akan datang. Untuk skala yang lebih besar, adalah dicadangkan kajian yang menyeluruh terhadap PPR seluruh Malaysia agar gambaran geografi yang lebih luas dan pelbagai aspek ruang dan lokasi dapat dikaji dan dapat dijadikan panduan oleh semua pihak dalam merancang pembangunan perumahan di seluruh negara.

Seterusnya kajian juga boleh dilakukan terhadap semua jenis perumahan sama ada kerajaan atau swasta. Ini adalah penting untuk menganalisis dari segi harga dan spesifikasi rumah yang dibina sama ada oleh kerajaan atau swasta berdasarkan kemampuan dan citarasa pemilik rumah yang berubah-ubah mengikut trend semasa.

Kemudian dari segi skop struktural iaitu berdasarkan ciri-ciri, kerangka teori dan pentafsiran yang berbeza mengikut bidang kajian seperti dalam bidang senibina, perancangan bandar, sosiologi, geografi perumahan, geografi ekonomi dan geografi sosial secara khusus agar semua pihak dapat memahami rasional pendekatan bidang-bidang tersebut dalam konteks perumahan.

Seterusnya, kajian berkaitan dengan dasar perumahan juga dapat dilihat dari sudut temporal atau tempoh masa sama ada berkala berkala setiap setahun, lima tahun atau 10 tahun. Kajian secara temporal adalah penting untuk melihat seterusnya membandingkan dasar atau polisi dan reka bentuk perumahan yang berbeza mengikut keadaan semasa ataupun kemampuan ekonomi pada ketika itu.

Pada akhirnya kajian perumahan mengikut skop regional atau ruang dan lokasi juga boleh dilakukan berdasarkan beberapa jenis persempadanan iaitu kawasan lokaliti/tempat kediaman, Daerah Mengundi, DUN, Parlimen, Negeri, wilayah/zon, negara, sub benua, benua; kajian lokal, nasional atau komperatif antara negara, tahap ekonomi seperti negara

maju dan membangun serta mundur juga boleh dilakukan untuk melihat perbandingan atau trend seterusnya dapat disesuaikan mengikut keadaan lokal atau setempat. Kajian perbandingan ini boleh dilakukan mengikut kemampuan kewangan, durasi atau tempoh masa serta keterikatan sumber data yang ada untuk memastikan hasil kajian agar tepat, berkualiti dan berguna untuk semua pihak.

9.5 Penutup

Sebagai kesimpulannya, walaupun pembangunan sektor perumahan di kawasan ini meliputi semua komposisi unit rumah, namun pembinaan unit rumah kos rendah dan sederhana rendah perlu dipertingkatkan di setiap projek perumahan yang dibina. Pembinaan rumah yang mampu dibeli oleh semua amat penting untuk menjamin pemilikan dan majoriti kuasa politik dapat dikekalkan. Pembangunan perumahan seharusnya dijadikan sebagai geostrategik untuk memastikan kelestarian politik di sesuatu kawasan DUN atau Parlimen. Peningkatan taraf hidup, pertambahan penduduk, penghijrahan ke kawasan bandar untuk mencari peluang pekerjaan dan melanjutkan pelajaran telah memesatkan lagi perkembangan sektor perumahan. Perkembangan dasar perumahan negara seiring dengan rancangan pembangunan negara yang bermula melalui rancangan pembangunan lima tahun iaitu Rancangan Malaya Pertama hinggalah sekarang namun ia tidaklah merupakan satu dokumen yang kukuh. Keadaan ini telah mendesak Kerajaan untuk memperkenalkan satu perumahan yang jelas dan khusus iaitu Dasar Perumahan Negara (DRN) pada tahun 2011 untuk menggariskan halatuju serta dijadikan asas dalam perancangan dan pembangunan sektor perumahan di peringkat persekutuan, negeri dan tempatan. Matlamat DRN adalah untuk menyediakan rumah yang mencukupi, selesa, berkualiti, dan mampu dimiliki bagi meningkatkan kesejahteraan hidup rakyat. DRN juga diperkenalkan untuk menangani isu

dan cabaran yang dihadapi oleh industri perumahan pada masa kini. Isu-isu yang kompleks dan mencabar serta cabaran memerlukan penyelesaian yang cekap bagi menjamin pertumbuhan industri yang sihat dan mapan. Justeru, pengenalan DRN telah menjadi perintis kepada pengenalan beberapa program perumahan mampu milik rakyat seperti Perumahan Awam (PA), Program Perumahan Rakyat (PPR), Projek Perumahan Rakyat 1 Malaysia (PR1MA), Rumah Mesra Rakyat 1 Malaysia (RMR1M) dan Skim Rumah Pertamaku (SRP) dan juga Majlis Perumahan Negara (MPN) pada tahun 2014 yang bertujuan untuk meningkatkan kualiti hidup seterusnya menjamin kesejahteraan sosial rakyat di negara ini.

BIBLIOGRAFI

Buku dan bab dalam buku

- 20 tahun Barisan Nasional*. (1994). Kuala Lumpur: Nusantara Publishing Sdn. Bhd.
- Abdul Aziz Hussin, Wan Hazimah Wan Hariri & Nazri Zakaria. (2007). *Setinggalan: Isu pengurusan, undang-undang dan pembangunan harta tanah*. Pulau Pinang: Penerbit Universiti Sains Malaysia.
- Abdul Rahim Md Nor, Azlan Abdullah Merang, Katiman Rostam, Mastura Mahmud, Mohd Ekhwan Toriman, Mohd Fuad Mat Jali, Mokhtar Jaafar, Noraziah Ali, Shaharuddin Ahmad & Sharifah Mastura S. Abdullah. (1999). *Teknik-teknik dalam geografi*. Bangi: Pusat Pengajian Jarak Jauh, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Abdul Rahman Embong. (2002). *State-led modernization and the new middle class in Malaysia*. New York: Palgrave.
- Abdul Samad Hadi. (1995). *Panduan kajilidikan geografi*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Abdul Samad Hadi, Shaharuddin Idrus, Abdul Hadi Harman Shah & Ahmad Fariz Mohamed. (2008). *Dayahuni bandar (urban livability)*. Bangi: Penerbit LESTARI.
- Abdullah Ahmad. (2012). *Berani tanpa segan*. Shah Alam: Grup Buku Karang kraf.
- Ahmad Atory Hussain. (1996). *Politik dan dasar awam Malaysia*. Kuala Lumpur: Utusan Publications and Distributors Sdn. Bhd.
- Ahmad Ramly. (2000). Keputusan dalam perancangan perumahan sektor awam. Dlm. Mohd Razali Agus & Fashbir Noor Sidin (Penyelenggara), *Perbandaran dan perancangan persekitaran*. Kuala Lumpur: Utusan Publication and Distributors Sdn. Bhd.
- Ahmad Sanusi Hassan. (2005). *Reka bentuk bandar di Semenanjung Malaysia, Kuala Lumpur dan bandar baru di sekitarnya*. Pulau Pinang: Penerbit Universiti Sains Malaysia.
- Ahmad Shukri Mohd Nain & Rosman Md. Yusoff. (2003). *Konsep, teori, dimensi dan isu pembangunan*. Skudai: Penerbit Universiti Teknologi Malaysia.
- Ainon Mohd. (2005). *Teori dan teknik kepimpinan: panduan aplikasi di tempat kerja*. Pahang: PTS Professional.
- Alip Rahim. (2003). Perumahan dan perancangan. Dlm. Badaruddin Mohamed, Rahmat Azam Mustafa, Aldrin Abdullah, Alip Rahim, Amiruddin Fawzi Bahaudin, Hassim Mat, Kausar Ali, Lee Lik Meng & Nurwati Badarulzaman (Pnyt.), *Prinsip-prinsip perancangan*. Petaling Jaya: Prentice Hall.
- Almanak Keputusan Pilihan Raya Umum Parlimen & Dewan Undangan Negeri 1959-1999. (2004). Kuala Lumpur: Anzagain Sdn. Bhd.
- Ananda Kumar Palaniappan. (2009). *Penyelidikan dan SPSS (PASW)*. Petaling Jaya: Pearson Malaysia Sdn. Bhd.
- Anastasi, A. & Urbina, S. (1998). *Psychological testing*. Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall.
- Anuar Alias & Azlan Shah Ali. (2011). *Pengurusan penyelenggaraan dan pengubahsuaian bangunan*. Batu Pahat: Penerbit Universiti Tun Hussein Onn.
- Arindita, S. (2003). *Hubungan antara persepsi kualitas pelayanan dan citra bank dengan loyalitas Nasabah*. Surakarta: Fakultas Psikologi UMS.
- Azahan Awang. (2004). Ke Arah Penilaian Kualiti Hidup Mampan Masyarakat Bandar di Malaysia. Dlm. Jamaluddin Md. Jahi, Mohd Jailani Mohd Nor, Kadir Arifin &

- Azahan Awang (Pnyt.), *Alam sekitar dan kesejahteraan masyarakat Malaysia*. Bangi: Program Pengurusan Persekitaran, Pusat Pengajian Siswazah, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Azahan Awang. (2009). *Kualiti hidup komuniti bandar*. Dlm. Yahaya Ibrahim (Pnyt.), Komuniti, pembangunan dan transformasi. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Balchin, P.N. (1989). *Housing policy: An introduction*. London & New York: Routledge.
- Ball, M. (1983). *Housing policy and economic power: the political economy of owner occupation*. London: Methuen & co. Ltd.
- Basu, R. (1988). *Public administration: Concepts and theories*. New Delhi: Sterling Publishers, Pte. Ltd.
- Black, D. (1958). *The theory of committees and elections*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Blij, H.D. & Murphy, A.B. (1999). *Human geography: Culture, society and space (6th ed)*. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Bourne, L.S. (1981). *Geography of housing*. London: Edward Arnord Limited.
- Chamhuri Siwar. (1996). Kemiskinan bandar: keperluan perumahan dan kemudahan asas bagi penduduk miskin. Dlm. Chamhuri Siwar & Nor Aini Idris (Pnyt.), *Kemiskinan dalam arus pembangunan ekonomi Malaysia*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Chamhuri Siwar & Mohd. Fauzi Mohd Jani. (2003). Dasar perumahan awam bagi golongan miskin di bandar. Dlm. Nor Aini Idris & Chamhuri Siwar (Pnyt.), *Kemiskinan bandar dan sektor tidak formal di Malaysia*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Cheah Boon Kheng. (1982). *Komrad bertopeng*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Chin, J.U.H. & Welsh, B. (2014). Pendahuluan: kesedaran, transformasi dan zaman pentadbiran Abdullah. Dlm. Welsh, B. & Chin, J.U.H. (Noor Amin Ahmad (Penterjemah)). *Bangkit tempoh pentadbiran Abdullah Badawi di Malaysia*. Petaling Jaya: Strategic Information and Research Development Centre (SIRD).
- Chua Bee Seok, Ferlis Bullare @ Hj. Bahari & Jasmine Adela Mutang. 2014. *SPSS: Prinsip dan analisis data dalam sains tingkah laku*. Kota Kinabalu: Penerbit Universiti Malaysia Sabah.
- Chua Yan Piaw. (2006). *Asas statistik penyelidikan buku 2 (ed. 1)*. Malaysia: Mc Graw Hill.
- Chua Yan Piaw. (2013). *Asas statistik penyelidikan buku 3 (analisis data skala likert) (Edisi kedua)*. Malaysia: Mc Graw Hill.
- Cohen, L. & L. Manion. (1996). *Research methods in education*. London: Routledge.
- Comte, A. (1953). *Cours de philosophie positive (1830-42)*. Stanford, Cal: Academic Repriat Terj. J.H. Bridges, *General View of positivism*.
- Dani Salleh. (2007). *Urbanisasi, perancangan dan kawalan*. Sintok: Penerbut Universiti Utara Malaysia.
- Darke, J. & Darke, R. (1979). *Who needs housing*. London: Pitman Paper Backs.
- Downs, A. (1957). *An economic theory of democracy*. New York: Harper & Row.
- Dye, T.R. (2002). *Understanding public policy*. Tenth Edition. New Jersey: Pearson Education Inc.
- Dye, T. R. (2011). *Understanding public policy*. Thirteenth Edition. New Jersey: Pearson Education Inc.
- Easton, D. (1965). *A system analysis of political life*. New York: John Wiley & Sons.

- Fernando, J.M. (2011). Pola Pengundian dan Isu-Isu dalam Pilihan Raya Umum Malaysia ke-12. Dlm. Joseph M. Fernando, Zulkanain Abdul Rahman & Suffian Mansor (Edt.), *Pilihan raya umum Malaysia ke-12: Isu dan pola pengundian*. Kuala Lumpur: Penerbit Universiti Malaya.
- Fiedler F.E. (1967). *A theory of leadership effectiveness*. New York: McGrawHill.
- Geoffrey K.P. (1977). *Urban housing in the third world*. Great Britain: Leonard Hill.
- Ghani, S. (2000). *Urbanisation & regional development in Malaysia*. Kuala Lumpur: Utusan Publications.
- Glassner, M. I. (1993). *Political geography*. Connecticut, USA: John Wiley & Sons, Inc.
- Glassner, M.I. (1995). *Political geography*. (2nd Edition). USA: John Wiley & Sons Inc.
- Goh Cheng Teik. (1989). *Racial politics in Malaysia*. Petaling Jaya: FEP.
- Green, E.H. (1994). *Bangunan, perancangan dan pembangunan*. Dlm Haniza Lockman (Penterjemah). Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Haliza Abdul Rahman. (2013). *Pembangunan dan kesihatan alam sekitar*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Haryati Shafii. (2010). *Tempat tinggal dan kualiti hidup masyarakat di bandar*. Batu Pahat: Penerbit Universiti Tun Hussein Onn.
- Haryati Shafii, Sharifah Meryam Shareh Musa & Zakila Abd Rahman. (2011b). Pembangunan modal insan ke arah meningkatkan kualiti hidup masyarakat. Dlm. Haryati Shafii. *Isu-isu kualiti hidup masyarakat di bandar*. Batu Pahat: Penerbit Universiti Tun Hussein Onn.
- Hill, M. & Fee, L.K. (1995). *The politics of nation building and citizenship in Singapore*. London: Routledge.
- Hinich, M.J. and Michael C. Munger, M.C. (1997). *Analytical politics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hishamuddin Md. Som. (2005). *Panduan mudah analisis data menggunakan SPSS windows*. Skudai, Johor: Penerbit Universiti Teknologi Malaysia.
- Izham Shafie. (2008). *Pengantar statistik*. Sintok: Penerbit Universiti Utara Malaysia.
- Izudinshah Abd Wahab & Lokman Hakim Ismail. (2013). *Undang-undang bangunan untuk pembangunan perumahan*. Batu Pahat: Penerbit UTHM.
- Jabatan Penerangan Malaysia. (2010). *Melayu bandar menongkah cabaran merubah penghidupan*. Kuala Lumpur: Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan.
- Jamal Ali. (2003). *Ekonomi Malaysia: Satu analisis dasar*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Johnston, R.J. (1979). *Political, electoral and spatial systems: An essay in political geography*. Oxford: Clarendon Press.
- Junaidi Awang Besar & Mohd Fuad Mat Jali. (2013). Pola pengundian dalam pilihan raya kecil 2009-2011. Dlm. Shamsul Amri Baharuddin & Mansor Mohd Noor (Pnyt), *PRU-13: Siapa pilihan pengundi*. Bangi: Institut Kajian Etnik (KITA), UKM.
- Kamarudin Ngah & Jamaludin Mustaffa. (2013a). *Perancangan bandar selamat di Malaysia: konsep dan pelaksanaan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Kamarudin Ngah & Jamaludin Mustaffa. (2013b). *Ahli majlis dan kerajaan tempatan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Kamarul Afizi Kosman, Lim Yong Long, Rosdan Abdul Manan, Azimin Samsul Mohd Tazilan & Mohamad Tajuddin Mohamad Rasdi. (2008). *50 tahun perumahan awam di Kuala Lumpur: Menyingkap sejarah, perkembangan dan halatuju perumahan di ibu negara*. Bangi: Institut Alam dan Tamadun Melayu (ATMA), Universiti Kebangsaan Malaysia.

- Kamarul Afizi Kosman. (2009). *Krisis wacana identiti seni bina Malaysia*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Katiman Rostam. (1990). *Konsep asas geografi manusia*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Katiman Rostam. (2000). *Pembandaran dan pembangunan lestari: Isu perkembangan penduduk bandar di Malaysia*. Dlm. Hasan Mat Nor, Mohamad Fauzi Sukimi & Rahimah Abd. Aziz (Edt.), *Isu-isu pembangunan sosio-ekonomi*. Bangi: Fakulti Sains Kemasyarakatan dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Katiman Rostam. (2001). *Dasar dan strategi petempatan dalam pembangunan negara*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Katiman Rostam. (2002). *Prinsip asas persekitaran manusia*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Kotler, Philip. (2000). *Marketing management: analysis, planning, implementation, and control*. 9th Edition. New Jersey: Prentice Hall International, Int.
- Lam Seng Fatt. (2004). *Insider Kuala Lumpur*. Singapore: Marshall Cavendish.
- Lambert, J., Paris, C. & Blackaby, B. (1978). *Housing policy and the state: allocation, access and control*. London: The Macmillan Press Ltd.
- Lansley, S. (1979). *Housing and public policy*. London: Croom Helm.
- Lasswell, H.D. & Kaplan, A. (1970). *Power and society*. New Heaven: Yale University Press.
- Lee Kok Chai & Wan Rozali Wan Hussin. (2010). *Kualiti hidup sosial dan isu-isu perumahan: kajian kes di Pulau Pinang*. Dlm. Yazid Saleh, Fauziah Che Leh & Mazdi Marzuki (Pnyt.), *Isu-isu semasa alam sekitar manusia di Malaysia*. Tanjong Malim: Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Lynn, Laurance, E. Jr. (1980). *Designing public policy: A casebook on the role of policy analysis*. Santa Monica: Goodyear Publishing Company.
- Malike Brahim. (2008). *Dasar awam di Malaysia: Suatu pengenalan*. Petaling Jaya: IBS Buku Sdn. Bhd.
- Marcus, M.G. & Detwyler, T.R. (1972). *Urbanization and environment in perspective*. California: Duxbury Press.
- Mc Gee, T.C. (1967). *The South East Asia city*. London: G. Beld & Sons.
- Md. Said@Mohd Zaid Abdullah & Ismail Omar. (2012). *Pembangunan tanah dan halangannya*. Skudai: Penerbit Universiti Teknologi Malaysia.
- Mohamad Tajuddin Mohamad Rasdi. (2007). *Housing crisis: Back to humanistic agenda*. Skudai: Penerbit Universiti Teknologi Malaysia.
- Mohamad Tajuddin Mohamad Rasdi & Rosdan Abdul Manan. (2012). *Reka bentuk senibina barat kurun ke-19: wacana moral*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mohamad Sukeri Khalid. (2005). *Setinggalan: isu dan cabaran*. Dlm. Che Su Mustaffa, Wan Abdul Rahman Khudzri Wan Abdullah & Mohamad Sukeri Khalid (Penyelenggara), *Pembangunan: Implikasi sosial dan fizikal*. Sintok: Penerbit Universiti Utara Malaysia.
- Mohd. Foad Sakdan. (1997). *Asas politik Malaysia*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mohd Fuad Mat Jali. (1998). *Pembangunan perumahan: analisis awal geopolitik di Kuala Lumpur*. Dlm. Katiman Rostam, Abd. Rahim Md. Nor, Junaidi Abu Bakar, Kadaruddin Aiyub & Mohd Ikhwan Toriman (Pnyt), *Pembangunan, perbandaran dan alam sekitar*, hlmn 45-55. Bangi: Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia.

- Mohd Fuad Mat Jali & Noraziah Ali. (1998). 'Jutawan segera': Kajian Impak Sosioekonomi dan Geopolitik Peneroka FELDA Lyndon B. Johnson, Labu dan FELDA Sendayan, Negeri Sembilan. Dlm. Mohd Razali Agus & Fashbir Noor Sidin (Edt.), *Pembangunan sosial dan ekonomi di Malaysia (Siri perspektif sains sosial dalam pembangunan bangsa dan negara)*. Kuala Lumpur: Unit Penerbitan, Jabatan Antropologi dan Sosiologi, Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya.
- Mohd Fuad Mat Jali & Rusnah Alias. (2007). Pembangunan perumahan: strategi melestarikan geopolitik Melayu di kawasan DUN Ampangan, Negeri Sembilan. Dlm Abdul Hair Awang, Mohd Ikhwan Hj. Toriman & Marsitah Mohd Radzi. (Pnyt), *Negeri Sembilan: Potensi dan cabaran*, hlmn 66-78. Puchong: Scholar Press (M) Sdn. Bhd.
- Mohd Fuad Mat Jali & Yalvema Miaz. (2007). Pilihan Raya Umum 1999 dan 2004: Pengekalan Demokrasi dan Kemakmuran di Indonesia dan Malaysia. Dlm. Armida S. Alisjahbana, Ramdan Panigoro & Parikesit (Pnyt.), *Indonesia dan Malaysia dalam era globalisasi dan desentralisasi: Mewujudkan kemakmuran bersama (Buku 2: Isu dan permasalahan politik, hukum dan budaya)*. Bandung, Indonesia: Kantor Pembantu Rektor Bidang Kerjasama UNPAD.
- Mohd. Hamdan Adnan. (2012). *Suara pengguna*. Kuala Lumpur Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mohd Razali Agus. (1986). *Politik dalam perumahan*. Kuala Lumpur: Gateway Publishing Housing Sdn. Bhd.
- Mohd Razali Agus. (1992). *Pembangunan perumahan: Isu dan prospek*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mohd Razali Agus. (2001). *Perumahan awam di Malaysia: dasar dan amalan*. Kuala Lumpur: Utusan Publication & Distributors. Sdn. Bhd.
- Mohd Razali Agus. (2005). *Persetingganan di Malaysia: Penduduk dan penempatan semula*. Kuala Lumpur: Penerbit Universiti Malaya.
- Mohd Sohaimi Esa. (2012). *Malaysia dan alam sekeliling*. Kuala Lumpur: Free Horizon Sdn Bhd.
- Mohmadisa Hashim. (2005a). Urbanisasi dan perubahan alam sekitar: cabarannya kepada manusia dan masyarakat moden di Malaysia. Dlm. Mohmadisa Hashim & Mohamad Suhaily Yusri Che Ngah (Pnyt.), *Pembangunan dan alam sekitar*. Tanjong Malim: Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Mohmadisa Hashim. (2005b). Pembangunan dan kesannya terhadap alam sekitar di Malaysia. Dlm. Mohmadisa Hashim & Mohamad Suhaily Yusri Che Ngah (Pnyt.), *Pembangunan dan alam sekitar*. Tanjong Malim: Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Morshidi, S., C.H. Abdul Fatah., A.A. Abdul Rashid., R. Alip, S. Halim & H.Y. Usman. (1999). *Low-cost Housing in Urban-Industrial Centres of Malaysia-Issues and Challenges*. Pulau Pinang: Universiti Sains Malaysia.
- Muhamad Asri Abdullah Kamar. (2011). *Rebakan bandar*. Shah Alam: Pusat Penerbitan Universiti Teknologi MARA (UPENA).
- Muhd Fadhil Nurdin. (2003). Penilaian dampak pembangunan ke arah kesejahteraan masyarakat. Dlm. Mohd Razali Agus & Yahaya Ibrahim (Edt.), *Penilaian dampak sosial*. Kuala Lumpur: Utusan Publication & Distributors Sdn. Bhd.
- Muir, R. (1973). *Modern political geography*. London: MacMillan Press.
- Nik Juliana Alias, Mariney Mohd Yusoff & Fauza Abd. Ghaffar. (2014). Penempatan semula setinggan di bandar dan implikasinya terhadap komuniti. Dlm. Jabil

- Mapjabil, Mazdi Marzuki & Zikri Muhammad. *Isu-isu petempatan bandar di Malaysia*. Batu Pahat: Penerbit UTHM.
- Nohlen, D, Grotz, F & Hartmann. (2001). *Elections in Asia and the Pacific: A data handbook*. Oxford: Oxford University Press.
- Noor Sulastry Yurni Ahmad. (2014). *Hegemoni budaya politik Melayu*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Nor' Aini, Y. (2007). *Pemaju swasta dan perumahan kos rendah*. Pulau Pinang: Penerbit Universiti Sains Malaysia.
- NSTP Research and Information Services. (1994). *Elections in Malaysia: a handbook of facts and figures on the elections 1955-1990*. Kuala Lumpur: The New Straits Times Press (Malaysia) Berhad.
- Nuarrual Hilal Md. Dahlan & Abdul Rani Kamaruddin. (2010). *Defining 'housing developer' and 'housing development' under Malaysia housing law*. Sintok, Kedah: Penerbit Universiti Utara Malaysia.
- Nunnally, J.C. (1978). *Psychometric theory*. New York: Mc Graw Hill.
- Nurizan Yahaya. (1998). *Kemiskinan dan perumahan di bandar: peranan pemerintah dan penyelesaian*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Nurizan Yahaya. (2004). Perumahan dan kemudahan isi rumah golongan berpendapatan rendah bandar. Dlm. Mohd Amim Othman & Nurizan Yahaya (Pnyt), *Golongan berpendapatan rendah: Realiti dan cabaran*. Serdang: Penerbit Universiti Putra Malaysia.
- Nurizan Yahaya & Ahmad Hariza Hashim. (2001). *Perumahan dan kediaman*. Serdang: Penerbit Universiti Putra Malaysia.
- Nurizan Yahaya, Ahmad Hariza Hashim, Laily Paim & Bukryman Sabri. (2004). Kepuasan perumahan dan persekitaran isi rumah petempatan kos rendah di Johor Bahru. Dlm. Laily Paim & Nurizan Yahaya (edt.), *Kesejahteraan isi rumah Johor Darul Takzim*. Serdang: Penerbit Universiti Putra Malaysia.
- Parsons, W. (1997). *Public policy: An introduction to the theory and practice of policy analysis*. Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing, Inc.
- Peet, R. (2007). *Geography of power: The making of global economic policy*. New York: Zed Books.
- Peter Loo Hooi Piow & Phang Yow Kit. (2012). *Images of Kuala Lumpur*. Singapore: Marshall Cavendish.
- Prestus, R. (1975). *Public administration*. New York: Prentice Hall.
- Ramanathan. K. (1987). *Konsep asas politik*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Ramanathan, K. (2013). *Asas sains politik*. Edisi keempat. Shah Alam: Oxford Fajar Sdn. Bhd.
- Ranney, A. (1993). *Governing an introduction to political science*. Englewood Cliffs: Prentice Hall.
- Ribicoff, A. & Newman, J.O. (1973). *Politik Cara Amerika*. Terj. Taib Ahmad. Kuala Lumpur: Penerbit Utusan Melayu Berhad.
- Robbins, S.P. (2003). *Perilaku organisasi*. Jilid I. Jakarta: PT INDEKS Kelompok Gramedia.
- Rodee, P. (1983). *Introduction to political science*. Fourth edition. Singapore: McGraw Hill.
- Rohana Yusof. (2006). *Asas sains sosial*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Roff, W.R. (1967). *The origins of Malay nationalism*. Singapore: University of Malaya Press.
- Rozmi Ismail. (2013). *Metodologi penyelidikan: teori dan praktis*. Bangi: Penerbit UKM.

- Rubenstein, J.M. (1996). *An introduction to human geography*. (5th edition). New Jersey: Prentice Hall
- Sabitha Marican. (2001). *Dasar awam di Malaysia: Isu dan konsep*. Kuala Lumpur: Utusan Publications & Distributor Sdn. Bhd.
- Samuelson, P. (1967). *Economic* (2nd ed). New York: McGraw-Hall.
- Sanusi Osman. (1985). Masalah Perumahan dan Hubungan Etnik di Bandar Malaysia. Dlm. Sulong Mohamad & Rahimah Abd. Aziz. (Pnyt), *Perbandaran dan pembangunan negara*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Sen, M.K. (1986). *Problems and Obstacle from the View of the Construction Industry in Target 80,000: Malaysian Special Low Cost Housing Scheme*. Kuala Lumpur: ISIS Malaysia.
- Shahriza Osman & Shahril Shafie. (2007). *Asas pengurusan harta tanah*. Sintok: Penerbit Universiti Utara Malaysia.
- Shahrom Md. Ariffin, Ismail Omar & Azrul Thani Sa'adun. (2013). Senario sektor perumahan di Malaysia. Dlm. Ismail Omar. *Senario perumahan: isu dan amalan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Sherril, K.S. & Vogler, D.J. (1982). *Power, policy and participation: An introduction to American government*. New York: Harper & Row, Publishers.
- Short, J.R. (1982). *The post war experience: housing in Britain*. London: Methuen & Co Ltd.
- Sidek Mohd Noah. (2002). *Reka bentuk penyelidikan: Falsafah, teori dan praktis*. Serdang: Penerbit Universiti Putra Malaysia.
- Siti Hajar Abu Bakar Ah. (2002). *Pengantar dasar sosial Malaysia*. Kuala Lumpur: Penerbit Universiti Malaya.
- Sivamurugan Pandian. (2005). Gengsterisme di kalangan pelajar. Dlm. Roziah Omar & Sivamurugan Pandian. *Malaysia: isu-isu sosial semasa*. Kuala Lumpur: Unit Penerbitan Institut Sosial Malaysia, Kementerian Wanita, Keluarga dan Masyarakat.
- Smelser, N. (1981). *Sociology*. New Jersey: Prentice Hall Inc., Eaglewood Cliffs.
- Sulong Mohamad. (1984). *Perumahan awam kos rendah di Terengganu: Isu, masalah dan penerimaan masyarakat*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Syed Ahmad Hussein. (1995). *Pengantar sains politik*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Syed Arabi Idid. (1998). *Kaedah penyelidikan komunikasi dan sains sosial*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Tai Ching Ling & Peter S.J. Chen. (1992). *Housing a basic need*. Hong Kong: Maruzen Asia.
- Tan Soo Hai & Hamzah Sendut. (1980). *Public and private housing in Malaysia*. Kuala Lumpur: Heinemann Educational Books (Asia) Ltd.
- Tiun Ling Ta. (1995). *Panduan asas penyelidikan sosioekonomi*. Pulau Pinang: Penerbit Universiti Sains Malaysia.
- Tiun Ling Ta. (2003). *Pengurusan kompleks kediaman tinggi: Gambaran dan realiti*. Kuala Lumpur: Utusan Publications and Distributors Sdn. Bhd.
- Ubong Imang. (2004). *Pembangunan perumahan kos rendah di Sabah: satu penilaian awal. Siri penerbitan penyelidikan sains sosial No. 2*. Kota Kinabalu: Sekolah Sains Sosial, Universiti Malaysia Sabah.
- Walgito, Bimo. (2003). *Pengantar psikologi umum*. Yogyakarta, Indonesia: Andi Offset.
- Wan Ahmad Wan Omar. (2014). *Saya, SPR dan Pilihan Raya*. Shah Alam: Grup Buku Karangraf Sdn Bhd.
- Wan Azmi Ramli. (1982). *Dasar sosial di Malaysia*. Kuala Lumpur: Sarjana Enterprise.

- Wan Azmi Ramli. (1993a). *Dasar sosial di Malaysia*. Kuala Lumpur: Golden Books Centre Sdn. Bhd.
- Wan Azmi Ramli. (1993b). *Dasar awam di Malaysia*. Jilid 1. Kuala Lumpur: Golden Books Centre Sdn. Bhd.
- Wan Azmi Ramli. (1998). *Petaka abad ke-21*. Kuala Lumpur: Golden Books Centre Sdn Bhd.
- Wan Hashim. (2011). *Hubungan etnik di Malaysia (race relations in Malaysia)*. Terj. Mohd Daud Mat Din. Kuala Lumpur: Institut Terjemahan Negara Malaysia.
- Wan Rafyah Wan Muhd Zin. (2006). Pemilikan Rumah Kos Sederhana: Sejauhmana Kemampuan Golongan Sasaran. Dlm. Norhaslina Hassan (Pnyt.), *Dinamika masyarakat bandar di Malaysia: Ke arah kualiti hidup mapan*. Kuala Lumpur: Penerbit Universiti Malaya.
- Wan Rozali Wan Hussin. (2010). Kualiti hidup sosial dan proses perbandaran di Malaysia. Dlm. Dlm. Yazid Saleh, Fauziah Che Leh & Mazdi Marzuki (Pnyt.), *Isu-isu semasa alam sekitar manusia di Malaysia*. Tanjong Malim: Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Yahaya Ibrahim. (1995). *Pembandaran dan kejiranan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Yahaya Mahamood. (2001). *Statistik inferensi*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Yamane, T. (1967a). *Elementary sampling theory*. New Jersey: Prentice Hall Inc.
- Yamane, T. (1967b). *Statistics: An Introductory Analysis*, 2nd Ed., New York: Harper and Row.
- Yogi Suprayogi Sugandi. (2009). Program Pembasmian Persetingganan Bandar: Kajian Kes Kampung Kerinchi, Kuala Lumpur. Dlm. Mohd Fauzi Yaacob (Edt.), *Malaysia: Transformasi dan perubahan sosial*. Shah Alam: Arah Publication.
- Yus Agusyana. (2013). *Pengolahan data skrip dan penyelidikan dengan SPSS 19*. Kuala Lumpur: Synergy Media.
- Zahari Awang. (2014). *Melayu dan Nusantara: Kejayaan lampau, kini dan esok*. Kuala Lumpur: Penerbit Mohd Zahari Awang
- Zakiah Jamaluddin. (2003). Implikasi masalah pembandaran di Malaysia. Dlm. Dani Salleh & Abdul Rahman Aziz (Pnyt.), *Asas kefahaman pengurusan pembangunan*. Sintok: Penerbit Universiti Utara Malaysia.
- Zakiah Jamaluddin, Sh. Sofiah Atiqah Sy. Ibrahim & Afifah Abu Yazid. (2004). *Rumah kos rendah: Masalah dan penyelesaian*. Sintok: Penerbit Universiti Utara Malaysia.
- Zawiyah Mohamad Yusof & Masnizah Mohd. (2005). *Sains sosial dan teknologi maklumat*. Petaling Jaya: Prentice Hall Pearson Malaysia Sdn. Bhd.

Latihan Ilmiah, Disertasi dan Tesis

- Ani Ahmad. (2000). Tanah rezab Melayu di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur: Satu Kajian Kes Terhadap Aspek Perumahan di Kampung Datuk Keramat. Disertasi Sarjana Sastera. Kuala Lumpur: Pengajian Perbandaran dan Perancangan, Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya.
- Baharuddin Asek. (2007). The Peoples Housing Programme: A Study on the Implementation of Federal Government Housing in Peninsular Malaysia. Tesis PhD. Kuala Lumpur: Jabatan Antropologi dan Sosiologi, Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya.

- Cheah Hock Chin. (1983). Masalah-masalah penghuni rumah pangsa dan perancangan masa depan: satu kajian kes di rumah pangsa PKNS Kampung Kerinci, Wilayah Persekutuan. Latihan Ilmiah. Bangi: Jabatan Ilmu Alam, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Chuan a/ Eyan. (1997). Perkembangan Sektor Perumahan dan Implikasinya Terhadap Politik di Malaysia: Kajian Kes di Kawasan Parlimen Alor Setar, Kedah. Latihan Ilmiah. Bangi: Jabatan Geografi, Fakulti Sains Kemasyarakatan dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Goh, B.L. (1981). Land Ownership by Capital in Penang. Tesis PhD. USA: University of California.
- Fatimah Abdullah. (1994). Urbanisasi dan kekeluargaan: satu kajian kes kelas menengah Melayu di Kuala Lumpur. Tesis PhD. Jabatan Antropologi dan Sosiologi. Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya.
- Hazlina Hussin. (1998). Kepesatan Pembandaran dan Hubungannya dengan Kekuatan Politik Melayu: Satu Kajian Kes di Kawasan Parlimen Lembah Pantai, Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur. Latihan Ilmiah. Bangi: Jabatan Geografi, Fakulti Sains Kemasyarakatan dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Ilias Husing. (2011). Pembangunan sosioekonomi dan impak geopolitik: satu kajian di Kelantan. Latihan Ilmiah. Bangi: Pusat Pengajian Sosial, Pembangunan dan Persekitaran, Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Jayanthi a/p Sanasi. (1998). Pembangunan Perumahan: Kajian awal impak geopolitik kaum India Sentul. Latihan Ilmiah. Bangi: Jabatan Geografi, Fakulti Sains Kemasyarakatan dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Mazlan Ali. (2013). Faktor dan isu kemenangan parti-parti pembangkang di Kuala Lumpur dalam pilihan raya umum ke-12. Tesis PhD. Jabatan Sejarah, Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya.
- Md. Taib Dora. (1997). Kemiskinan bandar: satu kajian tentang peminggiran keluarga Melayu termiskin di Kuala Lumpur. Tesis PhD. Jabatan Antropologi dan Sosiologi. Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya.
- Mohd Azam Abdullah. (1979). Analisa taburan ruang undi elektoral di region Kuala Lumpur. Latihan Ilmiah, Jabatan Geografi, Fakulti Sains Kemasyarakatan dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Mohd Haniff Jaaffar. (2008). Pembangunan Perumahan dan Impak terhadap Geopolitik: Satu Kajian di Kawasan Parlimen Kuala Terengganu, Terengganu. Latihan Ilmiah. Bangi: Program Geografi, Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Mohd Shukri Hanapiah. (1991). Program Khas Perumahan Kos Rendah: Pencapaian dan Masalah. Latihan Ilmiah. Bangi: Fakulti Ekonomi, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Muhd Fadhil Nurdin. (2002). Peningkatan Kesejahteraan Sosial Melalui Perumahan: Perbandingan Polisi dan Amalan di Malaysia dan Indonesia. Tesis PhD. Kuala Lumpur: Jabatan Antropologi dan Sosiologi, Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya.
- Norlia Mat Bahari. (2007). Pembangunan Perumahan dan Ruang Niaga: Hak Milik dan Impak Geopolitik terhadap Kaum Bumiputera. Latihan Ilmiah. Bangi: Program Geografi, Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Ong Tit Cheng. (1987). Peranan Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL) dalam mengatasi masalah perumahan golongan berpendapatan rendah di Wilayah

- Persekutuan. Latihan Ilmiah. Bangi: Jabatan Geografi, Fakulti Sains Kemasyarakatan dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Siew Kok Keong. (1995). Persempadanan semula bahagian pilihan raya Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur. Latihan Ilmiah. Bangi: Jabatan Geografi, Fakulti Sains Kemasyarakatan dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Thamil Selvi Nagarajoo. (1991). Tingkahlaku pengundi di Malaysia: Satu kajian kes di kawasan Parlimen Bukit Bintang dan Lembah Pantai di Wilayah Persekutuan. Latihan Ilmiah, Jabatan Geografi, Fakulti Sains Kemasyarakatan dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Soh Lay Lay. (2001). Implikasi sosio-psikologi perumahan berkepadatan tinggi: kajian kes di Perumahan Pangsa awam Sri Kota, Bandar Tun Razak, Cheras, Kuala Lumpur. Latihan Ilmiah. Bangi: Fakulti Sains Pembangunan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Yaacob Harun. (1987). Kesan perbandaran ke atas keluarga Melayu: kajian kes di Kuala Lumpur dan Petaling Jaya. Tesis PhD. Jabatan Pengajian Melayu. Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya.
- Yap Oi Lin. (1992). Perumahan Awam Kos Rendah Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur: Kemajuan, Masalah dan Strategi. Latihan Ilmiah. Bangi: Fakulti Ekonomi, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Zulkipli Ismail. (1990). Polisi dan Amalan Pengagihan Rumah Kos Rendah: Satu Kajian Kes di Bandar Maharani, Muar, Johor Darul Takzim. Latihan Ilmiah. Bangi: Jabatan Geografi, Fakulti Sains Kemasyarakatan dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia.

Kertas Kerja, Seminar, Persidangan, Simposium, Prosiding dan Laporan Penyelidikan

- Amer Saifude Ghazali. (2008). Politik Etnik dalam Pilihan Raya Parlimen 2008 di Malaysia: Suatu Analisis. Dlm Worran Hj. Kabul, Shireen Haron, Mat Zin Mat Kib & Abdul Kadir Rosline (Pnyt.), *Prosiding seminar politik Malaysia: Landskap politik Malaysia pasca pilihan raya ke-12*. Sabah: Pusat Penerbitan Universiti (UPENA), Universiti Teknologi MARA.
- Azmeer Azmi. (2012). Pembentukan Wilayah Persekutuan 1974: isu penyerahan Kuala Lumpur kepada Kerajaan Pusat. Kertas Kerja The 8th International Malaysian Studies Conference (MSC8). Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia. Anjuran Persatuan Sains Sosial Malaysia (PSSM) dengan kerjasama Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Institut Kajian Oksidental dan Institut Kajian Etnik, Universiti Kebangsaan Malaysia. 9-11 Julai.
- Hong Lee Pee. (1991). The role of the building industry in the realisation of the goal of affordable housing. *Seminar Affordable Housing – New Concepts, Approaches and challenges towards the year 2000*. 7-8 October.
- Junaidi Awang Besar, Rosmadi Fauzi & Amer Saifude Ghazali. (2012a). Perkembangan dasar perumahan negara di Malaysia: satu kajian awal. *Social Sciences Postgraduate National Seminar (SSPNS) 2012*. School Of Social Sciences, Universiti Sains Malaysia, Pulau Pinang. 19 November.
- Junaidi Awang Besar, Rosmadi Fauzi, Amer Saifude Ghazali & Mohd Fuad Mat Jali. (2012b). Pembangunan perumahan: sejarah, polisi dan impak geopolitik di Kuala

- Lumpur. *Postgraduate Research Seminar (POGRES)*, 2012. Bangi: Faculty of Social Sciences and Humanities, Universiti Kebangsaan Malaysia. 21 November.
- Junaidi Awang Besar, Rosmadi Fauzi & Amer Saifude Ghazali. (2013a). Peranan serta prestasi agensi dan persatuan yang berkaitan dengan perumahan dalam memajukan sektor perumahan di Malaysia. Dlm. Nasir Nayan, Mohamad Suhaily Yusri Che Ngah, Yazid Saleh, Mohmadisa Hashim, Kamarul Ismail, Zainudin Othman, Mazdi Marzuki, Hamirdin Ithnin, Fauziah Che Leh, Mohd Faris Dziauddin, Mohd Hairry Ibrahim & Zuriatunfadzaliah Sahdan. (Pnyt.), *Prosiding Persidangan Kebangsaan Geografi dan Alam Sekitar Kali Ke 4*. Tanjong Malim, Perak: Jabatan Geografi dan Alam Sekitar, Fakulti Sains Kemanusiaan, Universiti Pendidikan Sultan Idris. 5-6 Mac.
- Junaidi Awang Besar, Rosmadi Fauzi, Amer Saifude Ghazali & Mazlan Ali. (2013b). Pilihan Raya Umum (PRU) Malaysia ke-13, 2013: Pola Pengundian di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Malaysia. Simposium Kebudayaan Indonesia-Malaysia Ke-13 (SKIM XIII) di Fakutitas Ilmu Sosial dan Ilmu Politik (FISIP), Jalan Raya Bandung Sumedang Km 21, Jatinangor, Sumedang, Universitas, Padjadjaran, Bandung, Jawa Barat, Indonesia. 12-14 November.
- Junaidi Awang Besar, Rosmadi Fauzi dan Amer Saifude Ghazali. (2013c). Perumahan Dan Impak Geopolitik Dalam PRU 1995 Hingga 2013: Kajian Kes Di Kawasan Parlimen Bandar Tun Razak, Kuala Lumpur" untuk The 7th International Conference On Malaysia-Indonesia Relations di FSSS, UM. 22-24 Oktober.
- Kamal Salih. (1976). Socio-Economic Consideration in the Planning, Design and Implementation of Human Settlements and Housing for the Low Income Groups in Malaysia. Kertas Kerja. *The Conference of Human Settlements for the Rakyat and the Lower Income Groups*. Kuala Lumpur.
- Mohamad Sofiyuddin Sanusi, Abdul Samad Hadi, Shahrudin Idrus & Syazwani Ahmad. (2013). Dayahuni Perumahan dalam Pembangunan Bandar Lestari. Dlm. Nasir Nayan, Mohamad Suhaily Yusri Che Ngah, Yazid Saleh, Mohmadisa Hashim, Kamarul Ismail, Zainudin Othman, Mazdi Marzuki, Hamirdin Ithnin, Fauziah Che Leh, Mohd Faris Dziauddin, Mohd Hairry Ibrahim & Zuriatunfadzaliah Sahdan. (Pnyt.), *Prosiding Persidangan Kebangsaan Geografi dan Alam Sekitar Kali Ke 4*. Tanjong Malim, Perak: Jabatan Geografi dan Alam Sekitar, Fakulti Sains Kemanusiaan, Universiti Pendidikan Sultan Idris. 5-6 Mac.
- Mohd Fuad Mat Jali. (1999a). Melestarikan politik Melayu: analisis geopolitik. Dlm. *Prosiding Seminar Kebangsaan Alam, Manusia dan Pembangunan di Malaysia: dasar, strategi dan kelestariannya*. Bangi: Jabatan Geografi, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Mohd Fuad Mat Jali. (1999b). Pembangunan perumahan: hak milik dan dampak geopolitik kaum di kawasan parlimen Sungai Petani, Kedah. *Persidangan kebangsaan penilaian dampak sosial*. Kuala Lumpur: Universiti Malaya.
- Mohd Fuad Mat Jali & Noraziah Ali. (1997). Jutawan segera: Kajian Impak Sosioekonomi dan Geopolitik Peneroka FELDA Lyndon B. Johnson (LBJ), Labu dan FELDA Sendayan, Negeri Sembilan. *Laporan akhir penyelidikan*. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Mohd Fuad Mat Jali & Rusnah Alias. (2005). Pembangunan perumahan: strategi melestarikan geopolitik Melayu di kawasan DUN Ampangan, Negeri Sembilan. *Persidangan Kebangsaan PPSPP Ke-2*. Bangi: Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia.

- Robia Kosai. (1996). Kepesatan Perbandaran dan Hubungannya dengan kekuatan politik Melayu (Titiwangsa). *Kertas Kerja Konvensyen Perbandaran Melayu Titiwangsa 1*, 20 –21 April, Anjuran UMNO Titiwangsa, Kuala Lumpur.
- Rosmadi Fauzi, Aziz Shafie, Amer Saifude Ghazali, Zulkarnain Abdul Rahman & Mohammad Redzuan Othman. (2011). Elemen Ruangan dalam Politik Malaysia Menjelang Pilihan Raya Umum 13. *Seminar Politik Malaysia*. Shah Alam: Universiti Teknologi MARA, 12 Januari.
- Siti Hajar Abu Bakar Ah. (2013). Dasar sosial transformatif: Rekonstruksi makna dan strategi kesejahteraan sosial. Dlm. Roziah Omar, Sivamurugan Pandian & Zainal Abidin Sanusi (Pnyt.), *Prosiding konvensyen kebangsaan kepimpinan institusi pengajian tinggi dan kesejahteraan sosial: Merealisasikan tranformasi ke arah masyarakat sejahtera*. Di Hotel Hilton, Petaling Jaya, Selangor. Anjuran bersama Akademi Kepimpinan Pengajian Tinggi, Majlis Profesor Negara & Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan, Universiti Sains Malaysia.
- Universiti Sains Malaysia. (1988). *Kajian Impak pembangunan Negeri Pulau Pinang: Perspektif Kependudukan & Geopolitik*. Kertas Cadangan.

Artikel Jurnal

- Aishah@Eshah Haji Mohamed. (2013). Perubahan sosial, kesihatan dan kualiti hidup di Wilayah Metropolitan Lembah Klang-Langat. *Akademika*, 83 (1): 11-24.
- Aldridge, J. and R. Mckelvey. (1977). A method of scaling with applications to the 1968 and 1972 Presidential Elections. *American Journal of Political Science Review*, 71, 111-30.
- Amer Saifude Ghazali, Mohammad Redzuan Othman, Zulkanain Abdul Rahman & Rosmadi Fauzi. (2011). Politik etnik Malaysia: Analisis pasca Pilihan Raya Umum ke 12 mengenai sokongan bukan Melayu kepada UMNO dan PAS. *Geografia Online: Malaysian Journal of Society and Space*, 7 (2), 18-27.
- Arnold Puyok. (2005). The 2004 Ba'kelalan by election in Sarawak, East Malaysia: The Lun Bawang factor and whither representative democracy in Malaysia. *Contemporary Southeast Asia* 27 (1), 64-79.
- Carrell, S.E., Hauge, J.A. (2009). Politics and the implementation of public policy: The case of the US military housing allowance program. *Public Choice*, 138 (3-4), 367-386.
- Chou, Y.-C., Wang, Y.Y., Fu, L.-Y., Palley, H.A. (2006). Taiwanese housing policy shifting the focus of housing policy under a democratic regime. *Asia Pacific Journal of Social Work and Development*, 16 (2), 53-66.
- Davenport, T.C. (2010). Public Accountability and political participation: effects of a face-to-face feedback intervention on voter turnout of public housing residents. *Political Behavior*, 32 (3), 337-368.
- Dreier, P. (2000). Labor's love lost? Rebuilding unions' involvement in federal housing policy. *Housing Policy Debate*, 11 (2), 327-392.
- Enelow, J. and Hinich, M.J. (1982). Ideology, issues and the spatial theory of elections. *American Political Science Review*, 76, 493-501.
- Field. W.H. (1997). Policy and the British voter: Council housing, social change, and party preference in the 1980s. *Electoral Studies*, 16 (2), 195-202.
- Hassan N. Khalid. (2012). Satu analisis mengenai dikotomi antara kemiskinan bandar dan luar bandar di Malaysia. *PERSPEKTIF*, 4 (1), 1-21.

- Hinich, Melvin J. & Walker P. (1981). A new approach to the spatial theory of electoral competition. *American Journal of Political Science*, 25, 323-41.
- Hinich, Melvin J., Valeri Khmelko & Peter Odershook. (1999). A spatial analysis of Ukraine's 1998 Parliamentary election. *Post-Soviet Affairs*, 15, 149-85.
- Hoggart, K. (1995). Ethnic voting patterns. *Journal of Political Geography*, 14, 65-67.
- Johnston, R.J. (1972). Spatial elements in voting patterns at the 1968 Christchurch City Council Election. *Political Science*, 24 (1), 49-61.
- Johnston, R.J., Pattie, C.J., Dorling, D.F.L., MacAllister, I., Tunstall, H., Rossiter, D.J. (2001). Housing tenure, local context, scale and voting in England and Wales 1997. *Electoral Studies*, 20 (2), 195-216.
- Johnstone, M. (1976). Housing policies in third world cities: A review. *Australian Geographical Studies*, 14, 153-166.
- Junaidi Awang Besar, Rosmadi Fauzi, Amer Saifude Ghazali, Mohd Fuad Mat Jali, Novel Lyndon & Mazlan Ali. (2012a). Impak Pembangunan Perumahan Terhadap Geopolitik Bandar. *Akademika*, 82 (3), 49-60.
- Junaidi Awang Besar, Rosmadi Fauzi & Amer Saifude Ghazali. (2012b). Penilaian awal impak perlaksanaan Dasar Perumahan Negara terhadap sektor perumahan di Kuala Lumpur. *Geografia Online*, 8 (6), 90-108.
- Killian, A., & Delport, E. (1998). Housing problems and solutions in South Africa. *International Journal for Housing Science and Its Applications*, 22 (4), 255-261.
- Lin, Tse-Min, Yun-Han Chu and Melvin J. Hinich, M.J. (1996). Conflict displacement and regime transition in Taiwan: A Spatial Analysis. *World Politics*, 48, 453-81.
- Linneman, P. & I. Megbolugbe. (1994). Privatisation and housing policy. *Urban Studies*, 31 (1/2), 97-100.
- Lundqvist, L.J. (1994). Environmental cooperation among Swedish local governments: Professional networks and the evolution of institutions for collective action. *International Journal of Public Administration*, 17 (10), 1733-1767.
- Malpass, P. (1999). Housing policy: does it have a future?. *Policy & Politics*, 27, 2-4.
- Mazlan Ali, Zulkanain Abdul Rahman & Amer Saifude Ghazali. (2012). Perkembangan politik Kuala Lumpur, 1969-1999. *Demokrasi dan Pilihan Raya*, 1 (1), 27-42.
- Milligan, V., Pinnegar, S. (2010). The comeback of national housing policy in Australia: First reflections. *European Journal of Housing Policy*, 10 (3), 325-344.
- Misra, R.P. & B.S. Bhooshan. (1978). Human settlement policies in Asia: A review. *Habitat International*, 3 (3/4), 373-380.
- Mohd Fareed & Mohd Yusof Hussain. (2013). Keberkesanan program Bandar Selamat: persepsi komuniti di Bandar Kulaijaya, Malaysia. *Akademika*, 83 (1): 25-34.
- Mohd Fuad Mat Jali & Junaidi Awang Besar. (2012). Pembangunan sosioekonomi dan pandangan belia terhadap isu semasa di kawasan Parlimen Batu, Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur. *Geografia Online: Malaysian Journal of Society and Space*, 8 (2), 67-76.
- Mohd Fuad Mat Jali, Junaidi Awang Besar, Rosmadi Fauzi, Amer Saifude Ghazali, Novel Lyndon & Mazlan Ali. (2012a). Politik Bandar: Persepsi dan Tingkah Laku Politik Pengundi di kawasan Parlimen Petaling Jaya Selatan dan Batu. *Akademika*, 82 (3), 61-75.
- Mohd Razali Agus. (1989). Public Sector low-cost housing in Malaysia. *Habitat International*, 13 (1), 105-115.
- Mostafa, El-Hifnawi. (1992). General organization for housing, building and planning research, Egypt. Dipetik dari Housing production systems and technologies in

- developing countries: A review of the experiences and possible future trends/prospects (Okpala, D.C.I). *Habitat International*, 16 (3), 12.
- Noor Sulastry Yurni Ahmad. (2009). Kepimpinan politik hegemoni Melayu dalam demokrasi Malaysia. *Jurnal Manusia dan Masyarakat* 17 (7), 94-105.
- Okpala, D.C.I. (1992). Housing production systems and technologies in developing countries: A review of the experiences and possible future trends/prospects. *Habitat International*, 16 (3), 9-32.
- Paris C., Muir J. (2002). After housing policy: Housing and the UK general election 2001. *Housing Studies*, 17 (1), 151-164.
- Pattie, C., Dorling, D., Johnston, R. (1995). A debt-owing democracy: the political impact of housing market recession at the British general election of 1992. *Urban Studies*, 32 (8), 1293-1315.
- Pratt, G. (1986a). Housing tenure and social cleavages in urban Canada. *Annals of Association of American Geography*, 76, 366-368.
- Pratt, G. (1986b). Housing-consumption sectors and political response in urban Canada. *Environment & Planning D: Society & Space*, 4 (2), 165-182.
- Preuss, G.G. (1981). The effects of density and urban residence on voter turnout. *Population and Environment*, 4 (4), 246-265.
- Quinlivan, A., Weeks, L. (2010). The 2009 local elections in the Republic of Ireland. *Irish Political Studies*, 25 (2), 315-324.
- Rosmadi Fauzi. (2006). Geografi politik, pilihan raya dan aplikasi sistem maklumat geografi (GIS) di Malaysia. *Jati*, 11 (12), 157-177.
- Rusk, J. and H. Weisberg. (1972). Perception of Presidential candidates. *Midwest Journal of Political Science*, 16, 388-410.
- Schwartz, A. (2012). US Housing Policy in the age of Obama: From crisis to stasis. *European Journal of Housing Policy*, 12 (2), 227-240.
- Shepsle, K. (1972). The Strategy of Ambiguity: Uncertainty and Electoral Competition. *American Political Science Review*, 66, 555-68.
- Shepsle, K. and B. Weingast. (1981). Structure induced equilibrium and legislative choice. *Public Choice*, 37, 503-19.
- Sivamurugan Pandian. (2010). Malaysia's 12th General Election: An Analysis. *European Journal of Social Sciences*, 14 (4), 508-523.
- Tomlinson, M.R. (1999). South Africa's housing policy: Lessons from four years of the new Housing Subsidy Scheme. *Third World Planning Review*, 21 (3), 283-295.
- Tomlinson, M.R. (2007). The development of a low-income housing finance sector in South Africa: Have we finally found a way forward?. *Habitat International*, 31 (1), 77-86.
- Turner, J. (1976). Approaches to government sponsored housing. *Ekistics*, 41 (42), 4-7.
- Utt, R.D. (2008). Comment on Robert E. Lang, Katrin B. Anacker, and Steven Hornburg's "The new politics of affordable housing". *Housing Policy Debate*. 19(2): 255-259.
- Williamson, T. (2008). Sprawl, spatial location, and politics: How ideological identification tracks the built environment. *American Politics Research*. 36(6): 903-933.
- Yalcintan, M.C., Erbas, A.E. (2003). Impacts of "Gecekondu" on the Electoral Geography of Istanbul. *International Labor and Working-Class History*, 64, 91-111.
- Zittoun, P. (2001). Political parties and housing policies [in france]. Exchange of resources between donations and political debts | [Partis politiques et politiques du logement échange de ressources entre dons et dettes politiques]. *Revue Francaise de Science Politique*, 51 (5), 683-706.

Bahan Rasmi Bercetak dan Tidak Bercetak

- DBKL. (1990). *Album 100 tahun Kuala Lumpur menjadi penguasa tempatan*. Kuala Lumpur: Dewan Bandaraya Kuala Lumpur.
- DBKL. (2008). *Draf Pelan Bandar Raya Kuala Lumpur 2020*. Kuala Lumpur: Dewan Bandaraya Kuala Lumpur.
- DBKL. (2010). *Info Jabatan Pengurusan Perumahan DBKL*. Kuala Lumpur: Dewan Bandaraya Kuala Lumpur.
- Institut Tadbiran Awam Negara (INTAN). (1994). *Dasar-dasar pembangunan Malaysia*. Kuala Lumpur.
- INTAN. (1994). *Dasar-dasar pembangunan Malaysia*. Kuala Lumpur: Institut Tadbiran Awam Negara.
- Jabatan Penerangan Malaysia. (2013). *Malaysia 2012/2013*. Putrajaya: Kerajaan Malaysia.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2004). *Bank data negeri/daerah Malaysia 2004*. Putrajaya: Jabatan Perangkaan Malaysia.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2010a). *Taburan penduduk dan ciri-ciri asas demografi 2010*. Putrajaya: Jabatan Perangkaan Malaysia.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2010b). *Buletin perangkaan sosial Malaysia 2010*. Putrajaya: Jabatan Perangkaan Malaysia.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2010c). *Taburan penduduk mengikut kawasan pihak berkuasa tempatan dan mukim 2010*. Putrajaya: Jabatan Perangkaan Malaysia.
- KPKT. (2011). *Dasar perumahan negara*. Putrajaya: Jabatan Perumahan Negara, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan.
- KWPKB. (2009). *Garis panduan penjualan rumah PPR MTEN dan Perumahan Awam (PA) DBKL 2009*. Putrajaya: Kementerian Wilayah Persekutuan dan Kesejahteraan Bandar.
- Malaysia. (1991). *Rancangan Malaysia Kesembilan 2006-2010*. Kuala Lumpur: Percetakan Negara.
- Malaysia. (2006). *Rancangan Malaysia Keenam 1991-1995*. Kuala Lumpur: Percetakan Negara.
- Report on Parliamentary and State Election 1959. (1960). Kuala Lumpur: Pencetak Kerajaan.
- Report of the Parliamentary (Dewan Rakyat) and State Legislative Assembly General Election 1964 of the States of Malaya. (1965). Kuala Lumpur: The Election Commission 1965.
- Shaari Abdul Rahman. (2000). *Ciri-ciri tempat kediaman*. Putrajaya: Jabatan Perangkaan Malaysia.
- Shaari Abdul Rahman. (2000). *Taburan penduduk mengikut kawasan pihak berkuasa tempatan dan mukim*. Putrajaya: Jabatan Perangkaan Malaysia.
- Smith, T.E. (1955). *Report on the first election of members to the legislative council of the Federation of Malaya*. Kuala Lumpur: The Government Press.
- SPR. (1969). *Penyata Pilihanraya Umum Dewan Ra'ayat dan Dewan Undangan Negeri bagi negeri-negeri Tanah Melayu, Sabah dan Sarawak tahun 1969*. Kuala Lumpur: Surohanjaya Pilihanraya.
- SPR. (1974). *Penyata Pilihanraya Umum Dewan Rakyat dan Dewan Undangan Negeri bagi negeri-negeri Tanah Melayu dan Sarawak tahun 1974*. Kuala Lumpur: Surohanjaya Pilihanraya.

- SPR. (1978). *Penyata Pilihanraya Umum Dewan Rakyat dan Dewan-Dewan Undangan Negeri kecuali Dewan-Dewan Undangan Negeri Kelantan, Sabah dan Sarawak 1978*. Kuala Lumpur: Suruhanjaya Pilihanraya, Malaysia.
- SPR. (1982). *Laporan Pilihanraya Umum Malaysia 1982*. Kuala Lumpur: Suruhanjaya Pilihanraya, Malaysia.
- SPR. (1986). *Laporan Pilihanraya Umum Malaysia 1986*. Kuala Lumpur: Suruhanjaya Pilihanraya, Malaysia.
- SPR. (1990). *Laporan Pilihanraya Umum Malaysia 1990*. Kuala Lumpur: Suruhanjaya Pilihanraya, Malaysia.
- SPR. (1995). *Laporan Pilihanraya Umum Malaysia '95*. Kuala Lumpur: Suruhanjaya Pilihanraya Malaysia.
- SPR. (1999). *Laporan Pilihan Raya Umum Malaysia 1999*. Kuala Lumpur: Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia.
- SPR. (2003). *Laporan Suruhanjaya Pilihan Raya mengenai kajian semula persempadanan bahagian-bahagian pilihan raya Parlimen dan Negeri bagi negeri-negeri Tanah Melayu*. (Jilid 1-Syor). Putrajaya: Suruhanjaya Pilihan Raya.
- SPR. (2004). *Laporan Pilihan Raya Umum Malaysia 2004*. Kuala Lumpur: Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia.
- SPR. (2008). *Laporan Pilihan Raya Umum ke-12 2008*. Kuala Lumpur: Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia.
- SPR. (2007). *50 tahun demokrasi dan pilihan raya di Malaysia*. Putrajaya: Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia.
- The Election Commission. (1959). *Report on the Parliamentary and State Elections 1959*. Kuala Lumpur: The Election Commission.
- The Election Commission. (1964). *Report on the Parliamentary (Dewan Ra'ayat) and State Legislative Assembly General Elections 1964*. Kuala Lumpur: The Election Commission.

Akhbar dan Majalah

- Berita Harian*. (2013). Keputusan penuh PRU 2013. 7 Mei.
- Chamil Wariya. (2013). Media dan PRU ke-13: Antara Menyokong, Menentang dan Berkecuali. Dlm. *Dewan Masyarakat*. Jilid 51 Bil. 06 Jun 2013.
- Mohd Aiman Hassan. (2014). PRU ke-13: Setahun berlalu. Dlm *Dewan Masyarakat*. Bil 6, Jun.
- New Straits Times. National Housing Policy unveiled. 11 February 2011.
- Rosmadi Fauzi. (2013). Pilihan raya: Ruang dan masa. Dlm. *Harian Metro*, 28 Februari.
- Sinar Harian 15 April 2013.
- Utusan Malaysia*. (2007). 21 April.

Bahan Internet

- <http://aplikasi.kpkt.gov.my/ucapan.nsf/521fb206a8dbd0a34825697400224def/75c30804a982b02748257c89000dea31?OpenDocument>
- <http://www.kpkt.gov.my>
- http://www.kpkt.gov.my/kpkt_2013/fileupload/dasar/DRN_BM.pdf<http://www.pr1ma.gov.my/news.html>

http://www.pr13.gov.my/default.informasi.04.php?state=KUALA%20LUMPUR&negeri=pdf/statistik_umum/kl2.pdf.
http://www.pr13.gov.my/pdf/statistik_bilangan_parlimen/statistik_pemilih_negeri.pdf.
SPR. (2013). Lawan web PRU ke-13 (Dashboard) (spr.gov.my).

Temubual

- Mohd. Shahrin Mohamad. (2013). Pegawai Bahagian Pengurusan Rumah PPR, Temubual pada 23 Januari di tingkat 4 (pentadbiran), Jabatan Pengurusan Perumahan dan Pembangunan Komuniti, Menara DBKL 3, Bandar Wawasan Kuala Lumpur, jam 3 petang.
- Wan Husin Wan Hassan. (2013). Pegawai Bahagian Perancangan dan Pembangunan Projek PPR, Temubual pada 28 Januari di Bahagian Perancangan dan Pembangunan Projek PPR Jabatan Perumahan Negara, Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Aras 35, No.51, Persiaran Perdana, Presint 4, Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan, Putrajaya, jam 2.30 petang.

Focus Group Discussion (FGD)

- Abdul Ghafar Abdullah. (2103). Pengerusi Persatuan Penduduk Perumahan PPR Kg Muhibbah, Focus Group Discussion pada 8 Oktober di kawasan perumahan PPR Kg Muhibbah, Kuala Lumpur, jam 10.00 pagi.
- Ahmad Long. (2013). Penghuni Perumahan PPR Kg Limau, Focus Group Discussion pada 9 Oktober di kawasan perumahan PPR Lembah Pantrai Kerinchi, Kuala Lumpur, jam 11.00 pagi.
- Azmi Mohamad Arof. (2013). Timbalan Pengerusi Persatuan Penduduk Perumahan PPR Desa Petaling, Focus Group Discussion pada 8 Oktober di kawasan perumahan PPR Kg Muhibbah, Kuala Lumpur, jam 10.00 pagi.
- Daud Isnin. (2013). Pengerusi Persatuan Penduduk Perumahan PPR Seri Malaysia, Focus Group Discussion pada 8 Oktober di kawasan perumahan PPR Kg Muhibbah, Kuala Lumpur, jam 10.00 pagi.
- Mohd Rahim Ahmad. (2013). Pengerusi Persatuan Penduduk Perumahan PPR Lembah Pantrai Kerinchi, Focus Group Discussion pada 9 Oktober di kawasan perumahan PPR Lembah Pantrai Kerinchi, Kuala Lumpur, jam 11.00 pagi.
- Murad M. Nor. (2013). Pengerusi Persatuan Penduduk Perumahan PPR Perkasa, Focus Group Discussion pada 8 Oktober di kawasan perumahan PPR Kg Muhibbah, Kuala Lumpur, jam 10.00 pagi.
- Roslan Mat Dom. (2013). Setiausaha Persatuan Penduduk PPR Hiliran Ampang, Focus Group Discussion pada 8 Oktober di kawasan perumahan PPR Kg Muhibbah, Kuala Lumpur, jam 10.00 pagi.
- Suhaimi Salim. (2013). Setiausaha Persatuan Penduduk PPR Batu Muda, Focus Group Discussion pada 6 Oktober di kawasan perumahan PPR Beringin, Kuala Lumpur, jam 11.30 pagi.
- Hasan Liki. (2013). Pengerusi Persatuan Penduduk Perumahan PPR Seri Alam Fasa 1, Focus Group Discussion pada 9 Oktober di kawasan perumahan PPR Lembah Pantrai Kerinchi, Kuala Lumpur, jam 11.00 pagi.

- Hisham Ghazali. (2013). Pengerusi Persatuan Penduduk Perumahan PPR Seri Alam Fasa 2, Focus Group Discussion pada 9 Oktober di kawasan perumahan PPR Lembah Pantrai Kerinchi, Kuala Lumpur, jam 11.00 pagi.
- Ismail Kasim. (2013). Pengerusi Persatuan Penduduk Perumahan PPR Laksamana, Focus Group Discussion pada 6 Oktober di kawasan perumahan PPR Beringin, Kuala Lumpur, jam 11.30 pagi.
- Kamarudin Hamid. (2013). Pengerusi Persatuan Penduduk Perumahan PPR Seri Cempaka, Focus Group Discussion pada 6 Oktober di kawasan perumahan PPR Beringin, Kuala Lumpur, jam 11.30 pagi.
- Karim Mohamad. (2013). Setiausaha Persatuan Penduduk Perumahan PPR Beringin, Focus Group Discussion pada 6 Oktober di kawasan perumahan PPR Beringin, Kuala Lumpur, jam 11.30 pagi.
- Zalina Hassan. (2013). Pengerusi Persatuan Penduduk PPR Kg Baru Air Panas, Focus Group Discussion pada 9 Oktober di kawasan perumahan PPR Lembah Pantrai Kerinchi, Kuala Lumpur, jam 11.00 pagi.

LAMPIRAN 1

BORANG SOAL SELIDIK

“GEOPOLITIK DAN PROGRAM PERUMAHAN RAKYAT DI KUALA LUMPUR PASCA PILIHAN RAYA UMUM KE-13 ”

Tuan/Puan yang dihormati, saya **Junaidi Awang Besar (No. Matriks Pelajar: AHA110014)** sedang menjalankan penyelidikan bagi Program Pengajian Doktor Falsafah (PhD) saya yang bertajuk seperti di atas untuk memenuhi syarat pengijazahan PhD. Saya memohon Tuan/Puan untuk memenuhi dan menandakan maklumat pada soalan yang disediakan. Semua jawapan dan maklumat digunakan semata-mata untuk penyelidikan dan adalah rahsia. Kerjasama Tuan/Puan amat diharapkan dan diucapkan ribuan terima kasih.

NAMA PPR	:	_____
NAMA PARLIMEN	:	_____
NAMA DAERAH MENGUNDI	:	_____
NO. RESPONDEN	:	_____
TARIKH	:	_____
HARI	:	_____
MASA	:	_____

**Jabatan Geografi
Fakulti Sastera dan Sains Sosial**

BAHAGIAN A: LATAR BELAKANG RESPONDEN
(Tandakan (/) pada setiap soalan)

1.	Jantina:	1. Lelaki	2. Perempuan		
2.	Status Perkahwinan:	1. Bujang	2. Berkahwin	3. Janda	4. Duda
3.	Umur:	1. 21-30	2. 31-40	3. 41-50	4. 51 dan ke atas
4.	Bangsa: Sabah/Sarawak	1. Melayu	2. Cina	3. India	4. Bumiputera
		5. Lain-lain, nyatakan: _____			
5.	Agama:	1. Islam	2. Buddha	3. Hindu	4. Kristian
		5. Lain-lain, nyatakan: _____			
6.	Tempat pendidikan tertinggi:				
	1. Tidak bersekolah	2. Sek. Ren.	3. Sek. Men. Agama	4. Sek. Men. Keb	
	5. Sek. Jenis Keb. Cina	6. Sek. Jenis Keb. Tamil	7. Kolej/Universiti	8. Institut Perguruan	
7.	Tahap pendidikan tertinggi:				
	1. Tiada kelulusan	2. Penilaian Darjah Lima/UPSR	3. SRP/LCE/PMR		
	4. MCE/SPM	5. STP/HSC/STPM	6. STAM	7. Sijil	
	8. Diploma	9. Ijazah Sarjanamuda	10. Ijazah Sarjana/Masters		
	11. Doktor Falsafah/PhD				
8.	Pekerjaan:				
	1. Kakitangan Kerajaan	2. Kakitangan Swasta	3. Kilang	4. Buruh	5. Sendiri
	6. Berniaga	7. Pesara	8. Belajar	9. Suri Rumah	
	10. Tidak Bekerja	11. Lain-lain, nyatakan: _____			
9.	Pendapatan seluruh isirumah sebulan:				
	1. RM1,000 dan ke bawah	2. RM1,001-RM2,000	3. RM2,001-RM3,000		
	4. RM3,001-RM4,000	5. RM 4,001-RM5,000	6. RM 5,001 dan ke atas		
10.	Negeri asal				

1.	Perlis		10.	Negeri Sembilan	
2.	Kedah		11.	Johor	
3.	Pulau Pinang		12.	Pahang	
4.	Perak		13.	Terengganu	
5.	Selangor		14.	Kelantan	
6.	Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur		15.	Sabah	
7.	Wilayah Persekutuan Putrajaya		16.	Sarawak	
8.	Wilayah Persekutuan Labuan				
9.	Melaka				

BAHAGIAN B: SUMBER MAKLUMAT
(Tandakan (/) pada setiap soalan)

11. Dari mana anda mendapat maklumat tentang perkembangan isu nasional atau negeri
(JAWAPAN BOLEH LEBIH DARIPADA 1 BAGI SETIAP 4 SUB SOALAN BERIKUT)

1) Media cetak	/	2) Media elektronik	/	3) Media alternatif	/	4) Lain-lain	/
a) Akhbar harian perdana bahasa Melayu		a) Siaran televisyen arus perdana		a) Blog		a) Keluarga	
b) Akhbar harian perdana bahasa Inggeris		b) Astro Awani		b) Laman web		b) Rakan	
c) Akhbar alternatif/politik		c) Al-Hijrah		c) Media sosial		c) Pemimpin (taklimat/ceramah)	
d) Akhbar bahasa Cina		d) Bernama TV		d) Akhbar dalam talian		d) Lain-lain, nyatakan:	
e) Akhbar bahasa Tamil		e) Radio		e) SMS			
f) Lain-lain, nyatakan:		f) Lain-lain, nyatakan:		f) Lain-lain, nyatakan:			

12. Antara keempat-empat jenis sumber maklumat berikut, yang mana anda paling percaya
1. Media cetak 2. Media elektronik 3. Media alternatif 4. Lain-lain

12a. Mengapa:_____

13. Adakah anda menilai semula apa yang disampaikan dalam sumber-sumber maklumat tersebut?
1. Ya 2. Tidak 3. Tiada masa 4. Tidak perlu

BAHAGIAN C: DASAR PERUMAHAN NEGARA (DRN) DAN PROGRAM PERUMAHAN RAKYAT (PPR)
(Tandakan (/) pada setiap soalan)

14. Berikan persetujuan pada pernyataan mengenai Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR) di bawah:
Tandakan (/) bagi kenyataan berikut menggunakan skala berikut: 1. Ya 2. Tidak 3. Tidak pasti

Bil.	Kenyataan	1	2	3
1.	Adakah anda tahu kewujudan Dasar Perumahan Negara (DRN)?			
2.	Jika tahu, adakah anda faham kandungan dasar tersebut?			
3.	DRN penting kepada pembangunan perumahan negara.			
4.	DRN dapat dijadikan asas dalam perancangan dan pembangunan sektor perumahan di peringkat persekutuan, negeri dan tempatan.			
5.	DRN dapat menyediakan rumah yang mencukupi, selesa, berkualiti dan mampu			

	dimiliki bagi meningkatkan kesejahteraan hidup rakyat.			
6.	DRN dapat membantu golongan yang kurang bernasib baik dan kurang mampu untuk memiliki tempat tinggal yang selesa.			
7.	DRN dapat menyediakan perumahan dengan persekitaran yang selamat, sihat dan sejahtera di samping kemudahan awam yang lengkap dan kemudahan taman rekreasi yang bermutu.			
8.	DRN dapat menangani isu dan cabaran yang dihadapi oleh industri perumahan pada masa kini.			
9.	Dengan pelaksanaan DRN, sektor perumahan akan dapat menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi negara secara langsung dan merealisasikan hasrat menjadikan Malaysia sebuah negara maju dan berpendapatan tinggi menjelang tahun 2020.			
10.	DRN dapat dijadikan alat yang berkesan bagi memastikan keteguhan industri perumahan.			
11.	DRN dapat mewujudkan industri perumahan yang berdaya saing dan mapan.			
12.	DRN dapat menghasilkan pembangunan yang seimbang dengan penggunaan konsep pemajuan dan pembinaan perumahan yang mesra alam serta penggunaan teknologi dan inovasi baru dalam sektor perumahan.			
13.	DRN dapat menyediakan perumahan yang mencukupi dan berkualiti dengan kemudahan yang lengkap dan persekitaran yang kondusif.			
14.	DRN dapat meningkatkan keupayaan dan aksesibiliti rakyat bagi memiliki atau menyewa rumah.			
15.	DRN dapat menetapkan hala tuju kemampanan sektor perumahan.			
16.	DRN dengan enam (6) teras strategik dan dua puluh (20) pernyataan dasar dapat menyediakan hala tuju yang jelas kepada agensi Kerajaan di peringkat persekutuan dan negeri dalam perancangan dan pembangunan sektor perumahan yang maju dan berdaya saing.			
17.	DRN mampu menyelesaikan masalah dan cabaran yang berkaitan dengan kualiti pembinaan, isu projek perumahan terbengkalai, dan keupayaan memiliki atau menyewa rumah melalui sistem pengagihan yang efektif dalam Program Perumahan Rakyat (PPR).			
18.	Adakah anda tahu bahawa Program Perumahan Rakyat (PPR) merupakan salah satu teras DRN?			
19.	PPR dapat menyediakan perumahan yang mencukupi mengikut keperluan khusus golongan yang memerlukannya.			
20.	PPR dapat menyelesaikan masalah setinggan di bandar.			
21.	PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah.			
22.	Adakah perumahan PPR ini memberi manfaat kepada anda?			
23.	PPR perlu dijual kepada penghuninya agar dapat dijadikan aset kekal dan bermakna pada masa hadapan.			
24.	Adakah pembinaan PPR ini perlu diperluaskan ke seluruh kawasan di seluruh negara?			

15. Berikan persetujuan pada pernyataan mengenai implikasi pembentukan Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR) di bawah:

Tandakan (/) bagi kenyataan berikut menggunakan skala berikut:

1. Setuju 2. Tidak setuju 3. Tidak pasti

Bil.	Kenyataan	1	2	3
1.	DRN dapat menyelesaikan masalah perumahan negara			
2.	DRN dapat memastikan perumahan negara mementingkan tanggungjawab sosial negara			
3.	DRN menjejaskan pihak swasta untuk mendapat keuntungan melalui industri perumahan negara			
4.	PPR bertujuan menyelesaikan masalah perumahan di bandar			
5.	PPR bermanfaat kepada golongan muda untuk memiliki rumah sendiri			
6.	PPR merupakan agenda kerajaan (BN) untuk mendapatkan sokongan/undi dalam pilihan raya			
7.	PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar			
8.	PPR dapat memecahkan dominasi politik etnik tertentu di kawasan bandar			
9.	PPR merupakan proksi kepada kerajaan (BN) untuk memecahkan undi parti pembangkang di kawasan bandar			

16. Dari manakah anda memperoleh maklumat mengenai Dasar Perumahan Negara (DRN) dan Program Perumahan Rakyat (PPR) (**Jawapan boleh lebih daripada satu**)

Sumber	Ya (/)	Sumber	Ya (/)
a) TV		f) Wakil rakyat	
b) Radio		g) Persatuan Penduduk	
c) Bahan bercetak		h) NGO	
d) PBT (DBKL)		i) Internet	
e) Akhbar		j) Buku akademik	

BAHAGIAN D: EKONOMI

(Tandakan (/) pada setiap soalan dan isikan jawapan bagi soalan 'open ended' dalam bahagian ini)

17.	Persepsi anda terhadap senario ekonomi berikut: Gunakan skala 1 - 3 dengan (1) Teruk, (2) Baik dan (3) Tidak pasti	Teruk	Baik	Tidak pasti
	a. Berbanding tahun lepas, apakah pendapat anda mengenai ekonomi Malaysia tahun ini?	1	2	3
	b. Berbanding tahun lepas, apakah pendapat anda mengenai pembangunan ekonomi di kawasan anda pada tahun ini?	1	2	3
	c. Berbanding tahun lepas, apakah pendapat anda mengenai ekonomi keluarga anda tahun ini?	1	2	3
	d. Apakah pendapat anda mengenai prospek ekonomi negara pada tahun hadapan?	1	2	3
	e. Apakah pendapat anda mengenai prospek ekonomi kawasan anda pada tahun hadapan?	1	2	3

	f. Apakah prospek ekonomi keluarga anda pada tahun hadapan?	1	2	3
--	---	---	---	---

18. Adakah pembangunan perumahan di kawasan anda pesat?

1. Ya   2. Tidak   3. Tidak pasti

19. Adakah rumah PPR yang dibina di kawasan anda sejajar dengan kemampuan dan citarasa anda

1. Ya   2. Tidak   3. Tidak pasti

19a. Jika Ya/Tidak, mengapa: _____

20. Apakah status anda terhadap pemilikan rumah ini?

1. Penyewa   2. Beli kekal

21. Berapakah harga rumah ini: RM _____

22. Berapakah bayaran rumah ini sebulan: RM _____

23. Bagaimanakah cara pembayaran dibuat

1. Tunai   2. Perbankan online/atas talian   3. Cek

24. Adakah anda berpuashati dengan rumah PPR ini

1. Ya   2. Tidak   3. Tidak pasti

24a. Jika Ya/Tidak, mengapa: _____

25. Berikan persetujuan pada pernyataan di bawah:

Tandakan (/) bagi kenyataan mengenai PPR dan faktor-faktor ekonomi berikut dengan menggunakan skala berikut:

1. Setuju   2. Tidak setuju   3. Tidak pasti

Bil.	PPR dan faktor-faktor ekonomi	1	2	3
1.	Pembinaan rumah PPR telah meningkatkan taraf hidup keluarga saya.			
2.	Lokasi dan logistik perumahan PPR memudahkan perjalanan ke tempat kerja.			
3.	Perumahan meningkatkan kuasa beli penghuninya.			
4.	Rumah PPR merupakan aset penting bagi penghuni bandar.			
5.	Nilai hartanah di kawasan perumahan PPR semakin meningkat.			
6.	Perumahan PPR menggalakkan pertumbuhan pusat-pusat membeli-belah.			
7.	Perumahan PPR dapat menjana peluang pekerjaan melalui pembinaan rumah-rumah kedai dan kilang yang berdekatan.			
8.	Perumahan PPR dapat mewujudkan peluang perniagaan untuk usahawan kecil.			
9.	Bayaran bulanan (sewa/beli) rumah PPR sekarang sesuai dengan kos sara hidup di bandar sekarang.			
10.	Dengan adanya perumahan PPR maka masalah kemiskinan dapat diatasi.			

26. Apakah pendapat anda mengenai perumahan PPR di kawasan anda dari segi perkara-perkara berikut:

a) harga

---

b) struktur binaan

---

c) kemudahan awam yang disediakan

---

d) keselamatan

---

e) lain-lain

BAHAGIAN E: SOSIAL

(Tandakan (/) pada setiap soalan dan isikan jawapan bagi soalan 'open ended' dalam bahagian ini)

27. Adakah anda berhubung dengan jiran sebelah anda

1. Ya   2. Tidak

28. Adakah masalah sosial berleluasa di tempat anda

1. Ya   2. Tidak   3. Tidak pasti

28a. Jika Ya/Tidak, Apa dan mengapa: _____

29. Berikan persetujuan pada pernyataan di bawah:

Tandakan (/) berdasarkan pendapat umum anda mengenai faktor sosial berikut dengan menggunakan skala berikut:

1. Setuju   2. Tidak setuju   3. Tidak pasti

Bil.	Penyataan	1	2	3
1.	Pembinaan rumah PPR meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda.			
2.	Kejiranan di tempat anda tinggal dalam suasana muhibah.			
3.	Gejala sosial di kawasan anda dapat dikawal.			
4.	Gejala sakit mental/gila tidak terdapat di kawasan anda.			
5.	Tiada kes bunuh diri di PPR ini.			
6.	Masalah pembuangan bayi dapat dibendung di sini.			

7.	Tiada masalah kemiskinan bandar dalam kalangan penghuni PPR ini.			
8.	Tiada masalah samseng jalanan/mat rempit.			
9.	Tiada kes perceraian di sini.			
10.	Tiada kes pelacuran/seks bebas dalam PPR ini.			
11.	Isu/masalah hutang dan ugutan 'along' tiada di sini.			
12.	Masalah kecurian dapat dibendung.			
13.	Gejala penagihan dadah berleluasa disini.			
14.	Tiada pendatang asing tanpa izin dalam PPR ini.			
15.	Jiran-jiran anda boleh dipercayai.			
16.	Tidak berlaku perpecahan politik di kawasan anda.			
17.	Suasana "1 Malaysia" dalam keadaan baik di kawasan saya.			
18.	Perumahan PPR dapat menyelesaikan masalah setingan.			
19.	Keadaan reka bentuk rumah yang berhadapan secara dekat menyebabkan berlakunya pencerobohan hak privasi.			
20.	Masalah pakir yang tidak mencukupi menjejaskan keselesaan penghuni PPR.			
21.	Berlaku masalah pengurusan kutipan sampah di tempat saya.			
22.	Lif berfungsi dalam berkeadaan baik.			
23.	Bekalan air di kawasan perumahan saya berkeadaan baik.			
24.	Persatuan Penduduk di kawasan anda aktif dan dapat menyelesaikan masalah yang dihadapi penduduk dengan baik dan efisien.			

BAHAGIAN F: POLITIK DAN POLISI AWAM/KERAJAAN

(Tandakan (/) pada setiap soalan dan isikan jawapan bagi soalan 'open ended' dalam bahagian ini)

30. Jika anda tidak berpuas hati dengan keadaan dan kemudahan yang terdapat di kawasan perumahan PPR, adakah ini akan mempengaruhi sikap anda untuk menyokong parti pembangkang?

1. Ya   2. Tidak   3. Tidak pasti

31. Adakah persekitaran tempat tinggal anda akan mempengaruhi pilihan anda terhadap parti politik yang bertanding dalam pilihan raya umum akan datang?

1. Ya   2. Tidak   3. Tidak pasti

32. Seperti sedia maklum, perumahan PPR disediakan oleh Kerajaan Persekutuan (BN).

Adakah pemberian rumah PPR ini akan memastikan anda menyokong BN?

1. Ya   2. Tidak   3. Tidak pasti

32a. Jika Ya/Tidak, mengapa: _____

33. Adakah anda telah mendaftar sebagai pengundi

a) Ya   b) Tidak

33a. Jika Ya/Tidak, mengapa: _____

34. Adakah anda menjadi ahli dalam salah satu parti politik seperti tersenarai di bawah
(sila tandakan /):

1.	UMNO		4.	PKR		7.	PAS	
2.	MCA		5.	PPP		8.	DAP	
3.	MIC		6.	MMSP		9.	GERAKAN	
10.	Lain-lain, nyatakan:							

35. Kriteria Calon/pemimpin yang dipilih (sila tandakan /):

Bil	Kriteria calon/pemimpin	Ya	Tidak	Tidak pasti
1.	Mempunyai karisma atau ketokohan			
2.	Jujur dan amanah			
3.	Berjiwa/mesra rakyat			
4.	Mementingkan perpaduan kaum dan agama			
5.	Bersih dari rasuah			
6.	Kelayakan akademik yang tinggi (berijazah)			
7.	Pengetahuan agama yang mendalam			
8.	Muda			
9.	Sebangsa			
10.	Calon tempatan			

36. Kriteria Parti Politik yang dipilih (sila tandakan /):

Bil	Kriteria parti	Ya	Tidak	Tidak pasti
1.	Memperjuangkan isu kemanusiaan (ketelusan, keadilan, hak asasi manusia, anti rasuah)			
2.	Mampu memelihara agama & bangsa			
3.	Mampu memacu pembangunan & membasmi kemiskinan			
4.	Memelihara perpaduan kaum			
5.	Mempunyai calon berwibawa, bersih & pendidikan tinggi			
6.	Dapat menunaikan janji manifesto			
7.	Mempunyai trek rekod yang baik			
8.	Memperjuangkan isu alam sekitar			

37. Apakah isu yang selalu dibincangkan di kawasan anda:
(Sila tandakan / dan jawapan boleh melebihi satu)

1.	Pemulihan ekonomi/harga barang/minyak		7.	Pekerjaan		13.	Isu air	
2.	Isu pembangunan setempat		8.	Pendidikan		14.	Isu kebersihan	
3.	Isu petempatan/perumahan		9.	Isu kepimpinan		15.	Isu perhubungan dan pengangkutan	
4.	Kestabilan dan perpaduan		10.	Isu alam sekitar		16.	Lain-lain, nyatakan: _____ _____ _____	
5.	Isu tanah		11.	Isu/masalah sosial				
6.	Rasuah/salahguna kuasa		12.	Isu perlaksanaan hukum hudud				

38. Apakah faktor yang menyebabkan rakyat menyokong BN:
(Sila tandakan / dan jawapan boleh melebihi satu)

1.	Berpengalaman		4.	Kepimpinan yang berpandangan jauh		7.	Sesuai dengan masyarakat majmuk	
2.	Janji ditepati		5.	Terbuka/serderhana		8.	Progresif/pejuang kemajuan	
3.	Mesra rakyat		6.	Mengenal jasa		9.	Lain-lain, nyatakan: _____ _____	

39. Apakah faktor yang menyebabkan rakyat menyokong Pakatan Rakyat (PR):
(Sila tandakan / dan jawapan boleh melebihi satu)

1.	Telus		4.	Tidak perkauman		7.	Janji yang ditawarkan	
2.	Adil		5.	Beragama		8.	Kerap turun padang	
3.	Ingin mencuba pemerintahan baru		6.	Kepimpinan Anwar		9.	Lain-lain, nyatakan: _____ _____	

40. Berikan persetujuan pada pernyataan di bawah:

Tandakan (/) berdasarkan pendapat umum anda mengenai dasar-dasar kerajaan berikut dengan menggunakan skala berikut:

1. Setuju 2. Tidak setuju 3. Tidak pasti

Bil.	Dasar kerajaan	1	2	3
1.	"1 Malaysia: Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan" disokong dan dihayati oleh pengundi.			
2.	Penghuni perumahan PPR akan terus menyokong BN kerana jasa Kerajaan Persekutuan (BN) menyediakan rumah PPR untuk mereka.			

3.	BR1M dan Kedai Rakyat 1 Malaysia (KR1M) berjaya membantu meringankan beban kos hidup golongan berpendapatan rendah dan pertengahan.			
4.	Langkah Kerajaan Persekutuan (BN) memperbanyakkan pembinaan rumah mampu milik seperti PPR, PR1MA, Rumah Mesra Rakyat 1 Malaysia (RMR1M) dan Skim Rumah Pertamaku (SRP) merupakan program yang bermanfaat dan dapat membantu rakyat memiliki rumah sendiri.			
5.	Kerajaan pusat prihatin terhadap kebajikan pelajar sekolah, kolej dan universiti (yuran sekolah percuma, wang RM100 dan baucer buku).			
6.	Hubungan antara kaum dan agama semakin baik dengan pelaksanaan gagasan 1Malaysia.			
7.	Isu pemansuhan PTPTN menguntungkan Pakatan Rakyat untuk mendapat sokongan pengundi.			
8.	Kerajaan berjaya meningkatkan kualiti perkhidmatan pengangkutan awam.			
9.	SPRM telah menjalankan tugasnya dengan baik dan berkecuali.			
10.	Penguatkuasaan pengesanan kesalahan lalu lintas secara kamera automatik iaitu Automated Enforcement System (AES) dapat mengurangkan kemalangan jalan raya.			
11.	Pengundi menyokong Kerajaan kerana peluang pekerjaan banyak diwujudkan dan menolong golongan miskin di bandar dan luar bandar.			
12.	Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) telah menjalankan tugasnya dengan baik dan berkecuali.			
13.	Polisi/pembaharuan yang dilakukan oleh kepimpinan Perdana Menteri dalam menerajui pembangunan negara terus mendapat sokongan rakyat.			
14.	Kenaikan harga minyak/petrol RM 0.20 adalah munasabah serta bermanfaat untuk rakyat.			
15.	Kenaikan harga minyak petrol melalui pengurangan subsidi yang ditanggung Kerajaan adalah perlu dan pada akhirnya akan dikembalikan semula kepada rakyat melalui pembangunan infrastruktur serta bantuan BR1M.			
16.	Pengharaman amalan ajaran Syiah di negara ini oleh Kerajaan adalah wajar.			
17.	Pembanterasan kongsi gelap melalui Ops Cantas adalah perlu untuk kesejahteraan masyarakat.			
18.	Abu mayat bekas pemimpin PKM (Chin Peng) dibenarkan dibawa pulang ke Malaysia.			
19.	Belanjawan 2014 memberi banyak manfaat kepada rakyat.			
20.	Cukai barangan dan perkhidmatan/GST adalah penting untuk menjana pembangunan negara.			
21.	Kenaikan tarif elektrik akan membebankan rakyat.			
22.	Kenaikan kadar cukai pintu rumah kediaman boleh diterima rakyat.			
23.	Kenaikan harga tambang pengangkutan awam seperti LRT perlu ditangguhkan utk kepentingan rakyat.			

41. Berikan persetujuan pada pernyataan di bawah:

Tandakan (/) berdasarkan pendapat umum anda mengenai isu-isu politik menggunakan skala berikut:

1. Setuju 2. Tidak setuju 3. Tidak pasti

Bil.	Isu politik	1	2	3
1.	Informasi dari Internet mempengaruhi kecenderungan politik pengundi.			
2.	BN dapat membentuk kerajaan yang stabil.			
3.	Kepimpinan Ahli Parlimen saya sekarang perlu dikekalkan kerana telah menunjukkan prestasi yang amat baik.			
4.	Isu Hudud akan menyebabkan Pakatan Rakyat terus kehilangan sokongan pengundi.			
5.	Kalimah 'Allah' adalah milik mutlak agama Islam dan umat Islam perlu menyokong kenyataan tersebut tanpa mengira perbezaan fahaman politik dan etnik.			
6.	Pergeseran dalaman parti-parti dalam Pakatan Rakyat menjejaskan keyakinan dan sokongan pengundi kepada mereka.			
7.	Imej Dato' Sri Mohd Najib yang baik dan sederhana diterima dan disenangi rakyat.			
8.	Kepimpinan BN yang rasuah dan korup menyebabkan pengundi tidak menyokong Kerajaan.			
9.	Isu debat Bawani vs Sharifah Zohra di UUM menjejaskan sokongan mahasiswa kepada BN.			
10.	Sistem pemilihan 'Electoral College' dalam pemilihan UMNO 2013 yang menggalakkan lebih ramai ahli UMNO untuk memilih pemimpin pilihan mereka adalah baik dan wajar diikuti semua parti politik.			

42. Berikan tahap prestasi pengurusan pentadbiran/pemerintahan yang berikut (**Tandakan /**):

Bil	Pengurusan pentadbiran/ Pemerintahan	Baik	Sederhana	Lemah
1.	Nasional/Negara			
2.	Parlimen			
3.	DBKL			
4.	Persatuan Penduduk PPR kawasan responden			

43. Prestasi perkhidmatan **DBKL** di kawasan anda

Tandakan (/) berdasarkan petunjuk berikut:

1. Memuaskan 2. Tidak memuaskan 3. Tidak pasti

Bil.	Aspek	1	2	3
1.	Pembangunan dan penyelenggaraan (infrastruktur dan kemudahan awam)			
2.	Alam sekitar (kebersihan dan keceriaan)			
3.	Kebajikan masyarakat (bantuan kewangan dan alatan)			

4.	Bekalan air (bayaran bil dan perpaipan)			
5.	Perindustrian (tapak dan lesen)			
6.	Pengangkutan (kenderaan dan lesen)			
7.	Perumahan (tapak dan rumah)			
8.	Pelancongan (lanskap, tanda arah dan informasi)			
9.	Keselamatan (kawalan dan kesihatan)			
10.	Governans (perkhidmatan kaunter)			

44. Apakah program-program dan perkhidmatan yang telah dilakukan oleh pihak-pihak berikut di PPR anda:

a) BN (UMNO/MCA/MIC dsb)

---

b) Pakatan Rakyat (PAS/PKR/DAP)

---

c) Persatuan Penduduk PPR kawasan anda

---

45. Nyatakan cadangan anda mengenai program dan perkhidmatan lain yang perlu dilakukan di PPR anda:

---

46. Adakah anda kenal dengan wakil rakyat (Parlimen) di kawasan anda

1. Kenal   2. Tidak kenal

47. Berapa kerapkah Wakil Rakyat (Ahli Parlimen) anda datang ke kawasan anda?

Ahli Parlimen	/
a) Selalu	
b) Kadang-kadang	
c) Tidak pernah	

48. Berikan penilaian anda terhadap prestasi program pembangunan yang dilakukan oleh Ahli Parlimen kawasan anda (/):

Bil	Program pembangunan	Baik	Sederhana	Lemah
1.	Pembangunan infrastruktur			
2.	Peluang perniagaan			
3.	Peluang pekerjaan			

4.	Bantuan Kebajikan (kemiskinan)			
5.	Pembangunan moral dan sahsiah (agama)			
6.	Keselamatan sosial			
7.	Perpaduan rakyat			
8.	Pendidikan			

49. Yang manakah lebih mempengaruhi anda dalam memilih calon untuk diundi

1. Bangsa   2. Agama   3. Parti   4. Calon

50. Kerajaan pimpinan Parti mana yang anda yakin dapat menyelesaikan isu sosial, ekonomi dan politik di kawasan anda

1. BN   2. Pakatan Rakyat (PR)

51. Berikan penilaian anda terhadap tokoh-tokoh politik berikut (/):

Bil.	Tokoh politik/pemimpin parti	Berkaliber	Tidak berkhaliber	Tidak pasti
1.	Dato' Sri Mohd Najib Tun Hj. Abdul Razak			
2.	Tan Sri Dato' Muhyiddin Hj. Mohammad Yassin			
3.	Dato' Raja Nong Chik Raja Zainal Abidin			
4.	Dato' Seri Anwar Ibrahim			
5.	Datuk Seri Wan Azizah Wan Ismail			
6.	Azmin Ali			
7.	Dato' Bentara Setia Haji Nik Abdul Aziz bin Nik Mat			
8.	Dato' Seri Hj. Abdul Hadi Awang			
9.	Mohamad Sabu			
10.	Lim Kit Siang			
11.	Lim Guan Eng			
12.	Karpal Singh			

52. Adakah anda mengundi dalam Pilihan Raya Umum ke-13 (2013)?

1. Ya   2. Tidak

53. Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu?

Bil.	Peringkat Parlimen responden	/
1.	BN	
2.	PR	
3.	Lain-lain, nyatakan:	

“TERIMA KASIH ATAS KERJASAMA ANDA”

LAMPIRAN 2

AHA 110014
30 Januari 2012

KEPADA SESIAPA YANG BERKENAAN

Dimaklumkan bahawa Saudara Junaidi bin Awang Besar, No. Matrik: AHA 110014 adalah calon Doktor Falsafah (Geografi) di Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya. Beliau telah pun mendaftar sebagai calon mulai 30 September 2011 pada Semester 1, Sesi 2011/2012. Tempoh maksimum pencalonan adalah sebanyak 12 semester

Bidang penyelidikan yang diambil oleh beliau ialah 'Geografi Politik' di bawah seliaan Dr Rosmadi bin Fauzi dan Encik Amer Saifude bin Ghazali.

Sehubungan itu, saya mohon kerjasama daripada pihak tuan/puan untuk memberikan maklumat yang diperlukan. Untuk pengetahuan pihak tuan/puan, maklumat yang diperlukan hanya untuk penyelidikan akademik sahaja.

Sekian, terima kasih.

Yang benar,

VIGNESHREE KING
Penolong Pendaftar
Fakulti Sastera dan Sains Sosial

Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya, 50603 Kuala Lumpur, Malaysia.
Tel: (603) 7967 5500/ 77967 5527/ 7967 5484/ 7967 5682
Faks: (603) 7967 5707 (Dekan) / 7956 3454 (Pejabat Am)
<http://www.um.edu.my>

LAMPIRAN 3

**UNIVERSITI
MALAYA**

31 Januari 2012

Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan
Aras 2 - 38, No. 51, Persiaran Perdana, Presint 4,
62100, Putrajaya, Malaysia.
No. Telefon : 603-8891 5000
No. Faksimile : 603-8891 3182

**Dasar Perumahan Negara dalam Arus Pembangunan: Kajian Terhadap Hakmilik dan
Impak Geopolitik di Kuala Lumpur**

Nama: Junaidi Awang Besar (0123746098)
No. Kad Pengenalan : 800826-11-5169

Dengan segala hormatnya, penama di atas adalah calon program Doktor Falsafah (PhD)
Universiti Malaya (UM), Kuala Lumpur bermula pada tahun 2011 hingga 2014.

Sehubungan itu, saya mohon kerjasama daripada pihak Tuan/Puan untuk memberikan
maklumat yang diperlukan seperti berikut:

- a) Maklumat mengenai sejarah perkembangan, latar belakang, demografi dan sosioekonomi serta peta Kuala Lumpur
- b) Sejarah dan latar belakang, jumlah perumahan dan peta lokasi Program Perumahan Rakyat (PPR) dan perumahan kos rendah di Kuala Lumpur
- c) Pemilikan (mengikut kaum, jantina, umur, tahap pendidikan dan pekerjaan) perumahan Program Perumahan Rakyat (PPR) dan perumahan kos rendah di Kuala Lumpur

Untuk pengetahuan pihak Tuan/Puan maklumat yang diperlukan hanya untuk penyelidikan akademik sahaja. Segala kerjasama daripada pihak Tuan/Puan amat diharapkan dan diucapkan ribuan terima kasih.

Yang benar,

DR. ROSMADI FAUZI

Penyelia Utama

HP: 0193140704; rosmadifauzi@um.edu.my

JABATAN GEOGRAFI

Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya, 50603 Kuala Lumpur, Malaysia

Tel: (603) 79675504 (Ketua) / (603) 79675497 / 5540 (Pejabat Am)

Faks : (603) 79675457

<http://geografi.um.edu.my> / E-mel: sas_geog@um.edu.my

LAMPIRAN 4

**UNIVERSITI
MALAYA**

31 Januari 2012

Kementerian Wilayah Persekutuan Dan Kesejahteraan Bandar
Aras G-7, Blok 2, Menara Seri Wilayah, Presint 2,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
62100 Putrajaya
(Tel: 03-8889 7888 Faks: 03-88880375)

**Dasar Perumahan Negara dalam Arus Pembangunan: Kajian Terhadap Hakmilik dan
Impak Geopolitik di Kuala Lumpur**

Nama: Junaidi Awang Besar (0123746098)
No. Kad Pengenalan : 800826-11-5169

Dengan segala hormatnya, penama di atas adalah calon program Doktor Falsafah (PhD)
Universiti Malaya (UM), Kuala Lumpur bermula pada tahun 2011 hingga 2014.

Sehubungan itu, saya mohon kerjasama daripada pihak Tuan/Puan untuk memberikan
maklumat yang diperlukan seperti berikut:

- a) Maklumat mengenai sejarah perkembangan, latar belakang, demografi dan sosioekonomi serta peta Kuala Lumpur
- b) Sejarah dan latar belakang, jumlah perumahan dan peta lokasi Program Perumahan Rakyat (PPR) dan perumahan kos rendah di Kuala Lumpur
- c) Pemilikan (mengikut kaum, jantina, umur, tahap pendidikan dan pekerjaan) perumahan Program Perumahan Rakyat (PPR) dan perumahan kos rendah di Kuala Lumpur

Untuk pengetahuan pihak Tuan/Puan maklumat yang diperlukan hanya untuk penyelidikan akademik sahaja. Segala kerjasama daripada pihak Tuan/Puan amat diharapkan dan diucapkan ribuan terima kasih.

Yang benar,

DR. ROSMADI FAUZI

Penyelia Utama

HP: 0193140704; rosmadifauzi@um.edu.my

JABATAN GEOGRAFI
Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya, 50603 Kuala Lumpur, Malaysia
Tel: (603) 79675504 (Ketua) / (603) 79675497 / 5540 (Pejabat Am)
Faks : (603) 79675457
<http://geografi.um.edu.my> / E-mel: sas_geog@um.edu.my

LAMPIRAN 5

**UNIVERSITI
MALAYA**

31 Januari 2012

Dewan Bandaraya Kuala Lumpur
Menara DBKL 1,
Jalan Raja Laut,
50350 Kuala Lumpur,

Dasar Perumahan Negara dalam Arus Pembangunan: Kajian Terhadap Hakmilik dan Impak Geopolitik di Kuala Lumpur

Nama: Junaidi Awang Besar (0123746098)
No. Kad Pengenalan : 800826-11-5169

Dengan segala hormatnya, penama di atas adalah calon program Doktor Falsafah (PhD) Universiti Malaya (UM), Kuala Lumpur bermula pada tahun 2011 hingga 2014.

Sehubungan itu, saya mohon kerjasama daripada pihak Tuan/Puan untuk memberikan maklumat yang diperlukan seperti berikut:

- a) Maklumat mengenai sejarah perkembangan, latar belakang, demografi dan sosioekonomi serta peta Kuala Lumpur
- b) Sejarah dan latar belakang, jumlah perumahan dan peta lokasi Program Perumahan Rakyat (PPR) dan perumahan kos rendah di Kuala Lumpur
- c) Pemilikan (mengikut kaum, jantina, umur, tahap pendidikan dan pekerjaan) perumahan Program Perumahan Rakyat (PPR) dan perumahan kos rendah di Kuala Lumpur

Untuk pengetahuan pihak Tuan/Puan maklumat yang diperlukan hanya untuk penyelidikan akademik sahaja. Segala kerjasama daripada pihak Tuan/Puan amat diharapkan dan diucapkan ribuan terima kasih.

Yang benar,

DR. ROSMADI FAUZI

Penyelia Utama

HP: 0193140704; rosmadifauzi@um.edu.my

JABATAN GEOGRAFI
Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya, 50603 Kuala Lumpur, Malaysia
Tel: (603) 79675504 (Ketua) / (603) 79675497 / 5540 (Pejabat Am)
Faks : (603) 79675457

LAMPIRAN 6

JABATAN PERANCANGAN KORPORAT

TINGKAT 5, MENARA DBKL 1

FAKS : 03-2698 0460 (Pentadbiran)

03-2694 1373 (Perhubungan Media)

No. TEL : (AM) 03-2617 9804 e-mel : uhea@dbkl.gov.my

Bil ( ) dlm/DBKL/IP/05/2010/6000-03 (Jilid)

Tarikh : 2/2/2012

① Pengarah,
Jabatan Perancangan Fizikal,
Tingkat 11

② Pengarah,
Jabatan Perancangan Bandar,
Tingkat 7

Tuan/Puan,

KEBENARAN UNTUK PELAJAR-PELAJAR INSTITUT PENGAJIAN TINGGI/SEKOLAH MENJALANKAN KAJIAN

2. Dimaklumkan bahawa pelajar dari UM sedang menjalankan kajian yang berkaitan Bahagian/Jabatan tuan/puan.

3. Sehubungan dengan itu, Jabatan ini dengan sukacitanya memohon supaya tuan/puan dapat meluangkan masa untuk membantu pelajar-pelajar ini dengan memberikan maklumat yang sesuai bagi tujuan kajian tersebut.

4. Perhatian tuan/puan dalam perkara ini amatlah dihargai dan diucapkan berbilang-banyak terima kasih.

Sekian, terima kasih.

"BERKHIDMAT UNTUK NEGARA"

"BERSEDIA MENYUMBANG, BANDARAYA CEMERLANG"

Dr. JSMail B. Stapa

(DR. JSMAIL B. STAPA)

Pengarah

Jabatan Perancangan Korporat

LAMPIRAN 7

ديوان بندراريكو الالمفور

DEWAN BANDARAYA KUALA LUMPUR

UNIT KOMUNIKASI KORPORAT
TINGKAT 5
MENARA DBKL 1
JALAN RAJA LAUT
50350 KUALA LUMPUR

Bil ( )dlm/DBKL/JP/05/2010/6000-03 (Jilid)

Tarikh : **DITERIMA**

Pengarah :
Jabatan Pengurusan Perumahan + (Cat 4 & 5)
Pembangunan Komuniti,
Menara DBKL 3,
Jln Raja Abdullah,
50300 Kuala Lumpur.

Tuan/Puan,

KEBENARAN UNTUK PELAJAR-PELAJAR INSTITUT PENGAJIAN TINGGI/SEKOLAH MENJALANKAN KAJIAN

2. Dimaklumkan bahawa pelajar dari um sedang menjalankan kajian yang berkaitan Bahagian/Jabatan tuan/puan.
3. Sehubungan dengan itu, Jabatan ini dengan sukacitanya memohon supaya tuan/puan dapat meluangkan masa untuk membantu pelajar-pelajar ini dengan memberikan maklumat yang sesuai bagi tujuan kajian tersebut.
4. Perhatian tuan/puan dalam perkara ini amatlah dihargai dan diucapkan berbilang-banyak terima kasih.

Sekian, terima kasih.

"BERKHIDMAT UNTUK NEGARA"

"BERSEDIA MENYUMBANG, BANDARAYA CEMERLANG"

b/p *STAJ*
(DR. ISMAIL B. STAPA)

Pengarah
Jabatan Perancangan Korporat
Dewan Bandaraya Kuala Lumpur
b.p Datuk Bandar Kuala Lumpur

Telefon : 03-2617 9000
Talian Bebas Tol : 1-800-88-3255
Laman Web : <http://www.dbkl.gov.my>

Faks : 03-2698 0460/03-2694 1373
Faks : 03-2697 0084 (Call Centre)
E-mel : uhea@dbkl.gov.my

LAMPIRAN 8

26 Januari 2012

Pejabat Pilihan Raya Negeri
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
Tingkat 3, Bangunan Yayasan Selangor,
Jalan Raja Muda Abdul Aziz,
50800, Kuala Lumpur
(Tel: 03-2681 1050; Faks: 03-2681 8582)

Tuan,

PERMOHONAN UNTUK MENDAPATKAN MAKLUMAT

Dengan segala hormatnya, dimaklumkan bahawa saya Junaidi Awang Besar selaku calon bagi program pengajian Doktor Falsafah Universiti Malaya sedang menjalankan penyelidikan yang bertajuk "Dasar perumahan negara dalam arus pembangunan: Kajian terhadap hakmilik dan impak geopolitik di Kuala Lumpur". Saya ingin memohon untuk mendapatkan maklumat-maklumat berikut daripada pihak Tuan:

- a) Senarai nama lokaliti/kawasan kediaman bagi seluruh kawasan parlimen di Kuala Lumpur
2. Maklumat ini diperlukan untuk melengkapkan data kajian sekunder dan bagi tujuan ilmiah sahaja.
3. Segala perhatian dan kerjasama yang diberikan oleh pihak Tuan didahului dengan ucapan terima kasih.

Yang benar,

JUNAIIDI AWANG BESAR (012-3746098)

LAMPIRAN 9

Jadual 6.8: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “Adakah anda tahu kewujudan Dasar Perumahan Negara (DRN)” dengan pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	5.393(a)	2	.067
Likelihood Ratio	5.369	2	.068
Linear-by-Linear Association	.277	1	.598
N of Valid Cases	1069		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 113.44.

Jadual 6.10: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “DRN penting kepada pembangunan perumahan negara” dengan pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9.813(a)	2	.007
Likelihood Ratio	9.676	2	.008
Linear-by-Linear Association	3.786	1	.052
N of Valid Cases	1069		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 31.16.

Jadual 6.12: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “DRN dapat menyediakan rumah yang mencukupi, selesa, berkualiti dan mampu dimiliki bagi meningkatkan kesejahteraan hidup rakyat.” dengan pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	48.847(a)	2	.000
Likelihood Ratio	48.313	2	.000
Linear-by-Linear Association	12.195	1	.000
N of Valid Cases	1069		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 36.75.

Jadual 6.14: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “PPR dapat menyediakan perumahan yang mencukupi mengikut keperluan khusus golongan yang memerlukan” dengan pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	24.924(a)	2	.000
Likelihood Ratio	25.330	2	.000
Linear-by-Linear Association	5.750	1	.016
N of Valid Cases	1069		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 11.98.

Jadual 6.16: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah.” dengan pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	7.210(a)	2	.027
Likelihood Ratio	7.227	2	.027
Linear-by-Linear Association	3.067	1	.080
N of Valid Cases	1069		

a. 2 cells (33.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3.99.

Jadual 6.18: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan etnik

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Chi-Square	206.094(a)	6	.000
Likelihood Ratio	208.032	6	.000
Linear-by-Linear Association	147.309	1	.000
N of Valid Cases	1069		

Jadual 6.20: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan jantina

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Chi-Square	74.493(a)	2	.000
Likelihood Ratio	74.239	2	.000
Linear-by-Linear Association	69.551	1	.000
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 6.22: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan status perkahwinan

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Chi-Square	9.548(a)	6	.005
Likelihood Ratio	9.584	6	.002
Linear-by-Linear Association	1.158	1	.000
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 6.24: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan jenis pekerjaan

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Chi-Square	199.651(a)	18	.000
Likelihood Ratio	216.234	18	.000
Linear-by-Linear Association	24.364	1	.000
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 6.26: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan etnik

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6.183(a)	6	.003
Likelihood Ratio	7.558	6	.272
Linear-by-Linear Association	.028	1	.867
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 6.28: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan jantina

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Chi-Square	3.375(a)	2	.000
Likelihood Ratio	3.342	2	.188
Linear-by-Linear Association	2.568	1	.109
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 6.30: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan status perkahwinan

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4.904(a)	6	.006
Likelihood Ratio	7.890	6	.046
Linear-by-Linear Association	.535	1	.165
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 6.32: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan jenis pekerjaan

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	72.030(a)	18	.000
Likelihood Ratio	48.070	18	.000
Linear-by-Linear Association	6.011	1	.014
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 6.34: Ujian Statistik Korelasi Spearman antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan umur

			Umur	PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah.
Spearman's rho	Umur	Correlation Coefficient	1.000	-.075
		Sig. (2-tailed)	.	.258
		N	1069	1069
	PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah.	Correlation Coefficient	-.035	1.000
		Sig. (2-tailed)	.258	.
		N	1069	1069

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Korelasi Spearman, 2014

Jadual 6.36: Ujian Statistik Korelasi Spearman antara “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan tahap kelulusan tertinggi

			PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah.	Tahap kelulusan tertinggi
Spearman's rho	PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah.	Correlation Coefficient	1.000	.058
		Sig. (2-tailed)	.	.059
		N	1069	1069
	Tahap kelulusan tertinggi	Correlation Coefficient	.058	1.000
		Sig. (2-tailed)	.059	.
		N	1069	1069

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Korelasi Spearman, 2014

Jadual 6.38: Ujian Statistik Korelasi Spearman antara persoalan “PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan”

			PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah.	Pendapatan seluruh isirumah sebulan
Spearman's rho	PPR dapat memenuhi keperluan tempat kediaman bagi golongan berpendapatan rendah.	Correlation Coefficient	1.000	-.780(*)
		Sig. (2-tailed)	.	.010
		N	1069	1069
	Pendapatan seluruh isirumah sebulan	Correlation Coefficient	-.780(*)	1.000
		Sig. (2-tailed)	.010	.
		N	1069	1069

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Korelasi Spearman, 2014

Jadual 6.40: Ujian Statistik Korelasi Spearman antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan umur

			Umur	DRN penting kepada pembangunan perumahan negara.
Spearman's rho	Umur	Correlation Coefficient	1.000	-.817
		Sig. (2-tailed)	.	.313
		N	1069	1069
	DRN penting kepada pembangunan perumahan negara.	Correlation Coefficient	-.817	1.000
		Sig. (2-tailed)	.313	.
		N	1069	1069

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Korelasi Spearman, 2014

Jadual 6.42: Ujian Statistik Korelasi Spearman antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan tahap kelulusan tertinggi

			Tahap kelulusan tertinggi	DRN penting kepada pembangunan perumahan negara.
Spearman's rho	Tahap kelulusan tertinggi	Correlation Coefficient	1.000	-.756(**)
		Sig. (2-tailed)	.	.000
		N	1069	1069
	DRN penting kepada pembangunan perumahan negara.	Correlation Coefficient	-.756(**)	1.000
		Sig. (2-tailed)	.000	.
		N	1069	1069

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Korelasi Spearman, 2014

Jadual 6.44: Ujian Statistik Korelasi Spearman antara persoalan “Dasar Perumahan Negara (DRN) penting kepada pembangunan negara” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan”

			DRN penting kepada pembangunan perumahan negara.	Pendapatan seluruh isirumah sebulan
Spearman's rho	DRN penting kepada pembangunan perumahan negara.	Correlation Coefficient	1.000	-.799(**)
		Sig. (2-tailed)	.	.001
		N	1069	1069
	Pendapatan seluruh isirumah sebulan	Correlation Coefficient	-.799(**)	1.000
		Sig. (2-tailed)	.001	.
		N	1069	1069

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Korelasi Spearman, 2014

Jadual 7.3: Ujian Khi Kuasa Dua antara “Jika anda tidak berpuas hati dengan keadaan dan kemudahan yang terdapat di kawasan perumahan PPR, adakah ini akan mempengaruhi sikap anda untuk menyokong parti pembangkang” dengan pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	244.223(a)	2	.000
Likelihood Ratio	273.248	2	.000
Linear-by-Linear Association	153.654	1	.000
N of Valid Cases	1069		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 60.32.

Jadual 7.5: Ujian Khi Kuasa Dua antara “Seperti sedia maklum, perumahan PPR disediakan oleh Kerajaan Persekutuan (BN). Adakah pemberian rumah PPR ini akan memastikan anda menyokong BN” dengan pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	399.789(a)	2	.000
Likelihood Ratio	466.198	2	.000
Linear-by-Linear Association	91.874	1	.000
N of Valid Cases	1069		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 112.64.

Jadual 7.9: Ujian Khi Kuasa Dua antara “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	64.161(a)	2	.000
Likelihood Ratio	65.354	2	.000
Linear-by-Linear Association	48.679	1	.000
N of Valid Cases	1069		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 92.67.

Jadual 7.7: Ujian Khi Kuasa Dua antara “PPR merupakan agenda kerajaan (BN) untuk mendapatkan sokongan/undi dalam pilihan raya” dengan pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	83.832(a)	2	.000
Likelihood Ratio	91.911	2	.000
Linear-by-Linear Association	1.457	1	.227
N of Valid Cases	1069		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 103.45.

Jadual 7.11: Ujian Khi Kuasa Dua antara “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan etnik

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	67.357(a)	6	.000
Likelihood Ratio	70.537	6	.000
Linear-by-Linear Association	8.401	1	.004
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 7.13: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan jantina

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	24.280(a)	2	.000
Likelihood Ratio	24.841	2	.000
Linear-by-Linear Association	23.811	1	.000
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 7.15: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan status perkahwinan

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	60.023(a)	6	.000
Likelihood Ratio	67.017	6	.000
Linear-by-Linear Association	32.681	1	.000
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 7.17: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan jenis pekerjaan

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	202.559(a)	18	.000
Likelihood Ratio	197.311	18	.000
Linear-by-Linear Association	9.632	1	.002
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 7.19: Ujian Statistik Korelasi Spearman antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan umur

			Umur	PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar
Spearman's rho	Umur	Correlation Coefficient	1.000	-.766
		Sig. (2-tailed)	.	.000
		N	1069	1069
	PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar	Correlation Coefficient	-.766	1.000
		Sig. (2-tailed)	.000	.
		N	1069	1069

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Korelasi Spearman, 2014

Jadual 7.21: Ujian Statistik Korelasi Spearman antara “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan tahap kelulusan tertinggi

			Tahap kelulusan tertinggi	PPR merupakan proksi kepada kerajaan (BN) untuk memecahkan undi parti pembangkang di kawasan bandar
Spearman's rho	Tahap kelulusan tertinggi	Correlation Coefficient	1.000	-.820(**)
		Sig. (2-tailed)	.	.000
		N	1069	1069
	PPR merupakan proksi kepada kerajaan (BN) untuk memecahkan undi parti pembangkang di kawasan bandar	Correlation Coefficient	-.820(**)	1.000
		Sig. (2-tailed)	.000	.
		N	1069	1069

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Korelasi Spearman, 2014

Jadual 7.23: Ujian Statistik Korelasi Spearman antara persoalan “PPR merupakan strategi geopolitik untuk mengukuhkan kuasa politik pemerintah di kawasan bandar” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan

			Pendapatan seluruh isirumah sebulan	PPR merupakan proksi kepada kerajaan (BN) untuk memecahkan undi parti pembangkang di kawasan bandar
Spearman's rho	Pendapatan seluruh isirumah sebulan	Correlation Coefficient	1.000	-.540
		Sig. (2-tailed)	.	.077
		N	1069	1069
	PPR merupakan proksi kepada kerajaan (BN) untuk memecahkan undi parti pembangkang di kawasan bandar	Correlation Coefficient	-.540	1.000
		Sig. (2-tailed)	.077	.
		N	1069	1069

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Korelasi Spearman, 2014

Jadual 7.32: Ujian Statistik Kruskal-Wallis H antara persoalan “Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu” dengan jantina

	Jantina	N	Mean Rank
Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu	Lelaki	625	544.71
	Perempuan	444	521.34
	Total	1069	

Test Statistics(a,b)

	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu
Chi-Square	2.067
df	1
Asymp. Sig.	.010

a Kruskal Wallis Test

b Grouping Variable: Jantina

Jadual 7.33: Ujian Statistik Kruskal-Wallis H antara persoalan “Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu” dengan umur

	Umur	N	Mean Rank
Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu	21-30 thn	258	559.75
	31-40 thn	205	558.77
	41-50 thn	350	561.26
	51 thn dan ke atas	256	455.13
	Total	1069	

Test Statistics(a,b)

	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu
Chi-Square	31.320
df	3
Asymp. Sig.	.000

a Kruskal Wallis Test

b Grouping Variable: Umur

Jadual 7.34: Ujian Statistik Kruskal-Wallis H antara persoalan “Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu” dengan etnik

	Bangsa	N	Mean Rank
Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu	Melayu	609	505.81
	Cina	268	670.52
	India	168	426.49
	Bumiputera Sabah/Sarawak	24	521.94
	Total	1069	

Test Statistics(a,b)

	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu
Chi-Square	108.212
df	3
Asymp. Sig.	.000

a. Kruskal Wallis Test
b. Grouping Variable: Bangsa

Jadual 7.35: Ujian Statistik Kruskal-Wallis H antara persoalan “Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu” dengan pekerjaan

	Pekerjaan	N	Mean Rank
Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu	Kakitangan Kerajaan	62	442.19
	Kakitangan Swasta	161	673.41
	Kilang	39	417.44
	Buruh	10	321.50
	Sendiri	133	562.63
	Berniaga	196	553.30
	Pesara	95	456.53
	Belajar	72	581.33
	Suri Rumah	223	501.26
	Tidak Bekerja	78	465.40
	Total	1069	

Test Statistics(a,b)

	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu
Chi-Square	89.671
df	9
Asymp. Sig.	.000

a Kruskal Wallis Test

b Grouping Variable: Pekerjaan

Jadual 7.36: Ujian Statistik Kruskal-Wallis H antara persoalan “Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan

	Pendapatan seluruh isirumah sebulan	N	Mean Rank
Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu	RM1000 dan ke bawah	152	511.39
	RM1001-RM2000	455	530.60
	RM2001-RM3000	362	535.60
	RM3001-RM4000	87	628.68
	RM 4001-RM5000	13	321.50
	Total	1069	

Test Statistics(a,b)

	Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu
Chi-Square	21.135
df	4
Asymp. Sig.	.000

a Kruskal Wallis Test

b Grouping Variable: Pendapatan seluruh isirumah sebulan

Jadual 7.37: Ujian Statistik Kolmogorov Smirnov Z antara persoalan “Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu” dengan jantina

	Jantina	N
Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu	Lelaki	625
	Perempuan	444
	Total	1069

Test Statistics(a)

		Pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu
Most Extreme Differences	Absolute	.044
	Positive	.000
	Negative	-.044
Kolmogorov-Smirnov Z		.001
Asymp. Sig. (2-tailed)		.002

a. Grouping Variable: Jantina

Jadual 7.38: Ujian Statistik Kolmogorov Smirnov Z antara persoalan “Seperti sedia maklum, perumahan PPR disediakan oleh Kerajaan Persekutuan (BN). Adakah pemberian rumah PPR ini akan memastikan anda menyokong BN” dengan jantina

	Jantina	N
Seperti sedia maklum, perumahan PPR disediakan oleh Kerajaan Persekutuan (BN). Adakah pemberian rumah PPR ini akan memastikan anda menyokong BN	Lelaki	625
	Perempuan	444
	Total	1069

Test Statistics(a)

		Seperti sedia maklum, perumahan PPR disediakan oleh Kerajaan Persekutuan (BN). Adakah pemberian rumah PPR ini akan memastikan anda menyokong BN
Most Extreme Differences	Absolute	.128
	Positive	.000
	Negative	-.128
Kolmogorov-Smirnov Z		2.066
Asymp. Sig. (2-tailed)		.000

a. Grouping Variable: Jantina

Jadual 7.44: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “Pihak manakah yang menjadi pilihan anda dalam PRU 2013” dengan jantina

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	2.069(b)	1	.002		
Continuity Correction(a)	1.891	1	.169		
Likelihood Ratio	2.074	1	.150		
Fisher's Exact Test				.163	.084
Linear-by-Linear Association	2.067	1	.151		
N of Valid Cases	1069				

a. Computed only for a 2x2 table

b. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 177.35.

Jadual 7.42: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “Pihak manakah yang menjadi pilihan anda dalam PRU 2013” dengan umur

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	31.349(a)	3	.000
Likelihood Ratio	32.778	3	.000
Linear-by-Linear Association	16.385	1	.000
N of Valid Cases	1069		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 81.88.

Jadual 7.44: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “Pihak manakah yang menjadi pilihan anda dalam PRU 2013” dengan etnik

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	108.313(a)	3	.000
Likelihood Ratio	109.549	3	.000
Linear-by-Linear Association	.023	1	.879
N of Valid Cases	1069		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 9.59.

Jadual 7.46: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “Pihak manakah yang menjadi pilihan anda dalam PRU 2013” dengan tahap pendidikan

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	48.627(a)	6	.000
Likelihood Ratio	49.015	6	.000
Linear-by-Linear Association	18.942	1	.000
N of Valid Cases	1069		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 17.58.

Jadual 7.48: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “Pihak manakah yang menjadi pilihan anda dalam PRU 2013” dengan jenis pekerjaan

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	89.755(a)	9	.000
Likelihood Ratio	94.535	9	.000
Linear-by-Linear Association	14.591	1	.000
N of Valid Cases	1069		

a 1 cells (5.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3.99.

Jadual 7.50: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “Pihak manakah yang menjadi pilihan anda dalam PRU 2013” dengan pendapatan

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	21.155(a)	4	.000
Likelihood Ratio	25.485	4	.000
Linear-by-Linear Association	2.492	1	.114
N of Valid Cases	1069		

a 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 5.19.

Jadual 7.52: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “Pihak manakah yang menjadi pilihan anda dalam PRU 2013” dengan status perkahwinan

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	22.883(a)	3	.000
Likelihood Ratio	25.835	3	.000
Linear-by-Linear Association	.000	1	.991
N of Valid Cases	1069		

a 1 cells (12.5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3.59.

Jadual 8.3: Ujian Khi Kuasa Dua antara “Pembinaan rumah PPR meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda.” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	67.910(a)	2	.000
Likelihood Ratio	68.853	2	.000
Linear-by-Linear Association	62.595	1	.000
N of Valid Cases	1069		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 76.29.

Jadual 8.5: Ujian Khi Kuasa Dua antara “Tiada masalah kemiskinan bandar dalam kalangan penghuni PPR ini.” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3.227(a)	2	.003
Likelihood Ratio	3.316	2	.090
Linear-by-Linear Association	.110	1	.140
N of Valid Cases	1069		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 25.16.

Jadual 8.7: Ujian Khi Kuasa Dua antara “Tidak berlaku perpecahan politik di kawasan anda.” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	35.155(a)	2	.000
Likelihood Ratio	36.851	2	.000
Linear-by-Linear Association	34.172	1	.000
N of Valid Cases	1069		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 49.53.

Jadual 8.9: Ujian Khi Kuasa Dua antara “Suasana 1 Malaysia dalam keadaan baik di kawasan saya” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	148.155(a)	2	.000
Likelihood Ratio	153.650	2	.000
Linear-by-Linear Association	147.775	1	.000
N of Valid Cases	1069		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 89.07.

Jadual 8.10: Ujian Khi Kuasa Dua antara “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan etnik

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	72.678(a)	6	.000
Likelihood Ratio	72.820	6	.000
Linear-by-Linear Association	17.597	1	.000
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 8.13: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan jantina

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4.912(a)	2	.086
Likelihood Ratio	4.919	2	.085
Linear-by-Linear Association	3.749	1	.053
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 8.15: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan status perkahwinan

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	32.762(a)	6	.000
Likelihood Ratio	38.735	6	.000
Linear-by-Linear Association	4.064	1	.044
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 8.17: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan jenis pekerjaan

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	79.042(a)	18	.000
Likelihood Ratio	85.587	18	.000
Linear-by-Linear Association	.372	1	.542
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 8.19: Ujian Statistik Korelasi Spearman antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan umur

			Umur	Pembinaan rumah PPR meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda.
Spearman's rho	Umur	Correlation Coefficient	1.000	.760
		Sig. (2-tailed)	.	.989
		N	1069	1069
	Pembinaan rumah PPR meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda.	Correlation Coefficient	.760	1.000
		Sig. (2-tailed)	.989	.
		N	1069	1069

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Korelasi Spearman, 2014

Jadual 8.21: Ujian Statistik Korelasi Spearman antara “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan tahap kelulusan tertinggi

			Pembinaan rumah PPR meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda.	Tahap kelulusan tertinggi
Spearman's rho	Pembinaan rumah PPR meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda. Tahap kelulusan tertinggi	Correlation Coefficient	1.000	.850
		Sig. (2-tailed)	.	.006
		N	1069	1069
		Correlation Coefficient	.850	1.000
		Sig. (2-tailed)	.006	.
		N	1069	1069

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Korelasi Spearman, 2014

Jadual 8.23: Ujian Statistik Korelasi Spearman antara persoalan “PPR dapat meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan

			Pendapatan seluruh isirumah sebulan	Pembinaan rumah PPR meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda.
Spearman's rho	Pendapatan seluruh isirumah sebulan	Correlation Coefficient	1.000	-.622(*)
		Sig. (2-tailed)	.	.042
		N	1069	1069
	Pembinaan rumah PPR meningkatkan perpaduan kaum di tempat anda.	Correlation Coefficient	-.622	1.000
		Sig. (2-tailed)	.042	.
		N	1069	1069

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Korelasi Spearman, 2014

Jadual 8.28: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “Pembinaan rumah PPR telah meningkatkan taraf hidup keluarga saya” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	102.735(a)	2	.000
Likelihood Ratio	102.075	2	.000
Linear-by-Linear Association	76.416	1	.000
N of Valid Cases	1069		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 21.57.

Jadual 8.30: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “Perumahan PPR dapat mewujudkan peluang perniagaan untuk usahawan kecil” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	18.995(a)	2	.000
Likelihood Ratio	18.655	2	.000
Linear-by-Linear Association	7.537	1	.006
N of Valid Cases	1069		

a 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 22.37.

Jadual 8.32: Ujian Khi Kuasa Dua antara “Perumahan PPR dapat menjana peluang pekerjaan melalui pembinaan rumah-rumah kedai dan kilang yang berdekatan” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	19.185(a)	2	.000
Likelihood Ratio	18.994	2	.000
Linear-by-Linear Association	2.217	1	.136
N of Valid Cases	1069		

a 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 19.17.

Jadual 8.34: Ujian Khi Kuasa Dua antara “Dengan adanya perumahan PPR maka masalah kemiskinan dapat diatasi” dengan “pihak manakah yang menjadi pilihan anda pada PRU 2013 yang lalu”

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	41.126(a)	2	.000
Likelihood Ratio	40.445	2	.000
Linear-by-Linear Association	14.716	1	.000
N of Valid Cases	1069		

a 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 32.35.

Jadual 8.36: Ujian Khi Kuasa Dua antara “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan etnik

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	45.685(a)	6	.000
Likelihood Ratio	44.136	6	.000
Linear-by-Linear Association	.161	1	.688
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 8.38: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan jantina

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8.177(a)	2	.017
Likelihood Ratio	8.643	2	.013
Linear-by-Linear Association	6.327	1	.012
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 8.40: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan status perkahwinan

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	22.226(a)	6	.001
Likelihood Ratio	26.717	6	.000
Linear-by-Linear Association	.690	1	.406
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 8.42: Ujian Khi Kuasa Dua antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan jenis pekerjaan

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	75.311(a)	18	.000
Likelihood Ratio	86.161	18	.000
Linear-by-Linear Association	.138	1	.710
N of Valid Cases	1069		

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Khi Kuasa Dua, 2014

Jadual 8.44: Ujian Statistik Korelasi Spearman antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan umur

			Pendapatan seluruh isirumah sebulan	Kehidupan di PPR telah meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga saya.
Spearman's rho	Pendapatan seluruh isirumah sebulan	Correlation Coefficient	1.000	.721
		Sig. (2-tailed)	.	.378
		N	1069	1069
	Kehidupan di PPR telah meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga saya.	Correlation Coefficient	.721	1.000
		Sig. (2-tailed)	.378	.
		N	1069	1069

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Korelasi Spearman, 2014

Jadual 8.46: Ujian Statistik Korelasi Spearman antara “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan tahap kelulusan tertinggi

			Tahap kelulusan tertinggi	Kehidupan di PPR telah meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga saya.
Spearman's rho	Tahap kelulusan tertinggi	Correlation Coefficient	1.000	.682
		Sig. (2-tailed)	.	.114
		N	1069	1069
	Kehidupan di PPR telah meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga saya.	Correlation Coefficient	.682	1.000
		Sig. (2-tailed)	.114	.
		N	1069	1069

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Korelasi Spearman, 2014

Jadual 8.48: Ujian Statistik Korelasi Spearman antara persoalan “Kehidupan di PPR meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga dan setempat” dengan pendapatan seluruh isirumah sebulan

			Kehidupan di PPR telah meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga saya.	Pendapatan seluruh isirumah sebulan
Spearman's rho	Kehidupan di PPR telah meningkatkan taraf hidup/ekonomi keluarga saya.	Correlation Coefficient	1.000	.734
		Sig. (2-tailed)	.	.378
		N	1069	1069
	Pendapatan seluruh isirumah sebulan	Correlation Coefficient	.734	1.000
		Sig. (2-tailed)	.378	.
		N	1069	1069

Sumber: Analisis SPSS bagi statistik ujian Korelasi Spearman, 2014